

UGRYZIENIE LUB ZADRAPANIE NA WAKACJACH?

SPRAWDŹ, GDZIE SZUKAĆ POMOCY I KIEDY POTRZEBNA JEST SZCZEPIONKA LUB SUROWICA ► 20

GAZETA

wyborcza

wyborcza.pl

NIE MA WOLNOŚCI BEZ SOLIDARNOŚCI

Piątek, 3 lipca 2026 | Redaktor prowadzący Marcin Stelmasiak | Cena gazety 12,99 zł (w tym 8% VAT) | nr 153.11252, 1

Nakład 83 tys. + 322 tys. prenumerat cyfrowych

Temat dnia

Jakiej prokuratury chce KO?

Roman Giertych nie szanuje niezależności prokuratury. Gdy ponosi klęskę jako pełnomocnik, uderza w konkretnych śledczych, ale też w całą instytucję.

► 6-7

Reportaż

Palce ginekologa

Żeby udowodnić, że była molestowana przez ginekologa, Karolina poddała się badaniu wariografem. Ani prokurator, ani sędzia i tak jej nie uwierzyły. Dały wiarę lekarzowi, który przekonuje, że to on padł ofiarą bylej pacjentki ► 18-19

FOT. REUTERS/ALINA SMUTKO

Wojna w Ukrainie

WIELKI ATAK NA KIJÓW

Rosja dokonała w nocy ze środy na czwartek zmasowanego ataku na Kijów. Na stolicę Ukrainy wysłano 74 rakiety i 496 dronów. Trafiły m.in. w wielopiętrowe bloki i duży hotel przy Bulwarze Szewczenki.

Wczesnym popołudniem ukraińskie władze informowały, że w wyniku ataków w ukraińskiej stolicy zginęło co najmniej 20, a rannych zostało blisko 100 osób. Trwały akcje poszukiwawczo-ratownicze.

► Wyborcza.pl

Ministerstwo „ratuje” szpitale przed zwrotem dotacji

Byłe zostać w sieci

Warszawski Szpital Południowy powinien zwrócić 49 mln zł, które otrzymał z KPO.

Podobnie jak 70 innych placówek. Ale Ministerstwo Zdrowia wymyśliło, jak je „uratować”.

Judyta Watoła

W piątek ujawniliśmy, że Warszawski Szpital Południowy (WSP) zapłacił za przygotowanie wniosku o dofinansowanie onkologii z Krajowego Planu Odbudowy 725 tys. zł, choć inne przeznaczyły na to po 25-35 tys. zł i też dostały

dotację. WSP otrzymał 49 mln zł. Ale – jak ustaliła „Wyborcza” – teraz powinien je zwrócić, bo nie spełnia kryteriów Krajowej Sieci Onkologicznej (KSO). I jak się okazuje, nie on jeden.

Wszyscy chcą być w KSO

Ustawa o Krajowej Sieci Onkologicznej została uchwalona za czasów PiS, ale wdraża ją obecny rząd. Mówi o tym, że leczenie onkologiczne powinno odbywać się tylko w szpitalach należących do sieci, określanych jako SOLO, czyli specjalistyczne ośrodki leczenia onkologicznego. Obowiązują w nich kryteria dotyczące wyposażenia, kadry i odpowiedniej liczby pacjentów. Założenie jest takie, że ilość przechodzi w jakość. Im więcej w danym szpitalu operuje się np. guzów nerki, tym większą

wprawę w tym mają tamtejsi chirurdzy. Kryteria przynależności do sieci miały więc służyć „odsianiu” ośrodków, w których jakiegos leczenia jest mało, co stwarza potencjalne ryzyko dla pacjentów. Takie były założenia.

W sieci znalazło się ponad 300 szpitali, wiele po odwołaniach. Samorząd i dyrektorom bardzo na tym zależało, bo placówki należące do sieci mogły się starać o unijne dotacje z KPO. Na inwestycje w onkologię miało zostać przeznaczone 5,2 mld zł.

WSP już wtedy nie spełniał wymaganego minimum 100 operacji onkologicznych w roku. W tym roku, a więc po dwóch latach funkcjonowania KSO, miała się odbyć kolejna kwalifikacja szpitali do sieci. Kryteria miały być

podwyższone i minimalna liczba operacji w takim szpitalu jak WSP miała wynieść 150 na rok.

Tymczasem – według danych NFZ – w zeszłym roku w WSP przeprowadzono tylko 51 operacji u pacjentów onkologicznych, a w tym roku (stan na 10 czerwca) zaledwie 14.

Ale Ministerstwo Zdrowia – na przekór założeniu, że małe ośrodki należy z leczenia onkologicznego eliminować – postanowiło za wszelką cenę je w sieci utrzymać.

By nie zwracały dotacji

Pod koniec kwietnia ministerstwo opublikowało projekt rozporządzenia o zmianie kryteriów dla KSO na znacznie łagodniejsze. Za minimalną liczbę operacji znów przyjęło 100. Okazało się jednak, że kilkadziesiąt szpitali nie osiąga nawet tego limitu. W czerwcu zmieniło więc projekt nowelizacji ustawy o Krajowej Sieci Onkologicznej. Dopisało w nim, że kwalifikacja szpitali do KSO będzie się odbywać nie co dwa, ale co trzy lata. Tym samym kwalifikacja, która miała się

odbyć w tym roku, zostanie przełożona na rok przyszły.

Zdaniem dyrektora szpitala, który należy do sieci, jest jasne, że chodzi o to, żeby szpitale nie musiały zwracać dotacji z KPO. Przewiduje, że przyszłym roku sytuacja się powtórzy. – Przed wyborami posłowie dostaną do uchwalenia kolejną nowelizację – mówi.

Prof. Jacek Jassem z Gdańska, jeden z najbardziej znanych polskich onkologów i były prezes Polskiego Towarzystwa Onkologicznego, bardzo krytycznie ocenia nowe przepisy. Zwraca uwagę, że 14 pacjentów zoperowanych w Szpitalu Południowym z pewnością mógł przyjąć znajdujący się po sąsiedzku Narodowy Instytut Onkologii. Po co więc było inwestować 50 mln na rozwój onkologii w szpitalu, który przez pół roku zoperował tylko kilkanaście nowotworów?

– To żalosne marnowanie pieniędzy – podkreśla prof. Jassem.

Tymczasem nowelizacja ustawy wróciła z Senatu do Sejmu. Dziś ma zostać przegłosowana. ●

To żalosne marnowanie pieniędzy

PROF. JACEK JASSEM

Wydaje Wyborcza Sp. z o.o.
nr indeksu 348198

Natalia
Walach

Skopać Lewandowską

Nie zgrzewają mnie sukcesy Roberta Lewandowskiego i jego transfer do Chicago, bo futbol nie jest moim ulubionym sportem. Jeszcze mniej interesuje mnie działalność Anny Lewandowskiej, bo nie przepadam za instagramerską kulturą fitnessu i kosmetyków. Nijak więc się nie paliłam do śledzenia przeprowadzki Lewandowskich do USA.

No ale od feminizmu i solidarności z kobietami nie ma urlopów, więc muszę się włączyć w tę błotnistą awanturę, jaką wokół Lewandowskiej rozpętała część naszego społeczeństwa.

Oto Lewandowska napisała na Instagramie, że martwi ją wyprawa z Barcelony, gdzie w ciągu ostatnich lat miała swoje miejsce na świecie, z przyjaciółmi i bezpiecznym domem dla córek. Wyprawa do Ameryki napawa ją lękiem i stresuje głównie z powodu dzieci, które będą musiały zacząć życie od nowa.

Komentatorzy wychodzili z oburzenia ze skóry, że milionerka śmie narzekać na przeprowadzkę z jednego apartamentu do drugiego. Czytałam te kipiące złością komentarze i zdziwiło mnie

niepomiernie, że komentujący, z których wielu zapewne ma dzieci, nie rozumieją, że dom to coś więcej niż ściany i meble. I że każdy przytomny rodzic odczuwałby stres, rzucając swoje dzieciaki w dużą zmianę.

W tej furii wobec Lewandowskiej obnażyła się brzydka polska cecha, która każe nam nie cierpieć bogatych. A jeszcze na domiar złego – w tym

Komentatorzy wychodzili z oburzenia ze skóry, że milionerka śmie narzekać na przeprowadzkę z jednego apartamentu do drugiego

przypadku nie można wytknąć bohaterce, że nakradła albo dostała wszystko po bogatym tatusiu. Lewandowska bowiem pokazała, że można dojść do wielkich pieniędzy nie bez łutu szczęścia, ale jednak także talentem i pracą. Gdy inne żony piłkarzy rozpuszczają hajs na zakupach, Lewa (mistrzyni karate) monetizuje nie tylko swoją rozpoznawalność, ale też bogate sportowe doświadczenie i rozkręciła niemal imperium, na które składają się i treningi, i porady dietetyczne, i produkty spożywcze, i – wreszcie – marka kosmetyków.

Do furii doprowadza to polską manosferę, która nie omieszkała się wypowiedzieć na X. Ten i ów puszcza niewybredny komentarz wokół popularnej w tejże manosferze – i niczym popartej – teorii, że Lewandowska w Barcelonie miała romans. Niesamowita jest fiksjacja tego rodzaju mężczyzn na życiu seksualnym kobiet i to wieczne domniemanie, że baby puszczają się na prawo i lewo.

„W zasadzie ja się dziwię, że Lewy nie wybrał jakiejś arabskiej oferty, bo dwa lata chodzenia w burce mogłyby wyjść jego żonie na zdrowie...” – pisze jeden z użytkowników X.

Kolejny potwierdza, że Lewy nie wybrał najlepszego kierunku: „Gdyby grali u szejków to co najwyżej by ją ukamienowali a tak Robercik wszedł na minę i jeszcze tego nie wie”.

Tak mamy kraj i taki mamy klimat. Mamy masę nienawistników gotowych przy pierwszej okazji kopnąć osobę, której się powodzi. I mamy takich, którzy nienawidzą kobiet, zwłaszcza tych, które są absolutnie poza ich zasięgiem. ●

Andrzej rysuje

Warszawskie zoo Największe gołębie świata

FOT. JACEK MARCZEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Korońce siodlate zamieszkały w stołecznym zoo. W naturze występują wyłącznie w lasach na zachodzie Nowej Gwinei i okolicznych wyspach. To największe gołębie na świecie – mają do 70 cm wysokości i ważą około 2 kilogramów. **Więcej zdjęć z Polski i ze świata oraz niezwykłych galerii na Wyborcza.pl/zdjecia**

Cytat dnia

Jeśli chodzi o wejście do UE, to Ukraina nie spełnia dzisiaj jednego, najważniejszego, podstawowego warunku – antykorupcyjnego

WŁADYSŁAW KOSINIAK-KAMYSZ (PSL)
wicepremier i szef MON
w radiowej Trójce

Osiedlowe butelkomaty

Kaucja prosto na konto

Zbieranie butelek, dzwiganie ich do sklepu i stanie w kolejce tylko po to, by otrzymać bon na zakupy? Dla wielu osób to spore utrudnienie. W Polsce pojawiają się pierwsze samodzielne butelkomaty osiedlowe, które rozwiązują ten problem.

Mieszkańcy osiedla Młociny na warszawskich Bielaniach nie muszą już chodzić do sklepu, aby zwrócić butelki kaucyjne. Przy ulicy Wrzeciono 14 stanął bowiem samodzielny butelkomat, który wspólnie postawiły firmy Kaucja.pl i Recyclo oraz Warszawska Spółdzielnia Mieszkaniowa (WSM).

Samodzielne butelkomaty pojawiają się też m.in. w Poznaniu i Trójmieście.

W Warszawie pierwsze urządzenia miały zostać uruchomione pod koniec maja, ale termin ten nieco się przesunął. Wówczas zapowiadano stawianie nawet 10 maszyn tygodniowo, aż do osiągnięcia poziomu 120 punktów.

Warto zaznaczyć, że nie są to pierwsze wolno stojące urządzenia do recyklingu. Te od lat pojawiają się na polskich osiedlach, jednak zazwyczaj były to jedynie pojedyncze inicjatywy. Tymczasem firma Recyclo planuje do końca roku postawić w całej Polsce aż 500 takich maszyn.

FOT. DAWID ZUCHOWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Sieć samodzielnych butelkomatów rozwija też operator PolKa (Polska Kaucja). Ich pierwsze urządzenie również stanęło w stolicy, na Białolece.

Co istotne, recyklowaty sieci Kaucja.pl, Recyclo oraz PolKa nie wydają bonów na zakupy, jak ma to miejsce w przypadku wielu urządzeń sklepowych. Zamiast tego zwrot pieniędzy jest bezpośrednim na kartę płatniczą użytkownika.

– Chcemy, żeby system kaucyjny był jak najprostsz w codziennym użyciu, zwłaszcza że powinien być rozwiązaniem powszechnym. Jeśli można oddać opakowania przy swoim bloku, rośnie szansa, że mieszkańcy naprawdę będą z niego korzystać – mówi Dariusz Dworzecki, dyrektor ds. rozwoju i sieci zbiórki Kaucja.pl.

Osiedlowe butelkomaty nie mają zastą-

pić tych znajdujących się w sklepach. Ich zadaniem jest uzupełnienie sieci zbiórki, tak abyśmy zdołali osiągnąć unijny cel, czyli 90 proc. recyklingu metalowych i plastikowych opakowań po napojach do 2029 roku.

– To wyzwanie byłoby trudne do zrealizowania bez wsłuchania się w potrzeby samych obywateli. W przypadku butelkomatu na Młocinach to właśnie mieszkańcy zwracali uwagę, że problemem jest dla nich składowanie butelek w domach i zanoszenie ich hurtem do sklepu, co bywa uciążliwe szczególnie dla osób starszych. Dlatego WSM zdecydowała się udostępnić miejsce pod urządzenie bezpośrednio na osiedlu – wyjaśnia prezes spółdzielni portalowi DlaHandlu.pl. ●

Kacper Kolibabski

KSIAZKI

Szalai po Bookerze: CIAŁO NASŁACZY WSZYSTKICH BEZ WYJĄTKU

W SPRZEDAŻY, RÓWNIEŻ Z DOSTAWĄ DO PACZKOMATU

Zamów magazyn z darmową dostawą na: **Prenumerata24.pl**

Więcej na: **Wyborcza.pl/ksiazki**

Albatros travel

Świąteczny rejs po Dunaju

NOWOŚĆ

Migoczące świąteczne iluminacje, aromat prażonych migdałów i korzennego grzanego wina oraz klimatyczne Bożonarodzeniowe Jarmarki od Wiednia przez Budapeszt po Bratysławę.

Program wycieczki: Dz. 1 Przelot Warszawa – Wiedeń i zakwaterowanie na statku. Dz. 2 Zwiedzanie historycznego centrum Wiednia i wizyty na jarmarkach bożonarodzeniowych. Dz. 3 Budapeszt i jego największe atrakcje. Dz. 4 Starówka Bratysławy i jarmark bożonarodzeniowy. Dz. 5 Przelot Wiedeń – Warszawa i powrót do domu.

5 dni | Wylot z Warszawy 08/12 2026 | od **4.298,-**

Pełne wyżywienie na statku

NOWOŚĆ

Degustacja wina w cenie

Prowansja – historia, wino i lawenda

Pełna uroku podróż od Aix-en-Provence Cézanne'a przez papieski Avignon po wybrane wina Châteauneuf-du-Pape w otoczeniu lawendowych pól.

Program wycieczki: Dz. 1 Przylot do Marsylii i przejazd do Aix-en-Provence. Dz. 2 Aix-en-Provence – Avinion. Wizyta na targu oraz pracownia Cézanne'a. Przejazd do Avinion. Dz. 3 Avinion. Pałac Papieski, słynny most i degustacja win z Doliny Rodanu. Dz. 4 Rzymski akwedukt Pont du Gard i urokliwe miasteczko Uzès. Dz. 5 Papieskie winnice Châteauneuf-du-Pape i świat lawendy. Dz. 6 Arles i Saint-Rémy-de-Provence – śladami Van Gogha i rzymskich budowli. Dz. 7 Powrót do domu z Prowansją w sercu.

7 dni | Wyloty z Warszawy 28/10 2026, 05/05 2027
od **6.998,-**

4 safari i 2 wędrowki w cenie

Safari w RPA i nowy camp Albatrosa

Odkryj Republikę Południowej Afryki – zobacz Pretorię i Soweto, wybierz się na safari w poszukiwaniu Wielkiej Piątki Afryki i zamieszkać w należącym do Albatrosa Conservation Lodge.

Program wycieczki: Dz. 1 Wylot z Warszawy do Johannesburga. Dz. 2 Przylot do Johannesburga. Zwiedzanie Pretorii. Rezerwat Przyrody Entabeni. Dz. 3–8 Rezerwat Przyrody Entabeni. Safari – w poszukiwaniu Wielkiej Piątki. Dz. 9 Rezerwat Przyrody Entabeni – Johannesburg. Wizyta w Soweto i powrót do Polski. Dz. 10 Przylot do Warszawy.

10 dni | Wyloty z Warszawy 24/11 2026, 20/03, 10/11 2027 | od **11.498,-**

2 posiłki dziennie

Peloponez – kolebka europejskiej kultury

Bogata historia, niezwykła gościnność i lazurowe morze. Dołącz do naszej wycieczki, pełnej greckiej kultury i odpocznij w urokliwej miejscowości Tolo.

Program wycieczki: Dz. 1 Przelot Warszawa–Ateny. Krótkie zwiedzanie stolicy Grecji. Przejazd do Tolo. Dz. 2 Tolo oraz historia wojny trojańskiej podczas wycieczki do Asini. Wprowadzenie do historii Grecji i języka greckiego. Dz. 3 Pierwsza stolica nowożytnego Grecji – Nafplio. Dz. 4 Podróż przez historię Grecji, teatr w Epidauros i produkcja oliwy z oliwek. Dz. 5 Starożytne Mykeny i Lwia Brama. Dz. 6 Dzień wolny, wieczorem nauka tradycyjnego tańca greckiego. Dz. 7 Małe wioski Arkadii z obiadem w lokalnej restauracji. Dz. 8 Powrót do Warszawy.

8 dni | Wylot z Warszawy 03/11 2026 | od **4.998,-**

albatros.pl | rezerwacja +48 22 128 48 81 | Warszawa, ul. Marszałkowska 76 (8 piętro)

Cena zawiera: BILETY WSTĘPÓW, opiekę polskiego pilota, przeloty rejsowe, zakwaterowanie w pokojach 2-os., wyżywienie i transport zgodnie z programem, ubezpieczenie podstawowe.

Kod reklamy: GW25

Wymiana Głównego Inspektora Pracy tuż przed wielką reformą

Janusz Krasoń zastąpił Marcina Staneckiego na stanowisku Głównego Inspektora Pracy.

**Dominik Moliński, PAP
Anna Zaleska**

Główny Inspektor Pracy kieruje Państwową Inspekcją Pracy, a tę czeka największa od lat zmiana. W najbliższą środę wchodzi w życie reforma, która wzmacnia uprawnienia inspektorów do oceny prawidłowości zawarcia umów cywilnoprawnych i kontraktów B2B oraz ewentualnego przekształcenia ich w etaty.

– Staje pan na czele instytucji, której podstawowym zadaniem jest troska o bezpieczeństwo. Bezpieczeństwo milionów pracowników, ale także pośrednio bezpieczeństwo ich rodzin. Bo brak stabilnego zatrudnienia, brak stabilnej umowy o pracę, poczucie zagrożenia ze względu na warunki, jakie mogą panować w zakładzie pracy dotyka bezpośrednio pracownika, ale pośrednio dotyka także rodzin – mówiła ministra pracy Agnieszka Dziemianowicz-Bąk, zwracając się do nowego szefa PIP.

Powołania dokonał marszałek Sejmu Włodzimierz Czarzasty, który ma nadzieję, że reforma PIP zostanie „w sposób rozsądny wprowadzona w życie”. – To jest ustawa, która daje możliwość Państwowej Inspekcji Pracy do pomocy uczciwym ludziom, uczciwym pracodawcom, daje instrumenty i możliwość zmiany umów śmieciowych na umowę o pracę. Człowiek, który ma określone godziny pracy, swoje miejsce pracy i swój zakres obowiązków, powinien mieć umowę o pracę – powiedział Czarzasty.

Sam Krasoń zadeklarował, że jest świadomy wyzwań związanych z reformą PIP. I obiecał ochronę pracy tak, by „była bezpieczna, godna i by człowiek mógł doczekać swoich dni w zdrowiu, w dobrostanie”.

Sejmowa komisja nie poparła Krasonia

Marszałek Sejmu przed decyzją o zmianie na stanowisku szefa PIP musiał zasięgnąć opinii Rady Ochrony Pracy oraz sejmowej komisji do spraw kontroli państwowej. W środę Rada pozytywnie zaopiniowała zarówno odwołanie dotychczasowego Głównego Inspektora Pracy, jak i kandydaturę Krasonia. Sejmowa komisja nie była już tak jednomyślna.

Zastrzeżenia zgłosił m.in. Adrian Zandberg (Razem), przypominając, że Krasoń w przeszłości opowiadał się za uelastycznieniem rynku pracy, które ostatecznie doprowadziło do upowszechnienia się tzw. śmieciówek. Ostatecznie w głosowaniu nad kandydaturą Krasonia głosy podzieliły się równo: 6 za i 6 przeciw – tym samym komisja nie wydała pozytywnej opinii.

Janusz Krasoń pełnił dotąd obowiązki dyrektora Ośrodka Szkolenia PIP we Wrocławiu. Był również dyrektorem tej placówki w latach 1990-2001, a następnie 2011-2018. Był też posłem na Sejm IV, V i VI kadencji

Wzmocnienie kompetencji Państwowej Inspekcji Pracy to tzw. kamień milowy w ramach Krajowego Planu Odbudowy

najpierw z ramienia SLD, a potem Lewicy i Demokratów.

Były szef o rosnącej liczbie skarg

Marcin Stanecki kierował PIP dwa lata – od czerwca 2024 roku. W wywiadzie dla Polskiej Agencji Prasowej ocenił, że zostawia Inspekcję w dobrej kondycji, wzmocnioną kadrowo (twierdzi, że zlikwidował 200 wakatów) i instytucjonalnie. Uważa też, że reforma PIP już przynosi efekty. – Dane za pierwsze miesiące tego roku wskazują na stu procentowy wzrost liczby skarg, w ujęciu rok do roku, na nieprawidłowo stosowane kontrakty cywilnoprawne, do maja wpłynęło ich prawie dwa tysiące – powiedział.

Ile z tych spraw zostanie ostatecznie rozstrzygniętych po myśli skarżących, to się okaże. Skalę skuteczności PIP w poprzednich latach pokazał w środę w Sejmie wiceminister sprawiedliwości Sławomir Palka, odpowiadając na poselskie pytanie. Z przedstawionych przez niego danych wynika, że w latach 2021-2025 Inspekcja Pracy skierowała do sądów rejonowych 187 spraw o ustalenie stosunku pracy. W 91 przypadkach sądy uznały, że faktycznie powinna być zawarta umowa o pracę (etat).

Reforma wchodzi w życie

Przypomnijmy: teraz Państwowa Inspekcja Pracy, dopatrując się podczas kontroli znamion stosunku pracy na umowie

B2B czy zleceniu, może skierować sprawę do sądu pracy, by ten ustalił, czy ma miejsce stosunek pracy. Od 8 lipca te role się odwrócą: inspektorzy będą mogli takiej zamiany dokonać sami (choć procedura jest dość długa – to efekt zmiękczenia reformy w trakcie prac legislacyjnych), w drodze decyzji administracyjnej, a jeśli pracodawca i/lub pracownik się z tym nie zgodzą, to oni będą musieli iść do sądu.

To prawdziwy przewrót na rynku pracy. Choć zanim do tego doszło, były ostre spory wewnątrz koalicji rządzącej. Ministerstwa podlegające pod PSL (m.in. MON) najchętniej posłałyby reformę do kosza. Natomiast Ministerstwo Pracy, kontrolowane przez Lewicę, dążyło do jak największego wzmocnienia PIP. Interweniował premier Donald Tusk. W konsekwencji reforma wejdzie w życie, ale bez radykalnych, pierwotnie zaproponowanych przez szefową resortu pracy Agnieszkę Dziemianowicz-Bąk rozwiązań.

Przekształcenie umów ma przebiegać według następujących zasad:

– Inspektor wybiera firmę do kontroli na podstawie analizy ryzyka lub zgłoszenia od pracownika (tak, można pójść do PIP i powiedzieć: proszę o sprawdzenie, czy nie powinienem być na etacie, a nie B2B czy zleceniu).

• **Janusz Krasoń (przy mikrofonie) podczas wczorajszej uroczystości w Sejmie**

FOT. KUBA ATYS /
AGENCJA WYBORCZA.PL

– Inspektor sprawdza, w jaki sposób odbywa się praca i czy spełnia ona warunki etatu (to kwestia wykonywania pracy w określonym miejscu i czasie oraz pod nadzorem przełożonego), czy też raczej warunki kontraktu B2B (w takim wypadku osoba powinna sama decydować o tym, kiedy i jak wykonuje zadanie).

– Strony będą mogły złożyć wyjaśnienia.

– Jeśli inspektor stwierdzi, że zawarł złą umowę, to na piśmie poinformuje pracodawcę i pracownika, w jaki sposób powinni zmienić formę współpracy, by była dostosowana do przepisów. Może to oznaczać zarówno informację o konieczności podpisania umowy o pracę, jak i np. zmianę zakresu obowiązków tak, by dana umowa mogła pozostać kontraktem B2B.

– Jeśli strony nie dostosują się do polecenia we wskazanym w nim terminie, okręgowy inspektor pracy będzie mógł wydać decyzję administracyjną o przekształceniu umowy B2B w etat. Co ważne, decyzja nie będzie mogła zostać wydana, jeśli wcześniej nie zostanie wystawione pouczenie.

– Po wydaniu decyzji pracodawca i pracownik będą mieć miesiąc na odwołanie się od niej do sądu.

Otwarte pozostanie pytanie, jak tę reformę oceni Komisja Europejska. Dlatego, że wzmocnienie kompetencji Państwowej Inspekcji Pracy rząd obiecał KE. To tzw. kamień milowy w ramach Krajowego Planu Odbudowy, a więc od jego spełnienia zależy wypłata funduszy z KPO. Jest jeszcze jeden haczyk – pierwotnie KE oczekiwała znacznie dalej idących zmian dotyczących rynku pracy, bo jej celem było zapewnienie zabezpieczenia społecznego (to m.in. składki na emerytury) wszystkim zatrudnionym niezależnie do formy. Reforma PIP jest więc kompromisem. ●

wyborcza.pl

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ

• **Wejdz: Wyborcza.pl**

ZAPISZ SIĘ NA CODZIENNY NEWSLETTER

• **Wyborcza.pl/newslettery**

www.nekrologi.wyborcza.pl/34441922

Wyrazy głębokiego współczucia

dr n. med. Aleksandrze Rozwandowicz

z powodu śmierci

Ojca

składa

Zespół Lekarski Oddziałów Endokrynologii, Chorób Wewnętrznych i Kardiologii

Szpitala MSWiA w Łodzi

W SPRZEDAŻY

Faworyci turnieju: Kylian Mbappe,
Lamine Yamal, Harry Kane, Leo Messi

Korespondencje z USA
„Za pięć dwunasta”

Rozmowy z Janem Urbanem
i Jackiem Laskowskim

Sylwetka Szymona Marciniaka

Program transmisji w TV

Magazyn do nabycia w punktach sprzedaży prasy, m.in: w salonach EMPIK, na stacjach benzynowych, w salonikach Media Relay, w sklepach sieci Żabka i LIDL oraz w innych dobrych punktach sprzedaży prasy.
Zamówienia w internecie: **Prenumerata24.pl** (dostawa bezpłatna) lub **KulturalnySklep.pl**.

Po umorzeniu śledztwa w sprawie „dwóch wież”

Jakiej prokuratury chce KO?

Roman Giertych nie szanuje niezależności prokuratury.

Gdy ponosi klęskę jako pełnomocnik, uderza w konkretnych śledczych, ale też w całą instytucję.

vanova

Najpierw dygresja. Niedawno ruszyła przed Trybunałem Stanu pierwsza sprawa związana z rozliczeniami rządów PiS. Sejm oskarża Macieja Świrskiego, byłego szefa Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, o delikty konstytucyjne. Podczas jednego z posiedzeń, zanim sędziowie TS pojawili się na sali, adwokaci tradycyjnie ucięli sobie kurtuazyjną pogawędkę.

Świrski ma dwóch obrońców. A oskarża go w imieniu Sejmu poseł Koalicji Obywatelskiej Maciej Tomczykiewicz, także z zawodu adwokat. Obrońcy zaczęli oskarżyciela: „Panie mecenasie, a gdzie toga?”. Tomczykiewicz był w garniturze, w przeciwieństwie do adwersarzy nie zakładał togi przed sprawą, w ogóle jej ze sobą nie miał. Od razu wyjaśnił kolegom po fachu, że w związku z tym, że jest posłem, nie wykonuje zawodu adwokata. „Słusznie!” – z uznaniem odnieśli się obaj adwokaci.

Dlaczego to ważny obrazek? Bo pokazuje, że są politycy, którym zależy na wysokich standardach i profilaktycznie podejmują decyzje o nielączeniu funkcji politycznych z wykonywaniem zawodu prawniczego. Dbają w ten sposób o swój polityczny wizerunek i obraz adwokatury.

Mecenas Tomczykiewicz wciąż w rejestrze adwokatów ma status „niewykonyjący zawodu”. To odpowiedzialna i dojrzała postawa. Polityk świadomy potencjalnych konfliktów interesów i licznych niezręczności wybrał czasową rezygnację z adwokatury.

Mur między światem prawa a światem polityki jest wskazany.

Polityka i prawo, czy to małżeństwo może się udać?

Teraz przeciwny biegun: poseł Roman Giertych, wiceszef klubu parlamentarnego KO, nie tylko nie zawiesił swej działalności adwokackiej, ale wykonuje zawód w taki sposób, aby pożenić politykę i prawo. Nie wiadomo, kiedy mówi jako pełnomocnik czy obrońca, a kiedy jako polityk, ważna osoba w KO. Było to szczególnie widoczne, gdy Giertych stanął na czele zespołu do spraw rozliczeń. Ówczesny prokurator generalny Adam Bodnar mówił: „Raz na jakiś czas wydawał on (zespół) z siebie różne stanowiska, postulaty czy inspirował debatę publiczną swoimi pomysłami dotyczącymi rozliczeń. To tworzyło taką ogólną presję w stosunku do prokuratury”.

Po co właściwie funkcjonował ów zespół, skoro kwestiami rozliczeń PiS zajmowały się prokuratura i sądy, do dziś nie wiadomo. Obiecywano przecież, że rozliczenia mają być apolityczne, przeprowadzane przez niezależne i profesjonalne organy państwa. A samo istnienie zespołu ds. rozliczeń PiS to zaprzeczenie tej idei i mocny komunikat do odbiorców: instytucje państwa nie radzą sobie, ktoś musi im pomagać, pokazywać palcem, co mają robić. A kto to potrafi? Polityk.

Giertych nie szanuje niezależności prokuratury. Gdy ponosi klęskę jako peł-

• 10 czerwca 2026 roku. Roman Giertych w drodze na przesłuchanie Jarosława Kaczyńskiego w Prokuraturze Okręgowej w Warszawie

FOT. ROBERT KOWALEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

nomocnik, uderza w konkretnych śledczych, ale też w całą instytucję.

Wniosek z jego przekazu jest jasny: jeśli prokuratura podejmuje niekorzystne dla jego klientów decyzje, to znaczy, że wciąż rządzi w niej złogi po Ziobrze. Musi ruszyć miotła i wszystkich wymieść.

Mecenas: Wymieniono prokuratora, bo nie podobała się PiS

Prokuratura Okręgowa w Warszawie właśnie umorzyła główną sprawę dwóch wież. Dotyczy ona PiS i samego Jarosława Kaczyńskiego. Giertych był w postępowaniu pełnomocnikiem zawiadamiającego Geralda Birgfellnera. Prok. Małgorzata Szeroczyńska zdecydowała o umorzeniu, bo uznała, że brak było znamion czynu zabronionego i to w kilku wątkach. Prokuratura nie podaje szczegółowego uzasadnienia decyzji do czasu użyskania jego tłumaczenia na język niemiecki. Szkoda, bo w sprawie budzącej duże zainteresowanie społeczne byłoby to wskazane.

Ale umorzenie oznacza, że mec. Giertych przegrał nieprawomocnie sprawę swego klienta. W reakcji na zawodową klęskę wrogiem publicznym została prok. Szeroczyńska, obecnie wiceszefowa warszawskiej okręgówki. Nie ma znaczenia, że wywodzi się z Lex Super Omnia, że za PiS spotykały ją szkodliwe dyscyplinarne. Polityk adwokat przypuścił na nią atak. Uderzając też przy

okazji w niezależność całej instytucji. Krótko streszczając wywody mecenas: umorzenie to efekt tego, że prokuratura jest wciąż ziobrystowska. Szeroczyńska to element podejrzany, ukryta opcja pisowska. Mecenas dodaje hashtagi do swych wpisów – #ZabetonowanaProkuratura i rozpoczyna kampanię na X.

Giertych polemizuje z umorzeniem, zapowiada zażalenie. Ale nie stawia kropki, jedzie dalej.

Według niego prowadząca wcześniej sprawę prokurator Ewa Wrzosek została „odsunięta” od śledztwa. Wjeżdża przekaz, że zmiana prokuratora referenta śledztwa (zastąpienie Wrzosek przez Szeroczyńską) była podyktowana tym, że PiS nie podobała się Wrzosek. Partia zaatakowała ją po śmierci Barbary Skrzypek, współpracownicy Kaczyńskiego, która kilka dni wcześniej była przesłuchiwana przez Wrzosek bez pełnomocnika.

„Tak zdumiewającej zmiany prokuratora tylko dlatego, że potencjalny podejrzany wykrzykuje do pełnomocnika pokrzywdzonego: Morderco! nie widziano w historii prokuratury. I na miejsce Wrzosek wskazano prok. Szeroczyńską. Była to bezczelna manipulacja. Nie zmienia się składu prowadzącego śledztwo z tego powodu, że tym, których śledztwo dotyczy, nie podoba się prokurator” – zarzuca Giertych.

Okoliczności zmiany prokuratora były zupełnie inne. Albo Giertych ich nie zna, albo celowo manipuluje.

Nie jest prawdą to, że Wrzosek została odsunięta od śledztwa dwóch wież, zwłaszcza z powodu nacisku PiS. Wrzosek była wtedy na delegacji w Prokuraturze Okręgowej w Warszawie, jednostka pozytywnie oceniła jej pracę i zaangażowanie, broniła jej stanowiska w sprawie przesłuchania Barbary Skrzypek bez pełnomocnika, podkreślając, że miała do tego prawo. Prokuratura Okręgowa chciała wystąpić do prokuratora krajowego o przedłużenie jej delegacji. Jednak przy przedłużeniu na okres powyżej sześciu miesięcy wymagana jest zgoda prokuratora. Wrzosek oświadczyła, że nie zajmie stanowiska. Poinformowano ją, że w takiej sytuacji nie ma możliwości wystąpienia o przedłużenie delegacji. Efekt? Delegacja upłynęła i nie przedłużono jej tylko dlatego, że prokurator nie zajęła stanowiska. Już wtedy część śledczych uważała, że brak formalnej zgody Wrzosek na przedłużenie był celową grą, w której stawką był awans.

Wrzosek wróciła do rejonu. Część jej spraw rozdzielono między innych śledczych. Dwie wieże zostały w okręgu, sprawę przejęła prok. Szeroczyńska. Wrzosek wyrażała chęć dalszego prowadzenia sprawy w rejonie, ale uznano, że kaliber postępowania przemawia za pozostawieniem sprawy zgodnie z dotychczasową właściwością, na szczeblu okręgowym. Dziś część naszych rozmówców w prokuraturze uważa, że nie była to słuszna decyzja.

Po umorzeniu śledztwa w sprawie „dwóch wież”

Atak na prokuratorkę i niezależność prokuratury

Wróćmy do Giertycha, który przypuścił atak na prokurator Szeroczyńską. Nie podobało mu się m.in. że zmieniła termin przesłuchania, dostosowując go do Kaczyńskiego. Że „podczas przesłuchania z matczyną czułością pytała, czy chciałby kolejnej herbatki, kawki czy przerwy”. A co gorsza – uchylała Giertychowi wszystkie istotne pytania do Kaczyńskiego.

Jeszcze przed przesłuchaniem mecenas szykował się na grillowanie Kaczyńskiego pytaniami. „Nie bój się Jarku! Jutro wuj będzie z tobą!” – napisał zaczepnie na X, zamieszczając pod nim wygenerowaną przez AI grafikę przedstawiającą Giertycha trzymającego Kaczyńskiego za rękę.

Tymczasem Kodeks etyki prokuratorskiej nakazuje śledczym w kontaktach z uczestnikami zachowywać nie tylko godną postawę, stosowny dystans, ale też mówi, że prokurator ma być uprzejmy i cierpliwy. Zarządzanie przerwy dla świadka czy poczęstowanie go wodą, herbatą (zwłaszcza przy długim przesłuchaniu) to w prokuraturze standard.

Pojawiają się w końcu wnioski ogólniejszej natury dotyczącej całej prokuratury.

„Sytuacja w prokuraturze dojrzała do rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego (po przywróceniu we wrześniu jego normalnego funkcjonowania). Zabetonowanie istniejących tam układów musi się skończyć. Bez tego pisowcy złodzieje, oszuści i bandyci będą nam się śmiali w twarz” – stwierdza mecenas.

Albo: „W sumie to zabawni jesteście prokuratorzy. Ustawiacie się na 15 miesięcy przed wyborami pod nowy rząd, tylko z polskimi wyborami do Sejmu (przynajmniej od 20 lat) jest tak, że o ile w nich występuję, to zawsze wygrywa Tusk. A wy zostaniecie w 2027 z tym waszym serwilizmem wobec Kaczyńskiego jak Himilbach z angielskim.”

I dalej: „Prokuratura nie przestała być pisowska. Są tam oazy jakiejś normalności, ale większość to nadal pisowski beton. I niestety to jest obecnie największy problem w Polsce, nawet większy niż poważne problemy służby zdrowia”.

Zatem polityk KO po prawie trzech latach rządów KO z koalicjantami, mimo wyboru dwóch nowych prokuratorów generalnych, wymianie prokuratora krajowego, wymianie większości szefów jednostek, stwierdza, że prokuratura jest wciąż w rękach PiS. Jeśli tak, to nie wystawia obecnie rządzącym laurki.

Umorzenie było spodziewane

W prokuratorskim świecie umorzenie sprawy dwóch wież nie było zaskoczeniem. Spodziewano się go zwłaszcza po przesłuchaniu Kaczyńskiego w charakterze świadka i zapowiedzi, że to ostatnie czynności przed zakończeniem sprawy. Wcześniej także wielu prokuratorów wskazywało, że to materiał na sprawę cywilną między kontrahentami, a nie na sprawę karną.

Po co więc podjęto postępowanie po zmianie władzy? Po co przeprowadzono za czasów Adama Bodnara jego audyt i negatywnie oceniono sposób prowadzenia sprawy?

Odpowiedź jest dość prosta: przede wszystkim uznano, iż postępowanie prowadzono za PiS nieprawidłowo, a sprawę należało zbadać zgodnie ze sztuką, czyli wszcząć śledztwo i wydać rozstrzygnięcie merytoryczne. Za PiS nie było na to żadnych szans. Prok. Renata Śpiewak, która była na delegacji w stołecznej okręgówce, a potem szybko awansowała, odmówiła wszczęcia śledztwa w sprawie podejrzenia dokonania oszustwa przez prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego. A bez wszczęcia śledztwa nie można było przeprowadzać postępowania dowodowego – np. przesłuchać świadków. W decyzji końcowej śledcza zacytowała fragment zeznań Kaczyńskiego z innego postępowania. Decyzję kontrolował sąd i ją utrzymał.

Warszawska prokuratura okręgowa do sprawy wróciła, wszczęła śledztwo, dzięki temu przesłuchiwała świadków i na koniec uznała, że nie ma znamion czynu zabronionego, więc umorzyła sprawę. Merytorycznie rozstrzygnięto sprawę, przesłuchano Kaczyńskiego.

Mecenas Giertych ma prawo polemizować z decyzją prokuratury. Ma szanse dobieść przed sądem swych racji, wnosząc

zażalenie. Nie ma natomiast prawa dezażuować niezależności prokuratorki, naklejać jej latki „pisowskiego betonu”. Jego wypowiedzi nie przystają do standardów, które przyświecają członkom palestry. To także sygnał, że pogrzebano hasła o niezależnej prokuraturze, z którymi do wyborów szła KO. Jeśli taki jest kierunek, to jest to śmiała zmiana w obliczu zbliżających się wyborów i trwającej już prekampanii.

„Harcowniczką” nie może rozstać się ze śledztwem

Prokuratorzy przywykli w dużej mierze do ataków przeciwników procesowych lub polityków. Ale pewnym novum tych rządów jest to, że w decyzje prokuratora uderza inny prokurator.

Prokurator Ewa Wrzosek, była referentka w śledztwie dwóch wież, na wieść o umorzeniu rozpoczęła na X „harcowanie” (to Waldemar Żurek mówił w kontekście jej aktywności w mediach, że sza-

Mur między światem prawa a światem polityki jest wskazany

nuje, że czasem są „harcownicy, którzy pozwalają sobie na więcej”). Prokuratorka ruszyła z publiczną krytyką decyzji koleżanki po fachu. Najpierw było krótko: „Pozwolę sobie mieć własne zdanie w tej kwestii.#DwieWieże” – napisała na X.

Potem zamieściła obszerniejszy wpis o znamionach przestępstwa oszustwa, dając do zrozumienia, że znamiona przestępstwa zostały w sprawie jednak wypełnione. Ergo – decyzja Szeroczyńskiej jest błędna.

O ile adwokat, przeciwnik procesowy, ma pełne prawo polemizować merytorycznie z prokuraturą, o tyle polemika prokuratorki z decyzją procesową w konkretnym postępowaniu jest precedensem.

Wrzosek to prokuratorka szczebla regionalnego, obecnie radca generalna w ministerstwie Waldemara Żurka. Do jej kompetencji nie należy sprawowanie nad-

zoru nad prokuratorem prowadzącą sprawę, nie jest także jej zwierzchnikiem. W jakim trybie wypowiada się o sprawie? Bez żadnego trybu.

Wrzosek nie zna również na obecnym etapie akt sprawy. Nie wie, jaki zgromadzono materiał dowodowy po zmianie referenta. Jak w tej sytuacji zabierać głos co do znamion?

Jej wypowiedzi w sprawie cudzego śledztwa i cudzej decyzji budzą euforię części elektoratu i polityków, ale osłabiają zaufanie do prokuratury. Podważają zaufanie do innej prokuratorki, stawiają pod znakiem zapytania jej umiejętności i bezstronność. Od oceny decyzji prokuratorki jest niezależny sąd. A prokuratura to nie piaskownica, w której śledczy okładają się publicznie lopatkami.

Na wypowiedzi Wrzosek i Giertycha zareagował Krzysztof Parchimowicz, założyciel Lex Super Omnia, obecnie prokurator w stanie spoczynku.

„To co mówią i piszą w mediach adwokaci Giertych Roman i Jacek Dubois oraz radczyni generalna w MS Ewa Wrzosek w sprawie umorzenia śledztwa w sprawie II wież, budzi we mnie uczucie niesmaku. Nic na to nie poradzę. To kwestia smaku” – napisał.

Prokurator krajowy Dariusz Korneluk w oświadczeniu zwrócił się do osób i instytucji profesjonalnie zajmujących się stosowaniem prawa o zachowanie rozważności przy formułowaniu publicznych opinii.

„Niedopuszczalne jest personalne atakowanie prokuratora wyłącznie z powodu treści podjętej przez niego decyzji, zwłaszcza w sytuacji, gdy od decyzji procesowych przysługują przewidziane prawem środki odwoławcze, zapewniające ich kontrolę przez niezawisły sąd.”

Przypomniał, że niezależność prokuratora nie jest jego przywilejem. Stanowi gwarancję prawa obywateli do rzetelnego i bezstronnego postępowania.

Zareagował też Adam Bodnar, były prokurator generalny. Zamieszczając stanowisko Korneluka, napisał krótko: „Bardzo ważne oświadczenie”.

Waldemar Żurek dotąd nie zareagował jak Bodnar. Oby tylko przez urlop. ●

Ewa Ivanova

Grunwald stanie się stolicą żywej historii

Ponad 1400 rekonstruktorów, blisko 100 tysięcy widzów i pięć dni wydarzeń nawiązujących do średniowiecznej tradycji. Od 15 do 19 lipca na Polach Grunwaldu odbędą się Dni Grunwaldu 2026, których kulminacją będzie XXVIII Inscenizacja Bitwy pod Grunwaldem. Organizatorem wydarzenia jest Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

– To dla nas wielka duma, że możemy być gospodarzem wydarzenia, które jest wizytówką Warmii i Mazur oraz jednym z najważniejszych przedsięwzięć

Marcin Kuchciński,
marszałek
województwa
warmińsko-
mazurskiego

historycznych w naszym kraju, a nawet w Europie. Grunwald od lat przyciąga nie tylko miłośników historii, ale także rodziny, turystów i wszystkich, którzy chcą poczuć niezwykłą atmosferę tego miejsca – podkreśla marszałek województwa Marcin Kuchciński.

Oprócz widowiskowej inscenizacji bitwy na uczestników czekają turnieje rycerskie, pokazy dawnych rzemiosł, koncerty, obozy historyczne oraz liczne atrakcje dla całych rodzin.

– Zapraszam wszystkich starszych i młodszych. To po raz kolejny będzie doskonała okazja, aby przeżyć niezwykle widowisko, poznać średniowieczną

kulturę i jednocześnie odkryć piękno naszego regionu. Jestem przekonany, że kto raz odwiedzi Grunwald, będzie chciał tu wrócić. Warmia i Mazury latem mają wiele do zaoferowania, a Dni Grunwaldu są jednym z tych wakacyjnych wydarzeń, których po prostu nie można przegapić – dodaje gospodarz regionu.

Szczegółowy program tegorocznego wydarzenia na stronach Muzeum Bitwy pod Grunwaldem w Stębarku.

<https://muzeum-grunwald.pl/>

Koło ratunkowe dla szpitali

Warszawski Szpital Południowy powinien zwrócić 49 mln zł, które otrzymał z KPO, bo podobnie jak 70 innych placówek nie spełnia kryteriów Krajowej Sieci Onkologicznej. Ale Ministerstwo Zdrowia wymyśliło, jak je „uratować” przed zwracaniem dziesiątek milionów.

Judyta Watóła

W piątek ujawniliśmy, że Warszawski Szpital Południowy (WSP) zapłacił 725 tys. zł za przygotowanie wniosku o dofinansowanie onkologii z Krajowego Planu Odbudowy, podczas gdy inne szpitale przeznaczyły na to po 25-35 tys. zł. I nawet jeśli płaciły tzw. premię od sukcesu, to łączna kwota za usługę nie przekraczała 130 tys. zł netto. Dzięki temu udzielały zamówienia z wolnej ręki.

Gigantyczna premia za sukces

Warszawski Szpital Południowy wolał rozpisac przetarg i zapłacić kilkakrotnie więcej. Ogłosił go w październiku 2024 roku. Na złożenie ofert było tylko 7 dni, a wśród warunków postawionych oferentem było zatrudnianie osoby, która ma 15 lat doświadczenia pracy w NFZ lub Ministerstwie Zdrowia.

Ofertę złożyła tylko jedna firma – spółka komandytowa Deloitte Doradztwo Podatkowe Dąbrowski i Wspólnicy. Tak się składa, że zaledwie dwa miesiące przed ogłoszeniem przetargu pracę w Deloitte znalazła Agnieszka Kister, która w MZ przepracowała 18 lat. W roku 2020 Janusz Cieszyński, wówczas wiceminister zdrowia, powierzył jej stanowisko wicedyrektorki departamentu e-zdrowia.

Oferta Deloitte była bardzo droga. Przygotowanie wniosku firma wyceniła na 49 tys. zł. Do tego dochodziła gigantyczna premia za sukces w wysokości 676 tys. zł. Łącznie dawało to wspomnianą wyżej kwotę 725 tys. zł.

Na wydanie tak dużych pieniędzy zgodziła się rada nadzorcza spółki Warszawski Szpital Południowy. A gdy sygnalistka zawiadomiła o tym Urząd Miasta Stołecznego Warszawa, rada nadzorcza sama przeprowadziła kontrolę przetargu, po czym utajniła protokół kontroli. Powód: jego ujawnienie „zagroziłoby istotnym interesom spółki”.

Wniosek o dofinansowanie rozwoju onkologii w WSP z KPO został pozytywnie zaopiniowany w Ministerstwie Zdrowia, mimo że szpital sąsiaduje przez płot z Narodowym Instytutem Onkologii. WSP otrzymał 49 mln zł. Jak ustaliła „Wyborcza”, teraz powinien zwrócić te pieniądze, ponieważ nie spełnia kryteriów Krajowej Sieci Onkologicznej (KSO). I jak się okazuje, nie on jeden. Co więcej, Warszawski Szpital Południowy w ogóle nie powinien się w KSO znaleźć.

Jak to z siecią onkologiczną było

Ustawa o Krajowej Sieci Onkologicznej została uchwalona za czasów PiS, ale wdraża ją obecny rząd. Ustawa mówi o tym, że leczenie onkologiczne powinno się odbywać tylko w szpitalach należących do sieci, określanych jako SOLO, czyli specjalistyczne ośrodki leczenia onkologicznego.

Poziom SOLO 1 to szpitale, które zajmują się tylko jednym rodzajem leczenia. Najczęściej to chirurgia onkologiczna lub chemioterapia. Ośrodki z poziomu SOLO 2 oferują dwa rodzaje leczenia. W ośrodkach SOLO 3 poza chirurgią i chemioterapią jest jeszcze radioterapia.

• **Wniosek o dofinansowanie rozwoju onkologii w Szpitalu Południowym z KPO został pozytywnie zaopiniowany w Ministerstwie Zdrowia, mimo że szpital sąsiaduje przez płot z Narodowym Instytutem Onkologii**

FOT. SŁAWOMIR KAMINSKI /
AGENCJA WYBORCZA.PL

W sieci obowiązują też kryteria dotyczące wyposażenia, kadry i odpowiedniej liczby pacjentów. Założenie jest takie, że ilość przechodzi w jakość. Im więcej w danym szpitalu operuje się leczeń np. guzów nerki, tym większą wprawę w tym mają tamtejsi chirurdzy i tym mniejsze jest ryzyko powikłań. Kryteria przynależności do sieci miały więc służyć „odsianiu” ośrodków, w których jakiegos leczenia jest mało, co stwarza potencjalne ryzyko dla pacjentów. Takie były założenia.

W lipcu 2024, kiedy przeprowadzono pierwszą kwalifikację do KSO i NFZ ogłosił, że w sieci znajdują się 243 szpitale. W ustawie o KSO zapisano jednak, że można się odwołać. Zrobiła to większość szpitali, które znalazły się poza siecią. Odwołania zostały uwzględnione i ostatecznie w sieci znalazło się ponad 300 szpitali.

Dlaczego samorządom i dyrektorom szpitali zależało na tym, by ich placówki zostały włączone do KSO? Ponieważ zgodnie z zapisami Krajowego Planu Odbudowy, tylko placówki należące

do KSO mogły się starać o unijne dotacje z KPO. A z ponad 17 mld zł, jakie zapisano w KPO na zdrowie, aż 5,2 mld zł miało zostać przeznaczonych na inwestycje w onkologię. Ośrodki z poziomu SOLO I mogły się starać o dotacje w wysokości maksimum 60 mln zł. SOLO III mogły wnioskować o sumę dwa razy wyższą.

Agnieszka Molenda-Wisniewska, dyrektorka departamentu opieki koordynowanej w MZ, pod koniec kwietnia zaprezentowała projekt rozporządzenia o zmianie kryteriów dla KSO na znacznie łagodniejsze. Za minimalną liczbę operacji znów przyjęła 100. „Projektowana regulacja nie zmierza do obniżenia standardów jakościowych, lecz do ich racjonalnego i etapowego wdrażania, w sposób zapewniający bezpieczeństwo pacjentów” – zapewniła Molenda-Wisniewska w uzasadnieniu do projektu.

Jak się nieoficjalnie dowiedzieliśmy, projekt nie spodobał się Krajowej Radzie Onkologicznej. Molenda-Wisniewska nie przejęła się krytyką i 29 kwietnia Ministerstwo Zdrowia opublikowało projekt na stronach Rządowego Centrum Legislacji.

Ministerstwo „racjonalizuje moment oceny”

Okazało się jednak, że po dwóch latach w sieci kilkadziesiąt szpitali nie spełnia nawet obniżonych kryteriów KSO. W czerwcu Ministerstwo Zdrowia przestało więc zajmować się projektem nowego rozporządzenia i zmieniło „wiszący” na stronach Rządowego Centrum Legislacji już od jesieni projekt nowelizacji ustawy o Krajowej Sieci Onkologicznej. Dopisało w nim, że kwalifikacja szpitali do KSO będzie się odbywać nie co dwa, ale co trzy lata. Tym samym kwalifikacja, która miała się odbyć w tym roku, zostanie przełożona na rok przyszły.

„Praktyka pokazała, że dwuletni okres weryfikacyjny może okazać się niewystarczający dla osiągnięcia trwałych efektów reorganizacyjnych, inwestycyjnych i kadrowych, w szczególności w odniesieniu do podmiotów realizujących złożone procesy dostosowawcze” – czytamy w uzasadnieniu do nowelizacji ustawy o KSO.

Zdaniem Ministerstwa Zdrowia, „przyjęcie trzyletniego cyklu pozwala na bardziej miarodajną ocenę trwałości spełniania wymagań, a zarazem ogranicza ryzyko podejmowania rozstrzygnięć opartych na przesłankach incydentalnych” a „wydłużenie okresu weryfikacji nie oznacza osłabienia wymagań jakościowych, lecz racjonalizację momentu ich kompleksowej oceny”.

– Szpital został wpisany dwa lata temu warunkowo do sieci, nadal nie spełnia wymagań, a ministerstwo pisze o „przesłankach incydentalnych”? Przecież to jest śmieszne! „Racjonalizacja momentu oceny” też brzmi jak kpina, zwłaszcza dla tych, którzy stawiali na rzęsach, żeby spełnić warunki KSO – mówi „Wyborczej” dyrektor szpitala SOLO 1 na południu Polski.

Jest dla niego jasne, że o żadną „racjonalizację momentu oceny” w nowelizacji nie chodzi.

Chodzi o to, żeby szpitale, które dzięki warunkowemu zaliczeniu ich do sieci onkologicznej mogły się starać o dotacje z KPO, nie musiały ich teraz zwracać. Środki unijne przyznawane są bowiem pod warunkiem „trwałości projektu”. A wypadnięcie z KSO oznaczałoby, że w szpitalu, który rok temu dostał pieniądze na rozwijanie onkologii, onkologii już w ogóle nie ma. Bo przecież poza KSO nie wolno już prowadzić leczenia onkologicznego.

Że chodzi o pieniądze (a dokładnie ich niezwracanie), w zawołany sposób przyznaje w uzasadnieniu do nowelizacji także Ministerstwo Zdrowia. Napisało bowiem, że proponowane zmiany „sprzyjają efektywnemu wykorzystaniu środków finansowych pozyskanych przez szpitale”. Gdyby trzeba było je zwracać, efektywnego wykorzystania by nie było.

Nasz rozmówca przewiduje, że przyszłym roku sytuacja się powtórzy: – Jeśli Szpital Południowy przez pół roku zrobił 14 operacji onkologicznych na dwóch oddziałach, to już tego nie nadrobi i w przyszłym roku też nie będzie spełniał kryteriów KSO. Zapewne dziesiątki innych szpitali podobnie. A to czas przed wyborami i posłowie dostaną do uchwalenia kolejną nowelizację. Niewykluczone, że rozporządzenie łagodzące kryteria KSO też wejdzie w życie.

Śpiewać każdy może

Prof. Jacek Jassem z Gdańska, jeden z najbardziej znanych polskich onkologów i były prezes Polskiego Towarzystwa Onkologicznego, bardzo krytycznie ocenia nowe przepisy.

– Stworzenie Krajowej Sieci Onkologicznej miało ograniczyć leczenie tylko do tych ośrodków, które specjalizują się w konkretnych nowotworach, stosując standardy i mają odpowiednio dużo chorych, by móc kontrolować jakość leczenia. Teraz okazuje się – jak to było w piosenkę – że „śpiewać każdy może”. No może, tylko z jakim skutkiem? Współczuję pacjentom, kiedy na to patrzę.

Zwraca uwagę, że 14 pacjentów zoperowanych w Szpitalu Południowym z pewnością mógł przyjąć znajdujący się po sąsiedzku Narodowy Instytut Onkologii. Po co więc było inwestować 50 mln na rozwój onkologii w szpitalu, który przez pół roku zoperował tylko kilkanaście nowotworów?

– To żalosne marnowanie pieniędzy. Dzięki środkom z KPO powinniśmy byli poprawiać system z głową, a nie ładować je, gdzie się tylko da – podkreśla prof. Jassem.

Tymczasem nowelizacja ustawy o KSO przeszła już przez Sejm. Teraz pracuje nad nią Senat. Poświęcone jej ubiegłotygodniowe posiedzenie senackiej komisji zdrowia trwało niecałe pół godziny. Poprawka wydłużająca warunkową kwalifikację do KSO nie wzbudziła żadnego zainteresowania senatorów. Odezwała się tylko Joanna Frączczak-Kazana z Fundacji Alivia. – Nie jesteśmy za takim rozwiązaniem. Te szpitale miały dwa lata i najwidoczniej nie kwalifikują się do sieci. Takie zmiany prowadzą do tego, że zamiast podnosić jakość, będziemy ją de facto obniżali – powiedziała.

Chcieliśmy zapytać o zdanie Dorotę Korycińską, prezeskę Ogólnopolskiej Federacji Onkologicznej (skupia organizacje pacjentów chorych na nowotwory), która zasiada w Krajowej Radzie Onkologicznej. Odmówiła wypowiedzi, tłumacząc, że uprawniona do tego jest tylko przewodnicząca rady.

Przewodniczącą jest prof. Beata Jagielska, dyrektorka Narodowego Instytutu Onkologii, który – mimo że jest największym szpitalem dla chorych na raka w kraju – nie dostał żadnych pieniędzy z KPO. Pani profesor nie chciała jednak odpowiedzieć na pytanie, czy zmiany służące utrzymaniu w sieci szpitala, który robi kilkanaście operacji onkologicznych, mają sens. Wy tłumaczyła jedynie, że „każdy przypadek należy rozpatrywać indywidualnie”. ●

Kiedy przeprowadzono pierwszą kwalifikację do sieci, NFZ ogłosił, że znajdują się w niej 243 szpitale. Większość placówek się odwołała i w sieci znalazło się ponad 300 szpitali

do sieci mogły się starać o unijne dotacje z KPO. A z ponad 17 mld zł, jakie zapisano w KPO na zdrowie, aż 5,2 mld zł miało zostać przeznaczonych na inwestycje w onkologię. Ośrodki z poziomu SOLO I mogły się starać o dotacje w wysokości maksimum 60 mln zł. SOLO III mogły wnioskować o sumę dwa razy wyższą.

Utrzymać w sieci

Wśród szpitali warunkowo zakwalifikowanych do KSO znalazły się aż cztery placówki należące do samorządu Warszawy: Szpital Bielański, Szpital Wolski, Centrum Medyczne „Żelazna” oraz wspomniany Warszawski Szpital Południowy. WSP nie spełniał wymaganego minimum 100 operacji onkologicznych w roku (na dwóch oddziałach: chirurgii oraz ginekologii).

W tym roku, a więc po dwóch latach funkcjonowania KSO, miała się odbyć kolejna kwalifikacja szpitali do sieci. Kryteria miały być podwyższone i minimalna liczba operacji dla SOLO I miała wynieść 150 na rok.

Tymczasem według danych NFZ w zeszłym roku w WSP przeprowadzono tylko 51 operacji u pacjentów onkologicznych, a w tym roku (wg stanu na 10 czerwca) zaledwie 14. KSO stworzono właśnie po to, by eliminować z leczenia on-

Po owocach nas poznać

Wśród naukowców wrze po tym, jak minister nauki Marcin Kulasek ogłosił, kto pomoże mu wybrać nowych członków rady najważniejszej agencji grantowej w kraju. „To niepotrzebna i niezrozumiała burza” – mówi „Wyborczej” minister.

Alicja Gardulska

– To demonizowanie sprawy i niepotrzebna burza – mówi „Wyborczej” minister nauki Marcin Kulasek. Nie chce zmienić decyzji, która w połowie czerwca zelektryzowała środowisko naukowe. – Oceniajcie nas po efektach – namawia.

Chodzi o wybór członków do Rady Narodowego Centrum Nauki, czyli najważniejszej w kraju agencji grantowej. A dokładniej o krok, który ten wybór poprzedza.

Przypomnijmy: w radzie NCN zasiadają 24 osoby. To ważne gremium, bo decyduje m.in. o kształcie i zasadach konkursów, doborze ekspertów do oceny wniosków czy wysokości środków dla poszczególnych dziedzin nauki. A także współdecyduje o wyborze dyrektora NCN.

Połowie Rady w grudniu kończy się kadencja. Zgodnie z ustawą jej nowych członków powołuje minister nauki. Ale nie ma tu zupełnej dowolności. Kandydatów zgłaszają najlepsze jednostki naukowe w kraju oraz organizacje reprezentujące środowisko. Krótką listę tworzy i przedstawia ministrowi Zespół Identyfikujący Członków Rady NCN. I to właśnie ten element układanki podniósł ciśnienie naukowcom.

Bez odpowiedniego dorobku naukowego

W połowie czerwca minister Kulasek wymienił cały skład zespołu w połowie jego czteroletniej kadencji. Wybrał: dr. hab. Macieja Rasia, politologa i prorektora UW ds. studenckich, dr. hab. Bartosza Mitkę,

geologa z Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, dr. hab. Mirosława Kowalskiego, pedagoga z Uniwersytetu Zielonogórskiego, dr hab. Katarzynę Arkusz, która kieruje Katedrą Inżynierii Biomedycznej UZ, oraz prof. Grzegorza Jurasę, byłego rektora AWF w Katowicach.

„Są to osoby bez odpowiedniego dorobku naukowego i rozpoznawalności w środowisku. Niektóre z nich są politycznie i zawodowo powiązane z kierownictwem MNiSW. Klóci się to z ustawą o NCN” – napisali w liście do premiera laureaci prestiżowych nagród i grantów. W sumie ponad 50 wybitnych badaczy i badaczek.

Głos zabrali także (po raz pierwszy) wszyscy byli przewodniczący Rady NCN, jej byli członkowie i byli dyrektorzy tej agencji grantowej. W sumie ponad 50 wybitnych badaczy i badaczek. „Naszym zdaniem, część nowo powołanych osób nie spełnia podstawowego kryterium wybitnego, międzynarodowo rozpoznawalnego dorobku naukowego, które ustawodawca uznał za warunek konieczny uczestnictwa w tym gremium” – napisali.

Podkreślili, że w składzie zespołu zabrakło przedstawicieli nauk ścisłych oraz nauk o życiu, a więc „obszarów badawczych, do których tłafia znacząca część środków przyznawanych przez Narodowe Centrum Nauki”. „Trudno uznać taki skład za reprezentatywny dla całego polskiego środowiska naukowego” – stwierdzili.

Kierownictwo Fundacji na rzecz Nauki Polskiej w swoim liście tłumaczy, że członkowie zespołu „nie uczestniczyli w pozyskiwaniu, reali-

• **Minister Marcin Kulasek przekonuje o słuszności swojej decyzji**

FOT. MICHAŁ BOROWCZYK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Nie jest łatwo znaleźć ekspertów, którzy wykonają za darmo taką pracę. Muszą to być osoby, do których mam zaufanie, i to nie żadna kontrowersja, bo każdy minister (...) prowadzi własną politykę kadrową i odpowiada za efekty tej polityki

MARCIN KULASEK
minister nauki

zacji i ocenie konkurencyjnych grantów badawczych”.

Wszyscy mają habilitacje

– Burza wokół składu tego zespołu jest niezrozumiała. To jeden z wielu zespołów doradczych, które funkcjonują wokół ministerstwa. Ma on pomóc wybrać najlepszych z najlepszych spośród kandydatów zgłoszonych przez uczelnie i instytuty. Czyli

wybrać i przedstawić ministrowi co najmniej 24 nazwiska. Ostatecznie wybranych zostanie 12 – tłumaczy minister Kulasek. – To moja odpowiedzialność, by byli najlepsi – dodaje. Prosi, by z ocenami poczekać na efekty.

– Zaręczam, że zespół spełnia wszystkie wymagane warunki. Wszyscy mają habilitacje, są aktywni zawodowo, nie mają żadnych powiązań z członkami Rady. Nie jest łatwo znaleźć ekspertów, którzy wykonają za darmo taką pracę. Muszą to być osoby, do których mam zaufanie, i to nie żadna kontrowersja, bo każdy minister, dyrektor czy jakakolwiek osoba zarządzająca instytucją prowadzi własną politykę kadrową i odpowiada za efekty tej polityki – mówi minister.

Dopytujemy o brak światowego dorobku u większości członków zespołu. – A jak się mierzy światowy dorobek? – odpowiada minister. Zapewnia, że zadbano o to, by w nowej Radzie NCN była reprezentacja wszystkich dyscyplin nauki.

– NCN jest oczkiem w głowie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Wiemy, jak ważne są granty – dodaje minister.

– Dwanaście osób, które w profesjonalny sposób powołał do Rady minister Wierzbicki, w niej zostanie, wymienimy zgodnie z ustawą te, które powołał minister Czarnek. Powstanie w ten sposób transparentna Rada, która pozwoli tym, którzy 15 października 2024 r. wzięli odpowiedzialność za polską naukę, na wprowadzenie reform w NCN, by jeszcze bardziej usprawnić zdobywanie grantów – mówi.

Apele w obronie agencji grantowej

Laureaci prestiżowych nagród i zdobywcy grantów w swoim liście do premiera Donalda Tuska napisali, że powstanie Centrum i jego funkcjonowanie „jest największym sukcesem w sferze nauki w wolnej Polsce i jednym z największych osiągnięć sfery publicznej w naszym kraju”. „NCN powstało, kiedy piastował pan stanowisko premiera RP, jest to więc część pana spuścizny politycznej i wkładu w historię naszego kraju” – przypomnieli.

„Zwracamy uwagę, że podobne listy w obronie NCN pojawiły się po raz pierwszy, kiedy stanowisko ministra edukacji i nauki piastował prof. Przemysław Czarnek, który planował zlikwidować NCN. Obecne zagrożenie dla funkcjonowania tej instytucji jest podobne. Polska jest jedynym krajem w Unii Europejskiej (poza Węgrami pod rządami Viktora Orbána), w którym konieczne są powtarzające się apele w obronie głównej agencji grantowej, jaką jest Narodowe Centrum Nauki” – napisali.

Były minister Przemysław Czarnek w 2022 r. wybrał 12 członków Rady NCN według własnego uznania. Zignorował zalecenia zespołu kierowanego wówczas przez prof. Andrzeja Jajszczyka. Zaburzył wówczas równowagę w Radzie – zabrakło w niej ekspertów z zakresu fizyki, astronomii czy socjologii.

A nabór nowych członków Rady NCN już się zaczął. Uczelnie i instytuty mogą zgłaszać kandydatów do końca lipca. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

Kraj/34414013

JUTRO W „WYBORCZEJ”

**Wydanie
sobotnie „Wyborczej”
możesz kupić
OD SOBOTY
DO CZWARTKU!**

**Szukaj w punkcie
sprzedaży prasy.**

250 LAT USA

Rewolucja amerykańska nie była skazana na sukces

TAŃSI I ZAANGAŻOWANI:

Bez ukraińskich lekarzy nie przeżyjemy

DORADCZYNI HILARY CLINTON:

Czemu nasze dzieci boją się dyskutować

Plany zięcia Trumpa na drodze Albanii do Unii Europejskiej

Europosłowie uważają, że budowa luksusowego kurortu w Albanii przez Jareda Kushnera narusza unijną politykę ochrony środowiska.

Anna Wyrwik

– Jeśli Rama naprawdę poważnie traktuje swoje ambicje związane z Unią Europejską, powinien wycofać się z tej drogi i powiedzieć klanowi Trumpów: „Przepraszam, UE jest moim priorytetem” – powiedziała holenderska europosłanka Tineke Strik w wywiadzie dla „Guardiana”. I dodała: – W tej chwili zagrażają procesowi, który jest im tak bliski. Igrają z ogniem.

Strik odbyła czterodniową wizytę w Albanii. Odwiedziła m.in. obszary przeznaczone pod zabudowę. Po wizycie stwierdziła: – Jeśli zdecydują się na to, będą mieli duży problem z UE podczas negocjacji, zwłaszcza w sprawie rozdziału 27, według którego muszą spełnić wszystkie kryteria unijnej polityki środowiskowej. Planowana budowa tak dużych nieruchomości na tak wrażliwym obszarze stanowi ogromne zagrożenie.

Europosłanka powiedziała też, że już dotychczasowe prace (zniszczenie lasów, wydm i budowa siedmiokilometrowej drogi żwirowej) wyrządziły znaczne szkody i wyraźnie naruszyły dyrektywy UE.

Luksusowa inwestycja bez opinii środowiskowej

Decyzja o pozwoleniu na budowę luksusowego kurortu na jedynej niezamieszkałej albańskiej wyspie Sazan zapadła ponad rok temu. Za inwestycję odpowiada firma Affinity Partners, która należy do rodziny Donalda Trumpa. Na jej czele stoi Jared Kushner, zięć prezydenta USA. Inwestycji dogląda córka Trumpa i żona Jareda, Ivanka Trump.

Jared i Ivanka mówili w wywiadach, że zakochali się w Albanii kilka lat temu podczas jednej z wycieczek. Jared powiedział, że stworzy na wyspie luksusowy ośrodek, o jakim marzył, i w jakim on i jego znajomi chcieliby spędzać czas.

Według „Guardiana” koszt inwestycji jest szacowany na 1,4 mld euro.

Chodzi o rejon w południowo-zachodniej Albanii, a konkretnie o okolice gminy Zvernec, w tym chronione mokradła Vjosa-Narta i pobliską wyspę Sazan. Wyspa charakteryzuje się wyjątkowym, subtropikalnym klimatem i odmienną od reszty kraju florą i fauną. Jedyne ślady człowieka są opuszczone budynki wojskowe, w których mieścił się liczący nieco ponad sto osób garnizon, obecny tam aż do 1991 roku, czyli do ostatecznego upadku reżimu komunistycznego dyktatora Envera Hodży. Jeden z reporterów „The Guardian” porównał miejsce do wyspy z filmów Stevena Spielberga z serii „Park Jurajski”.

Mokradła i siedliska przybrzeżne na albańskiej wyspie stanowią jedno z ostatnich schronień dla zagrożonej wyginięciem mniszki śródziemnomorskiej. Miejscowy rezerwat jest domem dla tysięcy flamingów, na miejscu żyją też foki i żółwie morskie, a zimują pelikany kędzierzawe.

Rewolucja Flamingów

Prace związane z budową kurortu już są w toku. Na wyspę wjechał ciężki sprzęt i robotni-

• Protesty w Tiranie w związku z inwestycją Jareda Kushnera FOT. REUTERS / VALDRIN XHEMAJ

Premier Edi Rama, który w ubiegłym roku został wybrany na czwartą kadencję, obiecał, że akcesja Albanii do UE nastąpi do 2030 roku

cy rozpoczęli wycinkę wiekowych lasów. Poza tym wokół wsi Zvernec zaczęli wznosić zwieńczone drutem kolczastym ogrodzenie, ograniczając mieszkańcom przemieszczanie się po okolicy. Wtedy właśnie wybuchły trwające już od ponad miesiąca protesty. Albańczycy wyszli na ulice Tirany 1 czerwca, ale protesty szybko rozlały na inne części kraju. Demonstranci noszą transparenty z napisami „Albania nie jest na sprzedaż” i skandują hasło „Nowa Albania!”. Nad tłumami górują dmuchane flamingi, by zwrócić uwagę na zagrożone siedliska ptaków.

– Po raz pierwszy od upadku albańskiego reżimu komunistycznego – a minęło już 35 lat – jesteśmy świadkami protestów na bezprecedensową skalę. Demonstracje zaczęto nazywać Rewolucją Flamingów albo Protestami Flamingów, ponieważ te ptaki zamieszkują Lagunę Narta, gdzie planowana jest kontrowersyjna luksusowa inwestycja wspierana przez Jareda Kushnera i Iwankę Trump – powiedziała „Wyborczej” Gresa Hasa, ekspertka ds. Albanii i Bałkanów Zachodnich, w rozmowie z Krzysztofem Katkowskim.

Protestujący domagają się wstrzymania zgody na budowę kurortu oraz dymisji premiera Ediego Ramy, którego rząd poparł kontrowersyjną budowę.

Na początku czerwca premier Rama zapowiedział, że nic nie odwiecie go od zgody na inwestycję.

– To będzie piękny projekt, będziemy dumni, że możemy mieć swój wkład w rozwój Europy – mówił Rama w rozmowie z Reutersem. – Jesteśmy bardzo dumni z tego, co robimy dla natury w Albanii. Komisja Europejska nie ma powodu wątpić w naszą silną wolę i gotowość chronienia wszystkiego, co trzeba ochronić, jeśli chodzi o naturę.

Jednocześnie premier zasugerował, że do protestów doprowadziły cyberataki ze strony irańskiego reżimu, odpowiedzialne za sianie dezinformacji w kraju.

Rezolucja Parlamentu Europejskiego

17 czerwca Parlament Europejski w Strasburgu przyjął rezolucję w sprawie raportu Komisji Europejskiej z 2025 roku dotyczącego Albanii. Jak pisało Politico, PE wezwał w niej władze Albanii do natychmiastowego moratorium na wydawanie nowych pozwoleń i budowę na obszarach chronionych.

Już wcześniej Komisja Europejska ostrzegła Albanie, że ta, poprzez zgodę na inwestycję bez przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ryzykuje utratą dynamiki w procesie przystąpienia do UE.

– Europa powinna uważnie śledzić to, co dzieje się w Albanii. Nie ma lepszej gwarancji niż żywy, świadomy naród, który jest zdolny do mobilizacji przeciwko drapieżnemu kapitalizmowi, w obronie sprawiedliwości, dobra wspólnego i wolności – Politico cytuje wypowiedź włoskiej europosłanki Ilarii Salis.

Cytuje również komisarz ds. rozszerzenia Martę Kos, która powiedziała, że otrzymała „zapewnienie od rządu Albanii, iż zostanie prze-

prowadzona pełna ocena oddziaływania na środowisko i że europejskie normy środowiskowe będą przestrzegane”.

W reakcji na rezolucję premier Rama napisał na Instagramie, że flamingi i Vjosa-Narta będą chronione, a teren „zostanie zagospodarowany na podstawie oceny oddziaływania na środowisko zgodnie ze standardami Unii Europejskiej”. Premier zapewnił: „Będziemy nadal wyznosić Albanie na szczyt Zjednoczonej Europy”, ale w tym samym wpisie ocenił, że rezolucja była bezmyślna. Napisał o dezinformacji i skrytykował protestujących.

Albańczycy za UE

– Odniosłam wrażenie, że Albańczycy naprawdę chcą zostać członkami UE, nawet więcej – już czują, że są w niej u siebie – powiedziała po wizycie w Albanii europosłanka Strik. I dodała: – Albańczycy protestują każdego dnia, ponieważ chcą prawdziwej demokracji, co naprawdę wzmacnia moje zaufanie do tego procesu i ich pragnienia akcesji.

Wyraziła z wątpliwością co do tego, czy rząd Albanii w ogóle poważnie traktuje protesty oraz stanowisko Parlamentu Europejskiego i Komisji Europejskiej.

Strik podczas wizyty w Albanii rozmawiała m.in. z ministrem środowiska Sofjanem Jaupajem, który powiedział, że prace będą kontynuowane do czasu, aż Albania nie zostanie zobowiązana do przestrzegania norm UE.

Premier Edi Rama, który w ubiegłym roku został wybrany na czwartą kadencję, obiecał, że akcesja Albanii do UE nastąpi do 2030 roku. Do grudnia 2027 roku zaplanował koniec negocjacji. To ambitny plan, który teraz może się nie udać przez działania Jareda Kushnera i stanowisko albańskich władz.

Obecnie według szacunków 92 proc. Albańczyków popiera akcesję ich kraju do UE. ●

To dlatego Amerykanie trafili w szkołę

Przestarzałe bazy danych oraz redukcje personelu instytucji rządowych spowodowały jeden z najstraszliwszych błędów w historii amerykańskich operacji wojskowych.

To ustalenia nieoficjalne, bo Pentagon wciąż nie ujawnił wyników swojego śledztwa.

Robert Stefanicki

Atak na szkołę podstawową dla dziewcząt w irańskim mieście Minab 28 lutego był jednym z najtragiczniejszych zamachów na cywilów przeprowadzonych przez armię amerykańską od dziesięcioleci. Wciąż nie ma pełnej listy ofiar. Airwars, grupa zajmująca się ich liczeniem w światowych konfliktach, ustaliła tożsamość 157 zabitych, w tym 123 dzieci. Wśród dorosłych ofiar jest 26 pracowników szkoły (jedna nauczycielka była w ciąży) i pięcioro rodziców, z których każdy stracił co najmniej jedno dziecko. Inne doniesienia mówią, że zginęło co najmniej 175 osób.

Krótko po ataku Donald Trump powiedział, że Iran sam się zbombardował. Nie przekonało go to, że użyto rakiety Tomahawk produkcji amerykańskiej. Pentagon wszczął śledztwo, lecz cztery miesiące później wciąż nie ujawnił jego wyników – obecnie mają być one analizowane przez Centralne Dowództwo Sił Zbrojnych. Sekretarz obrony Pete Hegseth powie-

dział pod koniec czerwca, że raport zostanie ujawniony, „gdy nadejdzie właściwy czas”.

Agencja AP zauważa, że w poprzednich podobnych wypadkach nie trwało to tak długo. Kiedy 29 sierpnia 2021 roku pocisk Hellfire zabił 10 cywilów w Kabulu, Departament Obrony przyznał się do odpowiedzialności i w ciągu niecałego miesiąca ujawnił szczegóły.

Medialne śledztwa

Za badanie przyczyn zdarzenia wzięły się media i organizacje praw człowieka. Jest to trudne bez dostępu do miejsca ataku. Iran uniemożliwił większości zagranicznych dziennikarzy wjazd do kraju, a w dniu rozpoczęcia wojny zablokował internet, uniemożliwiając kontakt z cywilami. Po ataku irańskie władze „wykorzystały cierpienie rodzin ofiar i ocalałych dzieci do celów propagandowych”, jak napisała Amnesty International w raporcie z marca.

Amerykańscy dziennikarze mają jednak dostęp do źródeł w USA.

„New York Times” szybko ustalił, że wojsko przy planowaniu ataku skorzystało z nieaktualnej mapy, wedle której teren szkoły należał do kompleksu Gwardii Rewolucyjnej. Ponad 10 lat temu, co widać na zdjęciach, obie instytucje oddzielono ogrodzeniem. Wieże obserwacyjne, które stały tu wcześniej, zostały usunięte, a na terenach wokół budynku wyrysowano boisko i plac zabaw. Mury szkoły pomalowano na niebiesko i różowo.

Dalsze śledztwo wykazało, że szkoła została zidentyfikowana jako taka przez jednego z analityków USA już siedem lat temu. Według źródła agencji Bloomberg analityk sporządził aktualizację „za pomocą narzędzia wywiadu cyfrowego”, ale narzędzie to nie było połączone z oficjalną bazą danych wywiadowczych, której Stany Zjednoczone używają do wyznaczania celów ataku. W efekcie informacja nie dotarła do dowódców.

Słabości systemu namierzania armii USA

Były urzędnik Pentagonu, który anonimowo rozmawiał z agencją AP, stwierdził, że do błędnego ataku doszło w wyniku polityki redukcji „niepotrzebnego” personelu rządowego w drugiej kadencji Trumpa. Pete Hegseth obiecał zatrudnienie w biurze o nazwie Centrum Doskonałości Ochrony Cywilnej, utworzonym na polecenie Kongresu pod koniec 2022 roku, któ-

re pracowało nad aktualizacją prowadzonych przez Pentagon „list miejsc niepodlegających atakom”, takich jak szpitale, szkoły, kościoły i meczety.

„Fakty ujawnione w ramach dochodzenia uwiadcniają długotrwałe słabości systemu namierzania armii USA, który miał zostać ulepszony lata temu” – pisze Bloomberg.

Istnieją co najmniej dwa systemy baz danych wywiadowczych, wykorzystywane przy wprowadzaniu poprawek na podstawie zdjęć satelitarnych. Nigdy nie były połączone z oficjalną i wiarygodną bazą danych namierzania celów.

Pierwszy system, MIDB, został stworzony w latach 80. XX wieku i często opiera się na ręcznym wprowadzaniu danych. Kiedy w 2017 roku gwałtownie pogorszyły się stosunki między Waszyngtonem a Pjongjangiem, wywiad zaczął aktualizować kilka tysięcy nieaktualnych celów w Korei Północnej. Zajął to ponad rok.

Biuro Odpowiedzialności Rządu USA w 2020 roku określiło MIDB jako system z „długotrwałymi niedo-

ciągnięciami” i stwierdziło, że „nie jest on w stanie sprostać obecnym potrzebom”.

Pentagon planuje zastąpić MIDB wersją wspomaganą maszynowo, znaną jako MARS, która wprowadzi większą automatyzację. Jednak wysiłki mające na celu całkowite przejście na MARS są opóźnione o lata, a namierzanie nadal opiera się na MIDB.

Prezydent Trump, świętując zawarcie porozumienia o zawieszeniu broni, które miało otworzyć cieśninę Ormuz, zasygnalizował, że byłby gotów uznać atak za błąd. Zapytany o śledztwo podczas konferencji prasowej na szczycie G7 we Francji, powiedział: – To dziwne pytanie w tym czasie, bo przecież mówimy o dawno minionych czasach. Ale nikt nie zrobił tego celowo.

Jednak tydzień temu, ponownie zapytany o ten incydent, Trump odpowiedział, że nie czytał raportu Pentagonu i do tej pory nie zobaczył niczego, co mogłoby sugerować, że to Stany Zjednoczone przeprowadziły atak w Minab.

– Nie wiem, czy kiedykolwiek rozwiąż ten problem, jeśli chodzi o to, czyja to była wina, bo wszędzie latały rakiety – powiedział. – Nie sądzę, żeby to była nasza wina. ●

Grupa Airwars ustaliła tożsamość 157 zabitych, w tym 123 dzieci

• Więcej wiadomości ze świata
czytaj na Wyborcza.pl

REKLAMA

Kraj/34441381

JAK UTRZYMAĆ PRZEWAGĘ DZIĘKI INNOWACJOM I KAPITAŁOWI LUDZKIEMU

Polska potęgą spedycyjną Europy

75 mln ton ładunków w cross-trade, 630 tys. zatrudnionych, 6 proc. PKB i 17 proc. przewozów w UE – Polska należy do liderów europejskiej spedycji. Ta pozycja, zbudowana w dużej mierze na konkurencyjnych kosztach, staje się jednak coraz mniej stabilna. O przyszłości branży zdecydują dziś innowacje i kompetencje pracowników.

Polski sektor TSL to przykład jednego z największych sukcesów gospodarczych ostatnich dekad. Dominujemy w przewozach cross-trade – najbardziej wymagającym segmencie rynku, gdzie liczy się efektywność i elastyczność. W kraju działa ponad 242 tys. firm z obszaru logistyki, spedycji i transportu. Jednocześnie pandemia pokazała, jak wrażliwy jest model oparty wyłącznie na kosztach – zakłócenia łańcuchów dostaw wymusiły szybką adaptację i zwiększenie odporności systemu.

Dziś sektor stoi przed kolejnymi wyzwaniem. Na rynku brakuje ok. 200 tys. kierowców, rosną koszty transformacji energetycznej (Fit for 55, ETS 2), a konkurencja globalnych platform logistycznych przyspiesza cyfryzację. Do tego dochodzi deficyt spedytorów – nie z powodu braku chętnych, ale niedopasowania kompetencji do potrzeb firm.

Odpowiedzią jest nowy model tworzenia innowacji – Open Innovation. Zamiast zamkniętych działów B+R, firmy współpracują z uczelniami, instytucjami badawczymi i partnerami biznesowymi, dzieląc się wiedzą i korzystając z gotowych rozwiązań. To szczególnie ważne w branży zdominowanej przez małe i średnie przedsiębiorstwa.

Taki model wdraża Branżowe Centrum Umiejętności – SPEDYCJA w Zdieszowicach, powstałe w ramach KPO. Centrum łączy samorząd, Politechnikę Opolską i organizacje branżowe, tworząc ogólnopolską sieć współpracy. Organizuje szkolenia, konferencje, rozwija programy nauczania i dostosowuje je do realnych potrzeb rynku pracy.

Kluczową rolę odgrywa także Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK), który umożliwia precyzyjne potwierdzanie umiejętności. Certyfikaty oparte na efektach

uczenia się są czytelne dla pracodawców i uznawane również za granicą – co ma ogromne znaczenie dla branży działającej międzynarodowo.

Przykładem dopasowania edukacji do rynku jest nowa kwalifikacja: organizowanie transportu elementów elektrowni wiatrowych. To odpowiedź na rozwój sektora OZE i rosnące zapotrzebowanie na specjalistów od przewozów ponadgabarytowych, wymagających zaawansowanej wiedzy technicznej i prawnej.

BCU w Zdieszowicach dysponuje nowoczesną infrastrukturą dydaktyczną – halą szkoleniową, sprzętem odwzorowującym realne warunki pracy, w tym wózkami i dronami transportowymi. Do tej pory przeszkolono tam co najmniej 200 osób – uczniów, studentów, pracowników i nauczycieli. Centrum na bieżąco analizuje potrzeby rynku i przekłada je na programy kształcenia, zamykając lukę między edukacją a biznesem.

Polska przewaga w spedycji nie jest dana raz na zawsze. Jej utrzymanie wymaga przejścia z konkurencyjności kosztowej na kompetencyjną i technologiczną. Model BCU pokazuje, jak może wyglądać ta zmiana – poprzez współpracę, innowacje i inwestycję w ludzi.

Autor: inż. Dariusz Masłowski, Politechnika Opolska

Sfinansowane przez Unię Europejską – NextGenerationEU. Wydano w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

800 plus nie poprawi już zdolności kredytowej?

PKO BP rezygnuje z uwzględniania świadczenia 800 plus w dochodach. To już drugi bank, który podjął taką decyzję. Eksperci alarmują, że wkrótce podobne mogą zapaść w innych placówkach.

Justyna Sobolak

Świadczenie 800 plus to dla wielu rodzin znaczące wsparcie finansowe. Dla niektórych także szansa na kredyt mieszkaniowy. Co prawda nie da się otrzymać kredytu hipotecznego wyłącznie na podstawie świadczenia, ale dzięki wsparciu państwa można zwiększyć zdolność kredytową.

Decydują banki

Część banków uwzględnia 800 plus jako dodatkowy dochód gospodarstwa domowego. Tak jest m.in.: w Alior Banku, BNP Paribas, Pekao S.A, ING Banku Śląskim i do 30 czerwca w PKO BP. Do niedawna świadczenie uwzględniał również Millennium Bank.

– To, czy 800 plus było uwzględniane w procesie wyznaczania zdolności kredytowej, zawsze zależało od polityki konkretnego banku. Choć można to traktować jak pewne i regularne wpływy, banki podchodzą do nich z dużą ostrożnością. Raz, że to świadczenie socjalne, dwa, że przysługuje tylko do ukończenia przez dziecko 18. roku życia – mówi Krzysztof Bontal, prezes Proferto Sp. z o.o., ekspert kredytowy.

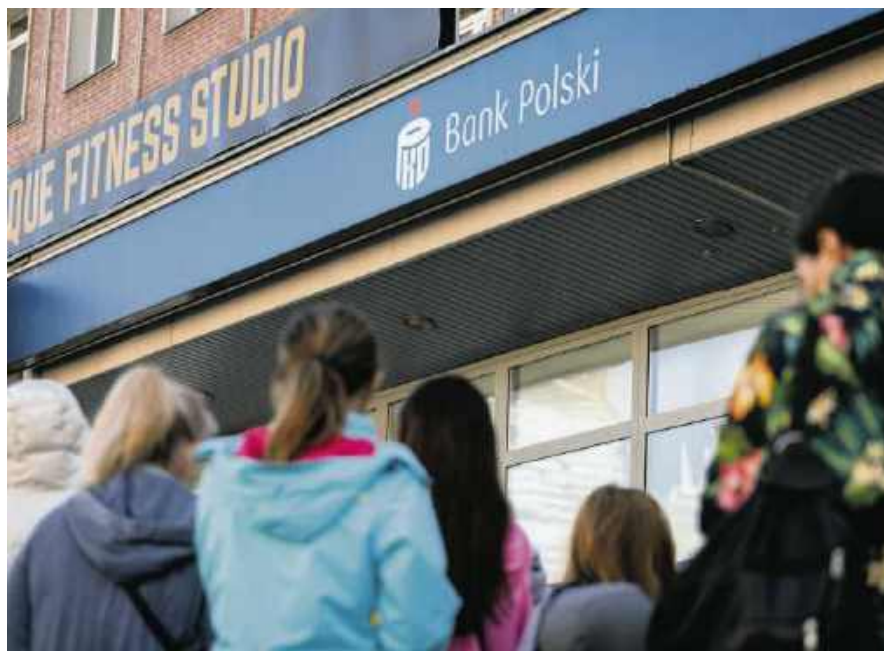
Jak wyjaśnia, te banki, które uwzględniają 800 plus, traktują świadczenie w dwojaki sposób. – Albo przyjmują to jako dodatkowy dochód, albo zmniejszają koszty utrzymania dziecka. Obie te zasady mogą znacząco wpływać na poziom maksymalnej zdolności kredytowej. Są też banki, które świadczenie, owszem, przyjmują, ale tylko w sytuacji, gdy dziecko jako beneficjent w momencie wnioskowania o kredyt nie przekracza określonego wieku – wyjaśnia Krzysztof Bontal.

Zmiany od lipca

Jako pierwszy z uwzględniania 800 plus wycofał się Millennium, teraz taką decyzję podjął bank PKO BP. Od 1 lipca nie będzie uwzględniał świadczenia w dochodach.

• **Jako pierwszy z uwzględniania 800 plus wycofał się Millennium, teraz taką decyzję podjął bank PKO BP**

FOT. MACIEK JAŚWIECKI /
AGENCJA WYBORCZA.PL

– PKO BP, jako drugi bank po Millennium, wycofał się z uwzględniania 800 plus jako dochodu. Z informacji, jakie do nas docierają, ma to związek bezpośrednio z zaleceniami Komisji Nadzoru Finansowego. Jeśli tak, to w najbliższej przyszłości powinniśmy chyba spodziewać się podobnych kroków ze strony kolejnych banków – zauważa Krzysztof Bontal.

To dla niektórych przyszłych kredytobiorców bardzo zła informacja, bo spowoduje spadek maksymalnej możliwej do otrzymania kwoty kredytu. Często mogą to być znaczące różnice. – Jeśli pójdziemy za jedną z wytycznych, która mówi, że nasze zobowiązania nie powinny przekraczać zazwyczaj 50 proc. naszego dochodu netto, to każde 800 zł mniej może przełożyć się na ratę niższą o około 400 zł. Taka rata to w przypadku 30-letniego okresu, kredyt w wysokości nawet 65 tys. zł. Jeśli założymy, że w gospodarstwie domowym jest dwójka dzieci, to może się okazać, że będzie trzeba bardzo zmniejszyć kwotę zakupu, a może nawet z niego zrezygnować – twierdzi ekspert kredytowy.

Podkreśla, że choć dochód z 800 plus to tylko jeden z czynników, który analizuje się przy ocenie zdolności kredytowej, to może znacząco odbić się na możliwościach nabywczych części rodzin. – Sam,

Jeśli pójdziemy za jedną z wytycznych, która mówi, że nasze zobowiązania nie powinny przekraczać zazwyczaj 50 proc. naszego dochodu netto, to każde 800 zł mniej może przełożyć się na ratę niższą o około 400 zł

KRZYSZTOF BONTAL

prezes Proferto Sp. z o.o., ekspert kredytowy

niestety, znam kilka przypadków z ostatnich kilku dni, gdzie przyspieszane było składanie wniosku kredytowego, żeby „załapać się” na dotychczasowe zasady, bo po 30 czerwca szansa na kredyt nie będzie – podaje Krzysztof Bontal.

Z analizy Rankomat.pl obejmującej oferty dziesięciu banków wynika, że w maju zdolność kredytowa spadła trzeci miesiąc z rzędu – i to we wszystkich typach gospodarstw domowych.

Przeciętnie zarabiający singiel (ok. 6 tys. zł netto) w maju mógł liczyć na ok. 420 tys. zł kredytu o przejściowo stałym oprocentowaniu, czyli o ok. 3 proc. mniej niż w kwietniu. W przypadku dwuosobowego gospodarstwa domowego zarabiającego 8 tys. zł netto, spadek był podobny – do ok. 543 tys. zł (-3 proc.). Już w maju rodzina z dzieckiem, zarabiająca 10 tys. zł netto, mogła pożyczyć o około 5 proc. mniej niż w kwietniu – 641 tys. zł.

Ocena indywidualna

PKO BP w odpowiedzi na pytanie o zmiany przekazało nam, że „nie udostępnia szczegółów polityki kredytowej banku, w tym zasad oceny zdolności kredytowej”.

– Ocena zdolności kredytowej w ujęciu ilościowym i jakościowym przeprowadzana jest indywidualnie w odniesieniu do sytuacji konkretnego klienta – usłyszeliśmy w biurze prasowym banku.

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego w odpowiedzi na nasze pytania, przekazał, że „nie oczekuje od banków, aby rezygnowały z uwzględniania świadczenia 800 plus przy ocenie zdolności kredytowej kredytobiorców kredytu hipotecznego”.

Oczekuje natomiast, aby banki w procesie oceny zdolności kredytowej brały pod uwagę i różnicowały okres, w którym będzie ono wypłacane, czyli aby brały pod uwagę dochód, którego kredytobiorca może racjonalnie oczekiwać w całym okresie kredytowania, a nie wyłącznie w chwili zawarcia umowy.

– Co do zasady banki nie powinny uznawać dochodu z tytułu tego świadczenia za stabilny dochód stały, jeżeli przewidywany okres jego otrzymywania jest krótszy niż okres kredytowania. Uwzględnienie dochodów z tytułu tego świadczenia w ocenie zdolności kredytowej powinno być ponadto uzasadnione odpowiednimi założeniami np. wynikającymi z zastosowanych modeli statystycznych, pozwalającymi przyjąć z bardzo wysokim prawdopodobieństwem, że ubytek dochodu w związku z wygaśnięciem świadczenia 800 plus zostanie zrównoważony realnym wzrostem dochodów stałych np. wynagrodzenia – mówi Jacek Barczewski, dyrektor Departamentu Komunikacji Społecznej w KNF. ●

Milion osób korzysta z renty wdowiej. Będą zmiany

Mija rok od uruchomienia renty wdowiej. Ze wsparcia korzysta już ponad milion osób – podało Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Od 1 lipca 2025 roku wdowy i wdowcy mogą pobierać swoją emeryturę oraz powiększyć ją o część (15 proc.) renty rodzinnej po zmarłym małżonku lub odwrotnie – pobierać rentę rodzinną wraz z częścią swojej emerytury. Seniorzy mogą sami wybrać, które świadczenie otrzymają w całości, a które w części – tak, by było

bardziej korzystne. Maksymalna wysokość pobieranych świadczeń to trzykrotność minimalnej emerytury. Obecnie to 5 935 zł.

– Dokładnie od roku do kieszeni polskich senierek i seniorów trafiają dodatkowe pieniądze. To średnio ponad 350 zł, w kwietniu średnio 373 zł. To jest realna pomoc i realne wsparcie – mówił podczas konferencji prasowej, podsumowującej rok wsparcia, wiceminister rodziny, pracy i polityki społecznej Sebastian Gajewski.

Ministra pracy Agnieszka Dziemianowicz-Bąk zapowiedziała zmia-

ny w tym świadczeniu. Od 1 stycznia 2027 roku część drugiego pobieranego świadczenia wzrośnie z 15 proc. do 25 proc. Co to znaczy?

– Dodatkowo do kieszeni seniora i seniorki pobierającego rentę wdowiej trafiać będzie około 500 lub 600 złotych miesięcznie. To jest szansa na lepsze życie. To szansa na łatwiejsze opłacenie rachunków. To szansa na wykupienie leków, jeżeli takie są potrzebne. To szansa na to, żeby sprezentować wnukowi czy wnuczce prezent albo wspólny wyjazd. To realna zmiana jakości

życia – mówiła ministra Agnieszka Dziemianowicz-Bąk.

Marszałek Sejmu Włodzimierz Czarzasty zapowiedział, że w 2028 roku Lewica będzie dążyła do ewaluacji renty wdowiej. Świadczenie będzie wynosiło 50 proc. i będzie dotyczyło wszystkich wdowców i wszystkich wdów.

– Doprowadzimy do tego, że to świadczenie będzie wynosiło 50 proc., czyli jedno 100 proc., a drugie 50 proc. Po drugie, to świadczenie będzie dotyczyło wszystkich wdowców i wszystkich wdów, bo teraz wszystkich nie dotyczy. Zrobimy dwie zasadnicze

zmiany: 50 proc. i rozszerzymy to na wszystkich, wszyscy będą do tego uprawnieni – zapowiedział.

Aby ZUS mógł wypłacić rentę wdowię, osoba wnioskująca musi spełnić cztery warunki. Kobieta powinna mieć co najmniej 60 lat, a mężczyzna – co najmniej 65 lat, do dnia śmierci małżonka pozostawać z nim we wspólności małżeńskiej, nie być obecnie w związku małżeńskim oraz nabyć prawo do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nie wcześniej niż w dniu ukończenia 55 lat (kobiety) i 60 lat (mężczyźni). ●

Justyna Sobolak

Trump uderza w sąsiadów

Donald Trump nie przedłużył umowy handlowej USMCA z Kanadą i Meksykiem. Prezydent USA chce rene-gocjować traktat i domaga się nowych przywilejów dla amerykańskiego przemysłu. Decyzja ta wywołuje nową niepewność na rynkach.

Andrzej Kublik

Administracja prezydenta Donalda Trumpa nie zgodziła się na przedłużenie trójstronnej umowy o wolnym handlu USMCA z Kanadą i Meksykiem. Porozumienie to zostało zawarte podczas poprzedniej kadencji Trumpa w Białym Domu i zastąpiło obowiązujący wcześniej przez ćwierć wieku Traktat o Wolnym Handlu w Ameryce Północnej (NAFTA). Na jego podstawie zniesiono większość cel we wzajemnym handlu, którego wartość szacuje się na ponad 5 mld dol. dziennie. To właśnie dzięki NAFTA, a następnie USMCA, Kanada i Meksyk stały się największymi partnerami handlowymi USA.

Umowa USMCA przewidywała, że po sześciu latach od wejścia w życie może zostać poddana rewizji lub przedłużona na kolejne 16 lat. Termin

• **Meksykański sekretarz gospodarki Marcelo Ebrard na konferencji prasowej w sprawie przeglądu umowy między Stanami Zjednoczonymi, Meksykiem i Kanadą, 1 lipca 2026 r.** FOT. REUTERS / PAOLA GARCIA

na podjęcie tej decyzji upłynął 1 lipca. Rząd USA nie zdecydował się na prolongatę porozumienia w dotychczasowym kształcie, mimo że w momencie jego podpisywania Donald Trump ogłaszał, iż jest to „najlepsza umowa, jaką kiedykolwiek zawarły Stany Zjednoczone”.

Handel z niepewnością

Przedstawiciele rządu USA przekazali mediom, że prezydent nie chciał sygnować przedłużenia umowy bez wcześniejszego rozwiązania problemów, jakie rzekomo generuje ona dla amerykańskiej gospodarki. Sam Donald Trump już w czerwcu dawał do zrozumienia, że los USMCA nie jest pewny.

– Nie potrzebujemy niczego, co ma Kanada. Nie potrzebujemy też nicze-

go z Meksyku, ale oni potrzebują od nas wszystkiego. I muszą traktować nas lepiej

– stwierdził wtedy prezydent USA.

Premier Kanady Mark Carney zapowiedział, że przedstawiciele rządów trzech państw odbędą spotkanie w formie zdalnej. Zaznaczył jednak, że nie zamierza niczego podpisywać w ciemno, a Kanada również oczekuje aktualizacji USMCA (choć nie ujawnił, jakie konkretnie zmiany chciałaby wprowadzić Ottawa).

Brak przedłużenia nie oznacza natychmiastowego zerwania paktu. USMCA może obowiązywać jeszcze do 2036 r., o ile do tego czasu z trójstronnej umowy nie wycofa się któraś z jej stron. Sęk w tym, że od teraz co roku członkowie USMCA będą mogli zgłaszać żądania zmian

w umowie. A to znaczy, że warunki handlu między USA a Kanadą i Meksykiem staną się na dłuższą metę nieprzewidywalne.

Samochody i mleko

Umowa USMCA wprowadziła nowe standardy zatrudnienia w Meksyku, co miało powstrzymać przenoszenie tam produkcji z USA (w przeszłości Trump ostro krytykował za to traktat NAFTA).

Jednak teraz prezydent USA twierdzi, że chce zmian w umowie wynegocjowanej za jego wcześniejszych rządów, aby ograniczyć deficyt w handlu Stanów Zjednoczonych ze swoimi sąsiadami. Amerykanie domagają się na przykład od Kanady szerszego dostępu do tamtejszego rynku wyrobów mleczarskich, ograniczanego od lat przez Ottawę.

Kolejne roszczenia Waszyngtonu dotyczą przemysłu motoryzacyjnego. Zgodnie z umową USMCA z cel zwolnione są auta, które w 75 proc. zostały wytworzone w Ameryce Północnej (w traktacie NAFTA taki próg wynosił 62,5 proc.). Teraz rząd USA chciałby podnieść tę poprzeczkę jeszcze wyżej.

Miesiąc temu premier Kanady ujawnił, że administracja Trumpa domaga się aż 50-procentowego wkładu amerykańskiego w autach produkowanych w Meksyku i Kanadzie, aby mogły one być eksportowane do USA bez cła

USMCA nie narzuca tak rygorystycznych wymogów, a jak ocenia Marcos Carias z firmy ubezpieczeń kredytów Coface, obecnie warunki postulowane przez Waszyngton spełnia zaledwie jedna piąta samochodów sprowadzanych do Stanów Zjednoczonych z sąsiednich krajów.

Postawią Kanadę pod ścianą?

Roszczeniom administracji USA najmocniej sprzeciwia się Kanada. Analitycy wskazują jednak, że strategia opierająca się na wyłączaniu z rozmów niesie dla Ottawy potężne ryzyko.

– Niebezpieczeństwo dla Kanady polega na tym, że rządy Stanów Zjednoczonych i Meksyku mogą porozumieć się w sprawie zmian w podstawowych założeniach traktatu. I pokazać to Ottawie, mówiąc: „Oto, co ustaliliśmy. Możecie to przyjąć lub odejść – powiedział Patrick Childress, partner kancelarii Holland & Knight, a w przeszłości negocjator handlowy USA, cytowany przez agencję AP.

Premier Kanady Mark Carney przypomina z kolei, że administracja USA nie może jednostronnie zmienić umowy USMCA bez zgody Kongresu. Sugeruje to, że Ottawa może uzależniać swoje ostateczne stanowisko i chęć do ustępstw od wyników jesiennych wyborów do amerykańskiego parlamentu. ●

REKLAMA

Kraj/34434237

30^{lat} onet

łączymy kropki

Trzy dekady
w centrum
wydarzeń.

Poznaj historię Onetu,
czytaj najlepsze reportaże
i świętuj z nami trzydziestolecie!
30lat.onet.pl

ringier
axel springer

Marcin Wyrwał

DZIENNIKARZ ONETU

Edyta Żemła

DZIENNIKARKA ONETU

Andrzej Stankiewicz

ZASTĘPCA REDAKTORA
NACZELNEGO

eprasa.pl b81ddefe24

Polemika z Tomaszem Terlikowskim

Mniej Kościoła, więcej człowieka

Kościół najczęściej zmieniał się dopiero wtedy, gdy państwo, sądy, prokuratorzy czy dziennikarze odbierali mu komfort milczenia.

Nowak

Pamiętam ludzi, którzy mówili o świeckim państwie i patologii Kościoła wtedy, gdy nie było to ani modne, ani bezpieczne. Brutalnie ich atakowano, izolowano, robiono z nich wariatów, bluźnierców albo wrogów polskości. Myślę tu między innymi o Janie Hartmanie, Janie Woleńskim, Magdalenie Środzie, Stanisławie Obirku, Tadeuszu Bartosiu, Tomaszu Polaku i kilku innych, którzy mieli odwagę mówić rzeczy oczywiste, zanim stały się oczywiste.

Sam załapałem się jeszcze na końcówkę tamtego czasu i też nieźle za to dostałem. Nie mam jednak wątpliwości, że było warto, a Polska się zmieniła. I kiedy ktoś przychodzi dziś i z „wielką odwagą” krytykuje Kościół, mam czasem wrażenie, że nie mierzy się już z żadnym monstrum, ale wchodzi do rozpadającej się stodoly.

Z wielką uwagą przeczytałem tekst Tomasza Terlikowskiego, w którym apeluje, by wierni wzięli odpowiedzialność za swój Kościół, który „trzeba sobie zbudować”. Nie ma co, jego zdaniem, liczyć na hierarchów „dobrej zmiany”: kardynałów Konrada Krajewskiego i Grzegorza Rysia, arcybiskupa Adriana Galbasa czy biskupa Artura Ważnego, gdyż nie mają oni w tej strukturze realnej siły przebicia. Terlikowski odwołuje się do postaw obywatelskich, które miałyby zmienić Kościół od środka. Twierdzi też, że opowieść „o Bogu, który tak bardzo oszalał z miłości, że stał się człowiekiem i wziął na siebie ludzkie cierpienie, jest wciąż inspirująca”. Swoją refleksję zaczynam od tego wątku, bo to ustawia nasz spór. Otóż nie dla każdego ta historia, którą zachwyca się Terlikowski, jest inspirująca. To rzeczywiście szaleństwo: najpierw stworzyć człowieka, potem obciążyć go winą, a na końcu urządzić z cierpienia własnego dziecka kosmiczny rytuał odkupienia. Mam nadzieję, że dożyjemy czasów, w których nasze dzieci nie będą już narażone na widok umęczonego i zakrwawionego korpusu przybitego do krzyża w imię tej wielkiej „miłości”. Szanuję ludzi zachwycających się chrześcijaństwem ale fenomenowi chrześcijaństwa nie rozumiem.

Pamiętam też, że Kościół nie rozrósł się jako wpływowa wspólnota tylko dlatego, że miał ludziom coś szczególnie ciekawego do zaoferowania. Rozrastał się, bo wspierała go uzbrojona po zęby władza, za którą stały przemoc, strach, dyscyplina i kulturowe wymazywanie wcześniejszych światów. To historia Ameryki Południowej, Afryki, Azji, ale również Polski. To nie było tak, że Słowianie pewnego dnia zachwycili się Jezusem jako wspaniałym Bogiem. Decyzje religijne były decyzjami politycznymi.

Kiedy więc Terlikowski pisze, że osoby takie jak Dariusz Matecki i Janusz Kowalski zagarnęły chrześcijaństwo, myślę, że nie ma racji. Obaj są wiernymi wyznawcami chrześcijaństwa i założycielami tej wspólnoty. Wydobyli z niego po prostu obecny w nim od dawna

• **Żeby zmienić, jak chce Tomasz Terlikowski, Kościół od środka, trzeba by zdekonstruować rdzeń tego systemu.**

FOT. SŁAWOMIR KAMIŃSKI /
AGENCJA WYBORCZA.PL

plemienny, konfrontacyjny nerw. Prof. Ireneusz Ziemiński w rozmowie, którą przeprowadziłem z nim na potrzeby książki „Chrześcijaństwo. Amoralna religia” przypominał, że w chrześcijańskim języku bardzo mocno obecny jest nakaz posłuszeństwa, tropienia zbłąkanych, zwracania ich do stada i zbawiania nawet wbrew nim samym. To nie jest wyłącznie język troski. To gotowy przepis na sprawowanie kontroli.

Doskonale pamiętam jak po publikacji wspomnianej książki pod wydawnictwem Prószyński i S-ka protestowali przebrani w płaszcze z krzyżem katolicy ekstremiści. Ale pamiętam też, że prof. Ziemińskiego atakował brutalnie także salon Kościoła otwartego. Niby doczekaliśmy takiej wielkiej wolności, ale okazuje się, że nie ma w niej miejsca do krytycznego namysłu nad postacią Jezusa.

Kościół w tej chwili jest zorganizowany jako wspólnota lęku, konfrontacyjne plemię z wielkim resentymentem i poczuciem bycia lepszym od innych. Germanofobia, homofobia, mizoginia, obsesja kontrolowania kobiet, etos rzekomego wybraństwa i wyższości naszego narodu – to figury, wokół których ta wspólnota jest budowana. Terlikowski pisze: „Solidarność z najsłabszymi, empatia wobec wykluczonych są wpisane w przekaz proroków i samego Jezusa”. Absolutnie się z tym nie zgadzam. Tradycja Kościoła została w znacznej części zbudowana na antyjudazmie, dehumanizacji osób homoseksualnych i patriarchalnej nieufności wobec kobiet.

To, że po Zagładzie Kościół zaczął mówić innym językiem o Żydach, potępił antysemityzm i wezwał do rachunku sumienia, niewiele zmienia. Zwłaszcza że ostatnie wydarzenia pokazują, jak wielu polskich katolików nawet tego zwrotu nie odnotowało. Widać to było

Próby narodowych reform w ramach rzymskiego katolicyzmu kończyły się zderzeniem z Rzymem. Ostatnio Watykan zatrzymał niemiecki pomysł Drogi Synodalnej

choćby po reakcjach na list Episkopatu z okazji 40. rocznicy wizyty Jana Pawła II w rzymskiej Synagodze i po krytyce, jaka spłynęła na kard. Rysia za przypomnienie, że Żydzi są naszymi starszymi braćmi w wierze.

To samo dotyczy gejów: ten sam Franciszek, który ku trwodze wiernych miał powiedzieć jednemu z wiernych: „Bóg stworzył cię gejem i takiego cię kocha”, na zamkniętym spotkaniu z włoskimi biskupami rechotał, że w tamtejszych seminariach jest „za dużo pedastwa”, za co później publicznie przeproszał. Nie dajmy się więc nabrać na gesty, z których niewiele wynika.

Wierzę Tomaszowi Terlikowskiemu, że są w Kościele ludzie, którzy chcieliby go zmienić. Być może łaskawie Kościół doceni ich nawet po śmierci – jak Jana Husa, o którego moralnej odwadze po wielu wiekach mówił Jan Paweł II.

Kościół rzeczywiście potrafi się reformować: już nie pali ludzi na stosach, a nawet zaniechał palenia książek. Problem polega na tym, że robi to w swoim tempie.

Żeby zmienić, jak chce Tomasz Terlikowski, Kościół od środka, trzeba by zdekonstruować rdzeń tego systemu. Nie kwestionuję, że w Kościele są dobrzy ludzie. Problem jest inny: czy mają władzę, by Kościół zmienić.

W praktyce Kościół rzuca im na otarcie łez ochłapy. Pokazuje, że reformuje język, bo potrafi mówić o synodalności, słuchaniu, towarzyszeniu, ranach, krzywdach i rozeznawaniu. Tyle, że niewiele z tego wynika, bo gdy rozmowa dotyczy władzy, pieniędzy, archiwów, odpowiedzialności biskupów albo udziału świeckich w rządzeniu, bańka pryska i zaczyna się twarde prawo kanoniczne.

Kościół najczęściej zmieniał się dopiero wtedy, gdy państwo, sądy, prokuratorzy czy dziennikarze odbierali mu komfort milczenia. Problemu z pedofilią w Bostonie czy Australii nie nagłośnili biskupi po dniu skupienia.

Sobór Watykański II, ten rzekomy przewrót kopernikański, też nie znosił hierarchii. Uchwalona wówczas konstytucja dogmatyczna „Lumen gentium” mówi o kolegium biskupów, ale zawsze z papieżem jako jego głową. Franciszek, choć mówił o synodalności, bardzo pilnował tej granicy, podkreślając: „Synod nie jest parlamentem”.

Oczywiście w ramach rzymskiego katolicyzmu były próby narodowych „laboratoriów reformy”, ale kończyły się zderzeniem z Rzymem. Najbliższe zmiany byli niedawno Niemcy i ich Droga Synodalna. Watykan zatrzymał jednak pomysł stałej rady synodalnej, uznając, że takie ciało nie mieści się w obecnym porządku kościelnym i nie odpowiada sakramentalnej strukturze Kościoła.

Szanuję poglądy Tomasza Terlikowskiego, ale uważam, że Polsce bardziej niż reforma Kościoła potrzebna jest dalsza dekonstrukcja tego spiżowego monstrum. Polska może być wielka i troskliwa dla ludzi żyjących w jej granicach pod warunkiem, że będzie w niej mniej Kościoła. Niech nikt nikomu nigdy nie zabrania wierzyć, w co chce, ale na pewnych warunkach: żadnego narzucania wiary, żadnego finansowania instytucji z publicznych pieniędzy.

Ludzie widzą coraz częściej, że polscy biskupi to nie są w zdecydowanej większości żadni duszpasterze, ale odklejeni od rzeczywistości cwaniacy, którzy nie rozumieją normalnego życia, bo sami żyją pałacowo. Nie wiem, co we współczesnym świecie ma wspólnego z życiem normalnych ludzi ktoś ubrany w złotą szatę, z pierścieniem na palcu, kto Polskę zna głównie zza okna limuzyny wożącej go po odpustach.

Dopóki nie rozliczą się z systemowego chronienia sprawców, którzy krzywdzili polskie dzieci, nic im się od państwa polskiego nie należy. I nie chodzi o żadne komisje, które są sposobem na przejęcie narracji przez Kościół o „kryzysie Kościoła”, ale o dopuszczenie tu działania państwa.

I na koniec słowo do rządzących: nie lękajcie się, bądźcie ludźmi sumienia. Państwo polskie ma obowiązek zauważać krzywdy swoich dzieci. ●

Artur Nowak – pisarz, publicysta, adwokat reprezentujący ofiary pedofilii w Kościele. Właśnie się ukazał jego raport „Taca”.

• **Teksty w dziale Opinie wyrażają poglądy autorów i nie muszą odzwierciedlać stanowiska redakcji**

Uznanie dla Kijowa jest w świecie ogromne. Zrozumiał to nawet Trump, a nie pojmuje tego Nawrocki

Premier i rząd, zamiast powiedzieć: „nie”, ulegli narracji Karola Nawrockiego

Janusz Rolicki

Autor, rocznik 1938 r., jest dziennikarzem, pisarzem i publicystą, autorem licznych zbiorów reportaży, wywiadów-rzek z Edwardem Gierkiem i Zbigniewem Bujakiem, był redaktorem naczelnym „Trybuny”.

Dziwią mnie bezustanne rozważania skąd się wzięło tak dramatyczne nieporozumienie pomiędzy Ukrainą i Polską? Tymczasem sprawa jest upiornie prosta! Nowy prezydent od początku swej kadencji chwytą się każdej okazji, aby osłabić rząd. Uznaje go oficjalnie za najgorszy w historii. Oznacza to trwale zerwanie z zasadą kohabitacji. Nieustająca wojna z Tuskiem toczy się jednak ze zmieniającym szczęściem, stąd weto programu SAFE i w końcu spóźniona zmiana zdania, aby ten sprzeciw nie został uznany za trwałą kompromitację. Podobnie było z wizytą prezydenta Macrona, który aby nie wymienić uścisków z Nawrockim spotkał się z Tuskiem w Gdańsku. Tak więc okazało się, że same weta, a jest ich już blisko czterdzieści, to na Tuska za mało. Stąd straty w rankingach partyjnych (PiS) jak i w popularności, którą pan Nawrocki ceni szczególnie.

Antyukraińska polityka

I wtedy nadarzyła się okazja, aby ten trend zahamować. Jednemu z batalionów walczących z Rosją Ukraińcy nadali imię UPA. Tryb nadawania nazw małym jednostkom jest zwyczajowy i prosty. Do prezydenta przychodzi stosowny papier, który czę-

• 12 czerwca 2026 r., Prezydent Karol Nawrocki w Łasku

FOT. MARCIN STĘPIEŃ / AGENCJA WYBORCZA.PL

sto nawet nie czytając podpisuje bez oporów i jest po sprawie. Okazało się, jednak, że nie dla pana Nawrockiego, prowadzącego zresztą z pasją, politykę antyukraińską. Wdzięczność nie ją przyjmuje, wbrew polskiej racji stanu, prawica. Dlatego nie dziwi, że prezydent tej okazji postanowił nie marnować, traktując ją za okazję rewanżu na... Tusku. Dlaczego na Tusku? Bo jest on głównym dziś promotorem wspierania Ukrainy. Stąd wzięło się kuriozalne żądanie odstąpienia prezydenta Żeleńskiego od podjętej decyzji. A wszystko to pod groźbą odebrania, przyznanego przez poprzednika, Orderu Orła Białego. Nic, że to żądanie bardzo agresywne, było niewykonalne. Dlaczego? Ponieważ dla narodu „pod bombami” tego typu ustępstwo najwyższego przywódcy, byłoby uznane za wyraz słabości. Ukraina nie może sobie pozwolić na nowe afronty. Jej obywatelom wystarczyło usunięcie ich prezydenta z Białego Domu.

W czasie czterech lat wojny zginęły dziesiątki tysięcy cywilów, plus ćwierć miliona żołnierzy ukraińskich. Jest to wojna Dawida z Goliatem. Ukraińcy i ich prezydent naprawdę nie mają czasu na jałowe kłótnie. Nie przypadkowo w świecie poczu-

cie szacunku i uznania dla Kijowa jest ogromne. Zrozumiał to ostatnio nawet prezydent Trump, a nie pojmuje tego jak się okazuje pan Nawrocki.

Polityczne złoto rządu

Jego cynizm, w tej sprawie, wręcz poraża osoby biegłe w dyplomacji. Żal, że jego ludzie suflujący mu zawzięcie stałą arogancję, zamiast prób porozumienia, nie pojmują, że w rozmowach z poważnymi państwami jeśli chce się osiągnąć sukces, to unika się cepa, a szanuje reguły dyplomatyczne. Tak jak Nawrocki z Żeleńskim nigdy nie rozmawiają partnerzy i przyjaciele. Powiedzmy wprost sposób powiadomienia prezydenta Ukrainy o sporze i jego istocie był więcej niż arogancki, był głupi. Szantaż i groźba zabrania orderu od razu wykluczyły wszelkie porozumienie. Aż trudno uznać, że Nawrocki tego nie pojmuje. Może to tłumaczyć jedno; nad zdrowym rozsądkiem i przyzwoitością górę wzięły rachuby na plusy polityczne awantury.

Ten spór nie toczy się o przyznanie się Ukraińców do zbrodni ludobójstwa na Wołyniu. Było już „przepraszać i prosić o przebaczenie”. Czego jednym z wyrazów są wspólne prace nad masową ekshumacją

ofiar sprzed osiemdziesięciu lat. Spór w tej skali, ma charakter czysto proceduralny. Czym jest bowiem akceptacja nazwy batalionu wobec wielkiej międzynarodowej awantury wywołanej przez polskiego prezydenta. To efekt nie tylko niezręczności Nawrockiego lecz przejaw bezprzykładnego grubiaństwa. Przypomnienie słonia w składzie porcelany, to za mało.

Polska to nie tylko Braun

O tym sporze być może inaczej byśmy dziś mówili, gdyby rząd i koalicja odreagowała właściwie zachowania prezydenta, przyznając, że jego reakcja była szkodliwa i nonsensowna. Bo gdyby prezydent Żeleński chciał otoczyć szacunkiem i nimbem Ukraińską Powstańczą Armię, to zamiast „uhonorować” tym sposobem batalion wznosił by na cześć UPA wielkie pomniki w Kijowie i Lwowie.

I w takim przypadku moglibyśmy powiedzieć, że Ukraina gloryfikuje szowinistyczną politykę swej nacjonalistycznej prawicy sprzed lat osiemdziesięciu. Tymczasem premier i rząd, zamiast powiedzieć: „nie” ulegli narracji Nawrockiego. I miast zastanowić się nad drugim obliczem sporu rozpoczęli bój z powodu dawno już rozliczonej moralnie zbrodni UPA sprzed 80 lat. Wówczas rzetelne wyjaśnienia charakteru sporu przyjęła by dobrze co najmniej połowa społeczeństwa. Wszak Polacy to nie tylko Braun, Mentzen i Czarnek. Pytam dlaczego premier, zamiast uciekać się do uników: „nie przyłożę ręki”, nie powiedział jasno: nie dam swego podpisu pod decyzją zabrania bohaterowi Ukrainy i Europy orderu Orła Białego. Kontrasygnatny nie będzie, zatem ogłoszone przez Nawrockiego odebranie orderu jest bezprawne. Praktycznie tak się w końcu stało, ale cichcem bez rozgłosu. Stąd ten sprzeciw tak potrzebny nie spełnił swej

roli. Górę wzięł strach o słupki poparcia wyborczego. Dla świata staliśmy się anty ukraińscy i absurdalna kłótnia przemieniła się w dramat we wzajemnych relacjach, za który już dziś płacimy, zmniejszeniem rangi gdańskiej konferencji. Pierwszą rundę wygrał więc pan Nawrocki?

Zwrócę uwagę, że nasza pozycja w świecie, od pojawienia się tego prezydenta z wolna karleje. Polska coraz rzadziej jest zapraszana do klubu najważniejszych państw Europy. Brak ambasadorów w kilkudziesięciu państwach uznawany jest za przejaw kuriozalnej głupoty. Poważni politycy coraz częściej omijają Warszawę, aby nie narazić się na afront, w dziwnym kraju, w którym sędziowie Trybunału Konstytucyjnego urzędują w przedpokojach. I tylko zadowolony polski prezydent oraz Putin z Ławrowem zaciera ją ręce. Oni tego by lepiej nie zrobili. A nam łatwiej jest zrozumieć skąd się wzięły rozbiory. Zwyczajnie żal Polski! A co z Ukrainą? Czy potrafiemy się z nią dogadać? Z Nawrockim będzie to prawie niemożliwe! ●

• Nadajemy Obywatelski Order Przyszłości prezydentowi Żeleńskiemu oraz narodowi ukraińskiemu. Też się podpisz: Wyborcza.pl/ WyborczaToWy

Sprzeciw wobec lekceważenia wkładu Sił obrony Ukrainy i narodu ukraińskiego w bezpieczeństwo Europy Za wolność naszą i waszą. Oświadczenie Ukraińskiego PEN Clubu

**Wyborcza to Wy Wasze inicjatywy
Piszcie: listy@wyborcza.pl**

Nie przegap: Nie ma zgody na narastającą falę antyukraińską w Polsce – list polskiego PEN Clubu ukazał się w wydaniu Wyborczej z 19 czerwca 2026 r., znajdziesz go też na Wyborcza.pl/WyborczaToWy

Dziś, gdy wraz z Wami, nasi drodzy polscy przyjaciele, partnerzy i koledzy, jesteście świadkami nieprzyjaznych gestów ze strony części polskich polityków i obywateli, wzniecana przez nich ksenofobia, niczym lawina, chce zniszczyć nasz wspólny dorobek oraz dziedzictwo

naszych poprzedników. Nie ma innej drogi – musimy razem przeciwstawić się temu i wytrwać we wspólnej walce o wolność naszą i waszą.

Wyrażamy nasz zdecydowany sprzeciw wobec lekceważenia wkładu Sił obrony Ukrainy i całego narodu ukraińskiego w bezpieczeństwo Europy. Bo tak właśnie odbieramy oświadczenia i antyukraińską retorykę części polskich polityków. Zarazem potępiamy wszelkie przejawy języka nienawiści, jak też lekceważenia podmiotowości drugiej strony.

Wyrażamy nasz szacunek i wdzięczność wobec tysięcy Polaków wspierających Ukrainę, bardzo cenimy sobie słowa solidarności,

które wybrzmiały w oświadczeniu naszych przyjaciół z Polskiego PEN Clubu z 15 czerwca, a także w wielu innych polskich głosach.

Nie słabnie nasza wdzięczność wobec wolontariuszy, którzy w imię wolności jeszcze w 2014 roku stanęli ramię w ramię z Ukraińcami. Na szczególnie nasz szacunek zasługują ci, którzy stanęli z bronią w rękę w obronie Ukrainy – wśród obrońców byli i są Polacy, zarówno ukraińscy, jak też polscy obywatele. To żołnierze, wolontariusze i tak wielu ludzi dobrej woli, często lepiej niż politycy, rozumieli wspólnotę naszych losów, zagrożenie, jakie niesie rosyjska agresja całemu światu i podali nam swą pomocną dłoń, nie oglądając się na niko-

go i na nic. Wyrażamy wdzięczność działaczom, dziennikarzom, prawnikom, którzy gromadzą dowody międzynarodowych zbrodni Rosji, politykom i urzędnikom, nieustannie troszczącym się o stałe priorytety, a także całej polskiej społeczności twórczej, w szczególności ludziom pióra – tłumaczom, autorom, badaczom oraz wydawcom literatury ukraińskiej. Wasza energia, empatia i sumienie jest dla nas natchnieniem.

Historia naszych relacji jest znacznie dłuższa, niż historia współczesnej demokratycznej Polski i Ukrainy. Epoka totalitaryzmów pozostawiła głębokie rany w pamięci naszych narodów. Jednak pamięć o ofiarach tych reżimów i ofiarach

wzajemnej nienawiści nie ma prawa przekreślić naszej przyszłości.

Ukraiński PEN nadzwyczaj ceni sobie stosunki z Polską. Wierzymy w zwycięstwo rozsądku w chwili tak ciężkiej próby.

Nasza i wasza wolność jest dziś niezwykle krucha, a nasza niepodległość zależy od wspólnych wysiłków. Naszym wspólnym wrogiem jest imperialna Rosja, która niezmiennie od wieków pragnie podzielić Polskę i Ukrainę, by odwrócić kolo historii w imię imperialnego widma. Dajmy mu ostateczny odpór – militarny, polityczny i moralny – my i wy. ●

• Lista sygnatariuszy na Wyborcza.pl/WyborczaToWy

Ethel Cain na Open'erze

KOCHAJĄ JĄ ZA MUZYKĘ I NIEWYPARZONĄ GĘBĘ

Łączy kilka wielkich tradycji muzycznych, dzieli odbiorców wyrazistymi opiniami. Ethel Cain, nowy, wspaniały głos Ameryki, wystąpi na festiwalu w Gdyni.

FOT. MARIANO REGIDOR / REDFERNS / GETTY IMAGES

Jarek Szubrycht

Wszystko o Ethel” – to tytuł piosenki, którą Lana Del Rey napisała o Ethel Cain, swojej najzdolniejszej uczennicy i najpoważniejszej rywalce. Utwór jeszcze nie został wydany – do sieci trafił tylko jego fragment, z którego wynika, że Lana za Ethel nie przepada.

Łatwo się jednak domyślić, że całej prawdy o Ethel Cain w jednej piosence zmieścić się nie da. Nie upchnę jej nawet w poniższym tekście. Niemniej warto próbować, bo Cain to jedna z najciekawszych artystek, jakie pojawiły się na amerykańskiej scenie w tej dekadzie – i wszystko wskazuje na to, że najlepsze dopiero przed nią.

Urodziła się w 1998 roku na Florydzie. Dorastała w prowincjonalnym miasteczku Perry, znanym z linczów sprzed stu lat oraz działalności seryjnej dzieciobójczyni Christine Felling sprzed półwiecza.

HAYDEN SILAS ANHEDÖNIA

Rodzina Ethel była bardzo religijna. Ojciec był diakonem, matka śpiewała w kościelnym chórze, do którego dołączyła również mała Ethel. Do szkoły nie chodziła – uczyła się w domu. Muzyki także – od ósmego roku życia gra na pianinie.

Jest transkobietą w spektrum autyzmu, nazywa się Hayden Silas Anhedonia – i tak, to nazwisko, nie kolejny pseudonim, chociaż sama sobie je wybrała i urzędowo zmieniła. Fakt, że zdecydowała się na takie, a nie inne – anhedonia to niezdolność do odczuwania przyjemności – zapewne nie jest bez znaczenia. Swoją drogą pseudonim też wybrała sobie niezgorzdy, bo choć Ethel jest tylko niemodnym kobiecym imieniem, Cain to ten Kain z Biblii – zabójca swojego brata Abła.

Zaczynała od smutnych piosenek domowej roboty i śpiewania coverów Lany Del Rey. Debiutancką płytę wydała w 2022 roku. Jej tytuł to „Preacher’s Daughter”, czyli „Córka kaznodziei”, co sugeruje autobiograficzne treści. Ale że śpiewa m.in. o traumie, przemocy seksualnej i walce o tożsamość, chciałoby się wierzyć, że trochę to podkolorowała. Tak czy owak, chwyciło – nawet jeśli ktoś przegapił premierę „Preacher’s Daughter”, nadrobił zaległości w okresie podsumowań roku, bo album znalazł się wysoko w wielu takich zestawieniach.

AMERYKAŃSKI SEN VS. AMERYKAŃSKI KOSZMAR

Ameryka zachwyciła się Ethel Cain, bo się w niej przegląda. Artystka łączy kilka tamtejszych wielkich tradycji muzycznych i choć nie jest w tym pierwsza, robi to po swojemu.

Jej siłą jest nie tylko dobry gust pozwalający na kompilowanie tego, co najciekawsze, z różnych źródeł, ale przede wszystkim talent do pisanie piosenek, które poruszają struny emocji, opatrzonej dojrzałymi, literacko zaawansowanymi tekstami. W to, co prywatne czy wręcz intymne, nienachalnie wplata wątki społeczne i egzystencjalną refleksję o uniwersalnym, ponadczasowym charakterze – a to już poezja.

■
Jeśli twórczość Lany Del Rey jest nostalgiczną ścieżką dźwiękową do amerykańskiego smu, to jej mroczny rewers, czyli właśnie piosenki Ethel Cain, wypadłoby nazwać amerykańskim koszmarem

Którą w dodatku przejmująco wykonuje własnym, dojrzałym głosem.

Prostota i żarliwość pieśni religijnych sąsiadują w jej piosenkach z folkowym gawędziarstwem i swojskością country, ambientowa zaduma płynnie przechodzi w popowy refren, kiedy trzeba wzmocniony mocnym, rockowym akcentem. Gotycka posępność rzuca na to wszystko cień.

Jeśli twórczość Lany Del Rey jest nostalgiczną ścieżką dźwiękową do amerykańskiego smu, to jej mroczny rewers, czyli właśnie piosenki Ethel Cain, wypadłoby nazwać amerykańskim koszmarem. Nic dziwnego, że zachwycili się tym hołubiący oryginalność krytycy, ale to, że Barack Obama umieścił jej „American Teenager” na liście swoich ulubionych piosenek 2022 roku, było już prawdziwą niespodzianką. Tym większą, że to nie tylko utwór o dojmującej samotności dorastania, ale i o Bogu, który zawiódł, i jeszcze szargający świętość w Stanach świętszą niż religia – powszechny dostęp do broni palnej.

Porównania do Lany Del Rey narzucają się same, choć pewnie lepiej charakter Ethel Cain uchwycił ten, kto usłyszał w niej średnią wyciągniętą z Taylor Swift i Bruce’a Springsteena. To wciąż tylko pół prawdy, bo oprócz przebojowych piosenek wokalistka z Florydy tworzy rzeczy o kilka tonów ciemniejsze, nieprzystępne, jakby próbowała torpedować zbyt szybko rozwijającą się karierę.

Na początku 2025 roku wydała płytę „Perverts”, wypełnioną drone’owym buczeniem, industrialnymi wizgami, arcysmutnymi melodiami snutymi w żółtym tempie i niepokojącymi dźwiękami o nieustalonej proveniencji. Fantastyczny album, komercyjnie ruch porównywalny z wydaniem przez Nirvanę jagzgotliwej „In Utero” po przebojowej „Nevermind” – spektakularny akt showbiznesowej autodestrukcji.

Ale czasy mamy inne, Ethel też nie zdążyła wspinać się aż tak wysoko, żeby się połamać, spadając. Parę miesięcy później ukazał się zresztą jej kolejny album – „Willoughby Tucker, I’ll Always Love You” – znacznie bliższy debiutowi, choć konsekwentnie ciągnący za sobą smugę mroku. Wiadomość wysłana światu

była jednoznaczna: po Ethel Cain wszystkiego można się spodziewać.

MŁODA SKANDALISTKA?

Dosłownie. Ethel Cain jest kochana za muzykę, ale też za kawał charakteru i niewyparzoną gębę. Awantura wokół jej internetowych komentarzy sprzed lat wydaje się dęta – owszem, używała nieparlamentarnego i wykluczającego języka, ale była wtedy borykającą się z szeregiem własnych problemów gorącą głową nastolatka – a intencje tych, którzy kopali w jej głębokiej przeszłości, są co najmniej wątpliwe.

Bardziej zaszkodziło jej publiczne poparcie dla Luigiiego Mangionego – nawet jeśli tłumaczyła je później słusznym gniewem na korporacje i skorumpowanych polityków, trudno oprzeć się wrażeniu, że podawany przez nią hashtag #KillMoreCEOs (#ZabićWięcejPrezesów) stoi w sprzeczności z z troskaniem nad wszechobecnością broni palnej z „American Teenager”. Nic dziwnego, że prawicowe media w USA zaczęły wzywać do bojkotu artystki, choć to oczywiście najlepsza promocja.

Nie powinien jej też zaszkodzić wspomniany na wstępie spór z Laną Del Rey. Tym bardziej że na razie nie wiadomo, o co w nim chodzi. Plotkuje się o chłopaku, który podobno nie był Del Rey obojętny, ale wybrał Cain. Autorka „Summertime Sadness” sugerowała z kolei, że Cain obrażała ją w sieci, rzekomo wykpiwając jej tuszę.

Awantura ta bywa również odczytywana jako nerwowa reakcja królowej zaniepokojonej pojawieniem się pretendenci do tronu. Lana Del Rey została megagwiazdą niespełna 15 lat temu. Niby niedawno, a jednak od tamtej pory Ameryka zdążyła się bardzo zmienić – niekoniecznie na lepsze. Może potrzebuje nowej muzy na nowe czasy? ●

Ethel Cain będzie jedną z gwiazd tegorocznego Open’era. Wystąpi w piątek, 3 lipca. Festiwal odbędzie się w Gdyni od 1 do 4 lipca. Zagrają i zaśpiewają m.in.: The Cure, Nick Cave & The Bad Seeds, Florence + The Machine, The XX, David Byrne, Jennie, Calvin Harris i Addison Rae.

Koncerty Chopinowskie w Łazienkach

W końcu klasyka na trawie!

W maju jak co roku mieliśmy rozłożyć koce i karimaty na trawie, odłożyć na bok torby z prowiantem i zagłębić się w muzykę Fryderyka Chopina. Na cykl Koncertów Chopinowskich trzeba było jednak poczekać.

Anna S. Dębowska

Koncertы Chopinowskie pod pomnikiem kompozytora w Łazienkach Królewskich to tradycja trwająca od 1959 roku, a od dekady – niezwykle popularna forma wysokiej klasy rozrywki, którą polubili Warszawianie i turyści. Ich formuła to klasyczne recitale odbywające się w dwóch turach – w samo południe i o godz. 16, w każdą niedzielę, począwszy od połowy maja do końca września.

W tym roku jednak na maju pod pomnikiem nie grano Chopina, w czerwcu także nie. Turyści oglądali płot z blachy falistej, nie mogąc podejść bliżej monumentu.

Powód? Jesienią ubiegłego roku rozpoczęto renowację niektórych elementów otoczenia pomnika. Prace kontynuowano wiosną i zakończono je w czerwcu. Dlatego cykl Koncertów Chopinowskich zaczyna się w tym roku później niż zwykle i potrwa do 27 września.

RENOWACJA I POWRÓT KONCERTÓW

Renowacja otoczenia pomnika nie miała dobrych opinii ani w serwisach społecznościowych, ani w mediach tradycyjnych. Rozpoczęte 8 września zeszłego roku prace zbiegły się niefortunnie z przesłuchaniami 19. Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina w Warszawie (2–23 października 2025).

Gdy zagraniczni goście udawali się z Filharmonii Narodowej do parku Łazienkowskiego z pielgrzymką pod pomnik ulubionego kompozytora, zastawiali tam plot i białą płachtę zasłaniającą cenny obiekt. Zdjęto ją dopiero po pewnym czasie. Media podjęły temat – i powstał skandal.

„Japończycy zdruzgotani, że pomnik Chopina w Łazienkach jest zasłonięty – pisał w stołecznej „Wyborczej” Rafał Górski. I cytował ich słowa: „Dla nas to jak podróż do Mekki, a tu takie rozczarowanie”.

Gromy posypały się wówczas na dr Mariannę Otmianowską, dyrektorkę Muzeum Łazienki Królewskie, która tłumaczyła, że jesień 2025 roku to jedyny możliwy termin, aby rozpocząć i sprawnie przeprowadzić renowację zaniedbanego pomnika. A to wszystko przed kolejnym sezonem letnich Koncertów Chopinowskich oraz przed uroczystymi obchodami setnej rocznicy odsłonięcia monumentu.

– Decyzję o remoncie zostały podjęte komisyjnie, a prace remontowe nie mogły czekać – tłumaczyła „Wyborczej” Agata Zawora, rzecz-

• Swoje recitale podczas koncertów w Łazienkach mają laureaci minionych edycji Konkursu Chopinowskiego.
Na zdjęciu Kevin Kenner, zdobywca II miejsca w 1990 r. FOT. SŁAWOMIR KAMIŃSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

niczka prasowa Muzeum Łazienki Królewskie.

Warto przypomnieć, że za dyrekcji Marianny Otmianowskiej przeprowadzono już kompleksowy remont konserwatorski pochodzącego z 1790 roku Amfiteatru w Łazienkach Królewskich, unikatowej w skali europejskiej sceny teatralnej na wodzie. Otwarcie nastąpiło w maju tego roku po dwóch latach prac renowacyjnych.

PRZEŻYJMY TEN KONKURS JESZCZE RAZ

Wielu Warszawiaków nie wyobraża sobie lata bez Koncertów Chopinowskich. Najlepszym dowodem była petycja złożona już w kwietniu do organizatorów cyklu. Fani protestowali przeciwko odwołaniu występów w maju i czerwcu.

– Prace remontowe w otoczeniu pomnika kompozytora już się zakończyły – może się rozpocząć 67. sezon Koncertów Chopinowskich. 5 lipca odbędą się dwa recitale laureatów międzynarodowych Konkursów Chopinowskich w Warszawie. O godz. 12 wystąpi Piotr Alexewicz, zdobywca V nagrody w 2025 roku, a o godz. 16 – Jakub Kuszlik, laureat IV miejsca z 2021 roku i nagrody

*Koncerty Chopinowskie
cieszą się niezmiennie
wielkim powodzeniem
– audytorium na każdym
z recitali liczy ok. dwóch
tysięcy słuchaczy*

za najlepsze wykonanie mazurków
– zapowiada dr Ewa Sławińska-Da-
hlig, dyrektor generalna Towarzy-
stwa im. Fryderyka Chopina.

Szczególnym wydarzeniem inauguracji będzie występ światowej sławy sopranistki Aleksandry Kurzak, która wraz z Piotrem Alexewiczem wykona wybrane pieśni Fryderyka Chopina.

Organizatorem uwielbianych letnich Koncertów Chopinowskich jest Towarzystwo im. Fryderyka Chopina wraz ze Stołeczną Estradą. Cieszą się one niezmiennie wielkim powodzeniem – audytorium na każdym z recitali liczy ok. dwóch tysięcy słuchaczy. Wstęp na koncerty jest bezpłatny, a program imponujący. Pod pomnikiem grają – poczytując to sobie za zaszczyt – najwybitniejsi interpretatorzy muzyki Fryderyka Chopina, decydując się na występ w nie zawsze komfortowych warunkach.

Wprawdzie mają do dyspozycji znakomity fortepian półkoncertowy marki Shigeru Kawai, który Towarzystwo im. Fryderyka Chopina zakupiło cztery lata temu dzięki dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Wyzwaniem bywają jednak zmienne warunki pogodowe – upał, duże nasłonecznienie lub opady deszczu i wiatr oraz nieprzewidywalne zachowania wszelkiej maści owadów.

Na czyje występy warto więc zwrócić uwagę w tym roku?

– Polecam recitale laureatów minionych edycji Konkursu Chopinowskiego, takich jak Marc Laforêt, Alberto Nosè, Philippe Giusiano, Leonora Armellini, Martín García García czy David Khrikuli. Polecam również koncerty polskich uczestników zeszłorocznego Konkursu Chopinowskiego, którzy są w świetnej formie. To wyjątkowa okazja, by usłyszeć ich na żywo w otwartej, dostępnej dla wszystkich formu-

le. Podczas Konkursu Chopinowskiego wielu melomanów nie miało szans na zdobycie biletu do Filharmonii ze względu na ograniczoną liczbę miejsc i ogromne zainteresowanie – zachęca dyrektor Towarzystwa im. Fryderyka Chopina.

DRAMATYCZNE DZIEJE POMNIKA

Secesyjny pomnik Chopina dłuta
Wacława Szymanowskiego to
efekt konkursu zorganizowanego
w 1908 roku na projekt monumentu
dedykowanego kompozytorowi.

Międzynarodowe jury za najciekawszą uznało nowatorską pracę wybitnego polskiego rzeźbiarza Wacława Szymanowskiego. Werdykt ten wywołał liczne dyskusje, a realizacja projektu była możliwa dopiero po wielu latach.

Odslonięcie nastąpiło 14 listopada 1926 roku. Pomnik wznosił się w Łazienkach Królewskich aż do wybuchu wojny, kiedy to hitlerowcy wysadzili go, a kawałki brązu wywieźli do Niemiec, aby przetopić je na broń. Pozostał tylko kamienny cokół.

Dopiero po zakończeniu wojny, w ruinach wrocławskiej fabryki wagonów, odnaleziono głowę Chopina z rzeźby w Łazienkach i na podstawie ocalałego gipsowego modelu zrekonstruowano dzieło Szymanowskiego.

Pod pomnikiem Chopina w Łazienkach Królewskich wystąpią polscy uczestnicy 19. Międzynarodowego Konkursu im. Fryderyka Chopina w Warszawie (2025):

- 2 sierpnia, godz. 16 – Krzysztof Wierciński;
- 16 sierpnia, godz. 16 – Piotr Pawlak;
- 23 sierpnia, godz. 16 – Mateusz Dubiel;
- 30 sierpnia, godz. 12 – Yehuda Prokopowicz;
- 20 września, godz. 16 – Zuzanna Sejbuk;
- 27 września, godz. 12 – Adam Kaldunski.

67. sezon letnich recitali „Koncerty Chopinowskie” pod pomnikiem Fryderyka Chopina w Łazienkach Królewskich w Warszawie potrwa od 5 lipca do 27 września 2026 roku. Wstęp wolny. Sezon jest współfinansowany przez Miasto Stołeczne Warszawa. ●

REKLAMA

Kraj/34438558

Nagroda imienia Wiśławy Szymborskiej

XIV edycja
2026

LAUREATKA ZA NAJLEPSZĄ
KSIĄŻKĘ WYDANĄ W 2025 ROKU

MARLENA NIEMIEC

Skroń

LAUREACI ZA NAJLEPSZE
TŁUMACZENIE NA JĘZYK POLSKI

MARTA ELOY CICHOCKA
za przekład tomu *Zurita*
RAÚLA ZURITY

ORGANIZATOR

KURATORIUM WYDAW CENIENIE

PARTNERZY

kbf:

Mercedes-Benz
Zasada Auto

PMP

De Revolutionibus

DOFINANSOWANIE

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

PARTNER STRATEGICZNY

ERGO
HESTIA

GOSPODARZ GALII

Teatr
Bagatela

PARTNERZY MEDIALNE

wyborcza.pl

IKSIĄŻKI

GPAS
Literatury

ALFA
BET
MEDIA

Radio
Kraków

Witamy
w Polsce

Cykl
Witamy w Polsce
tworzy zespół
kilkudziesięciu
reporterów
„Wyborczej”
pracujących
w redakcjach
w całym kraju.

ANNA KOLET

PALCE
GINEKOLOGA

Żeby udowodnić, że była molestowana przez ginekologa, Karolina poddała się badaniu wariografem. Ani prokurator, ani sędzia i tak jej nie uwierzyły. Dały wiarę lekarzowi.

– Lekarz bez uprzedzenia włożył palec do mojej pochwy. Za chwilę wsunął drugi, a potem trzeci. Poruszając nimi, zapytał, czy to boli. Stwierdził, że jego trzy palce mają wielkość penisa, a do seksu trzeba podejść spokojnie i robić długą grę wstępną. Leżałam jak sparaliżowana, a po wszystkim wybuchłam histerycznym śmiechem – opowiada kobieta.

Sierpień 2020 roku, epidemia COVID, padają kolejne rekordy zachorowań i zgonów.

Chwilę wcześniej u Karoliny zdiagnozowano torbiel jajnika. Dziewczyna była przerażona, obawiała się, że to może przekreślić jej szansę na posiadanie dzieci.

NAJPIERW JEDEN PALUSZEK

Była to jej druga wizyta w gabinecie doktora B. Na poprzednią przyszła z mamą, która też była pacjentką znanego w podkrakowskiej miejscowości ginekologa. Z pierwszej wizyty Karolina wyszła zadowolona. – Poczulałam, że jestem w dobrych rękach. Lekarz okazał się miłym, starszym panem, wzbudził moje zaufanie – mówi.

4 sierpnia 2020 roku przyszła już sama. Pamięta, że miała na sobie czarną obcisłą sukienkę i wyglądała raczej jak uczennica na apelu niż dwudziestokilkuletnia kobieta. W poczekalni nie było innych pacjentek.

– Po badaniu, nadal leżąc, powiedziałam doktorowi, że czuję ból podczas współżycia, chciałam wiedzieć, czy to normalne i czy może mieć związek z moim schorzeniem – opowiada kobieta. – Wtedy on bez uprzedzenia wsadził w moją pochwę palec i zapytał, czy to boli. Odpowiedziałam, że nie. Włożył drugi palec i zapytał, czy boli. Nie. Wtedy wsunął trzeci palec i zaczął wykonywać ruchy penetracyjne. „Boli?”. Odpowiedziałam, że nie, a on na to: „Trzy palce mają grubość penisa, więc jak może panią boleć przy współżyciu?”. Leżałam jak sparaliżowana, a on wyciągnął palce i zaczął mnie „edukować”.

„Do seksu należy podejść spokojnie i robić długą grę wstępną” – miał powiedzieć i znów bez uprzedzenia wsunąć po kolei trzy palce do pochwy Karoliny.

– Robiąc to, mówił: „Najpierw chłopak wsadza jeden paluszek, potem drugi paluszek, a potem trzeci paluszek”. Jego głos zmienił się przy tym na taki figlarny, przypominał mi zbereźnego wujka na weselu – relacjonuje kobieta. – Zmroziło mnie. Kiedy skończył, wybuchłam histerycznym śmiechem. Potem od psycholożki usłyszałam, że to typowa reakcja na dużą traumę.

Tego dnia Karolina wyszła od doktora B. wściekła. Mimo to wróciła na badania jeszcze dwukrotnie. Tym razem jednak przyszła z mamą.

– Czułam obrzydzenie, gdy myślałam, co mi zrobił lekarz, ale wstydziłam się o tym komukolwiek powiedzieć. Zresztą początkowo nawet nie uświadamiałam sobie, że zostałam przez niego skrzywdzona – wyznaje.

• Karolina twierdzi, że była molestowana przez ginekologa FOT. JAKUB WŁÓDEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Olśnienie przyszło trzy lata po wizycie. – Jechałam autem, kiedy nagle dotarło do mnie: „Karolina, ty byłaś molestowana” – mówi.

TEN LEKARZ POWINIEN SIEDZIEĆ

Maj 2026 roku. Drobna, szczupła brunetka kładzie przede mną stos dokumentów. Pisma z sądu i prokuratury przeplatają się z opiniami psychologicznymi, odpowiedziami rzecznika praw pacjenta, zeznaniami lekarzy.

– Wszędzie już byłam. Nie wiem, co mam zrobić, żeby mi uwierzono – mówi niespełna 30-letnia Karolina.

W lipcu 2023 roku podczas wizyty u psychiatry wspomniała o nietypowym badaniu ginekologicznym. Mówiła też o bólach brzucha, obniżonym nastroju, paraliżu nóg i koszmarach sennych. „Przecież pani była molestowana. Ten lekarz powinien siedzieć!” – miał wykrzyknąć psychiatrę. – Poczulałam ulgę, że ktoś mnie wysłuchał i mi uwierzył – mówi Karolina.

Zapytała psychiatrę, gdzie powinna to zgłosić. „Nie wiem, na policję albo do prokuratury” – miał odpowiedzieć.

– Długo się wahałam. Tata prosił, żebym odpuściła, mówił, że nie mam szans w starciu z lekarzem, że on ma pozycję i pieniądze, że mnie zniszczy, a w najlepszym razie zrobi ze mnie wariatkę. Po czasie okazało się, że miał rację, ale nie żałuję, bo przynajmniej mam poczucie, że zrobiłam wszystko, co w mojej mocy. Wiele kobiet ze strachu lub wstydu nie zgłasza molestowania, zrobiłam to również dla nich – przekonuje.

GŁĘBOKO ZABURZONA

Zawiadomienie przeciwko doktorowi B. złożyła w październiku 2023 roku. Zawniosowała, by w sprawie przesłuchano m.in. psychiatrę, któremu wcześniej relacjonowała przebieg wizyty i który miał stwierdzić, że

padła ofiarą molestowania przez lekarza. Miała nadzieję, że potwierdzi to w prokuraturze. Myliła się.

Lekarz wszystkiemu zaprzeczył. – Absolutnie nie mówiłem do pacjentki, że taki lekarz powinien być w więzieniu – zapewniał prokurator. A na koniec rzucił: „Podejrzewam, że ta pani może być głęboko zaburzona”.

– To lojalność środowiskowa – twierdzi Karolina, która w lutym ubiegłego roku po przeczytaniu oświadczenia psychiatry złożyła zawiadomienie o składaniu przez niego fałszywych zeznań. Miesiąc później prokuratura odmówiła wszczęcia śledztwa w tej sprawie.

W rozmowie z „Wyborczą” psychiatrę zaprzeczył, by Karolina była jego pacjentką, zaznaczył, że pojawiła się w jego gabinecie tylko raz. Stwierdził, że wszystko, co na jego temat mówi kobieta, to nieprawda, i dodał, że wytłumaczył się już z tego w prokuraturze. – Podejrzewam, że boi się zarzutu, że sam tego nie zgłosił organom, choć powinien – mówi Karolina.

NIE ODEBRAŁA TEGO
PANI JAKO ŻART?

Kobieta była przesłuchiwana w niebieskim pokoju w obecności sędzi i psycholożki. Za weneckim lustrem rozmowie przysłuchiwała się prokurator. Karolina z płaczem relacjonowała przebieg wizyty u doktora B. Na nagraniu słyszymy, jak sędzia tłumaczy kobiecie, że badanie ginekologiczne jest pewnego rodzaju naruszeniem sfery prywatnej za naszą zgodą. A kiedy Karolina mówi, że doktor zachowywał się jak zbereźny wujek, sędzia dopytuje: „A nie odebrała tego pani jako żart po prostu, próbę rozładowania atmosfery?”.

Po sześciu miesiącach prokuratorka Joanna Oczkowska z Prokuratury Rejonowej w Chrzanowie umorzyła postępowanie z uwagi na brak znamion czynu zabronionego.

Wcześniej doktor B. złożył obszerne wyjaśnienia w prokuraturze.

Na początku stwierdził, że nie pamięta Karoliny, ale zapoznał się z dokumentacją jej leczenia. Zapewnił: „Nie wkładałem trzech palców do pochwy pacjentki ponieważ jest to bezsensowne”. Zarzekał się, że do badania użył jedynie dwóch palców, a potem wziernika.

Zarzucił Karolinie i jej partnerowi „nieprawidłowy sposób współżycia”. Zapewnił przy tym, że nie używa sformułowań typu „paluszek”, bo jest dorosły, dodał, że w czasie badania miał założoną maseczkę, więc jego glos mógł brzmieć inaczej niż zwykle.

Na koniec określił Karolinę jako osobę „mającą problemy psychiczne i bardzo skupioną na sobie i swoich dolegliwościach”.

NADMIERNIE EMOCJONALNA

Prokuratorka dała wiarę jego tłumaczeniom. Umarzając postępowanie, oparła się też na opinii sądowo-psychologicznej, w której biegła psycholożka orzekła, że co prawda Karolina posiada prawidłową zdolność spostrzegania, zapamiętywania i odtwarzania zdarzeń, ale jest przy tym „nadmiernie emocjonalna”, a jej osobowość „nosi cechy osobowości histrionicznej” [nadmierną emocjonalność, teatralność oraz ciągłą potrzeba bycia w centrum uwagi].

– By zdobyć wsparcie, uwagę i aprobatę, Karolina może się posunąć do manipulacji innymi – tłumaczy w opinii Marta Suszyńska, biegła psycholożka. – Może ulegać sugestiom i dramatyzować przeżycia, co może powodować skłonność do nadinterpretacji faktów.

– Z żalem muszę przyznać, że nie jestem zaskoczona taką decyzją prokuratury – mówi „Wyborczej” Joanna Gzyra-Iskandar z fundacji Feminoteka. – Zdecydowana większość tego typu postępowań jest w Polsce umarzana. Są prokuratury, w których to nawet 70 proc.

Gzyra-Iskandar tłumaczy, że sprawy molestowanie seksualne są zwykle trudne do udowodnienia, bo najczęściej odbywają się w sytuacjach jeden na jeden.

– Bardzo często mamy wtedy słowo przeciwko słowu i niestety organy procesowe zwykle dają wiarę osobie, która ma wyższy status, cieszysz się powszechnym autorytetem czy reprezentuje zawód zaufania społecznego – mówi z ubolewaniem przedstawicielka Feminoteki.

Ze statystyk wynika, że większość kobiet w Polsce w ogóle nie zgłasza tego typu nadużyć. Dlaczego?

– Bo słyszą o przypadkach kobiet, które w takiej sytuacji zostały źle potraktowane przez policję czy prokuraturę albo że sprawca został niewinniony w sądzie lub otrzymał minimalną karę. W grę wchodzi też poczucie wstydu, obawa, że i tak nikt im nie uwierzy. Czasem w przypadku innych czynności seksualnych kobiety same potrafią umniejszać problem. Jednak takie zdarzenia odciskają piętno na życiu kobiet i ich zdrowiu psychicznym, dlatego nie powinno się tego bagatelizować – tłumaczy Joanna Gzyra-Iskandar.

ODPOWIADAŁA SZCZERZE

Karolina nie odpuściła. Zatrudniła prawnika i złożyła do sądu zażalenie na postanowienie prokuratury. Za radą adwokata znalazła specjalistę od badań wariograficznych. Z własnej kieszeni zapłaciła 2,5 tys. zł.

Cztery godziny spędziła podpięta do urządzenia, które monitorowało jej oddech, ciśnienie, tętno i zmiany w przewodności elektrycznej skóry. W tym czasie poligrafer pytał m.in.: „Czy zmyśliła pani, że doktor B. trzymał w pani pochwie trzy palce naraz?”, „Czy skłamała pani, że usłyszała od psychiatry, że doktor B. powinien siedzieć w więzieniu?”. Oprócz tego Karolina usłyszała pytania kontrolne. Na wszystkie miała odpowiadać „tak” lub „nie”.

Po badaniu Tomasz Wilk, biegły sądowy z zakresu badań poligraficznych przy Sądzie Okręgowym w Katowicach i w Opolu, orzekł: „Reakcje badanej w trakcie odpowiedzi na pytania krytyczne były typowe dla osób odpowiadających szczerze”. Pytamy go o szczegóły. Biegły przyznaje, że doskonale pamięta Karolinę.

– To była nietypowa sprawa. Klientka była przestraszona i sprawiała wrażenie strauumatyzowanej. Pamiętam, że badanie odbyło się przy otwartych drzwiach, a na korytarzu siedział partner kobiety, bo bała się zostać sam na sam z obcym mężczyzną – wspomina Wilk.

Zastrzega, że poligrafer nie przesądza, czy badana osoba mówi prawdę, bo od tego jest sąd, ale może zakwalifikować reakcje organizmu jako typowe dla populacji szczerzej bądź nieszczerzej. Karolina podczas badania reagowała w sposób typowy dla osób szczerych.

– Prawdopodobieństwo, że taki wynik uzyskano po zbadaniu osoby kłamiącej, wynosi 0,6 proc. – zauważa Tomasz Wilk.

Sąd nie potraktował jednak poważnie sporządzonej opinii poligraficznej. Sędzia Anna Brzóska z Sądu Rejonowego w Oświęcimiu, podtrzymując wcześniejszą decyzję prokuratorki z Chrzanowa, uznała, że Karolina może mieć skłonność do nadinterpretacji faktów, zatem może być faktycznie głęboko przekonana o prawdziwości swojej wersji i mijać się z obiektywną oceną zachowania lekarza podczas wizyty. Stąd – zdaniem sędzi – taki, a nie inny wynik badania poligraficznego.

– W swojej 11-letniej karierze nie spotkałem się z przypadkiem, żeby ktoś, wierząc w wymyśloną przez siebie nieprawdziwą wersję zdarzeń, przeszedł badanie wariograficzne. W trakcie badania pani Karoliny nie zaobserwowałem cech konfabulacji – podkreśla Wilk.

RPO ODSYŁA DO PROKURATURY

Dla Karoliny ostatnią szansą miała być skarga wysłana do rzecznika praw obywatelskich. Ten stwierdził jednak, że nie ma podstaw prawnych do wniesienia kasacji lub skargi nadzwyczajnej od postanowienia sądu, ponieważ w sprawie nikomu nie postawiono zarzutów. Rzecznik wyjaśnił, że „obecnie tylko i wyłącznie w gestii prokuratury możliwa byłaby ewentualna korekta, zmiana lub reasumpcja dotychczasowej decyzji procesowej”.

Karolina wniosła również skargę do rzecznika praw pacjenta. Ten uznał, że badanie „nie odbiegało od standardowej ginekologicznej metody badania palpacyjnego”, stwierdził jednak, że doktor wykonał je „bez uprzedzenia”, co naraziło pacjentkę na niepotrzebny stres i podważyło zaufanie do lekarza. W związku z tym zalecił ginekologowi szkolenie z zakresu prawa pacjenta do informacji i poradził mu, by wypłacił Karolinie zadośćuczynienie. Lekarz do dziś nie zastosował się do tych zaleceń i odwołał od decyzji RPP.

PORADY NA TEMAT DEPILACJI

Doktor B. to znany w okolicy ginekolog. W zawodzie pracuje od 35 lat. Wylicza, że w tym czasie mógł wykonać nawet 150 tysięcy badań i nigdy żadna pacjentka nie poskarżyła się na niego ani nie zarzuciła mu molestowania bądź naruszenia godności. Dodaje, że kilkanaście lat temu odbierał nawet z rąk prezydentowej Jolanty Kwaśniewskiej tytuł Lekarz Przyjacielem Kobiet.

Ginekolog zaprasza mnie do swojego gabinetu. Zaczyna od dokładnego przestudiowania mojej legitymacji prasowej. Potem wyciąga pismo, które we wrześniu 2024 roku dostał od RPP. Skarga pochodzi od innej pacjentki, nazwijmy ją Anita, ale zdaniem ginekologa powstała z inspiracji Karoliny, która na lokalnym portalu miała apelować do innych jego pacjentek, by dzieliły się historiami. Twierdzi, że jest przez nią nękany.

Anita opisuje w złożonej skardze, że była u doktora B. z pierwszą w życiu wizytą ginekologiczną. Przekonuje, że naruszył jej prawo do godności. „Lekarz był bardzo zaciekawiony moim życiem seksualnym. Wyszedłam zawstydzona i czułam się upokorzona. Żalowałam, że nie przyszedłam z mamą. Myślałam, że tak to musi wyglądać i trzeba to znieść”.

„Na kolejnej wizycie doktor komentował, że przytyłam, mówił o moich boczках i rozstępach. Było mi z tym źle, byłam zła na lekarza, że pozwala sobie na takie komentarze, jakby miał prawo bez zahamowania oceniać mój wygląd. W przypadku innej pacjentki krytykował jej owłosienie łonowe. W końcu zmieniłam lekarza” – napisała do Bartłomieja Chmielowca, RPP.

W odpowiedzi rzecznik podkreślił, że co prawda nie kwestionuje prawdziwości jej słów, ale po wyjaśnieniach złożonych przez lekarza uznał, że „naruszenie prawa pacjenta nie zostało uprawdopodobnione”.

Doktor B. w rozmowie z nami podkreśla, że uwagi o boczках i pytania o szczegóły życia intymnego mają uzasadnienie w kontekście właściwego doboru antykoncepcji. Lekarz przyznaje, że czasem udziela też pacjentkom porad w zakresie depilacji miejsc intymnych.

KOBIETY WYCHODZĄ Z PŁACZEM

Z badań fundacji Go Healthy Girl, której misją jest między innymi zachęcanie kobiet do regularnych badań, wynika, że ponad połowa ankietowanych miała przykre albo wręcz traumatyczne doświadczenia z ginekologami.

W rozmowie z „Wysokimi Obcasami” Agata Kłodzieczyk z fundacji przyznaje: – Słuchamy naprawdę bardzo smutnych opowieści, że lekarze w sposób arogancki komentują wygląd pacjentek, są protekcyjni, szydzą, bywają seksistowscy. Moja ciocia leżała ostatnio na oddziale ginekologicznym. Na łóżku obok była pacjentka po siedemdziesiątce. Lekarka głośno, na całą salę, upominała ją, że jest niewydepilowana i „jak ona ma w tych krzakach narzędziami dłużyć”! Kobiety z takich wizyt wychodzą z płaczem i długo nie wracają, bo boją się lekarzy, czują się przez nich obwiniane. Żle doświadczenia z lekarzami i strach przed nimi to częsty powód niewykonywania badań kontrolnych.

Doktor B. odmówił nam autoryzacji swoich wypowiedzi. Zamiast tego w mailu napisał: „Od 2023 roku jestem ofiarą uporczywego nękania przez Pacjentkę. Skarga Pacjentki była rozpatrywana przez Rzecznika Praw Pacjenta, prokuraturę, sąd. Skarga Pacjentki została odrzucona. Świadkowie, na których słowa się powoływała, jednoznacznie zaprzeczyli jej stwierdzeniom. Również biegła psycholog zauważyła poważne rozbieżności w wersjach prezentowanych przez Pacjentkę, oceniła, że są one wewnętrznie sprzeczne, wykluczające się nawzajem. Nawet narzeczony Pacjentki zaprzeczył składanym przez nią zeznaniom, podając, że jej problemy medyczne pojawiły się dużo wcześniej przed pierwszą wizytą w moim gabinecie. Z uwagi na uporczywe działania mające na celu zniesławienie mojej osoby skieruję sprawę do sądu”.

– Do dziś mam problemy ze współżyciem – mówi Karolina. – Często w trakcie wybucham płaczem albo jestem tak spięta, że w ogóle nie mogę uprawiać seksu. Czasem po prostu zmuszam się do tego. Bywa, że kiedy mąż mnie dotyka, przypominam sobie palce doktora. Lekarz, który miał mi pomóc, zrujnował całą moją seksualność. W prokuraturze zeznał, że nawet mnie nie pamięta, za to ja będę go pamiętać do końca życia. Śni mi się czasem, że składam w sądzie zeznania, a wokół mnie siedzą same kobiety, które, śmiejąc się, mówią: „To ci się tylko wydaje”. ●

Wyszedłam zawstydzona i czułam się upokorzona. Żalowałam, że nie przyszedłam z mamą. Myślałam, że tak to musi wyglądać i po prostu trzeba to znieść

TYLKO ZDROWIE

NIE MIESZAJ...

Wojciech Pacholicki*

...słońca z maściami przeciwbólowymi

Nie każdy wie, że reakcję na słońce mogą wywoływać nie tylko tabletki. Problemem bywają również preparaty stosowane miejscowo, po które sięgamy niemal odruchowo.

Weekend na działce, praca w ogrodzie czy dłuższy spacer często kończą się bólem kolana, barku albo łokcia. Wiele osób sięga wtedy po żel przeciwbólowy i... wraca na słońce. Tymczasem właśnie niektóre z takich preparatów mogą być przyczyną bardzo silnych reakcji skórnych.

Jednym z najlepiej poznanych przykładów są żele zawierające ketoprofen. Po ich zastosowaniu skóra staje się znacznie bardziej wrażliwa na promieniowanie UV. Nawet krótka ekspozycja na słońce może wywołać silne zaczerwienienie, obrzęk, pęcherze, a nawet rozległe zmiany przypominające oparzenie.

Podobne reakcje mogą wystąpić także podczas stosowania niektórych leków doustnych np.: antybiotyków, zwłaszcza z grupy tetracyklin (np. doksylicyny), leków stosowanych w zaburzeniach rytmu serca, takich jak amiodaron, czy części leków zawierających hydrochlorotiazyd.

Warto pamiętać, że reakcje fototoksyczne nie zawsze pojawiają się od razu. Czasem rozwijają się dopiero kilka lub kilkanaście godzin po zakończeniu ekspozycji na słońce. ●

* specjalista medycyny rodzinnej, wiceprezes Federacji Porozumienie Zielonogórskie

PYTANIE DO... ginekolożki-endokrynolożki

Jak długo można stosować hormonalną terapię menopauzalną?

dr n. med. Katarzyna Skórzewska

współautorka książki „Dopóki hormony nas nie rozłączą”

Nie ma granicy czasu, ani granicy wieku, do którego można stosować hormonalną terapię menopauzalną (HTM). Rekomendacje dotyczą momentu rozpoczęcia HTM. Terapię zaczyna się do 60. roku życia lub do 10 lat po menopauzie. Choć ostatnio słychać głosy autorytetów, że można odejść od tej zasady, jeśli objawy spadku hormonów są uciążliwe i HTM może znacząco poprawić jakość życia pacjentki. Są kobiety, które stosują HTM do końca życia, są takie, które po kilku latach

uznają, że chcą ją odstawić i sprawdzić, jak się będą czuć.

Pacjentka, która stosuje HTM powinna być stale pod opieką lekarza i co kilka lat robić tzw. reewaluację wskazań, przeciwwskazań i bezpieczeństwa. To ocena zysków z terapii w kontekście stanu zdrowia kobiety. Robimy więc wówczas dokładniejszy przegląd zdrowia.

HTM nie mogą stosować kobiety z hormonozależnym rakiem piersi, zatorowością oraz zakrzepicą. HTM przynosi kobietom wiele korzyści – zmniejsza lub likwiduje objawy menopauzalne takie jak uderzenia gorąca, nocne poty, zmęczenie, wahania nastroju czy suchość pochwy. Długoterminowe stosowanie

HTM ma też pozytywne „skutki uboczne”, zmniejsza ryzyko osteoporozy i chorób układu krążenia.

Warto pamiętać, że HTM to nie tylko tabletka złożona z estradiolu i progesteronu. Możemy łączyć różne preparaty, estrogen można podawać przezskórnie w postaci żelu, aerozolu czy plastrów. A każda kobieta, także ta, u której ogólnoustrojowa terapia hormonalna nie jest wskazana, może stosować terapię miejscową. Dopochwowe globulki lub kremy z estrogenem likwidują suchość pochwy, przeciwdziałają podrażnieniom, bolesnym stosunkom i zmniejszają ryzyko infekcji dróg moczowych. ●

Notowała Katarzyna Staszak

Liczba

69

• **proc. Polaków w wieku 18–29 lat chciałoby dożyć co najmniej 80 lat, jednak jedynie 46 proc. wierzy, że rzeczywiście tyle przeżyje – wynika z raportu „Spojrzenie Polaków na długowieczność. Między deklaracjami a codziennością”, przygotowanego przez dr Zofię Małkowina na zlecenie Gedeon Richter.**

Raport

Kryzys w ochronie zdrowia. Czy NFZ to niewydolny moloch? Zdrowi i młodzi powinni płacić niższe składki niż emeryci? Dosypanie pieniędzy do systemu skróci kolejki? Fundacja Centrum Demokracji Społecznej opublikowała w internecie raport ekspertów „5 mitów na temat ochrony zdrowia”. Można go znaleźć na stronie Patronite.pl

Wakacyjne spotkania z naturą

Gdy nieznane

Aleksandra Ruszczyk, lekarka medycyny rodzinnej z Pomorza podczas urlopu w Turcji została podrapana przez hotelowego kota. Rana nie była głęboka, ale pojawiła się krew. Zgodnie z rekomendacjami zaczęła szukać szczepienia poekspozycyjnego. Nie mogła znaleźć zarówno w Turcji, jak i w Polsce.

Paulina Mozolewska

To nie było poważne zadrapanie. Problem polegał na tym, że nie znalazłam tego zwierzęcia i nie miałam żadnej pewności, czy jest zdrowe – wspomina.

W Turcji szybko okazało się, że uzyskanie pomocy nie będzie łatwe. Obsługa hotelu bagatelizowała zagrożenie, nikt nie potrafił wskazać miejsca, gdzie można byłoby uzyskać poradę dotyczącą profilaktyki poekspozycyjnej.

Kilka godzin od zadrapania lekarka miała zaplanowany transfer na lotnisko. Uznała więc, że dalszej pomocy będzie szukała po przylocie do Polski.

Nie przypuszczała jednak, że największe trudności czekają ją już w kraju.

– Wydawało mi się, że skoro jestem w Polsce, to bez problemu będę mogła się zaszczepić. Tymczasem znalezienie konkretnych informacji o dostępności punktu szczepień okazało się zaskakująco trudne.

WYŚCIG Z CZASEM

W miejscu docelowym, czyli w Gdańsku, samolot wylądował w piątek w południe.

Z racji doświadczenia, lekarka wiedziała, że na SORze może co najwyżej otrzymać szczepionkę przeciwko tężcowi, którą także podaje się w wypadku uszkodzenia skóry związane go z dzikimi zwierzętami, ale nie otrzymała tam szczepionki przeciwko wściekliznie. Ponieważ ma aktualne szczepienie przeciwko tężcowi, zrezygnowała z tej opcji i zaczęła dzwonić pod numery telefonów znalezione w internecie, żeby ustalić, gdzie można się zaszczepić.

W województwie pomorskim Poradnia Chorób Zakaźnych znajduje się w Uniwersyteckim Centrum Medycyny Morskiej i Tropikalnej w Gdyni, jednak okazuje się, że szczepienia przeciwko wściekliznie wykonywane są w Gdańsku w Pomorskim Centrum Chorób Zakaźnych i Gruźlicy przy ulicy Smoluchowskiego.

– Dla osoby, która właśnie została pogryziona przez nieznane zwierzę i w pośpiechu szuka pomocy, to Gdynia, gdzie znajduje się Szpital Zakaźny wydawałaby się bardziej oczywistym wyborem – zaznacza lekarka.

Ponieważ trudno było telefonicznie ustalić, gdzie i o jakich godzinach można zgłosić się na szczepienie, Ruszczyk w końcu zdecydowała pojechać bezpośrednio do poradni zajmującej się szczepieniami przeciwko wściekliznie w Gdańsku.

– Usłyszałam, że lekarza już nie ma i mam przyjechać w poniedziałek. Szczepienia wykonuje się tam tylko od poniedziałku do piątku od 10 do 12 – tłumaczy.

– Wytyczne mówią, że po takim zdarzeniu szczepienie powinno zostać wdrożone jak najszybciej. Tymczasem usłyszałam, że mam po-

czekać trzy dni. Oczywiście wiedziałam, że ryzyko zakażenia nie jest duże, ale przez cały weekend odczuwałam niepokój, bo wścieklizna nie daje drugiej szansy – dodaje.

TO NIE CZAS NA ANALIZY

Historia lekarki pokazuje problem, z którym może zetknąć się każdy pacjent. Znalezienie miejsca wykonującego szczepienia poekspozycyjne nie zawsze jest proste, a informacje publikowane w internecie bywają niepełne lub nieaktualne.

– Pacjent w stresie nie analizuje struktury ochrony zdrowia. Chce wiedzieć tylko jedno: gdzie ma jechać, żeby dostać pomoc. Tymczasem często musi sam szukać informacji i dzwonić pod kolejne numery telefonów – mówi Ruszczyk.

Lekarka podkreśla jednak, że nawet w takiej sytuacji nie wolno rezygnować z dalszej diagnostyki i szczepień.

Z perspektywy pacjenta to bywa frustrujące. Trzeba organizować kolejne wizyty, brać wolne w pracy, dojeżdżać do poradni, którą nie zawsze łatwo znaleźć.

Ale jeśli istnieje choćby niewielkie ryzyko narażenia na wściekliznę, nie można zignorować tego problemu.

– W przypadku tej choroby nie ma miejsca na zasadę „poczekam, zobaczę, może nic się nie stanie” – mówi lekarka.

Chociaż w zdecydowanej większości przypadków osoba pogryziona przez zwierzę nigdy nie zachoruje, nie da się przewidzieć, kiedy trafi się ten jeden przypadek, w którym zwlekanie będzie kosztowało życie.

SKĄD TA WŚCIEKLIZNA?

Kiedy słyszymy słowo „wścieklizna”, zwykle myślimy o obowiązkowych szczepieniach psów albo o lisach gdzieś głęboko w lesie. Tymczasem wirusem mogą zarazić się wszystkie ssaki, również człowiek.

To jedna z najgroźniejszych chorób zakaźnych znanych medycynie. Według danych Światowej Organizacji Zdrowia każdego roku z powodu wścieklizny umiera około 60 tysięcy osób. Większość przypadków odnotowuje się w Azji i Afryce.

Najsukuteczniejszą ochroną pozostają szczepienia. Można je wykonać przed planowaną podróżą jako profilaktykę przedekspozycyjną lub już po kontakcie ze zwierzęciem, ale ta droga wcale nie jest taka prosta.

Dla wielu osób wakacyjny wyjazd do kurortu na Zanzibar, Sri Lankę czy do Tajlandii nie kojarzy się z zagrożeniami zdrowotnymi. Tymczasem kontakt z bezpiecznymi i dzikimi zwierzętami, które mogą być zakażone wścieklizną, jest tam codziennością. Psy śpią na ulicach, koły krążą między restauracjami, a małpy przyzwyczajone do obecności ludzi potrafią wskoczyć na turystę w poszukiwaniu jedzenia. Ale podobne sytuacje zdarzają się również w bliżej

TYLKO ZDROWIE

zwierzę robi nam krzywdę

• Kot w rzymskich ruinach w Izmirze w Turcji FOT. NURTEN ERDAL/SHUTTERSTOCK

położnych krajach chętnie odwiedzanych przez Polaków, takich jak Turcja, Grecja czy Cypr.

Dopóki zwierzę spokojnie przechadza się między stolikami restauracji, niewiele osób zastanawia się nad ryzykiem. Niepokój pojawia się zwykle dopiero wtedy, gdy dojdzie do zadrapania lub ugryzienia.

Chociaż Polska jest uznawana za kraj wolny od wścieklizny u ludzi, wirus nadal występuje w populacjach dzikich zwierząt.

Co jakiś czas służby weterynaryjne informują o wykryciu zakażonych lisów czy nietoperzy. To właśnie dlatego nie należy dotykać dzikich zwierząt.

NIE TRZEBA BYĆ
POGRYZIONYM

Wirus wścieklizny znajduje się przede wszystkim w ślinie zakażonego zwierzęcia. Do zakażenia dochodzi najczęściej przez uszkodzoną skórę albo błony śluzowe, ale wcale nie musi dojść do głębokiego pogryzienia. Potencjalnie niebezpieczne może być również zadrapanie czy kontakt śliny z uszkodzoną skórą. Dlatego każdą taką sytuację należy potraktować poważnie.

Jednym z najczęściej powtarzanych mitów jest przekonanie, że chore zwierzę zawsze zachowuje się agresywnie, ma ślinotok i charakterystyczną pianę wokół pyska.

W rzeczywistości zakażone zwierzę może wyglądać zupełnie normalnie – wszystko zależy od etapu rozwoju choroby.

Po wnikięciu do organizmu wirus nie wywołuje objawów od razu. Najpierw namnaża się w tkankach znajdujących się w pobliżu miejsca zakażenia, a następnie przemieszcza się wzdłuż włókien nerwowych do rdzenia kręgowego i mózgu.

Okres wylęgania choroby najczęściej wynosi od kilku tygodni do kilku miesięcy, ale medycyna opisuje również znacznie rzadsze przypadki, gdy objawy pojawiały się nawet lata po kontakcie ze zwierzęciem.

Na początku symptomy są niespecyficzne i łatwo pomylić je z infekcją wirusową. Pojawiają się gorączka, osłabienie, ból głowy czy złe samopoczucie. Charakterystycznym sygnałem jest mrowienie, pieczenie lub ból w miejscu dawnego ugryzienia albo zadrapania.

Później dochodzi do zajęcia układu nerwowego. Pojawiają się zaburzenia neurologiczne, lęk, pobudzenie, problemy z połykaniem oraz charakterystyczny skurcz mięśni gardła wywołany próbą picia. Choroba rozwija się gwałtownie i (niemal) zawsze prowadzi do śmierci. W historii współczesnej medycyny opisano tylko jeden przypadek przeżycia po zastosowaniu eksperymentalnych metod leczenia.

LEPIEJ ZAPOBIEGAĆ NIŻ
SZUKAĆ POMOCY W PANICE

Im lepiej przygotujemy się przed podróżą, tym mniejsza szansa na stres, trudne decyzje i presję czasu, jeśli coś przydarzy się nam coś na wyjeździe.

Dlatego, kiedy wydajemy często niemałe oszczędności na podróż marzeń, nie warto oszczędzać na profilaktyce. Dzięki dobremu przygotowaniu możemy zaoszczędzić sobie wiele stresu oraz czasu związanego z poszukiwaniem pomocy w kraju czy za granicą.

Pierwszym krokiem w czasie planowania wyjazdu do krajów tropikalnych czy regionów o podwyższonym ryzyku chorób zakaźnych powinna być konsultacja w poradni medycyny podróży.

– Najlepiej umówić ją kilka tygodni, a czasem nawet kilka miesięcy przed wylotem. Niektóre szczepienia wymagają bowiem podania więcej niż jednej dawki lub odpowiedniego odstępu czasowego, aby organizm zdążył wytworzyć odporność – podkreśla Ruszczyk.

Lekarz nie tylko oceni ryzyko związane z kierunkiem podróży, ale również dobierze szczepienia i zalecenia do charakteru wyjazdu. Jednym z zalecanych może być właśnie szczepienie przeciwko wściekliznie.

Nie zapominajmy o najmłodszych. Dzieci mogą podchodzić do zwierząt bez lęku, próbować je głaskać lub karmić i nie powiedzieć rodzicom o drobnym zadrapaniu czy ugryzieniu.

Szczepienie przedeksperymentalne nie oznacza, że po ugryzieniu można całkowicie zignorować problem. Nadal konieczna jest konsultacja lekarska i dalsze postępowanie. Znacząco upraszcza jednak procedury, zmniejsza ryzyko opóźnień i daje większe bezpieczeństwo w sytuacji, gdy liczy się czas.

Przed wyjazdem warto również sprawdzić, kiedy przyjęliśmy ostatnią dawkę szczepionki przeciw tężcowi. Lekarze zalecają dawki przypominające co dziesięć lat. Ochrona przed tężcem ma znaczenie nie tylko po pogryzieniach przez zwierzęta. Ryzyko zakażenia wiąże się z każdym zabrudzonym urazem, kontaktem rany z ziemią czy głębokim skaleczeniem. Nawet pozornie banalny upadek podczas wycieczki, jazdy na skuterze czy spaceru po plaży może zakończyć się koniecznością podania dawki przypominającej.

Zakres pozostałych szczepień zależy od kierunku podróży. W zależności od kraju lekarz może zalecić ochronę m.in. przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu A i B, durowi brzuszному, japońskiemu zapaleniu mózgu czy żółtej gorączce.

Ekspertka przypomina również, że karta EKUZ nie rozwiązuje wszystkich problemów zdrowotnych za granicą.

– Jej zakres jest ograniczony i nie obejmuje wielu kosztów, które mogą pojawić się podczas egzotycznych podróży. Dlatego przed wyjazdem warto wykupić ubezpieczenie obejmujące transport medyczny, hospitalizację oraz pomoc w nagłych przypadkach – tłumaczy.

Przydatnym nawykiem może być także zapisanie w telefonie podstawowych zwrotów medycznych w języku kraju, do którego jedziemy. Słowa takie jak „pogryzienie”, „wścieklizna”, „szczepienie” czy „szpital” mogą okazać się znacznie ważniejsze niż znajomość nazw lokalnych atrakcji turystycznych. ●

Pogryzienie, zadrapanie, oślinienie
Co robić?

1. Umyj i zdezynfekuj ranę

• Przemyj miejsce kontaktu ze zwierzęciem ciepłą wodą z mydłem przez co najmniej 15 minut.

• Następnie zdezynfekuj ranę i załóż czysty opatrunek, ale nie uciskaj rany.

2. Jak najszybciej
skontaktuj się
z lekarzem

• Lekarz oceni ryzyko zakażenia i zdecyduje, czy konieczne jest szczepienie przeciwko wściekliznie i tężcowi.

• Pamiętaj, że szczepionki przeciw wściekliznie nie są dostępne w każdej placówce.

3. Ustal, jakie to było zwierzę

• Jeśli zwierzę ma właściwości, postaraj się zdobyć jego dane i informacje o szczepieniach.

• Jeśli było to zwierzę dzikie, bezpańskie albo uciekło, lekarze traktują sytuację jako potencjalne narażenie na wściekliznę.

• Zgłoś sytuację powiatowemu lekarzowi weterynarii.

4. W niektórych przypadkach sama szczepionka nie wystarczy

Lekarz może zdecydować o podaniu immunoglobuliny przeciw wściekliznie, czyli gotowych przeciwciał zapewniających natychmiastową ochronę. Dotyczy to przede wszystkim:

- głębokich pogryzień i licznych ran,
- oślinienia oczu, ust lub innych błon śluzowych,
- kontaktu z dzikim zwierzęciem,
- sytuacji, gdy zwierzę wykazuje objawy mogące sugerować wściekliznę. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34440537

34440536

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na: **wyborcza.pl/newsletters**

wyborcza

REDAKCJA
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
E-mail: redakcja@wyborcza.pl
Listy do redakcji: listy@wyborcza.pl
Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania. Wnioski i pytania w sprawie ochrony danych osobowych: iod@wyborcza.pl

REDAKTOR NACZELNY: Adam Michnik
PIERWSZY ZASTĘPCA, REDAKTOR NACZELNY WYBORCZA.PL: Roman Imielski
ZASTĘPCY: Agata Żelazowska, Bartosz T. Wieleński
PROJEKT GRAFICZNY: Jacek Utiko
KOLPORTAŻ: Michał Szalański
Problemy z dostępnością „Wyborczej” lub z właściwą mutacją lokalną: kolportaz@wyborcza.pl
Prenumerata cyfrowa: prenumerata.wyborcza.pl; pomoc@wyborcza.pl, 22 555 54 55, 519 255 455

Inne formy prenumeraty: wyborcza.pl/prenumerataGW
Gazeta Wyborcza w serwisach społecznościowych:
facebook.com/wyborcza, bsky.app/profile/wyborcza.pl,
instagram.com/gazeta_wyborcza
LICENCJE NA TREŚCI: licencje@wyborcza.pl

WYDAWCA
Wyborcza sp. z o.o., ul. Czerska 8/10
00-732 Warszawa; NIP: 521-403-30-11
PREZESKA ZARZĄDU: Aleksandra Sobczak

REKLAMA
Dyrektor sprzedaży: Bartosz Wysocki
Biuro reklam i ogłoszeń:
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
reklama@wyborcza.pl; 22 555 55 55, faks: 22 555 54 44

DRUK: Polska Press
ISSN 0860-908X
Rozpowszechnianie redakcyjnych materiałów publicystycznych bez zgody wydawcy jest zabronione.

Słówko • Literówka Quizy • Sudoku Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI
WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

Burmistrz Miasta Augustowa

działając na podstawie art. 35 ust. 1 z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tj. Dz. U. 2026. poz. 399) podaje do publicznej wiadomości, iż w siedzibie Urzędu Miejskiego w Augustowie na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej: bip.um.augustow.pl i stronie Internetowej Urzędu: urząd.augustow.pl

został zamieszczony na okres 03.07.2026 r. do 24.07.2026 r. wykaz nieruchomości do oddania w dzierżawę na okres 3 lat, tj. grunt pod garaż stanowiący część działki oznaczonej nr geodez. 872/17, obręb 4 o pow. użytkowej 17,37 m² przy ul. I Putku Uł. Krechowickich 11 w Augustowie.

Szczegółowe informacje można uzyskać w Urzędzie Miejskim w Augustowie ul. Młyńska 35, pok. 301, tel. 87 643 86 22.

Burmistrz Miasta Augustowa

Kraj/34441945

Burmistrz Miasta Augustowa

działając na podstawie art. 35 ust. 1 z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tj. Dz. U. 2026. poz. 399) podaje do publicznej wiadomości, iż w siedzibie Urzędu Miejskiego w Augustowie na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej: bip.um.augustow.pl i stronie Internetowej Urzędu: urząd.augustow.pl

został zamieszczony na okres 03.07.2026 r. do 24.07.2026 r. wykaz nieruchomości położonych w Augustowie przeznaczonych do oddania w najem na okres 3 lat, tj. pomieszczenie gospodarcze położone na działce oznaczonej nr geodez. 2242/2, obręb 2 o pow. użytkowej 8,61 m² przy ul. Wojska Polskiego 24 w Augustowie.

Szczegółowe informacje można uzyskać w Urzędzie Miejskim w Augustowie ul. Młyńska 35, pok. 301, tel. 87 643 86 22.

Burmistrz Miasta Augustowa

Kraj/34441946

Ogłoszenie Prezydent Miasta Łodzi informuje

o zamiarze wszczęcia na wniosek PGE Dystrybucja S. A., PSG sp. z o. o., Toya sp. z o. o. postępowań o ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości położonych w Łodzi przy ul. Zabawnej (dz. 198/5 W-42), Parandowskiego (dz. 222/11 W-42), Strzeleckiej (dz. 431/12, 431/7 G-29), Mulinowicza (dz. 477/30, 477/26, 477/28 G-29), droga bez nazwy (dz. 193 B-56), Tulipanowej (dz. 180/3 B-24), Bolka Świdnickiego (dz. 223/3 W-35), Malczewskiego (dz. 202/16 G-16) niezbędnych do budowy infrastruktury technicznej oraz wzywa wszystkie osoby, którym przysługują prawa rzeczowe do ww. nieruchomości do ich ujawnienia i udowodnienia w terminie 2 miesięcy od dnia niniejszego ogłoszenia – pod rygorem pominięcia praw tych osób w tych postępowaniach. Oświadczenia, wnioski oraz dokumenty należy przesyłać na adres Urzędu Miasta Łodzi.

Kraj/34441696

Zgodnie z § 6 ust. 5a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2021 r. poz. 2213)

Prezydent Miasta Białegostoku ogłasza pierwszy przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gminnej:

- Oznaczenie nieruchomości:** lokal mieszkalny nr 6, stanowiący własność Gminy Białystok, położony przy ul. Wołodyjowskiego 8 w Białymstoku, składający się z 3 pokoi, kuchni, łazienki z WC i przedpokoju o pow. użytkowej 58,80 m² (4 izby), na I piętrze, z pomieszczeniem przynależnym (piwnicą nr 6) o pow. 8,20 m² (Kw. Nr B11B/00157529/7), zbywany wraz ze sprzedażą udziału w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oznaczony jako działka nr geod. 1244/8, 1232 i 1227/10, o łącznej pow. 0,3228 ha, w obrębie 11 – Śródmieście (Kw. Nr B11B/00130188/9) oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali.
- Cena wywoławcza:** 513.100,00 zł.
- Termin i miejsce przetargu:** 8 września 2026 r. (wtorek) godz. 9⁰⁰, sala 10 Urzędu Miejskiego, przy ul. Stonimskiej 1, w Białymstoku.
- Terminy okazania lokalu** – 31 sierpnia 2026 r. w godz. 10⁰⁰ – 10³⁰ oraz 2 września 2026 r. w godz. 14⁰⁰ – 15⁰⁰.
- Wysokość wadium:** 51.400,00 zł do dnia 3 września 2026 r. Za datę wpłaty uważać się będzie datę zaksięgowania wadium na rachunku bankowym sprzedającego.
- Informacja o miejscu wywieszenia i publikacji ogłoszenia o przetargu:** tablica ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Białymstoku przy ul. Stonimskiej 1 oraz Internet strony: www.bip.bialystok.pl – zakładka „Przetargi na nieruchomości” oraz www.bialystok.pl - zakładka „Dla mieszkańców” „Nieruchomości”.
- Dane teleadresowe, pod którymi można uzyskać szczegółowe informacje:** Departament Skarbu Urzędu Miejskiego w Białymstoku, przy ul. Stonimskiej 1, tel. (85) 869-60-88.

Białystok/34441817

GGN.II.6821.38.2025

Płock, dnia 26.06.2026r.

OGŁOSZENIE O ZAMIARZE ZOBOWIĄZANIA DO UDOSTĘPNIENIA NIERUCHOMOŚCI

Na podstawie art. 124b oraz art. 124a w związku z art. 113 ust. 5, 7 art. 114 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2026, poz. 399),

STAROSTA PŁOCKI

podaje do publicznej wiadomości informację o zamiarze wszczęcia postępowania administracyjnego dotyczącego wydania decyzji zobowiązującej do udostępnienia nieruchomości o nieregulowanym stanie prawnym oznaczonej jako działka ewidencyjna nr 76 o pow. 1,41 ha położona w obrębie ewidencyjnym **Borowicki Pierńki, gm. Stupno** w związku z demontażem linii napowietrznej SN-15 kV oraz 2 szt. słupów SN-15 kV.

W związku z powyższym jeżeli w terminie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia, nie zgłoszą się osoby, które wykażą, że przysługują im prawa rzeczowe do tej nieruchomości, zostanie wszczęte postępowanie.

Zgłoszenia można dokonać na adres Starostwa Powiatowego w Płocku ul. Bielska 59 lub osobiście w Wydziale Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami.

Kraj/34441940

GAZETA wyborcza DLA FIRM, URZĘDÓW I INSTYTUCJI

- **Przetargi**, licytacje, zamówienia publiczne
- **Ogłoszenia** sądowe i rekrutacyjne
- **Nekrologi**, kondolencje, wspomnienia

KONTAKT: | kontakt_komunikaty@wyborcza.pl, tel. 507 094 232
nekrologi@wyborcza.pl, tel. 22 555 55 55

Komunikaty.pl

nekrologi.wyborcza.pl

Mundial odśłonił prawdziwe oblicze Meksyku

W Ciudad de Mexico wszystko jest inne i wcale nie tylko dlatego, że większe. Meksykanie potrafią świętować jak nikt, choćby nie mieli ku temu powodów. Dziś mają.

Dariusz Wołowski

Mój syn, który mieszka w monumentalnej stolicy Meksyku, przełożył coroczną podróż do Polski ze względu na mundial. Nie może pamiętać mistrzostw z 1970 i 1986 roku, ich legenda przetrwała jednak do dziś. Z trzech nacji, organizujących trwający właśnie turniej, Meksykanie są tą jedyną, która autentycznie wynosi piłkę nożną ponad wszystko.

Wyprowadzić piłkę na ulice

Maciek pracuje w największym korporacyjnym banku świata w Ciudad de Mexico. Nie został jednak w domu po to, by chodzić na Estadio Azteca. 5000 dolarów za bilet to cena przewyższająca rozsądek kogoś z klasy średniej. Po co jednak pchać się na ciasne, stutysięczne trybuny, skoro mundial i futbol można wyprowadzić na ulice 22-milionowej aglomeracji, rozciągającej się w dolinie Meksyku, między wulkanami Popocatepetl (5426 m n.p.m.), Iztaccíhuatl (5230) czy Cerro del Chichihuite (2730).

Fiesty meksykańskie można porównać do erupcji wulkanów. Jak się bawić, to tak, jakby jutro miało nie być. Maciek przysłał mi filmy ze stołecznych barów, gdzie jego rodacy świętują jak w transie szaleństwa. Czasem przekraczają granice. „Nie wiem, jak ja jutro dotrę do pracy” – napisał mi syn nad ranem w wtorku na środę, po zwycięstwie Meksyku nad Ekwadorem w 1/16 finału piłkarskich mistrzostw świata. Dzień wcześniej fani Meksyku śpiewali „serenady” pod hotelem piłkarzy z Ekwadoru, by zakłócić ich sen i osłabić przed spotkaniem. Musiała interweniować policja.

17 tys. funkcjonariuszy zabezpieczało ten mecz. Dużo? Jak na tak ogromne i tłumne miasto – wcale nie tak bardzo. W Mexico City zdecydowanie łatwiej zapelnąć stutysięczny Stadion Azteków niż w dwumilionowej Warszawie Stadion Narodowy. Oczywiście Meksykanie bawią się wszędzie. Pod pomnik Aniola Wolności przy Paseo de la Reforma przychodziło regularnie ponad pół miliona osób już po meczach grupowych.

Maciek przysłał mi film z nagraniem festiwalu sztucznych ogní pod postumentem Aniola Wolności, który zorganizowano dla uczczenia zwycięstwa nad Ekwadorem. Meksykanie bali się rywala. Ekwadorczycy grają w lepszych klubach, podczas gdy gracze Javiere Aguirre mają w Europie znacznie niższy status zawodowy. Poza Raulem Jimenezem z drugoligowego już, angielskiego Wolverhampton. Tymczasem Ekwadorczyk Piero Hincapié jest mistrzem Anglii i finalistą Ligi Mistrzów z Arsenalem, Willian Pachó wygrał dwa razy Champions League z Paris Saint Germain, a Moises Caicedo z Chelsea uchodzi

• **Radość na ulicach Mexico City po zwycięstwie Meksyku z Ekwadorem w 1/16 mistrzostw świata**

FOT. REUTERS / LISI NIESNER

SPORT.PL

■ **Znamy kolejne drużyny, które zagrają w 1/8 finału mundialu**

■ **Iga Świątek na drodze do trzeciej rundy Wimbledonu. Jak jej poszło?**

■ **Skąd w futbolu wzięły się rzuty karne?**

Wiadomości, wyniki, historie sportowe znajdziesz na Sport.pl

Zapraszamy na Sport.pl+. Subskrypcja za 1 zł miesięcznie przez pół roku. Płatność 6 zł z góry za 6 miesięcy, potem 9,90 zł co cztery tygodnie.

Mundiale Meksyku

1820

• To już osiemnaste w historii piłkarskie mistrzostwa świata z udziałem Meksyku. A rozgrywany teraz mundial jest 23. edycją.

• Tyle razy Meksyk awansował do ćwierćfinału mistrzostw świata – w 1970 i 1986 roku, gdy był ich organizatorem

• Piłkarze Meksyku nigdy nie zdobyli mistrzostwa świata

za najlepszego defensywnego pomocnika angielskiej Premier League. Wszystko to zrównoważył dwunasty zawodnik Meksyku, czyli, jak mówi Aguirre, „najwspanialsza publiczność świata”. Gospodarze wygrali pewnie 2:0 i są w 1/8 finału mistrzostw.

Z Meksykiem wiąże mnie głęboki sentyment nie tylko ze względu na syna. Przyjaciół z dzieciństwa pracuje tam od 30 lat jako antropolog. Jest z wykształcenia filozofem, zawsze był wielbicielem teatru absurdu, ale ostatnio przebąkuje, że jest już zmęczony. – Podziwiać teatr absurdu jako widz to jedno, ale żyć w nim, zupełnie coś innego – powtarza.

Witajcie w innym świecie

Meksyk to zupełnie inna bajka. Mój pierwszy wyjazd do tego kraju w 1987 roku był jak lot w kosmos, do innej galaktyki. Żył jeszcze wtedy noblista Octavio Paz, który zasłynął między innymi tym, że podał się do dymisji z funkcji ambasadora Meksyku w Indiach po głośnej masakrze studentów w Tlatelolco w 1968 roku, tuż przed igrzyskami olimpijskimi w Ciudad de Mexico. Ówczesny prezydent wysłał uzbrojonych żołnierzy przeciw demonstrantom – śmierć 400 osób jest jedną z najgłębszych traum Meksyku do dziś.

Paz dostał Nobla z literatury w 1990 roku. Jego wizerunek trafił na monetę o nominalnie 20 peso. Jego analiza charakteru i natury współczesnych Meksykanów była poruszająca i tragiczna. W eseju „Labirynt samotności” (El laberinto de la soledad) wychodzi od tego, że Meksykanie jako naród powstał symbolicznie z trudnego związku ojca (meksykańskiego konkwistadora) i matki (niewolnicy indiańskiej). Stąd bierze się ich kompleks niższości i pesymizm.

Oczywiście to tylko jedna z teorii. W Meksyku przetrwał do dziś bardzo silny synkretyzm – czyli połączenie różnych,

czasem sprzecznych ze sobą wierzeń i idei. Mnie ten kraj, wzniesiony na zgłiszczach państw Majów i Azteków, wydał się fascynujący. Ruiny po stolicy azteckiej – Tenochtitlanie – wydobywane są spod ziemi do dziś. Na nich wzniesiono Mexico City.

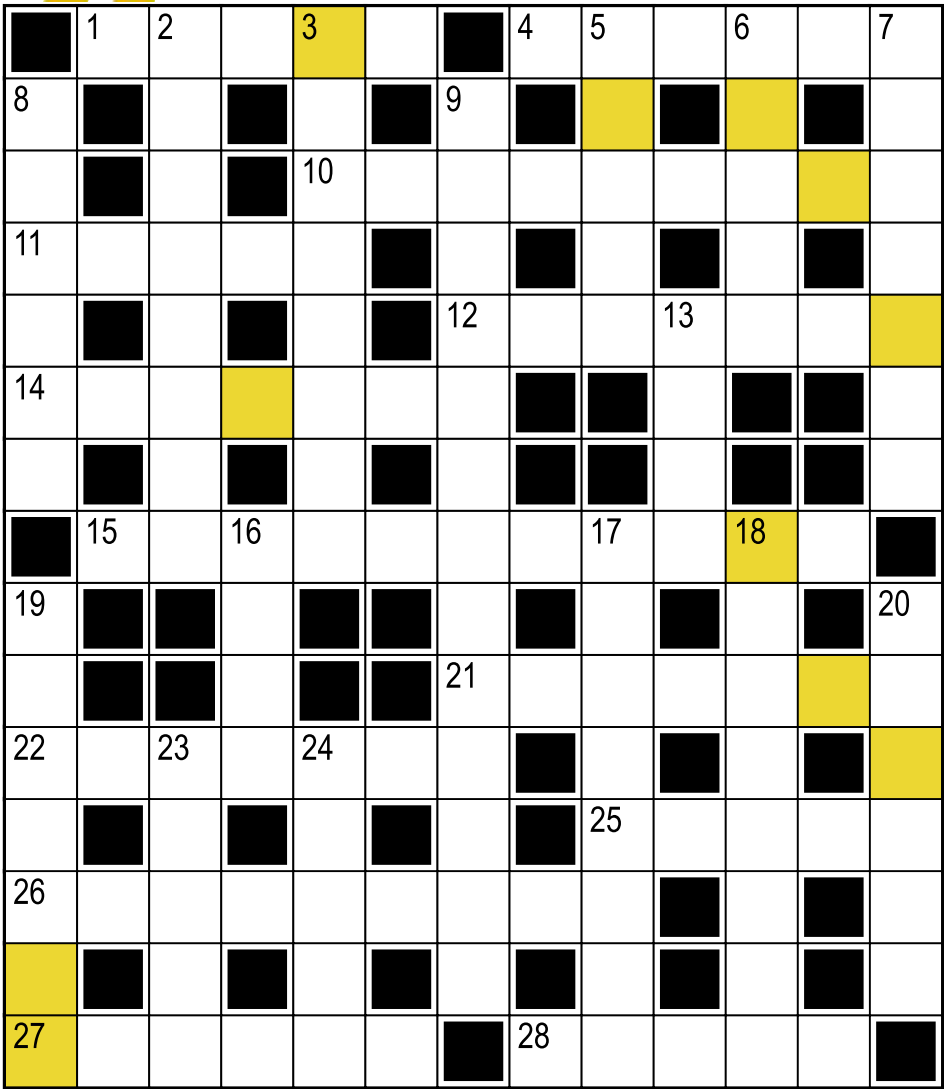
Odmienność sposobu myślenia i postrzegania świata, który my nazywamy magicznym, to cecha także współczesnego Meksyku. Potomkowie Indian z Mezoameryki zachowali pewne cechy przez stulecia kolonizacji, aż do uzyskania niepodległości w XIX wieku i rewolucji meksykańskiej w latach 1910-1920. Według Paza to był proces, z którego narodził się dzisiejszy Meksyk. Zbiórka radość, którą widzimy na ulicach jego stolicy i innych miast kraju, tylko z pozoru stoi w sprzeczności z poczuciem samotności. Może jest po prostu lekarstwem na nią?

Kilkadziesiąt kilometrów na północny wschód od Ciudad de Mexico wznosi się Teotihuacan – „Miasto Bogów”, ze słynnymi piramidami Słońca, Księżyca i Quetzalcoatl, połączonymi Aleją Zmarłych. Było to centrum religijne, które powstało w drugim wieku przed naszą erą, na długo przed tym, jak Aztekowie przybyli do Doliny Meksyku. Tam powstał kalendarz i wiele osiągnięć kultury mezoamerykańskiej. W 1987 roku zawieźli mnie tam meksykańscy przyjaciele, na spektakl „Luz i sonido” (światło i dźwięk). Odtwarzano podczas niego proces stworzenia świata, podświetlano piramidy a z głośników wydobywał się dialog bogów, którzy wskoczyli do ognia, by poświęcić się dla ludzkości. Z ich ofiary powstał „Quinto sol” (piąte słońce), czyli epoka, w której żyjemy.

Legenda głosi, że spłonęło dwóch bogów: Tecuciztēcatl i Nanahuatzin. Pierwszy był bogaty i pyszny, drugi biedny i skromny. Pyszny przestraszył się płomieni, skromny wskoczył w nie bez lęku. Pyszny poszedł za nim – ze wstydu. Dzięki temu istniejemy. ●

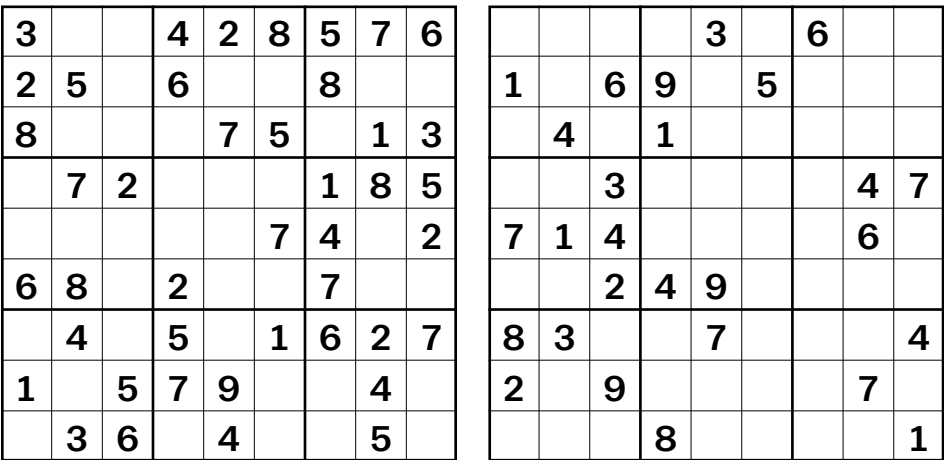
krzyżówka

Hasło:

Rozwiązanie „krzyżówki” nr 65 z 2.07:
Poziomo: 1) album 4) Bosfor 10) Niechorze 11) córka 12) Izajasz 14) Natasza 15) Solidarność 21) surfing 22) Kucharz 25) Inter 26) obiegówka 27) Ariana 28) Szpak
Pionowo: 2) libretto 3) Uznański 5) ochra 6) furia 7) rzeczka 8) techno 9) Legia Warszawa 13) jo-jo 16) Lech 17) narciarz 18) śmietana 19) sekwoja 20) łgarze 23) chili 24) argon
Hasło: Bicie serca.

su do ku

Litery w kolorowych polach, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

- Poziomo:**
1) ichtiologia – ryby, entomologia – ?
4) wymiguje się od pracy; wałkoń
10) mieszkańcy kraju między Morzem Kaspijskim a Zatoką Perską
11) Naprzód ... Katowice, klub hokejowy
12) blaszanki w ekwipunku obozowiczów
14) najważniejsza świątynia w Gnieźnie
15) ogół utworów literackich nasyconych komizmem
21) James, reżyser filmów „Titanic”, „Avatar”
22) Indianin z Ameryki Północnej
25) kwasy tłuszczowe ...-3
26) średnia szkoła zawodowa
27) kombatan, weteran walk
28) płonęły w średniowieczu, gdy tępiono herezję i czary

- Pionowo:**
2) Apacz z powieści Karola Maya
3) potocznie o kimś wyglądającym lub zachowującym się ekscentrycznie
5) Kevin, zagrał w filmach „Rzeka tajemnic”, „Uśpieni”
6) gra z robrami
7) ... Morska, na Mierzei Wiślanej
8) limakologia – ślimaki, arachnologia – ?
9) psy kojarzące się z liczbą 101
13) góry łam i kondorów
16) Włoszczowska lub Chwalińska
17) urządzenie utrzymujące stałą prędkość samochodu podczas jazdy
18) obosieczny nóż myśliwski
19) dzielnica Warszawy z Czerniakowem i Służewcem
20) beczutki z napitkiem
23) „Leciąta ... z Łodzi do Zgierza”, w wierszu Jana Brzechwy
24) nielot z Ameryki Południowej

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY Kraj/34427030

Czekamy
na Twoje
uwagi i pomysły

ROZRYWKA
@WYBORCZA.PL

zakreślanka

Zakreślaj słowa z listy na planszy. Mogą być ukryte w wierszach, kolumnach lub prowadzić wężkiem. Niewykorzystane litery czytane rzędami utworzą hasło

A	T	O	R	I	U	M
N	Z	Y	R	I	K	Z
A	Y	J	E	L	Ż	Ł
S	O	T	P	E	Ą	S
O	M	A	E	Ń	C	T
W	T	N	L	R	O	R
E	R	O	K	G	O	Z
C	Ś	Ć	Ć	C	A	E
Ń	Y	D	O	I	N	L

odyńce strzelnica ryzy kleptoman
sanatorium cążki jeleń troć

Hasło z 2.07: biedaczyna

skojarzenia

Kabała	Talent	Pasztet	Sand
Elsner	Makao	Gwinea	Gabon
Rebus	Pawiak	Zgryz	Żywny
Opaty	Liszt	Grzywna	Kopa

Znajdź powiązania między hasłami i połącz je w cztery grupy po cztery hasła, by każdą grupę łączyło jedno wspólne skojarzenie.

Rozwiązanie z 2.07:
Przestępcy: Stalker, Kasiarz, Doliniarz, Łapownik. **Elementy mostu:** Pylon, Przyczółek, Przęsto, Filar. **Helmy:** Przyłbica, Szyszak, Pikielhauba, Misiurka. **Tytułowy "Wielki ...":** Szu, Błękit, Mały człowiek, Gatsby

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

Kraj/34426992

Słowno

Wybierz słowo, sprawdzaj litery i kombinuj, aż skończą Ci się próby

Literówka

Kilka liter i jedno zadanie: ułożyć jak najwięcej słów

Jeszcze więcej rozrywki w Aplikacji Wyborczej

Szukaj w aplikacji

Zakreślanka

Skojarzenia

KATOWICE
TYGODNIK

Piątek, 3 lipca 2026 | Redaktor prowadząca Beata Strąk

katowice.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: katowice@wyborcza.pl

Jerzyki nie wytrzymują wysokich temperatur

Pisklęta skaczą z gniazd

Ofiarami ekstremalnych upałów są coraz częściej jerzyki. Ptaki gniazdujące pod nagrzanymi dachami gotują się w swoich kryjówkach. Tylko do jednego ośrodka na Śląsku w ciągu kilkudziesięciu godzin przywieziono ich ponad 130.

Ewa Furtak

Jerzyki występują w całej Polsce. Pierwotnie ptaki te gniazdowały w szczelinach skał albo dziuplach starych drzew, obecnie budują gniazda prawie wyłącznie w budynkach, często w dużych miastach. Jerzyki wykorzystują szczeliny w elewacjach i pod dachami.

To pożyteczny ptak, który pomaga w walce z komarami. Jeden jerzyk może w ciągu doby wylapać nawet 20 tys. owadów. W wielu miastach zabiega się więc o obecność tych ptaków. Ratusz w Czechowicach-Dziedzicach kilka lat temu kupił 200 budek lęgowych dla jerzyków, zostały zamontowane na niektórych budynkach wielorodzinnych i placówkach oświatowych.

Śmiertelna pułapka

Miejsca gniazdowania stały się teraz dla wielu jerzyków śmiertelną pułapką. Kiedy pod koniec ubiegłego tygodnia pojawiły się ostrzeżenia przed rekordowymi upałami, ośrodki zajmujące się rehabilitacją dzikich zwierząt zaczęły się do tego przygotowywać, spodziewając się, że będą miały ogrom pracy. Rzeczywiście tak było. W przeciągu kilkudziesięciu godzin od soboty do poniedziałku Leśne Pogotowie w Mikołowie, prowadzone przez Jacka Wąsińskiego, przyjęło 134 jerzyki, a także 18 jaskółek, 11 pustulek, 11 srok oraz 64 inne dzikie zwierzęta jak wiewiórki czy jeże.

– Większość z nich – szczególnie jerzyki, pustulki, wróble i jaskółki – to bezpośrednie ofiary rekordowego skwaru. Te ptaki dosłownie goto-

• Jerzyk, który wypadł z gniazda, jest karmiony i zostanie potem wypuszczony

FOT. IWONA BURDZANOWSKA / AGENCJA WYBORCZA.PL

Od soboty do poniedziałku
Leśne Pogotowie w Mikołowie
przyjęło 134 jerzyki, a także
18 jaskółek, 11 pustulek, 11 srok
oraz 64 inne dzikie zwierzęta
– wiewiórki i jeże

wały się w swoich gniazdach pod rozgrzanymi dachami, parapetami czy w niszach elewacji. Szukając ratunku i odrobiny chłodu, wyskakiwały na oślep. Te, które nie zginęły od uderzenia o beton, leżały na chodnikach w pełnym słońcu, skrajnie odwodnione – relacjonują wolontariusze z Leśnego Pogotowia.

Internauci alarmowali, że nie tylko na Śląsku odbywa się ptasi dramat. W całej Polsce ginęły tysiące ptaków.

„Mieszkam we Wrocławiu, wczoraj zauważyliśmy, że z gniazda jerzyków pod dachem wystaje jedno skrzydełko bez ruchu, a kawałek dalej drugie rusza się i mały jerzyk próbuje wydostać się przez szparę w belkach. Zadzwoiliśmy na 112, po chwili przyjechała straż pożarna, wyciągnęli martwego ptaka i jego żywe rodzeństwo, dwa dorosłe jerzyki wyleciały po odchyleniu desek. Gotowały się tam w słońcu

od kilku dni i – tak jak piszecie – nawet kompletne nieopierzone nietoty próbowały wydostać się z gniazda, żeby tylko przestać się gotować” – napisała na Facebooku pod postem Leśnego Pogotowia pani Katarzyna.

„Znaleźliśmy pisklę jerzyka, prawdopodobnie wyskoczyło z budki z powodu piekielnego upału. Na szczęście pomoc przyszła w samą porę, maluch trafił do lecznicy, skąd miał zostać zabrany do ptasiego azylu” – poinformowała Alicja.

„Niestety, dzisiaj znalazłem cztery martwe wróble, które gniazdowały u mnie pod dachem” – napisał pan Sławomir.

Więcej poidelek!

Dariusz Czernek z Fundacji Szklane Pułapki, animator przyrodniczy Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków, zachęca do stawiania poidelek.

– Ważne, by stawiać je w zacienionym i bezpiecznym dla ptaków miejscu, do którego łatwego dostępu nie będą miały na przykład koty. Poidelko powinno być płaskie, z kamieniem na środku, na którym ptak będzie mógł usiąść. Dobrze sprawdzi się podstawka pod doniczkę. Pamiętajmy także o wymianie wody – mówi pasjonat.

Pan Dariusz dodaje, że w czasie upałów pułapką może okazać się także budka lęgowa, choć drewno jest lepszym materiałem izolacyjnym niż blacha. Dlatego Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach zaleca, by nie wieszać budek lęgowych po południowej i zachodniej stronie, zwłaszcza jeśli nie są one w zacienionym miejscu. Warto się do tych zaleceń stosować, inaczej zamiast pomóc, można zaszkodzić.

Magdalena Nykiel, behawiorystka zwierzęca, opowiada, że do poidelka w jej ogrodzie przylatują teraz nawet pszczoły. – Wystawienie wody doraźnie ratuje życie zwierząt. Ale bardzo ważne jest także, by zachowywać bajorka otoczone chaszczami czy nawet kałuże. Upiększamy otoczenie, likwidując takie miejsca, ale nie zawsze to, co uważamy za estetyczne, jest dobre dla przyrody – mówi Nykiel. ●

Zarobki lekarzy

W pandemii dostali, co chcieli

– Wtedy wszyscy bili brawo, cieszyli się, że lekarze ratują nam życie. Gdy pandemia się skończyła, nikt już nie myślał o obniżkach – mówi Aneta Kawka, prezeska Szpitala Miejskiego w Sosnowcu, który na wszystkie pensje przeznacza 75 procent swojego przychodu.

► 2

Przed wyborami

Śląski poseł w ekipie Tuska

Kiedyś zapytał ojca, czy powinien kandydować w wyborach. Usłyszał, żeby o tym nie myślał. – Powiedział, że najpierw trzeba coś osiągnąć, popracować zawodowo. Posłuchałem – mówi adwokat i poseł Maciej Tomczykiewicz, który pracuje w zespole premiera „Dziesiątka na wybory”.

► 5

FOT. GRZEGORZ CELEJEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Miasta Idei

Przestrzeń dla aktywnych

Rada dzielnicy to miejsce, gdzie można zrobić coś konkretnego dla sąsiadów i miejsca, w którym się żyje na co dzień. To także okazja do poznania aktywnych mieszkańców i współtworzenia zmian, które później naprawdę widać – mówi Marcin Krupa, prezydent Katowic.

► 7

Szpitala

W pandemii lekarze dostali

– Im więcej majątku mają lekarze, tym bardziej są niezależni od systemu – mówi Aneta Kawka, prezeska Szpitala Miejskiego w Sosnowcu.

Anna Malinowska

Zarobki lekarzy stały się tematem dominującym po ujawnieniu sprawy Dawida Kacprzyka. Okazało się, że 28-letni lekarz z warszawskiego Szpitala Południowego i jednocześnie radny tylko w zeszłym roku zarobił ponad 1,7 mln zł, z czego 1,6 mln zł za świadczenie usług medycznych jako koordynator SOR.

Pojawiły się wątpliwości, czy mógł pracować praktycznie bez przerwy, a prokuratura rozpoczęła dwa śledztwa w sprawie nieprawidłowości w Szpitalu Południowym.

Dyskusja o zarobkach lekarzy szybko zyskała wymiar polityczny. Minister zdrowia Jolanta Sobierańska-Grenda zapowiedziała likwidację kominów płacowych, a rząd przyjął projekt ustawy, który ma umożliwić zbieranie danych o zarobkach w powiązaniu z numerem PESEL.

ROZMOWA Z

ANETĄ KAWKĄ

prezeską Szpitala Miejskiego w Sosnowcu

ANNA MALINOWSKA: Lekarze wciąż przychodzą do pani z żądaniem podwyżki stawek za godzinę pracy?

Aneta Kawka: Od kiedy zaczęła się pandemia COVID-19, ciągle szukamy lekarzy. Podobnie jest w innych szpitalach. Szukamy własnymi kanałami, czyli mamy bazy lekarzy różnych specjalności, znamy

się w środowisku. Co pewien czas dzwoniśmy więc i pytamy, czy ktoś, kogo potrzebujemy, nie chciałby pracować w naszym szpitalu.

Lekarze rzadko odzywają się sami. Jeśli już tak się dzieje, to pytają o stawkę, bo chcą zarabiać więcej niż w dotychczasowym miejscu pracy. Był u mnie ostatnio chirurg, który uznał, że oferuję za mało. Okazało się, że płacę o 50 zł mniej za godzinę niż w szpitalach w środkowej części województwa śląskiego.

Dlaczego pensje lekarzy wzrosły w pandemii?

– Dostali wtedy wszystko, co chcieli. Wszyscy bili brawo, cieszyli się, że lekarze ratują nam życie. Gdy pandemia się skończyła, nikt już nie myślał o obniżkach. Zresztą niektórzy lekarze wypracowali takie nadwyżki, że mogli sobie pozwolić na to, aby przez rok w ogóle nie pracować.

Pensje wciąż rosną?

– Tak, bo do naszych lekarzy też pewnie dzwonią dyrektorzy innych szpitali. Zanim podejmą decyzję, przychodzą do mnie, prosząc o podwyżkę. To często osoby, które wraz z członkami swojego zespołu tworzą dobrą jakość i niejednokrotnie nie mogą odmówić. Ponieważ jednak obowiązuje ustawa o działalności leczniczej, nie mogę po prostu spisać kolejnej umowy dla pojedynczej osoby. Muszę ogłosić konkurs, do którego ma przystąpić lekarz, który chce podwyżki. W efekcie do konkursu przystępuje cały zespół i zamiast jednej osobie – liderowi, który jest mózgiem pracy całego

zespołu, podwyżki muszę później zapewnić równomiernie wszystkim.

Jak często przychodzą lekarze, którzy chcą zarabiać więcej?

– Często. Przypomina mi to dziecko, które lubi sobie dobrze zjeść.

Na początku rodzice się cieszą, że pociecha ma taki dobry apetyt i rośnie. Nie zauważyli jednak, że robi to zbyt często, za dużo i niezdrowo. Nagle się okazuje, że to dziecko się po prostu roztyło i nie da się go już odchudzić. Rok 2023 był przełomowy,

• **Aneta Kawka,**
prezeska Szpitala Miejskiego w Sosnowcu

FOT. GRZEGORZ
CELEJEWSKI / AGENCJA
WYBORCZA.PL

bo lekarze mówili wtedy, że czas „odbudować dług zdrowotny”, który narósł, gdy przez lata pracowali za marne pieniądze.

Co można z tym zrobić?

– Mądrzy rodzice wiedzą, że dziecko trzeba odchudzić, bo tolerowanie takiego stanu doprowadzi do katastrofy. Im więcej majątku mają lekarze, tym bardziej są niezależni od systemu.

Mówi się, że lekarze powinni „zarabiać godnie”. Co to znaczy „godnie”?

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34441989

DAVID SZALAY:
Czym jest dom dla laureata Bookera?
Co łączy go z Węgrami? A co z głównym bohaterem jego monumentalnej powieści?

ROZMOWY Z MISTRZYNIAMI I MISTRZAMI LITERATURY:
Jeanette Winterson,
Rachel Kushner, Robertem Macfarlanem
i Robertem M. Wegnerem.

KSIĄŻKI NA LATO:
„Odyseję” opowiadamy wciąż na nowo.

Książki
MAGAZYN DO CZYTANIA

Szalay po Bookerze:
CIAŁO NAS ŁĄCZY.
WSZYSTKICH.
BEZ WYJĄTKU

Kto wynosił nocnik Łęckiej
Najładniejsza w całym internecie

Klub Książki
Peter Pomerantsev

W SPRZEDAŻY,
RÓWNIEŻ Z DOSTAWĄ
DO PACZKOMATU

Zamów magazyn z darmową dostawą na: **Prenumerata24.pl** Więcej na: **Wyborcza.pl/ksiazki**

to, co chcieli

– Trudno ocenić, bo to subiektywna ocena. Ktoś może mieszkać w namiocie i uzna, że to są godne warunki, bo wcześniej żył pod chmurką. Kto inny stwierdzi, że godnie będzie mu się mieszkało w zamku, bo wcześniej miał jedynie domek jednorodzinny. Apetyt rośnie w miarę jedzenia.

W szpitalu, którym pani kieruje, pracuje trzech lekarzy „milionerów”.

– Zaskoczę panią, bo to nie jest tak, że te trzy osoby wyrabiają w skali roku gigantyczną liczbę godzin i biorą każdy możliwy dyżur. Pracują na oddziałach, gdzie wartość wykonanych świadczeń pokrywa koszt ich wykonania. Specjaliści, o których wspomniałam, otrzymują 30 procent przychodu z danego świadczenia. Nie dostają pieniędzy za godziny, tak jak lekarz rekordzista z naszego szpitala, który w ciągu roku jako chirurg przepracował 4881 godzin. On nie przekroczył 1 mln zł dochodu. Istnieją specjalizacje dobrze wynagradzane przez NFZ i mam u siebie takich specjalistów. Może oburzać, że tacy specjaliści zarabiają aż tyle, ale tańszych nie znajduję.

Jaki procent budżetu szpitala pochłaniają co miesiąc wynagrodzenia?

– Na wszystkie pensje musimy przeznaczać 75 procent przychodu. Jak wiele szpitali nie dostajemy z NFZ pieniędzy za nadwykonania, za to dokłada się nam różnego rodzaju kosztowne obowiązki. Ostatnio – nakaz wdrożenia programu komputerowego. W urzędzie to jest łatwe, bo do realizacji takiego zadania zostają oddelegowani urzędnicy. U nas nie zajmą się tym lekarze czy pielęgniarki, ale musimy szukać fachowców z zewnątrz i płacić im z naszych już i tak ograniczonych pieniędzy.

Czy musiała pani z oszczędności lub z powodu braku lekarzy połączyć albo zamknąć jakiś oddział?

– Od wielu lat nasz oddział udarowy nie jest specjalnie zagęszczony, ale wciąż musimy utrzymywać w nim 16 łóżek. Wiadomo, że taki oddział musi być, by pacjent trafił tam w ciągu pierwszej godziny od udaru i został właściwie zaopiekowany. Na naszym oddziale przebywa maksymalnie ośmiu pacjentów, a przeważnie to czterech-pięciu chorych. Zgodnie z procedurami musimy mieć zapewniony personel dla wszystkich 16 łóżek. Oznacza to, że musimy zatrudnić na etatach czterech fizjoterapeutów, którzy z każdym pacjentem mogą ćwiczyć jedynie pół godziny dziennie. Przy czterech pacjentach daje to cztery godziny pracy. Kilka kilometrów dalej jest szpital wojewódzki, w którym również działa taki oddział, z dużo szerszym zakresem świadczeń niż u nas. Dodam jedynie, że płace fizjoterapeutów też poszły w górę. Podobne przykłady mogą mnożyć.

Finanse

75

PROCENT

• **Tyle przychodu musi przeznaczyć na wszystkie pensje Szpital Miejski w Sosnowcu**

Czy sposobem na taki stan rzeczy może być specjalizacja szpitali?

– Dokładnie tak! Prowadzenie wszystkich oddziałów w placówkach położonych blisko siebie nie ma sensu. W naszym mieście działają trzy szpitale: wojewódzki, miejski i dziecięcy. Dwa pierwsze udzielają świadczenia onkologiczne dla dorosłych, ale nie są centrami onkologicznymi jak Zagłębiowskie Centrum Onkologii w Dąbrowie Górniczej, które jako jedyne w Zagłębiu np. wykonuje radioterapię. Ten szpital jest oddalony od nas o 6 km. Z kolei u nas jest bardzo dobrze wyposażona porodówka, rodzi się w niej więcej dzieci niż w dąbrowskiej placówce. Po co to dublować?

Pieniądze, podwyżki, oszczędności. Gdzie w tym wszystkim pacjent?

– Kiedy opowiadam o sprawach finansowych, cały czas myślę o pacjentach. Wspominałam o lekarzu rekordziście. Prawo pozwalało mu pracować tyle godzin, bo jako lekarz kontraktowy nie jest z nami związany etatem, nie jesteśmy jego pracodawcą. Ten przykład jednak pokazuje też inny aspekt sprawy. Ten lekarz przynajmniej pracował w jednym miejscu, znał swoich pacjentów. Zdarzają się tacy, którzy mają godziny w wielu różnych placówkach, między którymi się przemieszczają. W mojej ocenie to większe zagrożenie niż lekarz pracujący w jednym szpitalu.

Czy ci wędrujący z miejsca na miejsca lekarze mogą należycie zapoznać się z historią choroby i dobrze wykonać swoje obowiązki? Mam co do tego wątpliwości. „Wędrujący” codziennie muszą się zapoznawać z przypadkiem konkretnego człowieka. Gdzie w tym wszystkim jest pacjent? Gdzie zaufanie, więź między pacjentem a lekarzem? Codziennie ogląda go i bada nowy lekarz, który pośpiesznie wertuje dokumentację, pyta w pośpiechu. Czy dobrze zdiagnozuje pacjenta?

Co z tym zrobić?

– Jednym z pomysłów naprawy sytuacji w ochronie zdrowia jest oddzielenie praktyki prywatnej od publicznej, bez możliwości łączenia. Nie oburza mnie ten pomysł tak jak „skakanie” lekarzy po placówkach. Z całą pewnością zakazałbym lekarzom pracy w więcej niż jednym szpitalu. ●

Rozmawiała Anna Malinowska

 wyborcza.pl

ZAPISZ SIĘ NA CODZIENNY NEWSLETTER

• **Wyborcza.pl/newslettery**

OGŁOSZENIE PŁATNE

Częstochowa/34441622

Wójt Gminy Lelów

informuje, że w Urzędzie Gminy Lelów przy ul. Szczekocińskiej 18
wywieszono do publicznej wiadomości:

- wykaz nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży składającej się z działek o nr ewid. 237/1 oraz 237/2 o łącznej pow. 0,3700 ha obręb Metchów,
- wykaz nieruchomości przeznaczonej do dzierżawy- część działki o pow. około 25 m2 o nr ewid. 3698 zabudowanej masztem telekomunikacyjnym;
- wykaz nieruchomości przeznaczonej do najmu – lokal użytkowy o pow. 13,32 m2 zlokalizowany na I piętrze budynku byłej Szkoły Podstawowej w Drochlinie, działka o nr ewid. 817/3 obręb Drochlin.

Wykazy i ogłoszenie dostępne na stronach www.biplelow.pl i www.lelow.pl.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Katowice/34441637

Prezydent Miasta Mysłowice

informuje:

Na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miasta Mysłowice, na II piętrze oraz na stronie internetowej www.myslowice.pl, BIP podano do publicznej wiadomości szczegółowe wykazy nieruchomości stanowiących własność Gminy Mysłowice przeznaczonych do:

dzierżawy:

- zawarcia na czas nieoznaczony umowy dzierżawy nieruchomości gruntowej, położonej przy ulicy Grzegorza Fitelberga, stanowiącej własność Gminy Mysłowice – z przeznaczeniem pod cele rekreacyjne (zmiana dzierżawy), zarządzenie 313,
- zawarcia na czas nieoznaczony umowy dzierżawy nieruchomości zabudowanej, położonej przy ulicy Obrzeżnej Północnej, stanowiącej własność Gminy Mysłowice – z przeznaczeniem pod garaż (nowa dzierżawa), zarządzenie 315,
- zawarcia na czas nieoznaczony umowy dzierżawy nieruchomości zabudowanej, położonej w rejonie ulicy Bartosza Głowackiego, stanowiącej własność Gminy Mysłowice – z przeznaczeniem pod część budynku mieszkalnego, pod budynek gospodarczy, pod cele rekreacyjne, pod utwardzone dojście (nowa dzierżawa), zarządzenie 316,
- zawarcia na okres trzech lat umowy dzierżawy nieruchomości niezabudowanej, położonej w rejonie ulicy Marii Konopnickiej, stanowiącej własność Gminy Mysłowice – z przeznaczenie pod uprawy rolne (grunt klasy V i niższej), cele składowe (przedłużenie dzierżawy), zarządzenie 314.

termin wywieszenia: 03.07.2026r. do 24.07.2026r.

sprzedaży w drodze bezprzetargowej:

- lokalu mieszkalnego nr 1 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Robotniczej 5 w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z pomieszczeniem przynależnym i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem zarządzenie 307,
- lokalu mieszkalnego nr 12 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Robotniczej 13 w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z pomieszczeniem przynależnym i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem zarządzenie 308,
- lokalu mieszkalnego nr 3 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Robotniczej 5 w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z pomieszczeniem przynależnym i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem zarządzenie 309,
- lokalu mieszkalnego nr 10 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Krakowskiej 14A w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem zarządzenie 310,
- lokalu mieszkalnego nr 1 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Krakowskiej 14A w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem zarządzenie 311,
- lokalu mieszkalnego nr 13 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Chopina 8A w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z pomieszczeniem przynależnym oraz udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego lokalem zarządzenie 324,
- lokalu mieszkalnego nr 61 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. K. Miarki 32F w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z pomieszczeniem przynależnym oraz udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem zarządzenie 325.

Osoby, którym na podstawie art. 34 ust. 1 pkt. 1 i pkt. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2026r. poz. 399), przysługuje pierwszeństwo w nabyciu wyżej opisanej nieruchomości Gminy Mysłowice, mogą w terminie 6 tygodni, licząc od dnia wywieszenia niniejszego wykazu, złożyć wnioski o jej nabycie.

termin wywieszenia: 03.07.2026r. do.14.08.2026r.

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34441990

OGŁOSZENIE PŁATNE

Katowice/34441793

**NEWSLETTERY
WYBORCZEJ**

Zapisz się na:
wyborcza.pl/newslettery

 wyborcza.pl

**Dyrektor Miejskiego Zarządu
Gospodarki Komunalnej w Mysłowicach**
informuje,

że na tablicy ogłoszeń w siedzibie MZGK w Mysłowicach, na stronie BIP MZGK oraz na stronie BIP Urzędu Miasta Mysłowice został podany do publicznej wiadomości

**wykaz lokali użytkowych przeznaczonych
do wynajęcia DLU.7154.1.4.2026.**

ZAPRASZAMY DO KONTAKTU

Tel. 502 396 732

e-mail: mzgk@mzgk.myslowice.pl

strona: [https://bip.mzgkmyslowice.pl/lokale-uzytkowe-i-garaze/
wykaz-lokali-uzytkowych-do-wynajecia](https://bip.mzgkmyslowice.pl/lokale-uzytkowe-i-garaze/wykaz-lokali-uzytkowych-do-wynajecia)

Czeladź będzie miała swoją Strefę Kultury

Osiedle bez samochodów, za to z zielonym korytarzem

– Przestrzeń, która przez wiele lat była zaniedbana i kojarzyła się przede wszystkim z ruinami po dawnej kopalni Saturn, staje się jedną z wizytówek Czeladzi – mówi burmistrz zagłębiowskiego miasta.

Wojciech Todur

W Czeladzi trwa budowa Osiedla Saturna – zespołu mieszkaniowego powstającego przy ul. Karola Wilhelma Scheiblera. Budynki znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie zabytkowych terenów dawnej Kopalni Węgla Kamiennego „Saturn”. Teren inwestycji objęty jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego „Stara Kolonia Saturn”, którego celem jest harmonijne rozwijanie dawnej dzielnicy górniczej przy zachowaniu jej wyjątkowej tożsamości.

– Projekt nawiązuje do tego dziedzictwa zarówno skalą zabudowy, jak i detalami architektonicznymi. Jasne elewacje uzupełnione zostały akcentami narożników w kolorze cegły, kontrastowymi, ceramicznymi opaskami i oknami w kolorze butelkowej zieleni, przywołującymi charakter historycznych budynków związanych z kopalnią Saturn i osiedlami robotniczymi powstającymi tutaj od końca XIX wieku – mówi Wojciech Koziarski, w którego pracowni powstał projekt.

– To przykład współczesnej zabudowy wpisującej się w historyczny charakter jednej z najważniejszych przestrzeni przemysłowych miasta – dodaje.

276 NOWYCH MIESZKAŃ

– Cieszy, że dynamiczny rozwój naszego miasta spowodował zainteresowanie Czeladzią także firm budujących mieszkania w budynkach wielorodzinnych. O działkę przy ulicy Scheiblera, naprzeciw rewitalizowanych zabudowań byłej kopalni Saturn, były się aż cztery firmy, uznając, że jest to znakomite miejsce do zamieszkania – mówi Zbigniew Szaleniec, gdy pod koniec 2024 roku miasto sprzedało dwuhektarową działkę.

Inwestycję w tym miejscu realizuje olkuska firma Antrans Invest. – Osiedle tworzy sześć czterokondygnacyjnych budynków mieszkalnych z garażami podziemnymi. Układ urbanistyczny jest inspirowany rytmem historycznej zabudowy czeladzkiej kolonii robotniczych, które do dziś inspirowały proporcjami i skalą – opowiada Wojciech Koziarski.

• Osiedla Saturna w Czeladzi na wizualizacji WIZ. ANTRANS INVEST

• Czeladź jest gotowa do rewitalizacji zabytkowej wieży szybowej nazywanej „basztową” i budynku maszyny wyciągowej byłej kopalni Saturn FOT. FB CHORZOWSKIEJ FIRMY EFEKT

**Osiedle będzie stanowić
styk nowoczesnej
zabudowy mieszkaniowej
i rewitalizowanych terenów
pokopalnianych, które stają
się nową wizytówką Czeladzi.
Bez kompleksów już teraz
można to miejsce porównywać
z katowicką Strefą Kultury**

WOJCIECH KOZIARSKI
architekt

Łącznie powstanie 276 mieszkań o zróżnicowanych metrażach, od lokali dla singli i młodych rodzin po większe mieszkania dla rodzin wielopokoleniowych. Wszystkie budynki wyposażono w windy oraz rozwiązania zapewniające pełną dostępność dla seniorów i mieszkańców z ograniczeniami ruchowymi. Pod każdym z budynków jest garaż i komórki lokatorskie.

INWESTYCJA W DZIEDZICTWO

– Osiedle będzie stanowić styk nowoczesnej zabudowy mieszkaniowej i rewitalizowanych terenów pokopalnianych, które stają się nową wizytówką Czeladzi. Myślę, że bez kompleksów już teraz można to miejsce porównywać z katowicką Strefą Kultury – podkreśla architekt.

– W sąsiedztwie osiedla znajdują się historyczne obiekty dawnej kopalni, tereny spacerowe oraz przestrzenie rekreacyjne tworzone na obszarze dawnego kompleksu przemysłowego, w tym basen i ścianka wspinaczkowa. Od samego początku prac projektowych, a także na etapie uzyskiwania zgód i pozwoleń mogliśmy liczyć na życzliwe wsparcie burmistrza, który jest mocno zaangażowany w proces rewitalizacji tych terenów – dodaje Wojciech Koziarski.

– Skojarzenia tego miejsca z katowicką Strefą Kultury nasuwają się niemal każdemu, kto miał okazję ją odwiedzić. To przestrzeń, która przez wiele lat była zaniedbana i kojarzyła się przede wszystkim z ruinami po dawnej kopalni Saturn. Dziś staje się jedną z wizytówek Czeladzi. W zrewitalizowanych przez miasto obiektach działa jedna z najciekawszych galerii sztuki współczesnej w regionie, a w dawnej Cechowni funkcjonuje nowoczesne Muzeum Saturn, prezentujące ponad 150-letnią historię czeladzkiego i zagłębiowskiego górnictwa. Cieszę się, że to miejsce nie tylko służy mieszkańcom, ale także przyciąga inwestorów zainteresowanych budową nowych mieszkań. W czasach, gdy wiele samorządów zmaga się z depopulacją, każdy nowy mieszkaniec jest dla miasta niezwykle cenny – mówi nam Zbigniew Szaleniec, burmistrz zagłębiowskiego miasta.

BASEN I ŚCIANKA WSPINACZKOWA

Czeladź konsekwentnie inwestuje w swoje pokopalniane dziedzictwo. Wiele ostatnich inwestycji wpisuje się w ten projekt. To wspomniane już Muzeum Zagłębiowskiego Górnictwa Węglowego, mediateka, kawiarenka w dawnej straży pożarnej.

Nie brakuje też kolejnych planów i odważnych pomysłów. To nowa sala koncertowa i najwyższa w Polsce ścianka wspinaczkowa, basen, rewitalizacja zabytkowej wieży szybowej nazywanej „basztową” i budynku maszyny wyciągowej byłej kopalni Saturn.

– To kolejne pokopalniane zabytkowe obiekty, które odzyskają blask i przestaną zagrażać swoim stanem zwiedzającym. Będą zdobić nasze miasto i przypominać prawie 150-letnią górniczą przeszłość Czeladzi – mówi burmistrz.

PAS ZIELENI Z MINIPARKIEM

Wszystkie te miejsca stworzą „strefę”, której częścią będzie osiedle. Ciekawostką jest fakt, że dzięki przychylności władz miasta można było zaprojektować układ drogowy w taki sposób, aby nie wprowadzać samochodów oraz np. śmieciarek na teren osiedla, między budynki. – W ten sposób mogliśmy więcej terenu przeznaczyć na ogródki dla mieszkańców, a przede wszystkim utworzyć „zielony korytarz”. To ogólnodostępny pas zieleni, niewspółmiernie większy niż w innych tego typu osiedlach, w formie otwartych terenów spacerowych z miniparkiem i placem zabaw – kończy Wojciech Koziarski. ●

Młody śląski poseł w ekipie Tuska

Świeżak u kierownika

Kiedyś zapytał ojca, czy powinien kandydować w wyborach. Usłyszał, żeby o tym nie myślał. – Powiedział, że najpierw trzeba coś osiągnąć, popracować zawodowo. Posłuchałem – mówi Maciej Tomczykiewicz.

Przemysław Jedlecki

Donald Tusk, premier i szef Koalicji Obywatelskiej, kilka tygodni temu zaprezentował zespół, który ma się zająć przygotowaniem partii do kampanii wyborczej. W grupie „Dziesiątka na wybory” są Aleksandra Gajewska, Małgorzata Gromadzka, Cezary Tomczyk, Paweł Bliźniuk, Maciej Wróbel, Arkadiusz Marchewka, Andrzej Domański, Adam Szlapka oraz Monika Rosa i Maciej Tomczykiewicz.

– Zadzwoń do mnie w tej sprawie jeden z posłów, bliskich współpracowników premiera – mówi Maciej Tomczykiewicz. Urodzony w 1988 roku, w Sejmie zasiada po raz pierwszy.

POLITYKA W DOMU

Spotykamy się w jego biurze poselskim, blisko rynku w Pszczynie. Kiedyś w tym samym budynku biuro miał jego ojciec. Tomasz Tomczykiewicz, który przez wiele lat rządził śląską Platformą Obywatelską, był posłem przez kilka kadencji, karierę zaczynał jako radny i burmistrz w Pszczynie.

W biurze młodego Tomczykiewicza wisi portret zmarłego w 2015 roku ojca. Jego syn zebrał też i oprawił wszystkie tabliczki z jego imieniem i nazwiskiem, które były zamontowane przy jego miejscu w ławach poselskich.

Maciej Tomczykiewicz przyznaje, że polityka była obecna w domu, ale ojciec o niej z bliskimi nie rozmawiał. – To było śledzenie polityki z odsluchu, siłą rzeczy słyszało się te rozmowy – wspomina.

Tak było np. wtedy, gdy mocno już schorowany Tomczykiewicz był w domu pod kropłówką, a niektórzy jego partyjni koledzy zwietrzyli okazję, by przejąć władzę w śląskiej Platformie Obywatelskiej. Rywale Tomczykiewicza po kolei objężdżali działacze w terenie, a ci, zwykle lojalni wobec szefa struktur, dzwoniли do niego zaraz po zakończeniu spotkania z emisariuszami. Można było na tej podstawie odtworzyć mapę ich podróży przez region.

– Telefon dzwonił do ojca co chwilę – wspomina Maciej Tomczykiewicz. Jego ojciec próbę buntu spacyfikował.

• **Maciej Tomczykiewicz jest synem zmarłego w 2015 roku posła, szefa śląskiej PO**

FOT. GRZEGORZ CELEJEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

– Ale pierwsze moje wspomnienie z polityką jest inne. Miałem wtedy może z pięć lat. Były jakieś wybory, ojciec rozdawał ulotki, pod którymś z małych kościołów w Pszczynie. Dziś pewnie wzbudziłoby to niesmak, ale kiedyś było normalne. Pamiętam, że wtedy podawałem przechodniom te ulotki. Ktoś mnie zapytał, czy to ulotki nawołujące do głosowania na „czerwonych”. Powiedziałem, że absolutnie nie. Potem były kolejne kampanie ojca, zawsze w jakiś sposób pomagałem, wieszałem plakaty – opowiada Maciej Tomczykiewicz.

Z TATĄ NA KONWENCJE PARTYJNE

Przyznaje, że Tomasz Tomczykiewicz nieraz pytał go i jego siostrę, czy chcą z nim jechać np. do Warszawy na konwencje partyjne czy inne duże wydarzenia otwarte dla wszystkich. – Zabrał mnie. Dla mnie był to dodatkowy czas, który mogłem spędzić z tatą, ale też interesowało mnie to, co się tam dzieje – wspomina Maciej Tomczykiewicz.

Skończył szkołę średnią, poszedł na studia prawnicze, w 2013 roku był już absolwentem Uniwersytetu Jagiellońskiego, zrobił aplikację i w 2017 roku został adwokatem.

– Kilka lat wcześniej, gdy ojciec jeszcze żył, zapytałem go, czy powinienem wystartować w wyborach samorządowych. Usłyszałem, że nie jest to dobry pomysł. Wyjaśniał mi, że najpierw trzeba popracować zawodowo, coś osiągnąć, a nie iść do polityki bez żadnego doświadczenia. Dlatego moje pytanie tata skwitował krótko: nie ma takiej możliwości. Ojciec miał przeko-

nanie, że jeżeli do polityki idą „złote dzieci”, to nic dobrego z tego nie wychodzi. Jego zdaniem była to zła ścieżka – mówi Maciej Tomczykiewicz.

Dlatego po raz pierwszy w wyborach startował dopiero w 2019 roku. Zdobył 5268 głosów, posłem PO nie został. Cztery lata później dostał już 12 153 głosy, ale takie poparcie również nie zapewniło mu mandatu. W kwietniu 2024 roku został za to radnym powiatu pszczyńskiego (zdobył 911 głosów). Radnym był jednak tylko kilkanaście tygodni, ponieważ w czerwcowych wyborach do Parlamentu Europejskiego mandat zdobyła posłanka Mirosława Nykiel z PO. Maciej Tomczykiewicz zajął w Sejmie zwolnione przez nią miejsce.

SEJMOWI DEBIUTANCI

– Kadencję zacząłem później niż inni sejmowi debutanci. Okazało się, że jest ich całkiem sporo. Na internetowym komunikatorze była nawet grupa „Świeżaki z Platformy”. Fajnie działała. O cokolwiek zapytałem, od razu dostawałem odpowiedź – mówi. W Sejmie zajmuje się sprawami związanymi z prawem. Jak wyjaśnia, próbuje doprowadzić do zmiany przepisów w sprawie tzw. małych świadków koronnych – tak by podczas rozpraw można było im zadawać pytania i by mieli obowiązek na nie odpowiadać. – Skoro taka osoba ujawnia wszystkie okoliczności przestępstwa, to i sędzia, i inni obrońcy powinni mieć pełną możliwość zweryfikowania tego, czy to jest prawda – mówi Maciej Tomczykiewicz.

Kilka tygodni temu wszedł w skład „Dziesiątki na wybory” powołanej przez Donalda Tuska – kierownika, jak

Bezwzględnie wierzę w naukę i do czerwoności rozgrzewa mnie, gdy słyszę, że komuś coś się wydaje albo ma intuicję. Musimy stawiać na rzetelne badania. Inaczej nie da się robić skutecznej polityki

MACIEJ TOMCZYKIEWICZ

premier bywa nazywany przez współpracowników. Maciej Tomczykiewicz i Monika Rosa to jedyne osoby z województwa śląskiego w tym gronie.

– Klucz doboru? – pytam.
– Nie wiem. Widać, że jest tam przewaga młodszych wiekiem polityków. Nie wyrywałem się. Robiłem swoje w Sejmie, nie patrzyłem na boki, nigdzie się nie pchałem. Zresztą to doradził mi jeden z przyjaciół. Mówił: skup się na pracy. Wychodzi na to, że jest to doceniane – mówi.

TWÓRCZE ROZMOWY, BURZE MÓZGÓW

„Dziesiątka na wybory” spotyka się regularnie. – Mamy jeden cel ogólny: wygrać kolejne wybory. Już teraz rozmawiamy, jak planować czas do kampanii. Analizujemy badania, zastanawiamy się gdzie być, co robić. To twórcze rozmowy, burze mózgów. Bezwzględnie wierzę w naukę i do czerwoności rozgrzewa mnie, gdy słyszę, że komuś coś się wydaje, albo ma intuicję. Musimy stawiać na rze-

telne badania. Inaczej nie da się robić skutecznej polityki – mówi Maciej Tomczykiewicz.

O szczegółowych planach działań „Dziesiątki” nie chce mówić. – Mamy nadzieję, że to, co proponujemy, będzie skuteczne. Zresztą ostatecznych decyzji jeszcze nie ma. Pracujemy – dopowiada.

Pytany o poglądy mówi, że chyba powinien określić siebie jako centrystę, może z delikatnym przechylem w stronę konserwatyzmu.

Nie ukrywa, że zirytowała go rzeczniczka praw dziecka, która zaprotestowała przeciwko rozdawaniu w Pszczynie lodów uczniom, którzy ukończyli rok szkolny z wyróżnieniem. – Tymczasem wiem, że jest grupa ojców, którzy nie mogą się doprosić od niej odpowiedzi na piśmie. To dziwna sytuacja. Zwłaszcza że mieliśmy tu moralizowanie z Warszawy. Dlaczego RPD zajmuje się lodziarnią, a nie zajmuje się petycją ludzi? – mówi.

Maciej Tomczykiewicz uważa też, że KO powinna baczniej obserwować i reagować na to, co się dzieje w małych miastach. – Przeciętna osoba złapana na ulicy w Pszczynie jest zdecydowanie bliżej obrazu przeciętnego Polaka, przeciętnego wyborcy, niż przeciętna osoba złapana w Katowicach, w Warszawie, w Poznaniu czy we Wrocławiu. KO musi budować stabilność w małych i średnich miejscowościach. Stabilność socjalną, bezpiecznego życia. Tam sprawdzają się takie inicjatywy, jak budowa żłobków, przedszkoli. babciowe – przekonuje.

Pytany, co najbardziej może zaszkodzić KO, mówi wprost: strzelanie sobie w stopę i rzucanie kół ratunkowych politycznym przeciwnikom. ●

Książka o tożsamości miasta

Czego uczy nas historia

Wnuk ostatniego niemieckiego pastora bielskich ewangelików przyjechał do Bielska-Białej na długo wyczekiwaną promocję swojej książki. Pierwszy termin odwołano.

Ewa Furtak

Gero Vogl jest profesorem fizyki, związanym z uczelniami w Monachium, Berlinie i Wiedniu. Ma 84 lata, na stałe mieszka w Austrii. Jego dziadkiem był Richard Ernst Wagner, ostatni niemiecki pastor bielskich ewangelików i jeden z najważniejszych lokalnych historyków.

Ukoronowaniem jego prac było wydanie w 1938 roku zbioru źródeł historycznych „Das Buch der Bielitz-Bialaer Chronika” (Księga kroniki bielsko-bialskiej). Duchowny zmarł w 1945 roku w obozie Zgoda w Świętochłowiu-

cach. Został pochowany w jednej ze zbiorowych mogił.

PROFESOR NAPISAŁ KSIĄŻKĘ O SWOIM DZIADKU

– Wyjechałem stąd, gdy miałem cztery lata. Dorastałem w małej austriackiej wsi – mówi nam prof. Gero Vogl. Czy pamięta dziadka? Wspomina, jak jechał z nim zimą saniami na nabożeństwo. Prawdopodobnie dziadek miał wtedy wygłosić kazanie w ewangelickim kościele w Białej.

Profesor zbadał historię swojej rodziny. Posiłkując się zapiskami i wspomnieniami dziadka, napisał książkę

• Prof. Gero Vogl z książką o swoim dziadku FOT. EWA FURTAK

„Klein-Wien – Eine deutsche Sprachinsel in Österreichisch Schlesien. Bielitz und sein letzter deutscher evangelischer Pfarrer” (Mały Wiedeń – Niemiecka Wyspa Językowa na Śląsku Austriackim), w której prezentuje historię Bielska z czasów przedwojennych i wojennych. Wydano ją w 2023 roku w Berlinie.

Książka wzbudziła duże zainteresowanie w Bielsku-Białej. Rada Dyscypliny Naukowej Literaturoznawstwo Uniwersytetu Bielsko-Bialskiego oraz Bielsko-Bialskie Towarzystwo Historyczne zorganizowały w 2024 roku spotkanie z prof. Voglem. Odbyło się na uczelni w ramach Akademickiego Forum Humanistycznego.

Książkę zdecydowano się przetłumaczyć na język polski. Promocja miała się odbyć w Książnicy Beskidzkiej 10 grudnia 2025 roku. Zaplanowano spotkanie z udziałem prof. Vogla. Wiele osób było zainteresowanych wydarzeniem.

Nieoczekiwanie promocja została odwołana. Lakoniczna informacja pojawiła się na stronie miejskiego wydawnictwa „Pełna Kultura!”. Oficjalnego powodu nie podano, ale jak ustaliliśmy, naukowcy i urzędnicy wystraszyli się niektórych sformułowań w książce. Na przykład tych dotyczących obozu Zgoda.

– Pamiętajmy jednak, że to nie jest podręcznik do historii. Prof. Vogl opisuje w książce historię swojej rodziny – podkreślała prof. Ewa Chojecka zaangażowana w wydanie książki.

PROMOCJA WRESZCIE SIĘ ODBYŁA

29 czerwca w Książnicy Beskidzkiej odbyła się wreszcie wyczekiwana promocja wydawnictwa. Przyjechał prof. Vogl. Udział w dyskusji wzięli także prof. Ewa Chojecka, prof. Grażyna Szewczyk, znany bielski historyk Piotr

Kenig. Mimo upału w Książnicy pojawił się tłum osób, wśród nich ewangelicy parafianie ze Świętochłowic, którzy podtrzymują pamięć o obozie Zgoda. Rozmawiano m.in. o tożsamości miasta, o tym, że aż do zakończenia II wojny światowej dla wielu jego mieszkańców podstawowym językiem był niemiecki. Posługiwała się nim nawet część społeczności żydowskiej.

Dlaczego – na co dowodem jest odwołana promocja książki – histo-

ria wciąż nas dzieli? – Jesteśmy Europejczykami, nie już nas nie dzieli, ale chyba jeszcze nie nauczyliśmy się nimi porządnie być. Tymczasem to nasza jedyna nadzieja – mówi prof. Vogl.

Podkreśla, że tym bardziej trzeba się jej trzymać, obserwując to, co dzieje się na świecie, w Ukrainie. – Po niektórych politykach widać, że historia niczego ich nie nauczyła, choć to bardziej dotyczy polityków spoza Europy – dodaje fizyk. ●

Richard Ernst Wagner Śladami pastora

Urodził się 5 marca 1883 w Skoczowie. Studiował w Wiedniu, Berlinie i Strasburgu, wikariat odbył w Baden koło Wiednia i w Białej. Pracował 31 lat jako proboszcz w parafii w Bielsku, do której przybył w 1914 roku – na miejsce zmarłego pastora Martina Modla.

W Bielsku-Białej wciąż można trafić na ślady po pastorzach Wagners. To chociażby studnia na dzisiejszym placu ks. Marcina Lutra. Powstała w 1934 roku, a jej pomysłodawcą był właśnie pastor. Projekt wykonała firma założona przez Karola Korna, słynnego żydowskiego architekta i budowniczego. Studnia miała upamiętnić ks. Theodora Ha-

asego, wybitną postać ewangelicyzmu na Śląsku w XIX wieku.

Umieszczono na niej nazwiska zasłużonych luteranśkich duchownych: Johanna Georga v. Schmitza, Karla Samuela Schneidera, Lukasa Wenceliusa i Jerzego Trzaskowskiego, nazywanego słowiańskim Lutrem. Po wojnie komunistyczne władze nakazały skuć nazwiska na studni. To był jeden z elementów wymazywania z przestrzeni publicznej Bielska, wtedy jeszcze osobnego miasta, wszystkich śladów po mieszkających tutaj przez setki lat Niemcach.

– Musieliśmy także usunąć nazwiska z nagrobków na naszych ewangelickich cmentarzach – przy-

pomniął podczas uroczystości odsłonięcia Studni Pastorów niezujący już biskup Jan Szarek, były zwierzchnik Kościoła ewangelicko-augsburskiego w RP.

Richard Ernst Wagner został upamiętniony dwoma tablicami: w kościele Zbawiciela w Bielsku-Białej w 2005 i na cmentarzu ewangelickim w Świętochłowicach w 2012 roku.

Niedawno w Bielsku-Białej przybył kolejny punkt związany z pastorem. To mural na ścianie Browaru Miejskiego założonego przez Jana Wiencka. Na malowidle pastor gawędzi z miejscowym rabinem.

– A książkę prof. Gero Vogla można u nas kupić – zaprasza Jan Wiencek. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE

Katowice/34441626

BURMISTRZ MIASTA ŁĘDZINY

Łędziny, dnia 3.07.2026 r.

OGŁOSZENIE

o rozpoczęciu ponownych konsultacji społecznych projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego przy ul. Azaliowej w Łędzinach

Na podstawie art. 8e, art. 8h, art. 8i, art. 8j w związku z art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538) oraz art. 39 pkt 1 w związku z art. 46 ust. 1 pkt 1, art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 670), w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, ogłaszam o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego przy ul. Azaliowej w Łędzinach sporządzanego na podstawie uchwały Nr X/88/24 Rady Miasta Łędziny z dnia 16 grudnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego przy ul. Azaliowej w Łędzinach.

Konsultacje społeczne będą prowadzone od 3 lipca 2026 r. do 31 lipca 2026 r. i obejmą:

- 1) zbieranie uwag do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz uwag i wniosków do prognozy oddziaływania na środowisko w terminie od 3 lipca 2026 r. do 31 lipca 2026 r.
- 2) spotkanie otwarte, które odbędzie się 20 lipca 2026 r. o godz. 17:00 w siedzibie Urzędu Miasta Łędziny, ul. Łędzińska 55, 43-143 Łędziny
- 3) dyżur projektanta, który odbędzie się 13 lipca 2026 r. w godz. 17:00 – 18:00 w siedzibie Urzędu Miasta Łędziny, ul. Łędzińska 55, 43-143 Łędziny

Z dokumentacją projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz prognozą oddziaływania na środowisko w czasie trwania konsultacji społecznych, można zapoznać się:

- w Urzędzie Miasta Łędziny, Wydział Gospodarki Nieruchomościami, ul. Łędzińska 55, 43 – 143 Łędziny (w godzinach pracy urzędu),
- w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Łędziny pod adresem: <https://bip.umledziny.finn.pl/mpzp-dla-obszaru-polozonego-przy-ul.-azaliowej-w-ledzinach>

Uwagi do projektu planu miejscowego oraz wnioski i uwagi do prognozy oddziaływania na środowisko należy składać do Burmistrza Miasta Łędziny w formie:

- pisemnej na adres: Burmistrz Miasta Łędziny, ul. Łędzińska 55, 43 – 143 Łędziny
- za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres e-mail: um@ledziny.pl, skrytka ePUAP: /3705jrrd5/SEKAP4)
- adres e-Doręczenia: AE:PL-58807-65606-AJUTU-09,

a w przypadku prognozy oddziaływania na środowisko także ustnie do protokołu w Urzędzie Miasta Łędziny ul. Łędzińska 55, 43 – 143 Łędziny.

Uwagi należy składać na udostępnionym „Formularzu pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego”, określonym w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2509).

Uwaga musi zawierać dane wnioskodawcy (imię i nazwisko albo nazwę), adres zamieszkania albo siedziby, adres poczty elektronicznej (o ile taki posiada), a także określenie czy wnioskodawca jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości, której uwaga dotyczy (nieruchomość należy określić poprzez podanie adresu lub numer działki i obrębu ewidencyjnego). Opcjonalnie można dodatkowo podać inne dane do kontaktu (np. adres do korespondencji, nr telefonu).

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Burmistrz Miasta Łędziny.

Burmistrza Miasta
(-) inż. Marcin Majer

Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Miasta Łędziny z siedzibą ul. Łędzińska 55, 43 – 143 Łędziny. Szczegółowa informacja o zasadach przetwarzania danych osobowych, zgodna z art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 4.05.2016, str.1) została opublikowana w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Łędziny pod adresem <https://bip.umledziny.finn.pl/bipkod/18475601>

W związku z przetwarzaniem przez Burmistrza Miasta Łędziny danych osobowych, uzyskanych w toku prowadzenia postępowania dotyczącego sporządzenia aktów planistycznych, prawo, o którym mowa w art. 15 ust. 1 lit. g rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.), przysługuje, jeżeli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane te pozyskano.

Konsultacje społeczne prowadzone są w sposób umożliwiający aktywny udział interesariuszy, w tym osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1411).

Miasta Idei

Przestrzeń dla aktywnych

Rada dzielnic to miejsce, gdzie można zrobić coś konkretnego dla społeczności, w której się żyje.

ROZMOWA Z
MARCINEM KRUPĄ
prezydentem Katowic

PRZEMYSŁAW JEDLECKI: Po długiej przerwie do Katowic wracają rady dzielnic. Skąd wzięło się zamieszanie w sprawie ich funkcjonowania?

MARCIN KRUPA: Kadencje rad dzielnic wygasły w marcu ubiegłego roku. Było to związane z niezrozumiałą dla nas decyzją nadzoru prawnego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego. W pewnym uproszczeniu można powiedzieć, że zablokowano nam możliwość wypłacania diet mieszkańcom, którzy byłiby członkami komisji wyborczych – jak to się dzieje we wszystkich miastach w Polsce. Wspólnie z radnymi Forum Samorządowego oraz Koalicji Obywatelskiej uznaliśmy, że musimy zawalczyć o rady dzielnic i skorzystaliśmy ze ścieżki sądowej. Finalnie Naczelny Sąd Administracyjny orzekł, że to my mieliśmy rację, dzięki czemu Rada Miasta przyjęła uchwałę o zarządzeniu wyborów.

Dziś już wiemy, że wybory do 22 rad dzielnic będą 8 listopada. Jak pan widzi ich rolę? Po co nam rady dzielnic?

– Rady dzielnic są przede wszystkim najbliższym mieszkańcom poziomem samorządu. To właśnie radni dzielnicowi najlepiej znają codzienne wyzwania swoich sąsiadów z poszczególnych ulic, osiedli i lokalnych społeczności. Często chodzi o sprawy, które dla mieszkańców mają ogromne znaczenie: bezpieczeństwo na konkretnym przejściu dla pieszych, jakość zieleni, kwestie związane z klubami dla seniorów czy remontami konkretnego chodnika. Katowice są różnicowane, każda dzielnica ma swoją spe-

• Warsztaty i debata, które odbyły się 29 czerwca w ramach Miast Idei, zostały poświęcone radom dzielnic w Katowicach

FOT. GRZEGORZ CELEJEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

cyfikę i inne potrzeby. Głos rad dzielnic jest dla mnie bardzo ważny przy podejmowaniu decyzji.

Jednocześnie rady bardzo pomagają nam z docieraniem z informacjami do mieszkańców, zachęcają do włączania się w konsultacje społeczne czy głosowanie w budżecie obywatelskim. Radni dzielnicowi często podpowiadają mieszkańcom, gdzie można załatwić konkretną sprawę lub zgłosić problem.

Uczestnicy Miast Idei zwracali jednak uwagę, że czasem radnymi zostawały osoby, które zdobyły jeden głos. To wina nikłej frekwencji. Jak ją podnieść? Co planuje w tej sprawie urząd?

– Pełna zgoda, nie powinno tak być, że w głosowaniu wystarczy uzyskać poparcie swej rodziny, by zdobyć mandat. Od kilku lat prowadzimy przy okazji różnych wyborów akcje pro-frekwencyjne i widać tego efekty. Aby jednak zachęcić ludzi do głosowania, należy im pokazać, jak ważną korzyścią dla społeczności lokalnej może być postać dzielnicowego radnego. Mamy tu wiele pozytywnych doświadczeń: najaktywniejsi radni dzielnicowi bez problemu dostali się do Rady Miasta, bo Katowiczanki i Katowiczanie docenili jakość ich pracy.

Gdy mieszkańcy będą wiedzieć, że wybory do rad dzielnic to ważna sprawa, dopiero wtedy można wkroczyć z szeroką kampanią informacyjną. Zamierzamy mocniej wykorzystać media społecznościowe, miejską gaze-

tę, biblioteki. Oczywiście liczymy też na to, że tradycyjnie wsparciem będą radni Rady Miasta czy nasze aktywne organizacje pozarządowe.

W przeszłości bywało też tak, że wybory się nie odbywały, bo w niektórych dzielnicach brakowało kandydatów. Dlaczego warto startować w tych wyborach?

– Całe szczęście takich przypadków było bardzo mało. Rada dzielnic jest właśnie miejscem, gdzie można przejść od narzekania do działania i w większości dzielnic nie było problemu, by znaleźć chętnych, co dobrze świadczy o naszej demokracji lokalnej i poczuciu konieczności brania odpowiedzialności za los swojej małej ojczyzny. To również szansa na integrację lokalnej społeczności i budowanie relacji między mieszkańcami. W wielu dzielnicach aktywność kilku zaangażowanych osób potrafiła uruchomić naprawdę ciekawe inicjatywy – festyny, konsultacje społeczne, działania ekologiczne czy projekty dla dzieci i seniorów.

Nie każdy musi od razu angażować się w politykę na dużą skalę. Rada dzielnic to bardzo praktyczny wymiar, jeśli chodzi o samorząd. Tu efekty działań widać często bardzo szybko i bardzo konkretnie. Myślę też, że dziś coraz więcej osób szuka możliwości działania lokalnie, blisko siebie. Rady dzielnic mogą być świetną przestrzenią dla ludzi aktywnych społecznie, którzy chcą zrobić coś dobrego dla swojego otoczenia.

Podczas spotkania mieszkańcy mówili, że jako radni z dzielnic nieraz czuli się, że zagonieni w codziennej pracy urzędnicy z wydziałów nie mieli dla nich za dużo czasu. Padła propozycja powołania niewielkiego zespołu, który roboczo będzie działał na linii rady dzielnic – Urząd Miasta. Jak pan to ocenia?

– Traktujemy naszych mieszkańców jak partnerów, a nie petentów. Oczywiście, aby rady dzielnic działały sprawnie, niezbędna jest dobra komunikacja z urzędem. Jego pracownicy są otwarci na współpracę z mieszkańcami – świadczą o tym wysokie wyniki zadowolenia z obsługi mieszkańców. Jesteśmy otwarci na nowe rozwiązania. Warto pamiętać, że radni dzielnicowi mogą też korzystać ze wsparcia radnych Rady Miasta Katowice, którzy często także wywodzą się z lokalnych środowisk.

Nie dało się też uciec od kwestii pieniędzy. Rady dzielnic ostatnio dysponowały kwotą 10 tys. zł rocznie. Tak pozostanie? Czy miasto zamierza zmodyfikować podział tych pieniędzy?

– Dyskusja o finansowaniu jest absolutnie naturalna. Wspomniana kwota pozwalała pokrywać drobne wydatki bieżącej działalności rady. W wielu przypadkach w organizację wydarzeń, spotkań czy festynów włączają się jednostki miasta: MOSiR, domy kultury czy biblioteki. Pamiętajmy, że rady dzielnic także mają do dyspozycji Budżet Obywatelski czy Zielony Budżet – w tym roku łączna pula w obu procesach wynosi ponad 24,7 mln zł. Bardzo często się zdarza, że to właśnie lokalni liderzy potrafią zainspi-

Dziś coraz więcej osób szuka możliwości działania lokalnie, blisko siebie. Rady dzielnic mogą być świetną przestrzenią dla ludzi aktywnych społecznie, którzy chcą zrobić coś dobrego dla swojego otoczenia

rować tysiące mieszkańców i przekonać ich do swoich pomysłów. Mamy także inicjatywę lokalną, czyli kolejny 1 mln zł przeznaczony na realizację pomysłów mieszkańców. Narzędzia są i niektóre rady dzielnic bardzo sprawnie z nich korzystały.

Była również mowa o kompetencjach. Te są dziś dość skromne. Czy warto, już po wyborach, zająć się statutami rad dzielnic i na nowo je napisać? Są jakieś kompetencje, które warto tam wpisać?

– Jesteśmy otwarci na rozmowę w tym zakresie. Dobrze by było, gdyby odbyła się ona z radnymi, którzy zostaną jesienią wybrani. Statuty powinny odpowiadać potrzebom mieszkańców i realiom funkcjonowania miasta, a jednocześnie uwzględniać praktyczne rozwiązania.

Pamiętajmy też, że za większymi kompetencjami zawsze powinna podążać większa odpowiedzialność. Bywało tak, że wysyłaliśmy zapytania do rad dzielnic w ważnych tematach, co do których głosy mieszkańców były podzielone. I czasem w ogóle nie otrzymywaliśmy odpowiedzi, bo temat był trudny i słyszeliśmy zakulisowo, że radni nie chcieli się nikomu narazić w dzielnicy, więc udawali, że problemu nie ma, i nie odpisywali. A właśnie współzarządzanie miastem to przecież ciągła konieczność podejmowania wyborów. Z tym muszą się mierzyć na co dzień radni Rady Miasta, którzy głosują w sposób transparentny – każdy mieszkaniec może sprawdzić, jak ustosunkowali się do konkretnych zagadnień.

A gdyby ktoś się zastanawiał, czy warto kandydować do rady dzielnic, to jak by go pan zachęcił?

– Powiedziałbym, że warto spróbować, jeśli komuś naprawdę zależy na swojej okolicy. Nie trzeba mieć ani politycznego doświadczenia, ani wieloletniego stażu w samorządzie. Potrzebne są przede wszystkim chęci, otwartość na ludzi i gotowość do działania. Rada dzielnic to miejsce, gdzie można zrobić coś konkretnego dla sąsiadów i miejsca, w którym się żyje na co dzień. To także okazja do poznania aktywnych mieszkańców i współtworzenia zmian, które później naprawdę widać. ●

Rozmawiał Przemysław Jedlecki

REKLAMA

Katowice/34439822

WSPOMNIENIE

Z okazji 11 rocznicy śmierci

Marii Pittner

Polonistki, zasłużonej dla edukacji, oddanej młodzieży, krzewicielki kultury.
Była otwarta, życzliwa i pomocna ludziom, dusza Rodziny.
Stale w naszej pamięci.

Rodzina

www.nekrologi.wyborcza.pl/34441715

**KATOWICKIE
CMEN TARZE
KOMUNALNE****POMOC W ORGANIZOWANIU
POGRZEBÓW**

ul. Murckowska 9
40-266 Katowice

CAŁODOBOWE USŁUGI

tel.: 32 255 21 32,
32 255 15 51, 607 399 321
mail: kck@kck.katowice.pl

Katowice/34414054

ODESZLI.pl

**Stwórz Miejsce
Pamięci**

Wejdź
na serwis
odeszli.pl

BK.6N.8840.59.2025

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU

Działając na podstawie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami

Burmistrz Miasta Czeladź**ogłasza II przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości stanowiącej własność Gminy Czeladź**

- Nieruchomość lokalowa Nr 1 w budynku przy ulicy Strzeleckiej 16 w Czeladzi, o powierzchni użytkowej 75,90 m² wraz z pomieszczeniami przynależnymi – dwoma piwnicami, o łącznej powierzchni 18,31 m², strychem o powierzchni 17,42 m², garażem o powierzchni 39,30 m². Z własnością nieruchomości związany jest udział wynoszący 5/12 w częściach wspólnych budynku oraz działce gruntu oznaczonej numerem 6943 obręb Czeladź (dotychczasowy numer działki 174/1 arkusz mapy 30) o powierzchni 0,0450 ha oraz części wspólne budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli poszczególnych lokali, objętej księgą wieczystą numer KA1B/00003649/5. Dla nieruchomości lokalowej prowadzona jest księga wieczysta numer KA1B/00028689/8. Księgi prowadzone przez Sąd Rejonowy w Czeladzi.
W dziale I lokalowej księgi wieczystej, w polu powierzchni użytkowej lokalu, wraz z powierzchnią pomieszczeń przynależnych podana została wartość 150,39 m². Prawidłowa powierzchnia to 150,93 m². Wartość ta jest zgodna z Zaświadczeniem Starosty Będzińskiego WBiA/Będzin/7358/0580/2002/RG wykonującego zadania z zakresu administracji rządowej, o wyodrębnieniu 2 samodzielnych lokali mieszkalnych. Wniosek o sprostowanie powierzchni w księdze wieczystej nr KA1B/00028689/8 został złożony 12.03.2026 r.
Przedmiotowa nieruchomość położona jest na terenie, dla którego obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego:
- „6MU – Tereny zabudowy mieszkaniowej i usług”; - „22KDD – Tereny komunikacji dróg publicznych klasy dojazdowej”.
Dla budynku sporządzono świadectwo charakterystyki energetycznej budynku Nr SCHE/43353/241/2026 ważne do 2036-04-29.
- Obciążenia i zobowiązania na nieruchomości:**
Dział IV – Hipoteka – 1. Hipoteka umowna kaucyjna w kwocie **110.180,88** (STO DZIESIĘĆ TYSIĘCY STO OSIEMDZIESIĄT 88/100) **ZŁ.**, KREDYT na rzecz **ING BANK SŁĄSKI S.A. ODDZIAŁ W CZELADZI** „KREDYT HIPOTECZNY W ZŁOTYCH INDEKSOWANY KURSEM USD W WYSOKOŚCI 13.700,00 USD /TRZYNAŚCIE TYSIĘCY SIEMDZIESIĘĆ 00/USD/ UDZIELONY NA CZĘŚCIOWE SFINANSOWANIE NABYCIA WŁASNOŚCI LOKALU MIESZKALNEGO, OPROCENTOWANY W DNUI UDZIELENIA KREDYTU W WYSOKOŚCI 5,17 % W STOSUNKU ROCZNYM WG ZMIENNEJ STOPY PROCENTOWEJ.” Termin zapłaty: 2027-09-08.
Kwota uzyskana ze sprzedaży, w części zostanie przeznaczona na spłatę hipoteki uwidocznionej w dziale IV księgi wieczystej prowadzonej dla lokalu. OZNACZA TO, ŻE OSOBA WYŁONIONA W PRZETARGU NABĘDZIE NIERUCHOMOŚĆ BEZ OBCIĄŻEŃ HIPOTECZNYCH.
Nieruchomość została przeznaczona do sprzedaży w trybie przetargu ustnego nieograniczonego.
- Cena wywoławcza** została określona w wysokości: **240.000,00 zł** (słownie złotych: dwieście czterdzieści tysięcy 00/100).
- Sprzedaż zwolniona jest od podatku VAT, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
- Termin i miejsce przetargu: 06 sierpnia 2026 r. o 10.00**, Urząd Miasta Czeladź, ul. Katowicka 45, 41-250 Czeladź, sala konferencyjna, I piętro.
- Wysokość wadium** ustalono w wysokości: **48.000,00 zł** (słownie złotych: czterdzieści osiem tysięcy 00/100), **płatne do 01 sierpnia 2026 r.** Postąpienie nie może wynosić mniej niż 1% ceny wywoławczej z zaokrągleniem w górę do pełnych dziesiątek złotych.
- Miejsce wywieszenia i publikacji ogłoszenia o przetargu:**
Ogłoszenie o przetargu zostało opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Czeladź pod adresem <https://bip.czeladz.pl> oraz wywieszone na tablicy ogłoszeń, II piętro (poziom 4) w Urzędzie Miasta Czeladź - ulica Katowicka 45, 41-250 Czeladź.
- Informacje dodatkowe dotyczące przetargu można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Czeladź pokój 416 lub telefonicznie 32 7637970.**

BURMISTRZ
mgr Zbigniew Szaleniec

Katowice/34441674

AAB.7011.2.2.2026

Częstochowa, 30.06.2026

OBWIESZCZENIE
PREZYDENTA MIASTA CZĘSTOCHOWY
wykonującego zadania z zakresu administracji rządowej
o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji
o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej

na podstawie:

- art.11a ust.1 oraz art. 11d ust. 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz.311),
- art. 10 i art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r., poz. 1691)
- art. 49, 49a ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r., poz. 1691)

zawiadamia się, że:

na wniosek Prezydenta Miasta Częstochowy z dnia 08.06.2026r. (data wpł. 09.06.2026r.), znak sprawy WD.535.16.9.2026, KW.5801.2026, działającego przez pełnomocnika Pana Marcina Wołka p.o. z-cy Dyrektora Miejskiego Zarządu Dróg w Częstochowie przy ul. Legionów 52, na podstawie art. 21 ust. 1a ustawy o drogach publicznych z dnia 21 marca 1985r. (tekst jednolity Dz. U. z 2025r., poz. 889),

zostało wszczęte postępowanie

w sprawie: wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn.:
„Budowa ul. Traktorzystów”

– ul. Traktorzystów drogi gminnej kl.D (droga dojazdowa) o dł. ok. 444m
– ul. Meliorantów- drogi powiatowej kl. Z (droga zbiorcza) o dł. ok. 138 m.,

Zakres inwestycji obejmuje nieruchomości oznaczone w ewidencji gruntów, jako działki:

Obręb 0429 RZAŚAWY- nr

609/1; 611; 77/8; 124/3; 111/7; 111/8; 56/3; 711; 51/3; 112/2; 113/2; 114/4; 115/3; 116/3; 117/3; 118/5; 121/2; 122/2; 125/2; 126/3; 130/2; 131/2; 132; 141; 145/1; 147; 149/4; 150/1; 151; 686; 84/9; 596/1; 81/5; 109; 80/6; 77/9; 76/4; 75/3; 74/4; 73/4; 71/4; 70/4; 69/3; 68/3; 67/1; 710; 65/7; 64/5; 62/3; 61/2; 60/1; 59/3; 58/1; 58/2; 57/4; 56/9; 55/5; 54/4; 54/3; 637; 638; 81/4; 131/5; 154/3; 154/4; 154/5; 124/5; 129; 131/3; 133; 134/3; 691; 136; 138; 140; 142;

w tym:

działki powstałe w wyniku podziału nieruchomości na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych – wchodzące w projektowaną inwestycję drogową:

Obręb 0429 RZAŚAWY- nr

609/5 (wydz. z dz. 609/1); **111/9** (wydz. z dz. 111/8); **51/4** (wydz. z dz. 51/3); **112/3** (wydz. z dz. 112/2); **113/3** (wydz. z dz. 113/2); **114/5** (wydz. z dz. 114/4); **115/7** (wydz. z dz. 115/3); **116/5** (wydz. z dz. 116/3); **117/5** (wydz. z dz. 117/3); **118/7** (wydz. z dz. 118/5); **121/3** (wydz. z dz. 121/2); **122/3** (wydz. z dz. 122/2); **125/3** (wydz. z dz. 125/2); **126/7** (wydz. z dz. 126/3); **130/4** (wydz. z dz. 130/2); **131/6** (wydz. z dz. 131/2); **132/1** (wydz. z dz. 132); **141/1** (wydz. z dz. 141); **145/3** (wydz. z dz. 145/1); **147/1** (wydz. z dz. 147); **149/5** (wydz. z dz. 149/4); **150/5** (wydz. z dz. 150/1); **151/1** (wydz. z dz. 151); **686/3** (wydz. z dz. 686); **84/13** (wydz. z dz. 84/9); **596/2** (wydz. z dz. 596/1); **81/8** (wydz. z dz. 81/5); **109/1** (wydz. z dz. 109); **80/7** (wydz. z dz. 80/6); **77/10** (wydz. z dz. 77/9); **76/7** (wydz. z dz. 76/4); **75/4** (wydz. z dz. 75/3); **74/7** (wydz. z dz. 74/4); **73/7** (wydz. z dz. 73/4); **71/5** (wydz. z dz. 71/4); **70/5** (wydz. z dz. 70/4); **69/4** (wydz. z dz. 69/3); **68/4** (wydz. z dz. 68/3); **67/2** (wydz. z dz. 67/1); **65/11** (wydz. z dz. 65/7); **64/6** (wydz. z dz. 64/5); **62/5** (wydz. z dz. 62/3); **61/3** (wydz. z dz. 61/2); **60/3** (wydz. z dz. 60/1); **59/4** (wydz. z dz. 59/3); **58/5** (wydz. z dz. 58/1); **58/3** (wydz. z dz. 58/2); **57/5** (wydz. z dz. 57/4); **56/10** (wydz. z dz. 56/9); **55/6** (wydz. z dz. 55/5); **54/11** (wydz. z dz. 54/4); **54/9** (wydz. z dz. 54/3); **637/1** (wydz. z dz. 637); **638/1** (wydz. z dz. 638); **81/6** (wydz. z dz. 81/4); **154/9** (wydz. z dz. 154/3); **154/11** (wydz. z dz. 154/4); **154/13** (wydz. z dz. 154/5);

w tym:

określenie nieruchomości lub ich części, z których korzystanie będzie ograniczone na podstawie art. 11f ust. 1 pkt. 8 lit. i ustawy z dnia 10 kwietnia 2003r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych Dz. U. z 2024r., 311):

Obręb 0429 RZAŚAWY- nr

114/6 (wydz. z dz. 114/4); **115/8** (wydz. z dz. 115/3); **117/6** (wydz. z dz. 117/3); **118/8** (wydz. z dz. 118/5); **121/4** (wydz. z dz. 121/2); **122/4** (wydz. z dz. 122/2); **125/4** (wydz. z dz. 125/2); **130/5** (wydz. z dz. 130/2); **141/2** (wydz. z dz. 141); **147/2** (wydz. z dz. 147); **151/2** (wydz. z dz. 151); **686/4** (wydz. z dz. 686); **596/3** (wydz. z dz. 596/1); **81/9** (wydz. z dz. 81/5); **109/2** (wydz. z dz. 109); **80/8** (wydz. z dz. 80/6); **76/8** (wydz. z dz. 76/4); **75/5** (wydz. z dz. 75/3); **74/8** (wydz. z dz. 74/4); **73/8** (wydz. z dz. 73/4); **70/6** (wydz. z dz. 70/4); **69/5** (wydz. z dz. 69/3); **710**; **67/3** (wydz. z dz. 67/1); **65/12** (wydz. z dz. 65/7); **64/7** (wydz. z dz. 64/5); **62/6** (wydz. z dz. 62/3); **61/4** (wydz. z dz. 61/2); **60/4** (wydz. z dz. 60/1); **59/5** (wydz. z dz. 59/3); **58/6** (wydz. z dz. 58/1); **58/4** (wydz. z dz. 58/2); **57/6** (wydz. z dz. 57/4); **55/7** (wydz. z dz. 55/5); **54/12** (wydz. z dz. 54/4); **54/10** (wydz. z dz. 54/3); **637/2** (wydz. z dz. 637); **638/2** (wydz. z dz. 638); **81/7** (wydz. z dz. 81/4); **124/5; 129; 131/3; 133; 134/3; 691; 136; 138; 140;**

Działki o numerach j.w. podlegają ograniczeniu w korzystaniu w związku z obowiązkiem przebudowy sieci uzbrojenia terenu, przebudowy zjazdów, oraz rozbiorą istniejących obiektów budowlanych nieprzewidzianych do dalszego użytkowania oraz tymczasowych obiektów budowlanych zostaną tymczasowo zajęte na czas realizacji inwestycji.

Zgodnie z art. 49 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, obwieszczenie uważa się za dokonane po upływie **14 dni** od dnia publicznego ogłoszenia.

W związku z powyższym informuję, że:

Wnioski i uwagi można zgłaszać w terminie wydania decyzji, ale nie wcześniej niż **14 dni** od dnia wszczęcia postępowania administracyjnego. Po otrzymaniu niniejszego zawiadomienia strony mogą zapoznać się z aktami sprawy i uzyskać wyjaśnienia w Administracji Architektoniczno-Budowlanej Urzędu Miasta Częstochowy ul. Śląska 11/13, III piętro, pokój 325 **po uprzednim kontakcie telefonicznym pod nr tel. (034) 3707 864.**

Po tym terminie sprawa zostanie rozpatrzona w oparciu o posiadane dowody i materiały.

* publiczne ogłoszenie uważa się za doręczone po upływie 14 dni od jego ukazania się (zamieszczenie obwieszczenia o wszczęciu postępowania o wydanie decyzji: na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miasta Częstochowy, w urzędowym publikatorze teleinformatycznym - BIP urzędu oraz w prasie lokalnej).

z up. Prezydenta Miasta Częstochowy
mgr inż. Sławomir Stolarski
Naczelnik Wydziału Administracji
Architektoniczno-Budowlanej

Rozdzielnik:

- Tablica informacyjna
- Strona internetowa
- Prasa lokalna
- a/a

Częstochowa/34441789

Słowno
Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI
WYBORCZEJ**Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację**

Grupowe zwolnienia w jednej z największych korporacji w Krakowie

Pod biuro
podstawiono karetkę

Dzień przed zwolnieniami współpracownicy z Indii zaczęli prosić o dostęp do naszych systemów. Wtedy już było wiadomo, co się święci. Na drugi dzień pod biuro podstawiono karetkę. Robią tak zawsze, jak zwalniają, bo reakcje ludzi są różne – opowiada zwolniona pracownica HSBC.

Milena Kuchnia

HSBC zatrudnia w Polsce ok. 6 tys. osób. Większość z nich w Krakowie – to jeden z największych pracodawców w mieście. Spółka zajmuje się outsourcingiem i świadczy usługi finansowe dla innych firm. Ostatnie zwolnienia grupowe przeprowadzono tam w marcu. A w ubiegłym tygodniu pracę straciło 128 osób z różnych branż – od IT, przez HR, aż po cyberbezpieczeństwo. W sumie firma zamierza zwolnić aż 400 pracowników.

– Mój dział został zlikwidowany w całości z dnia na dzień. Poleciały osoby zarówno z dwuletnim, jak i dziesięcioletnim stażem, bez różnicy. Było dużo lez i stresu, bo są wśród nas samotne matki i osoby z wysokimi kredytami – opowiada zwolniona pracownica.

Grupowe zwolnienia w korporacjach

Jak mówi kobieta, jakkolwiek sygnał pojawił się dopiero dzień wcześniej, kiedy współpracownicy z Indii zaczęli prosić o dostęp do ich systemów. – Wtedy już było wiadomo, co się święci. Na drugi dzień pod biuro podstawiono karetkę. Robią tak zawsze, jak zwalniają, bo reakcje ludzi są różne – mówi kobieta.

Faktycznie, jak opisuje „The Economic Times”, HSBC otworzyło właśnie nowy oddział w Suracie, jednym z największych miast w Indiach. W sumie ma już ich w tym kraju 32, a zapowiedzianych jest kolejnych 14.

To kolejna korporacja, która przenosi sporą część swojej działalności do Indii. Na taki krok zdecydował się też np. Heineken, piwny gigant, który swoją krakowską siedzibę ma na Czyżynach.

– Kiedy korporacje wchodziły na polski rynek, wszyscy mówili, że to tylko kwestia czasu. Wiadomo było, że kiedy w Polsce zwiększą się koszty pracy, a prowadzenie działalności zdrożeje, menedżerowie zaczną szukać innych opcji – tańszych albo bardziej zautomatyzowanych. Prognozowano kiedyś, że będzie to Ukraina, ale ten rynek jest zawieszony z wiadomo-

• Grupowe zwolnienia w korporacjach.
Siedziba HSBC w Krakowie

FOT. JAKUB WŁÓDEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

mych względów. Królują więc Indie – komentuje prof. Justyna Bugaj z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, ekspertka ds. zarządzania strategicznego.

Jak dodaje, nie jest to żadne zaskoczenie, a naturalne prawo rynku. Firmy, które kilkanaście lat temu z tych samych powodów przenosiły się do Polski z Wielkiej Brytanii czy Stanów Zjednoczonych, teraz idą dalej. – Robimy dzisiaj to, co kiedyś Amerykanie robili dla nas – szkolimy naszych następców, którzy będą wykonywać tę samą pracę za znacznie mniejsze pieniądze – tłumaczy.

Grupowe zwolnienia w korporacjach stały się już domeną Krakowa. W ubiegłym roku objęto nimi prawie 4,5 tys. osób. Gorzej było tylko w pandemii. Kraków, który miał być polską Doliną Krzemową, stał się zwyczajnie za dro-

Wiadomo było, że kiedy w Polsce zwiększą się koszty pracy, a prowadzenie działalności zdrożeje, menedżerowie zaczną szukać innych opcji – tańszych albo bardziej zautomatyzowanych. Prognozowano kiedyś, że będzie to Ukraina, ale ten rynek jest zawieszony z wiadomych względów. Królują więc Indie

PROF. JUSTYNA BUGAJ

z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie,
ekspertka ds. zarządzania strategicznego

gi. Do tego dolożyć trzeba jeszcze pędzącą automatyzację i rozwój AI.

Deweloperzy chcą zmieniać biurowce w mieszkania

Skutki tego, co dzieje się na rynku pracy, widać też w branży deweloperskiej. Do Urzędu Miasta Krakowa wpłynęły już trzy wnioski o możliwość przekształcenia biurowców w mieszkania. Najbardziej zaskakuje to, że w dwóch przypadkach chodzi o luksusowe, stosunkowo nowe obiekty z lat 2016-2018. Trzeci to biurowiec, który powstał na początku XXI wieku, w wyniku przebudowy budynku magazynowego.

– Pierwszy wniosek dotyczy biurowca Porto przy ul. Zielińskiego na Dębnikach, kolejne budynków przy ul. Wielickiej. Widocznie takie działania podpowiadają inwestorom analizy biznesowe – powiedział „Wyborczej” Jarosław Czerski, analityk nieruchomości.

W ubiegłym roku w Krakowie oddano do użytku tylko jeden nowy biurowiec. ●

Prokuratura oskarża trzech policjantów

14-letnia Natalia umierała niedaleko komisariatu

Prokuratura oskarża funkcjonariuszy, którzy nie dopełnili swoich obowiązków, gdy zaginęła 14-letnia Natalia. Dziewczynkę znaleziono w głębokiej hipotermii 500 metrów od komisariatu.

Jarosław Sidorowicz

Oskarżeni to dwaj dyżurni z komisariatu w Andrychowie i Kętach oraz były komendant komisariatu w Andrychowie. Dwóch z nich (w tym były komendant) nie pracuje już w policji. Wszyscy staną teraz przed sądem za zaniechania w sprawie poszukiwań 14-letniej dziewczynki. Akt oskarżenia, który prokuratura skierowała właśnie do sądu przeciwko nim, to finał trzyletniego śledztwa w tej sprawie.

NATALIA UMIERAŁA NIEDALEKO KOMISARIATU

14-letnia Natalia zaginęła 28 listopada 2023 r. O tym, że źle się czuje, powiadomiła tatę, do którego zadzwoniła, prosząc go, żeby po nią przyjechał. Było po godz. 8. Natalia nie była w stanie powiedzieć ojcu, gdzie dokładnie jest. Po tem straciła przytomność.

Ojciec zgłosił zaginięcie córki. Zadzwoił na numer 112, poszedł na andrychowską komendę, do szkoły i szpitali. Z jego relacji wynika, że reakcja policjantów była opóźniona, dwie i pół godziny czekał na posterunku w Andrychowie, prosząc o pomoc i namierzenie telefonu córki.

Policjanci przez kolejne godziny bagatelizowali zgłoszenie, sugerując np., by mężczyzna córki poszukał sam w okolicznej galerii handlowej. Przed godz. 13 opuścił komisariat, policjanci kazali mu pójść do domu, by zabezpieczyć ubranie córki dla psa tropiącego.

PROKURATURA OSKARŻA FUNKCJONARIUSZY

Zanim na miejsce dojechał pies, a policjanci ruszyli zaa biurka na poszukiwania dziewczynki, przyjaciel rodziny znalazł nieprzytomną Natalię obok baneru przy centrum handlowym, 500 m od komisariatu. Przeniósł ją do pobliskiego sklepu, gdzie rozpoczęła się reanimacja. Była w stanie głębokiej hipotermii; gdy ją odnaleziono, temperatura jej ciała wynosiła 22 stopnie. Dziewczynkę przewieziono do szpitala w Prokocimiu, ale lekarzom nie udało się jej uratować. Okazało się, że miała krwaka prawej i lewej półkuli mózgu z krwawieniem podpajęczynówkowym. Po trzech latach od śmierci Natalii prokuratura ostatecznie uznała, że trzej funkcjonariusze dopuścili się zaniechań po przyjęciu zgłoszenia o zaginięciu nastolatki.

Prokuratura Okręgowa w Krakowie skierowała do Sądu Rejonowego w Wadowicach akt oskarżenia przeciwko trzem funkcjonariuszom

• Pogrzeb 14-letniej Natalii. Andrychów, 5 grudnia 2023 roku FOT. KONRAD KOZŁOWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

policji. Sprawa dotyczy niedopełnienia obowiązków służbowych w związku ze śmiercią 14-letniej Natalii, której zaginięcie zgłoszono w dniu 28 listopada 2023 roku w Andrychowie.

– Prokurator ustalił w toku śledztwa, że policjanci, po uzyskaniu informacji o okolicznościach zaginięcia dziewczynki i możliwym zagrożeniu dla jej życia lub zdrowia, nie podjęli czynności służbowych, do których byli zobowiązani – mówi prokurator Tomasz Waszczuk, rzecznik Prokuratury Okręgowej w Krakowie.

PROKURATOR: „NARAZILI DZIEWCZYNKĘ”

W akcie oskarżenia prokuratura zarzuca funkcjonariuszom, że źle zakwalifikowali zgłoszenie, nie nadali poszukiwaniom odpowiednio

wysokiej rangi i nie zainicjowali działań, które pomogłyby ustalić okoliczności zdarzenia i odnaleźć nastolatkę.

– Nie wysłali przede wszystkim do poszukiwań policyjnych patroli i nie zarządzili niezwłocznie lokalizacji telefonu komórkowego dziewczynki – wyszczególnia prokurator Tomasz Waszczuk. Dodaje: – Prowadzący postępowanie uznał, że tym samym nieumyślnie narazili też dziewczynkę na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu.

Żaden z oskarżonych policjantów podczas przesłuchania w prokuraturze nie przyznał się do winy. Tylko jeden z nich zdecydował się złożyć wyjaśnienia. Pozostała dwójka oskarżonych odmówiła składania zeznań. Jeśli zostaną uznani przez sąd za winnych, grozi im do trzech lat pozbawienia wolności. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34441799

DAVID SZALAY:
Czym jest dom dla laureata Bookera?
Co łączy go z Węgrami? A co z głównym bohaterem jego monumentalnej powieści?

ROZMOWY Z MISTRZYNIAMI I MISTRZAMI LITERATURY:
Jeanette Winterson,
Rachel Kushner, Robertem Macfarlanem
i Robertem M. Wegnerem.

KSIĄŻKI NA LATO:
„Odyseję” opowiadamy wciąż na nowo.

W SPRZEDAŻY,
RÓWNIEŻ Z DOSTAWĄ
DO PACZKOMATU

Zamów magazyn z darmową dostawą na: **Prenumerata24.pl**

Więcej na: **Wyborcza.pl/ksiazki**

Pasażerowie gotowali się w pociągu PKP Intercity z Krakowa

Brak klimatyzacji, postój w upale na peronie

Koszmar – pasażerowie pociągu Intercity Lubomirski z Krakowa do Kołobrzegu tym jednym słowem określają niedzielną podróż. Mówią o potężnym opóźnieniu, podróży składem bez klimatyzacji, wreszcie zarządzonej wysiadce na peron i czekaniu w upale bez kropli wody.

Jarosław Sidorowicz

Wiem, PKP będzie się tłumaczyć awarią, ale chociaż ktoś mógłby sprawdzić, czy w pociągu nic się nie dzieje, czy może ktoś nie zasłabł... – mówi z goryczą pani Ewa o niedzielnej (28 czerwca) podróży pociągiem PKP Intercity Lubomirski.

Podróż jak w piekarniku

Jechała z Krakowa do Warszawy (skład jedzie dalej do Kołobrzegu). Już na stacji początkowej okazało się, że pociąg nie odjedzie punktualnie, bo są problemy ze składem. Pasażerowie czekali więc na peronie. W Krakowie podobnie jak w innych częściach kraju lał się żar z nieba, temperatury w tym dniu sięgały 36 stopni C. Na nowy skład pasażerowie mu-

• **Upał, zaduch i brak klimatyzacji w pociągu? Masz prawo do reklamacji** FOT. MATERIAŁY PRASOWE

sieli czekać ponad godzinę. Ale to był dopiero początek kłopotów. Jak relacjonuje pani Ewa – kolej podstawiała starsze wagony z przedziałami i bez klimatyzacji.

– Opóźnienie sięgnęło 90 minut. Brakowało klimatyzacji, wody, brak konduktora i obsługi. I brak jakiegokolwiek informacji! – opowiada pasażerka Lubomirskiego.

Pani Ewa mówi, że w wagonie odczuwalna temperatura sięgnęła 50 stopni C. Jak relacjonuje pani Ewa – dwukrotnie dzwoniła na infolinię PKP Intercity. – Kazali pisać reklamację i sprawdzić w innych wagonach,

czy tam też tak gorąco, jak w moim! A ludzie myśleli o ucieczce z tej puszki, a nie o reklamacjach – opisuje pani Ewa. I dodaje: – Jak pies w samochodzie jest zamknięty, to w telewizji są programy, zresztą bardzo dobrze, ale w przypadku pasażerów nie było żadnej interwencji ze strony służb kolejowych. To cud, że nikt nie zemdlął – życzy się pasażerka.

Na tym nie koniec „przygód”. W Grodzisku Mazowieckim pociąg zaliczył postój. – Pasażerowie zostali wyproszeni z pociągu, nie było żadnej informacji, wody, a na peronie temperatura z 60 stopni. Koszmar – opisuje.

Upały szkodzą sieci trakcyjnej

Michał Wrzosek, rzecznik PKP Intercity przyznaje, że kolej miała w weekend poważne problemy spowodowane bardzo wysoką temperaturą.

– Mieliliśmy kilkaset awarii sieci trakcyjnej spowodowanych upałem. Stąd wysokie opóźnienia pociągów, postoje przymusowe i zmiany składów – tłumaczy. Jak twierdzi, awaria węgła w pobliżu Warszawy spowodowała, że Lubomirski musiał stanąć i poczekać na naprawę.

Rzecznik PKP Intercity przyznaje, że „był problem z wypuszcze-

niem pociągu Lubomirski” ze stacji w Krakowie.

– Nie znam na ten moment przyczyny. Skład, który został podstawiony, powinien być klimatyzowany. Mogło się zdarzyć, że jeden dwa wagony nie były, ale nie powinno się tak zdarzyć. W związku z brakiem napięcia w sieci trakcyjnej w części pociągów, klimatyzacja nie była zasilana energią elektryczną. Ekstremalnie wysokie temperatury wpływały również negatywnie na jej wydolność – zarzeka się Michał Wrzosek.

Rzecznik PKP Intercity zapewnia, że woda w pociągu była.

– Jestem pewien, że cała woda z pociągu została wydana pasażerom – zarzeka się.

Dlaczego nie było jej na stacji w Grodzisku, gdzie był przymusowy postój?

– To była sytuacja ekstremalna. Jeszcze przed tym upalnym weekendem zaopatrzyliśmy w wodę stacje węzłowe. Niestety Grodzisk nią nie jest. Mamy 1700 stacji i nie jesteśmy w stanie wszystkim dostarczyć wodę do picia. Dlatego radzimy zawsze pasażerom, by wzięli ze sobą dodatkowo wodę pitną – mówi Michał Wrzosek.

I dodaje: – Jak zapewnia PKP Intercity w niedzielę pracownicy spół-

ki rozdali ponad 85 tys. butelek wody. W obsłudze pasażerów pomagało także ponad 50 mobilnych informatorów i asystentów podróży. Rzecznik PKP Intercity przekonuje, że na PKP Intercity współpracuje ze strażą, by na stacjach strażacy tworzyli kurtyny wodne. – Jeśli nie było jej w Grodzisku to zapewne straż z jakichś przyczyn nie mogła jej zrobić – rozkłada ręce.

Można wnieść reklamację

Rzecznik PKP Intercity zapewnia, że opisana sytuacja jest podstawą do wniesienia reklamacji przez pasażerów.

W poniedziałek (29.06) PKP Intercity z powodu trwającego upału odwołał 21 pociągów składów, organizując zastępczą komunikację autobusową dla wybranych połączeń.

Kolej liczyła, że zmniejszy to obciążenia sieci w razie awarii, a tym samym skróci ewentualne opóźnienia pociągów. • •

Biuro Interwencji Turystycznej powstało specjalnie dla Was. Kłopoty w podróży? Opowiedzcie, co Was spotkało w czasie urlopu. Czekamy na listy: wakacje@wyborcza.pl i krakow@wyborcza.pl

OGŁOSZENIE PŁATNE

34440226

REKLAMA

Kraków/34440560

**CMENTARZ KOMUNALNY
I KREMATORIUM**

INFOLINIA: 12 352 44 44
CMENTARZ: +48 502 930 185
KREMATORIUM: +48 502 930 170

Nowy zielony cmentarz	Pierwsza kwatery ekologiczna
Kolumbaria na urny	Kamieniarstwo i opieka nad grobami

www.cmentarzakrakov.pl | Kraków, ul. Wielogórska 16

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34441688

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na: wyborcza.pl/newslettery

wyborcza.pl

INWESTYCJA UL. GLOGERA

**SZEROKA
PERSPEKTYWA
MIESZKAŃ**

WWW.DOM-BUD.PL

Bunt parafian w najbardziej religijnej diecezji w Polsce

Tajemnicze anonimy, list do biskupa i zamknięta kaplica

W parafii Cikowice wrze od kilku tygodni. Wierni domagają się odwołania księdza proboszcza i interweniują u biskupa tarnowskiego Andrzeja Jeża, na znak protestu przeciwko duchownemu przestali dawać na tacę.

Anna Kolet

Ksiądz proboszcz z parafii w Cikowicach na lekcji religii poszarpał przedszkolaka, nie szanuje parafian, dzieciom powiedział, że brzydko śpiewały na mszy, podniósł opłatę za wypominki – słyszymy od mieszkańców Cikowic i Damienic w powiecie bocheńskim. Miarka się przebrała, kiedy duchowny wymienił zamki do kaplicy i zakazał wstępu parafianom. Ci w odpowiedzi przestali dawać na tacę i napisali list do biskupa. Domagają się odwołania księdza. Twarzą protestu jest 20-letni soltys Cikowic, Kacper Frączek. Akcja dzieje się w najbardziej religijnej diecezji w Polsce, gdzie w niedzielnych mszach regularnie uczestniczy ponad 62 proc. wiernych.

REMIZA PEŁNA LUDZI

Cikowice i Damienice to dwie wioski, położone niedaleko Bochni. Do miejscowej parafii należy też wieś Stanisławice. Od kilku tygodni w okolicy nie mówi się o niczym innym jak tylko o konflikcie mieszkańców z księdzem proboszczem.

O co poszło? Dlaczego ponad 160 osób podpisało się pod listem do biskupa z apelem o odwołanie proboszcza? I jaką rolę w całej tej awanturze odgrywa gospodyni na plebanii? Pojechaliśmy na miejsce, żeby to sprawdzić.

Zacznijmy jednak od piątku, 12 czerwca. W tym dniu w remizie w Damienicach odbyło się spotkanie mieszkańców. Temat był jeden: ksiądz proboszcz. – Mnóstwo ludzi przyszło. Nie mieścili się w sali – mówi 81-letni pan Jerzy, mieszkaniec Cikowic, który był tego dnia w remizie.

Na zebranie zaprosił ludzi soltys Damienic, Maciej Śleboda. W zawiadomieniu, które do dziś wisi na starej stodole i wiejskiej tablicy ogłoszeń, napisał: „Po dzisiejszych kolejnych przykrych działaniach ze strony księdza proboszcza oraz, odpowiadając na liczne prośby mieszkańców, zapraszam wszystkich na spotkanie”. Dodał, że celem zebrania ma być „spokojna i merytoryczna rozmowa na temat obecnej sytuacji w parafii”. – Spokojnie to tam nie było – relacjonuje nam jedna z mieszkanki Cikowic. – Ksiądz proboszcz siedział cały błądy, ze spuszczoną głową, nerwowo obracał palcami, a ludzie mu wszystko wytykali.

Co konkretnie? – A choćby to, że ksiądz proboszcz nie szanuje ludzi. Jedna matka mówiła, że poszarpał jej dziecko w szkole. Ale najgorsze, że wymienił zamki do kaplicy w Damienicach i zawiesił wszędzie tabliczki z zakazem wstępu. To było jakoś w maju. Posprzątaaliśmy kaplicę, wokół posadziliśmy rośliny i zorganizowaliśmy majówkę. To mu się nie spodoba-

ło i wtedy wymienił te zamki. A przecież na remont kaplicy cała wieś się składała, co drugą niedzielę była zbiórka – mówi nam jedna z mieszkanki Damienic.

– Jak tak dalej pójdzie, to młodzi przestaną chodzić do kościoła, a w tej kaplicy, co to ją ksiądz zamknął, dyskoteki będą robić – prorokuje inna. Woli pozostać anonimowa, bo niedługo posyła dziecko do komunii i nie chce mieć kłopotów. – Księdzu proboszczowi łatwo jest się narazić, wystarczy mieć inne zdanie niż on – przyznaje Agata, niespełna 20-letnia mieszkanka Cikowic. Opowiada, że kiedy kilka lat temu szła do bierzmowania, ksiądz na spotkaniach w kościele komentował wygląd dziewczyn. – Wystarczyło, że któraś przyszła umalowana, potrafił powiedzieć, że taki makijaż to można pazurami zdrapywać, że to okropnie wygląda i nie podobają się chłopakom, tłumaczył, że on to wie, bo sam jest mężczyzną. Darł się na nas i rodziców z byle powodu. Kiedyś na lekcji religii osobie w kryzysie psychicznym przy całej klasie powiedział, że współczuje jej rodzicom, że mają takie dziecko – relacjonuje Agata.

Przypomina sobie, jak kiedyś dzieci śpiewały w kościele na uroczystości. A że ksiądz nie lubił się z rodzicami tych dzieci, to po mszy podszedł do maluchów i powiedział, że beznadziejnie wyszło. – No jak można coś takiego powiedzieć do małych dzieci? – oburza się Agata.

– To wszystko oszczerstwa. Nic takiego nie miało miejsca, zawsze chwalił każde dziecko, nigdy nie komentowałem niczyjego wyglądu – zarzeka się ksiądz proboszcz Leszek Durlak w rozmowie z „Wyborczą”.

W jednym z domów w Damienicach rozmawiamy z panią Janiną. Też nie ma dobrego zdania o księdzu. Starsza kobieta opowiada, że kiedy dwa lata temu zmarł jej mąż, zaniósł proboszczowi pieniądze na wypominki. – Na siódmym dzień odprawił mszę, ale na trzydziesty już nie, bo nie miał czasu, ksiądz w Proszówkach musiał odprawiać – mówi nam kobieta. I ubolewa: – Kiedyś dawało się na mszę po 50 zł, te-

Miarka się przebrała, kiedy duchowny wymienił zamki do kaplicy i zakazał wstępu parafianom. Ci w odpowiedzi przestali dawać na tacę i napisali list do biskupa. Domagają się odwołania księdza

• **Kaplica w Damienicach. Jej zamknięcie to jeden z powodów sporu parafian z proboszczem**

FOT. JAKUB WŁÓDEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

raz podniósł do 70, a jak ktoś da stówkę, to nigdy nie wyda. A za pogrzeb to już 500 złotych podobno jest za mało. Zbiera pieniądze na kościół, a potem wywiesza nazwiska, kto ile dał. Czy to jest w ogóle dozwolone?

Zdzisław dorzuca: – Nowy samochód sobie kupił, taki czerwony. Chyba Mercedes.

KTO WYMIENIŁ ZAMKI?

Ksiądz Durlak w rozmowie z „Wyborczą” przyznaje, że stawka za mszę wzrosła, ale nie z jego inicjatywy, tylko na wniosek rady duszpasterskiej, działającej przy parafii. Potem wylicza, że dziennie może dla siebie wziąć intencję tylko z jednej mszy. Przy kwocie 50 zł, wychodzi 1500 zł miesięcznie. – To cała moja wypłata, a od tego trzeba jeszcze odliczyć podatek i ZUS. Z tacy nie biorę ani grosza dla siebie, wszystko idzie na utrzymanie kościoła, nawet za plebanię płacę ze swoich, chociaż to parafianie powinni mnie utrzymywać, jako swojego duszpasterza – przekonuje ks. Durlak.

I dodaje: – Co do samochodu, to nie mam Mercedesa, tylko Hondę. Poza tym nie mam nic. To mój jedyny majątek. Czy ja zaglądam ludziom do portfela? Nawet nie wiem, kto czym jeździ.

Ksiądz przekonuje też, że to nie on wymienił zamki w remontowanej kaplicy, tylko kierownik budowy. – Dowiedział się, że ludzie tam wchodzi, kiedy chcą, i robią, co chcą, a przecież on za to odpowiada, kaplica nie ma jeszcze odbiorów – tłumaczy ksiądz.

Zaraz jednak dodaje: – Klucze są u mnie, jak ktoś z mieszkańców chce coś zrobić przy kaplicy, to chętnie je udostępnię. Za moją zgodą mogą tam wejść.

Kinga, kolejna młoda mieszkanka Damienic, wiedząc, że przyjeździemy do parafii, zostawia dla nas list. – Nie mogę być na miejscu, ale chciałam podzielić się swoimi spostrzeżeniami – mówi nam przez telefon.

Kinga pisze, że wielokrotnie odczuwała strach i dyskomfort przed pójściem do kościoła. Twier-

dzi też, że kiedy chciała coś zmienić w funkcjonowaniu parafii, zarzucono jej niełojalność. Usłyszała, że jest „przeciwko Kościołowi”.

„Wiele negatywnych opinii i oskarżeń pod moim adresem było sugerowanych przez panią gospodynię z plebanii. Uważam, że osoba świecka nie powinna mieć wpływu na ocenianie parafian, ani na relacje między księżmi a wierzącymi (...) To wszystko odbiło się negatywnie na moim zdrowiu” – wyznaje Kinga.

O „wpływowej gospodyni” z plebanii słyszymy również od innych mieszkańców. – Razem z księdzem wizytowała budowę kaplicy. Prowadzi stronę FB parafii, zrobił z niej sekretarkę – wymieniają.

– A to gospodyni nie może być sekretarzem rady parafialnej i pisać posty na Facebooka? – irytuje się ksiądz na te zarzuty. – Proszę zobaczyć na portal, jak redaguje te posty. Co w nich jest złego? Owszem, jeździ ze mną, bo robi zdjęcia, żeby parafianie wiedzieli, co się dzieje w parafii. Te wszystkie zarzuty pochodzą od soltysa – podejrzewa ksiądz.

Przed miejscowym sklepem spotykamy starszego mężczyznę. – Proboszcz jest do zmiany, natychmiast – mówi poirytowany.

– To soltys jest do zmiany, bo mu chyba odbiła woda sodowa do głowy, i wszystko nakręca – rzuca przez okno samochodu kobieta w średnim wieku, która chwilę wcześniej podwiozła mężczyznę na zakupy.

Mowa o 20-letnim soltysie Cikowic Kacprze Frączku, który stał się twarzą parafialnego protestu, a teraz ponosi tego konsekwencje. Ale o tym za chwilę.

160 PODPISÓW POD LISTEM DO BISKUPA

Pod koniec ubiegłego tygodnia mieszkańcy wysłali list do biskupa tarnowskiego Andrzeja Jeża. „Żądamy przeprowadzenia szczegółowej kontroli funkcjonowania parafii, obejmującej zarówno kwestie duszpasterskie, or-

Jak WFOŚiGW w Krakowie przybliży „Czyste Powietrze” mieszkańcom Małopolski? Dojeżdża do ich domów!

Mobilne Biuro Operatorów, czyli siedmiometrowe, w pełni wyposażone centrum doradztwa Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie, ponownie odwiedza małopolskie gminy. Dla mieszkańców Małopolski to szczególna szansa na złożenie wniosku o dotację bez konieczności podróżowania do Krakowa lub miejscowości, w których znajdują się oddziały Funduszu.

Zadbaj o ciepły dom i niższe rachunki. Odwiedź Mobilne Biuro Operatora programu „Czyste Powietrze” i zacznij oszczędzać. Specjalny „oddział” Funduszu na kołach spotkać będzie można w tym roku do 10 lipca. Pracownicy WFOŚiGW w Krakowie, którzy służą pomocą mieszkańcom regionu, **udzielają bezpłatnych porad i asystują przy składaniu dokumentów**. Wizyta w mobilnym biurze pozwala uniknąć ryzyka, a obecni w nim doradcy podpowiadają, jak uzyskać najlepsze efekty inwestycji.

Niemal pod progiem Twoich drzwi!

Droga do ciepłego domu oraz znacznie niższych rachunków nie musi być kręta ani kosztowna. Beneficjenci programu „Czyste Powietrze” mogą odzyskać znaczną część zainwestowanych pieniędzy dzięki dotacji na termomodernizację budynków. Mobilne Biuro Operatorów „Czystego Powietrza” przyjeżdża tam, gdzie gminy nie mają własnych punktów doradczych w ramach programu operatorskiego. Wszystkie wizyty są konsultowane i uzgadniane z wyprzedzeniem z lokalnymi samorządami.

Warto skorzystać – ale dlaczego...?

Wsparcie operatorów okazuje się nieocenione przy interpretacji audytów energetycznych, wyborze optymalnych urządzeń grzewczych z oficjalnej listy ZUM oraz określaniu precyzyjnego zakresu prac (takich jak ocieplenie ścian czy wymiana stolarki okiennej i drzwiowej). Dzięki temu mieszkańcy zyskują pewność, że realizowana inwestycja przyniesie im maksymalne oszczędności finansowe i realną korzyść dla zdrowia. Istotne jest również, że skorzystanie z pośrednictwa Operatora jest obligatoryjne przy najwyższym poziomie dotacji i prefinansowaniu.

Wizyta w mobilnym biurze to czysty zysk

- **Oszczędzasz czas:** nie musisz jechać do Krakowa, Miechowa, Nowego Sącza, Nowego Targu, Oświęcimia czy Tarnowa, wszystkie sprawy załatwisz blisko domu.
- **Unikasz błędów we wniosku:** pracownicy WFOŚiGW w Krakowie pomogą Ci poprawnie wypełnić dokumenty, co przyspiesza pełną realizację świadczenia.
- **Jesteś bezpieczny:** doradcy z Funduszu z wyprzedzeniem ostrzegają Cię przed błędnymi decyzjami.

I wszystko staje się proste

Eksperci z WFOŚiGW w Krakowie pomogą Ci również określić, czy kwalifikujesz się do podwyższonego lub najwyższego poziomu dofinansowania. Wytlumaczą,

Od 22 czerwca na małopolskich drogach można spotkać Mobilne Biuro Operatorów, czyli specjalny „urząd na kółkach”. Odwiedza gminy, w których mieszkańcy potrzebują wsparcia przy ubieganiu się o dotację z programu „Czyste Powietrze”.

„
Mobilne Biuro Operatorów programu „Czyste Powietrze” ułatwia mieszkańcom Małopolski przejście przez proces aplikowania o dotację w sposób komfortowy i bezpieczny, blisko miejsca ich zamieszkania – mówi Jerzy Popiel, prezes zarządu WFOŚiGW w Krakowie.

Gminy wciąż mogą zgłaszać wolę pełnienia roli Operatorów. To się opłaca, a udział w programie przynosi wymierne korzyści dla środowiska i zdrowia mieszkańców – dodaje zastępca prezesa zarządu Funduszu, Piotr Gąsiorowski.

jak uzyskać zaliczkę na prace jeszcze przed ich startem, jak podpisać odpowiednią umowę z wykonawcą. Przełożą skomplikowane wyniki audytu energetycznego na prosty plan działania. Dzięki ich wsparciu wszystko stanie się znacznie łatwiejsze.

Jakie dokumenty zabrać na spotkanie?

Przed złożeniem wniosku warto sprawdzić kompletność dokumentacji, aby uniknąć opóźnień w rozpatrywaniu sprawy. Przed wizytą w Mobilnym Biurze warto przygotować kompletną dokumentację. Mogą być potrzebne:

- podsumowanie audytu energetycznego podpisane przez audytora

Gdzie jeszcze nas spotkasz?

Tegoroczna akcja trwa przez niespełna miesiąc. Mobilny punkt odwiedza 20 małopolskich lokalizacji. Harmonogram nadchodzących wizyt:

• 3 lipca (piątek)
Wiśniowa	• 8 lipca (środa)
Poronin
• 6 lipca (poniedziałek)
Czorsztyn	• 9 lipca (czwartek)
Korzenna
• 7 lipca (wtorek)
Łapsze Niżne	• 10 lipca (piątek)
Łukowica

- numer księgi wieczystej lub dokument potwierdzający własność nieruchomości
- numer działki lub dokument potwierdzający jej oznaczenie
- zaświadczenie o dochodach lub odpowiednich świadczeniach (jeśli jest wymagane)
- umowy z wykonawcą – przy prefinansowaniu
- pełnomocnictwo – jeśli wniosek składa pełnomocnik
- orzeczenie o separacji – jeśli dotyczy
- dokument potwierdzający oddanie budynku do użytkowania (dla budynków od 2010 r.)
- zgoda wszystkich współwłaścicieli nieruchomości
- zgoda współmałżonka na zaciągnięcie zobowiązań

Przedstawiciele Funduszu zachęcają mieszkańców do odwiedzenia Mobilnego Biura Operatora i skorzystania z bezpłatnego doradztwa dotyczącego wymiany źródeł ciepła, termomodernizacji budynków oraz możliwości uzyskania dofinansowania w ramach programu „Czyste Powietrze”.

Szczegółowe informacje dotyczące lokalizacji i godzin wizyt publikowane są na stronach internetowych oraz w mediach społecznościowych poszczególnych gmin.

ganizacyjne, jak i finansowe” – napisał parafianie.

Pod listem podpisało się ponad 160 mieszkańców. Pojawił się też apel o wstrzymanie ofiar na tacę do czasu reakcji ze strony kurii.

Ksiądz proboszcz twierdzi, że całą awanturę rozpętał sołtys Cikowic Kacper Frączek. Zaczęło się od tego, że nie odczytał podczas mszy jego ogłoszenia o zbieraniu podatków we wsi. Jego zdaniem to wywołało lawinę. – Ksiądz nie tylko nie odczytał ogłoszenia, ale na moich oczach podał kartkę, którą mu przyniosłem – twierdzi sołtys Frączek. – Dopiero po mojej interwencji w kurii przeczytał wiernym pismo.

– Władza samorządowa nie powinna się wtrącać do Kościoła, a Kościół do władzy. Ja mu nie mówię, jak ma prowadzić wieś. Nie mam obowiązku czytania ogłoszeń sołtysa, od tego ma tablice ogłoszeń i zebrania sołeckie, żaden inny sołtys nie przychodzi do mnie, żebym mu ogłoszenia na mszy czytał – denerwuje się ks. Durlak.

Dodaje, że nie raz podejmował próby pojednania się z sołtysem, pierwszy wyciągał rękę na zgodę. – Powiedziałem, że jeśli zawiniłem, to go przepraszam, ale on mi ręki nie podał – mówi ksiądz.

Kacper Frączek zapewnia, że to, co robi, nie jest atakiem na Kościół, ale formą sprzeciwu wobec sposobu, w jaki ksiądz zarządza parafią.

– Jestem osobą wierzącą i praktykującą, nie podoba mi się, że mieszkańcy mojej wsi muszą jeździć na msze do Proszówek i Klaja, tak to nie powinno wyglądać – ripostuje sołtys. Mówi, że nie raz był już w sprawie proboszcza w kurii. Kiedyś usłyszał tam, że ksiądz ma taki temperament, bo jest górale z pochodzenia. „Jest Pan pieniaczem szukającym afery. Mam nadzieję, że czas Pana rozliczy” – zwraca się na FB do sołtysa Frączka jedna z parafianek.

Jakiś czas temu młody sołtys zaczął też dostawać anonimy. Frączek pokazuje nam kartkę wyrwaną z zeszytu w kratkę, zapisaną odręcz-

nym pismem. Czytamy: „Panie sołtysie, niech się pan zatrzyma, niech pan nie idzie tą drogą, to nie ma sensu, to nie prowadzi do niczego dobrego, na miejscu pana rodziców nigdy bym na to nie pozwoliła. Po owocach ich poznać – mówi Pan. Jakie mogą być owoce z takich akcji. Z perspektywy czasu, może już niedługo stwierdzi pan – po co to było”.

NAJPOWAŻNIEJSZY ZARZUT

Najpoważniejszym zarzutem pod adresem księdza proboszcza, jaki pojawił się w naszych rozmowach z mieszkańcami, jest ten o „szarpaniu ucznia”. Idziemy do damienieckiej podstawówki, żeby wyjaśnić ten wątek.

Dyrektor szkoły Wojciech Turzyniecki już w pierwszych słowach zastrzega: – Bardzo bym nie chciał, żeby szkoła była angażowana w ten konflikt.

Przyznaje, że od trzech lat odkąd jest dyrektorem, słyszy od miejscowych negatywne opinie o księdzu. – Nie są to jednak rzeczy, które mają wpływ na pracę szkoły – zapewnia. I dodaje:

Naciski na to, żeby zaszkodzić księdzu, miałem od dłuższego czasu. Okazuje się, że uczniem „poszarpanym” przez księdza było dziecko z przedszkola. – To wyjątkowo trudna grupa, ksiądz złapał chłopca za ramiona, bo biegł po klasie – tłumaczy dyrektor.

Mówi, że sprawa została wyjaśniona na terenie szkoły, ale po jakimś czasie ktoś zgłosił ją do kuratorium. – Kontrola wizytatorów nie wykazała żadnych nieprawidłowości – zapewnia dyrektor. – Poza tą jedną sytuacją nigdy nie miałem żadnych skarg na zachowanie księdza na terenie szkoły lub przedszkola.

Pokazujemy dyrektorowi wypowiedź, jakiej ksiądz proboszcz udzielił kilka dni temu „Gazecie Krakowskiej”: „Chłopiec nie reagował na

prośby, aby usiadł przy stoliku i pracował jak inne dzieci, lecz biegł, przeszkadzał, zaczął pisać. Podszedłem do niego, podniosłem na wysokość moich oczu jego twarz i powiedziałem: ‘słuchaj, jak będziesz tak dalej postępował, to uszy wytargam’ i odstawiłem na podłogę, chłopiec wówczas usiadł przy stoliku”.

Początkowo w rozmowie z nami Wojciech Turzyniecki stwierdził, że sprawa wymaga dodatkowych wyjaśnień, bo wcześniej ksiądz inaczej przedstawiał przebieg zdarzeń. Po trzech dniach dyrektor zmienił jednak zdanie. – Uważam, że podjęte przeze mnie decyzje były właściwe i nie ma żadnych podstaw do ich zmiany – napisał w mailu do naszej redakcji.

Próbuje też tłumaczyć zachowanie księdza: – Gdyby nie zrobił nic, a któreś dziecko na jego lekcji doznało krzywdy, to też naraziłby się na konsekwencje.

**Akcja dzieje się w najbardziej
religijnej diecezji w Polsce,
gdzie w niedzielnych mszach
regularnie uczestniczy ponad
62 proc. wiernych**

Podobne argumenty słyszymy z ust proboszcza. – Dzieci są dzisiaj bardzo trudne, w ogóle nie słuchają. Ostatnio na katechezie uciekały mi przez okno. Co mam zrobić, kiedy biegają po klasie? Mam pozwolić, żeby robiły, co chcą? Zaraz byłbym oskarżany, że nie dopilnowałem porządku na lekcji – tłumaczy proboszcz.

I relacjonuje: Ten chłopiec dokuczał kolegom, popychał inne dzieci, więc w końcu złapałem

go za ramiona. Może i go podniosłem, żeby był na wysokości mojej twarzy i słyszał, co do niego mówię, nie pamiętam już, bo to było kilka miesięcy temu. Nie zrobiłem mu żadnej krzywdy.

Sołtys Cikowic ponownie skierował sprawę do kuratorium oświaty, wysłał też skargę do Rzecznika Praw Dziecka.

Gabriela Olszowska, małopolska kuratorka oświaty zapowiada, że przyjrzy się sprawie z damienieckiej podstawówki. – Jeszcze dziś poproszę delegaturę tarnowską o przesłanie mi dokumentacji z przeprowadzonej tam kontroli – zapowiada.

REKORDOWY WSKAŹNIK DOMINICANTES

O komentarz poprosiliśmy tarnowską kurię. Rzecznik prasowy ks. Ryszard Nowak w przesłanym nam mailu stwierdził: „Do Kurii tarnowskiej nie zostało dokonane żadne zgłoszenie dotyczące rzekomego niewłaściwego zachowania ks. Proboszcza z Cikowic w stosunku do któregoś z uczniów. Sprawy placówek oświatowych podlegają władzom oświatowym – dyrekcji danej placówki i Kuratorium Oświaty”.

I dodał: „Jeśli zaś chodzi o sytuację w parafii Cikowice, to Kuria nie udziela na ten temat komentarzy”. Diecezja tarnowska, do której należy parafia w Cikowicach, to najbardziej religijna diecezja w Polsce. Z ostatniego raportu Instytut Statystyki Kościoła Katolickiego wynika, że wskaźnik dominicantes (uczestnictwa w mszach) osiągnął tu imponujący poziom 62,3 proc.

To wynik ponad dwukrotnie wyższy od średniej krajowej i absolutny rekord w skali całej Polski. Średnia dla całej Polski to 29,6 proc. ●

Imiona niektórych mieszkańców na ich prośbę zostały zmienione

OGŁOSZENIE PŁATNE

34440244

W lipcu wspominamy zmarłych, których ceremonie pogrzebowe w czerwcu 2026 r. przeprowadziła firma Karawan

Adam Magdoń, Aleksandra Bednarczyk, Barbara Jurczak, Beata Gajda-Pubrat, Dziecko Marty Brodowskiej, Dziecko Reginy Baran, Eugeniusz Krawczyk, Eugeniusz Malina, Ewa Żabińska, Franciszka Dubowska, Helena Witek, Helena Żak-Kudłania, Irena Bystrowska, Irena Prażmowska, Jan Dubiel, Jan Zawiślak, Janina Pększyc, Janusz Stich, Jerzy Błasiak, Jerzy Nowiński, Jerzy Stanuch, Józef Bartnik, Krystyna Baranowska, Krystyna Marędzia, Krystyna Skibińska, Kurt Blauel, Leon Słapiński, Leszek Fastyn, Ludwik Brożek, Maciej Kula, Maria Dziegielewska, Maria Kajpust, Maria Nadybska, Maria Potok, Maria Strączek, Maria Łacna, Marian Kiełkowicz, Marianna Wróbel, Małgorzata Jaglarz, Robert Szeleźnik, Romana Rybicka, Romuald Szabab, Ryszard Nuszkievicz, Stanisław Sroka, Stefan Rudyk, Tomasz Jurkowski, Urszula Grodecka, Wanda Lewko, Wiesław Dygut, Witold Głowacki, Wojciech Bartnik, Łucja Kowalska.

Msza św. zostanie odprawiona 5 lipca 2026 o godz. 11.10 na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie.

☎ 12 411 11 11

☎ 12 658 21 11

! Całodobowe wsparcie i doradztwo

Pomagamy pożegnać bliskich z szacunkiem i godnością.

Kompleksowe usługi pogrzebowe

Rozliczenia bezgotówkowe

Transport krajowy i międzynarodowy

Własne krematorium

Organizacja styp i pożegnań

Punkty Obsługi Klienta
10 lokalizacji w Krakowie

Zobacz na:
www.karawan.pl

KAZIMIERZ

Vibes

www.galeriakazimierz.pl

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2213)

**Burmistrz Miasta i Gminy Uzdrowskiej Muszyna
ogłasza
przetarg ustny nieograniczony**

na sprzedaż nieruchomości położonej w Muszynie stanowiącej działkę ew. nr **3620/2** o powierzchni **0,0384 ha**, jednostka ewidencyjna 121011_4, obręb 0001, jednostka rejestrowa G82, dla której w Sądzie Rejonowym w Nowym Sączu X Zamiejscowym Wydziale Ksiąg Wieczystych w Muszynie prowadzona jest księga wieczysta Nr NS1M/00021341/3, która przeznaczona została do sprzedaży na podstawie Zarządzenia nr 50.2026 Burmistrza Miasta i Gminy Uzdrowskiej Muszyna z dnia 06 maja 2026 r.

- Przetarg odbędzie się w dniu **06 sierpnia 2026 r.** w sali narad Urzędu Miasta i Gminy Uzdrowskiej Muszyna (I piętro pokój nr 8) ul. Rynek 31, 33-370 Muszyna o godzinie **10:00**.
- Cena wywoławcza** nieruchomości wynosi **56 000,00 zł**. Cena wywoławcza nieruchomości obejmuje podatek VAT.
- Wadium** w wysokości **5 600,00 zł**, należy wpłacić najpóźniej **do dnia 31 lipca 2026 r. przelewem na rachunek bankowy nr 35 8809 0005 2001 0000 0648 0003** Bank Spółdzielczy Ziemi Górskich KARPATIA. Środki pieniężne winny znaleźć się na w/w rachunku bankowym najpóźniej w dniu **31 lipca 2026 r.**
- Ogłoszenie o przetargu podane zostało do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Uzdrowskiej Muszyna (II piętro), a także opublikowanie na stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta i Gminy Uzdrowskiej Muszyna oraz na stronie internetowej www.muszyna.pl.
- Dodatkowe informacje uzyskać można w *Referacie Gospodarki Nieruchomościami, Planowania, Rolnictwa i Leśnictwa Urzędu Miasta i Gminy Uzdrowskiej Muszyna*, pok. nr 18 (II piętro), tel. 18 472 59 39 lub 18 472 59 43, w godz. 9⁰⁰ – 15⁰⁰.

Kraków/34441663

Prezydent Miasta Oświęcim
informuje,

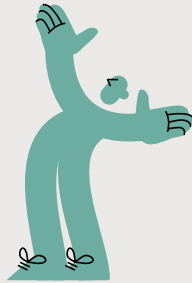
że podany został do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Oświęcim przy ul. Zaborskiej 2 w Oświęcimiu oraz w siedzibie Zarządu Budynków Mieszkalnych, przy ul. Bema 12 w Oświęcimiu, na okres 21 dni,
WYKAZ
przeznaczonego do wynajmu na czas nieoznaczony w drodze przetargu lokalu użytkowego przy ul. **Zawadzkiego 12** oraz lokalu przy ul. **Dąbrowskiego 15**.

Kraków/34441798

Wójt Gminy Chelmec
informuje, że:

w dniu 3 lipca 2026 r. na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Chelmec przy ul. Papieskiej 2, na stronie internetowej Urzędu www.chelmec.pl oraz Biuletynie Informacji Publicznej <https://bip.malopolska.pl/ugchelmec> został wywieszony na okres 21 dni
WYKAZ
nieruchomości stanowiących własność Gminy Chelmec przeznaczonych do użyczenia (Piątkowa) oraz dzierżawy (Kłęczany).

Kraków/34441851

Słówko **NOWOŚĆ**
Literówka
Quizy
Sudoku
KrzyżówkiZeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

Szukaj w

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OGŁOSZENIE z dnia 3 lipca 2026 r.

**o konsultacjach społecznych do projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Żabiniec”
wraz z prognozą oddziaływania na środowisko i niezbędną dokumentacją**

Na podstawie art. 8h ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538, 781) i art. 54 ust. 2 w zw. z art. 39 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670), a także w związku z uchwałą nr XXXIII/690/25 Rady Miasta Krakowa z dnia 2 lipca 2025 r.,

zawiadamiam

o konsultacjach społecznych do projektu zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru **„Żabiniec”** wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz niezbędną dokumentacją. Granice obszaru objętego zmianą planu miejscowego szczegółowo określa załącznik graficzny.

Konsultacje społeczne do projektu zmiany planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz niezbędną dokumentacją zostaną przeprowadzone w dniach **od 3 lipca do 30 lipca 2026 r.** poprzez:

- bezpośredni kontakt i obsługę obywateli w Wydziale Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Krakowa, ul. Mogilska 41, w godzinach:
 - wtorki, środy, czwartki i piątki 8:00-15:00,
 - w poniedziałki 10:00-18:00;

wizytę można również umówić na konkretną godzinę – mailowo pod adresem: bp.umk@um.krakow.pl lub telefonicznie pod numerami: 12 616-8526, – 8542;

- składanie uwag;

- zamieszczenie projektu zmiany planu **„Żabiniec”** wraz z prognozą oddziaływania na środowisko na stronie internetowej: www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne (w zakładce **PLANY SPORZĄDZANE**).

Spotkanie otwarte (dyskusja publiczna) dotyczące rozwiązań przyjętych w projekcie zmiany planu miejscowego obszaru „Żabiniec” zostanie przeprowadzone w dniu **14 lipca 2026 r.**, w Urzędzie Miasta Krakowa, **pl. Wszystkich Świętych 3-4, sala Dietla**, początek o **godzinie 15:30**. W spotkaniu otwartym (dyskusji publicznej) można również uczestniczyć online, tj. za pomocą środków porozumiewania na odległość. Link do połączenia z platformą zostanie umieszczony na stronie planu. Szczegółowe informacje są publikowane w zakładce ZAPROSZENIA pod adresem: www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne

Dodatkowe spotkanie otwarte na temat projektu zmiany planu miejscowego obszaru „Żabiniec” odbędzie się w Dzielnicy IV Prądnik Biały w dniu **21 lipca 2026 r.**, w siedzibie Rady i Zarządu Dzielnicy IV Prądnik Biały przy ul. Białoprądnickiej 3 w Krakowie, początek o godzinie 17:00.

Każdy ma prawo zgłoszenia uwag do projektu zmiany planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Uwagi należy składać w nieprzekraczalnym terminie **do 30 lipca 2026 r.** – wyłącznie na formularzu urzędowym – z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby.

Wzór formularza został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej: www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne (w zakładce **WZORY**). Można go przestać poprzez e – doręczenia. Formularz dostępny jest również w formie elektronicznej – można go przestać online. LINK: *Formularz pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego – Krakowski Portal Usług Miejskich*

W przypadku poczty elektronicznej – maile z formularzem należy kierować na adres: uwagi-bp@um.krakow.pl

Forma papierowa obejmuje:

- złożenie formularza na dziennikach podawczych zlokalizowanych w budynkach Urzędu Miasta Krakowa,
- wysłanie formularza drogą pocztową na adres: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Planowania Przestrzennego, ul. Mogilska 41, 31-545 Kraków,
- przekazanie wypełnionego formularza w czasie prowadzonego spotkania otwartego (dyskusji publicznej).

UWAGA: Liczy się data wpływu do tut. urzędu, a pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawi się bez rozpoznania.

Informuję, że:

- Zgłoszenie uwagi stanowić będzie odpowiedź na niniejsze Ogłoszenie.
- Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 **unijnego ogólnego rozporządzenia o ochronie danych** (tzw. **RODO**) administratorem danych osobowych jest **Prezydent Miasta Krakowa z siedzibą Pl. Wszystkich Świętych 3-4, 31-004 Kraków**. Z administratorem możesz się skontaktować listownie (adres jw.) lub drogą elektroniczną – adres e-mail: bp.umk@um.krakow.pl.
- Składający uwagę ma prawo do żądania od administratora dostępu do podanych danych osobowych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania.
- Podane dane osobowe będą przetwarzane do czasu załatwienia sprawy, dla potrzeb której zostały zebrane, a następnie będą przechowywane przez 25 lat, po czym zostaną przekazane do Archiwum Narodowego w Krakowie.
- Składający uwagę ma prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.
- Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy. Konsekwencją niepodania danych osobowych jest pozostawienie uwagi bez rozpoznania.
- Podstawę prawną przetwarzania danych stanowią przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
- Dane kontaktowe inspektora ochrony danych – adres pocztowy – jw., e-mail: iod@um.krakow.pl.

Uwagi są rozpatrywane przez Prezydenta Miasta Krakowa. Wykaz oraz propozycja rozpatrzenia zgłoszonych uwag następuje w formie Zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa publikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa na stronie internetowej www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne

Kraków/34441605

GAZETA
wyborcza
DLA FIRM, URZĘDÓW I INSTYTUCJI**Przetargi,**
licytacje,
zamówienia
publiczne**Ogłoszenia**
sądowe
i rekrutacyjne**Nekrologi,**
kondolencje,
wspomnienia

KONTAKT:

kontakt_komunikaty@wyborcza.pl,
tel. 507 094 232
nekrologi@wyborcza.pl,
tel. 22 555 55 55

<

CO JEST GRANE

Lato w mieście

Na rowerze,
w muzeum,
z książką

Latem, wcale nie trzeba uciekać z Krakowa.
Podpowiadamy, gdzie wybrać się w czasie wakacji.

Marta Gruszecka

Smyk, Mikrus czy Syrena?

– Spędźcie wakacje w rodzinnym gronie – twórczo, aktywnie i z głową pełną pomysłów! – zachęca zespół Muzeum Inżynierii i Techniki i zaprasza dzieci w wieku od 7 do 12 lat do udziału w cyklu zajęć „Lato w MIT”. Co w programie? – To idealna okazja, by uciec od codziennej rutyny i wspólnie przyjrzeć się

z bliska technologii, która zmienia nasz świat. Czekają na Was inspirujący edukatorzy i masa dobrej zabawy – podkreśla Edyta Gajewska z MIT. W poniedziałki (13 i 27 lipca) dzieci będą spędzać czas w Ogrodzie Doświadczeń (al. Pokoju 68), gdzie znajduje się ponad 100 stanowisk do wykonywania prostych eksperymentów fizycznych. Miejscem zajęć w pozostałe dni będzie Zajezdnia (św. Wawrzyńca 15). Wtorki (14 i 28 lipca) to nauka i zabawa

• Galeria Kazimierz od lat dba o letnią rozrywkę mieszkańców Krakowa i turystów. W tym roku podczas Kazimierz Vibes odbędą się m.in. koncerty, warsztaty i spektakle pod gołym niebem FOT.PIOTR IDEM

inspirowane wystawą „Kuchnia od kuchni”. W środy (15 i 29 lipca) głównym tematem zajęć będzie polska motoryzacja. – Na zajęciach warsztatowych każdy uczestnik samodzielnie złoży model samochodu, a w Strefie Klocków wszyscy wcielą się w role konstruktorów pojazdów – zapowiada Edyta Gajewska. Czwartkowe spotkania (16 i 30 lipca) będą poświęcone komunikacji, a piątkowe (17 i 31 lipca) światu i elektrowniom.

MIT zaprasza również na półkolonie – pierwszy turnus, dla dzieci w wieku 7-10 lat, odbędzie się już między 6 a 10 lipca. Do udziału w drugim turnusie (20-24 lipca) zespół muzeum zachęca nieco starsze dzieci, od 10 do 13 lat. – Przygotowaliśmy intensywny program, który zamieni każdy dzień w fascynującą wyprawę do świata techniki – mówi Edyta Gajewska z MIT. Szczegółowe informacje na temat programu „Lato w MIT” są dostępne na stronie mit.krakow.pl.

REKLAMA

Kraków/34440086

Kraków

Krakowskie Forum Kultury
zaprasza na:

**XVI Krakowskie
Miniatury
Teatralne**

11-19 lipca 2026

Nowohuckie Centrum Kultury
al. Jana Pawła II 232, 31-913 Kraków

Mazowiecki Instytut Kultury
JADWIGA
12 lipca, niedziela, godz. 19:00

Teatr Gudejko
DO ZOBACZENIA ZA ROK
13 lipca, poniedziałek, godz. 19:00

Teatru Kwadrat: Teatr Kwadrat im. Edwarda Dziewońskiego w Warszawie
DEGUSTACJA
14 lipca, wtorek, godz. 19:00

Wydział Produkcji
SZTUKA I SEKS, CZYLI PEGGY GUGGENHEIM
16 lipca, czwartek, godz. 19:00

Teatr Kamienica w Warszawie
OPIEKUNKA NA ZABÓJ
17 lipca, piątek, godz. 19:00

Kujawsko-Pomorski Teatr Muzyczny w Toruniu
ŚLUBY PANIEŃSKIE
19 lipca, niedziela, godz. 19:00

Zapraszamy
na wydarzenia
towarzyszące
w Klubie Kazimierz
ul. Krakowska 13/17

KRAKOWSKIE FORUM KULTURY - INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

Program festiwalu: krakowskieforum.pl

Organizator:

Partnerzy:

ACT&FLOW
AGNIESZKA PRZEPÍORSKAMUZEUM
JANA ROCHANOWSKIEGO

teatr KWADRAT

Patroni medialni:

Krakowskie
Forum Kultury

CO JEST GRANE

Lato w MuFo

MuFo, jedyne muzeum fotografii w Polsce, zadba o letni kalendarz zarówno dzieci, jak i dorosłych. Wakacje będą okazją do oprowadzania i wzięcia udziału m.in. w warsztatach towarzyszących wystawie „Wspólnie. 20 lat kolektywu Sputnik Photos” (przykładowo – 11 lipca pracy nad portretem będzie uczył Adam Pańczuk). Co jeszcze w letnim programie? – Zaplanowaliśmy wycieczkę rowerową z Filipem Springerem (sierpień 2026) i warsztaty w ciemni. Nauczymy się wywoływać zdjęcia... w kuchni czy łazience. Ze względu na obchody 200-lecia fotografii będziemy mówić o jej historii i wykorzystywanych przez nią technikach – zapowiada Maria Masternak, kierowniczka Działu Edukacji MuFo.

Propozycją, której nie sposób się oprzeć, są warsztaty fotograficzne „Kolor wisi w powietrzu” oraz „Luksografia, czyli malowanie światłem” w MuFo Józefitów. – Wiedząc o tym, że prawie każde dziecko ma dziś przy sobie aparat i na co dzień wykonuje zdjęcia, postanowiliśmy zorganizować dla najmłodszych kurs fotograficzny – zdradza Maria Masternak. I podkreśla: – Prosimy o zabranie dowolnego aparatu – może to być smartfon lub prosty aparat cyfrowy z trybem automatycznym i ekranem. Warsztaty dla dzieci odbywają się w każdy poniedziałek lata o godz. 10.30. Szczegółowy plan letnich atrakcji MuFo jest dostępny na stronie mufo.krakow.pl.

Galeria w plenerze

Uwielbiana krakowska galeria latem wychodzi w plener i stawia na obecność sztuki współczesnej w przestrzeni miasta. Wystawa „Język pereł” Celine Levitan, malarki, graficzki i twórczyni obrazów tekstylnych, to opowieść o szyciu jako formie malarskiego myślenia. – Wszystkie prace Celine Le-

vitan są silnie autobiograficzne – artystka traktuje je jako zapis własnych doświadczeń, emocji, lęków, pragnień i wewnętrznych przemian. Konsekwentnie mówi o swoich realizacjach jak o obrazach, mimo że powstają z tkanin, haftów oraz patchworkowych aplikacji, obficie dekorowanych cekinami, sztucznymi perłami czy plastikowymi kamieniami – mówi Delfina Jałowik, kuratorka wystawy i dyrektorka Galerii Bunkier Sztuki.

Wernisaż wystawy 8 lipca o godz. 18, espozycję można oglądać do 31 października. Szczegółowy program wakacyjnych aktywności Galerii Bunkier Sztuki jest dostępny na stronie bunkier.art.pl.

„ISKRA” w Cricotece

Animatorów, edukatorów kultury i nauczycieli zaprasza do siebie latem Cricoteka. Pięciodniowy cykl warsztatów „ISKRA. Letnie laboratorium sztuki i edukacji” to propozycja dla tych, którzy pracują ze sztuką procesualnie, relacyjnie i lokalnie, ale czują, że potrzebują nowego impulsu, świeżego języka i realnej wymiany z innymi praktykami. – Program „ISKRY” obejmuje doświadczenia pracy z ciałem, przedmiotem, przestrzenią, dźwiękiem oraz obrazem. Poprzez eksperymenty i wspólne ćwiczenia uczestnicy będą mogli doświadczyć, jak różnorodne praktyki artystyczne wpływają na proces myślenia, komunikacji w grupie i uruchamiania wyobraźni – zapowiada Anna Grajewska, pomysłodawczyni i kuratorka programowa „ISKRY”. Warsztaty odbędą się między 17 a 21 sierpnia w Cricotece. Szczegóły niebawem pojawią się na stronie cricoteka.pl.

Kto mieszka w stawie?

Muzeum Narodowe w Krakowie przygotowało wakacyjne propozycje dla każdego, bez wzglę-

du na wiek. Dzieci będą mogły wziąć udział na przykład w warsztatach „Dzień stwora z jeziora” Magdy Schuster, twórczyni pracowni NoTo-Pięknie!. – Kto mieszka w tajemniczym stawie? Z kim plotkuje wiatr, gdy wpada pomiędzy szuwały? Odważcie się sprawdzić to razem z nami? Może to właśnie ktoś z Was usłyszy szept rusalki albo dostrzeże przemykający po wodzie zielony cień wodnika? Wśród dzikiej, szeleszczącej i pluskającej przyrody z łatwością powołamy do życia własne stwory z jeziora – zapowiada Magda Schuster i Kamil Bachta, prowadzący warsztaty. Miejsce zbiórki to Park Rzeczny im. Włodzimierza Tetmajera w Bronowicach Małych.

Cztery oddziały w trzy godziny

Warto wpisać w kalendarz akcję pod hasłem „Museum Crawl” (25 lipca). Obejmuje ona zwiedzanie z przewodnikiem czterech oddziałów MNK. – Męczy Cię zwiedzanie z przewodnikiem pełne dat i suchych faktów? „Museum Crawl” to wyjątkowe muzealne doświadczenie. Zwiedzisz z przewodnikiem 4 oddziały Muzeum Narodowego w Krakowie: Muzeum Czartoryskich, Galerię sztuki polskiej XIX wieku w Sukiennicach, Wystawę „Przedmioty. Galeria designu polskiego XX i XXI wieku” oraz Dom Józefa Mehoffera – wymienia Izabela Rak z MNK. Dodaje, że zwiedzanie odbędzie się pod opieką ekspertki. – A żeby przetrwać ten muzealny maraton, w trakcie wydarzenia będą serwowane napoje i przekąski. Start Museum Crawl o godz. 11 w Muzeum Czartoryskich (Pijarska 15), finał o godz. 14.

Rowerem do Tenczyna

Na wycieczkę rowerową z Rydlówki do zamku Tenczyn w Rudnie zaprasza 4 lipca Muzeum Krakowa.

– Planujemy pokonać wiele podjazdów, doświadczyć chłodu i piękna lasu, wygrzać się wśród słonecznych pól z zapierającymi dech w piersiach widokami – i to wszystko w cudownym towarzystwie przyjaciół Rydlówki i Tęczyńskiego Parku Krajobrazowego – zapowiada zespół Muzeum Krakowa.

W programie również m.in. „Lato w mieście – Wakacje z rzeczami” skierowane do rodzin z dziećmi w wieku od 10 do 13 lat. To na przykład warsztaty kreatywne „Dużo pisać nie umiem. Piszę tylko parę słów, aby zostać w Twej pamięci” na temat pamiętników (6 lipca) albo warsztaty teatralne „Niezwykłe gadzety czy bezcenne perły?” (7 lipca).

Jazz na Kazimierzu

Galeria Kazimierz od wielu lat zapewnia mieszkańcom i turystom wakacyjną rozrywkę. A to w ramach Kazimierz Vibes – letniego festiwalu, który oferuje różnorodne atrakcje dla dzieci, młodzieży, dorosłych, seniorów, a zatem – całych rodzin.

Co w planach na nadchodzącą edycję? – W tym roku lato u Kazimierza będzie wybrzmiewać jazzem. Największy tego typu festiwal w Polsce, Summer Jazz Festival Kraków, zabrzmi między innymi na placu przed Galerią Kazimierz. Widzimy się na koncertach: Crazy Fingers (4 lipca), Elokwencja Kwartet (11 lipca), Lossen. Tribute to Janis Joplin (18 lipca), Smoke & Blues (25 lipca), Magdy Hanausek & Przyjaciół (1 sierpnia), Macieją Kleczką i Przyjaciół (8 sierpnia), Jacka Dewódzkiego i zespołu Jacki (15 sierpnia), Old Metropolitan Band (22 sierpnia) i Fortet Latin Jazz (29 sierpnia) – zapowiadają organizatorzy festiwalu. Wszystkie koncerty rozpoczynają się o godz. 19. Wstęp wolny. ●

REKLAMA

Kraków/34441559

Kraków

LATO W MIT

ZAJEZDZIA
ul. św. Wawrzyńca 15

- ZAJĘCIA EDUKACYJNE DLA RODZIN Z DZIEĆMI
godz. 12.00–15.00
14–17 lipca i 27–31 lipca
- PÓŁKOLONIE
6–10 lipca i 20–24 lipca
- GRUPY ZORGANIZOWANE NA ZAMÓWIENIE

OGRÓD DOŚWIADCZEŃ
im. S. Lema – I Oddział MIT, al. Pokoju 68

- ŁĄCZYMY NAUKĘ Z ZABAWĄ!
pon.–pt.: 9.00–19.00
sob.–nd.: 10.00–19.00
- ZAJĘCIA EDUKACYJNE DLA RODZIN Z DZIEĆMI
godz. 12.00–15.00
13 i 27 lipca
- PIKNIKI RODZINNE
niedziele: 5 lipca
2 sierpnia i 13 września

Informacje – tel.: 12 428 66 00 wewn. 11; e-mail: rezerwacja@mit.krakow.pl

Muzeum Inżynierii i Techniki

Muzeum Inżynierii i Techniki – INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

CO JEST GRANE

Rozmowa z **Bożeną Adamek**

„Czterdzieści lat w Teatrze im. Juliusza Słowackiego, a ja wciąż czuję treść”

– Dyrektor Krzysztof Głuchowski otwiera drzwi młodym, ale też nie zapomina o aktorach seniorach – gramy, pracujemy. Bo wciąż mamy coś do przekazania.

ROZMOWA Z
BOŻENĄ ADAMEK

aktorką Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie

MARTA GRUSZECKA: Należy Pani do zespołu Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie od 40 lat!
BOŻENA ADAMEK: Zadebiutowałam tutaj nawet wcześniej, w 1972 roku, rolą Frani w „Weselu Figara”. Byłam na pierwszym roku studiów. Do stałej obsady dołączyłam w 1986 roku, za czasów dyrektora Jana Gawlika, w czasach paskudnego komunizmu. Dlatego każdy wyjazd na Zachód – a wyjeżdżaliśmy razem z mężem do jego ciotki do Londynu – był dla nas szokiem. Oglądałam angielskie teatry, ich scenografie, a potem patrzyłam na nasze biedne (choć pomyslowe!) stroje.

Wcześniej grałam w Teatrze Powszechnym im. Zygmunta Hübnera w Warszawie, Teatrze Ludowym, Teatrze Bagatela i Teatrze STU. Miałam też przyjemność zagrać m.in. w „Biesach” Andrzeja Wajdy.

Jak zapamiętała Pani współpracę z mistrzem? Kraków obchodzi w tym roku jego setne urodziny. – Trafiłam do obsady przypadkiem. Na moje zajęcia w szkole te-

• **Bożena Adamek jest częścią zespołu Teatru im. Juliusza Słowackiego od 40 lat. Na zdjęciu próba do spektaklu „Wyspa”** FOT. JOANNA SIWIEC

atralnej wbiegł Jurek Stuhr i powiedział: „Bożena, zbieraj się, jesteś potrzebna w Starym Teatrze!”. Okazało się, że dziewczynka, która grała Matrioszę w „Biesach”, po wakacjach nieco wyrosła i nie pasowała już do tej roli. Andrzej Wajda zaprosił mnie na krótką rozmowę i powiedział, czego ode mnie oczekuje. Tak zagrałam w „Biesach” – Jan Nowicki mówił monolog, a ja jako Matriosza pokazywałam się w okienku z lalką. Było mi bardzo miło, kiedy otrzymałam od Andrzeja Wajdy zaproszenie na jubileusz spektaklu. Taka epizodyczna rola, a on mnie zapamiętał! Do filmu też miałam szczęście – grałam m.in. Biankę w „Sanatorium Pod

Klepsydrą” w reż. Wojciecha Jerzego Hasa, Elżbietę Habsburżankę w serialu „Królowa Bona” w reż. Janusza Majewskiego czy Julię w „Romeo i Julii”, realizacji Teatru Telewizji w reż. Jerzego Gruzzy.

Teraz gra Pani w „Wyspie” w reż. Eugenii Balakirewej na deskach Teatru im. Juliusza Słowackiego. Po obejrzeniu sztuki mam poczucie, że to właśnie grana przez Panią Halina jest w tej historii najważniejsza.

– Emocjonalnie bardzo związałam się z tą sztuką. Postać Haliny, nestorki rodu, jest mi bliska, bo ma w sobie empatię. Nawet jeśli czasem bywa

szorstka, widać, że wypływa to z troski o miejsce i bliskich ludzi. „Wyspa” ma coś z magicznego snu, który nam się śni i z którego w pewnym momencie się budzimy... Cieszę się, że ta dość smutna sztuka kończy się taką słoneczną sceną. Nasza reżyserka, Żenia, włożyła w tekst kawałek swoich wspomnień, scenariusz jest w dużej części autobiograficzny. A my, aktorzy – Marta Konarska, Wanda Skorny, Krzysztof Zarzecki i Karol Kubasiewicz – dołożyliśmy do tego serce.

Jak wspomina Pani swoją babcię?

– Z czułością. Kochała mnie bezwarunkowo, nie za to, że pięknie zdałam egzamin. Pamiętam, że kiedy przyjeżdżałam do babci, która mieszkała w małej miejscowości nieopodal Lublina, czekała na mnie już na drodze. Jestem jej za tę miłość bardzo wdzięczna, czuję jej cząstkę w roli Haliny.

Premiera „Wyspy” odbyła się w marcu. Pani rodzina pewnie już widziała spektakl? Jak zareagowała?

– Mąż, który jest reżyserem teatralnym (Włodzimierz Nurkowski – przyp. red.), obejrzał i potem w większym gronie skomentował, że to dobrze zrobiona sztuka. Bardzo się cieszę, że dyrektor Krzysztof Głuchowski dał szansę Żenii, uchodźczyni z Białorusi, do opowiedzenia swojej historii. Byłam zdumiona tym, że tak dobrze mówi po polsku i sama napisała scenariusz, który momentami brzmi dla mnie jak poezja. Dyrektor otwiera drzwi mło-

dym, ale też nie zapomina o aktorach seniorach – jesteśmy na etacie, gramy, pracujemy. Bo wciąż mamy coś do przekazania, zwłaszcza młodemu pokoleniu. Dlatego, kiedy władze PiS-u chciały rozwiązać umowę z Krzysztofem Głuchowskim i zmienić profil teatru, wszyscy stanęliśmy za nim murem. Teatr im. Juliusza Słowackiego odnosi sukcesy, pracuje się tutaj dobrze, wszyscy jesteśmy w tę pracę zaangażowani, a tu nagle ktoś chce to zniszczyć? I przysłać jakiegoś urzędnika, który zupełnie nie rozumiałby panującej u nas atmosfery? Czuliśmy się skrzywdzeni. Wygraliśmy, a teraz dyrektor stoi murem za nami. My, aktorzy seniorzy, gramy w sztukach ważnych, współczesnych, ciekawych, wciąż możemy robić coś, co sprawia nam wielką radość. Czuć treść, napięcie przed spektaklem. ●

„Wyspę” obejrzymy **10-12 lipca** na Scenie Domu Machin (Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie, plac św. Ducha 2), potem dopiero **11-12 września**. Poza Bożeną Adamek w spektaklu występują: Marta Konarska, Wanda Skorny, Karol Kubasiewicz i Krzysztof Zarzecki. Za dramaturgię sztuki odpowiada Krzysztof Zygućki, za scenografię Jerzy Basiura. Autorem muzyki jest Władysław Szaban. Reżyseria światła: Monika Stolarska, choreografia: Magdalena Kawecka, wideo: Piotr Bontron. Producentką spektaklu jest Bożena Sowa. Bilety są dostępne na stronie **teatrwwkrakowie.pl**

Letnie Tanie Kinobranie

Kogo spotkasz tego lata?

„Lato spotkań” – pod takim hasłem upłynie drugi tydzień Letniego Taniego Kinobrania w Kinie Pod Baranami. Na wielkim ekranie m.in. Olivia Colman, Agata Kulesza, Joanna Kulig i Tomasz Kot.

Letnie Tanie Kinobranie wystartowało w ostatni weekend czerwca pod hasłem „Najlepsze lato ever”. Między 3 a 9 lipca festiwal proponuje filmowe opowieści o relacjach – rodzinnych, przyjacielskich i społecznych.

Spotkania, które zapadają w pamięć

– Lato sprzyja spotkaniom – przypadkowym w podróży, w saunie, na końcu świata. To rodzinne powroty, rozmowy z przyjaciółmi, rendez-vous z samym sobą. Spotkanie to czas na refleksję, zabawę, a czasem to walka o wspólny cel – zapowiada Marynia Gierat.

• **Kadr z filmu „Ida”** FOT. SOLOPAN

Podczas Letniego Taniego Kinobrania zobaczymy niemal premierowo (film trafił do kin w kwietniu 2026 roku) najnowsze dzieło Sophie Hyde pt. „Mów mi Jimpa” z Olivią Colman i Danielem Henshallem w rolach głównych. To słodko-gorzki portret rodziny, w której bliskość bywa trudniejsza niż konflikt, a miłość wymaga odwa-

gi, by pozwolić innym żyć po swojemu. Fabuła filmu koncentruje się na relacji rodzinnej: reżyserki Hannah (w tej roli Olivia Colman), jej męża Harry’ego (Daniel Henshall), nastoletniego syna Francisa (Aud Mason-Hyde) i nieprzewidywalnego ojca Jimpe (John Lithgow).

W programie festiwalu na ten tydzień są m.in. aż dwa filmy Pawła Pawlikowskiego, reżysera, przypomnijmy, nagrodzonego w maju za reżyserię na festiwalu w Cannes za najnowszą „Ojczyznę”. Na letnim ekranie Kina Pod Baranami zobaczymy „Idę” (2013) z Agatą Trzebuchowską i Agatą Kuleszą w rolach głównych (produkcja zdobyła Oscara w kategorii „najlepszy film nieanglojęzyczny”) oraz nominowaną do Oscara w trzech kategoriach „Zimną wojnę” (2018) z brawurowym duetem Joanny Kulig i Tomasza Kota. Repertuar najbliższego tygodnia zakłada aż dwa pokazy w ogrodzie

Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha. 7 lipca na ekranie pod gołym niebem kultowy „Dirty dancing” z 1987 roku, natomiast 9 lipca „Amelia” z 2001 roku. Oba pokazy rozpoczyna się o godz. 21.15.

Plakaty dla kolekcjonerów

Dodatkowymi atrakcjami dla uczestników Letniego Taniego Kinobrania są tradycyjne już akcje Plakatobrania i Zbieraj KINO. Kino Pod Baranami zaprasza też do nadrabiania filmowych zaległości bez wychodzenia z domu. Repertuar wirtualny znajdziemy na stronie e-kinopodbaranami.pl. ●

Marta Gruszecka

20. Letnie Tanie Kinobranie w Kinie Pod Baranami potrwa **do 3 września**. Szczegółowy repertuar jest dostępny na stronie **kinopodbaranami.pl**. Bilety kupimy zarówno wirtualnie, jak i w kasie kina

REKLAMA

Kraków/34440717

NAJLEPSZE LATO EVER

Letnie 20. wakacyjny festiwal filmowy

Tanie Kinobranie

Tydzień #2

3-9.07.2026

LATO SPOTKAN

Chungking Express - Dobrze się kłamię w miłym towarzystwie - Father Mother Sister Brother - Grand Budapest Hotel - Ida - Jutra będzie nasze - La fille et le lion - Lunana - Szkoła na końcu świata - Mów mi Jimpa - Rodzina da wynajętego strażnika świętej sauny - To był zwykły przypadek - Wielkie piękno - Zimna wojna

Kino Pod Baranami

WROCLAW TYGODNIK

Piątek, 3 lipca 2026 | Redaktor prowadzący: Leszek Frelich

wroclaw.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: wroclaw@wyborcza.pl

Ekspert o zmianie klimatu:

Rozważmy dzień ze sjestą

► 8

10 lat od cudu w Legnicy

Proboszcz: Są także uzdrowienia

Od 10 lat wierni są przekonani, że to, co zdarzyło się u św. Jacka, było cudem. Ówczesny biskup legnicki Zbigniew Kiernikowski pisał w komunikacie o „relikwiach” i „przedziwnym znaku”. Według proboszcza jednak dowodem na cud jest to, co przez te lata działa się w parafii. – Od tego czasu odwiedziło nas ponad 110 tys. pielgrzymów z całego świata – mówi proboszcz, ksiądz Andrzej Ziombra ► 3

FOT. KRZYSZTOF ZATYCKI / AGENCIA WYBORCZA.PL

Afera Collegium Humanum

Fałszywi magistrowie za 20 tys. zł

Gdy w Wyższej Szkole Menedżerskiej w Jeleniej Górze woda zalała archiwum, to władze uczelni zaczęły sprzedawać dyplomy chętnym, kasując od 20 do 40 tys. zł. Wśród osób, które potrzebowały „odtworzyć” dyplom, był też Paweł Cz. To rektor słynnej prywatnej uczelni Collegium Humanum. Dziś skruszony przestępca, współpracujący ze śledczymi ► 6

Hipnoza gangsterów

W Polsce jest to nielegalne

Dotarliśmy do hipnotyzera. Opowiedział nam, jak wprowadził w trans gangstera „Jakubka” i przekazał go zahipnotyzowanego do przepytывania prokuratorce. Z dokumentów śledztwa, których kopie posiadamy, wynika, że za hipnozę zapłacono wykonującemu 300 złotych za godzinę. Biegły wystawił fakturę. W Polsce wykorzystywanie hipnozy w taki sposób jest zakazane ► 4-5

Rekrutacja do szkół średnich we Wrocławiu 2026

Co sprawia, że licea mają po kilka tysięcy chętnych?

W niektórych wrocławskich liceach na jedno miejsce przypada w tym roku nawet 8-10 kandydatów.

Jessica Krysiak

Jak pisaliśmy już w „Wyborczej”, najwięcej zgłoszeń w tegorocznej rekrutacji, kolejny rok z rzędu, odnotowało LO IX im. Juliusza Słowackiego przy ul. ks. Piotra Skargi 31. Złożono tam 10 060 wniosków na 288 miejsc, co oznacza około 35 kandydatów na jedno miejsce.

Jak podkreśla dyrektor placówki, Izabela Koziej, zainteresowanie jest tak duże, że szkoła musi zwiększać liczbę członków komisji rekrutacyjnej, aby nabór do klas przebiegał sprawnie.

Jej zdaniem tak duża popularność LO IX wynika z kilku czynników. – Młodzież dobrze czuje się w naszej szkole. Może się tu nie tylko uczyć, ale rozwijać różne swoje pasje i poznawać nowe przestrzenie życiowe. Mamy rzetelną, zaangażowaną kadrę, która od lat trzyma poziom, a jednocześnie sięga po nowe rozwiązania potrzebne w dzisiejszej, skomplikowanej sytuacji edukacyjnej – mówi.

I dodaje: LO IX ma również silny element tradycji i rodzinności. Do szkoły trafia wiele dzieci naszych absolwentów. To dla nas ważne i pokazuje, że budujemy ciągłość pokoleń.

Zwraca też uwagę na lokalizację: – Znajdujemy się w centrum miasta, jesteśmy dobrze skomunikowani zarówno kolejowo, jak i tramwajowo. To ma znaczenie, zwłaszcza że spora

• IX LO im. Juliusza Słowackiego we Wrocławiu odnotowało rekordową liczbę wniosków podczas tegorocznej rekrutacji

FOT. KRZYSZTOF ĆWIK / AGENCJA WYBORCZA.PL

część uczniów dojeżdża z otuliny wrocławskiej. Szacujemy, że stanowią oni około 35-38 proc. naszej młodzieży.

Profile specjalistyczne magnesem dla uczniów

Obiegane w tym roku jest również LO XIII im. Aleksandra Fredry przy ul. Haukego-Bosaka 33. Do szkoły wpłynęło 7 864 wnioski na 288 miejsc, co oznacza około 27 kandydatów na jedno miejsce.

Dyrektor Piotr Pitura wskazuje, że popularność szkoły wynika przede wszystkim z wyników matur. – Mamy wysoki poziom nauczania i zdawalność. Od wielu lat są stabilne, wysokie wyniki. Mam nadzieję, że w tym roku również – mówi.

Szkola oferuje szeroki wybór profili. – Od klas dziennikarskich i przy-

rodniczych, przez politechniczne z matematyką, fizyką i informatyką, po klasy artystyczne i humanistyczne. Ten wachlarz jest u nas szeroki i każda klasa cieszy się zainteresowaniem – dodaje.

Jego zdaniem szkołę wyróżnia profil z rozszerzoną matematyką, fizyką i geografią: – Prowadzimy go od trzech lat. To specyficzny profil, praktycznie jedyny taki we Wrocławiu. Daje możliwość studiowania na politechnice, uniwersytecie ekonomicznym i przyrodniczym, dlatego cieszy się dużym zainteresowaniem.

W tym roku o jedno z 32 miejsc w klasie geograficzno-matematycznej ubiega się 1188 osób.

LO XIII prowadzi także program DSD (Deutsches Sprachdiplom). – Jesteśmy znani z klasy z dużą liczbą

Młodzież dobrze czuje się w naszej szkole. Może się tu nie tylko uczyć, ale rozwijać różne swoje pasje i poznawać nowe przestrzenie życiowe. Mamy rzetelną, zaangażowaną kadrę, która od lat trzyma poziom

IZABELA KOZIEJ
dyrektorka IX LO

bą godzin języka niemieckiego. Od lat współpracujemy z partnerami w Niemczech, mamy podpisaną umowę patronacką z uniwersytetem. Mimo że niemiecki jest dziś mniej popularny, ta klasa nadal przyciąga uczniów – mówi Pitura.

Dodaje, że szkoła rozwija również profile artystyczne. – Mamy m.in. klasy architektoniczne z rysunkiem architektonicznym, fizyką i matematyką. Powróciliśmy też do klas typowo plastycznych z rozszerzonym językiem polskim i angielskim oraz warsztatami plastycznymi. To alternatywa dla wrocławskiego „plastyka”.

Dyrektor zwraca też uwagę na zmiany w tegorocznej rekrutacji. Chodzi o zasadę, zgodnie z którą uczeń przyjęty w I etapie, chcąc wziąć udział w rekrutacji uzupełniającej, musi

zrezygnować z wcześniej zdobytego miejsca.

– Cieszymy się, że do drugiego etapu mogą przystąpić tylko osoby, które nie dostały się nigdzie. To porządkuje sytuację i stabilizuje rekrutację. W poprzednich latach dzieci odbierały dokumenty, robiło się domino, blokowały miejsca, a potem wracały do szkół w otulinie albo próbowały dostać się do innych klas. Teraz będzie to bardziej przejrzyste – ocenia Piotr Pitura.

Duża liczba kandydatów to też wyzwania

4 903 wniosków na 197 miejsc (25 osób na jedno miejsce) złożono w tym roku do Liceum Ogólnokształcącego nr XII im. Bolesława Chrobrego na pl. Orłąt Lwowskich 2a.

– Bardzo się cieszymy, że jesteśmy szkołą, która przyciąga tak wielu uczniów. To dla nas zjawisko nie tylko mile, ale i stanowiące dowód ciężkiej pracy wszystkich pracowników: nauczycieli i administracji – mówi dyrektor placówki Zdzisław Jaskólski.

Jego zdaniem na popularność LO XII wpływa zarówno oferta edukacyjna, jak i wyniki. – Od dwóch-trzech lat wprowadzamy nowe profile, mamy też nowy język obcy – hiszpański. Do tego dochodzi dobra marka szkoły: osiągnięcia maturalne, olimpijskie, liczne wyjazdy i projekty. To wszystko składa się na efekt, który dziś widzimy – wyjaśnia.

Dyrektor zaznacza jednak, że duża liczba kandydatów jest również wyzwaniem: – Szkoła nie jest z gumy. Mamy już bardzo dużo klas i coraz trudniej o dobre warunki dla uczniów. Nie jesteśmy w stanie przyjąć więcej oddziałów, choć obecnie i tak przyjmujemy trochę więcej niż w poprzednich latach.

Około jedna trzecia wniosków, które w tym roku wpłynęły do LO XII, została złożona przez osoby spoza Wrocławia. – To nas nie dziwi. Aglomeracja wrocławska się rozrasta, rodzice chcą, żeby dzieci chodziły do popularnych i znanych szkół – mówi Jaskólski.

Zwraca też uwagę na zmiany w tegorocznym systemie rekrutacji, w tym na włączenie Akademickiego Liceum Ogólnokształcącego Politechniki Wrocławskiej do miejskiego systemu.

– To, że Politechnika jest już w systemie elektronicznym, jest na pewno pozytywną zmianą. Dzięki temu uніка się podwójnej rekrutacji. Dobrze również, że część szkół spoza Wrocławia jest w naszym systemie. Wiele rzeczy się poprawia i funkcjonuje lepiej w kwestii zapisów niż w poprzednich latach. To efekt długiej pracy, a teraz widać jej rezultaty – podsumowuje.

W tegorocznej rekrutacji każdy uczeń mógł wskazać maksymalnie sześć szkół. Oznacza to, że liczba wniosków nie odzwierciedla liczby osób, które wybrały daną placówkę jako pierwszą preferencję – jeden kandydat może pojawić się w statystykach kilku szkół jednocześnie. Dlatego ostateczna liczba osób na miejsce może ulec zmianie.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Wrocław/34441774

**Wyciąg z ogłoszenia nr 72/2026
Prezydenta Miasta Jeleniej Góry**

o III przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż
lokalu położonego w Jeleniej Górze
wraz ze sprzedażą udziału w gruncie związanego
z tym lokalem, stanowiącego własność Gminy Jelenia Góra

Oznaczenie nieruchomości	ul. Kasprowicza 2 – lokal mieszkalny nr 4 o pow. ogólnej wynoszącej 50,19 m ² składający się z pokoju z aneksem kuchennym, pokoju, łazienki z wc o łącznej pow. użytkowej 41,97 m ² oraz pomieszczeń przynależnych: pom. gospodarczego o pow. wynoszącej 2,19 m ² i strychu o pow. wynoszącej 6,03 m ² . Lokal położony jest na II piętrze budynku. Z lokalem związany jest udział 11,59% w elementach wspólnych budynku i prawie własności działki nr 382 o pow. 0,0327 ha, obręb Jelenia Góra 1, AM 4, KW JG1J/00085932/9.		
Cena wywoławcza	170.000,00 zł	Wysokość wadium	17.000,00 zł
Termin wniesienia wadium	Wadium należy wnieść na konto Miasto Jelenia Góra – Bank Millennium S.A. nr 97 1160 2202 0000 0000 6011 5681 najpóźniej do dnia 10 sierpnia 2026 roku . Datą dokonania wpłaty jest data uznania rachunku bankowego Miasta.		
Termin i miejsce przetargu	14 sierpnia 2026 r., godz. 10⁰⁰ , Urząd Miasta Jelenia Góra, ul. Sudecka 29, I piętro, sala nr 13		
Miejsce wywieszenia i publikacji ogłoszenia	tablica ogłoszeń Urzędu Miasta Jelenia Góra ul. Ptasia nr 2-3, I piętro, strona internetowa: bip.jeleniagora.pl – oferty nieruchomości		

Szczegółowe informacje dotyczące przetargu można uzyskać w Wydziale Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Jelenia Góra ul. Ptasia nr 2-3, I piętro, pokój nr 110; tel.: 75-75-49-879 lub 75-75-49-893 oraz na stronie internetowej www.nieruchomosci.jeleniagora.pl

Urząd Miasta Jelenia Góra www.jeleniagora.pl

OGŁOSZENIE PŁATNE

Wrocław/34441572

**Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko-Własnościowa „Popowice”
we Wrocławiu przy ul. Popowickiej 28**

ogłasza

przetarg ofertowy nieograniczony

**na wytonienie nabywcy prawa odrębnej własności lokalu mieszkalnego
położonego we Wrocławiu przy ul. Popowickiej 126 m. 2 o powierzchni 54,10 m².**

Samodzielny lokal mieszkalny przy ul. Popowickiej 126 m. 2 położony jest na parterze budynku wielomieszkaniowego, składa się z trzech pokoi, kuchni, łazienki, WC, przedpokoju. Do lokalu przynależy pomieszczenie piwniczne o powierzchni 2,96 m². Z własnością lokalu mieszkalnego związany jest udział w nieruchomości wspólnej wynoszący 638/100000.

– cena wywoławcza 8 600,00 zł /m²

Wadium na mieszkanie wynosi **20 000,00 zł** i należy je wpłacić na konto Spółdzielni:
PKO BP S.A. III O/Wrocław nr **61 1020 5226 0000 6002 0024 7882**.

Mieszkanie można oglądać w terminach: **15.07.2026r. w godz. 14:00 – 15:00, 23.07.2026r. w godz. 16:00 – 17:00, 29.07.2026r. w godz. 14:00 – 15:00, 06.08.2026r. w godz. 16:00 – 17:00**. Osoba wygrywająca przetarg wykonuje remont mieszkania na własny koszt. Oferty pisemne zawierające imię i nazwisko oferenta, proponowaną cenę za 1 m² wraz z dowodem wpłaty wadium oraz podpisanym oświadczeniem o zapoznaniu się z Regulaminem przetargu i specyfikacją, należy składać w zamkniętej kopercie osobiście w sekcji członkowsko-mieszkaniowej /pokój 4/ przy ul. Popowickiej 28 we Wrocławiu, w terminie do dnia **11.08.2026r. (włącznie) do godz. 09:00**.

Przetarg tj. publiczne otwarcie ofert nastąpi w SMLW „Popowice” przy ul. Popowickiej 28 we Wrocławiu (sala konferencyjna II p.) **dnia 11.08.2026r. o godz. 10:00 – w formie przetargu ofertowego nieograniczonego**.

Informacje o lokalu, treści oświadczenia oraz specyfikację można uzyskać pod numerem tel. 71-355-63-73 wew. 220.

Przetarg przeprowadzony zostanie zgodnie z obowiązującym w Spółdzielni Regulaminem przetargu. Zastrzega się prawo do odwołania lub unieważnienia przetargu, bez podania przyczyny.

10 lat od cudu z hostią w Legnicy

Proboszcz: Jego owocem są uzdrowienia

W 2016 r. biskup legnicki ogłosił, że w parafii św. Jacka miało miejsce wydarzenie, „które ma znamiona cudu eucharystycznego”. – Od tego czasu odwiedziło nas ponad 110 tys. pielgrzymów z całego świata – mówi proboszcz, ksiądz Andrzej Ziombra.

Magda Nogaj

Od 10 lat wierni są przekonani, że to, co zdarzyło się u św. Jacka, było cudem. Ówczesny biskup legnicki Zbigniew Kiernikowski pisał w komunikacie o „relikwiach” i „przedziwnym znaku”. Naukowcy jednoznacznie tego nie potwierdzili. Według proboszcza jednak dowodem na cud jest to, co przez te lata działo się w parafii.

Wszystko zaczęło się w Boże Narodzenie 2013 r. Podczas udzielania komunii ksiądz opuścił hostię na posadzkę. Zgodnie z zasadami umieścił ją w kielichu z wodą, by się rozpuściła i schował w tabernakulum.

Dziesięć dni później jeden z księży, otwierając tabernakulum, miał zauważyć, że na hostii pojawiło się przebarwienie czerwonego koloru. Później nieprzebarwiona część hostii miała się rozpuścić, a przebarwiona wciąż pływać na powierzchni.

To nie bakterie

Biskup zlecił powołanie komisji, która miała na celu wyjaśnianie tego zdarzenia. Z hostii pobrano próbki i przekazano do zbadania naukowcom. – Te badania upewniły nas, że to nie wynik działania bakterii czy grzybów, które mogłyby spowodować przebarwienie tej hostii – mówi ks. dr Tadeusz Dąbski, oficjał Sądu Kościelnego. – Dwukrotnie w opinii Zakładu Medycyny Sądowej we Wrocławiu pojawia się stwierdzenie, że ten obraz nie pozwala na wyciągnięcie odpowiednich wniosków. To nie była dla nas satysfakcjonująca odpowiedź. Zdecydowaliśmy się wypytywać dalej, patomorfologów i morfologów. Doprowadziło nas to do dalszych prac.

Próbki zostały przekazane do kolejnych ekspertów – z Uniwersytetu Pomorskiego w Szczecinie. Zawiozła je tam osobiście Barbara Engel, kardiolog z Legnicy i członek kościelnej komisji. Tłumaczono, że po to, by nie sugerować badaczom, co jest poddawane ekspertyzie.

Wrocławscy eksperci sami pobierali materiał w Legnicy. Oni nie znaleźli żadnego DNA, a ich koledzy z Pomorza owszem.

Fragment serca?

Po przeprowadzeniu badań szczeciński zakład napisał, że „w obrazie histopatologicznym stwierdzono fragmenty tkankowe zawierające pofragmentowane części mięśnia poprzecznie prążkowanego. (...) Całość obrazu (...) jest najbardziej podobna do mięśnia sercowego” i ze zmianami, które „często towarzyszą agonii”, a „badania genetyczne wskazują na ludzkie pochodzenie tkanki”.

• Mija 10 lat od ogłoszenia cudu eucharystycznego w Legnicy

FOT. KRZYSZTOF ZATYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

W styczniu 2016 roku opis sprawy został przedstawiony przez biskupa Kiernikowskiego Kongregacji Nauki Wiary. Następnie hierarcha ogłosił: „Zgodnie z zaleceniami Stolicy Apostolskiej, polecam Księdzu Proboszczowi Andrzejowi Ziombrze przygotowanie odpowiedniego miejsca dla wystawienia Relikwii tak, aby wierni mogli oddawać Jej cześć” – czytamy w komunikacie.

Owoce cudu w Legnicy

Wieść o przemienionej hostii dotarła w najbardziej odległe zakątki świata. – Od tego czasu odwiedziło nas ponad 110 tys. pielgrzymów, nawet z tak odległych krajów jak Kuba, Brazylia, Ekwador czy Tanzania – mówi proboszcz, ksiądz Andrzej Ziombra.

Cud nie został jednak na razie uznany przez Watykan. – To jest na razie traktowane jako relikwie o zna-

mionach cudu – wyjaśnia ksiądz Waldemar Wesołowski, rzecznik diecezji legnickiej. – Żeby uznać cud, potrzeba czasu. Trzeba sprawdzić, jak to wydarzenie oddziałuje na religijność, na wiarę, na pobożność. Za jakiś czas pewnie będzie pisany dokument uwzględniający wszystkie świadectwa i wtedy Watykan podejmie oficjalną decyzję, że mamy do czynienia z cudem eucharystycznym, ponieważ oprócz tego, co się dokonało i co zostało ujęte w badaniach, to przyczynia się do wzrostu, do pogłębienia wiary.

Dowody zbiera proboszcz. – Są to świadectwa ludzi, którzy przybywają modlić się i nie odjeżdżają stąd z niczym – mówi rzecznik.

Ksiądz Andrzej z parafii św. Jacka: – Archiwizuję te materiały, przed relikwiami wyłożona jest księga. Mamy już kilka tomów takich ksiąg. Ludzie wpisują tam swoje intencje, świadectwa. Otrzymujemy też dokumentację medyczną, choć ludziom trudno przełamać sferę intymną. Nie lubią ekspozować łask, które otrzymują od pana Boga, co wynika po prostu z pokory.

Proboszcz o owocach: To nawrócenia i uzdrowienia

Proboszcz najbardziej zapamiętał przypadek mężczyzny z Lubina: – Mo-

dlil się u nas o łaskę uzdrowienia, bo wszystko wskazywało na to, że będzie musiał przejść operację na sercu. Nagle jednak wszystkie wyniki badań poprawiły się i właściwie ta operacja już nie była potrzebna.

Uzdrowiony nie dostarczył jednak dowodów. – Pani doktor Engel nam pomagała w tej sprawie, ale dokumenty do dzisiaj do mnie nie dotarły. Wiem o wielu innych sytuacjach, gdy ktoś otrzymał łaskę i było to potwierdzone dokumentacją medyczną. Problem polega jednak na tym, że później jakoś ludzie nie kwapią się, by oficjalnie tym się podzielić.

Według księdza wierni nie tylko odzyskują zdrowie, ale też zmieniają się duchowo: – Jedna pani, modląc się, miała takie mocne dotknięcie przed cudem eucharystycznym i radykalnie zmieniła całe swoje życie. Od tamtego czasu obserwuję, że bardzo pięknie rozwija się duchowo, jest bardzo zaangażowana religijnie.

W sobotę, 4 lipca o godz. 11 w sanktuarium św. Jacka zostanie odprawione nabożeństwo rozpoczynające obchody jubileuszu. Na godz. 12 zaplanowano mszę świętą pod przewodnictwem biskupa Marka Mendyka, ordynariusza diecezji świdnickiej. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE

Wrocław/34441142

Prezydent Wrocławia
Ogłoszenie o zamieszczeniu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego w publicznym wykazie danych
Zawiadamiam o zamieszczeniu uchwały Rady Miejskiej Wrocławia Nr XXIX/717/26 z dnia 19 marca 2026 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru na wschód od ulicy Parkowej we Wrocławiu
w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie oraz o wszczęciu przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji ustaleń wyżej wymienionego planu na stronie internetowej: <https://bip.um.wroc.pl/karty-informacyjne-sios/139>
Podstawa prawna: art. 21 ust. 2 pkt 2 i art. 39 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670).
Wrocław, dnia 3 lipca 2026 r.

Z up. Prezydenta Wrocławia
Dyrektor Departamentu
Urbanistyki i Architektury
Jacek Barski

OGŁOSZENIE PŁATNE

Wrocław/34441824

Wyciąg z ogłoszenia nr 71/2026 Prezydenta Miasta Jeleniej Góry
o czwartych przetargach ustnych nieograniczonych na sprzedaż lokali położonych w Jeleniej Górze wraz ze sprzedażą udziałów w gruncie związanych z tymi lokalami, stanowiących własność Gminy Jelenia Góra

Oznaczenie nieruchomości	1) ul. J. Kilińskiego 20 – lokal użytkowy nr 2U o ogólnej pow. 120,39 m² składający się z 3 magazynów, pom. socjalnego, wc i przedsionka o łącznej pow. 110,55 m² i pom. przynależnego: pom. gosp. o pow. 9,84 m². Lokal położony jest na parterze budynku. Z lokalem związany jest udział wynoszący 17,45% w elementach wspólnych budynku i prawie własności działki gruntu nr 21/19 o pow. 0,0802 ha, obręb 28 NE, AM 36, KW nr JG1J/00061715/8.		
	2) ul. Cieplicka 17 – lokal użytkowy nr 2U o ogólnej pow. 217,12 m² składający się z 5 pom. produkcyjnych, biura, 3 korytarzy, 6 magazynów, pom. sanitarnego o łącznej pow. 176,65 m² oraz pom. przynależnych: 2 piwnic o łącznej pow. 40,47 m². Lokal położony jest na parterze budynku. Z lokalem związany jest udział 34,60% w elementach wspólnych budynku i prawie własności działki gruntu nr 151/1 o pow. 0,0781 ha, obręb Cieplice IV, AM 3, KW nr JG1J/00087963/9.		
Cena wywoławcza	1) 165.000,00 zł 2) 156.550,00 zł	Wysokość wadium	1) 16.500,00 zł 2) 15.700,00 zł
Termin wniesienia wadium	Wadium należy wnieść na konto Miasto Jelenia Góra – Bank Millennium S.A. nr 97 1160 2202 0000 0000 6011 5681 najpóźniej do dnia 10 sierpnia 2026 roku . Data dokonania wpłaty jest data uznania rachunku bankowego Miasta.		
Termin i miejsce przetargów	14 sierpnia 2026 roku, godz. 10⁰⁰ , Urząd Miasta Jelenia Góra, ul. Sudecka nr 29, I piętro, sala nr 13		
Miejsce wywieszenia i publikacji ogłoszenia	tablica ogłoszeń Urzędu Miasta Jelenia Góra ul. Ptasia nr 2-3, I piętro, strona internetowa: bip.jeleniagora.pl – oferty nieruchomości		
Szczegółowe informacje dotyczące przetargów można uzyskać w Wydziale Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Jelenia Góra ul. Ptasia nr 2-3, I piętro, pokój nr 110; tel.: 75-75-49-893 lub 75-75-49-879 oraz na stronie internetowej www.nieruchomosci.jeleniagora.pl			

Urząd Miasta Jelenia Góra
www.jeleniagora.pl

OGŁOSZENIE PŁATNE

Wrocław/34441881

Prezydent Wrocławia informuje,
że w dniu 25.06.2026 r. wywieszony został wykaz lokalu mieszkalnego nr 7 położonego w budynku przy ul. Monte Cassino 61, Zygmunta Sierakowskiego 54 (lokal w budynku przy ul. Monte Cassino 61) przeznaczzonego do sprzedaży w trybie przetargowym
Osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r. poz. 399), mogą składać wnioski o jej nabycie w terminie 6 tygodni od dnia wywieszenia wykazu.
Pełną informację dotyczącą lokalu zawiera wykaz wywieszony na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia przy ul. G. Zapolskiej 4, na I piętrze w Wydziale Sprzedaży Lokali.
Wykaz dostępny jest również na stronie internetowej pod adresem www.bip.um.wroc.pl.
Dodatkowe informacje można uzyskać w pokoju 143 Urzędu Miejskiego Wrocławia – ul. G. Zapolskiej 4, tel. 71 777 91 16.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Wrocław/34441818

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Metalowiec” Wrocław, ul. Inżynierska 17
ogłasza przetarg ofertowy na pełnienie obowiązków inspektora nadzoru inwestorskiego (podstawa prawna art. 24 ustawy Prawo budowlane) przy realizacji robót budowlanych związanych z remontem elewacji budynków mieszkalnych, wielorodzinnych będących w zasobach S.M. „Metalowiec”.
Warunki ww. przetargu można odebrać w Dziale Technicznym Spółdzielni, pokój nr 14, w godzinach pracy Spółdzielni.
Oferty przygotowane zgodnie z zapytaniem ofertowym, prosimy składać w Biurze Obsługi Mieszkańców przy ul. Inżynierskiej 17 (parter) **w terminie do 17.07.2026r.**, od poniedziałku do piątku w godz. 7⁰⁰ – 15⁰⁰.
Spółdzielnia zastrzega sobie możliwość unieważnienia przetargu w całości lub ograniczenia zakresu przetargu bez podania przyczyny.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Wrocław/34441690

Prezydent Wrocławia informuje,
że w dniu 25.06.2026 r. wywieszony został wykaz lokalu użytkowego nr U1A położonego w budynku przy ul. św. Jerzego 19 przeznaczzonego do sprzedaży w trybie przetargowym
Osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r. poz. 399), mogą składać wnioski o jej nabycie w terminie 6 tygodni od dnia wywieszenia wykazu.
Pełną informację dotyczącą lokalu zawiera wykaz wywieszony na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia przy ul. G. Zapolskiej 4, na I piętrze w Wydziale Sprzedaży Lokali.
Wykaz dostępny jest również na stronie internetowej pod adresem www.bip.um.wroc.pl.
Dodatkowe informacje można uzyskać w pokoju 143 Urzędu Miejskiego Wrocławia – ul. G. Zapolskiej 4, tel. 71 777 91 16.

Śledztwo w sprawie wojen gangów z pogranicza w latach 90.

Prokuratura zleciła zahipno

**Dotarliśmy do hipnoty-
zera.** Opowiedział nam,
jak wprowadził w trans
gangstera „Jakubka”
i przekazał go zahipno-
tyzowanego do przepy-
tywania prokuratorce.
W Polsce jest to
zakazane.

Marcin Rybak

Z dokumentów śledztwa, których kopie posiadamy, wynika, że za hipnozę zapłacono wykonującemu 300 złotych za godzinę. Biegły wystawił fakturę. Tytuł płatności: „Postanowienie na przeprowadzenie czynności hipnozy na odblokowanie pamięci pana Jarosława J.”. Fakturę zaakceptowała Joanna Pawlik-Czyniewska z wrocławskiego wydziału Prokuratury Krajowej. W uzasadnieniu postanowienia zezwalającego na wypłatę pieniędzy jest informacja, że prokuratura płaci za „hipnozę”.

PROCES W SPRAWIE WOJNY GANGÓW I DWÓCH MORDERSTW

Sąd w Jeleniej Górze, 8 września 2025. Na ławie oskarżonych znani gangsterzy z polsko-niemieckiego pogranicza: m.in. „Azja”, „Jakubek”, „Ryży”. Są też uzbrojeni po zęby antyterrorysty i prokurator Joanna Pawlik-Czyniewska. Chroniona przez antyterrorystów, ubrana w kamizelkę kuloodporną. Jeden z oskarżonych – Jarosław J. „Jakubek” – posadzony daleko od dawnych kompanów, też chroniony przez uzbrojonych policjantów.

Oskarżenie dotyczy dwóch zbrodni z wojen gangów z 1997 roku. Ofiarami byli Dariusz J., ps. „Blondyn” i Dariusz Ch., ps. „Chrząchal”. Obaj mieli zaważać miejscowym grupom przestępczym w przemytniczym biznesie.

Na początku lipca 1997 zginął „Blondyn”. Oprawcy pobili go oraz strzelili mu w głowę i nogę, a później zakopali w lesie niedaleko Zgorzelca. Dwa tygodnie później został zamordowany „Chrząchal”. Ciało „Blizny” odnaleziono w 2023 roku, zwłok „Chrząchala” nie odkryto do dziś. Jednak prokuratura twierdzi, że ma mocne dowody, iż został zamordowany.

Akt oskarżenia wpłynął do sądu na początku stycznia 2025. Pod koniec śledztwa – we wrześniu 2024 – prokuratura podjęła próbę ustalenia, gdzie dokładnie ukryto ciało „Chrząchala”. Mordercy zakopali go w lesie. Według wersji, która docierała i do śledczych, i do „Wyborczej”, nieco później ciało odkopali i ukryli w innym miejscu. Wprowadzenie gangsterów w hipnozę miało pomóc odnaleźć zwłoki.

• **Prokurator
z Wrocławia
Joanna Pawlik-
Czyniewska
chroniona na
procesie gan-
gsterów, oskar-
żonych o zbrod-
nie z 1997 roku**

FOT. PIOTR SZATKOWSKI
PORTAL KRYMINALNA
POLSKA

Postanowienie o powołaniu biegłego „z zakresu psychologii i hipnoterapii” nosi datę 9 września 2024. Doktor Andrzej Kaczorowski z Wrocławia dostał za zadanie „przeprowadzenia czynności ukierunkowanych na odblokowanie śladów pamięciowych Jarosława J. ps. „Jakubek”. Wiemy, że ten sam ekspert był też zatrudniany do „poddania terapii” dwóch innych osób, w tym „Szramy”, głównego świadka w jeleniogórskim procesie.

W uzasadnieniu znajdujemy informację, że „Jakubek” wyraził zgodę na „taką formę czynności” i że do jej przeprowadzenia konieczna jest współpraca z „biegłym posiadającym wiedzę z tej dziedziny”.

Mamy kopię dokumentu nazwanego: „Protokół z czynności badania psychologicznego – odblokowania śladów pamięciowych”. W nim jest informacja, że badanie prowadziła prokurator Pawlik-

Czyniewska z udziałem biegłego, policjantów, podejrzanego i jego obrońcy. Jest jeszcze zdanie, że prokuratorka protokolowała osobiście i że wszystko było nagrywane policyjną kamerą.

Jednak w materiałach przesłanych sądowi z aktem oskarżenia jest tylko postanowienie i lakoniczny protokół, no i faktura. Nie ma nagrania, nie ma „protokołu oględzin”, czyli stenogramu tego, co zostało nagrane.

„Nagranie z badania zostało wykonane wyłącznie na wypadek pojawienia się nowych wspomnień podczas czynności; ostatecznie do tego nie doszło” – tłumaczy Prokuratura Krajowa w odpowiedzi na pytania „Wyborczej”. Dodaje też, że „Materiał z czynności został włączony do akt sprawy i przekazany sądowi. Nie został wykorzystany jako dowód w akcie oskarżenia, ponieważ czynność nie dostarczyła istotnych informacji dla śledztwa.”

Gdzie zatem jest nagranie? Powinno być w aktach – przekonuje doświadczona emerytowana prokurator, z którą rozmawiamy. Nawet jeśli nic z tego badania nie wyszło. Podaje przykład; zdarza się, że policja przekazuje ekspertowi materiał do badań, a ten odpisuje, że odciski są źle pobrane, niewyraźne i nie da się nic ustalić. I ten protokół musi się znaleźć w aktach.

„Wyborcza” zapytała o losy nagrania. Wnioskowaliśmy o udostępnienie nagrania, ewentualnie stenogramu. Prokuratura przemilczała naszą prośbę. Na taki sam wniosek Piotra Szatkowskiego z internetowego kanału „Kryminalna Polska” ta sama Prokuratura Krajowa odpowiedziała, że nagrania nie ma. Gdy w odpowiedzi zacyto-

wał im fragment protokołu z nazwiskiem policjanta, który obsługiwał kamerę oraz informacją, że była to kamera „Sony” odpisali, że owszem kamera była przygotowana, na wypadek, gdyby „Jakubek” sobie coś przypomniał. A że nic sobie nie przypomniał, to nic nie nagrali.

HIPNOZA CZY BADANIE PSYCHOLOGICZNE? CO MÓWIĄ EKSPERCI

Kodeks Postępowania Karnego zabrania wykorzystywania hipnozy. Czytamy: „Nie dopuszczalne jest stosowanie hipnozy albo środków chemicznych lub technicznych wpływających na procesy psychiczne osoby przesłuchiwanej albo mających na celu kontrolę nieświadomych reakcji jej organizmu w związku z przesłuchaniem”.

Tymczasem hipnotyzer Andrzej Kaczorowski powiedział nam, że zahipnotyzował „Jakubka”, a potem pozwolił prokuratorce zadawać pytania. Jeśli trwa śledztwo i prokurator zadaje pytania to, to jest przesłuchanie. I musi być protokół. Piotr Szatkowski próbował porozmawiać z prokuratorką. Odesłała go do biura prasowego.

– Jakkolwiek byśmy tego nie nazwali; opinią biegłego, inną czynnością, czy odtwarzaniem śladów pamięciowych, to jeżeli prokurator kieruje pytania do podejrzanego, to jest to przesłuchanie. To, że inaczej to nazwiemy, nie ma znaczenia. I jest to zakazane – podkreśla Piotr Kubaszewski, prawnik, koordynator Programu Pomocy Prawnej Helsińskiej Fundacji Praw

*W jaki sposób prokuratura
znalazła
dr. Kaczorowskiego?
Dlaczego jego powołała na
biegłego? Jak weryfikowano,
czy rzeczywiście ma
„wiadomości specjalne”,
czyli zna się na psychologii
i hipnoterapii*

tyzowanie gangsterów

Człowieka. Dodaje, że zgoda podejrzanego nie ma tu nic do rzeczy.

A jakby to jednak było badanie psychologiczne, którego celem jest odblokowanie pamięci? „Wyborcza” spytała Ewę Wach, szefową Zakładu Psychologii Sądowej renomowanego krakowskiego Instytutu Ekspertyz Sądowych im. Jana Sehna.

– Nasz zakład nie robi czegoś takiego jak odświeżanie pamięci. Nie wiem, czy ktoś w Polsce to robi. Nie spotkałam się w literaturze z takim rodzajem badań, ale być może dlatego, że nie interesowałam się tą tematyką i nie szukałam specjalnie takich informacji – mówi Ewa Wach.

Dodaje, że do polepszania pamięci, przypominania zdarzeń, stosować można specjalną technikę przesłuchania zwaną „przesłuchaniem poznawczym.” Powinien to przeprowadzać przeszkolony śledczy bez obecności innych osób.

A czy w „badaniu psychologicznym” – choćby i związanym z przywracaniem pamięci – może uczestniczyć psycholog, ale poza nim prokurator, obrońca i dwóch policjantów? Ekspertka: – Badanie psychologiczne odbywa się bez obecności innych osób, oprócz psychologa i klienta. Psychologów może być więcej, niż jeden, ale nie ma osób spoza tej profesji.

Dotarliśmy do działającego też w Krakowie Towarzystwa Hipnozy Terapeutycznej i Badań nad Hipnozą. W jego władzach zasiada dr Anna Trzciniecka-Green, psycholożka, autorka podręczników akademickich. Zdarzyło jej się raz – na prośbę organów śledczych -uczestniczyć w „działaniach o charakterze konsultacyjnym/pomocniczym, mających na celu wsparcie osób poszkodowanych w ewentualnym odpamiętaniu okoliczności badanych zdarzeń”.

KIM JEST ANDRZEJ KACZOROWSKI. „RĘCE, KTÓRE LICZĄ”

Prokuratura Krajowa nie zwróciła się jednak do Towarzystwa ani do dr. Trzcinieckiej. Znalazła dr. Andrzeja Kaczorowskiego. Prowadzi on we Wrocławiu Gabinet Psychologiczno-Terapeutyczny. Oferuje „leczenie” mnóstwa chorób, a także terapie poprawiające psychiczny stan pacjenta. „Leczenie chorób psychosomatycznych, zaburzeń, depresji, nerwicy, natręctw, samobójczych myśli, agresji, gniewu.” – reklamuje się.

Dodaje, że pomaga w walce z różnymi nałogami: alkohol, papierosy, narkotyki, zakupoholizm, uzależnienie od komputera, nawet od „partnerów i toksycznych związków”. A także pomaga w przygotowaniu do egzaminów, w opanowaniu tremy, zwiększa poczucie własnej wartości, poprawia sprawność seksualną kobiet i mężczyzn.

W jego ofercie jest też: „regresja reinkarnacyjna, do poprzednich wcieleń i innych wymiarów” oraz „progresja wieku, czyli jasnowidzenie swojej przyszłości według nowego programu”.

W 2003 roku dr Kaczorowski uczestniczył w znanym programie „Bar” w telewizji Polsat, prowadził publiczne pokazy hipnozy i seanse hipnozy zbiorowej. „Jedyny terapeuta w Polsce, który demonstruje publiczne pokazy hipnozy terapeutycznej

oraz hipnozy estradowej” – czytamy na jego stronie internetowej.

Z wykształcenia jest psychologiem. W jego CV jest sporo wyższych uczelni, z którymi miał być związany. Wszystkie są w Rosji. Od 1989 do 1994 studiował w Moskiewskim Instytucie Pedagogicznym. Tam też uzyskał tytuł doktora – w Rosji nazywany „kandydatem nauk”, honorowany również w Polsce. Były też – jak czytamy stronie internetowej dr. Kaczorowskiego – inne uczelnie, ale też szkoły hipnozy. W 2004 roku „Newsweek” opublikował artykuł o hipnozie. Wypowiada się w nim dr Kaczorowski, jako jedyny w Polsce ekspert od hipnozy. Z treści artykułu można wywnioskować, że podaje się za lekarza. Dolnośląska Izba Lekarska skierowała w związku z tym doniesienie do prokuratury. Nigdy nie dostała odpowiedzi, co śledczy z nim zrobili.

Kilka miesięcy później wrocławska dziennikarka Alicja Giedroyc opisała Kaczorowskiego. Przedstawiła go jako osobę, która wielokrotnie w reklamowych materiałach informowała, że „leczy” różne choroby, co może wzbudzić u odbiorców przekonanie, że ma coś wspólnego z medycyną. Tytuł artykułu: „Ręce, które liczą”.

We fragmencie o wykształceniu – w tekście Alicji Giedroyc – brakuje informacji o studiach w Rosji: „Kaczorowski podaje, że jest inżynierem, pedagogiem, psychologiem. Nie potrafił jednak sobie przypomnieć, kiedy i gdzie kończył któreś z tych licznych studiów. Z informacji DIL wynika, że pracował jako stolarz. Posługuje się tytułem: Professor Doktor & Great Master-Expert of Spiritual Healing”.

Dzisiejszy ekspert prokuratury utrzymuje jeszcze, że kierował też pracami Dolnośląskiej Izby Uzdrowicielskiej.

BIEGŁY OPOWIADA, JAK HIPNOTYZOWAŁ GANGSTERA „JAKUBKA”

W jaki sposób prokuratura znalazła dr. Kaczorowskiego? Dlaczego jego powołała na biegłego? Jak weryfikowano, czy rzeczywiście ma „wiadomości specjalne”, czyli zna się na psychologii i hipnoterapii.

Nie dostaliśmy odpowiedzi na te pytania. Napisano nam jedynie, że „stopień naukowy biegłego nie był dodatkowo weryfikowany, ponieważ organy procesowe nie miały informacji podważających jego kwalifikacje”. Sam biegły udzielił nam długiego wywiadu. Opowiadał, jak funkcjonu-

Zdaniem dr. Augustynka podejrzany nie może być poddawany hipnozie. Bo to ogranicza jego prawo do obrony. Podał jeden wyjątek. Jeśli podejrzany pod hipnozą przypomni sobie, coś, co może prowadzić do jego uniewinnienia

je ludzka pamięć, o tym, że jedna półkula mózgu ma zakodowane informacje o poprzednich wcieleniach. I on potrafi te informacje odtworzyć. Opowiedział, że kiedyś przy pomocy współpracownika „medium” skontaktował ojca ze zmarłym synem i syn powiedział, gdzie są schowane pieniądze.

Jak wyglądało badanie gangstera „Jakubka” oraz inne związane ze śledztwami? Mówi, że wprowadził gangstera w trans hipnotyczny i potem zaczął mu zadawać pytania najpierw o dzieciństwo, naukę w szkole, kolegów. Dalej powoli prowadził rozmowę w stronę lasu, potem kazał zahipnotyzowanemu „wejść” do lasu, położyć się, zasnąć. Wreszcie na końcu, zaczęły się pytania o kopanie dołu i ukrywanie zwłok.

Kaczorowski mówi, że rozmowę z zahipnotyzowanym „Jakubkiem” prowadziła też prokuratorka. „Nie mówię stanowiska tej pani czy tytułu. Pani teraz będzie zadawała ci pytania, twoja koleżanka zdecydowała, opowiesz jej teraz” – opowiadał nam hipnotyzer, przyznając, że to była psychomanipulacja.

Warto podkreślić, że osoba podejrzana ma prawo odmówić odpowiedzi na pytania. Ma prawo w ogóle odmówić wyjaśnień. Będąc w stanie hipnozy, nie podejmuje jednak świadomych decyzji na temat tego, co mówi. Dlatego właśnie hipnoza w związku z przesłuchaniem jest zakazana.

Prokuratura odpowiada konsekwentnie, że to nie była hipnoza, tylko badanie, że nie miałyby żadnej wartości dowodowej, dowodem byłoby przesłuchanie, prowadzone już po badaniu, gdyby badany sobie coś przypomniał. Ale „Jakubek” i inni badani nie powiedzieli nic nowego.

Tylko że jeśli w czasie „badania” relacjonowali wydarzenia, o których mówili wcześniej na przesłuchaniach i jeśli było to zwykłe badanie psychologiczne, to prokuratura protokół z takiego badania, wraz z udzielonymi informacjami, powinna włączyć do akt.

Dr Kaczorowski – już po rozmowie z „Wyborczą” i Piotrem Szatkowskim z „Kryminalnej Polski” – chciał się wycofać ze swoich słów. Mówił, że kontaktowała się z nim prokuratura, że dowiedział się, że „jest jakiś obstrzał”.

W końcu, gdy zapis rozmowy dostał do autoryzacji, oświadczył, że gdy z nami rozmawiał był po alkoholu, więc autoryzować swoich wypowiedzi nie może. Tyle że kilka dni przed wywiadem dla „Wyborczej”, w telefonicznej rozmowie z Piotrem Szatkowskim, mówił takie same rzeczy, jak później w wywiadzie, podczas którego miał być alkohol.

SPECJALIŚCI O PSYCHOLOGII, HIPNOZIE I ETYCE, CZYLI NIC SIĘ NIE ZGADZA

Doktor Emilia Schwertner, psycholożka, biegła z dziedziny psychologii sądowej z listy Sądu Okręgowego w Krakowie, przeanalizowała na naszą prośbę materiały z tej sprawy. W tym stenogram naszego wywiadu. – Hipnoza nie ma nic związanego z szarlatanerią. Oczywiście ma taką reputację ze względu na kulturę, czy-

li jak przedstawiana jest w filmach, czy ze względu na takie osoby, jak pan Kaczorowski, który z hipnozą nie ma nic wspólnego. Hipnoza od lat była wykorzystywana na przykład w medycynie przy uśmierzaniu bólu - mówi nam.

Nie słyszała o takiej uczelni jak Instytut Pedagogiczny w Moskwie, jako o renomowanej uczelni kształcącej psychologów. Jej zdaniem poglądy na psychologię, w tym na ludzką pamięć, prezentowane w rozmowie z nami przez dr. Kaczorowskiego, były w psychologii nieaktualne już wtedy, kiedy on studiował, czyli na początku lat 90.

Pytamy dr Schwertner o opowieść Kaczorowskiego, o tym, jak to zahipnotyzował gangstera i rozmowę „przekazał” prokuratorce.

Czy tak się robi – pytamy. – W hipnozie nie. Trzeba podkreślić, że ten pan nie ma nic wspólnego z hipnozą – odpowiada ekspertka.

A z psychologią ma – dopytujemy. – Nie sądzę. Przynajmniej nie uznaje obowiązującej wiedzy.

Poprosiliśmy ekspertów z krakowskiego Towarzystwa Hipnozy Terapeutycznej i Badań nad Hipnozą – jej prezesa Adama Kitę i dr. Trzciniecką-Green o komentarz do tej historii. W swoim komentarzu – powołując się na dorobek nauk hipnologii i kryminologii – eksperci tłumaczą, że z hipnozy można korzystać wyłącznie w charakterze operacyjno-wykrywczym (pomocniczym), a nigdy procesowo-dowodowym. Czyli takim, gdy policja szuka informacji o przestępstwie, nowych wskazówek, które dopiero prowadzą do zdobycia dowodów.

Hipnoza może też służyć do odblokowania pamięci świadków, zablokowanej traumą. Procedura ta służy wyłącznie jako środek wspomagający śledztwo, mający pomóc w dotarciu do tradycyjnych dowodów, a nie w ich bezpośrednim wygenerowaniu.

Przedstawiciele Towarzystwa oświadczyli nam, że bohater tej historii Andrzej Kaczorowski nie jest i nigdy nie był członkiem Towarzystwa Hipnozy Terapeutycznej i Badań nad Hipnozą. Nie posiada również żadnych certyfikatów ani uprawnień wydanych przez tę organizację.

Krakowski psycholog, hipnoterapeuta i wieloletni sądowy biegły Andrzej Augustynek, w artykule z 2003 roku, podał zasady, jakich należy przestrzegać, gdyby ktoś chciał stosować hipnozę w śledztwie. Ekspert przytacza różne opinie prawników na temat zakazu hipnozy. Niektórzy twierdzą, że czasem można ją wykorzystać – hipnoza może pomóc ofierze jakiegoś dramatycznego zdarzenia w przypomnieniu sobie szczegółów. Choćby wyglądu sprawcy.

Zdaniem dr. Augustynka podejrzany nie może być poddawany hipnozie. Bo to ogranicza jego prawo do obrony. Podał jeden wyjątek. Jeśli podejrzany pod hipnozą przypomni sobie, coś, co może prowadzić do jego uniewinnienia.

Przypomnijmy, że opisana w tym tekście procedura „hipnozy” przeprowadzona została z podejrzanym. Również Andrzej Augustynek podał, że w takim badaniu mogą uczestniczyć tylko pacjent i terapeuta. ●

Współpraca: Piotr Szatkowski „Kryminalna Polska”

Dolnośląski wątek afery Collegium Humanum

Fałszywi magistrowie z Jeleniej Góry za 20 tys. zł

Gdy w Wyższej Szkole Menedżerskiej w Jeleniej Górze woda zalała archiwum, to władze uczelni zaczęły sprzedawać dyplomy chętnym, kasując od 20 do 40 tys. zł. Zainspirował się tym rektor Collegium Humanum.

Marcin Rybak

Wśród osób, które potrzebowały „odtworzyć” dyplom, był też Paweł Cz. To rektor słynnej prywatnej uczelni Collegium Humanum. Dziś skruszony przestępca, współpracujący ze śledczymi.

Według prokuratury to właśnie w jeleniogórskiej WSM Paweł Cz. uczył się fachu wystawiania lewych dyplomów dla absolwentów różnych studiów albo studiów podyplomowych. Jego „nauczycielem zawodu” – według prokuratury – był profesor Wojciech S., socjolog, filozof, teolog i etyk. Prywatnie promotor pracy doktorskiej Pawła Cz., unieważnionej później z powodu plagiatu.

Historia fałszywych magistrów i licencjatów z dwóch dolnośląskich prywatnych uczelni jest jednym z wątków afery Collegium Humanum. Ta uczelnia najbardziej znana jest z wystawiania fikcyjnych świadectw ukończenia podyplomowych studiów MBA, osobom, które nigdy nie studiowały. Wśród nich są m.in. ludzie ze świata polityki i samorządowcy. Śledztwo w tej sprawie prowadzi CBA i katowicki wydział Prokuratury Krajowej.

Na Dolnym Śląsku działały dwie szkoły o tej samej nazwie: Wyższa Szkoła Menedżerska. Jedna w Jeleniej Górze, druga w Legnicy. Obie miały tego samego właściciela. Ta druga jest bardziej znana za sprawą afery, śledztwa i procesu, który toczy się w Legnicy.

Obie dziś już nie istnieją. Zostały postawione w stan likwidacji po ministerialnych kontrolach. Jeleniogórska została zlikwidowana w 2015, a legnicka dwa lata później.

Główni bohaterowie tej historii to wspomniany już profesor S. oraz profesor Bazyli N. – literaturoznawca, tłumacz, ukrainista, były rektor WSM w Legnicy. To właśnie jego w 2023 roku prokuratura w Legnicy oskarżyła o przekręty. Miał oszukiwać studentów. Płacili czesne za naukę, a potem się okazywało, że ich pieniądze gdzieś zniknęły. Proces się toczy, być może w sierpniu zapadnie wyrok w I instancji.

W maju 2025 profesorowie S. i N. zostali zatrzymani przez agentów CBA na polecenie katowickiego wydziału Prokuratury Krajowej. Ogłoszono im zarzuty w śledztwie, dotyczącym Collegium Humanum, ale w wątku, związanym z uczelniami w Legnicy i Jeleniej Górze.

• **Zarówno Wyższa Szkoła Menedżerska w Jeleniej Górze, jak i w Legnicy, należące do tego samego właściciela, zasłynęły przekrętami** FOT. MATERIAŁY POLICJI

Niektóre szczegóły tej historii opowiada uzasadnienie aktu oskarżenia w sprawie afery Collegium Humanum. Tego, który obejmuje 29 osób m.in. prezydenta Wrocławia Jacka Sutryka. Sąd Okręgowy w Warszawie udostępnił go „Wyborczej” i od kilku tygodni opisujemy różne historie, o których w nim przeczytaliśmy.

JEDENAŚCIE DYPLOMÓW PAWŁA CZ.

„Paweł Cz. wyjaśnił, że pozostawał w bliskich relacjach z Wojciechem S., który nie tylko dzielił się z nim informacjami na temat prowadzonej przez siebie przestępczej działalności, ale nakłaniał także Pawła Cz. do włączenia się w nią” – czytamy w uzasadnieniu aktu oskarżenia. „Skruszony” były szef Collegium Humanum opowiadał też, że profesorowi S. fałszowanie dyplomów „szło z dużą łatwością”.

A wszystko zaczęło się od urodzinowego prezentu, dla Pawła Cz. Był nim lewy dyplom „inżyniera zarządzania i produkcji” Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Jeleniej Górze. Podarunek wręczył miał profesor Wojciech S. Z relacji Pawła Cz. wynikało, że prezent dostał w 2015 roku, ale wiele wskazuje na to, że coś musiało się mu pomylić.

Paweł Cz. ma urodziny w lipcu a na dyplomie – prezencie widnieje data z września 2016. Więc – jeśli mówi prawdę – prezent musiał być wręczony w 2017 roku. Nie pierwszy to raz w tej historii przylapujemy „skruszonego” byłego rektora Collegium Humanum na tym, że myli różne detale w swoich opowieściach.

Tak czy siak Paweł Cz. przyniósł na jedno z przesłuchań w prokuraturze kopie jedena-

stu różnych fałszywych dyplomów, które dostać miał od swojego promotora – mentora, profesora teologii i etyki. Dziewięć to świadectwa ukończenia różnych studiów, najczęściej podyplomowych, o różnych łacińskich albo angielskich nazwach, jeden to doktorat wystawiony w Czechach i na Słowacji, ale nie wiemy na jakiej uczelni, dwa określone są jako „dyplomy nagrody”. Wszystkie podpisywali profesorowie S. i N. jako przedstawiciele władz obydwu uczelni. Doktorat z Czech lub Słowacji podpisał Bazyli N.

Oto niektóre dyplomy i tytuły Pawła Cz.: Philosophiae Doctor dyplom Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Legnicy, z 30 maja 2014 r. Doctor of Business Administration [czyli doktor zarządzania – red] dyplom WSM w Legnicy, z 30 stycznia 2015 roku.

Dyplom „The degree of paedagogiae doctor” z 30.05.2015 r. (PaedDr – doktorat występujący w Czechach i na Słowacji).

Juris Utriusque Doctor (JDR) [doktor obojga praw – red] świadectwo studiów podyplomowych z WSM w Legnicy z 30.05.2016 r.

Master in Public Health (MPH), [dosłownie „mistrz publicznej służby zdrowia” – red] świadectwo ukończenia studiów podyplomowych WSM w Legnicy z 30 maja 2016 r.

Master of Law – LL.M świadectwo ukończenia studiów podyplomowych WSM w Legnicy z dnia 30 maja 2016 r. [LL.M to prestiżowy tytuł przyznawany prawnikom po ukończeniu studiów podyplomowych. Prawniczy odpowiednik MBA, czyli dyplomu zarządzania, świadectwa fachowca – mangera najwyższej klasy – red]

Paweł Cz. oświadczył śledczym, że wszystkie są lewe. Nie ukończył żadnego z tych studiów. Za dyplom inżyniera – choć miał być urodzinowym prezentem – musiał zapłacić „koszty” pro-

fesora S. – 5 tys. zł. Pozostałe odpracował załatwiając chętnych na „odtworzone” – z powodu wodociągowej awarii – dyplomy WSM w Jeleniej Górze. Załatwić miał – jak sam mówił śledczym – kilkanaście osób.

Co ważne. Bazyli N. oficjalnie był tylko rektorem WSM w Legnicy. I tylko w 2014 roku. Po tej dacie nie miał prawa podpisywać żadnych dyplomów. W dokumentach nie ma śladu by zasiadał we władzach uczelni w Jeleniej Górze. Również profesor Wojciech S. nie miał uprawnień do wystawiania i podpisywania jakichkolwiek dyplomów, w imieniu tak jednej jak i drugiej uczelni. W relacji „skruszonego” Pawła Cz. głównym organizatorem biznesu z dyplomami był profesor S., który zarobionymi pieniędzmi dzielił się m.in. z profesorami Wojciechem S. i Bazyliem N. a także inną osobą – związaną z obydwoma uczelniami – dziś już nieżyjącą. To właśnie od Wojciecha S. miał się dowiedzieć o pękniętej rurze, kompletnie zalanym archiwum, które stało się pretekstem do wystawiania fałszywych dyplomów. Cena – 20 tys. do 40 tys. zł – zależała od tytułu zawodowego i kierunku studiów.

FAŁSZYWY DYPLOM W PROMOCYJNEJ CENIE

Według prokuratury profesor Wojciech S. miał wystawić też fałszywy dyplom ukończenia wyższych studiów kanclerzowi Collegium Humanum Michałowi G. Z ustaleń śledztwa wynika, że za dyplom – licencjat z ekonomii WSM w Jeleniej Górze – kanclerz zapłacił „między 5900 a 8000 złotych” i że była to cena promocyjna.

A wszystko zaczęło się, kiedy rektor Paweł Cz. dowiedział się, że kanclerz jego uczelni nie ma wyższych studiów. W relacji samego Michała G. – który w prokuraturze przyznał się do wszystkiego – rektor się wściekł. „On wybuchł złością. (...) (...) on powiedział, że on zorganizuje dla mnie wyższe wykształcenie i koszt tego to 10 tys. zł” – cytuje Michała G. autor aktu oskarżenia. – Ja te pieniądze przekazałem Pawłowi Cz., a on przekazał to Wojciechowi S., który był dalszym organizatorem dyplomu wyższych studiów dla mnie. Ja byłem obecny podczas przekazania pieniędzy Wojciechowi S.”

Były kanclerz Collegium Humanum wyjaśnił na przesłuchaniu, że – jego zdaniem – Wojciech S. załatwił dla Pawła Cz. „wiele takich tematów”. I dodał, że „oni korzystali z tego, że archiwum Wyższej Szkoły Menedżerskiej spaliło się, lub zostało zalane”.

Dodajmy, że również Michał G. przyniósł prokuratorowi różne fałszywe dokumenty, i dyplomy wystawione dla niego przez WSM w Jeleniej Górze. Ale co to są za dokumenty, tego prokuratura w akcie oskarżenia nie zdradziła. Bo ten wątek śledztwa ciągle się toczy.

„Wyborcza” próbowała porozmawiać o tej sprawie z profesorami Wojciechem S. i Bazyliem N. Pierwszy na prośbę o kontakt odpowiedział mailem, w którym odmówił jakiegokolwiek komentarzy ze względu na trwające postępowanie. Również obrońca profesora Bazyli N. odmówił komentarza i oświadczył, że jego klient również nie będzie wypowiadał się dla mediów. ●

Stwórz Miejsce Pamięci

Wejdź
na serwis
odeszli.pl

Dziel się
wspomnieniami
o bliskich,
których
już z nami
nie ma

pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383
22 55 55 399
22 55 55 555

Z głębokim smutkiem zawiadamiamy, że 25 czerwca 2026 roku odeszła

ŚP prof. dr hab. Irena Kamińska-Szmaj (1950–2026)

językoznawczyni, znakomita uczona, wspaniała nauczycielka,
wychowawczyni wielu pokoleń wrocławskich polonistów.
Profesor Irena Kamińska-Szmaj studiowała na Uniwersytecie Wrocławskim
filologię polską i matematykę. Stopień doktora uzyskała w 1984 roku
na podstawie pracy Różnice leksykalne między stylami funkcjonalnymi polszczyzny pisanej:
analiza statystyczna na materiale słownika frekwencyjnego.

W 1995 roku otrzymała stopień doktora habilitowanego, a w roku 2002 została profesorem.
Od roku 1975 pracowała w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego,
prowadząc zajęcia dotyczące polszczyzny XX i XXI wieku.
W latach 1998–2016 kierowała Zakładem Współczesnego Języka Polskiego.
W latach 1993–1996 była zastępcą dyrektora Instytutu Filologii Polskiej
ds. dydaktycznych. Była opiekunką naukową i wykładowczynią Kolegium
Nauczycielskiego im. Grzegorza Piramowicza we Wrocławiu.
W dorobku naukowym Profesor Ireny Kamińskiej-Szmaj
szczególne miejsce zajmują rozprawy poświęcone językowi polityki i propagandy,
a także znakomite, pionierskie analizy dyskursu publicznego, komunikacji
społecznej, języka reklamy i mediów. Jest m.in. autorką monografii Judzi,
zohydz, ze czci odziera. Język propagandy politycznej w prasie 1919–1923 (1994),
Słowa na wolności. Język polityki po 1989 roku (2001), Agresja językowa w życiu
publicznym. Leksykon inwektiw politycznych 1918–2000 (2007), Język polskiej lewicy.
Od Wielkiego Proletariatu do końca PRL (2017).

Z Jej inspiracji powstało wiele przedsięwzięć naukowych,
w tym seria wydawnicza „Oblicza Komunikacji”.

Zapamiętamy Ją jako znakomitą uczoną i organizatorkę życia naukowego,
niezwykle zaangażowaną w działalność uniwersytecką i przekazywanie
dobrych naukowych wzorców następnym pokoleniom, a także jako życzliwą
i empatyczną Promotorkę i Koleżankę, obdarzoną wspaniałym poczuciem humoru.

Rodzinie Pani Profesor

składamy wyrazy najgłębszego współczucia.

Uroczystości pogrzebowe odbędą się w sobotę 11 lipca 2026 roku o godz. 12:30
na Cmentarzu Świętej Rodziny przy ul. Smętnej we Wrocławiu.

Rektor i Senat Uniwersytetu Wrocławskiego
Dziekan i Rada Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Wrocławskiego
Dyrekcja i Pracownicy Instytutu Filologii Polskiej

www.nekrologi.wyborcza.pl/34441812

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:

wyborcza.pl/newsletters

wyborcza.pl

Prezydent Wrocławia

ogłoszenie o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Zawiadamiam o podjęciu przez Radę Miejską Wrocławia uchwały
Nr XXIX/717/26 z dnia 19 marca 2026 r. w sprawie przystąpienia do
sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla
obszaru na wschód od ulicy Parkowej we Wrocławiu (nr planu 887 w SIP).

Wniosek do projektu planu miejscowego możesz złożyć od 3 lipca do 27 lipca 2026 r.
za pomocą formularza („Pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego”) w formie:

- elektronicznej:
 - **na adres e-Doręczeń: AE:PL-95179-82549-VVFTT-27**, Urzędu Miejskiego Wrocławia,
pl. Nowy Targ 1-8, 50-141 Wrocław,
 - na adres mailowy: wpl@um.wroc.pl, Wydziału Planowania Przestrzennego,
 - na skrytkę ePUAP: /umwroclaw/SkrytkaESP,
- papierowej na adres: Urząd Miejski Wrocławia, Wydział Planowania Przestrzennego,
ul. Świdnicka 53, 50-030 Wrocław.

We wniosku podaj:

- imię i nazwisko albo nazwę,
- adres zamieszkania lub siedziby oraz e-mail,
- oznaczenie nieruchomości, której dotyczy wniosek,
- czy jesteś właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości, której dotyczy wniosek.

Wszystkie niezbędne informacje oraz formularz („Pismo dotyczące aktu planowania
przestrzennego”) dostępne są na stronach internetowych: <https://bip.um.wroc.pl/artykuly/132/zbieranie-wnioskow> <https://geoportal.wroclaw.pl/mpzp/887>

Podstawa prawna: art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu
i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz.538 i 781).

Wrocław, dnia 3 lipca 2026 r.

Z up. Prezydenta Wrocławia
Dyrektor Departamentu
Urbanistyki i Architektury
Jacek Barski

Informacje dotyczące przetwarzania Pani/Pana danych osobowych:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Prezydent Wrocławia. Kontakt: Urząd Miejski Wrocławia,
pl. Nowy Targ 1-8, 50-141 Wrocław, wpl@um.wroc.pl, tel. 71 777 73 25, adres e-Doręczeń: AE:PL-95179-82549-
VVFTT-27,
2. Będziemy przetwarzać Pani/Pana dane osobowe w celu realizacji procedury sporządzenia miejscowego
planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu
i zagospodarowaniu przestrzennym i ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania
administracyjnego.
3. We wszystkich sprawach związanych z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych oraz realizacją
przysługujących praw, można skontaktować się z Inspektorem Ochrony Danych przez adres iod@um.wroc.pl
albo numer tel. 71 777 77 24.
4. Pełen zakres informacji nt. przetwarzania danych osobowych znajduje się na stronie internetowej
bip.um.wroc.pl w zakładce „planowanie przestrzenne” oraz w siedzibie Administratora.

Powyższą informację przekazujemy w związku z obowiązkami, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia
Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679.

Wroclaw/34441140

ZARZĄD ZASOBU KOMUNALNEGO
JEDNOSTKA BUDŻETOWA GMINY WROCŁAW
ul. Św. Elżbiety 3, 50-111 Wrocław

Informuje:

w dniu **10 lipca 2026r.** odbędzie się nieograniczony przetarg ustny na najem
garażu przy ul. Wierzbowej 24 boks 7,

w dniu **15 lipca 2026r.** odbędzie się nieograniczony przetarg ustny na najem
garażu przy ul. Sudeckiej 82,

w dniu **15 lipca 2026r.** odbędzie się nieograniczony przetarg ustny na najem
lokalu użytkowego przy ul. Średzkiej 11.

Ogłoszenia o przetargach są dostępne na stronie internetowej:
bip.zzk.wroc.pl – przetargi na lokale użytkowe

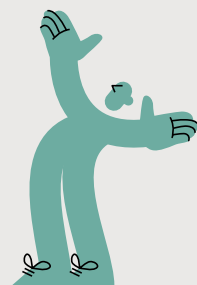
Szczegółowych informacji udziela Dział Lokali Użytkowych Zarządu Zasobu
Komunalnego ul. Św. Elżbiety 3, tel. 71 776-24-50, 71 776-24-48, 71 776-24-40.

Na tablicy ogłoszeń przed budynkiem Urzędu Miejskiego Wrocławia
pl. Nowy Targ 1/8 oraz w siedzibie ZZK ul. Św. Elżbiety 3, zostały wywieszone
następujące wykazy:

wykazy nr: KU/N/15/26 i KU/N/16/26 lokali użytkowych przeznaczonych do
oddania w najem w trybie bezprzetargowym, wykazy nr: ZZ/32/26, ZZ/33/26,
ZZ/34/26 terenów przeznaczonych do oddania w dzierżawę w trybie
bezprzetargowym,

Wroclaw/34441836

Słowno **NOWOŚĆ** Literówka Quizy Sudoku Krzyżówki

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

Szukaj w APLIKACJI
WYBORCZEJ

Ekspert o zmianie klimatu:

Rozważmy dzień ze sjestą

– Te upały to nie chwilowa anomalia, ale nowa rzeczywistość. Co gorsza, w naszej części Europy ocieplenie postępuje szybciej, niż wynosi średnia światowa.

ROZMOWA Z
RADOSŁAWEM GAWLIKIEM
prezesem Eko-Unii i byłym
wiceministrem środowiska

MATEUSZ KOKOSZKIEWICZ: Przez Polskę przechodzi fala upałów. Jak dziś powinniśmy myśleć o adaptacji do zmian klimatu? Co może zrobić pojedynczy człowiek?

RADOSŁAW GAWLIK: Zaczniemy od tego, że upały przestają być wyjątkowym zjawiskiem. Stają się czymś normalnym i musimy się do nich przystosować.

W przypadku osób pracujących na zewnątrz warto rozważyć zmianę organizacji dnia. Moim zdaniem, powinniśmy przejmować rozwiązania znane z krajów południowej Europy czy Afryki, gdzie funkcjonuje model zbliżony do sjesty. Praca odbywa się rano, do około godziny 10-11; później następuje przerwa na czas największego upału, a obowiązki wracają po południu lub wieczorem, kiedy temperatura jest niższa.

To rozwiązanie będzie coraz bardziej potrzebne także w Polsce.

Jeśli chodzi o nasze codzienne nawyki, to sprawy są dość oczywiste, ale bardzo ważne. Trzeba chronić głowę, nosić kapelusz lub inne nakrycie, zakrywać ciało przed słońcem albo stosować kremy z filtrem UV. No i przede wszystkim pić wodę. Najlepiej mieć ją zawsze przy sobie i nie dopuszczać do odwodnienia. Organizm zwykle sam daje sygnały, że potrzebuje płynów, ale w czasie upałów nie można o tym zapominać.

A co można zrobić na poziomie wspólnoty najbliższych nam osób: osiedla, miejscowości czy sąsiedztwa?

– Dziś największym problemem staje się brak wody. Już pojawiają się sygnały od przedsiębiorstw wodociągowych, że poziom wód gruntowych wyraźnie się obniża. Jest też wiele gmin, w których zaczyna brakować wody. Dlatego oszczędzanie jej powinno stać się wspólną odpowiedzialnością mieszkańców.

Bardzo dobrym kierunkiem jest rozwój malej retencji. Chodzi przede wszystkim o zbieranie deszczówki. Sam od tego sezonu mam dwa zbiorniki o pojemności około 1500 litrów każdy. Po jednej większej ulewie, trwającej kilka godzin, oba zbiorniki są pełne. Woda spływa z dachu domu i garażu, a później wystarcza mi na podlewanie ogrodu przez znaczną część sezonu. Dzięki temu nie zużywam do tego celu wody z wodociągu.

• **Ekolog Radosław Gawlik na polach irygacyjnych na Osobowicach** FOT. TOMASZ PIETRZYK / AGENCJA WYBORCZA.PL

To rozwiązanie powinno być znacznie bardziej powszechne i wspierane finansowo przez władze lokalne. Oszczędzamy w ten sposób cenne zasoby wód podziemnych. Deszczówka świetnie nadaje się do podlewania, a wodę z sieci zostawiamy tam, gdzie jest naprawdę potrzebna.

Warto też wiedzieć, jakie mamy lokalne zasoby wody. W wielu miejscach są studnie głębinowe. Dobrze wcześniej sprawdzić jakość takiej wody i mieć świadomość, czy w razie problemów z wodociągami istnieje alternatywa. Pamiętam też, że we Wrocławiu funkcjonowały kiedyś publiczne studnie głębinowe. Jedna znajdowała się na Psim Polu, inna w Leśnicy. Nie wiem, czy nadal działają, ale być może warto wrócić do tego pomysłu.

W Warszawie do dziś można korzystać z niektórych studni artezyjskich. Takie rozwiązania zwiększają odporność miasta na sytuacje kryzysowe.

Jak zmieniać nasze miasta, by były lepiej dostosowane do czekających nas corocznych upałów?

– Widać wyraźnie, że klimat się zmienia. To kolejny rok z najcieplejszych lat w historii pomiarów. Upały zaczynają się już w czerwcu i trudno oczekiwać, że ten trend się odwróci. Coraz bardziej przypominamy pod względem klimatu kraje takie jak Rumunia, Bułgaria czy nawet Grecja.

Dlatego miasta muszą się zmieniać. Przede wszystkim potrzebujemy więcej zieleni i dużych drzew. Wysokie drzewa

realnie obniżają temperaturę ulic i placów. Dobrze, że we Wrocławiu takich nasadzeń jest coraz więcej, ale to powinien być jeszcze większy priorytet.

Trzeba również odważniej rozbetonowywać przestrzeń. W wielu miejscach można poświęcić fragment chodnika czy pasa jezdni, aby posadzić drzewa. Tak robi się w wielu miastach na świecie. Zmniejsza się powierzchnię utwardzoną po to, by poprawić komfort życia mieszkańców.

Ogromnym problemem są też wielkie, szczelnie wybetonowane parkingi. One nie przepuszczają wody. W czasie upałów nagrzewają się do bardzo wysokich temperatur, a podczas gwałtownych opadów cała woda spływa do kanalizacji, która często nie jest przystosowana do takich ilości. Efektem są lokalne podtopienia.

Zmiany klimatu to przecież nie tylko susze i fale upałów. To również coraz częstsze nawalne deszcze. Widzieliśmy to choćby niedawno, gdy po bardzo gorącym dniu przyszła gwałtowna burza i pojawiły się zalania. Miasta muszą być przygotowane na oba scenariusze jednocześnie.

Jeżeli zwiększymy powierzchnie przepuszczalne i pozwolimy wodzie wsiąkać w grunt, poprawimy także stan wód podziemnych. Ograniczymy zjawisko obniżania się ich poziomu i damy szansę na odbudowę naturalnych zasobów.

Adaptacja do zmian klimatu jest konieczna, ale czy sama wystarczy?

– Nie. Adaptacja jest niezbędna, ale jeśli nie chcemy, żeby za kilkanaście czy kilkadziesiąt lat sytuacja była znacznie gorsza, musimy równolegle prowadzić transformację energetyczną. Tu nie ma alternatywy. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych nie wydarzy się samo. Będzie realizowane przez państwa, ale również przez miasta, gminy i lokalne społeczności.

Duże miasta, takie jak Wrocław czy Warszawa, powinny dawać przykład i stawiać na odnawialne źródła energii. Oczywiście pełna samowystarczalność energetyczna metropolii jest trudniejsza niż w mniejszych miastach, takich jak Środa Śląska czy Oleśnica. Tam łatwiej dobrać lokalne źródła energii do potrzeb mieszkańców. Jednak nawet jeśli duże miasta nie będą w stanie całkowicie się bilansować energetycznie, powinny konsekwentnie zwiększać swoją autonomię.

Im więcej lokalnej produkcji energii z odnawialnych źródeł, magazynów energii czy biogazowni, tym większe bezpieczeństwo mieszkańców. Część energii będzie oczywiście pochodziła z dużych źródeł, takich jak morskie farmy wiatrowe, ale lokalna energetyka również odgrywa ogromną rolę. Najważniejsze jest posiadanie długofalowego planu i konsekwentne podążanie w wyznaczonym kierunku.

Wrocław już osiem lat temu przyjął strategię adaptacji do zmian klimatu. Jak pan ocenia ten dokument?

– Zapoznałem się z tym dokumentem i uważam, że jako opracowanie jest dobrze przygotowany. Problem polega jednak na czymś innym. Strategia działa tylko wtedy, gdy stoi za nią zespół ludzi, którzy rzeczywiście chcą ją realizować i czują się za nią odpowiedzialni.

Jeżeli dokument powstaje wyłącznie z udziałem ekspertów i urzędników, a później trafia na półkę, to niewiele z niego wynika. Każda strategia powinna mieć harmonogram wdrażania, jasno określone cele oraz regularne przeglądy, na przykład co dwa lata. Trzeba sprawdzać, co udało się zrealizować, a co wymaga korekty. Mam wrażenie, że w wielu przypadkach tego brakuje.

Oczywiście nie oznacza to, że nic się nie dzieje. Powstają nowe parki, sadzone są drzewa, prowadzone są różne działania. Chodzi jednak o to, aby były one elementem spójnej, długofalowej strategii, a nie zbiorem pojedynczych inicjatyw.

Czy Polska nadąży z przygotowaniem do zmian klimatu?

– Moim zdaniem jesteśmy mocno spóźnieni. Dotyczy to zarówno Wrocławia, jak i całej Polski, ale również wielu krajów Europy. Co więcej, w naszej części kontynentu ocieplenie postępuje szybciej, niż wynosi średnia światowa.

Globalnie mówi się o wzroście temperatury o około 1,5 stopnia względem epoki przedprzemysłowej, natomiast w Polsce średni wzrost jest już wyższy. Są miejsca, gdzie przekracza dwa stopnie. W Szczecinie wyliczono, że od początku lat pięćdziesiątych średnia temperatura wzrosła już o około 2,4 stopnia.

To oznacza, że skutki zmian klimatu odczuwamy silniej, niż wynikałoby to z globalnych statystyk. Wzrasta częstotliwość i intensywność ekstremalnych zjawisk pogodowych: fal upałów, susz, gwałtownych burz czy nawalnych opadów. Atmosfera staje się coraz bardziej dynamiczna i musimy brać to pod uwagę przy planowaniu rozwoju miast oraz infrastruktury.

Mimo tego, co widzimy za oknem, wciąż są osoby, które podważają wpływ człowieka na klimat.

– Zawsze będą ludzie negujący ustalenia nauki. Można ich porównać do osób wierzących, że Ziemia jest płaska. Będą twierdzić, że zmian klimatu nie ma albo że człowiek nie ma na nie wpływu.

Tymczasem coraz częstsze fale upałów, gwałtowne burze, susze czy lokalne powodzie obserwujemy na własne oczy. Trudno ignorować rzeczywistość.

Co ciekawe, przez lata często słyszałem argument, że „nie ma sensu nic robić, skoro Chiny nic nie robią”. Dziś ten argument przestaje być aktualny, bo Chiny bardzo intensywnie inwestują w odnawialne źródła energii i transformację swojego systemu energetycznego.

Dlatego również Polska powinna konsekwentnie przyspieszać działania. Obecna fala upałów to nie jednorazowy epizod, lecz sygnał, że zmiany klimatu już trwają. Za dziesięć czy dwadzieścia lat lato z temperaturami sięgającymi 40, a lokalnie nawet 45 stopni Celsjusza nie będzie już scenariuszem wyłącznie teoretycznym.

Tym bardziej warto wykorzystywać takie momenty, aby rozmawiać nie tylko o tym, jak przetrwać upały, ale także o tym, jak przygotować miasta i całe państwo na przyszłość. ●

Rozmawiał Mateusz Kokoszkiewicz

RADOSŁAW GAWLIK
prezes Eko-Unii

wyborcza

wyborcza.pl

TV

3-9

LIPCA
2026

VOD: Netflix | Disney+ | HBO Max | Prime Video
CANAL+ | SkyShowtime | Player | Apple TV+

POLECAMY SERIALE
DO NADROBIENIA

S. 3

„LEGENDY”.
ZZA BIUREK DO NARKOTYKOWEGO
PODZIEMIA

S. 4-5

„LOVE IS BLIND: POLSKA”.
CZY TAK RANDKUJĄ POLACY?

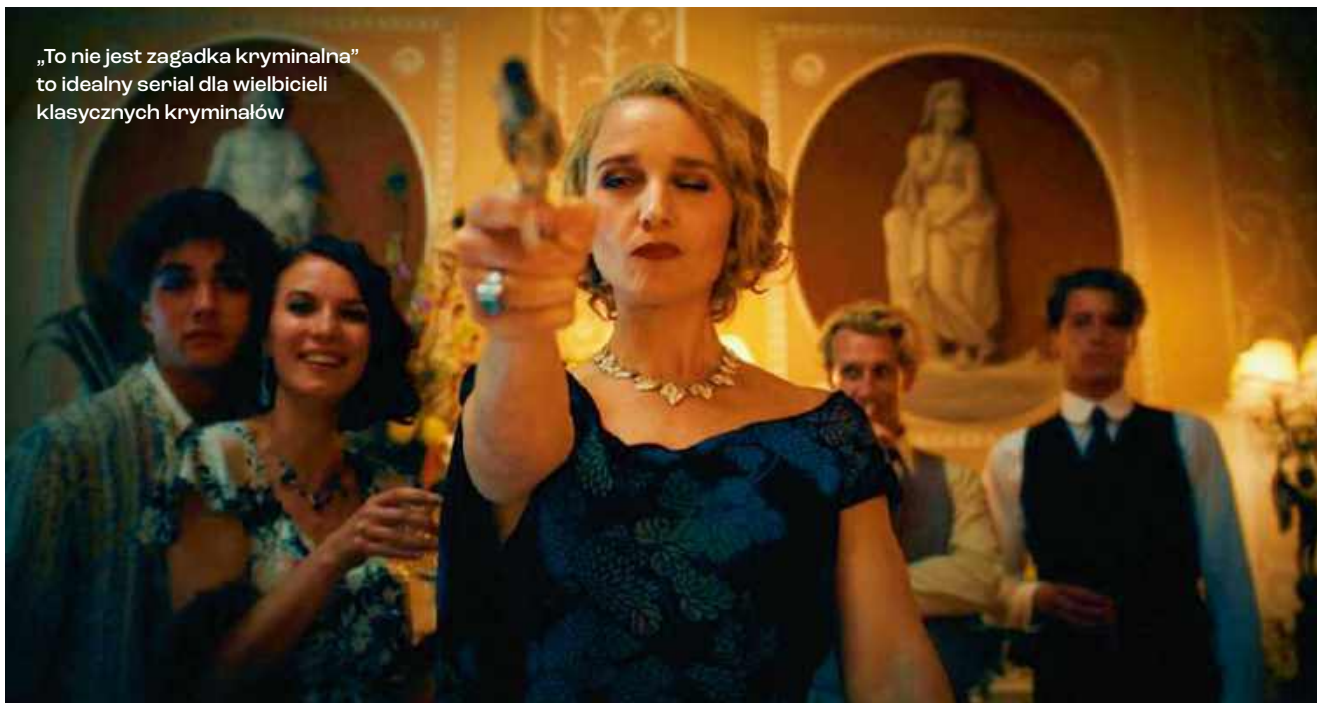
S. 6

TO NIE JEST
ZAGADKA
KRYMINALNA

S. 2-3

„To nie jest zagadka kryminalna”
to idealny serial dla wielbicieli
klasycznych kryminalów

FOT. CANAL+

Co za kryminał!

„To nie jest zagadka kryminalna”. Ależ jest. I to jaka!

Wszyscy bohaterowie mają tu szare z niewyspania twarze i ogromne ego. To zrozumiałe. Każda z postaci na pierwszym planie belgijskiego, anglojęzycznego serialu kryminalnego „To nie jest zagadka kryminalna” jest legendą świata sztuki. To produkcja, która pachnie papierosem gaszonym na podszwie eleganckiego buta, nieprzetrawioną whisky butelkowaną w czasach napoleońskich, farbami olejnymi i terpentyną.

A sam serial, mimo buńczucznego tytułu, jest właśnie zagadką kryminalną. Jego twórcy przed każdym odcinkiem przestrzegają widzów, by nie wierzyli w to, co widzą – słusznie, skoro cała fabuła to fikcja wykorzystująca prawdziwe postaci czołowych XX-wiecznych surrealistów do stworzenia piętrowej intrygi kryminalnej.

Jest rok 1936, a w posiadłości West Dean na angielskiej prowincji zamordowana zostaje nieszczęśliwa dziedziczka, surrealistyczna artystka Sheila Legge. Czy zabił ją jeden z gości biorących udział w organizowanej na terenie rezydencji wystawie – jedna z wschodzących gwiazd rodzącego się surrealizmu?

Wśród podejrzanych są m.in. Salvador Dalí, jego żona Gala, Man Ray, Max Ernst i przede wszystkim belgijski surrealista malarz René Magritte. To on budzi się w łóżku obok ofiary morderstwa. Na szyi, tak jak ona, ma biały szalik. Ktoś odurzył go laudanum i próbuje zrobić w morderstwo.

Magritte, krajan Hercule’a Poirot, nie ma wypomadanego wąsa ani lśniącej łysiny, ale jego dedukcja jest całkiem w porządku. Morderca inspiruje się sztuką – i tylko Magritte może pomóc Scotland Yardowi w zrozumieniu spryt-

nie zamaskowanych tropów. W pierwszych odcinkach znajduje w pokoju jednego z gości powieść „ABC” Agathy Christie. To wskazówka raczej dla widzów niż dla niego, bo „To nie jest zagadka kryminalna” to łamigłówka z inteligentną przewrotną fabularną. Nic tu nie jest tym, na co wygląda.

Pytania do Hitlera

I nikomu nie należy ufać ani nikogo darzyć nadmierną sympatią. Magritte to uroczy młodzian o tragicznie podkrążonych oczach, ale przecież obudził się obok trupa i był ostatnią osobą, która widziała zamordowaną żywą. Salvador Dalí, ekscentryk ze skłonnością do dramatyzowania i paniki, o Legge mówił z pogardą. Jego żona Gala jest tu przedstawiona jako oportunistyczna harpia.

No i jest jeszcze Lee Miller, legendarna fotografka wojenna, która w torebce miała szklany

rewolwer na naboje z soli. Broń została jej skradziona i jest teraz narzędziem zbrodni.

Mordercę mają znaleźć inspektor Thistlethwaite – człowiek zmęczony swoim zawodem, wyczerpany życiem, wyczekujący emerytury prawie tak niecierpliwie jak śmierci. Pomaga mu jego wierna skrzydłowa i aklitka – posterunkowa Mary Quant. W czasie przesłuchania Miller chwali się, że niebawem jedzie zrobić wywiad z Adolfem Hitlerem. – Jakież dodatkowe pytania? – pyta policjantów. – Do pani czy do Hitlera? – dziwi się Quant.

Bo serial „To nie jest zagadka kryminalna” jest też komedia. Bardzo czarną – opartą na charakterach, tarcich między nimi i tajemnicach, które wypływają z przeszłości jak ciała z rzeki. Niech Państwa nie zwiedzie estetyka rodem z filmów Wesa Andersona i szarm „Na noże”. To serial ponury, chwilami makabryczny (morderca kolejne

zbrodnie popełnia, inspirując się dziełami zebranych w posiadłości artystów), a każdy z bohaterów ma w sobie małość.

Prawda i fikoja

„To nie jest zagadka kryminalna” to idealny serial dla wielbicieli klasycznych kryminałów z akcją w tradycyjnym dla nich anturazie. Posiadłość, grono antypatycznych podejrzanych, detektyw amator i zwroty akcji – czego chcieć więcej?

Ale „To nie jest zagadka kryminalna” to przede wszystkim serial dla wielbicieli sztuki. Ja do nich nie należę, dlatego skupiałam się na warstwie gatunkowej. Tymczasem największą frajdę podczas oglądania może dawać oddzielanie prawdy od fikcji. Sheila Legge, uznawana dziś za grupie surrealistów, nie została zamordowana, faktycznie miała jednak syna (w serialu jego tragiczna śmierć zamieniła ją w ludzką skorupę). Zmarła w 1949 roku, w wieku 37 lat, na chorobę płuc.

René Magritte w „To nie jest zagadka kryminalna”, z rzeszami jak u wielbłąda, rzeczywiście był świadkiem samobójstwa swojej matki – tak jak pokazuje to serial. Utopiła się w rzece, a jej śmierć była obecna w sztuce malarza, co wykorzystuje fabuła: twarz matki Magritte’a była rzekomo zasłonięta materiałem sukienki – element ten pojawia się np. na jego słynnym obrazie „Kochankowie”, który też odgrywa istotną rolę w intrydze.

Serialowa Lee Miller sporo opowiada o swojej sile i odwadze, sprawia wrażenie cokolwiek chępliwiej i aroganckiej. Być może dlatego, że prawdziwa Miller przez całą swoją imponującą karierę musiała walczyć o uznanie w świecie męskim. W rzeczywistości jednak nie promowała swoich własnych prac, a doceniona została dopiero po śmierci – w latach 70.

Nowe twarze europejskiej telewizji?

„To nie jest zagadka kryminalna” to serial chwilami nieprzyjemny, pokazujący świat artystyczny jako gniazdo żmij, a samych ar-

tystów jako wiecznie skacowanych buców z nosami przeżartymi od kokainy. To odświeżające, bo trudno tu komukolwiek kibicować. Jako kryminał ten serial daje wiele frajdy, jako opowieść o sztuce – usatysfakcjonuje jej wielbicieli na kolejnym poziomie. Miło też wreszcie zobaczyć w klasycznym whodunit („kto zabił?”) nowe twarze.

Serial to produkcja belgijska, ale zrealizowana po angielsku, z akcją toczącą się na Wyspach. W obsadzie są więc Belg Pierre Gervais jako Magritte, Hiszpan Iñaki Mur jako Dalí, Brytyjka Florence Hall jako Miller, Niemiec Mike Hoffmann jako Ernst i Anglik Stephen Tompkinson jako Thistlewaite. Jest międzynarodowo – bohaterowie żyją, mówią z akcentami lżejszymi i cięższymi. To sprawia, że nie trudno na kilka godzin całkowicie w tej opowieści przepaść, zapomnieć się, a przy okazji stać się nieco bardziej kompetentnym w dziedzinie sztuki.

Inspiracją dla tytułu serialu jest słynny obraz Magritte’a „To nie jest fajka”, znany również jako „Zdrada obrazów”. Fajkę serialowy malarz zresztą często się bawi – obraca ją w dłoniach w czasie dedukcji.

Magritte w swojej twórczości zastanawiał się nad kształtem rzeczy, kontekstem i cienką granicą między rzeczywistością a sposobami jej przedstawienia. Serial „To nie jest zagadka kryminalna” w sprytny sposób robi dokładnie to samo. I właśnie dlatego jest intelektualną uczcią, przypominającą imprezę przedwojennej bohemy, która niespecjalnie przejmuje się przyszłością. Smakowite.

MARTA GÓRNA

TO NIE JEST ZAGADKA KRYMINALNA

serial kryminalny, Belgia, Irlandia 2025, tw. Hans Herbots, Matthias Lebeer, wyk. Pierre Gervais, Stephen Tompkinson, Donna Banya, Aoibhinn McGinnity, Frank Bourke, Florence Hall

6 odc., Canal+

Seriale do nadrobienia

AFTER LIFE

Komediodramat,
Wielka Brytania 2019

3 sezony | Netflix

Ten serial zaczyna się od słów kogoś, kto umarł. Umarł zbyt młodo, zostawiając męża, który nie odbiera sobie życia i nie dołącza do swojej żony Lisy tylko z powodu psa.

Brandy trzyma Tony’ego Johnsona, dziennikarza lokalnej gazety z małego angielskiego miasteczka, przy życiu. To dla niej ma on zarezerwowane czule słówka, czas i zrozumienie. Resztę świata od śmierci żony Tony ma gdzieś – i postanawia się z tym nie kryć.

Jest paskudnym, wulgarnym mizantropem, czasem zwykłym chamem. Ale czasem ma rację. I bywa naprawdę zabawny. Do tego zupełnie niechęć otacza się ludźmi jakoś przez los podobnie jak on doświadczonymi. A jego rozmowy na cmentarnej ławce ze starszą wdową, której mąż pochowany jest nieopodal jego żony, są źródłem nieoczekiwanej życiowej mądrości i pocieszenia.

Serial jest dziełem Ricky’ego Gervaisa, komika, który dał nam m.in. „The Office” i który sam gra Tony’ego. Wiem, że jest kontrowersyjny i bywa nierówny, ale „After Life” to jego opus magnum.

DZIEŃ SZAKALA

dramat, Wielka Brytania 2024

1 sezon | SkyShowtime

Eddie Redmayne jako nieuchwytny zabójca na zlecenie z politycznego thrilleru Fredericka Forsythe’a z lat 70? Nie brzmiało to przekonująco, ale okazało się całkiem udanym eksperymentem. Zwłaszcza że z powieści, w której Szakal został wynajęty, by zamordować prezydenta Francji Charlesa de Gaulle’a, został tylko punkt wyjścia: można

tego świata wynajmują człowieka bez twarzy, by dla nich zabijał.

Szakal jest tajemniczy i niezwykle skuteczny. I lepiej nie próbować go oszukać. My wiemy, że między zleceniami żyje spokojnie w pięknym domu w Hiszpanii z żoną i małym synkiem. Wiemy też, że ściga go agentka MI6 Bianca Pullman (znana z ostatniego Bonda Lashana Lynch).

W sprawnie nakręconym, momentami dość spektakularnym serialu będziemy przemierzać za tą parą całą Europę – od Irlandii Północnej po Grecję i od Hiszpanii po Białoruś, z przystankami w Londynie czy Budapeszcie. I choć momentami trzeba będzie mocno zawiesić niechęć czy zapomnieć o prawach fizyki, będzie to całkiem satysfakcjonująca wyprawa. A Redmayne nieraz zaskoczy.

Stwórz dla siebie *LEGENDĘ*

Rekruci mają stworzyć dla siebie „legendy” – postaci, którymi staną się podczas infiltracji narkotykowego podziemia

„Legendy” oglądałam zaciskając za bohaterów kciuki, siedząc na krawędzi fotela.

Stanowiska kontroli celnej sprzyjają romansom – mówi Don, szef służby wywiadowczej Urzędu Celnego Jej Królewskiej Mości, do Guya i Sophie, do których wpadł na kolację. To oczywiście ironia, ale małżeństwo naprawdę od lat pracuje na lotnisku i czuwa, czy pasażerowie nie przywożą niczego do oclenia.

Jest rok 1990, w Wielkiej Brytanii narasta kryzys związany z heroiną. W pierwszych minutach serialu widzimy 15-letniego chłopca z osiedla komunalnego w Liverpoolu i elegancką studentkę Oxfordu. Oboje biorą narkotyki i umierają. Ona, córka ministra, trafia na pierwsze

strony prestiżowych gazet, o jego śmierci piszą tabloidy. Ale premier Margaret Thatcher czyta wszystkie gazety. I żąda rozwiązania.

DEA mamy w domu

Minister spraw wewnętrznych, eleganci bubek (idealny do takich ról Alex Jennings), wzywa więc szefa Urzędu Celnego, Blake'a (świetny Douglas Hodge), by ten ze swoimi ludźmi znalazł i zamknął kanały przerzutowe narkotyku. Amerykanie przecież już od dawna prowadzą „wojnę z narkotykami”, premier też chce, zwłaszcza że sondaże spadają, a wewnątrz partii rośnie opozycja wobec jej rządów (na margine-

sie – minęło 36 lat a „wojnę z narkotykami” USA wciąż przegrywają).

Blake pyta o fundusze, fachowców, szkolenia, zmiany w prawie. Słyszy, że nic z tego nie dostanie. Nieważne, że amerykańskie DEA ma miliardowy budżet, tysiące agentów i może działać poza granicami USA. Oni mają sobie poradzić tym, co mają, a minister laskawie nie będzie pytał o podstawę prawną ich działań.

Blake wraca więc do urzędu i zleca Donowi (Steve Coogan, w ojczyźnie znany głównie jako komik) zebranie ekipy. Ludzi, którzy odejdą od biurka i zostaną tajniakami szukającymi przemytników heroiny. Brzmi absurdalnie? Oczywiście.

Do takich zadań policjanci przygotowani są latami, nie mówiąc o agentach służb specjalnych. Ale Don, który sam kiedyś był tajniakiem, przyjmuje zlecenie. W Urzędzie pojawiają się plakaty z pytaniem „Możecie zaoferować więcej?” i zaproszeniem na spotkanie.

Zza biurka do narkotykowego podziemia

Przyjmują je: Guy (Tom Burke), który otwierając każdą walizkę umiera trochę w środku, Kate (Hayley Squires) – ta ma po dziurki w nosie oglądania nielegalnych materiałów pornograficznych i ścigania ludzi, którzy je sobie sprowadzili z zagranicy, Baileya (Aml Ameen) – również ma dość chodzenia po bazarach i szukania oszustów nieplacących VAT-u oraz sekretarki Erin (Jasmine Blackborow).

Z tej czwórki tylko Guy ma żonę i córkę, ale ta żona (jak zawsze sympatyczna Charlotte Ritchie) zachęca go, żeby spróbował czegoś nowego, czegoś, co pozwoli mu poczuć, że żyje. I nie, nie będzie się zaslaniał rodziną – ma iść zrobić coś dla siebie.

Na spotkanie przychodzi kilkadziesiąt osób. Szefowie jednak od razu wypraszają tych, którzy zadają pytania o płatne nadgodziny czy diety. Do tajnego ośrodka pożywanego od MI5 na trzytygodniowe szkolenie jedzie już tylko kilkanaścioro kandydatów. Tam odpadają zbytni legaliści czy osoby wpadające w panikę podczas rozmowy z dilerem, którego udaje prowadzący szkolenie Don.

Trzymającego się boku Guya były tajniak postanawia poddać próbę w prawdziwym świecie. Wysła go do klubu i każe zdobyć narkotyki i kontakt do dilerów. Jak sobie radzi Guy? Tak, że wkrótce z trójką pozostałych przyjętych ląduje w opuszczonym magazynie, który staje się ich biurem.

On, Bailey i Kate mają stworzyć dla siebie „legendy” – postaci, którymi staną się podczas infiltracji narkotykowego podziemia. Mają w nie uwierzyć, bo od tego zależy, czy przeżyją. Don ich uprzedza, jak trudne i ryzykowne jest to zadanie. Jedną niespójność może ich kosztować życie, a strach już nigdy ich nie opuści. Żadne się nie wycofuje.

Historia prawdziwa

Jakby to absurdalnie nie brzmiało, ta historia wydarzyła się naprawdę. W latach 90.

zwyczajni celnicy zmienili się w tajniaków i pomogli zatrzymać przemyt heroiny wartości miliarda funtów. Uratowali mnóstwo żyć, byli prawdziwymi bohaterami, ale nikt o tym nie słyszał. Do teraz.

Ale nie tylko dlatego oglądałam „Legendy”, siedząc na samym skraju fotela i trzymając zacisnięte za bohaterów kciuki. Kibicowanie tym na straconej pozycji – bo przecież jakie szanse mają zwykli urzędnicy z bezzwzględnymi, uzbrojonymi gangsterami – to jedno. Ale kibicowanie tym konkretnym bohaterom to drugie.

Każde z nich ma swoją historię, każde ma jakiś powód, żeby zaryzykować. Każde z nich jest też jakoś podobne do nas, jeśli tylko jesteśmy na tyle dorośli albo pracujemy na tyle długo, żeby poczuć monotonię codzienności. Porzucający biurka na rzecz czegoś ryzykownego, ale ekscytującego i ważnego, celnicy mogą okazać się zaskakująco bliscy. To są, poza tym, naprawdę ciekawi, wartościowi ludzie, niedoceniani wcześniej. Poza Guyem, którego ceni jego odważna żona. Kto by nie chciał mieć u boku kogoś takiego jak Sophie?

„Legendy” biorą sobie do serca

London, Liverpool, Manchester, ale też Turcja, Pakistan przy granicy z Afganistanem, Niemcy – wszędzie tam zabierają swoich bohaterów, a więc i widzów „Legendy”.

Pozwalają przyjrzeć się nie tylko mechanizmom funkcjonowania przestępczych organizacji, ale też innym kulturom. Zdanie o tym, że „nie ma nic groźniejszego na świecie, niż stary król, który pragnie ostat-

niego wielkiego zwycięstwa” wzięłam sobie do serca.

„Legendy” to nie jest serial idealny. Czasem za dużo pada w nim wielkich słów i komedia nie równoważy patosu, a finałowy odcinek nieprzyjemnie zaskakuje zmianą tempa. Obejrzałam go jednak na raz, bo tak związałam się z bohaterami, że nie potrafiłam ich zostawić samych w niebezpieczeństwie.

Kibicowałam każdemu, ale nie ukrywam, że najbliższy okazał się Guy. Także za sprawą grającego go Toma Burke’a, aktora, który mimo (a może właśnie z powodu) swojego wyglądu, często na małym ekranie gra bohaterów wycofanych i powściągliwych, nawet, mówiących dość cicho. Jak Atos w „Muszkietierach” czy Cormoran Strike w serialu o jednonogim detektywie. Taki jest początkowo Guy, ale potem Burke pokazuje także jego dziką i gniewną twarz. Oraz szybkie pięści.

I jeszcze jedno – w czasach, gdy niektórzy twierdzą, że państwo do niczego nie jest im potrzebne, że podatki to złodziejstwo, a ludzie radzą sobie sami, „Legendy”, udowadniają, że to po prostu nieprawda. Margaret Thatcher nie żyje od 13 lat, pora pogrzebać i thatcheryzm.

MAJA STANISZEWSKA

LEGENDY

serial kryminalny, Wielka Brytania 2026, tw. Neil Forsyth, wyk. Tom Burke, Steve Coogan, Tom Hughes, Aml Ameen, Jasmine Blackborow, Hayley Squires, Douglas Hodge

6 odc., Netflix

Czy tak randkują Polacy?

Czego nauczyło mnie polskie „Love is Blind”?

W 2025 roku „Love is Blind” było najpopularniejszym programem reality dostępnym w streamingu.

Działło to tak: oni i one wprowadzają się do odseparowanych od siebie części jednego domu. Na styku strefy kobiecej i męskiej umieszczone są kapsuły rozdzielone nieprzezroczystą szybą. Uczestnicy spotykają się w nich na randki. Mogą ze sobą rozmawiać, ale nie mogą się zobaczyć. Ma im to pozwolić zakochać się w sobie w sposób czysty, niezmacony takimi czynnikami jak wygląd, rasa czy klasa społeczna. Jeżeli miłość jest odwzajemniona, para zaręcza się – i dopiero wtedy spotyka się twarzą w twarz.

Randka w ciemno?

Jeśli właśnie pomyśleli państwo, że taki program już był i nazywał się „Randka w ciemno” – to tylko pozory. Bo tam, gdzie „Randka w ciemno” stawiała kropkę, „Love is Blind” dopiero się rozkręca. Owszem, producenci programu przyciągają widzów idealistyczną wizją: możliwe jest pokochanie nie powierzchowności, a samej esencji drugiego człowieka. Ale naprawdę ciekawie robi się wtedy, gdy zderzają tę wizję z rzeczywistością.

Randki w kapsułach trwają dziesięć dni, potem zaręczone pary jadą na tydzień na zagraniczne wakacje, a następnie

wprowadzają się do wynajętych przez producentów mieszkań. Po trzech tygodniach wspólnego mieszkania stają na ślubnym kobiercu. Dopiero wtedy ostatecznie decydują, czy powieść sakramentalne „tak”.

Format docenili nie tylko widzowie, lecz także krytycy. Półtora roku po premierze pierwszego sezonu narodziła się pierwsza lokalna wersja – brazylijska. Dziś jest ich już dwanaście, w tym niemiecka, szwedzka, włoska i japońska, a także „Love is Blind: Habibi”, w którym uczestniczą osoby z kilku nastu krajów arabskich.

To kolejne źródło gigantycznej popularności programu. Któż nie chciałby śledzić, jak zakochują się w sobie Brazylijczycy, a jak Szwedzi? Jak kłóć się Włosi? Co się dzieje, gdy po krótkiej znajomości do wspólnego mieszkania wprowadza się para Japończyków?

Polskie „Love is Blind” to pierwsza odsłona tego formatu w całej Europie Wschodniej. Nic dziwnego, że czekali na nią widzowie nie tylko nad Wisłą.

Widać to wyraźnie w poświęconych programowi wątkach na platformie Reddit, gdzie zagraniczni fani poszukują odpowiedzi na nurtujące ich pytania: czy w polskim społeczeństwie role płciowe naprawdę są tak konserwatywne (oba wiam się, że tak); czy wszyscy Polacy i Polki tak otwarcie rozmawiają o seksie (oba wiam się,

FOT. PIOTR MATEY

Jeżeli podczas randek w kabinach miłość jest odwzajemniona, para zaręcza się i dopiero wtedy spotyka się twarzą w twarz

LOVE IS BLIND: POLSKA

reality show, Polska 2026

11 odc., Netflix

że nie); dlaczego uczestnicy mówią „nie”, kiedy chcą powiedzieć „tak” (nie mam pojęcia); czy w naszym kraju nie prowadzi się small talku (prowadzi się, ale w bólach).

Uczestnicy programu to dwudziesto- i trzydziestolatkowie, w większości millenials. Pierwsze pokolenie, które tak powszechnie odmówiło zaciśnięcia zębów i zaczęło mówić o swoich trudnych przeżyciach oraz szukać pomocy – czy to w gabinecie psychoterapeutki, czy na platformach społecznościowych.

Eksperyment? Bez przesady

Efekty tych poszukiwań bywały różne. Polskie „Love is Blind” pokazuje nie tylko, jak Polacy uczą się mówić o emocjach, ale i to, jak jałowa i powierzchowna bywa ta umiejętność. Dużo łatwiej powtarzać, że w związku kluczowa jest komunikacja, niż faktycznie się komunikować.

Prowadzący polskie „Love is Blind”, Andrzej Wrona i Zofia Zborowska-Wrona, jak mantrę powtarzają, że program to w istocie eksperyment społeczny. To oczywiście bzdura, podobnie jak bzdurą było nazywanie eksperymentem „Big Bro-

thera”, „Ślubu od pierwszego wejrzenia” czy niezliczonych filmików, na których youtube-rzy filmują przechodniów ukrytą kamerą.

„Love is Blind” nie jest ani eksperymentem, ani obrazem „prawdziwej Polski”, czymkolwiek by ona nie była.

Czy ten program ma wady? Rozliczne. Przy całej sztuczności formatu, podbijanej typowymi grzechami gatunku: przesadnie dramatyczną muzyką i manipulacyjnym montażem; przy wszystkich żenujących dialogach, banalach wygłaszanych do kamery ze śmiertelną powagą, suchych żartach, patriarchalnych wzorcach i nieznośnym wołaniu „Auuu!”, z którego jeden z uczestników zrobił swój znak rozpoznawczy – w polskim „Love is Blind” można znaleźć również rzeczy pozytywne.

Zwłaszcza że, jak wiele reality shows, to program mający łączyć aspiracyjność ze swojskością: markowy ekspres do kawy z zastawą z sieciówki, wakacje w Grecji z niewielkimi metrażami w nowym budownictwie.

Jeśli rozrywkowy program z Netfliksa sprawi, że Polacy i Polki zaczną aspirować do komunikowania swoich emocji, rozmawiania o potrzebach i pracowania nad trudnymi doświadczeniami z przeszłości, to jestem w stanie znieść nawet to nieszczęśliwe „Auuu!”. Choć wołałabym nie.

EMILIA DŁUŻEWSKA

PIĄTEK 3.07

GOLF

• PGA TOUR – JOHN DEERE CLASSIC
2. dzień
22:00 | EUROSPORT 2

KOLARSTWO GÓRSKIE

• PUCHAR ŚWIATA KOBIEC W LA THUILE
Cross-country short track
17:15 | EUROSPORT 1

• PUCHAR ŚWIATA MĘŻCZYZN W LA THUILE
Cross-country short track
18:15 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• MISTRZOSTWA EUROPY KOBIEC DO LAT 19 W BOŚNII I HERCEGOWINIE
Polska – Bośnia i Hercegowina
16:55 | TVP SPORT

• MISTRZOSTWA ŚWIATA W KANADZIE, MEKSYKU I USA
1/16 finału – 14. mecz
19:50 | TVP 2, TVP SPORT
1/16 finału – 15. mecz
23:50 | TVP 1, TVP SPORT

SNOOKER

• CHAMPIONSHIP LEAGUE
Stage One – Week Two
– sesja dzienna
12:00 | CANAL+ SPORT2 HD
Stage One – Week Two
– sesja wieczorna
17:30 | CANAL+ SPORT2 HD

TENIS

• WIMBLEDON
12:00 | POLSAT SPORT 3, POLSAT SPORT EXTRA 1, POLSAT SPORT EXTRA 2, POLSAT SPORT EXTRA 3, POLSAT SPORT EXTRA 4
12:00 | POLSAT SPORT PREMIUM 2 SUPER HD
3. runda
12:00 | POLSAT SPORT FIGHT
13:00 | POLSAT SPORT 1
14:00 | POLSAT SPORT 2, POLSAT SPORT 3, POLSAT SPORT EXTRA 1, POLSAT SPORT EXTRA 2, POLSAT SPORT EXTRA 3
14:00 | POLSAT SPORT EXTRA 4, POLSAT SPORT PREMIUM 2 SUPER HD
3. runda
14:00 | POLSAT SPORT FIGHT
14:30 | POLSAT SPORT 1, POLSAT SPORT PREMIUM 1 SUPER HD
16:00 | POLSAT SPORT 2, POLSAT SPORT 3, POLSAT SPORT EXTRA 1, POLSAT SPORT EXTRA 2, POLSAT SPORT EXTRA 3
16:00 | POLSAT SPORT EXTRA 4, POLSAT SPORT PREMIUM 2 SUPER HD
3. runda
16:00 | POLSAT SPORT FIGHT
16:30 | POLSAT SPORT 1, POLSAT SPORT PREMIUM 1 SUPER HD

18:00 | POLSAT SPORT 2, POLSAT SPORT 3, POLSAT SPORT EXTRA 1, POLSAT SPORT EXTRA 2, POLSAT SPORT EXTRA 3
18:00 | POLSAT SPORT EXTRA 4, POLSAT SPORT PREMIUM 2 SUPER HD
3. runda
18:00 | POLSAT SPORT FIGHT
18:30 | POLSAT SPORT 1, POLSAT SPORT PREMIUM 1 SUPER HD

SOBOTA 4.07

GOLF

• PGA TOUR – JOHN DEERE CLASSIC
3. dzień
19:00 | EUROSPORT 2

KOLARSTWO

• TOUR DE FRANCE
UCI World Tour – 1. etap
16:45 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• MISTRZOSTWA ŚWIATA W KANADZIE, MEKSYKU I USA
1/16 finału – 16. mecz
03:20 | TVP 2, TVP SPORT

• MISTRZOSTWA ŚWIATA W KANADZIE, MEKSYKU I USA
1/8 finału – 1. mecz
18:50 | TVP 1, TVP SPORT
20:00 | TVP 1
1/8 finału – 2. mecz
22:50 | TVP 1, TVP SPORT

SNOOKER

• CHAMPIONSHIP LEAGUE
Stage One – Week Two – sesja dzienna
12:00 | CANAL+ SPORT 3 HD
Stage One – Week Two
– sesja wieczorna
17:30 | CANAL+ SPORT 3 HD

TENIS

• WIMBLEDON
12:00 | POLSAT SPORT 3
3. runda
12:00 | POLSAT SPORT FIGHT
14:00 | POLSAT SPORT 2, POLSAT SPORT 3
3. runda
14:00 | POLSAT SPORT FIGHT
14:30 | POLSAT SPORT 1
16:00 | POLSAT SPORT 2, POLSAT SPORT 3
3. runda
16:30 | POLSAT SPORT 1
18:00 | POLSAT SPORT 2, POLSAT SPORT 3
3. runda
18:00 | POLSAT SPORT FIGHT
18:30 | POLSAT SPORT 1

NIEDZIELA 5.07

FORMUŁA 1

• GRAND PRIX WIELKIEJ BRYTANII
Parada kierowców
14:00 | ELEVEN SPORTS 1
Wyścig
15:55 | ELEVEN SPORTS 1

Tour de France w 2025 r.

• FOT. PAP/EP/TERESA SUAREZ

KOLARSTWO

• TOUR DE FRANCE
UCI World Tour
– 2. etap
13:30 | EUROSPORT 1

KOLARSTWO GÓRSKIE

• PUCHAR ŚWIATA KOBIEC W LA THUILE
Olimpijski cross-country
13:15 | EUROSPORT 2

• PUCHAR ŚWIATA MĘŻCZYZN W LA THUILE
Olimpijski cross-country
15:15 | EUROSPORT 2

PIŁKA NOŻNA

• MISTRZOSTWA ŚWIATA W KANADZIE, MEKSYKU I USA
1/8 finału – 3. mecz
21:50 | TVP 1, TVP SPORT
1/8 finału – 4. mecz
01:50 | TVP 2, TVP SPORT

TENIS

• WIMBLEDON
12:00 | POLSAT SPORT 3
4. runda
12:00 | POLSAT SPORT FIGHT
14:00 | POLSAT SPORT 2, POLSAT SPORT 3
4. runda
14:00 | POLSAT SPORT FIGHT
14:30 | POLSAT SPORT 1
16:00 | POLSAT SPORT 2, POLSAT SPORT 3
4. runda
16:00 | POLSAT SPORT FIGHT
16:30 | POLSAT SPORT 1
18:00 | POLSAT SPORT 2, POLSAT SPORT 3
4. runda
18:00 | POLSAT SPORT FIGHT
18:30 | POLSAT SPORT 1

PONIEDZIAŁEK 6.07

KOLARSTWO

• TOUR DE FRANCE
UCI World Tour – 3. etap
12:00 | EUROSPORT 1

KOSZYKÓWKĄ

• ELIMINACJE MISTRZOSTW ŚWIATA MĘŻCZYZN
Polska – Holandia
17:55 | TVP SPORT

PIŁKA NOŻNA

• MISTRZOSTWA ŚWIATA W KANADZIE, MEKSYKU I USA
1/8 finału – 5. mecz
20:50 | TVP 1, TVP SPORT
1/8 finału – 6. mecz
01:50 | TVP 2

TENIS

• WIMBLEDON
4. runda
12:00 | POLSAT SPORT FIGHT
14:00 | POLSAT SPORT 2
3. runda
14:00 | POLSAT SPORT 3
4. runda
14:00 | POLSAT SPORT FIGHT
14:30 | POLSAT SPORT 1
16:00 | POLSAT SPORT 2
3. runda
16:00 | POLSAT SPORT 3
4. runda
16:00 | POLSAT SPORT FIGHT
16:30 | POLSAT SPORT 1
18:00 | POLSAT SPORT 2
3. runda
18:00 | POLSAT SPORT 3
4. runda
18:00 | POLSAT SPORT FIGHT
18:30 | POLSAT SPORT 1

WTOREK 7.07

KOLARSTWO

• TOUR DE FRANCE
UCI World Tour
– 4. etap
13:00 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• MISTRZOSTWA ŚWIATA W KANADZIE, MEKSYKU I USA
1/8 finału – 7. mecz
17:50 | TVP 2, TVP SPORT
1/8 finału – 8. mecz
21:50 | TVP 1, TVP SPORT

TENIS

• WIMBLEDON
14:00 | POLSAT SPORT 2
3. runda
14:00 | POLSAT SPORT 3
14:30 | POLSAT SPORT 1
16:00 | POLSAT SPORT 2
3. runda
16:00 | POLSAT SPORT 3
16:30 | POLSAT SPORT 1
3. runda
18:00 | POLSAT SPORT 3
18:30 | POLSAT SPORT 1

ŚRODA 8.07

KOLARSTWO

• TOUR DE FRANCE
UCI World Tour – 5. etap
13:45 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• MISTRZOSTWA EUROPY MĘŻCZYZN DO LAT 19 W WALII
1. półfinał
17:20 | TVP SPORT
2. półfinał
19:50 | TVP SPORT

TENIS

• WIMBLEDON
14:00 | POLSAT SPORT 2
Ćwierćfinały gry podwójnej
14:00 | POLSAT SPORT 3
14:30 | POLSAT SPORT 1
16:00 | POLSAT SPORT 2
Ćwierćfinały gry podwójnej
16:00 | POLSAT SPORT 3
16:30 | POLSAT SPORT 1
18:30 | POLSAT SPORT 1

CZWARTEK 9.07

KOLARSTWO

• TOUR DE FRANCE
UCI World Tour – 6. etap
12:15 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• MISTRZOSTWA ŚWIATA W KANADZIE, MEKSYKU I USA
1. ćwierćfinał
21:50 | TVP 1, TVP SPORT

SIATKÓWKĄ

• LIGA NARODÓW KOBIEC FIVB
10:45 | POLSAT SPORT 3
Japonia – Tajlandia
12:05 | POLSAT SPORT 2
Chiny – Ukraina
14:15 | POLSAT SPORT 3
Czechy – Holandia
16:15 | POLSAT SPORT 3
Serbia – Francja
19:45 | POLSAT SPORT 1

TENIS

• WIMBLEDON
Półfinał gry pojedynczej kobiet
14:00 | POLSAT SPORT 1
Półfinał gry podwójnej kobiet
14:00 | POLSAT SPORT 2
2. półfinał gry pojedynczej kobiet
16:00 | POLSAT SPORT 1

Od A do Z

**BALLERINA. Z UNIWERSUM
JOHNA WICKA ★★★**

film sens., USA/Węgry 2025,
reż. Len Wiseman,
wyk. Ana de Armas, Anjelica
Huston, Gabriel Byrne

22:00 | canal+ premium

Ana de Armas jako córka pary płatnych zabójców, należących do różnych syndykatów. Dziewczyna idzie śladami zamordowanych rodziców i ze wsparciem Johna Wicka podejmuje próbę zemsty na ich mordercach.

DEMONY WOJNY**WG GOI ★★★**

dramat wojenny, Polska 1998,
reż. Władysław Pasikowski,
wyk. Bogusław Linda, Tadeusz
Huk, Olaf Lubaszenko

20:00 | kino polska

Władysław Pasikowski próbuje filmu werbunkowego w stylu hollywoodzkim: polscy komandosi w Bośni – honor nade wszystko. Plus precyzja reżyserii i doborowa obsada.

**KRONIKA WYPADKÓW
MIŁOSNYCH ★★★**

dramat obycz., Polska 1985,
reż. Andrzej Wajda, wyk. Piotr
Wawrzyńczak, Paulina Młynarska,
Tadeusz Konwicki

23:50 | tvp kultura

Wajda czyta Konwickiego: pierwsza miłość na Wileńszczyźnie w przededniu wybuchu II wojny światowej. Wzruszające i pięknie zagrane.

LEGION SAMOBÓJCÓW ★★★

film sens., USA 2016, reż. David
Ayer, wyk. Will Smith, Jared
Leto, Margot Robbie

20:00 | tvn

Kina komiksowego ciąg dalszy: oddział złoćw, w istocie poczw, dostaje szansę odkupienia win, jeśli stawi czoło apokalipsie. Przede wszystkim dla miłośników gatunku.

**MECHANIK:
CZAS ZEMSTY ★★**

film sens., Niemcy/USA 2005,
reż. Dolph Lundgren, wyk.
Dolph Lundgren, Ben Cross,
Ivan Petrushinov

20:00 | tvp historia

Dolph Lundgren jako agent rosyjskiego specnaz, któremu porwano i zabito żonę i syna, emigruje do USA, gdzie ktoś prosi go o odszukanie córki, porwanej – jak się okaże – przez tych samych zbirów.

Fargo

FOT. TVP

DRAMAT KRYMINALNY

USA/WLK. BRYTANIA 1996, REŻ. JOEL COEN, ETHAN COEN, WYK. FRANCES MCDORMAND, WILLIAM H. MACY, STEVE BUSCEMI

PAMIĘĆ**ABSOLUTNA ★★★**

film s.f., USA/Kanada 2012, reż.
Len Wiseman, wyk. Colin Farrell,
Kate Beckinsale, Jessica Biel

22:45 | polsat

Remake (zbędny) kultowego przeboju sprzed 20 lat: w świecie przyszłości bohater podejrzewa, że wszczepiono mu fałszywą pamięć, by zatrzeć przeszłość. Colin Farrell zamiast Schwarzeneggera.

PIRACI Z KARAIBÓW:**ZEMSTA SALAZARA ★★**

film przyg., USA 2017, reż.

Joachim Ronning, Espen
Sandberg, wyk. Johnny Depp,
Javier Bardem, Geoffrey Rush

19:55 | polsat

Piąta odsłona kultowego (w swoim czasie) cyklu. Nieustraszone Jack Sparrow wyrusza na poszukiwanie trójzęba Neptuna, a jego tropem snuje się horda pirackich zombi. Wyłącznie odcinanie kuponów, niestety.

STOKER ★★★

thriller, Wlk. Brytania/USA
2013, reż. Park Chan-wook,
wyk. Mia Wasikowska, Nicole
Kidman, Matthew Goode

21:50 | cinemax

Chan-wook Park rusza na podbój Hollywood: po tajemniczej śmierci pana domu, jego miejsce u boku gotowej to zaakceptować żony i pełnej obaw córki próbuje zająć nikomu nieznany brat zmarłego. Wciaga.

SZPIEDZY**TACY JAK MY ★★★★★**

komedial, USA 1985,
reż. John Landis,
wyk. Chevy Chase, Dan
Aykroyd, Steve Forrest

20:00 | warner tv

Hollywood odpowiada na piestrojke: Chevy Chase i Dan Aykroyd jako agenci CIA wysłani do Afganistanu w celu przechwycenia najtajniejszej z tajnych radzieckich broni. Świetna zabawa.

SZYBCY I WŚCIEKLI:**HOBBS I SHAW ★★**

film sens., USA 2019, reż. David
Leitch, wyk. Dwayne Johnson,
Jason Statham, Idris Elba

20:00 | hbo

Oficjalny reboot popularnego cyklu: stróż prawa i bandyta łączą siły, by powstrzymać szaleńca, wcielającego w życie plan przejęcia kontroli nad całym światem. Plus Dwayne Johnson i Jason Statham.

TAŚMY WATYKANU ★★

horror, USA 2015, reż. Mark
Neveldine, wyk. Olivia Taylor
Dudley, John Patrick Amedori,
Dougray Scott

22:00 | stopklatka

Młoda kobieta zostaje opętana przez Szatana, ale wezwani na pomoc egzorcyści są bezsilni: opiekujący się opętaną ksiądz staje do walki ze złem, które zagroza nie tylko kobiecie, ale i całemu światu.

**TRZDZIESTU
TRZECH ★★★**

dramat obycz., USA/Chile/Kolumbia/Hiszpania 2015, reż.
Patricia Riggan, wyk. Antonio
Banderas, Rodrigo Santoro,
Juliette Binoche

22:00 | warner tv

W konwencji dramatu dokumentalnego: głośny w 2010 roku przypadek zasypania w chilijskiej kopalni złota 33 górników, których udało się wydobyć na powierzchnię po trwającej blisko 70 dni akcji ratunkowej.

UPROWADZONA II ★★★

film sens., Francja 2012,
reż. Olivier Megaton, wyk. Liam
Neeson, Maggie Grace, Famke
Janssen

21:55 | tv puls

Agent CIA, który dwa lata wcześniej, ratując porwaną córkę, zastrzelił jej porywaczy, zostaje uprowadzony wraz z żoną przez ojca jednego z zabitych porywaczy. Czy córka uwolni rodziców?

WALENTYNKI ★★

komedial, USA 2010,
reż. Garry Marshall,
wyk. Julia Roberts, Jamie
Foxx, Anne Hathaway

20:00 | tvn 7

Kwiaciarnia w Los Angeles w Dniu Świętego Walentego miejscem, gdzie krzyżują się ścieżki kilku par i singli pragnących stosownie uczcić święto zakochanych. Plus parada gwiazd wszystkich pokoleń.

23:30 | cinemax

★★★★★

Makabreska z rodzinnych stron braci Coen: sprzedawca samochodów zleca porwanie żony, co zapoczątkuje łańcuch przerażających zbrodni. Mimo luzackiego nastroju przejmujące. Laury w Cannes i dwa Oscary.

MYZ

TVPI D3

07:00 Msza święta
07:30 Welon, fura i brawura
08:00 Serwis Info, pogoda
08:10 Pogoda Info
08:20 Janosik (4/13)
09:15 Ranczo VI (7/13)
10:10 Komisarz Alex VII (2/13)
11:05 Ojciec Mateusz XV
12:00 Serwis Info – magazyn
12:10 Agrobiznes
12:40 Magazyn rolniczy (775)
12:55 Opowieści z dzikiego Madrytu – film dok.
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info, pogoda
15:25 Gra słów. Krzyżówka
16:00 Dziedzictwo
17:00 Telexpress
17:25 Jaka to melodia? (5705)
18:05 Reporterzy (561)
18:25 Akacyjowa 38
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:15 Ojciec Mateusz 29 (2/12) – serial krym.
21:00 Koncert
23:40 Studio Mistrzostw Świata (na żywo)
23:50 Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 1/16 finału (na żywo)
02:30 Zakochany anioł – komedia romantyczna na Polska 2005, reż. Artur Więcek, wyk. Krzysztof Globisz, Janusz Gajos (100 min)

MEZEO

11:05 Królewska Orkiestra Filharmonii w Liège, Lionel Bringuier: Ravel, Poulenc, Strawiński – muzyka klasyczna
12:35 Intermezzo
13:30 Mikael Karlsson: Fanny and Alexander – opera
16:10 Bruce Liu w Maison Chautet: Recital Chopinowski
17:05 Intermezzo
17:25 Monty Alexander: D Day – koncert Francja 2025
19:00 Intermezzo
19:15 Shai Maestro Quartet: Human – koncert Francja 2021
20:30 Wieczór z Hansem Van Manenem – Dutch National Ballet. Théâtre des Champs-Élysées, Paryż – taniec
22:00 Hans van Manen – Moving to Music
22:50 Romeo i Julia – muzyka klasyczna Francja 2022

TVP2 D3

07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7603) – mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7603) – mag. Polska 2026
11:30 Operacja zdrowie (74) – mag. medyczny Polska 2025
12:00 Rodzinka.pl II (5/26)
12:35 Koło fortuny (1878) – teleturniej Polska 2025
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (1003)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic – telenowela
16:00 Koło fortuny (1879)
16:35 Familiada (3058)
17:20 Panna młoda – serial obyczajowy Turcja 2024
18:15 Va banque (1004)
18:50 Jeden z dziesięciu (14) – teleturniej Polska 2025
19:25 Studio Mistrzostw Świata (na żywo)

19:50 Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 1/16 finału (na żywo)
22:30 To jest grane (95) – program muzyczny
23:10 63. KFPP w Opolu (216) – festiwal
00:15 Muzyka na dobry wieczór (19)
01:25 Akacyjowa 38 – serial obycz. Hiszpania 2026
02:20 Rodzinka.pl IX (5) – serial komediowy Polska 2016, wyk. Małgorzata Kożuchowska

PULS 2

09:20 Straszne historie Maszy
09:25 Świnka Peppa
09:45 Bing IV (25,26/27)
10:00 Jeżyk i przyjaciele
10:35 Spidey i superkumple II
11:35 Gus. Mały – wielki rycerz (39,40/52) – serial anim.
12:00 Psi patrol VIII (2/26)
12:35 Marta mówi! (12)
13:00 Smerfy – serial anim.
13:35 Gumisie IV (8/10)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous (15,19/26)
16:00 Finales i Ferb II (6,7/39)
17:00 Smerfy – serial anim.
17:35 Gumisie IV (7/10)
18:00 Pingwiny z Madagaskaru
19:00 Kacze opowieści
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (3) – serial obycz. Wlk. Brytania/F/USA 2010

POLSAT D3

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień – mag. informacyjny Polska 2026
07:55 Gliniarze XV (42,43/60) – serial fabularno-dok. Polska 2023, wyk. Arkadiusz Krygier
13:41 Dlaczego ja? 32 (37,38) – serial fab. – dok. Polska 2025
15:50 Wydarzenia
16:25 Interwencja (5931) – mag. reporterów Polska 2026, program prowadzi Michał Beblo, Michał Stela
16:40 Gliniarze XVIII (37,38) – serial fabularno-dok. Polska 2024, wyk. Arkadiusz Krygier
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda – wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń” (703)
19:30 Sport – Polska 2026

19:55 Piraci z Karaibów: zemsta Salazara (Pirates of the Caribbean: Dead Men Tell No Tales) – film program muzyczny USA 2017 (170 min)
22:45 Pamięć absolutna (Total Recall) – film s.f. USA/Kan. 2012 (145 min)
01:10 Państwo młodzi: Chuck i Larry (I Now Pronounce You Chuck and Larry) – komedia romantyczna USA 2007 (150 min)

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom VIII (3) – serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci X (6,7/65) – serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (45,46) – serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (10,11) – serial fab. – dok. Polska 2026
13:55 Trudne sprawy XXVII (52,53,54) – serial fab. – dok.
16:55 Policjantki i policjanci XXIV (24/65) – serial obycz.
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (489) – reality show
19:00 Policjantki i policjanci XXIV (25/65) – serial obycz.
20:00 Gwiazdy kabaretu (174, 165) – kabaret i satyra
22:00 Patriota – dramat historyczny USA/Niemcy 2000, reż. Roland Emmerich, wyk. Mel Gibson, Heath Ledger
01:25 STOP Drogowka (326)

TVN D3

05:40 Uwaga! (8030) – mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (16/17)
06:50 Kuchenne rewolucje: Sierpów – Bistro Zalewajka 30 (4) – reality show Polska 2025
07:45 Dzień dobry wakacje (7) – magazyn Polska 2026
11:25 Babski biznes II (4/8) – serial dok. Polska 2026
12:35 Ukryta prawda (4,5,32/60) – serial fab. – dok.
15:45 Detektywi III (8/60) – serial fab. – dok. Polska 2024
16:50 Szpital św. Anny (34/50) – serial obycz. Polska 2025, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Młode gliny (12/50) – serial krym. Polska 2026, wyk. Zofia Zborowska, Aleksandra Domańska
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:50 Uwaga! (8031) – mag.

20:00 Legion samobójców (Suicide Squad) – film sens. USA 2016, reż. David Ayer, wyk. Will Smith, Jared Leto, Margot Robbie, Cara Delevingne (155 min)
22:35 Jupiter: Intronizacja (Jupiter Ascending) – film s.f. USA/Australia 2014, reż. Lilly Wachowski, Lana Wachowski (160 min)
01:15 Godzilla – film s.f. USA/Japonia 2014, reż. Gareth Edwards (135 min)

METRO D3

07:35 Tajemnice miłości
08:30 Szpital (41,42/72)
10:30 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab. – dok.
12:30 SOS. Ekipy w akcji (27/60) – telenowela dok.
13:30 Brzydula (25)
14:35 Kiedy ktoś kocha bardziej (12) – serial obycz.
15:45 The Floor (19)
17:00 Fani czterech kółek XVII (3/20) – serial dok.
18:00 Prawo Agaty VII (1)
19:00 Kartoteka II (4/14) – serial fab. – dok. Polska 2012
20:00 Adwokat diabła – thriller USA 1997, reż. Taylor Hackford
23:00 Oszukać przeznaczenie IV – horror USA 2009
00:40 Zbrodnie z pierwszych stron gazet V (1/12)
01:40 Szpital (33/72) – serial fabularno-dok. Polska 2018

TV PULS D3

06:00 Policjanci z Miami III (1,2/24) – serial krym. USA 1986, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XXII (1,2/13)
10:00 Maria z przedmieścia – telenowela Meksyk 1995
12:00 Nie igraj z aniołem – telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie III (43) – serial obycz. Turcja 2014
14:00 Kurierzy (28)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw X (49,50) – serial obycz.
17:00 Kurierzy (29) – serial obycz. Polska 2023
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (15,16) – serial obyczajowy Polska 2025

20:00 Komando (Commando) – film sensacyjny USA 1985 (115 min)
21:55 Uprawdazona II (Taken 2) – film sens. Francja 2012, reż. Olivier Megaton, wyk. Liam Neeson, Maggie Grace (110 min)
23:45 Szalony lot (Flight of Fury) – film sens. Wlk. Brytania/Rumunia/USA 2007, reż. Michael Keusch (130 min)
01:55 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (11)

TVN7 D3

05:30 Ten moment (30) – serial fab. – dok. Polska 2021
05:55 Szkoła (60,61,62/63) – serial fab. – dok. Polska 2019
08:45 Ukryta prawda (52,32,33/71) – serial fab. – dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy – serial fab. – dok. Polska 2013
14:00 Detektywi III (21/60) – serial fab. – dok. Polska 2024
15:00 Szpital (33,34/72) – serial fab. – dok. Polska 2018
17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab. – dok.
18:00 SOS. Ekipy w akcji (13/60) – telenowela dokumentalna Polska 2018
19:00 Ukryta prawda (1/60) – serial fab. – dok. Polska 2023

20:00 Walentynki (Valentine's Day) – komedia USA 2010, reż. Garry Marshall, wyk. Julia Roberts, Jamie Foxx, Anne Hathaway (165 min)
22:45 Footloose – komedia diodramat USA 2011, reż. Craig Brewer, wyk. Kenny Wormald, Julianne Hough (135 min)
01:00 Wehikuł czasu (The Time Machine) – film s.f. USA 2002, reż. Simon Wells (115 min)

STOPKLATKA

- 08:40 Robert Makłowicz** (14/9) – mag. kulinarny
- 09:40 Zagadki kryminalne panny Fisher** (3/13) – serial krym. Austr. 2012
- 10:55 Górski lekarz XIX** (1,2/8) – serial obycz.
- 12:55 Zagadki kryminalne panny Fisher: Śmierć w porcie** (4/13) – serial krym. Australia 2012, wyk. Essie Davis
- 14:05 Katastrofy w przestworzach XXIII**
- 17:00 MacGyver IV** (4/19)
- 18:00 Wojny magazynowe: Kanada** (4,5/12) – serial dok. Kanada 2013
- 19:10 Aukcja w ciemno II** (3)
- 20:00 Motylem jestem, czyli romans czterdziestolatka** – komedia Polska 1976, reż. Jerzy Gruza, wyk. Andrzej Kopiczyński (120 min)
- 22:00 Taśmy Watykanu (The Vatican Tapes)** – horror USA 2015, reż. Mark Neveldine (105 min)
- 23:45 Oczy smoka (Dragon Eyes)** – film sensacyjny USA 2012 (120 min)
- 01:45 Kroll** – film sens. Polska **** 1991, reż. Władysław Pasikowski (135 min)

KINO POLSKA

- 07:35 Bolek i Lolek** (6/13)
- 07:45 Reksio** – serial anim.
- 08:05 Siedem życzeń** (3,4) – serial młodzieżowy Polska 1984, wyk. Daniel Kozakiewicz
- 10:35 Podróż za jeden uśmiech** – film przyg. Polska 1972, reż. Stanisław Jędrka, wyk. Henryk Gołębiewski, Filip Łobodziński, Alina Janowska
- 12:20 To nie ze mną** (3,4)
- 13:45 Pan Anatol szuka miliona** – komedia Polska 1959
- 15:30 Tam i z powrotem** – film sens. Polska 2001
- 17:45 Czwartej pancerni i pies** (4,5) – serial wojenny Polska 1966, wyk. Roman Wilhelm
- 20:00 Demony wojny wg Goi** – dramat wojenny Polska 1998, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Bogusław Linda, Tadeusz Huk, Olaf Lubaszenko, Mirosław Baka, Zbigniew Zamachowski
- 22:00 Job**, czyli ostatnia szara komórka – komedia Polska 2006, reż. Konrad Niewolski, wyk. Borys Szyc, Agnieszka Włodarczyk, Tomasz Borkowski, Andrzej Andrzejewski, Anna Bojara
- 00:00 Dzień świra** – komediodramat Polska 2002, reż. Marek Koterski, wyk. Marek Kondrat, Janina Traczkówna, Andrzej Grabowski

ALE KINO+

- 09:20 The Hero** – film krótkom. Polska 21 (40 min)
- 10:00 Grantchester X** (1,2/8)
- 12:05 Vera** (3/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2015, wyk. Brenda Blethyn
- 14:00 Smak życia III, czyli chińska układanka** (Casse-tête chinois) – komedia romantyczna Francja/Belgia 2013, reż. Cédric Klapisch, wyk. Romain Duris (135 min)
- 16:15 Stan wyjątkowy** (Výjimečný stav) – komedia Czechy 2024, reż. Jan Hřebejk, wyk. Jaroslav Plesl, Borek Slezáček, Ondřej Vetchý, Tatiána Vilhelmová, Jordan Haj (120 min)
- 18:15 Vera** (4/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2015
- 20:10 Na fali ryzyka** (Breakwater) – thriller USA 2023, reż. James Rowe, wyk. Dermot Mulroney, Darren Mann, Alyssa Goss (125 min)
- 22:15 Oddział dla zuchwałych** (5,6/6) – miniseria
- 00:45 Niewierny (Infidel)** – film sens. USA 2019, reż. Cyrus Nowrasteh, wyk. Jim Caviezel (120 min)

POLSAT FILM

- 08:25 Przyjaciółki XI** (3,4/12)
- 10:25 Świat według Kiepskich**
- 12:45 Nadchodzi Polly** – komedia romant. USA 2004
- 14:35 Zabij mnie, kochanie** – komedia Polska 2024
- 16:35 Alfa** – film przyg. USA/Chiny/Kanada 2018
- 18:35 Jumanji: Przygoda w dżungli** – film przygodowy USA 2017, reż. Jake Kasdan
- 21:00 Ukojenie** – thriller USA 2015, reż. Afonso Poyart
- 23:10 Obcy** – ósmy pasażer „Nostromo” – film s.f. Wlk. Brytania/USA 1979

KINO TV

- 07:30 Robin z Sherwood** (3/6)
- 08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher III** (6/8)
- 09:50 Panna Scarlet i komisarz**
- 11:00 Panna Marple VI** (3/3)
- 13:05 Poirot XI** (1/4)
- 15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher III** (7/8)
- 16:40 Panna Scarlet i komisarz II** (5/6) – serial krym.
- 17:50 Poirot** (5,6/10) – serial krym. Wlk. Brytania 1989
- 20:00 12 godzin** – film sens. USA 2012, reż. Simon West
- 22:00 Efekt motyla** – thriller USA/Kanada 2004
- 00:10 Carrie** – horror USA 2013

TVP KULTURA

- 08:35 Kolekcja** (1)
- 09:00 Siedem życzeń** (6/7)
- 10:20 Stromboli, ziemia Boża** (Stromboli, terra di Dio) – film psychologiczny Włochy/USA 1950, reż. Roberto Rossellini (110 min)
- 12:10 Jim Morrison, ostatnie dni w Paryżu** – film dok.
- 13:15 Teatr STU. Benefis Zbigniewa Wodeckiego**
- 14:10 Muzeum polskiej piosenki** (117) – program rozrywkowy Polska 2018
- 14:35 Książę sezonu** – komedia PL 1970, reż. Witold Orzechowski (70 min)
- 15:45 Wakacje z Madonną** – film obyczajowy Polska 1983 (95 min)
- 17:20 Siedem życzeń** (7/7)
- 18:20 Mistrzowie wideo** (2)
- 18:55 Pan z wywał, Milordzie? IV** (6/6)
- 20:00 Powrót Sherlocka Holmesa** (5/13)
- 21:00 Koncert Polska 2026**
- 23:45 Wstęp do filmu** (5/8)
- 23:50 Kronika wypadków miłosnych** (Kronika wypadków miłosnych) – dramat obyczajowy Polska 1985 (135 min)

WARNER TV

- 09:05 Bajer z Bel-Air IV**
- 10:05 Prawo Agaty II** (10)
- 11:05 Pełna chata VIII** (1,2/24)
- 12:05 Teraz albo nigdy!**
- 14:05 Bajer z Bel-Air IV**
- 16:05 Pełna chata VIII**
- 18:15 Głupi i głupszy II: Kiedy Harry poznał Lloyda** – komedia USA 2003, reż. Troy Miller
- 20:00 Szpiegzy tacy jak my** – komedia USA 1985
- 22:00 Trzydziestu trzech** – dramat obycz. USA/Chile/Kolumbia/Hiszpania 2015
- 00:30 San Andreas** – film katastroficzny USA 2015

PARAMOUNT

- 07:30 Czarodziejki III** (3,4/22)
- 09:25 Policyjna grupa pościgowa XV** – serial dok.
- 10:30 Star Trek: Nemesis** – film s.f. USA 2002
- 13:00 Czarodziejki III** (5,7/22)
- 15:00 Pingwiny z Madagaskaru III** (23/30) – serial anim.
- 15:30 Step Up: Taniec zmysłów** – film muzyczny USA 2006, reż. Anne Fletcher
- 17:50 Pompeje** – film katas. USA/Niemcy 2014
- 20:00 Ojciec chrzestny III** – film krym. USA 1990
- 23:20 Gorączka** – film sensacyjny USA 1995

HBO

- 10:00 Ciągnie świnki do... wilkołaka** – film anim. USA 2011 (10 min)
- 10:10 Wasza Wysokość** – komedia USA 2011, reż. David Gordon Green, wyk. Danny McBride, James Franco (105 min)
- 11:55 Na planie** (27) – mag.
- 12:25 Detektyw Monk: Ostatnia sprawa** – komedia kryminalna USA 2023 (95 min)
- 14:00 Karate Kid** – film familijny USA 1984, reż. John G. Avildsen (125 min)
- 16:05 Rozważni i romantyczni** – klub miłośników Jane Austen – komediodramat USA 2007 (105 min)
- 17:50 Superman** – film s.f. USA/Kan./Australia/Nowa Zel. 25 (130 min)
- 20:00 Szybcy i wściekli: Hobbs i Shaw** – film sens. USA 2019, reż. David Leitch (135 min)
- 22:15 Księgowy** – film sens. USA 2016, reż. Gavin O'Connor, wyk. Ben Affleck, Anna Kendrick, J.K. Simmons (125 min)
- 00:20 Abigail** – horror USA/Irl./Kan. 2024 (110 min)

CINEMAX

- 13:10 Mleko** – dramat obyczajowy Holandia 2023
- 14:50 Napięta struna** – kom. USA 2025, reż. Isabel Hagen
- 16:10 Miasto kłamstw** – dramat krym. Wlk. Brytania/USA 2018, reż. Brad Furman
- 18:00 Stażyści** – komedia USA 2013, reż. Shawn Levy
- 20:00 Mój przyjaciel szpieg** – Wieczne miasto – komedia sensacyjna USA 2024
- 21:50 Stoker** – thriller Wlk. Brytania/USA 2013
- 23:30 Fargo** – dramat krym. USA/Wlk. Brytania 1996

ROMANCE TV

- 08:40 Górski lekarz** (4,4/8)
- 10:30 Toni** – akuszer – kom. Niemcy 2021, reż. Sibylle Tafel
- 14:20 Inga Lindström: Cud z Sandbergen** – film obycz. Niemcy 2008, reż. Karola Meeder
- 16:15 Katie Fforde: Rodzinne wakacje** – film obycz. Niemcy 2018, reż. Frauke Thielecke
- 18:05 Górski lekarz** (5,5/8)
- 20:00 Statek marzeń**
- 21:55 Wydział zabójstw** Stambuł: Zwłoki w cysternie – film kryminalny Niemcy 2008, reż. Michael Steinke
- 23:50 Wydział zabójstw** Stambuł (2,3/21) – serial krym.

CANAL+ PREMIUM

- 08:45 Masz ci los!** – komedia **** Polska 2023 (85 min)
- 10:10 Peacock** – dramat **** obycz. USA 2010, reż. Michael Lander (90 min)
- 11:40 MTV Unplugged**
- 13:00 Hollywood Buzz** (5)
- 13:30 Yintah** – film dok.
- 15:35 Call me lala** – film krótkom. PL 2024 (25 min)
- 16:00 Saga »Zmierzch«** – Książę w nowiu – melodramat USA 2009, reż. Chris Weitz, wyk. Kristen Stewart, Robert Pattinson (130 min)
- 18:10 Łapu-Capu** (15/8)
- 18:15 Niania w Nowym Jorku** – komedia romantyczna USA 2007, reż. Shari Springer Berman, Robert Pulcini (105 min)
- 20:00 Czarownice Mayfair II** (5/8) – serial grozy
- 20:45 Premierowa jazda**
- 21:00 Rok za rokiem** (4/6)
- 22:00 Ballerina. Z uniwersum Johna Wicka** – film sens. USA/Węgry 2025, reż. Len Wiseman, wyk. Ana de Armas, Anjelica Huston (120 min)
- 00:00 Spalę was wszystkich** – horror Hiszp. 2021, reż. David Hebrero (115 min)

TVN FABUŁA

- 07:45 Detektywi** (52,53,54,55)
- 09:50 Prawo Agaty III** (9)
- 10:55 Szpital św. Anny** (40)
- 11:55 Miłość czy pomyłka?**
- 13:55 Prawo Agaty III** (8)
- 14:55 Detektywi** – serial dok.
- 16:00 Seriale: Rozmowy** (4)
- 16:45 Alfabet filmowy** (19)
- 16:55 W krzywym zwierciadle** – komedia USA 1983
- 19:00 Szpital św. Anny** (41/50)
- 20:00 Ciekawy przypadek** Benjamin Buttona – melodramat USA 2008
- 23:30 Zanim odejdą wody** – komedia USA 2010

AMC

- 10:55 Godzina do tyłu** – romans USA 2017, reż. Brian Brough
- 12:50 Wojownicza z Księżykowego Królestwa** z Księżykowego Królestwa – film fantasy Chiny 2014
- 15:00 K-19** – film sens. Wlk. Brytania/Niemcy/Kanada/USA 2002, reż. Kathryn Bigelow
- 17:50 Miejski łowca** – komedia sensacyjna Hongkong/Japonia/USA 1993
- 19:55** To nie jest kolejna komedia dla kretynów – komedia USA 2001, reż. Joel Gallen
- 22:00 Resident Evil: Apokalipsa** – horror Niemcy/Wlk. Bryt./USA/Kan./Francja 2004

AXN

08:45 Castle II (19,20/24)
10:45 MacGyver II (14,15/23)
12:45 Agenci NCIS: Hawaje III (7,8/10) – serial krym.
14:45 Agenci NCIS X (16,17/24)
16:40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas III (15,16/23)
19:05 Castle II (21,22/24)
21:05 Urowadzona III – film sens. USA/Hiszpania/Francja 2014, reż. Olivier Megaton, wyk. Liam Neeson, Maggie Grace
23:15 Olimp w ogniu – film sens. USA 2013, reż. Antoine Fuqua, wyk. Gerard Butler

EPIC DRAMA

08:20 Lekarze na start
09:05 Poirot I (1/3)
11:20 Zatraceri w miłości
13:20 Agenci NCIS: Los Angeles XVIII (21/24)
14:15 Agenci NCIS XVIII (6/16)
15:05 Lekarze na start
16:40 Poirot IV (2/3)
19:00 Zatraceri w miłości
21:00 Królowa węży: Oto królowa (8/8) – serial obcz. USA 2022, wyk. Samantha Morton
22:15 Sprawy pana Booka (2/6) – serial krym. Wlk. Bryt. 2025, wyk. Mark Gatiss
23:20 Projekt Błękitna Księga (6/10) – serial s.f. USA/Kan. 2019

TVN STYLE

11:25 Ugotowani (1, 2) – reality show Polska 2016
13:30 Kuchenne rewolucje (4, 3) – reality show Polska 2022
15:35 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (5, 6) – reality show
17:05 W czym do ślubu? (3) – program rozrywkowy
17:40 Kuchenne rewolucje (3, 6, 7) – reality show Polska 2021
20:50 Jestem z Polski XIII (9,15/18) – serial dok.
22:50 Hotel Paradise (21) – real tv Polska 2022
23:50 Ślub od pierwszego wejrzenia. Australia IX

TVN TURBO

08:20 Nic do zgłoszenia IV
09:15 Samochód marzeń: Kup i zrób (5) – mag. motoryzacyjny
10:15 Ciepłądką przez RPA
11:15 101 napraw (3, 4)
12:15 Jeździć, obserwować IV
13:00 Mobilni mechanicy (5, 6)
14:30 Zawodowi handlarze
16:00 Wojny samochodowe (12, 1) – program rozrywkowy
18:00 Raport Turbo (5015)
18:15 Zawodowi handlarze
22:00 Raport Turbo (5015)
22:15 Wojny samochodowe (1, 2) – program rozrywkowy
00:10 Niebezpieczne dzienne (1,2/12) – serial dok.

BBC FIRST

08:40 Lewis IV (6/8)
09:40 Ojciec Brown XIII
10:40 Śmierć pod palmami XV
11:45 Zagadki doktora Blake'a III (1/8) – serial krym.
12:55 Śledztwa siostry Bonifacji III (7,8/8)
15:00 Ojciec Brown VII (4/10)
16:00 Lewis IV (6/8)
17:00 My Life is Murder II
18:00 Morderstwa w Midsomer
19:50 Śmierć pod palmami XV
21:00 Lynley (3,4/4)
22:55 Tajemnice Brokenwood
00:50 Śmierć pod palmami XV

FX

09:00 Z Archiwum X II (18/25)
10:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (6,7/24)
11:50 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (17,18/22)
13:45 Agenci NCIS X (5,6/24)
15:35 SkyMed II (2/9)
16:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami (8,9/24)
18:20 Z Archiwum X II (19/25)
19:15 FBI IV (6/21)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (19,20/22)
22:00 Chirurdzy XXII (16/18)
22:55 Hellboy – film fantasy USA 2004, reż. Guillermo del Toro, wyk. Ron Perlman

HGTV

08:00 Poszukiwacze domów: Australia (2,3) – serial dok.
09:00 Remontujemy dom na plaży V – serial dok.
10:00 Letnia chata na lata III
11:50 Usterka XI (6) – serial dok.
13:00 Moje miasto, mój dom IX
15:05 Mieszkanie na miarę III
17:00 Polowanie na ogród
18:15 Weekendowa metamorfoza (2, 3) – reality show
20:10 Będzie pięknie (8/8)
21:10 Zgłoś remont (4)
22:10 House Hunters
00:25 Usterka XI (2,4) – serial dokumentalny Polska 2019

BBC LIFESTYLE

09:30 Hilton przy Park Lane
11:30 Wielkie brytyjskie wypieki: gwiazdy (1, 2)
10:15 Najpiękniej ukryte hotele II (4/6) – serial dok.
14:40 Koreańska uczta Eda i Ryu (4) – mag. kulinarny
15:45 Zapraszam do stołu
17:50 Domy gwiazd z Abbey Clancy (1) – reality show
18:45 Mistrzowie ceramiki (5)
19:45 Wielkie brytyjskie wypieki (2) – pr. rozrywkowy
21:00 Kobiety, skalpel i lipo-sukcja (1/3) – serial dok.
22:00 Oblicza seksu II (2/3)
23:00 Wstydlive choroby

COMEDY CENTRAL

08:25 Dwóch i pół IV (22/24)
08:55 Przyjaciele VI
11:55 Teoria wielkiego podrywu VI (5,6,7,8,9,10/24) – serial kom. USA 2012
14:30 Dwóch i pół IV (23,24,1,2/24) – serial kom.
16:30 Przyjaciele VI (20,21,22,23,24,25/25) – serial kom. USA 2000, wyk. Jennifer Aniston
19:30 Teoria wielkiego podrywu VI (11,12,13,14,15,16/24)
22:00 The Office PL II (5,6) – serial kom. Polska 2022
23:05 Comedy Club (5, 6)

TVP SERIALE

08:25 Komisarz Alex II (7) – serial krym. Polska 2012
09:20 Rodzinka.pl IV (22/26)
10:00 Klan – telenowela
10:50 Ranczo VIII (7,8/13)
12:30 Komisarz Alex II (8)
13:30 Ojciec Mateusz 30 (1,2) – serial krym. Polska 2023
15:30 Komisarz Alex II (9/13)
16:25 Na sygnale
17:35 Ranczo VIII (9,10/13)
19:30 Ojciec Mateusz 30 (3)
20:30 Komisarz Alex XXIV (10) – serial krym. Polska 2025
21:30 Ranczo VIII (11,12/13) – serial kom. Polska 2014
23:20 Ojciec Mateusz 30 (4,5)

CANAL+ KUCHNIA

11:35 Włoskie życie Sophie Grigson II (9,10) – serial dok.
12:30 Nico wrzuca na ruszt
13:25 m jak mięso (7, 8)
14:25 ABC gotowania – kuchnia francuska (4) – magazyn
14:50 U sąsiadów w kuchni XII
15:45 Z pola na stół II (4)
16:15 Jelitka vs. mózg (3)
16:40 Jamie Oliver (9,10)
18:30 Maximum Foodie IV (8)
18:55 m jak mięso (6, 7, 8)
20:15 Eva Longoria w poszukiwaniu hiszpańskich smaków
21:10 Anthony Bourdain XI
23:55 m jak mięso (7, 8) – mag.

CANAL+ DOMO

10:55 Wielkie projekty
11:55 Liczy się miejsce (4)
12:50 Gardeners' World (1)
14:05 Cudotwórcy: zachochaj się w swoim domu na nowo (2)
15:00 Kupcie sobie zamek!
15:55 Przekopujemy Ci ogródek
16:50 Gardeners' World (4)
18:00 Ucieczka na wieś XXII
19:00 Wielkie Projekty
20:00 Daleko od miasta X (5,6)
21:00 Cudotwórcy: zachochaj się w swoim domu na nowo (3)
21:55 Wielkie projekty: transformacje (8) – reality show
23:05 Pomocy! Kupiliśmy wioskę – serial dok.

PLANETE+

12:35 Jak się bawi przyroda?
13:45 Ocalić raj II (3)
14:50 Najpiękniejsze rzeki świata II (10/10) – serial dok.
15:50 Niezwykłe podróże kolejną VIII (5/7) – serial dok.
16:55 360° – świat bez granic
18:00 Dokąd dzisiaj? IV (59,60)
18:45 Życie codzienne w Protektoracie Czech i Moraw
19:45 Ołtarz pergamoński. Zrabowany zabytek – film dok.
20:50 Berlusconi. Początki imperium – serial dok.
22:00 Wytwórz i wyślij

DISCOVERY CHANNEL

10:00 Klan z Alaski VII (7/11)
11:00 Przetrwaj nad Jukonem III (7/8) – serial dok.
12:00 Włoska kontrola celna
13:00 Ed Stafford: inicjacja (3)
14:00 Nagi instykt przetrwania: Elita III (4/13)
15:00 Złomowisko PL VI
16:00 Teorie spiskowe pod lupą
17:00 Na straży duńskiego lotniska II (2) – serial dok.
18:00 Bracia Collins biorą się do roboty (11)
19:00 Nagi instykt przetrwania XII (1,2/11) – serial dok.
21:00 Specjalistki II – serial dok.
22:00 Bimbrownicy XIV

TVP HISTORIA

09:45 Plaże Europy (1/6)
10:50 Tajemnice kultowych seriali (2) – mag. filmowy
11:45 Jacek Cygan. Życie jest sztuką – film dok. Polska 2025
13:00 Starożytne mocarstwa
14:00 Królowie (50)
14:35 Czterdziestolatek
15:35 Sensacje XX wieku
18:00 Czas honoru. Powstanie
18:55 Wszystkie kolory świata
20:00 Mechanik: Czas zemsty – film sens. Niemcy/USA 2005
21:40 Historia w postaciach zapisana (5/12) – serial dok.
23:30 Sensacje XX wieku

HISTORY

12:10 Gwiazdy lombardu XXIV
13:05 Starożytni kosmici XVI
14:00 Niewyjaśnione tajemnice świata IV (3/11)
14:50 Największe tajemnice świata VI (13/20) – serial dok.
15:45 Gwiazdy lombardu XIII
16:15 Jak to wyjaśnić V (19)
17:10 Tajemnice, które miały trwać wiecznie II (15)
18:10 Największe tajemnice świata VI (2/20) – serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XIII
22:00 W poszukiwaniu potwora V (7) – serial dok.
23:00 Jak to wyjaśnić: tajemnice UFO (6/6) – serial dok.

NATIONAL GEOGRAPHIC

13:00 Wojenna szkoła przetrwania: Australijskie piekło (5)
14:00 II WŚ: ukryta prawda
15:00 Alarm na lotnisku:
17:00 Tajemnice dawnych cywilizacji (2/3) – serial dok.
18:00 Atak Hitlera na Amerykę
19:00 Tajemnica bomby atomowej Hitlera – film dok.
20:00 Katastrofa w przestworzach XXI (1/10) – serial dok.
21:00 Korea Północna: przestępcy w państwie – film dok.
22:00 Korea Północna: kolejny przywódca – film dok.

FOCUS TV

08:00 Byli sobie podróżnicy
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici V
10:00 Gwiazdy lombardu
12:00 U-32. Niemiecki okręt podwodny – film dok.
13:00 Poszukiwacze historii XXII (9,10) – serial dok.
14:00 Brawurowe operacje II wojny światowej (5,6/6)
15:00 Dorwać tuńczyka
18:00 Rolnicy. Podlasie IV
20:00 Największe wynalazki starożytności (6/10)
21:00 Największe mity historii
22:00 Apokalipsa – niekończąca się wojna 1918-1926

BBC EARTH

12:20 Malownicze trasy kolejowe II – serial dok.
13:20 Mroźna planeta II II
14:30 W okowach mrozu III
15:30 Życie na pustkowiu IV
16:30 Dzikie konie Gór Skalistych i ja – film dok.
17:40 Dziewicze zakątki Ziemi
18:45 Malownicze trasy kolejowe III (3/6) – serial dok.
19:45 Indie z Alexandrem Armstrongiem (1/3) – serial dok.
20:55 Życie na pustkowiu
21:55 W okowach mrozu III
22:55 Na krawędzi katastrofy
23:55 Zabójcza pogoda V

POLSAT VIASAT HISTORY

10:25 Punkty zwrotne II wojny światowej (2/6) – serial dok.
11:25 Hitler i jego władza (3/3)
12:30 Tajemnice Adriatyku
16:35 Najważniejsze wydarzenia II wojny światowej w kolorze (5/10) – serial dok.
17:40 Punkty zwrotne II wojny światowej (3/6) – serial dok.
18:50 Rzymianie, ukrzyżowanie i kości – film dok.
20:00 Kobiety pod piracką banderą – serial dok.
21:00 Świta Hitlera (1/6)
22:15 Królowe areny – film dok.
23:30 Naziści: ściśle tajna nauka (1/8) – serial dok.

Od A do Z

48 GODZIN ★★★★★

komedie sensacyjna, USA 1982, reż. Walter Hill, wyk. Nick Nolte, Eddie Murphy, Annette O'Toole

22:35 | stopklatka

Znakomity debiut Eddiego Murphy'ego w roli drobnego oszusta, który zostaje siłą wyciągnięty z więzienia na 48 godzin przez twardego gliniarza. Wzorcowe połączenie komedii i kina akcji.

BARRY SEAL: KRÓL PRZEMYTU ★★★★★

film sens., USA 2017, reż. Doug Liman, wyk. Tom Cruise, Domhnall Gleeson, Sarah Wright

20:00 | cinemax

Oparta na faktach historia pilota, który działając na zlecenie CIA, w latach 80. XX wieku uczestniczył w przemyśle narkotyków, z którego finansowano antykomunistyczne siły w Nikaragui. Plus Tom Cruise.

CZEKAJĄC NA WYROK ★★★★★

dramat psychologiczny, USA/Kanada 2001, reż. Marc Forster, Roger Michell, wyk. Billy Bob Thornton, Halle Berry, Heath Ledger

23:40 | cinemax

Czarna kobieta i biały mężczyzna: wdowa po skazanym na śmierć i strażnik, który zaprowadził go na krzesło; oboje stracili swoich synów: miłość niemożliwa, a w tle konserwatywne amerykańskie Południe.

DRUŻYNA POTĘPIONYCH ★★★★★

film sens., USA/Francja 2010, reż. Sylvain White, wyk. Jeffrey Dean Morgan, Idris Elba, Zoe Saldana

22:10 | tvn 7

Grupa amerykańskich komandosów wpada w pułapkę w boliwijskiej dżungli i cudem uchodzi z niej z życiem. Teraz nadchodzi czas rewanżu. Rutyna, oj, rutyna.

GRINDHOUSE VOL. 1

DEATH PROOF ★★★★★

thriller, USA 2007, reż. Quentin Tarantino, wyk. Kurt Russell, Zoë Bell, Rosario Dawson

23:00 | canal+ premium

Quentin Tarantino i Robert Rodriguez składają hold tanim kinom z przedmieść lat 70. XX wieku. Pastisz horroru klasy B: starcie z seryjnym mordercą, kaskaderem zabijającym swe ofiary samochodem.

Kocha, lubi, szanuje

FOT. TVN

KOMEDIA ROMANTYCZNA

USA 2011, reż. GLENN FICARRA, JOHN REQUA, WYK. STEVE CARELL, RYAN GOSLING, JULIANNE MOORE

NICZEGO NIE ŻAŁUJĘ

– EDITH PIAF ★★★★★

film biograficzny, Francja/Wlk. Brytania/Chiny/Kanada/Hiszpania 2007, reż. Olivier Dahan, wyk. Marion Cotillard, Jean-Pierre Martins, Sylvie Testud

23:00 | tvp kultura

Wspaniała Marion Cotillard (Cezar, Oscar i nagroda BAFTA) jako wielka francuska piosenkarka Edith Piaf we wzorcowej biografii z udziałem zastępu gwiazd. Porusza do głębi.

NIEPOKONANI ★★★★★

dramat obycz., USA/Emiraty Arabskie/Polska/Indie/Arabia Saudyjska 2010, reż. Peter Weir, wyk. Dragos Bucur, Colin Farrell, Ed Harris

20:00 | kino polska

Z syberyjskiego gulagu do Indii: dzieje dramatycznej ucieczki więźniów w latach II wojny światowej. Ucieczka – z polskim udziałem – prawdziwa, relacja niezupełnie, ale i tak uwiodła Petera Weira.

NIETYKALNI ★★★★★

film sens., USA 1987, reż. Brian De Palma, wyk. Kevin Costner, Sean Connery, Charles Martin Smith

20:00 | stopklatka

Wielki triumf Briana De Palmy na 75-lecie Paramountu: ekranizacja serialu „Al Capone i inni” z epickim rozmachem w stylu kina gangsterskiego lat 30. XX wieku i echem filmowej klasyki („Potiomkin”!).

PASAŻER ★★★★★

thriller, USA/Wlk. Brytania/Francja/Chiny/Kanada/Hiszpania 2018, reż. Jaume Collet-Serra, wyk. Liam Neeson, Vera Farmiga, Patrick Wilson

22:05 | tv puls

Liam Neeson jako były policjant, obecnie agent ubezpieczeniowy, dojeżdżający do pracy kolejką, który zostaje wciągnięty przez współpasażerkę w intrygę kryminalną, w której stawką jest życie.

POZNAJ

MOICH RODZICÓW ★★★★★

komedie, USA 2004, reż. Jay Roach, wyk. Robert De Niro, Ben Stiller, Dustin Hoffman

20:00 | tvn

Ciąg dalszy „Poznaj mojego tatę”. Robert De Niro, agent CIA w odstawce, odwiedza zakręconych rodziców przyszłego zięcia, Barbrę Streisand i Dustina Hoffmana: czołowe zderzenie dwu krańcowych światów.

ROZMOWY NOCĄ ★★★★★

komedie romantyczne, Polska 2008, reż. Maciej Żak, wyk. Magdalena Rózcicka, Marcin Dorociński, Weronika Książkiewicz

22:50 | kino polska

Magdalena Rózcicka i Marcin Dorociński jako dwoje zdeklarowanych singli, którzy w wyniku nocnych rozmów telefonicznych odnajdują sens bycia razem. Nie takie głupie, a w dodatku krzepiące.

ŚLUBNE

WOJNY ★★★★★

komedie, USA 2009, reż. Gary Winick, wyk. Kate Hudson, Anne Hathaway, Kristen Johnston

23:05 | tvp 2

Dwie przyjaciółki z dzieciństwa zamieniają się we wściekle walczące ze sobą furie, kiedy okazuje się, że terminy ich ślubów wyznaczono na tę samą godzinę. Do śmiechu, ale i ku przestrodze.

WHIPLASH ★★★★★

dramat obycz., USA 2014, reż. Damien Chazelle, wyk. Miles Teller, J.K. Simmons, Paul Reiser

20:00 | tvp kultura

Utalentowany perkusista walczy o miejsce w szkolnym big-bandzie – gwarancie kariery – kosztem licznych upokorzeń ze strony wymagającego dyrygenta: trzy Oscary, laury na Sundance i mnóstwo innych nagród.

WROGOWIE PUBLICZNI ★★★★★

dramat krym., USA/Japonia 2009, reż. Michael Mann, wyk. Christian Bale, Johnny Depp, Marion Cotillard

22:00 | polsat

Mit Johna Dillingera, gangstera zastrzelonego po wyjściu z kina, w ujęciu Michaela Manna: jako aktorski pojedynek Johna Deppa i Christiana Bale'a w nawiązaniu do klasyki kina gangsterskiego.

22:30 | tvn

★★★★★

TVPI **D3 I**

07:40 Rok w ogrodzie (1172)
08:05 Rok w ogrodzie extra
08:20 Pełnosprawni
08:50 Ranczo VI (8/13)
09:45 Komisarz Alex VII (3/13)
10:40 Ojciec Mateusz XV
11:40 Mali mieszkańcy
Półwyspu Iberyjskiego
12:40 Hondo – western USA
1953, reż. John Farrow (125 min)
14:45 Okrasa łamie przepisy
(295) – mag. kulinarny
15:20 Rozmowy na medal (4)
16:00 Dziedzictwo
17:00 Telexpress
17:35 Rolnik szuka żony (5)
– reality show Polska 2025
18:35 Studio Mistrzostw
Świata (na żywo)
18:50 Piłka nożna:
Mistrzostwa Świata: 1/8 finału
– 1. mecz (na żywo)
19:50 19.30 – wiadomości

20:00 Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 1/8 finału (na żywo)
21:30 Deyna. Geniusz do zatracenia – film dok.
22:35 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA
22:50 Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 1/8 finału (na żywo)
01:30 Amok – dramat Polska
1998, reż. Natalia Koryncka-Gruz (115 min)

MEZEO

10:00 Przedstawienie o duszy i ciele – muzyka klasyczna
11:35 Haendel: Triumf czasu i rozczerowania – G. Antonini
14:30 Théo Croker – Jazz en tête Clermont-Ferrand 2025
15:20 Emile Parisien Quintet i Theo Croker – koncert
16:40 Intermezzo
17:10 Joyce DiDonato, Il Pomo d'Oro, Maxim Emelyanychev: Eden
18:45 Christa Ludwig – Hold w Wiedniu – muzyka klasyczna
20:30 John Adams: Nixon w Chinach – opera F 2023
23:10 Magdalena Kožená, Filharmonia Czeska, Giovanni Antonini: Mysliveček, Mozart, Haydn, Beethoven
00:50 Bach: Krótkie Msze – Ensemble Pygmalion, Raphaël Pichon – muzyka klas.

TVP2 **D3 I**

05:55 Barwy szczęścia
06:25 M jak miłość
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7604) – mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7604) – mag. Polska 2026
11:25 Górna półka smaku (2)
11:55 Zmiennicy (5)
13:05 Panna młoda
14:00 Familiada (3059) – teleturniej Polska 2025
14:35 Koło fortuny (1880)
15:10 Szansa na sukces. Opole 2026 (9) – show
16:15 Na dobre i na złe
17:15 Panna młoda – serial obyczajowy Turcja 2024
18:10 Va banque (1005)
18:45 Wyższa Szkoła Jazdy (5) – mag. motoryzacyjny
19:10 Słowo na niedzielę (1170) – program religijny
19:25 Rodzinka.pl XVII (11)

20:00 Lato z Radiem i Telewizją Polską – koncert Polska 2026
22:10 Gabi Drzewiecka zaprasza (4) – talk-show
23:05 Ślubne wojny (Bride Wars) – komedia USA 2009, reż. Gary Winick, wyk. Kate Hudson, Anne Hathaway (100 min)
00:45 Krytyczna godzina (Line of Duty) – film akcji USA/Wlk. Brytania 2019, reż. Steven C. Miller (105 min)
02:30 Akacja 38

PULS 2

08:00 Kacze opowieści
08:35 Corgie, piesek królowej – film anim. Belgia/USA 2019
10:10 Gnomeo i Julia. Tajemnica zaginionych krasnali – film anim. Wlk. Brytania/USA 2018, reż. John Stevenson
11:55 Wojciech Cejrowski. Boso: Meksyk/Paragwaj (10, 11)
13:05 Gwiazdy Mazurskiej Nocy Kabaretowej (8, 9)
15:05 Kapitan Szabłozęby i skarb piratów – film przyg. Norwegia/Wlk. Brytania 2015
17:20 Toto rozrabiaka 2 – komedia F/B/Luksemburg 2023, reż. Pascal Bourdiaux
19:00 Snoopy i Charlie Brown – film anim. USA 2015
20:45 Jak upolować faceta? – komedia romant. USA 2012
22:20 Kasyno – dramat kryminalny USA/Francja 1995

POLSAT **D3 I**

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień (1725) – mag. informacyjny
08:30 Halo tu Polsat (3011)
11:30 Pierwsza miłość 50 (1,2,3,4) – serial obycz. Polska 2026, wyk. Aneta Zając
14:40 Percy Jackson i Bogowie Olimpijscy: Złodziej Pioruna (Percy Jackson & the Olympians: The Lightning Thief) – film przyg. Wlk. Brytania/USA/Kanada 2010, reż. Chris Columbus (150 min)
17:10 Jak rozpętałem II wojnę światową: Za bronią – komedia Polska 1970, reż. Tadeusz Chmielewski (100 min)
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda – wiadomości
19:15 Prezydenci i premierzy (458) – program publicyst.
19:30 Sport – Polska 2026

19:55 Kabaret na żywo. Chyba Czesław (173)
22:00 Wrogowie publiczni (Public Enemies) – dramat krym. USA/USA 2009, reż. Michael Mann, wyk. Christian Bale (120 min)
00:00 Escape Room: Najlepsi z najlepszych (Escape Room: Tournament of Champions) – horror USA/RPA/Węgry/Kanada 2021, reż. Adam Robitel (175 min)

TV4

07:00 Galileo – pr. popularn.
09:05 #jesteśmyDlaDzieci (335) – mag. Polska 2026
09:30 Galileo
10:30 Mini Galileo
11:05 Galileo
13:05 Doktor Dolittle – komedia USA 1998, reż. Betty Thomas, wyk. Eddie Murphy, Ossie Davis, Oliver Platt
14:55 Policjantki i policjanci XXIV (11,12,13,14,15/65) – serial obycz. Polska 2026, wyk. Mariusz Węglowski, Paweł Kowalczyk, Wojciech Sikora
20:00 Sprawiedliwi. Trójiasto II (17,18,19,20) – serial krym. PL 2026, wyk. Jerzy Zelnik, Artur Dziurman, Aleksandra Gajczyńska
23:55 Gwiazdy kabaretu
01:55 STOP Drogówka (353) – mag. policyjny Polska 2025

TVN **D3 I**

05:40 Uwaga! (8031) – mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (17/17)
06:50 Pogromcy chaosu (9)
07:45 Dzień dobry wakacje (8) – magazyn Polska 2026
11:25 Niezwykłe Stany Prokopa IV (1/11) – serial dok.
12:00 Studio Pucharu Świata
12:20 Wspinaczka sportowa: Seria Światowa w Krakowie
13:20 Studio Pucharu Świata
13:30 Młode gliny (13/50)
14:35 Step Up: Taniec zmysłów (Step Up) – film muz. USA 2006, reż. Anne Fletcher, wyk. Channing Tatum (130 min)
16:45 Nigdy w życiu! – komedia romantyczna Polska 2004, reż. Ryszard Zatorski, wyk. Danuta Stenka (135 min)
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:45 Uwaga! (8032)

20:00 Poznaj moich rodziców (Meet the Fockers) – komedia USA 2004, reż. Jay Roach, wyk. Robert De Niro, Ben Stiller (150 min)
22:30 Kocha, lubi, szanuje (Crazy, Stupid, Love) – komedia romantyczna USA 2011, reż. Glenn Ficarra (150 min)
01:00 Zmierzch (Twilight) – film fantasy USA/Wlk. Brytania 2008, reż. Catherine Hardwicke (135 min)

METRO **D3 I**

08:00 Klan z Alaski IV
10:00 The Floor (7, 8)
11:15 Złomowisko PL VI – serial dok. Polska 2018
13:15 Gwiazdy lumpeksów II (7/10) – serial dok. Polska 2025
14:15 Makłowicz w Polsce (5)
14:50 No to leć! (3)
15:50 Niezwykłe Stany Prokopa VI (8/8) – serial dok.
16:50 Jestem z Polski II (5/6)
17:50 Kryminalni II (6/13)
20:00 Jak boss – komedia USA 2020, reż. Miguel Arteta, wyk. Tiffany Haddish, Rose Byrne
22:00 Na zabójczej ziemi – film sens. USA 1994, reż. Steven Seagal, wyk. Steven Seagal, Michael Caine
00:05 Zbrodnie z pierwszych stron gazet V (3/12)
01:05 Szpital (34/72)
02:05 Szkoła (24/72)

TV PULS **D3 I**

06:00 Kobra – oddział specjalny XXII (10,11,12/12)
09:00 Tak jest świat (27)
09:25 Boso przez świat (71)
10:00 Lombard. Życie pod zastaw X (42,50,12,13,14,15,16) – serial obycz. Polska 2022, wyk. Zbigniew Buczkowski, Henryk Gołębiewski, Michał Chorościński, Jerzy Górski, Agata Szafrąńska. Jadwiga ma glejaka w zaawansowanym stadium. Na tę samą chorobę umarł jej ojciec. Nowotwór powodował u niego uciążliwe zmiany w zachowaniu. Kobieta nie chce obarczać bliskich problemami. Postanawia zlecić zabójstwo samej siebie.

20:00 Najwyższy wyrok (Maximum Conviction) – film sens. USA 2012, reż. Keoni Waxman, wyk. Steven Seagal (125 min)
22:05 Pasażer (The Commuter) – thriller USA/Wlk. Brytania/Francja/Chiny/Kanada/Hiszpania 2018, reż. Jaume Collet-Serra (125 min)
00:10 Polowanie na czarownicę (Season of the Witch) – film przyg. USA 2011 (115 min)

TVN7 **D3 I**

05:25 Szkoła (63/63)
06:15 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie III
07:15 New Looney Tunes II
08:00 Kompas szkieletora – film przyg. USA 2022
09:40 Złoty remont (5)
10:45 Bitwa o gości (1) – reality show Polska 2025
11:50 Ukryta prawda (24,25,26/60) – serial fab.-dok.
14:55 Szpital św. Anny (17,18/26) – serial obycz.
16:55 Detektywi VI (59)
17:55 Kroniki Spiderwick (The Spiderwick Chronicles) – film przyg. USA 2008, reż. Mark Waters, wyk. Freddie Highmore, Sarah Bolger (125 min)

20:00 Godziny szczytu II (Rush Hour 2) – film sens. USA/Hongkong 2001, reż. Brett Ratner, wyk. Jackie Chan (130 min)
22:10 Drużyna potępionych (The Losers) – film sens. USA/Francja 2010, reż. Sylvain White (130 min)
00:20 Matrix Zmartwychwstania (The Matrix Resurrections) – film s.f. USA/Australia 2021 (160 min)

STOPKLATKA

- 08:00 Komisarz Rex II**
(8,9/15) – serial sens.
Austria/Niemcy 1995
- 10:00 Hudson i Rex VIII**
(4,5/14) – serial krym.
- 12:00 America's Top Dog**
(6/11) – serial dok.
- 13:35 Tata i małolata [My Father the Hero]**
– komedia Francja/
USA 1994 (115 min)
- 15:30 Święty [The Saint]**
– film sens. USA 1997,
reż. Phillip Noyce, wyk.
Val Kilmer (135 min)
- 17:45 RoboCop** – film s.f. USA
2014, reż. José Padilha,
wyk. Joel Kinnaman, Gary
Oldman, Michael Keaton,
Abbie Cornish (135 min)
- 20:00 Nietykali [The Untouchables]** – film
sens. USA 1987, reż.
Brian De Palma, wyk.
Kevin Costner, Sean
Connery (155 min)
- 22:35 48 godzin [48 Hrs.]**
– komedia sensacyjna
USA 1982, reż. Walter
Hill, wyk. Nick Nolte,
Eddie Murphy (120 min)
- 00:35 Przepraszam, czy tu biją?** – film sens.
Polska 1976, reż. Marek
Piwowski (115 min)

KINO POLSKA

- 07:30 Miś Kudłatek (2)**
- 07:45 Boleki i Loleki (1,2/13)**
- 08:15 Chłopi (1, 2)** – film
obycz. Polska 1973, reż. Jan
Rybkowski, wyk. Władysław
Hańcza, Emilia Krakowska
- 11:50 Potop Redivivus** – film historyczny Polska
1974/2014, reż. Jerzy Hoffman
- 15:50 Hallo Szpicbródka, czyli ostatni występ króla kasiarzy** – komedia muzyczna Polska
1978, reż. Janusz Rzeszewski,
Mieczysław Jahoda
- 18:15 Motylem jestem, czyli romans czterdziestolatka** – komedia Polska 1976, reż.
Jerzy Gruza, wyk. Andrzej
Kopiczynski, Anna Seniuk
- 20:00 Niepokonani** – dramat
obycz. USA/Emiraty Arabskie/
Polska/Indie/Arabia Saudyjska
2010, reż. Peter Weir, wyk.
Dragoş Bucur, Colin Farrell, Ed
Harris, Alexandru Potocean,
Saoirse Ronan, Mark Strong
- 22:50 Rozmowy nocą** – komedia romantyczna
Polska 2008, reż. Maciej Żak,
wyk. Magdalena Rózcicka,
Marcin Dorociński, Weronika
Książkiewicz, Joanna Żółkowska
- 00:50 Ostatnia misja** – film sensacyjny Polska 1999,
reż. Wojciech Wójcik, wyk.
Peter J. Lucas, Janusz Gajos

ALE KINO+

- 10:20 Nicolas Cage: Szalony geniusz Hollywoodu**
- 11:35 The Office PL III (1,2,3)**
- 13:25 Śmierć na Nilu [Death on the Nile]** – film krym.
Wlk. Brytania 1978, reż.
John Guillermin, wyk.
Peter Ustinov (165 min)
- 16:10 Opadające liście**
– komediodramat
Finlandia/Niemcy 2023,
reż. Aki Kaurismäki, wyk.
Alma Pöysti (110 min)
- 18:00 W sieci wojny [Fog of War]** – thriller USA 2025,
reż. Michael Day, wyk.
John Cusack (130 min)
- 20:10 Morderstwo na basenie [The Girl in the Pool]** – thriller
USA 2024, reż. Dakota
Gorman, wyk. Freddie
Prinze jr., Monica Potter,
Kevin Pollak (115 min)
- 22:05 Walden** – thriller USA
2023, reż. Mick Davis,
wyk. Kelli Garner, Mick
Davis, Shane West,
Emile Hirsch (130 min)
- 00:15 Pokusa [The Paperboy]** – thriller
USA 2012, reż. Lee
Daniels, wyk. Matthew
McConaughey (130 min)

POLSAT FILM

- 12:10 Ania z Zielonego Wzgórza (1)** – film dla młodzie-
ży Kanada/Niemcy/USA 1985
- 14:20 Ghostbusters. Pogromcy duchów** – komedia USA/
Australia 2016, reż. Paul Feig
- 16:40 Krudowie** – film
animowany USA 2013
- 18:45 Pacific Rim: rebelia** – film sens. USA/Japonia/Chiny
2018, reż. Steven S. DeKnight
- 21:00 Szybcy i wściekli 10** – film sens. USA/Chiny/Japonia
2023, reż. Louis Leterrier
- 23:55 Life** – horror USA/
Wielka Brytania 2017

KINO TV

- 10:50 Pogromcy smoków** (Merlin i łowcy smoków, Merlin i wojna smoków) – film fantasy
USA 2008, reż. Mark Atkins
- 12:45 Mit** – film przyg. Chiny/
Hongkong/USA 2005
- 15:05 Dobry rok** – komedio-
dramat USA/Wlk. Brytania 06
- 17:40 Książę i ja** – komedia
romantyczna USA/Czechy
2004, reż. Martha Coolidge
- 20:00 Sekretne życie dziew-
cząt** – komedia USA 1999
- 21:55 Patriot** – film akcji USA
1998, reż. Dean Semler
- 23:50 Strażnik czasu** – film
s.f. USA/Japonia 1994

TVP KULTURA

- 08:25 Młynek do kawy**
– film anim. (10 min)
- 08:35 Litera** – film anim.
Polska 1962 (25 min)
- 09:00 Wakacje z Madonną**
– film obyczajowy
Polska 1983 (95 min)
- 10:35 Kosmos 1999 (9/24)**
- 11:40 Podróż z Agatą Christie i Sir Davidem Suchetem (1)**
- 12:45 Światła wielkiego miasta [City Lights]**
– komediodramat
USA 1931 (100 min)
- 14:25 Noce i dnie**
- 15:40 Spotkanie sztuk**
– sztuka spotkania.
Malta Festival 2026
– reportaż Polska 2026
- 16:15 Lawrence z Arabii**
– film przygodowy
Wlk. Brytania 1962, reż.
David Lean (225 min)
- 20:00 Whiplash** – dramat
obycz. USA 2014, reż.
Damien Chazelle, wyk.
Miles Teller (115 min)
- 21:55 63. KFPP w Opolu (217)**
- 23:00 Zagubiona autostrada**
– (Lost Highway)
- 01:30 Spotkanie sztuk**
– sztuka spotkania.
Malta Festival 2026

WARNER TV

- 08:10 Kopciuszek. W rytmie miłości** – komedia USA 2011
- 09:50 Psy i koty III: Łapa w łapę** – komedia USA 2020
- 11:25 Naciągacze** – kom. krym.
USA/Wlk. Brytania 2003
- 13:40 Wiecznie młody** – film
s.f. USA 1992, reż. Steve Miner
- 17:30 Superman** – film s.f.
USA/Wlk. Brytania 1978
- 20:30 Jackie Chan: Pierwsze uderzenie** – film sensacyjny
Hongkong 1996, reż. S. Tong
- 22:00 Wrogie niebo V (4,6/10)**
- 23:45 Szpiezy tacy jak my** – komedia USA 1985

PARAMOUNT

- 08:55 Dziewczyny z drużyny** – komedia USA 2000
- 11:00 Wojownicze Żółwie Ninja: Zmutowany chaos** – film anim. USA 2023
- 13:05 LEGO. Przygoda** – film
anim. USA/Dania/Australia/
Norwegia 2014
- 15:25 Dzień zagłady** – film
katastroficzny USA 1998
- 17:55 Sonic. Szybki jak błyskawica** – film przyg. USA/
Japonia/Kanada 2020
- 20:00 Mission: Impossible** – film sens. USA 1996
- 22:30 Pszczelarz** – film sens.
USA/Wlk. Brytania 2024

HBO

- 09:30 Jak wytresować smoka** – film anim.
USA/Francja/Wlk.
Brytania 2010 (100 min)
- 11:10 Pierwsza sprawa**
– dramat obycz. Francja
2023 (105 min)
- 12:55 Nasz syn** – dramat
obycz. USA 2023 (105 min)
- 14:40 Zabawy z piłką** – kome-
dia USA/Niemcy 2004,
reż. Rawson Marshall
Thurber (95 min)
- 16:15 Akademia pana Kleksa** – film fantasy
Polska 2023, reż. Maciej
Kawulski (130 min)
- 18:25 O psie, który wrócił do domu** – film przyg. USA/
Chiny 2019 (95 min)
- 20:00 Eleanor Wspaniała**
– dramat obycz. USA
2025, reż. Scarlett
Johansson, wyk. June
Squibb (100 min)
- 21:40 Księgowy II** – film sens.
USA 2025, reż. Gavin
O'Connor (130 min)
- 23:50 Nóż w Nocnej Ciszy**
– horror USA/Wlk. Bryt./
Kanada 2023 (85 min)
- 01:15 Twój potwór** – komedia
Wlk. Brytania/USA 2024,
reż. Caroline Lindy, wyk.
Melissa Barrera (100 min)

CINEMAX

- 13:30 Byliśmy niebezpieczni** – dramat obycz. Nowa Zel. 24
- 14:55 Nieznajomy pod Wielkim Łukiem** – dramat
obycz. Francja/Dania 2025
- 16:40 Dzień Świstaka** – komedia USA 1993
- 18:20 Aniołki Charliego** – film
sensacyjny USA/Niemcy 2000
- 20:00 Barry Seal: Król prze-
mytu** – film sens. USA 2017
- 21:55 Władcy umysłów** – film
s.f. USA 2011, reż. George Nolfi
- 23:40 Czekając na wyrok** – dramat psychologiczny
USA/Kanada 2001

ROMANCE TV

- 07:40 Górski lekarz**
- 12:25 Gabinet z widokiem na morze** – serial obycz.
- 14:20 Statek marzeń: Makau** – serial obycz. Niemcy 2015
- 16:15 Świeża krew w starym kraju (1,2/2)** – miniserial Niemcy
2024, wyk. Felicitas Woll
- 20:00 Zabójcze tropiki (1,2/8)** – serial krym. Francja 2019
- 22:05 Nord Nord Nord (5)** – serial krym. Niemcy 2017
- 00:00 Jeśli to miłość** – film
obycz. Niemcy 2016, reż.
Frankiska Meyer Price
- 01:55 Zabójcze tropiki (1/8)** – serial krym. Francja 2019

CANAL+ PREMIUM

- 08:00 Girl Climber. Wspinaczka** – film dok.
- 09:25 Łapu-Capu (159)**
- 09:40 Listy do Julii** – kome-
dia romantyczna USA
2010 (105 min)
- 11:25 Jutro będzie nasze**
– komediodramat
Włochy 2023 (115 min)
- 13:20 Kiedy nadchodzi jesień** – dramat obycz.
Francja 2024 (100 min)
- 15:00 Kaśka Sochacka – Ta druga na Bis**
- 15:50 Niania w Nowym Jorku**
– komedia romantyczna
USA 2007, reż. Shari
Springer Berman,
Robert Pulcini (100 min)
- 17:30 Ultimatum Bourne'a**
– film sensacyjny
USA/Niemcy/Francja/
Hiszpania 2007 (115 min)
- 19:25 Thelma** – komedia USA/
Szwajcaria 2024, reż.
Josh Margolin (95 min)
- 21:00 Smashing Machine**
– film biograficzny
USA 2025 (120 min)
- 23:00 Grindhouse vol. 1**
– thriller
USA 2007 (110 min)
- 00:50 Królestwo** – thriller
USA/Niemcy/Emiraty
Arabskie 2007 (110 min)

TVN FABUŁA

- 07:35 Prawo Agaty III**
- 11:40 Tom i Jerry** – film anim.
USA/Wlk. Brytania/Francja/
Niemcy 2021, reż. Tim Story
- 13:50 Nowe przygody Aladyna** – komedia Francja/Belgia 2015
- 16:05 Liga Potworów** – film
animowany USA 2021
- 18:10 Bella i Sebastian III** – film przyg. Francja 2017
- 20:00 Polityka** – dramat
obyczajowy Polska 2019
- 22:50 Zakonnica 2** – horror
USA 2023, reż. Michael Chaves
- 01:05 Nocny pościg** – film
sensacyjny USA 2015

AMC

- 09:05 W 80 dni dookoła świata (3)** – serial przygodowy
- 13:05 Tristan i Izolda** – melo-
dramat USA/Wlk. Brytania/
Niemcy/Czechy 2006
- 15:40 Star Trek: W nieznane** – film s.f. USA/Chiny/Emiraty
Arabskie/Kanada 2016
- 18:10 Officer Blart** – komedia
sensacyjna USA 2009
- 20:05 Honor wojownika** – film sens. Nowa Zelandia/
Korea Południowa 2010
- 22:00 Dzikie żądze** – dramat
kryminalny USA 1998
- 00:20 Komodo** – horror
Australia/USA 1999

AXN

08:10 Rekrut VIII (11,12/18) – serial krym. USA 2026
10:05 MacGyver II (6,7,8,9,10/23) – serial akcji
15:05 FBI: Most Wanted III (14,15,16,17,18/22) – serial krym.
20:00 Olimp w ogniu – film sens. USA 2013, reż. Antoine Fuqua, wyk. Gerard Butler, Aaron Eckhart, Angela Bassett
22:30 Londyn w ogniu – film sens. USA/Wlk. Brytania/Bułgaria 2016, reż. B. Najafi
00:20 Uprorowadzona II – film sensacyjny Francja 2012

EPIC DRAMA

08:05 Lekarze na start – serial obyczajowy Polska 2017
09:35 Poirot III (6,7,8,9,10/11) – serial krym. Wlk. Brytania 1991, wyk. David Suchet
15:00 Zatraceni w miłości – serial obycz. Turcja 2024
20:05 Detektyw Murdoch XIX – serial kryminalny Kanada/Wlk. Brytania 2025
21:00 Daigliesh: Śmierć w czasie święceń III (1/6) – serial krym. Wlk. Brytania 2024, wyk. Bertie Carvel
23:00 Królowa węży: Oto królowa (8/8) – serial obycz.
00:05 Zatraceni w miłości

TVN STYLE

11:30 Jestem z Polski XIV (8,15,5/18) – serial dok.
14:35 Kobieta na krańcu świata
15:35 Do zobaczenia (7/10)
16:05 Bitwa o gości (8) – reality show Polska 2025
17:05 Będzie pięknie (5/8) – serial dok. Polska 2025
18:05 Ugotowani (8)
19:05 Kuchenne rewolucje (5, 7) – reality show
21:05 Taylor Swift kontra Scooter Braun (2) – serial dok.
22:15 Ślub od pierwszego wejrzenia (11, 12) – real tv
00:25 Śluby marzeń

TVN TURBO

08:10 Nauka jazdy (20)
08:40 Samochód marzeń: Kup i zrób (3) – mag. motoryzacyjny
09:35 Ciężarówka przez Stany
12:30 Wojny samochodowe
15:30 Zawodowi handlarze
17:00 Mobilni mechanicy (2, 4)
18:30 Nauka jazdy (21, 22)
19:30 Prawko na świecie. Jazda bez zasad (2)
20:15 Z drugiej ręki (10)
21:00 Naprawy nie do naprawy (3) – mag. motoryzacyjny
21:45 Moto kombat (6)
22:25 Zawodowi handlarze (11)
23:10 Wojny samochodowe (6)
00:10 Duda kontra Szafrński

BBC FIRST

08:00 Co ludzie powiedzą? II (10/10) – serial kom.
08:40 McDonald i Dodds II
10:30 Morderstwa w Midsomer XXIV (4/4) – serial krym.
12:20 Ojciec Brown VI (3,4,5/10) – serial krym.
15:30 My Life is Murder IV (7,8)
17:35 Ulica nadziei V (7/8)
18:35 Śmierć z dala od palm (2/6) – serial krym.
19:50 Śmierć pod palmami XV (8/8) – serial krym.
21:00 Blackshore (2/6)
22:05 Milczący świadek XXII

FX

08:40 Agenci NCIS X (4/24)
09:35 FBI IV (2,3/21)
11:25 CSI: Kryminalne zagadki Miami VII (25,1/25)
13:15 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (11,12/22)
15:05 Z Archiwum X II (15,16,17/25) – serial s.f.
18:00 Faceci w czerni II – film s.f. USA 2002, reż. Barry Sonnenfeld, wyk. Tommy Lee Jones, Will Smith, Rip Torn
19:45 Faceci w czerni III – film s.f. USA 2012
22:00 Anakondy: Polowanie na Krwawą Orchideę – horror USA/Australia 2004

HGTV

08:50 Nowa Maja w ogrodzie
09:55 Polowanie na ogród VII
10:30 Uratuj swój ogród (14)
11:30 Wymarzony dom za granicą – serial dok.
12:35 Będzie pięknie (8/8)
13:35 Weekendowa metamorfoza (1, 2) – reality show
15:30 Kamera, akcja, wpadka!
17:05 House Hunters (6, 7, 8)
18:45 Zgłoś remont (4)
19:45 Weekendowa metamorfoza (8, 7) – reality show
21:40 Mieszkanie na miarę II
23:35 Usterka XI (9,3,5) – serial dokumentalny Polska 2019

BBC LIFESTYLE

08:55 Niezwykłe hotele bez tajemnic III (3,4,5,6,1,2,3,4,5,6/6) – serial dok. Wlk. Bryt. 2020, wyk. Monica Galetti, Giles Coren. Monica i Giles jadą w zaśnieżone Alpy, aby pracować w luksusowym hotelu, w którym znajduje się sześć stref spa. Właśnie tam każdego wieczora dla gości grają najlepsi muzycy z całego świata.
19:40 Wielkie australijskie wypieki III (7,8) – serial dok.
22:00 Joanna Lumley: sekrety pięknych miast (3)
23:00 Niebezpieczny seks
00:00 Wstydlive choroby II

COMEDY CENTRAL

08:00 Tata ma plan II (3/21) – serial kom. USA 2017
08:30 Teoria wielkiego podrywu V – serial komediowy
12:38 Teoria wielkiego podrywu V (24,1/24)
13:30 Przyjaciele V – serial kom.
15:00 DMV – Ci od prawka
17:00 9JKL (7,8,9,10/16)
19:00 Duchy (1,2/18)
20:00 Depresja gangstera – komedia krym. USA/Australia 1999, reż. Harold Ramis
22:00 The Office PL II (7,8)
23:05 Comedy Club (7, 8)

TVP SERIALE

08:00 Na sygnale
10:15 Ranczo VIII (4,5/13)
12:00 Rodzinka.pl XVII
13:35 Ojciec Mateusz 29 (8) – serial krym. Polska 2023
15:30 Komisarz Alex XXIV (9) – serial krym. Polska 2025
16:30 Ranczo VIII (6/13)
17:30 Czerdziestolatek
18:30 U Pana Boga w ogródku (8) – serial kom. Polska 2008, wyk. Krzysztof Dzierma
19:25 Ojciec Mateusz 29 (10,11,13) – serial krym.
22:25 Ranczo VIII (7,8/13)
00:20 Komisarz Alex XXIV (9,10) – serial krym.

CANAL+ KUCHNIA

14:30 U sąsiadów w kuchni
15:40 ABC gotowania
16:05 m jak mięso (1, 2)
16:55 Po prostu Jamie: szybko i łatwo (4) – pr. rozrywkowy
17:50 Ekoporady z Julią Oleś
17:55 Jakubiak rozgryza Polskę
18:50 Włoska kuchnia Gino: sekrety południa (5,5/7)
19:45 Planeta słodczy (6)
20:15 Jakubiak rozgryza Włochy (1) – mag. kulinarny
20:45 Kulisy wielkiej kuchni
21:40 Mistrzowie przekąsek w akcji – Nowa Zelandia (7)
22:35 Kuchenny recykling

CANAL+ DOMO

10:30 Ucieczka na wieś XXII
12:20 Cudotwórcy: zakochaj się w swoim domu na nowo
14:10 Wielkie projekty
15:15 Wielkie projekty: Nowa Zelandia (5) – serial dok.
16:10 Przekopimy Ci ogródek
16:40 Tomasz Pagowski. Remont u ciebie (8)
17:05 Mam zamek III (1)
17:35 Dom w miesiąc (9)
18:00 Daleko od miasta XII
18:55 Podzielić M2 (1, 2)
20:00 Adres: rezydencje marzeń (5) – reality show
21:00 Wielkie projekty
22:00 Generalna odbudowa II

PLANETE+

13:35 Cały rok z pandą
14:40 Świetliki. Boskie światło natury – film dokumentalny
15:50 Concorde. Wypredzić własny los – film dok.
17:00 Ginące rzemiosła Korei (2) – film dokumentalny
18:00 Dokąd dzisiaj? IV (61,62)
18:40 Mam zamek II (2,3)
19:45 Louis de Funes – król francuskiej komedii – film dok.
20:50 Catherine Deneuve. W centrum kadru – film dok.
22:00 Céline Dion. Tak rodzi się gwiazda – film dok.

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Gorączka złota: na kłopoty Freddy Dodge V (3)
10:00 Śmierć opali VIII (20/20)
11:00 Celnicy na straży Szwecji
12:00 Celnicy na straży Niemiec – real tv Niemcy 2025
13:00 Złomowisko PL III
15:00 Nic do ukrycia (9)
16:00 Przypadki truckerki
17:00 Ciężarówka przez Afrykę (3) – serial dok.
18:00 Nagi instynkt przetrwania XII (1,2/11) – serial dok.
20:00 W oku cyklonu: łowcy burz (2) – serial dok. USA 2026
21:00 Bimbrownicy XIV
22:00 Łowcy opali VIII (20/20)

TVP HISTORIA

12:55 Krainy cudów natury
14:00 Ex libris – mag.
14:30 Wielka Droga – dramat wojenny Polska/Włochy 1946
16:05 Flesz historii (768)
16:35 Tajemnice kultowych seriali (3) – mag. filmowy
17:25 Blisko, coraz bliżej
19:05 Początki amerykańskiej niepodległości (2)
20:00 Mordercza historia (5/6)
20:55 Ferrari – film biograficzny USA/Wlk. Brytania/Włochy/Arabia Saudyjska 2023
23:15 Mechanik: Czas zemsty – film sens. Niemcy/USA 2005

HISTORY

10:10 Wojny magazynowe XVI
11:10 Tajemnice, które miały trwać wiecznie II (15)
12:05 Starożytni kosmici XIV
13:05 Tajemnice skryte w mroku (6/8) – serial dok.
14:00 Nowyjaśnione tajemnice świata IV (4/11) – serial dok.
14:55 Gwiazdy lombardu XXV
16:15 Tajemnice Dolnego Śląska II (4,5) – serial dok.
17:10 Hitler i narkotyki
19:05 Starożytni kosmici XIII (10,20/13) – serial dok.
21:00 Starożytni kosmici
23:00 Nowyjaśnione tajemnice świata III (10,1/10)

NATIONAL GEOGRAPHIC

08:00 Inżynieryjne tragedie (1,2/6) – serial dok.
10:00 Katastrofa w przestworzach XXII (6,7,8,9,10,10/10)
16:00 Premiera: Car S.O.S. XIV – serial dok. Wlk. Bryt. 2026
17:00 Krwawe pieniądze: tajemnice radzieckiej gospodarki (1, 2) – film dok.
19:00 UFO: przełomowe śledztwa II (1/6) – serial dok.
20:50 Miasta w liczbach (1/8)
21:00 Tajemniczy świat Majów (1,2/4) – serial dok.
23:00 Ciemna strona świata

FOCUS TV

08:00 Rolnicy. Podlasie VI (40)
09:00 Niezwykłe pociągi III
11:00 Porzucone konstrukcje
13:00 Rolnicy. Podlasie VIII
16:00 Podglądacze przyrody (6, 7) – mag. przyrodniczy
17:00 Największe statki świata (4/8) – serial dok. USA 2019
18:00 Najbardziej niebezpieczne drogi do szkoły II (5/5)
19:00 Jak to wyjaśnić II (21,20/28) – serial dok.
20:00 Tajemnice zamków (1/8)
21:00 Niezwykłe konstrukcje II – serial dok. Francja 2021
22:00 Nowyjaśnione zagadki
23:00 Poza kontrolą

BBC EARTH

08:50 Dziewicze zakątki Ziemi
09:55 Dzikie konie Gór Skalistych i ja
11:05 Indie z Alexandrem Armstrongiem (1/3) – serial dok.
12:10 W okowach mrozu II
17:10 David Attenborough i cuda natury II (7/10)
19:05 Lucy Worsley i zagadki historii: rewolucja amerykańska (1/2) – serial dok.
18:55 Najpiękniejsze trasy spacerowe – serial dok.
19:55 Najpiękniejsza droga Wielkiej Brytanii (3,4)
22:00 W okowach mrozu III

POLSAT VIASAT HISTORY

06:55 Hiroshima: za kulisami
08:05 Naziści: korzenie zła (1) – serial dok. Kanada 2025
11:00 Punkty zwrotne II wojny światowej (1,2,3,4,5,6/6) – serial dok. Australia 2019
17:40 Hitler i jego władza (1,2,3/3) – serial dok. Niemcy/Wlk. Brytania 2023
21:00 Hiroshima: za kulisami (1,2/2) – serial dok. Francja 2025, wyk. Dirk Hardeggen
23:25 Projekt Manhattan: w kolorze – film dok. Wlk. Bryt. 2025, reż. Jonathan Mayo
00:30 II wojna światowa: cena imperium (12) – serial dok.

Od A do Z

BESTIE ★★★★★

thriller, Hiszpania/Francja 2022, reż. Rodrigo Sorogoyen, wyk. Marina Foïs, Denis Ménochet, Luis Zahera

22:05 | ale kino+ hd

Francuska para zamieszkuje na hiszpańskiej wsi z zamiarem ekologicznej uprawy warzyw i ich sprzedaży na lokalnym rynku. Tymczasem przyjaźni zrazu sąsiedzi zrobią wszystko, by zmusić ich do wyprowadzki.

FAMILY MAN ★★★

komedia, USA 2000, reż. Brett Ratner, wyk. Nicolas Cage, Téa Leoni, Don Cheadle

22:50 | stopklatka

Nicolas Cage jako yuppie, pracobolnik i zatwardziały kawaler, który wyznawszy, że niczego mu w życiu nie brakuje następnego dnia budzi się u boku niedosłej żony, z dwójką dzieciaków i wieczną dziurą w budzie, za to – autentycznie szczęśliwy. W staroświeckim duchu Capry, ale godne refleksji.

GANGI NOWEGO JORKU ★★★★★

film sens., USA/Włochy 2002, reż. Martin Scorsese, wyk. Leonardo DiCaprio, Daniel Day-Lewis, Cameron Diaz

22:30 | cinemax

Zamach Martina Scorsese na Oscary: 10 nominacji i żadnej statuetki. Monumentalny spektakl o narodzinach zorganizowanej przestępczości w Nowym Jorku w dniach wojny secesyjnej.

INVICTUS:**NIEPOKONANY ★★★**

dramat historyczny, USA 2009, reż. Clint Eastwood, wyk. Morgan Freeman, Matt Damon, Tony Kgoroge

19:25 | warner tv

Mądrość Nelsona Mandeli: prezydent poleca kapitanowi narodowej drużyny rugby stworzenie drużyny, która sięgnie po mistrzostwo świat – sukces, który zjednoczy rozdarty apartheidem kraj. Do zadumy.

KILL BILL ★★★★★

film sens., USA 2003, reż. Quentin Tarantino, wyk. Uma Thurman, David Carradine, Lucy Liu

23:25 | canal+ premium

Quentin Tarantino wzorem Sergia Leone majstruje przy kinie sensacyjnym na wzorcach azjatyckich: zawodowa morderczyni budzi się ze śpiączki, by dokonać zemsty na swoim szefie. Majstersztyk.

Dom Gucci

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

THRILLER

USA/KANADA 2021, REŻ. RIDLEY SCOTT, WYK. LADY GAGA, ADAM DRIVER, AL PACINO

NIEZGODNA ★★★

film s.f., USA 2014, reż. Neil Burger, wyk. Shailene Woodley, Theo James, Kate Winslet

20:00 | stopklatka

W świecie przyszłości, gdzie obowiązuje system kastowy, mający zapobiec chaosowi i konfliktom, dziewczyna, która daje się przypisać do kilku kategorii, będzie traktowana jako zagrożenie dla systemu.

NIEZNOŚNY CIĘŻAR WIELKIEGO TALENTU ★★★

komedia kryminalna, USA 2022, reż. Tom Gormican, wyk. Nicolas Cage, Pedro Pascal, Tiffany Haddish

22:55 | tvn

Nicholas Cage autoironicznie o sobie: wiecznie splukanym hollywoodzkim aktorze, który uczestniczy za milion dolarów w przyjęciu, organizowanym przez handlarza bronią, gotowe go sfinansować jego film.

PIĘĆDZIESIĄT TWARZY GREYA ★★

melodramat, USA 2015, reż. Sam Taylor-Johnson, wyk. Dakota Johnson, Jamie Dornan, Jennifer Ehle

23:20 | polsat

Pornografia czy prowokacja? Według powieści E.L. James: stojąca na progu dorosłości studentka wdaje się w obwarowany licznymi warunkami sadomasochistyczny związek z piekielnie bogatym milionerem.

REGUŁA MILCZENIA ★★★

thriller, USA/Kanada 2012, reż. Robert Redford, wyk. Robert Redford, Shia LaBeouf, Julie Christie

20:00 | tvp kultura

Robert Redford rozlicza lata 70. XX wieku i surowo ocenia współczesność: goniący za sensacją reporter rozpoznaje w prowincjonalnym prawniku lewicowego aktywistę, podejrzanego o morderstwo.

TENET ★★★

film akcji, USA/Wlk. Brytania 2020, reż. Christopher Nolan, wyk. John David Washington, Robert Pattinson, Elizabeth Debicki

20:00 | cinemax

Christopher Nolan ponownie igra z czasem: uzbrojony w słowo klucz bohater, agent CIA, musi zrobić wszystko, by powstrzymać rosyjskiego oligarchę przed rozpętnaniem III wojny światowej.

THE ORDER:**CICHE BRATERSTWO ★★★**

thriller, USA/Wlk. Brytania/Kanada 2024, reż. Justin Kurzel, wyk. Jude Law, Nicholas Hoult, Tye Sheridan

23:35 | hbo

Inspirowane faktami: agent federalny odkrywa, że seria napadów na banki nie jest wariackim dziełem grupy ryzykantów, ale celowym działaniem organizacji terrorystycznej, której celem jest przejęcie władzy.

TRANSFORMERS ★★★★★

film s.f., USA 2007, reż. Michael Bay, wyk. Shia LaBeouf, Megan Fox, Josh Duhamel

19:45 | tvn

Od zabawki poprzez komiks na duży ekran: opowieść o kosmicznej wojnie dwóch klanów wysoko technicznie zaawansowanych robotów, w której polem walki staje się nasza planeta. Eskapizm w najczystszej postaci.

WSZYSTKO NA SPRZEDAŻ ★★★★★

dramat obycz., Polska 1969, reż. Andrzej Wajda, wyk. Beata Tyszkiewicz, Elżbieta Czyżewska, Andrzej Łapicki

21:10 | tvp historia

Andrzej Łapicki jako alter ego Andrzeja Wajdy na planie filmowym: rozważania o istocie twórczości filmowej i o sobie samym w obliczu śmierci Zbigniewa Cybulskiego. Konieczność.

WUJOWY DWÓR ★★

komedia, Wlk. Brytania/USA 2025, reż. Jim O'Hanlon, wyk. Thomasin McKenzie, Ben Radcliffe, Damian Lewis

21:50 | canal+ premium

Slapstickowa parodia brytyjskich dramatów w stylu „Downton Abbey”: aby zachować dziedzictwo pozbawiona męskiego potomka arystokratyczna rodzina szuka spokrewnionego kandydata na męża dla jednej z córek.

20:00 | polsat

★★★★

TVPI **D3**

05:25 Sprawa dla reportera (1582) – cykl reportaży
06:20 Słownik polsko@polski
06:55 Słowo na niedzielę
07:00 Msza święta
08:00 Tydzień (1088)
08:35 Stawka większa niż życie (9) – serial woj. Polska 1967, wyk. Stanisław Mikulski
10:55 Ojciec Mateusz XV (6)
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:45 Portret kapłana (15)
13:10 Planeta Ziemia III (3/8) – serial dokumentalny
14:10 Dom – serial obycz.
16:00 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:35 Żona dla Polaka (5)
18:40 Jaka to melodia? (5741)
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:25 Prokurator (7/10) – serial krym. Polska 2015, wyk. Jacek Koman, Wojciech Zieliński
21:20 Studio Mistrzostw Świata (na żywo)
21:50 Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 1/8 finału (na żywo)
00:30 Morderstwa w Chartres (Meurtres à Chartres) – film krym. F 2024 (105 min)
02:15 Hondo – western *** USA 1953 (85 min)

MEZZO

11:40 Stan Getz Quartet – Berliner Jazztage – koncert
12:25 Brahms: Trio fortepianowe C-dur nr 2
12:55 Intermezzo
13:15 Kwartet Modigliani: Mozart, Ravel, Beethoven
14:40 Barnabás Kelemen: Czajkowski, Bartók
15:50 Miles Davis Quintet na Antibes Jazz Festival
17:20 Dmitri Shostakovich: Nos – opera Belgia 2023
19:10 Orchestre National du Capitole z Tuluz, Tarmo Peltokoski: Mahler
20:30 Orkiestra Opery Paryskiej i Gustavo Dudamel
21:50 Orkiestra symfoniczna Simóna Bolívara z Wenezueli, G. Dudamel: Abreu, Mahler
23:30 Jacques Loussier: kiedy klasika spotyka jazz

TVP2 **D3**

05:10 Barwy szczęścia
06:25 M jak miłość
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7605) – mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7605) – mag. Polska 2026
11:20 Dzień z życia artysty (9) – mag. kulturalny Polska 2026
11:55 Lato z Radiem i Telewizją Polską – koncert
14:00 Familiada (3060)
14:35 Koło fortuny (1881)
15:10 Szansa na sukces. Opole 2026 (10) – show
16:15 Tak to leciało! (66)
17:15 Maxima. Droga na tron (2/6) – serial biograficzny
18:05 Przepis dnia (89)
18:20 Pan Mama – serial kom. Polska 2026, wyk. Paweł Domański, Piotr Głowacki
18:55 Kocham Cię, Polsko! (4) – quiz Polska 2026

20:20 Postaw na milion (382) – teleturniej
21:25 Wielka sława to żart – benefis Wiesława Ochmana (1, 2)
23:30 Na przekór losowi (1,2/8) – serial obycz. Włochy/Francja/Niemcy 2024
01:35 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA
01:50 Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 1/8 finału (na żywo)

PULS 2

08:10 Aukcja w ciemno (3/21)
08:35 Wojciech Cejrowski. Boso: Meksyk/Paragwaj (12)
09:10 Wojciech Cejrowski. Boso Luizjana – serial dok.
10:40 Gamoń – komedia Hiszpania/Francja/Włochy 1964, reż. Gérard Oury
12:55 Człowiek orkiestra – komedia Włochy/Francja 1969, reż. Serge Korber
14:50 Duch gór – film fantasy Niemcy/Czechy 2017
16:50 Poszukiwacze skarbu – film fantasy Czechy 2012, reż. Vít Karas, wyk. Karel Heřmánek
18:45 Stańcowane pantofelki – baśń filmowa Niemcy 2011
20:00 Zabójcze morderstwo – horror Wlk. Brytania 2025, reż. Taneli Mustonen, Brad Watson, wyk. Athena Strates
22:00 Dzielnica strachu IX

POLSAT **D3**

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień
08:30 Halo tu Polsat (3017)
11:30 Sing 2 – film anim. USA/Jap./F 2021, reż. Garth Jennings, Christophe Lourdelet
13:45 Policja zastępca (The Other Guys) – komedia sensacyjna USA 2010, reż. Adam McKay, wyk. Will Ferrell, Derek Jeter, Mark Wahlberg, Eva Mendes, Michael Keaton (145 min)
16:10 Piraci z Karaibów: zemsta Salazara (Pirates of the Caribbean: Dead Men Tell No Tales) – film przyg. USA 2017, reż. Joachim Rønning, Espen Sandberg, wyk. Johnny Depp, Javier Bardem (160 min)
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda – wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń” (705)
19:45 Pogoda – Polska 2026

20:00 Dom Gucci (House of Gucci) – thriller USA/Kanada 2021, reż. Ridley Scott, wyk. Lady Gaga, Adam Driver, Al Pacino (200 min)
23:20 Pięćdziesiąt twarzy Greya (Fifty Shades of Grey) – melodramat USA 2015, reż. Sam Taylor-Johnson (165 min)
02:05 Ucieczka z piekła (No Escape) – film sens. USA/Tajl. 2015, reż. John Erick Dowdle, wyk. Owen Wilson (135 min)

TV4

07:00 Ewa gotuje (474)
07:30 Hitler: mroczny urok dyktatora (4/4)
08:30 Kultowe pociągi – najspanialsze podróże kolejną
09:40 Galileo
11:40 Mini Galileo
11:55 Cząsy ostateczne: Pozostawieni – film s.f. USA/Kanada/Jap./Wlk. Bryt. 2014
14:10 Doktor Dolittle – komedia USA 1998
16:00 Jaś Fasola: naddziaga totalny kataklizm – komedia Wlk. Brytania/USA 1997, reż. Mel Smith, wyk. Rowan Atkinson, Peter MacNicol
17:55 Uroczysko IV (15,16,17,18/52) – serial krym.
20:00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (17,18,19,20)
00:05 STOP Drogówka (354) – mag. policyjny Polska 2025

TVN **D3**

05:10 Nauka jazdy (14)
05:40 Uwaga! (8032) – mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (1/60)
06:50 Kuchenne rewolucje: Włocławek – Biały Kredens 31 (1) – reality show Polska 2025
07:45 Dzień dobry wakacje (9)
11:30 Co za tydzień (1250)
12:15 Niezwykłe Stany Prokopa IV (2/11) – serial dok.
12:50 Ugotowani (5)
14:00 Bella i Sebastian III (Belle et Sébastien 3: le dernier chapitre) – film przyg. Francja 2017, reż. Clovis Cornillac (110 min)
15:50 Akademia policyjna (Police Academy) – kom. USA 1984, reż. Hugh Wilson (125 min)
17:55 Kuchenne rewolucje: Finlandia/Wlk. Brytania/Niemcy/USA 2014 (100 min)
19:00 Fakty, sport, pogoda

19:45 Transformers – film s.f. USA 2007, reż. Michael Bay, wyk. Shia LaBeouf (190 min)
22:55 Nieznośny ciężar wielkiego talentu (The Unbearable Weight of Massive Talent) – komedia kryminalna USA 2022, reż. Tom Gormican, wyk. Nicolas Cage (125 min)
01:00 Prime Time – dramat obycz. PL 2021, reż. Jakub Piątek, wyk. Bartosz Bielenia (115 min)

METRO **D3**

07:50 Klan z Alaski IV
09:50 The Floor (9, 10) – teleturniej Polska 2025
11:10 Footloose – komedia-dramat USA 2011, reż. Craig Brewer, wyk. Kenny Wormald, Julianne Hough, Dennis Quaid
13:30 Diagnosta II (6,7) – serial obyczajowy Polska 2018, wyk. Maja Ostaszewska
15:30 Kryminalni II – serial kryminalny Polska 2005
18:50 Milionerzy (621, 622)
20:00 Yellowstone (4,5/9) – serial obycz. USA 2018, wyk. Kevin Costner, Luke Grimes
22:00 Millerowie – komedia USA/Wlk. Brytania 2013, reż. Rawson Marshall Thurber, wyk. Jennifer Aniston, Jason Sudeikis, Emma Roberts
00:05 Zbrodnie z pierwszych stron gazet V – serial dok.

TV PULS **D3**

06:15 Kobra – oddział specjalny XXII (1,2/13) – serial sens.
08:10 Don Matteo: Boski detektyw XIV
10:10 Kurierzy (25,26)
12:15 Złote dziecko (The Golden Child) – kom. USA 1986, reż. Michael Ritchie (105 min)
14:00 Agent XXL: Rodzinny interes (Big Mommas: Like Father, Like Son) – komedia sensacyjna USA 2011, reż. John Whitesell (150 min)
16:30 Jumper – film s.f. USA/Kanada 2008 (110 min)
18:20 Polowanie na prezydenta (Big Game) – film przyg. Finlandia/Wlk. Brytania/Niemcy/USA 2014 (100 min)

20:00 Ostatni ślad (Last Seen Alive) – thriller USA 2022, reż. Brian Goodman, wyk. Gerard Butler (120 min)
22:00 Pole rażenia (Striking Distance) – film sens. USA 1993, reż. Rowdy Herrington (125 min)
00:05 Zatopieni (Submerged) – film sens. Wlk. Brytania/Bulgaria/USA 2005, reż. Anthony Hickox (120 min)
02:05 Taki jest świat (27)
02:30 Dyżur III (38)

TVN7 **D3**

05:10 Szkoła (1/25) – serial fabularno-dok. Polska 2020
06:00 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie III – serial dok.
06:55 New Looney Tunes II – serial anim. USA 2016
07:25 Alvin i wiewiórki – komedia USA 2007, reż. Tim Hill, wyk. Jason Lee
09:15 Ukryta prawda (27,28,29,30,31/60) – serial fabularno-dok. Polska 2022
14:20 Szpital św. Anny (19,20/26) – serial obycz.
16:20 Detektywi VI (60) – serial fabularno-dok.
17:25 Jupiter: Intronizacja (Jupiter Ascending) – film s.f. USA/Australia 2014 (155 min)
20:00 Krytyczna decyzja (Executive Decision) – film sensacyjny USA 1995, reż. Stuart Baird, wyk. Kurt Russell, Halle Berry (175 min)
22:55 Oszukać przeznaczenie V (Final Destination 5) – horror USA/Kanada 2011, reż. Steven Quale, wyk. Nicholas D'Agosto, Emma Bell (110 min)
00:45 Wykorzystana (Push) – film s.f. USA/Kanada 2009 (125 min)

STOPKLATKA

- 08:00** **Komisarz Rex II** (11,12/15) – serial sens.
10:00 **Hudson i Rex VIII** (6,7,8/14) – serial krym.
13:00 **America's Top Dog** (10/11) – serial dok.
14:20 **Kryptonim Panda** ******* [Xiong mao ji hua] – komedia Chiny 2024, reż. Luan Zhang, wyk. Jackie Chan (130 min)
16:30 **Czego dusza za-pragnie (Absolutely Anything)** – komedia Wlk. Brytania 2015, reż. Terry Jones (110 min)
18:20 **Czyściciel (Code Name: The Cleaner)** – komedia kryminalna USA 2007, reż. Les Mayfield (100 min)
20:00 **Niezgodna (Divergent)** ******* – film s.f. USA 2014, reż. Neil Burger, wyk. Shailene Woodley, Theo James (170 min)
22:50 **Family Man (The Family Man)** – komedia USA 2000, reż. Brett Ratner, wyk. Nicolas Cage, Téa Leoni (165 min)
01:35 **Ciało** – komedia Polska ****** 2003, reż. Andrzej Saramonowicz, Tomasz Konecki (130 min)

KINO POLSKA

- 07:55** **Miś Kudłatek** (3,4)
08:15 **Boleki i Łoleki** (3,4/13)
08:50 **Nibylandex** – film krótkom. USA 2026
09:30 **Jeśli serce masz bijące** – dramat psych. Polska 1983, reż. Wojciech Fiwek
11:30 **1920. Bitwa Warszawska** – dramat historyczny Polska 2011, reż. Jerzy Hoffman
13:50 **Stara baśń. Kiedy słońce było Bogiem** – film hist. Polska 2003, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Michał Żebrowski
16:20 **Poszukiwany, poszukiwana** – komedia Polska 1974, reż. Stanisław Bareja, wyk. Wojciech Pokora
18:20 **Na układy nie ma rady** – komedia Polska 2017
20:00 **Anna German.** Tajemnica białego anioła – serial biograficzny Ukraina/PL/Chorw. 2012, wyk. Joanna Moro, Marija Poroszyna, Marat Basharov, Yekaterina Vasilyeva
21:05 **Anna German** – serial biograficzny Ukraina/Polska/Chorwacja 2012, wyk. Joanna Moro, Marija Poroszyna
22:10 **Horror Story** – dramat obycz. Polska 2023, reż. Adrian Apanel, wyk. Jakub Zając, Michałina Olszańska
00:05 **Ekstradycja III** (3,4) – serial sens. Polska 1998

ALE KINO+

- 08:00** **Minari** – dramat obycz. ******** USA 2020, reż. Lee Isaac Chung, wyk. Steven Yeun, Ye-ri Han (140 min)
10:20 **Bruce Lee, wejście smoka** – film dok.
11:35 **The Office PL III** (4,5,6/12) – serial kom.
13:20 **Morderstwo w Orient Expressie** ******* – film krym. USA/Wlk. Brytania 1974, reż. Sidney Lumet, wyk. Albert Finney (150 min)
15:50 **Karen Pirie** (1/3) – serial krym. Wlk. Brytania 2022, wyk. Lauren Lyle
17:45 **Pokuta (Atonement)** ******** – melodramat Wlk. Brytania/Francja/USA 2007, reż. Joe Wright, wyk. Keira Knightley, James McAvoy (145 min)
20:10 **Niezwykłe miejsce na śmierć** (1/4) – serial krym. Nowa Zelandia/Niemcy 2025
22:05 **Bestie (The Beasts)** ******** – thriller Hiszpania/Francja 2022 (160 min)
00:45 **Daaaaaaali!** – komedia ******** F 2023, reż. Quentin Dupieux, wyk. Anaïs Demoustier (105 min)

POLSAT FILM

- 12:00** **Krudowie** – film animowany USA 2013
14:00 **Gruby i chudszy II: Rodzina Klumpów** – komedia USA 2000, reż. Peter Segal
16:20 **Jumanji: Przygoda w dżungli** – film przyg. USA 2017
18:45 **Liga niezwykłych dżentelmenów** – film fantasy USA/Niemcy/Czechy/Wlk. Brytania 2003, reż. Stephen Norrington
21:00 **Obcy – ósmy pasażer „Nostromo”** – film s.f. Wlk. Bryt./USA 1979, reż. Ridley Scott
23:15 **Jak ukradłem 100 milionów** – komedia Polska 2024

KINO TV

- 08:05** **Stawka większa niż życie** (14,15) – serial wojenny
10:45 **Komedia małżeńska** – komedia Polska 1993
12:45 **Przypadkowy bohater** – komediodramat USA 1992
15:10 **RoboCop** – film s.f. USA 2014, reż. José Padilha
17:45 **Wyścig** – film sens. USA/Kanada/Australia 2001
20:00 **Projekt Koliber** – thriller Kanada/Belgia 2018
22:30 **Uprawdzona** – thriller USA 2008, reż. Pierre Morel
00:40 **Nim diabeł dowie się, że nie żyjesz** – dramat krym. USA 2007, reż. Sidney Lumet

TVP KULTURA

- 09:00** **Przystań nad Biblią**
09:20 **Serce muzyki**
09:50 **Podróże z Agatą Christie i Sir Davidem Suchetem** (1)
10:55 **Spotkanie sztuk – sztuka spotkania. Malta Festival 2026**
11:25 **Kosmos 1999** (10/24)
12:30 **Opole – koncertowe wspomnienia** (10)
12:45 **Opole na bis** (122)
13:55 **Chiński syndrom (The China Syndrome)** ******* – thriller USA 1979, reż. James Bridges (130 min)
16:05 **Noce i dnie**
17:15 **Studio Kultura** (690)
18:10 **Porwać się na życie** ******* – dramat PL 2017, reż. Michał Szczesiński, wyk. Agata Kulesza (70 min)
19:20 **Kantor i Jarema. Powrót do Wenecji**
20:00 **Reguła milczenia (The Company You Keep)** ******* – thriller USA/Kanada 2012 (130 min)
22:10 **Kulturalni** (25) – mag.
23:05 **Wyglądnie dusze w wielkim mieście. Legenda „Nocnego kowboja”** – film dok.
01:00 **Afonia** – film krótkom. Polska 2022 (10 min)

WARNER TV

- 10:10** **Seks w wielkim mieście II** – komedia USA 2010
13:10 **Superman** – film s.f. USA/Wlk. Brytania 1978
16:10 **Głupi i głupszy II: Kiedy Harry poznał Lloyda** – komedia USA 2003, reż. Troy Miller
17:45 **Psy i koty III: Łapa w łapę** – komedia USA 1998
19:25 **Invictus: Niepokonany** – dramat historyczny USA 2009, reż. Clint Eastwood
22:00 **Yellowstone II** (7/8/10)
00:05 **Co się wydarzyło w Madison County** – melo-dramat USA 1995

PARAMOUNT

- 09:25** **Krowy na wypasie** – film anim. USA/Niemcy/Hol. 2006
11:25 **Fantastyczny Pan Lis** – film anim. Wlk. Brytania/USA 2009, reż. Wes Anderson
13:10 **Step Up: Taniec zmysłów** – film muz. USA 2006
15:30 **Pompeje** – film katastroficzy USA/Niemcy 2014
17:45 **Mission: Impossible** – film sens. USA 1996
20:00 **Mission: Impossible II** – film sens. USA 2000
22:35 **Immortals. Bogowie i herosi** – film przyg. USA 2011
00:35 **Ojciec chrzestny II** – film sens. USA 1974

HBO

- 09:05** **0 psie, który wrócił do domu** – film przyg. USA/Chiny 2019, reż. Charles Martin Smith (95 min)
10:40 **Jeszcze piękniej** ******** – komediodramat Niemcy 2025 (140 min)
13:00 **Lombard** – dramat ******** obycz. USA 2024, reż. Robert Enriquez, Deborah Puette (90 min)
14:30 **Bird** – dramat obycz. ******** Wlk. Bryt./USA/Francja/Niemcy 2024, reż. Andrea Arnold (115 min)
16:25 **Vinci 2** – komedia krym. ******* Polska 2025, reż. Juliusz Machulski (115 min)
18:20 **Blue Moon** – film ******* biograficzny USA/Irlandia 2025 (100 min)
20:00 **Sisu: Droga do zemsty** ******* – film wojenny USA/Finlandia/Wlk. Bryt. 2025, reż. Jalmari Helander (90 min)
21:30 **Zniknięcia** – horror ******* USA 2025 (125 min)
23:35 **The Order: Ciche braterstwo** – thriller USA/Wlk. Brytania/Kanada 2024 (110 min)
01:25 **Historia Deweya Coxa** ******* – komedia USA 2007, reż. Jake Kasdan (95 min)

CINEMAX

- 07:55** **Diuna** – film s.f. USA/Meksyk 1984
10:10 **Chmurka** – film anim.
10:20 **Dziewczyna z Kolonii**
12:15 **Barry Seal: Król przemytu** – film sens. USA 2017
14:05 **Trudny zakład** [Zakład] – komedia Francja 1997
15:45 **Diuna** – film s.f. USA/Meksyk 1984
18:00 **Aniołki Charliego** – film sens. USA/Niemcy/Chiny 2019
20:00 **Tenet** – film akcji USA/Wielka Brytania 2020
22:30 **Gangsi Nowego Jorku** – film sens. USA/Włochy 2002

ROMANCE TV

- 07:50** **Górski lekarz** (3,4,4,5,5/8) – serial obycz.
12:30 **Gabinet z widokiem na morze** – serial obyczajowy
14:25 **Detektyw von Fock** – serial krym. Estonia 2025
16:15 **Inga Lindström: W twoim życiu** – dramat obycz. Niemcy 2015, reż. Thomas Nennstiel
18:05 **Dr Nice** (1,2,1/2) – serial komediowy Niemcy 2023
23:50 **Rosamunde Pilcher: Zakochana w kamerdynerze** – film obycz. Niemcy 2024
01:40 **Dr Nice: Stare rany** (2/2) – serial kom. Niemcy 2023, wyk. Patrick Kalupa

CANAL+ PREMIUM

- 08:30** **Zwierzaki na ratunek** ******** – komedia Kanada/USA/RPA 2024 (85 min)
09:55 **Imagine Dragons: Live at the Hollywood Bowl** – koncert USA 2025
12:10 **Ekstremalne opady: niszczycielski żywioł**
13:15 **Kawałek po kawałku** ******** – film anim. USA/Dania/Australia/Hongkong 2024 (95 min)
14:50 **Kopnięci w czasie** ****** – komedia Francja/Belgia 2025 (100 min)
16:30 **Tożsamość Bourne'a** ******* – thriller USA/Niemcy/Czechy 2002 (115 min)
18:25 **LARP. Miłość, trole i inne kwesty** – komedia Polska 2025, reż. Kordian Kądziała (95 min)
20:00 **Barry Seal: Król przemytu** – film sens. USA 2017, reż. Doug Liman, wyk. Tom Cruise (110 min)
21:50 **Wujowy dwór** ******** – komedia Wlk. Brytania/Polska 2025 (95 min)
23:25 **Kill Bill** – film sens. ******** USA 2003, reż. Quentin Tarantino (110 min)
01:15 **Zapiski śmiertelnika** ****** – dramat obyczajowy Polska 2025 (95 min)

TVN FABUŁA

- 08:25** **Prawo Agaty IV** (4,5,6)
11:30 **Happy Feet: Tupot małych stóp** – film animowany USA/Australia 2006
13:45 **W krzywym zwierciadle** – komedia USA 1983
15:50 **Zatańcz ze mną** – komedia USA 2004
18:05 **Grawitacja** – film s.f. Wlk. Brytania/USA 2013
20:00 **Jak stracił chłopaka w 10 dni** – komedia romantyczna USA/Niemcy 2003
22:25 **Zwycięzina przysługa** – komedia kryminalna USA/Kanada 2018, reż. Paul Feig

AMC

- 08:05** **Miejski łowca** – komedia sens. Hongkong/Japonia/USA 1993, reż. Jing Wong
10:10 **Przypadkowy mąż** – komedia USA/Irlandia 2008, reż. Griffin Dunne
11:55 **To nie jest kolejna komedia dla kretynów** – komedia USA 2001, reż. Joel Gallen
13:55 **Ip Man** – dramat historyczny Hongkong/Chiny 2008
16:00 **Wyznawca gejszy** – dramat obycz. USA 2005
19:10 **Bohater ostatniej akcji** – film przyg. USA 1993
22:00 **Krwiożerczy postrach miasta** – inny Holandia 2016

AXN

08:10 Zabójcza broń III
10:10 MacGyver II
15:05 FBI: Most Wanted III (19,20,21,22/22) – serial krym.
19:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XI (1/22)
20:00 Londyn w ogniu – film sens. USA/Wlk. Brytania/Bułgaria 2016, reż. Babak Najafi, wyk. Gerard Butler
22:00 Świat w ogniu – thriller USA/Wlk. Brytania/Portugalia/Kanada/Bułgaria 2019
00:20 Obłądny rycerz – film przygodowy USA 2001

EPIC DRAMA

08:05 Lekarze na start – serial obyczajowy Polska 2017
09:35 Poirot III (11,1,2/11) – serial krym. Wlk. Brytania 1991, wyk. David Suchet, Hugh Fraser, Philip Jackson
15:05 Zatraceni w miłości – serial obycz. Turcja 2024
20:00 Zagadki kryminalne nowej panny Fisher (2/4) – serial krym. Australia 2019
21:00 Morderstwo to nic trudnego (3/3) – miniserial
22:00 Poirot XIII (2/5) – serial krym. Wlk. Brytania 2013
23:55 Zatraceni w miłości – serial obycz. Turcja 2024

TVN STYLE

11:30 Kuchenne rewolucje (2)
12:30 Babski biznes (5/8)
13:30 Jestem z Polski XVI (18,15,19/40) – serial dok.
16:35 Bitwa o gości (9)
17:35 Do zobaczenia (8/10)
18:10 Ugotowani (9)
19:10 Kuchenne rewolucje
21:05 Kate. Narodziny Księżnej – serial dok.
22:10 EuroPOLKI studentki (2)
23:10 Cały jej świat (9)
00:10 Kobieta na kręciła świata XVI (2/8) – cykl reportaży
01:10 Domy z potencjałem: Nowa odsłona (1/9)

TVN TURBO

08:20 Duda kontra Szafranski VIII (10)
09:05 Raport końcowy (825)
09:30 Jeździć, obserwować VII
10:15 Z drugiej ręki (3, 4)
11:45 Naprawy nie do naprawy (3) – mag. motoryzacyjny
12:30 Wojny samochodowe
14:30 Zawodowi handlarze (8)
15:15 Ciężarówką przez Chile
16:15 Moto kombat (1, 2)
17:45 Raport końcowy (825)
18:10 Ciężarówką przez Stany
21:10 Wojny samochodowe (7)
22:10 Z drugiej ręki (3)
22:55 Naprawy nie do naprawy
23:40 Ciężarówką przez Chile

BBC FIRST

08:35 Śmierć z dala od palm
09:40 Lewis IX (5,6/6)
11:45 Duchy (1,2,3/6)
13:45 Śmierć pod palmami XV
14:55 Ojciec Brown XI (2/10)
15:55 Tajemnice Brokenwood XII (1/6) – serial dok.
17:50 Ulica nadziei V (8/8)
18:50 Detektyw z Chelsea
19:50 Śmierć pod palmami (1/8) – serial krym.
21:00 Tajemnice Brokenwood
22:55 Blackshore (2/6)
00:00 Na niebieskich świątach III (2/6) – serial krym.

FX

08:40 FBI IV (4,5,7/21)
11:25 CSI: Kryminalne zagadki Miami (2,3/24) – serial krym.
13:15 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (13,14/22)
15:05 Z Archiwum X II
17:00 Spider – Man – film s.f. USA 2002, reż. Sam Raimi
19:25 Królestwo niebieskie – dramat historyczny Wlk. Brytania/Niemcy/Hiszpania/Maroko/USA/Włochy/F 2005
22:30 Uprawdżona III – film sens. USA/Hiszpania/Francja 2014, reż. Olivier Megaton
00:45 Rambo III – film sens. USA 88, reż. Peter MacDonald

HGTV

08:05 Uratuj swój ogród (14)
09:00 Nowa Maja w ogrodzie (23, 24, 13, 14) – magazyn
11:05 Polowanie na ogród (4)
12:40 Letnia chata na lata III
14:30 Zgłoś remont (4)
15:30 Będzie pięknie (8/8)
16:35 Weekendowa metamorfoza (7) – reality show
17:35 Kamera, akcja, wpadka!
19:15 Kolekcjonerski obłęd wart miliony – serial dok.
20:20 House Hunters (1, 2)
21:25 Dorota inspiruje (1, 2)
23:20 Najgorętsze nieruchomości pod słońcem

BBC LIFESTYLE

08:50 Najbardziej luksusowe wakacje świata (1,2/3) – serial dok. Wlk. Brytania 2021
10:50 Mistrzowie ceramiki (4, 5, 6) – teleturniej muzyczny
14:00 Wielkie amerykańskie wypieki (6, 7) – pr. rozrywkowy
16:45 Winnice Australii i Gary Barlow (3) – serial dok.
18:45 Najpiękniej ukryte hotele II (4/6) – serial dok.
19:45 Mistrzowie szycia (6, 7) – program rozrywkowy
22:00 Oblicza seksu II (2,3/3) – serial dok. Wlk. Bryt. 2022
00:00 Wstydliwe choroby: nastolatki II – serial dok.

COMEDY CENTRAL

08:00 Tata ma plan II (8/21) – serial kom. USA 2018
08:30 Teoria wielkiego podrywu VI – serial kom.
13:30 Przyjaciele VI
15:30 Tata ma plan (21,22,1/22) – serial kom. USA 2017
17:00 Duchy (1,2/18)
18:00 Naga broń 33 1/3 – komedia USA 1994
20:00 Nawrót depresji gangstera – komedia kryminalna USA/Australia 2002
22:00 The Office PL II (9,10)
23:05 Comedy Club (9, 10)

TVP SERIALE

08:25 Czerdziestolatek (4/8)
09:35 U Pana Boga w ogródku (7,8,12) – serial komediowy
11:20 Cztery pancerni i pies (2,3) – serial wojenny
13:35 Ojciec Mateusz 29
15:30 Komisarz Alex XXIV (10) – serial krym. Polska 2025
16:30 Ranczo VIII (9/13) – serial kom. Polska 2014
17:30 Cztery pancerni i pies (4,5) – serial wojenny Polska 1966, wyk. Roman Wilhelm
19:40 Ojciec Mateusz 29 (13,12,1) – serial krym.
22:30 Ranczo VIII (10,11/13)
00:20 Rodzinka.pl XVII (7,8)

CANAL+ KUCHNIA

15:40 Po prostu Jamie: szybko i łatwo (5) – pr. rozrywkowy
16:35 Ekoporady z Julią Oleś
16:40 Pyszne dania w 10 minut z Julią Oleś (1)
16:50 Z pola na stół (5)
17:15 U sąsiadów w kuchni XVI
18:25 Jakubiak rozgryza Tajlandię i Kambodżę (7, 8)
19:20 Jakubiak rozgryza Wietnam (1) – mag. kulinarny
19:45 Dzień dobry, obiad (3, 4)
20:40 m jak mięso (1, 2) – mag.
21:30 Wszystkie smaki fermentacji (4) – serial dok.
22:05 Podróż przez smaki Chin

CANAL+ DOMO

09:15 Grunt to ogród (16, 17)
10:10 Gardeners' World (19)
11:20 Monty Don – brytyjskie ogrody (3/5) – serial dok.
12:30 Ucieczka na wieś XXIV
14:10 Wielkie projekty
15:15 Luksusowa ucieczka
16:15 Adres: rezydencje marzeń (5) – reality show
17:15 Bitwa o wnętrza (1)
18:10 Tomasz Pałowski. Remont u Ciebie (8) – mag.
18:35 Daleko od miasta XIII
19:00 Ucieczka na wieś XXII
21:00 Pomocy! Kupiliśmy wioskę – serial dok.
22:50 Cudotwórcy (1, 2)

PLANETE+

11:20 Superskały. Historia wykuta w kamieniu (1/5)
12:25 Jak przetrwać w Australii
13:35 Cały rok z pandą (2)
14:40 Supermoce roślin
15:50 Gustave Eiffel – nie tylko wieża – film dok.
17:00 Ginące rzemiosła Korei
18:00 Dokąd dzisiaj? IV (63,64)
18:40 Mam zamek II (5)
19:45 Jimmy Somerville. I Feel Love – film dok.
20:45 Niezwykłe życie Buffy Saint-Marie – film dok.
22:30 Sekta – serial dok.

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Złomowisko PL III
11:00 Kamperem przez świat
12:00 Przygody truckerki
13:00 Ciężarówką przez Afrykę (4) – serial dok.
14:00 Gorączka złota: na kłopoty Freddy Dodge V (3)
15:00 Specjalistki II
17:00 Nic do ukrycia (9)
18:00 Celnicy na straży Szwecji IV (7/14) – serial dok.
19:00 Celnicy na straży Niemiec
20:00 Akta ekspedycji II (6/8)
21:00 Gorączka złota: na kłopoty Freddy Dodge V (3)
22:00 W oku cyklonu: łowcy burz (2) – serial dok. USA 2026

TVP HISTORIA

09:05 Przyłbice i kaptury (8/9)
10:15 Starożytne mocarstwa
11:10 Jacek Cygan. Życie jest sztuką – film dok. Polska 2025
12:15 Wszystkie kolory świata
13:20 Góry Europy
14:25 Narodziny narodu
17:40 Blisko, coraz bliżej
19:05 Nieznana wojna na Północy (1/6) – serial dok.
20:10 II wojna światowa w kolorze (1/10) – serial dok.
21:10 Wszystko na sprzedaż – dramat obycz. Polska 1969
23:00 Wielka Droga – dramat wojenny Polska/Włochy 1946

HISTORY

10:10 Gwiazdy lombardu XXV
13:00 Niewyjaśnione tajemnice świata V (2/18)
14:00 Piątka z historii (5) – serial dok. Polska 2026
14:25 David Duchovny: archiwum tajemnic II (4/17)
15:20 Starożytni kosmici XVII
16:10 Tajemnice starożytności: śmierć (4/6) – serial dok.
17:10 Jak Hitler przegrał wojnę
20:00 Tom Hanks: II wojna światowa (10/20) – serial dok.
21:00 II wojna światowa: wyścig zbrojeń (3) – serial dok.
22:00 Tajemnice, które miały trwać wiecznie II (16)

NATIONAL GEOGRAPHIC

13:00 Logistyka na wielką skalę – serial dok. Niemcy 24
14:00 Inżynieria po katastrofie (4/6) – serial dok.
15:00 Imperium Mongołów
16:00 Pompeje w ogniu
17:00 Wojna szpiegów
18:00 Gułag – system śmierci
19:00 UFO: przełomowe śledztwa II (2/6) – serial dok.
20:00 CIA: tajemnice i szpiegostwo
21:00 Największe katastrofy budowlane II (1/12)
22:00 Katastrofa w przestworzach XXI (1,2,1,9/10)

FOCUS TV

08:00 Rolnicy. Podlasie VI (42)
09:00 Niezwykły świat ryb
10:00 Podglądacze przyrody
11:00 Z klimatem i z pasją (7)
11:30 Wojny magazynowe VI
14:00 Gwiazdy lombardu XXV
15:00 Pogromcy mafii (5,6)
17:00 Rolnicy. Podlasie VIII (24,25,26,27) – serial dok.
21:00 Najpiękniejsze domy na wsi (1) – serial dok.
22:00 Korea Północna: następny przywódca – film dokumentalny USA 2020
23:00 Pogromcy mafii (3)
00:00 Największe śledztwa CBS (3) – serial dok.

BBC EARTH

08:00 W okowach mrozu III
10:00 Najpiękniejsze trasy spacerowe – serial dok.
11:00 Słynne indyjskie tygrysy
12:05 W okowach mrozu III
13:05 Indie z Alexandrem Armstrongiem (1/3) – serial dok.
14:05 Najpiękniejsza droga Wielkiej Brytanii (3,4)
16:10 Zdrowa zmiana II (9,10)
17:20 David Attenborough i cuda natury II (9/10)
17:50 W okowach mrozu III
18:50 Mroźna planeta (5, 6)
21:00 Słynne indyjskie tygrysy
22:05 W okowach mrozu III

POLSAT VIASAT HISTORY

08:30 Tajemnice Adriatyku (3/4) – serial dok. Wlk. Bryt. 2025
09:30 Kleopatra: tajemnicza władczyni – serial dok.
14:10 Królowe areny: kobiety – gladiatorki – film dok.
15:25 Najważniejsze wydarzenia II wojny światowej w kolorze (1,2,3,4,5/10) – serial dok.
21:00 Wielkie konflikty: powstania i upadki cywilizacji – serial dok. Australia/Wlk. Brytania/USA 2025
23:15 Sanxingdai: zaginione miasto – film dok. F. 2024
00:25 Namiętność: korzenie zła – serial dok. Kanada 2025

Od A do Z

21 GRAMÓW ★★★

dramat krym., USA 2003, reż. Alejandro González Iñárritu, wyk. Sean Penn, Naomi Watts, Benicio del Toro

23:25 | canal+ premium

Latynoska metafizyka w Hollywood: uratowany w wyniku transplantacji serca wiąże się z wdową po dawcy, by pomóc jej odszukać i zabić sprawcę wypadku, który umożliwił przeszczep. Plus doborowa obsada.

CHIEF OF STATION ★★★

thriller, USA/Wlk. Brytania/Węgry 2024, reż. Jesse V. Johnson, wyk. Aaron Eckhart, Olga Kurylenko, Alex Pettyfer

20:10 | ale kino+ hd

Szef placówki CIA w Budapeszcie traci żonę w zamachu. Jednak po powrocie do kraju dowiaduje się, że nie był to zamach, a kobieta była podwójnym agentem działającym na rzecz wroga. Trzeba to sprawdzić.

DIAGNOZA:

DYSYDENT ★★★★★

dramat obycz., Ukraina 2023, reż. Denis Taranosov, wyk. Kostiantyn Temlyak, Nataliia Babenko, Irma Vitovskaya

23:15 | cinemax

Rozrachunek z sowiecką Ukrainą: niezależny duchem prezenter radiowy nadaje w swojej audycji zakazany utwór. Albo pójdzie do więzienia, albo trafi do zakładu psychiatrycznego na specjalną „terapię”.

ESKORTA ★★★

western, USA/Francja 2014, reż. Tommy Lee Jones, wyk. Tommy Lee Jones, Hilary Swank, Meryl Streep

22:15 | ale kino+ hd

Tommy Lee Jones za i przed kamerą: trzy żony pionierów, które nie wytrzymują życia na Dzikim Zachodzie, zostają wywiezione przez przyjaciółkę do innego stanu, mając za przewodnika podejrzanego włóczęgę.

GŁOWA RODZINY ★★★

dramat obycz., USA/Kanada 2016, reż. Mark Williams, wyk. Gerard Butler, Gretchen Mol, Alfred Molina

23:40 | tvn 7

Miedzy ambicją i powinnością. Ojciec rodziny staje przed szansą upragnionego awansu, gdy nieoczekiwanie u jego dziesięcioletniego syna zostaje zdiagnozowany nowotwór.

Być kochaną

FOT. ØYSTEIN MAMEN / NORDISK FILM PRODUCTION

DRAMAT OBYCZAJOWY

NORWEGIA/SZWECJA 2024, REŻ. LILJA INGOLFSDOTTIR, WYK. HELGA GUREN, ODDGEIR THUNE

GNIEW

OCEANU ★★★

film sens., USA 2000, reż. Wolfgang Petersen, wyk. George Clooney, Mark Wahlberg, Diane Lane

20:00 | tvn 7

Z życia: rybacki kuter w sztormie stulecia. Inaczej mówiąc: siły natury kontra prawdziwi mężczyźni i ludzka solidarność. Garść wypróbowanych klisz plus znakomite efekty specjalne: robi wrażenie.

HONOR

ZABÓJCZY ★★

film sens., Kanada/Wlk. Brytania/USA 1995, reż. Russell Mulcahy, wyk. Dolph Lundgren, Gina Bellman, Conrad Dunn

21:50 | stopklatka

Platny morderca na usługach sił specjalnych zaczyna mieć wątpliwości, lecz występujący w tej roli Dolph Lundgren pozostaje drewniany. Tylko dla wielbicieli.

KROLL ★★★★★

film sens., Polska 1991, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Olaf Lubaszenko, Bogusław Linda, Dariusz Kordek

22:05 | kino polska

Wyróżniony w Gdyni debiut Władysława Pasikowskiego: na wiadomość o małżeńskiej zdradzie żołnierz dezertuje, a jego dowódca chce go uchronić przed konsekwencjami. Męskie kino o męskich sprawach.

METRO

STRACHU ★★★

film sens., USA/Wlk. Brytania 2009, reż. Tony Scott, wyk. Denzel Washington, John Travolta, Luis Guzmán

22:50 | polsat

Remake głośnego filmu z 1974 roku: tylko były dyrektor nowojorskiego metra podpowie, jak unieszkodliwić maniaka, który żąda okupu za zakładników przetrzymywanych w pędzącym pod ziemią pociągu.

PRAWDZIWI

BÓL ★★★★★

dramat obycz., USA/Polska 2024, reż. Jesse Eisenberg, wyk. Jesse Eisenberg, Kieran Culkin, Will Sharpe

21:45 | hbo

Jesse Eiseneber (Oscar za scenariusz) i Kieran Culkin (Oscara za rolę) jako dwaj niekoniecznie życzliwi ze sobą kuzyni, którzy wyruszą do dzisiejszej Polski śladami swojej polsko-żydowskiej rodziny.

PRAWO OJCA ★★

dramat krym., Polska 1999, reż. Marek Kondrat, wyk. Marek Kondrat, Nina Roguż, Małgorzata Foremniak

20:00 | kino polska

Z hollywoodzkiego na nasze: kierowca wielkiej ciężarówki rzuca wyzwanie mafii, szukając zemsty za gwałt na nastoletniej córce. Plus Marek Kondrat w reżyserskim debiucie. Zręczne.

21:40 | canal+ premium

★★★★

Czterdziestolatka z czwórką dzieci (dwoje z poprzedniego związku) staje przed wizją rozpadu drugiego małżeństwa. Na ile skutecznym rozwiązaniem okaże się psychoterapia, której się dobrowolnie poddaje?

MYZ

SUCHE

UTONIĘCIE ★★★

dramat obycz., Litwa/Lotwa 2024, reż. Laurynas Bareiša, wyk. Gelminė Glemžaite, Paulius Markevicius, Agnė Kaktaitė

21:45 | cinemax

Dwie siostry zabierają swoich mężów i dzieci na letni wypad za miasto: na pozór sielski obrazek obyczajowy, a w istocie sugestywna nieliniarna analiza relacji szwagrow – aż do tragicznego finału.

SZYBCY I WŚCIEKLI V ★★★★★

film sens., USA/Brazylia/Japonia 2011, reż. Justin Lin, wyk. Vin Diesel, Paul Walker, Jordana Brewster

20:00 | polsat

Sprawdzony w nielegalnych wyścigach mistrz kierownicy i były policjant rzucają wyzwanie tropiącemu ich agentowi federalnemu i rozwścieczonemu ich brawurą narkotykowemu bossowi: zastrzyk adrenaliny.

THELMA I LOUISE ★★★★★

dramat obycz., USA/Wlk. Brytania/Francja 1991, reż. Ridley Scott, wyk. Susan Sarandon, Geena Davis, Harvey Keitel

20:00 | tvp kultura

Najlepszy film kobiecy spod ręki mężczyzny: Susan Sarandon i Geena Davis jako dwie przyjaciółki, które w podróży szukają sensu życia. Oscar za scenariusz oraz pięć nominacji. Plus Brad Pitt w tle.

TVPI D3 II

07:00 Msza święta
07:30 Studio Raban
08:00 Serwis Info, pogoda
08:15 Janosik (5/13)
09:15 Ranczo VI (9/13)
10:10 Komisarz Alex VII (4)
11:05 Ojciec Mateusz XV
12:00 Serwis Info, pogoda
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:40 Rok w ogrodzie extra
12:55 Planeta Ziemia III III
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info, pogoda
15:25 Gra słów. Krzyżówka
16:00 Dziedziectwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5706)
18:05 Reporterzy (562)
18:25 Akacja 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda
20:25 Studio Mistrzostw Świata (na żywo)

20:50 Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 1/8 Finału (na żywo)
23:30 Przy Planty 7/9 (7/9) - film dokumentalny USA/Polska 2016
01:10 Carte blanche **** - dramat obycz. Polska 2015, reż. Jacek Lusiniński, wyk. Andrzej Chyra, Arkadiusz Jakubik, Dorota Kolak (115 min)
03:05 Amok - dramat Polska 1998, reż. Natalia Koryncka-Gruz (105 min)

MEZZO

13:30 Pyotr Ilyich Tchaikovsky: Eugeniusz Oniegin - opera Belgia 2023
15:55 Intermezzo
16:30 Brahms: Sonata skrzypcową nr 3 i Trio na skrzypce, fortepian i róg - Perlman, Barenboim, Cleveland
17:25 Alexandre Kantorow, Daniel Lozakovich, Gautier Capuçon - muzyka klasyczna
18:25 Daniel Lozakovich, Królewski Orkiestra Concertgebouw, K. Mäkelä: Bruch, Mahler
20:30 Król walca - film dokumentalny Wlk. Brytania 2005
21:25 Koncert Sylwestrowy Staatskapelle Dresden
22:50 Claude Debussy, Maurice Ravel: „Dafnis i Chloë”, „Popołudnie fauna” w wykonaniu Baletu Kapitolu - balet Francja 2022

TVP2 D3 II

05:30 M jak miłość
06:25 Rodzina (nie od) święta
06:55 Barwy szczyścia
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka (7606) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7606) - mag. Polska 2026
11:25 Okrasa tamie przepisy (295) - mag. kulinarny
12:00 Wyższa Szkoła Jazdy (5)
12:35 Koło fortuny (1881)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (1005)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa - pałac tajemnic - telenowela
16:00 Koło fortuny (1882)
16:35 Familiada (3061)
17:20 Panna młoda - serial obyczajowy Turcja 2024
18:15 Va banque (1006)
18:50 Jeden z dziesięciu (15)
19:25 Barwy szczyścia

20:05 Omnibus - szybci i mądzy (15, 15) - teleturniej Polska 2026
20:55 Postaw na milion
21:50 Na sygnale - serial obycz. Polska 2026
22:55 Złoto dezerterów * - komedia Polska 1998
01:00 Rodzinka.pl XVII (11)
01:35 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA
01:50 Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 1/8 finału (na żywo)

PULS 2

09:20 Straszne historie Maszy
09:25 Świnka Peppa
09:45 Bing (1,2/78)
10:00 Jeżyk i przyjaciele
10:35 Spidey i superkumple II
11:35 Gus. Mały - wielki rycerz (50,41/52) - serial anim.
12:00 Psi patrol VIII (3/26)
12:35 Marta mówi! (13)
13:00 Smerfy
13:35 Gumisie IV (9/10)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous (19,18/26)
16:00 Fineasz i Ferb II (78/39)
17:00 Smerfy (22/39)
17:35 Gumisie IV (8/10)
18:00 Pingwiny z Madagaskaru
19:00 Kacze opowieści
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (4) - serial obycz.
21:00 Dzielnica strachu IX (28,1) - serial kryminalny
23:00 Wstydlive choroby VII

POLSAT D3 II

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag.
08:30 Malanowski i Partnerzy VII (6,7/60)
09:30 Trudne sprawy XXVI (18,19/40) - serial fabularno dokumentalny Polska 2024
11:35 Gliniarze XV (44,45/60) - serial fab.-dok. Polska 2023
13:40 Dlaczego ja? 32 (39,40) - serial fab.-dok. Polska 2025
15:50 Wydarzenia
16:25 Interwencja (5932) - mag. reporterów PL 2026
16:40 Gliniarze XVIII (39,40) - serial fabularno-dok. Polska 2024, wyk. Arkadiusz Krygier, Tomasz Skrzypniak, Ewelina Ruckgaber, Piotr Mróz
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń” (706) - program publicystyczny

20:00 Szybci i wściekli V *** (Fast Five) - film sens. USA/Brazylia/Japonia 2011, reż. Justin Lin, wyk. Vin Diesel, Paul Walker (170 min)
22:50 Metro strachu (The Taking of Pelham 123) *** - film sens. USA/Wlk. Brytania 2009, reż. Tony Scott (135 min)
01:05 Siła rażenia (Attack Force) - film sens. USA/Wlk. Brytania/Rum. 2006, reż. Michael Keusch (130 min)

TV4

07:55 Bogaty dom - biedny dom VIII (4) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci X (8,9/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (47,48) - serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (12,13) (55,56,57) - serial fab.-dok.
16:55 Policjantki i policjanci XXIV (25/65) - serial obycz.
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (490) - reality show
19:00 Policjantki i policjanci XXIV (26/65) - serial obycz.
20:00 Uroczysko IV (41,42/52) - serial krym. Polska 2025
21:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (21) - serial krym.
22:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny XX (21)
23:05 Sisu - serial wojenny Finlandia/Wlk. Bryt./USA 2022

TVN D3 II

05:05 Recepta na stary dom III - serial dok.
05:40 Uwaga! (7731) - mag. reporterów Polska 2025
05:55 Ukryta prawda (2/60)
06:50 Kuchenne rewolucje: Gdynia - Worek maki 30 (5)
07:45 Dzień dobry wakacje
11:20 Doradca smaku (18)
11:25 Kuchenne rewolucje: Mroków - Bistro Kociołek 31 (4) - reality show Polska 2025
12:35 Ukryta prawda (6,7,33/60) - serial fab.-dok.
15:45 Detektyw III (9/60) - serial fabularno-dok.
16:50 Szpital św. Anny (35/50) - serial obycz. Polska 2025, wyk. Jolanta Fraszyńska, Joanna Liszowska
17:55 Młode gliny (14/50)
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (8033) - mag.

20:15 Na Wspólnej XXIV - serial obyczajowy Polska 2026
20:50 Bitwa o gości (1) - reality show Polska 2026
22:00 Saga »Zmierzch« - ** Księżyc w nowiu (The Twilight Saga: New Moon) - melodramat USA 2009, reż. Chris Weitz, wyk. Kristen Stewart (160 min)
00:40 Transformers - film s.f. USA 2007, reż. Michael Bay, wyk. Shia LaBeouf (160 min)

METRO D3 II

07:35 Tajemnice miłości (24/68) - serial fabularno-dok.
08:30 Szpital (43,44/72)
10:30 Sędzia Anna Maria Wesołowska (1) - serial fab.-dok.
12:30 SOS. Ekipy w akcji
13:30 Brzydula (27,28)
14:35 Kiedy ktoś kocha bardziej (3) - serial obycz.
15:45 The Floor (1, 2)
17:00 Fani czterech kółek XVII (4/20) - serial dok.
18:00 Prawo Agaty VII (2)
19:00 Kartoteka II (5,6/14) - serial fab.-dok. Polska 2012
21:05 Kryminalni III (2)
23:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XI (6/22)
00:20 Zbrodnie z pierwszych stron gazet V (6/12)
01:15 Szpital (36/72)
02:15 Szkoła (26/72) - serial fabularno-dok. Polska 2018

TV PULS D3 II

06:00 Policjanci z Miami III (2,3/24) - serial krym. USA 1986, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra - oddział specjalny XXII (2,3/13) - serial sens. Niemcy 2017
10:00 Maria z przedmieścia
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie III (44) - serial obycz. Turcja 2014
14:00 Kurierzy (29)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw X - serial obycz.
17:00 Komando (Commando) - serial obycz. Polska 2023
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (16,17) - serial obyczajowy Polska 2025

20:00 Człowiek zasad (Ab-solution) - film sens. USA/Ukraina/Rumunia 2014, reż. Keoni Waxman (120 min)
22:00 Komando (Commando) - film sens. USA 1985, reż. Mark L. Lester (115 min)
23:55 Legionista (Legionnaire) - film sens. USA 1998, reż. Peter MacDonald, wyk. Jean-Claude Van Damme, Steven Berkoff (125 min)
02:00 Dzielnica strachu IX

TVN7 D3 II

05:30 Ten moment (31) - serial fab.-dok. Polska 2021
05:55 Szkoła (2,3,4/25) - serial fab.-dok. Polska 2020
08:45 Ukryta prawda (53,34,35/71) - serial fab.-dok.
11:50 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2013
13:55 Kryminalni (1) - serial kryminalny Polska 2004
15:00 Szpital (35,36/72) - serial fab.-dok. Polska 2018
17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
18:00 SOS. Ekipy w akcji (14/60) - telenowela dok.
19:00 Ukryta prawda (2/60) - serial fab.-dok. Polska 2023, wyk. Agnieszka Czeakańska
20:00 Gniew oceanu (The Perfect Storm) - film sens. USA 2000, reż. Wolfgang Petersen, wyk. George Clooney (160 min)
22:40 Bez kompleksów (1)
23:40 Głowa rodziny (A Family Man) - dramat obycz. USA/Kanada 2016 (140 min)
02:00 Millerowie (We're the Millers) - komedia USA/Wlk. Bryt. 2013, reż. Rawson Marshall Thurber (110 min)

STOPKLATKA

08:45 Robert Makłowicz (151) - mag. kulinarny
09:40 Zagadki kryminalne panny Fisher (4/13)
10:55 Górski lekarz XIX (2,3/8) - serial obycz.
12:55 Zagadki kryminalne panny Fisher (5/13)
14:00 Katastrofy w przestworzach XXIII (7,4/10) - serial dok.
17:00 MacGyver IV (5/19)
18:00 Wojny magazynowe: Kanada (5,6/12)
19:10 Aukcja w ciemno II (3/13) - serial dok.
20:00 Ninja - film sens. ******
 USA 2009, reż. Isaac Florentine, wyk. Scott Adkins, Tsuyoshi Ihara, Mika Hijiri, Todd Jensen, Togo Igawa (110 min)
21:50 Honor zabójcy (Silent Trigger) - film sens. ******
 Kanada/Wlk. Brytania/USA 1995 (115 min)
23:45 Nieśmiertelny III: Czarnoksiężnik (Highlander III: The Sorcerer) - film fantasy Kanada/Francja/Wlk. Bryt. 1995, reż. Andrew Morahan (130 min)
01:55 Wymyk - film sens. *********
 Polska 2011 (115 min)

KINO POLSKA

07:35 Reksio - serial anim.
08:00 Siedem życzeń (4,5) - serial młodzieżowy
10:35 Akademia Pana Kleksa, cz. 1: Przygoda księcia Mateusza - film dla młodzieży Polska/ZSRR 1983
12:10 To nie ze mną (4,5)
13:40 Powstanie warszawskie - film dok. Polska 2014
15:40 Motylem jestem, czyli romans czterdziestolatka - komedia Polska 1976, reż. Jerzy Gruza, wyk. Andrzej Kopiczyński, Anna Seniuk
17:40 Czterej pancerni i pies (5,6/8) - serial wojenny Polska 1966, wyk. Roman Wilhelm
20:00 Prawo ojca - dramat krym. Polska 1999, reż. Marek Kondrat, wyk. Marek Kondrat, Nina Roguż, Małgorzata Foremniak, Szymon Bobrowski, Piotr Machalica, Dorota Landowska
22:05 Kroll - film sens. Polska 1991, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Olaf Lubaszenko, Bogusław Linda, Dariusz Kordek, Cezary Pazura, Agnieszka Różańska
00:30 Symetria - dramat obyczajowy Polska 2003, reż. Konrad Niewolski, wyk. Arkadiusz Detmer, Andrzej Chyra, Janusz Bukowski

ALE KINO+

09:30 Wyraj - film krótkom. Polska 2020 (30 min)
10:00 Grantchester X (3,4/8)
12:05 Vera V (4/4) - serial krym. Wlk. Bryt. 2015, wyk. Brenda Blethyn
14:00 Tatami - film sens. *********
 Gruzja/USA/Wlk. Brytania/Izrael 2023, reż. Zar Amir Ebrahimi, Guy Nattiv, wyk. Arienne Mandi (125 min)
16:05 Opera! (The Opera! Arie Per Un'eclissi) - musical F/Włochy 2024, reż. Paolo Gep Cucco, Davide Livermore, wyk. Valentino Buzzza (130 min)
18:15 Vera VI (1/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2016
20:10 Chief of Station - thriller USA/Wlk. Brytania/Węgry 2024, reż. Jesse V. Johnson, wyk. Aaron Eckhart, Olga Kurylenko, Alex Pettyfer (125 min)
22:15 Eskorta (The Homesman) - western USA/F 2014, reż. Tommy Lee Jones, wyk. Tommy Lee Jones (145 min)
00:40 Żużel - dramat obycz. ******
 Polska 2020, reż. Dorota Kędzierzawska (125 min)

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin V (1/8)
08:30 Przyjaciółki XI (5,6/12)
10:30 Świat według Kiepskich
13:45 Szycy i wściekli 10 - film sens. USA/Chiny/Japonia 2023
16:40 Pacific Rim: rebelia - film sens. USA/Japonia/Chiny 2018, reż. Steven S. DeKnight
18:55 Plan lotu - thriller USA 2005, reż. Robert Schwentke
21:00 Life - horror USA/Wielka Brytania 2017
23:20 Dracula: historia nieznana - film akcji USA/Wlk. Brytania/Irlandia/Japonia 2014
01:00 Gliniarze VI (57)

KINO TV

09:50 Panna Scarlet i komisarz II (5/6) - serial krym.
11:00 Panna Marple (1/4)
13:05 Poirot XI (2/4)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher III (8/8)
16:40 Panna Scarlet i komisarz II (6/6) - serial krym.
17:50 Poirot: Zagadka na morzu (7/10) - serial krym.
18:55 Poirot: Niewiarygodna kradzież (8/10) - serial krym.
20:00 Obóz integracyjny - komedia USA/Wlk. Brytania/Puerto Rico 2013
22:00 Aż do śmierci - thriller USA 2021, reż. S.K. Dale

TVP KULTURA

08:35 Ślimak Niecnota - film anim. PL 1951 (10 min)
08:45 Słońce - film anim. Polska 1977 (15 min)
09:00 Siedem życzeń (7/7)
10:00 Czarna suknia - dramat psychologiczny Polska 1967, reż. Janusz Majewski, wyk. Ida Kamińska (60 min)
11:00 Mary Quant. Królowa brytyjskiej mody - film dok. Wlk. Brytania 2021
12:40 Kosmos 1999 (1) (9/24)
13:40 Lawrence z Arabii *********
 (Lawrence of Arabia) - film przyg. Wlk. Brytania 1962 (225 min)
17:25 Stawiam na Tolka Banana (1/7)
18:10 Dźwięk Nowego Jorku: Damian Reid (6) - cykl reportaży USA 2017
18:55 Rawhide (1/22)
20:00 Thelma i Louise *********
 (Thelma & Louise) - dramat obycz. USA/Wlk. Brytania/Francja 1991 (140 min)
22:20 Reguła milczenia (The Company You Keep) - thriller USA/Kanada 2012 (140 min)
00:30 Sibelius. Siedem symfonii (6)

WARNER TV

07:30 Prawo Agaty II (12)
08:30 Teraz albo nigdy!
09:30 Bajer z Bel-Air IV
10:30 Prawo Agaty II (11)
11:30 Pełna chata VIII (3,4/24)
12:30 Teraz albo nigdy! (8)
14:30 Bajer z Bel-Air IV (26,1,2,3/26) - serial kom.
16:25 Pełna chata VIII
18:30 Godziny szczytu - film sensacyjny USA 1998, reż. Brett Ratner, wyk. Jackie Chan
20:15 Godziny szczytu II - film sens. USA/Hongkong 2001
22:00 Upadek - thriller USA/Francja/Wlk. Brytania 1993

PARAMOUNT

07:30 Czarodziejki III (5,7/22)
09:25 Pingwiny z Madagaskaru (4/26) - serial anim. USA 2009
10:00 Jądro Ziemi - film s.f. Wlk. Brytania/USA 2003
13:00 Czarodziejki III (6,8/22)
15:00 Pingwiny z Madagaskaru
15:25 Pompeje - film katas. USA/Niemcy 2014
17:30 Dzień zagłady - film katastroficzny USA 1998
20:00 Złap mnie, jeśli potrafisz - film biograficzny USA/Kanada 2002, reż. Steven Spielberg, Jeff Tomsic
23:00 Ojciec chrzestny - film sensacyjny USA 1972

HBO

10:15 Blue Moon - film bio- *******
 graficzny USA/Irlandia 2025, reż. Richard Linklater (100 min)
11:55 Ben nie ma lekko *******
 - film anim. Czechy/Słowacja/F 2024 (80 min)
13:15 Po prostu uwierz ******
 - film obycz. USA 2024, reż. Ty Roberts (100 min)
14:55 Assassin's Creed ******
 - film przyg. USA/F/Wlk. Brytania/Hongkong/Tajwan/Malta/Hiszp./Kanada 2016 (110 min)
16:45 Sypiając z innymi *******
 - komedia romantyczna USA 2015, reż. Leslye Headland (100 min)
18:25 Karate Kid: Legendy *******
 - komedia USA/Kanada 2025, reż. Jonathan Entwistle (95 min)
20:00 Ród smoka III (3/8)
 - serial przyg. USA 2026
21:00 Miniaturowa żona (3/10) - serial kom.
21:45 Prawdziwy ból *********
 - dramat obycz. USA/Polska 2024 (90 min)
23:15 Holland - thriller USA ******
 2025 (105 min)
01:00 The Royal Hotel - thriller Australia/Wlk. Bryt./USA 2023 (90 min)

CINEMAX

14:25 Zabić mongolskiego konia - dramat obycz. Malezja/Hongkong/USA/Korea Południowa/Japonia/Tajlandia/Arabia Saudyjska 2024
16:05 Czas mroku - dramat hist. USA/Wlk. Brytania 2017
18:10 Dopóki miłość nas nie rozdzieli - dramat obycz. Chiny 2022, reż. Ran Li
20:00 Sępy - thriller Francja 2025, reż. Peter Dourountzis
21:45 Suche utonięcie - dramat obycz. Litwa/Lotwa 2024
23:15 Diagnoza: Dysydent - dramat obycz. Ukraina 2023

ROMANCE TV

08:30 Górski lekarz (5,5/8)
10:25 Diagnoza Betty
12:20 Rzeka życia: Zaginiona na Amazonie - dramat obycz. Niemcy 2013, reż. Carlo Rola
14:15 Bliźniacza miłość - romans USA 2021
16:15 Statek marzeń - serial obycz. Niemcy 2024
18:05 Górski lekarz (6,6/8)
20:00 Wielka prawdziwa miłość - komedia USA 2022
21:50 Bella vita - komedia romantyczna Niemcy 2010
23:45 Górski lekarz (6,6/8)
01:40 Wielka prawdziwa miłość - komedia USA 2022

CANAL+ PREMIUM

08:40 Fuks - komedia sens. *******
 Polska 1999 (85 min)
10:05 Lilly i Kangurek *******
 - komedia Aus. 2025, reż. Kate Woods (105 min)
11:50 Miss mokrego podkoszulka - komedia Polska 2002 (60 min)
12:50 To nie jest zagadka kryminalna (1/6)
13:50 Larger Than Life: Złota era boysbandów
15:25 Balony - film krótkom. Polska 2024 (30 min)
15:55 Zmierzch - film fantasy ******
 USA/Wielka Brytania 2008 (120 min)
17:55 Kapu-Capu (160)
18:00 Jason Bourne - film sens. USA/Chiny/Hiszp./Jap./Islandia/Niemcy/Włochy 16 (120 min)
20:00 Shadow Force - film sens. USA 2025, reż. Joe Carnahan (100 min)
21:40 Być kochaną - dramat obycz. Norwegia/Szwecja 2024, reż. Lilja Ingólfsdóttir (105 min)
23:25 21 gramów - dramat *******
 krym. USA 2003, reż. Alejandro González Iñárritu (120 min)
01:25 Ludzie - dramat wojen- ******
 ny Polska 2023 (120 min)

TVN FABUŁA

09:50 Prawo Agaty III (10)
10:55 Szpital św. Anny (41/50)
11:55 Miłość czy pomyłka?
13:55 Prawo Agaty III (9)
14:55 Detektywi - serial dok.
16:00 Seriale (1) - magazyn
16:45 Happy Feet: Tupot małych stóp - film animowany USA/Australia 2006
19:00 Szpital św. Anny (42/50)
20:00 Ocean's Eleven: Ryzykowna gra - film sens. USA 2001, reż. Steven Soderbergh
22:35 Dziewczyna w czerwonej pelerynie - horror USA/Kanada 2011

AMC

08:15 Muszkieterka (1) - film przygodowy Niemcy/USA/Chorwacja 2004
10:10 Tristan i Izolda - melodramat USA/Wlk. Brytania/Niemcy/Czechy 2006
12:45 Star Trek: W nieznane - film s.f. USA/Chiny/Emiraty Arabskie/Kanada 2016
15:15 Zrebak - dramat obyczajowy USA 2005
17:15 Mistrz Wing Chun - Ip Man (Ip Man II) - film akcji Hongkong/Chiny 2010
19:30 System - film akcji USA 1995, reż. Irwin Winkler
22:00 The Vampire Lestat III

AXN

08:20 Agenci NCIS: Hawaje III
09:15 Castle II (21,22/24)
11:15 MacGyver II (16,17/23)
13:10 Agenci NCIS: Hawaje III
15:10 Agenci NCIS X (18,19/24)
17:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas III (17,18/23)
19:05 Castle II (23,24/24)
21:05 FBI: International IV (12/22) - serial akcji USA 2025
22:05 FBI: Most Wanted IV
23:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas III (17,18/23)
00:45 Castle II (23/24) - serial kryminalny USA 2010

EPIC DRAMA

08:25 Lekarze na start
09:05 Poirot IV (2/3)
11:20 Zatraceni w miłości
13:25 Agenci NCIS XVIII (7,8/16) - serial krym.
15:15 Lekarze na start
16:45 Poirot IV (3/3) - serial krym. Wlk. Brytania 1992
19:00 Zatraceni w miłości
21:00 Projekt Błękitna Księga: Drużynowy (7/10) - serial s.f. USA/Kanada 2019
21:55 Morderstwo to nic trudnego (3/3) - miniserial Wlk. Bryt. 2023, wyrot. David Jonsson
23:00 Sprawy pana Booka
01:10 Zatraceni w miłości

TVN STYLE

11:20 Ugotowani (3, 4) - reality show Polska 2016
13:30 Kuchenne rewolucje (10, 9) - reality show
15:35 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (7, 8) - reality show
17:05 W czym do ślubu? (4) - program rozrywkowy
17:40 Kuchenne rewolucje (4, 9, 10) - reality show
20:50 Jestem z Polski XIII (16,10/18) - serial dok.
22:50 Hotel Paradise (22) - real tv Polska 2022
23:50 Ślub od pierwszego wejrzenia: Australia IX

TVN TURBO

08:15 Nic do zgłoszenia IV
09:15 Samochód marzeń: Kup i zrób (6) - magazyn
10:15 Ciężarówką przez RPA
11:15 101 napraw (5, 6)
12:15 Jeździć, obserwować II
13:00 Mobilni mechanicy (7, 8)
14:30 Zawodowi handlarze
16:00 Wojny samochodowe
18:00 Raport Turbo (5016)
18:15 Jeździć, obserwować VII
19:00 Prawko na świecie. Jazda bez zasad (2)
19:45 Usterka XVI - serial dok.
20:15 Naprawy nie do naprawy
20:50 Raport samochodowe (4)
22:00 Raport Turbo (5016)

BBC FIRST

08:35 Lewis IV (7/8)
09:40 My Life is Murder IV
10:40 Śmierć pod palmami
11:45 Zagadki doktora Blake'a III (2/8) - serial krym.
12:55 Śledztwa siostry Bonifacji - serial krym.
15:00 Ojciec Brown VII (5/10)
16:00 Lewis IV (7/8)
17:00 My Life is Murder II
18:00 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami
21:00 My Life is Murder V (1/6)
22:00 Diabelski szczyt (1,2/5)
00:10 Harry Wild IV (4/6)

FX

08:05 Kości X (5/22)
09:00 Z Archiwum X II (19/25) - serial s.f. USA/Kanada 1995
10:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (8,9/24)
11:50 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (19,20/22)
13:45 Agenci NCIS X (6,7/24)
15:35 SkyMed II (3/9)
16:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami (10,11/24)
18:20 Z Archiwum X II (20/25)
19:15 FBI IV (7/21)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (21,22/22)
22:00 Tropiciel III (21)
22:55 Z Archiwum X II (20/25)

HGTV

08:00 Moje miasto, mój dom
09:00 Remontujemy dom na plaży V (20) - serial dok.
10:00 Widok, na który cię stać
11:05 Usterka XI (10,11)
12:35 Moje miasto, mój dom
14:35 Mieszkanie na miarę III
16:35 Polowanie na ogród II
18:15 Weekendowa metamorfoza (4, 5) - reality show
20:05 Zgłoś remont (4)
21:05 Dorota was urządzi IV (9,10/12) - serial dok.
22:35 House Hunters
00:45 Kupujemy dom na plaży 29 - serial dok. USA 2019

BBC LIFESTYLE

08:30 Mistrzowie ceramiki (5)
09:30 Hilton przy Park Lane
11:30 Mistrzowie szycia (1, 2)
13:45 Bake off: zawodowcy (1)
14:40 Wielkie brytyjskie wypieki (2) - program rozrywkowy Wlk. Brytania 2022
16:00 Zapraszam do stołu: wielka porcja (4)
17:50 Wymarzone domy (1)
18:50 Mistrzowie ceramiki (6)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (3) - pr. rozrywkowy
21:00 Najpiękniej ukryte hotele II (5/6) - serial dok.
22:00 Kurorty sławnych i bogatych (5/6) - serial dok.

COMEDY CENTRAL

08:25 Dwóch i pół V (2/19)
08:55 Przyjaciele VI
11:55 Teoria wielkiego podrywu VI (11,12,13,14,15,16/24)
14:30 Dwóch i pół V (3,4,5,6/19) - serial kom.
16:30 Przyjaciele VII (1,2,3,4,5,6/24) - serial kom.
19:30 Duchy (3,4/18)
20:30 Teoria wielkiego podrywu VI (17,18,19/24)
22:00 The Office PL II (11,12)
23:05 Comedy Club (11, 13)
00:05 Miasteczko South Park II (7,8/18) - serial anim.

TVP SERIALE

08:30 Komisarz Alex II (8)
09:25 Rodzinka.pl IV (23/26)
10:00 Klan - telenowela
10:55 Ranczo VIII (8,9/13)
12:35 Komisarz Alex II (9/13)
13:35 Ojciec Mateusz 30 (2,3)
15:35 Komisarz Alex II (10/13)
16:25 Na sygnale - serial obyczajowy Polska 2023
17:35 Ranczo VIII (10,11/13)
19:30 Ojciec Mateusz 30 (4,3) - serial krym. Polska 2023
21:30 Ranczo VIII (12,13/13) - serial kom. Polska 2014
23:20 Ojciec Mateusz 30 (5)
00:20 U Pana Boga w Królowym Moście (1/12)

CANAL+ KUCHNIA

11:35 Fabryka smaków Ainsleya (1) - mag. kulinarny
12:30 Nico wrzuca na ruszt
13:25 Kulinarne szlaki: Południowa Afryka (1)
13:55 Podróż przez smaki Chin
14:50 U sąsiadów w kuchni XII
15:45 Z pola na stół II (5)
16:15 Jelit vs. mózg
16:40 Jamie Oliver (1, 2, 11, 12)
18:30 Maximum Foodie IV (9)
18:55 m jak mięso (1, 2)
19:50 Nie bój ryby! (1)
20:15 Jamie Oliver (12, 13)
21:15 Anthony Bourdain XI
23:55 m jak mięso (8)

CANAL+ DOMO

10:55 Wielkie projekty
11:55 Liczy się miejsce (5)
12:50 Gardeners' World (2)
14:05 Cudotwórcy: zakochaj się w swoim domu na nowo (3)
15:00 Kupcie sobie zamek!
15:55 Tomasz Pałowski. Remont u ciebie (5, 6)
16:50 Gardeners' World (5)
18:00 Ucieczka na wieś XXII
19:00 Wielkie Projekty: Szwecja III (2/6) - serial dok.
20:00 Daleko od miasta X (7,8)
21:00 Cudotwórcy: zakochaj się w swoim domu na nowo (4)
21:55 Wielkie projekty
00:10 Luksusowa ucieczka

PLANETE+

14:50 Zaginione światy (1/4)
15:50 Niezwykłe podróże kolejów VIII (7/7) - serial dok.
16:55 Świat zawarty w obrazie
17:55 Dokąd dzisiaj? IV (65)
18:10 Polska z góry X (1)
18:40 Premiera: Polska z góry X (2) - serial dok.
19:10 Mam zamek II (3)
19:45 Zapomniane królowe epoki żelaza - film dok.
20:50 Osierocone. Dzieci i wojna (1) - serial dok.
22:00 Tutanchamon: wielkie odkrycie - film dok.

DISCOVERY CHANNEL

10:00 Klan z Alaski VII (8/11)
11:00 Przetrwaj nad Jukonem
12:00 Włoska kontrola celna
13:00 Ed Stafford: inicjacja
14:00 Nagi instynkt przetrwania: Elita III (5/13) - serial dok.
15:00 Komisarz PL VI
16:00 Celnicy na straży Niemiec - real tv
17:00 Celnicy na straży Szwecji IV (7/14) - serial dok.
18:00 Bracia Collins biorą się do roboty (12)
19:00 Nagi instynkt przetrwania XII - serial dok.
21:00 Nic do ukrycia (10)
22:00 Celnicy na straży Szwecji

TVP HISTORIA

09:50 Ostatni Mazurzy
10:45 Arsenał (8) - mag.
11:15 Krainy cudów natury
12:20 Początki amerykańskiej niepodległości (2)
13:15 Polskie parki narodowe
13:45 Królowie (51)
14:25 Czterdziestolatek
15:50 Sensacje XX wieku
18:05 Czas honoru. Powstanie
18:40 Tajemnice początków Polski - serial dok. Polska 2019
20:00 Officer - serial sens.
21:05 Wszystkie wojny Rosji
22:05 II wojna światowa w kolorze: Droga do zwycięstwa

HISTORY

11:15 Tajemnice, które miały trwać wiecznie II (16)
12:10 Gwiazdy lombardu XXIV
13:05 Starożytni kosmici XVII
14:00 Niewyjaśnione tajemnice świata IV (5/11)
14:50 Największe tajemnice świata VI (14/20) - serial dok.
15:45 Gwiazdy lombardu XIII
16:15 Wykute w ogniu (10)
17:10 II wojna światowa w kolorze (13/13) - serial dok.
18:10 Największe tajemnice świata VI (5/20) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XIII
22:00 Największe tajemnice świata VII (12) - serial dok.

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 II wojna światowa: ukryta prawda (4/6)
15:00 Alarm na lotnisku: Peru III - serial dok.
17:00 Pompeje w ogniu
18:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy - serial dok.
19:00 Wojna widziana z powietrza III (2/6)
20:00 Katastrofa w przestworzach XXI (2/10) - serial dok.
21:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny II (1/10)
22:00 Ostatni lot: anatomia katastrofy (1/10) - serial dok.

FOCUS TV

08:00 Byli sobie wynalazcy (1,2/26) - serial anim.
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici V
10:00 Gwiazdy lombardu XXI
12:00 I wojna światowa w liczbach (1/6) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii XXII (11,12) - serial dok.
14:00 Tajne akta nazistów
16:00 Dorwać tuńczyka III
18:00 Rolnicy. Podlasie IV
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Inżynierowie Hitlera: budowa III Rzeszy (5/6)
22:00 Zaginione złoto II wojny światowej (1,2/8) - serial dok.

BBC EARTH

12:45 Malownicze trasy kolejowe I (1/8) - serial dok.
13:40 Mroźna planeta II II (3/6)
14:45 W okowach mrozu III
15:45 Życie na pustkowiu: powroty III - serial dok.
16:45 Indie z Alexandrem Armstrongiem (1/3)
17:40 Dziewicze zakątki Ziemi
18:45 Malownicze trasy kolejowe III - serial dok.
19:45 Tajemnice wulkanów
20:40 Pożęga ssaków: kulisy
20:55 W okowach mrozu III
22:55 Indie z Alexandrem Armstrongiem (1/3) - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

12:15 Wojna o wieżę Eiffla
13:30 Titanic w kolorze (1,2/2)
15:35 Jak inżynieria zmieniała świat (1/8) - serial dok.
16:30 Najważniejsze wydarzenia II wojny światowej w kolorze (6/10) - serial dok.
17:35 Punkty zwrotne II wojny światowej (4/6) - serial dok.
18:50 Historia sprawiedliwości - serial dokumentalny
19:40 Cesarstwo Rzymskie
20:50 Świta Hitlera (2/6)
22:00 1776: niepodległość USA
22:55 Naziści: ściśle tajna nauka (2/8) - serial dok.
23:55 Wojna o wieżę Eiffla

Od A do Z

BLADE RUNNER 2049 ★★★★★

thriller, USA/Kanada/Hiszpania 2017, reż. Denis Villeneuve, wyk. Ryan Gosling, Harrison Ford, Ana de Armas

22:00 | hbo

Imponujący wizualnie, pozbawiony jednak wieloznaczności pierwowzoru sequel filmu Ridleya Scotta: po 30 latach nowy łowca androidów odkrywa sekret, który może zburzyć podstawy świata połowy XXI wieku.

DOBRE ZABIJANIE ★★★★★

dramat krym., USA 2014, reż. Andrew Niccol, wyk. Ethan Hawke, Bruce Greenwood, Zoë Kravitz

22:15 | stopklatka

Doświadczony pilot zostaje przekwalifikowany na operatora dronów atakujących cele w Afganistanie. Kiedy ilość misji wzrasta, pada pytanie o celowość działań.

DZIEWCZYNA Z POCIĄGU ★★★★★

thriller, USA/Indie 2016, reż. Tate Taylor, wyk. Emily Blunt, Haley Bennett, Rebecca Ferguson

20:50 | tvn

Rozpamiętująca rozwód pani codziennie mija pociągiem swój dawny dom oraz dom sąsiadów – szczęśliwej, jak się zdaje, rodziny. Ale pewnego dnia sąsiadka znika, a pani decyduje się zgłosić na policję.

FOXCATCHER ★★★★★

dramat obycz., USA 2014, reż. Bennett Miller, wyk. Steve Carell, Channing Tatum, Mark Ruffalo

22:25 | cinemax

Na faktach: Steve Carrell na poważnie jako John du Pont – amerykański milioner, który próbując przekuć swoje nadmierne ambicje w rzeczywistość założył ośrodek treningowy dla zapaśniczej kadry USA.

HISTORIE MIŁOSNE ★★★★★

dramat obycz., Polska 1997, reż. Jerzy Stuhr, wyk. Jerzy Stuhr, Katarzyna Figura, Dominika Ostalowska

20:00 | kino polska

Jerzy Stuhr za i przed kamerą w holdzie Krzysztofowi Kieślowskiemu: cztery nowele o miłości, przed którą nie powinno się uciekać. Na poły zabawne, na poły poważne. Skłania do refleksji.

Player One

FOT. HBO

FILM S.F.

USA 2018, reż. STEVEN SPIELBERG, WYK. TYE SHERIDAN, OLIVIA COOKE, BEN MENDELSON

KRYZYS ★★★★★

thriller, Kanada/Belgia/USA/Niemcy 2021, reż. Nicholas Jarecki, Leila Ben Salem, wyk. Gary Oldman, Armie Hammer, Evangeline Lilly

22:10 | polsat

Uzależnienie w świecie współczesnym: jak przemycić się narkotyki między Kanadą i USA, ojciec po detoksie odkrywa dilerów powiązanych syna, przemysł farmaceutyczny wprowadza na rynek nowy lek opioidowy.

NIEZNISZCZALNI ★★★★★

film sens., USA/Hiszpania/Bulgaria/Niemcy 2010, reż. Sylvester Stallone, wyk. Sylvester Stallone, Jason Statham, Jet Li

20:00 | polsat

W starym dobrym stylu: Sylvester Stallone gromadzi wokół siebie grupę gwiazd kina akcji, by stworzyć z nich zespół najemników mających dokonać zamachu na latynoskiego dyktatora. Dla smakoszy.

NORA ROBERTS**– NIEBO MONTANY ★★★★★**

thriller, USA 2006, reż. Mike Robe, wyk. Ashley Williams, Charlotte Ross, Diane Ladd

20:10 | ale kino+ hd

Nad grobem ojca spotykają się trzy przyrodnie siostry: mogą otrzymać spadek – ogromne rancho w Montanie – jeśli przez rok na nim zamieszkają. Rok, który oczywiście całkowicie odmieni ich życie.

PŁONĄCY**WIEŻOWIEC ★★★★★**

film katas., USA 1974, reż. John Guillermin, wyk. Steve McQueen, Paul Newman, William Holden

22:00 | warner tv

Kanon gatunku z nominacją do Oscara dla filmu roku i statuetkami za zdjęcia, montaż i piosenkę: podczas uroczystego otwarcia wybucha pożar w najwyższym budynku świata. Do ratowania rewia gwiazd.

PODŁY,**OKRUTNY, ZŁY ★★★★★**

film biograficzny, USA 2019, reż. Joe Berlinger, wyk. Adam Sandler, Zac Efron, Lily Collins, Angela Sarafyan

20:00 | stopklatka

Zac Efron jako głośny seryjny morderca Ted Bundy, obserwowany przez swoją długoletnią partnerkę Liz Kendall, która do końca nie potrafiła uwierzyć w jego odpowiedzialność za popełniane zbrodnie.

RODZINNE**REWOLUCJE ★★★★★**

komedie romantyczna, USA 2014, reż. Frank Coraci, wyk. Adam Sandler, Drew Barrymore, Kevin Nealon

19:40 | warner tv

Po nieudanej randce w ciemno para samotnych rodziców przyrzeka sobie nigdy nie spotkać się ponownie. Tymczasem już wkrótce ich rodziny czekają wspólne wakacje. Na ekranie Drew Barrymore i Adam Sandler.

SŁODKO-GORZKI ★★★★★

dramat obycz., Polska 1995, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Rafał Mohr, Rafał Olbrychski, Anita Werner

21:55 | kino polska

Kino jako autoterapia: opowieść o współczesnych nastolatkach uwikłanych w pierwsze dorosłe problemy lekiem na skrywane wcześniej kompleksy reżysera Władysława Pasikowskiego.

STAN**WYJĄTKOWY ★★★★★**

komediodramat, Chorwacja/Serbia/Polska 2019, reż. Vinko Brešan, wyk. Krešimir Mikić, Lazar Ristovski, Nikša Butijer

21:25 | tvp kultura

Śmiech przez łzy nad Bałkanami, które nie potrafią rozliczyć się z przeszłością: Daniel Olbrychski jako prezydent niewydolnego państwa, postawiony wobec kradzieży trumny ze zwłokami swego poprzednika.

WASP.**SIEĆ SZPIEGÓW ★★★★★**

thriller, Hiszpania/Francja/Belgia/Brazylia 2019, reż. Olivier Assayas, wyk. Penélope Cruz, Edgar Ramírez, Gael García Bernal

22:15 | ale kino+ hd

Kubański pilot, który uciekł do Miami, w kraju zostaje okrzyknięty zdrajcą, w rzeczywistości zaś buduje na Florydzie siatkę szpiegowską mającą infiltrować antycastrowską opozycję. Na faktach.

20:00 | tvn 7

★★★★★

TVPI **D3 I**

05:50 Akacja 38
07:00 Msza święta
07:30 Kościół z bliska (7/25)
08:00 Serwis Info, pogoda
08:20 Janosik (6/13)
09:15 Ranczo VI (10/13)
10:10 Komisarz Alex VII (5)
11:05 Ojciec Mateusz XV (8)
12:00 Serwis Info – magazyn
12:10 Agrobiznes – magazyn
12:40 Magazyn rolniczy (7/26)
12:55 Rzeki Chorwacji
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info, pogoda
15:10 Pogoda Info
15:25 Gra słów. Krzyżówka
16:00 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5709)
18:05 Reporterzy (563)
18:25 Akacja 38
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:30 Prokurator (8/10) – serial krym.
21:25 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA
21:50 Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 1/8 finału (na żywo)
00:30 Zwycięstwo za wszelką cenę – film dok. Francja 2024, wyk. Léonie Simaga
01:35 Warszawa – film obycz. *** PL 2003, reż. Dariusz Gajewski (110 min)

MEZZO

12:50 Intermezzo
13:15 Magdalena Kožená, Filharmonia Czeska, Giovanni Antonini: Mysliveček, Mozart, Haydn, Beethoven
14:50 Beethók: – Concerto Budapest, András Keller
16:25 Bruce Liu w Maison Chautet: Recital Chopinowski
17:35 Pierre Boulez i Akademia Festiwalu w Lucernie
18:30 Young Euro Classic 2025: Joven Orquesta Nacional de España – muzyka klas.
20:30 Martin Donner, Claudio Monteverdi: Poppea // Poppea – balet Niemcy 2017
21:45 Jordi Savall, le Concert des Nations: Beethoven, Missa Solemnis – muzyka klas.
23:00 Mikael Karlsson: Fanny and Alexander – opera Belgia 2024, reż. Simon van Rompaey

TVP2 **D3 I**

05:35 M jak miłość
06:25 Eleos znaczy miłoś – reportaż Polska 2026
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7607) – mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7607) – mag. Polska 2026
11:30 Rodzinka.pl II (6,7/26)
12:35 Koło fortuny (1882)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (1006)
14:35 Na sygnale – serial obyczajowy Polska 2026
15:05 La Promesa – pałac tajemnic – telenowela
16:00 Koło fortuny (1883)
16:35 Familiada (3062)
17:15 Studio Mistrzostw Świata (na żywo)
17:50 Piłka nożna: Mistrzostwa Świata: 1/8 finału – 7. mecz (na żywo)

20:40 Omnibus – szybci i mądzy (16, 16) – teleturniej Polska 2026
21:35 Program rozrywkowy
23:00 Na sygnale – serial obycz. Polska 2026, wyk. Dariusz Wieteska
23:30 Ku'damm 56 – serial obycz. Niemcy 2016, wyk. Emilia Schüle
00:25 Pitbull (5) – serial sens. Polska 2005, wyk. Marcin Dorociński
01:20 Karol, władca Hiszpanii – serial kostiumowy Hiszpania 2015

PULS 2

09:20 Straszne historie Maszy
09:25 Świnka Peppa
09:45 Bing (3,4/78)
10:00 Jeżyk i przyjaciele
10:35 Spidey i superkumple II
11:35 Gus. Mały – wielki rycerz (42,43/52) – serial anim.
12:00 Psi patrol VIII (4/26)
12:35 Marta mówi! (14)
13:00 Smerfy – serial anim.
13:35 Gumisie IV
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous (18,17/26)
16:00 Finaas i Ferb II
17:00 Smerfy
17:35 Gumisie IV (9/10)
18:00 Pingwiny z Madagaskaru
19:00 Kacze opowieści
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (5) – serial obycz.
21:00 Dzielnica strachu X
23:00 Miasto odkupienia – film sens. USA 2014

POLSAT **D3 I**

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień – mag. informacyjny Polska 2026
08:30 Malanowski i Partnerzy VII (8,9/60) – serial fabularno-dok.
09:30 Trudne sprawy XXVI (20,21/40) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024
11:35 Gliniarze XV (46,47) – serial fabularno-dok. Polska 2023, wyk. Arkadiusz Krygier
13:40 Dlaczego ja? 32 (41,42) – serial fab. – dok. Polska 2025
15:50 Wydarzenia
16:25 Interwencja (5933) – mag. reporterów
16:40 Gliniarze XVIII (41,42) – serial fabularno-dok. Polska 2024, wyk. Arkadiusz Krygier, Tomasz Skrzypniak
18:50 Wydarzenia, sport
19:15 Gość „Wydarzeń”

20:00 Niezniszczalni (The Expendables) – film sens. USA/Hiszpania/Bułg./Niemcy 10, reż. Sylvester Stallone, wyk. Sylvester Stallone (130 min)
22:10 Kryzys (Crisis) – thriller Kanada/Belgia/USA/Niemcy 2021, reż. Nicholas Jarecki, Leila Ben Salem (160 min)
00:50 Alfa (Alpha) – film przyg. USA/Chiny/Kanada 2018, reż. Albert Hughes (125 min)

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom VIII (5) – serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci X (10,11/65) – serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (49,50) – serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (14,15)
13:55 Trudne sprawy XXVII (58,59,60) – serial fab. – dok.
16:55 Policjantki i policjanci XXIV (26/65) – serial obycz.
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (514) – reality show
19:00 Policjantki i policjanci XXIV (27/65) – serial obycz.
20:00 Uroczysko IV (43,44/52)
21:05 Sprawiedliwi. Trójiasto III (22) – serial krym.
22:05 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (22)
23:05 Czesy ostateczne: Pozostawieni – film s.f. USA/Kanada/Jap./Wlk. Bryt. 2014

TVN **D3 I**

05:10 Recepta na stary dom
05:40 Uwaga! (8033) – mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (3/60)
06:50 Kuchenne rewolucje: Magnuszew – Stara Kuźnia 30 (6) – reality show Polska 2025
07:45 Dzień dobry wakacje
11:20 Doradca smaku (14)
11:25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Amore Mio”, Chorzów XXI (9)
12:35 Ukryta prawda (8,9,34/60) – serial fab. – dok.
15:45 Detektywi III (10/60) – serial fabularno-dok.
16:50 Szpital św. Anny (36/50) – serial obycz. Polska 2025, wyk. Jolanta Fraszynska
17:55 Młode gliny (15/50) – serial krym. Polska 2026
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (8034) – mag.

20:15 Na Wspólnej XXIV – serial obyczajowy Polska 2026
20:50 Dziewczyna z pościągu (The Girl on the Train) – thriller USA/Indie 2016, reż. Tate Taylor, wyk. Emily Blunt, Haley Bennett, Justin Theroux (145 min)
23:15 Kuba Wojewódzki (13)
00:20 Nostalgia anioła (The Lovely Bones) – thriller USA/Wlk. Brytania/Nowa Zel. 2009, reż. Peter Jackson (145 min)

METRO **D3 I**

07:35 Tajemnice miłości (25/68) – serial fabularno-dok.
08:30 Szpital (45,46/72)
10:30 Sędzia Anna Maria Wesołowska (4) – serial fab. – dok.
12:30 SOS. Ekipy w akcji
13:30 Brzydula (29,30)
14:35 Kiedy ktoś kocha bardziej (14) – serial obycz.
15:45 The Floor (3, 4)
17:00 Fani czterech kółek XVII (5/20) – serial dok.
18:00 Prawo Agaty VII (3) – serial obycz. Polska 2015
19:00 Kartoteka II (7,8/14) – serial fab. – dok. Polska 2012
21:05 Kryminalni III (3,4) – serial krym. Polska 2005
23:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XI (7/22)
00:20 Zbrodnie z pierwszych stron gazet V (8/12)
01:15 Szpital (38/72)

TV PULS **D3 I**

06:00 Policjanci z Miami III (3,4/24) – serial krym. USA 1986, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XXII (3,4/13)
10:00 Maria z przedmieścia – telenowela Meksyk 1995
12:00 Nie igraj z aniołem – telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie III (45) – serial obycz. Turcja 2011
14:00 Kurierzy (30)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw X – serial obycz.
17:00 Kurierzy (31) – serial obycz. Polska 2023
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (17,18) – serial obyczajowy Polska 2025

20:00 Zakon (The Order) – film przyg. USA/Australia 2001, reż. Sheldon Lettich, wyk. Jean-Claude Van Damme, Sofia Milos (115 min)
21:55 Krwawy biznes (Pound of Flesh) – thriller Kanada 2015, reż. Ernie Barbarash, wyk. Jean-Claude Van Damme, John Ralston (125 min)
00:00 Kickboxer: Zemsta (Kickboxer: Vengeance) – film sens. USA 2016 (120 min)

TVN7 **D3 I**

05:30 Ten moment (32) – serial fab. – dok. Polska 2021
05:55 Szkoła (5,6,7/25) – serial fab. – dok. Polska 2019
08:45 Ukryta prawda (54,36,37/71) – serial fab. – dok.
11:50 W-11 Wydział Śledczy – serial fab. – dok. Polska 2013
13:55 Kryminalni – serial kryminalny Polska 2004
15:00 Szpital (37,38/72) – serial fab. – dok. Polska 2018
17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab. – dok.
18:00 SOS. Ekipy w akcji (15/60) – telenowela dok.
19:00 Ukryta prawda (3/60) – serial fab. – dok. Polska 2023, wyk. Agnieszka Czeakańska

20:00 Player One (Ready Player One) – film s.f. USA 2018, reż. Steven Spielberg, wyk. Tye Sheridan, Olivia Cooke, Lena Waithe (180 min)
23:00 Oszukać przeznaczenie V (Final Destination 5) – horror USA/Kanada 2011, reż. Steven Quale (110 min)
00:50 Drużyna potępionych (The Losers) – film sens. USA/Francja 2010, reż. Sylvain White (110 min)

STOPKLATKA

- 08:50 Robert Makłowicz** (139) - mag. kulinarny
- 09:40 Zagadki kryminalne panny Fisher** (5/13) - serial krym.
- 10:55 Górski lekarz XIX** (3,4/8) - serial obycz.
- 12:55 Zagadki kryminalne panny Fisher** (6/13) - serial krym.
- 14:00 Katastrofy w przestworzach XXIII** (8,5,8/10) - serial dok. Kanada 2023
- 17:00 MacGyver IV** (6/19)
- 18:00 Wojny magazynowe: Kanada** (6,7/12)
- 19:10 Aukcja w ciemno II**
- 20:00 Podły, okrutny, zły** (Extremely Wicked, Shockingly Evil and Vile) - film biograf. USA 2019, reż. Joe Berlinger, wyk. Lily Collins, Zac Efron, Angela Sarafyan (135 min)
- 22:15 Dobrze zabijanie** (Good Kill) - dramat krym. USA 2014, reż. Andrew Niccol, wyk. Ethan Hawke, Bruce Greenwood (135 min)
- 00:30 Falszeryj (The Forger)** - thriller USA 2014, reż. Philip Martin (125 min)

KINO POLSKA

- 07:35 Bolek i Lolek** (10/13)
- 07:45 Reksio** - serial anim.
- 08:05 Siedem życzeń** (5,6/7) - serial młodzieżowy Polska 1984, wyk. Daniel Kozakiewicz, Izabella Olejnik, Witold Dębicki
- 10:50 Akademia Pana Kleksa: Tajemnica gólarza Filipa** (2) - film dla młodzieży PL/ZSRR 1984, reż. Krzysztof Gradowski
- 12:25 To nie ze mną** (5)
- 13:55 Pan Anatol szuka miliona** - komedia Polska 1959
- 15:45 Rozmowy nocą** - komedia romantyczna Polska 2008
- 17:50 Czterej pancerni i pies** (6,7) - serial wojenny
- 20:00 Historie miłosne** - dramat obycz. Polska 1997, reż. Jerzy Stuhr, wyk. Jerzy Stuhr, Katarzyna Figura, Dominika Ostalońska, Karolina Ostrońska
- 21:55 Słodko-gorzki** - dramat obycz. Polska 1995, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Rafał Mohr, Rafał Olbrychski, Anita Werner, Bogusław Linda
- 23:50 Trick** - film sens. Polska 2010, reż. Jan Hryniak, wyk. Piotr Adamczyk, Karolina Gruska, Andrzej Chyba, Robert Więckiewicz
- 02:00 Mniejsze zło** - dramat obycz. Polska 2009, reż. Janusz Morgenstern, wyk. Lesław Żurek, Anna Romantowska

ALE KINO+

- 09:35 Problem** - film krótkom. Polska 2020 (25 min)
- 10:00 Grantchester X** (5,6/8) - serial krym.
- 12:05 Vera VI** (1/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2016
- 14:00 Ostatni mistrz (The Last Champion)** - dramat obycz. USA 2020, reż. Glenn Withrow, wyk. Cole Hauser (135 min)
- 16:15 Tuesday Club (Food and Romance)** - komedia Szwecja 2022, reż. Annika Appelin (120 min)
- 18:15 Vera VI** (2/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2016
- 20:10 Nora Roberts - Niebo**
- Montany (Montana Sky)** - thriller USA 2006, reż. Mike Robe, wyk. Ashley Williams, Charlotte Ross, Diane Ladd (125 min)
- 22:15 Wasp. Sieć szpiegów (Wasp Network)** - thriller Hiszpania/Francja/Belgia/Brazylia 2019, reż. Olivier Assayas (155 min)
- 00:50 Zabić, jak to łatwo powiedzieć (Killing Them Softly)** - thriller USA 2012, reż. Andrew Dominik (120 min)

POLSAT FILM

- 10:25 Świat według Kiepskich**
- 14:35 Nadchodzi Polly** - komedia romant. USA 2004
- 16:30 Liga niewykłtych dżentelmenów** - film fantasy USA/Niemcy/Czechy/Wlk. Brytania 2003, reż. Stephen Norrington
- 18:45 Nie zadzieraj z fryzjerem** - komedia USA 2008
- 21:00 Jak ukradłem 100 milionów** - komedia Polska 2024
- 22:55 Jeszcze dłuższe zaręczyny/Pięcioletnie zaręczyny** - komedia romant. USA/Japonia 2013, reż. Nicholas Stoller
- 01:30 Fala zbrodni V**

KINO TV

- 07:30 Robin z Sherwood** (5/6)
- 08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher III** (8/8)
- 09:50 Panna Scarlet i komisarz II** (6/6) - serial krym.
- 11:00 Panna Marple** (2/4)
- 13:05 Poirot XI** (3/4)
- 15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher** (1/13)
- 16:40 Panna Scarlet i komisarz III** (1/6) - serial krym.
- 17:50 Poirot** (9/10)
- 18:55 Poirot: Sen** (10/10)
- 20:00 Za linią wroga** - film sensacyjny USA 2001
- 22:05 Patriota** - film akcji USA 1998, reż. Dean Semler

TVP KULTURA

- 09:00 Stawiam na Tolka Banana** (1/7)
- 09:45 Światła wielkiego miasta (City Lights)** - komediodramat USA 1931, reż. Charles Chaplin (105 min)
- 11:30 Cyrograf dojrzałości** - dramat obyczajowy Polska 1970 (65 min)
- 12:35 Władysław Szpilman 1911-2000 - własnymi słowami** - film dok.
- 13:45 Kosmos 1999** (10/24)
- 14:50 Janio Wodnik** - dramat obyczajowy Polska 1993 (120 min)
- 16:50 Stawiam na Tolka Banana** (2,3/7)
- 18:20 Poszukiwacze zaginionych dzieł sztuki**
- 18:55 Rawhide** (2/22)
- 20:00 Kobra - Upiór w kuchni** - spektakl teatralny
- 21:25 Stan wyjątkowy (Koja je ovo država!)** - komediodramat Chorwacja/Serbia/PL 2019 (130 min)
- 23:35 Naświetlając Muybridge'a** - film dok.
- 01:15 Thelma i Louise** (Thelma & Louise) - dramat obycz. USA/Wlk. Brytania/Francja 1991 (140 min)

WARNER TV

- 08:00 Teraz albo nigdy!**
- 09:00 Bajer z Bel-Air V** (2,3/25)
- 10:00 Prawo Agaty II** (12)
- 11:00 Pełna chata VIII** (5,6/24)
- 12:00 Teraz albo nigdy!**
- 14:00 Bajer z Bel-Air V** (2,3,18,5/25) - serial kom.
- 15:55 Pełna chata VIII** (5,6,7,8/24) - serial kom.
- 17:55 Przygoda Felicity** - film dla dzieci USA 2005
- 19:40 Rodzinne rewolucje** - komedia romant. USA 2014
- 22:00 Płonący wieżowiec** - film katas. USA 1974
- 01:20 Yellowstone II** (7/10)

PARAMOUNT

- 07:30 Czarodziejki III** (6,8/22)
- 09:25 Policijna grupa pościgowa XVI** - serial dok.
- 10:25 Pingwiny z Madagaskaru**
- 10:55 Pokój Marvin** - dramat psychologiczny USA 1996
- 13:00 Czarodziejki III** (9,10/22)
- 15:00 Jądro Ziemi** - film s.f. Wlk. Brytania/USA 2003
- 17:55 Sonic. Szybki jak błyskawica** - film przyg. USA/Japonia/Kanada 2020
- 20:00 Szeregowiec Ryan** - film wojenny USA 1998, reż. Steven Spielberg, wyk. Tom Hanks
- 23:30 Ojciec chrzestny II** - film sens. USA 1974

HBO

- 09:15 Hobbit: niezwykła podróż** - film fantasy USA/Nowa Zel. 2012, reż. Peter Jackson (165 min)
- 12:00 Przegląd tygodnia: Wieczór z Johnem Oliverem** (17)
- 12:45 Marsjanin** - film s.f.
- 15:05 Potwory kontra Obcy: Dynie-mutanty z kosmosu** - film animowany USA 2009 (25 min)
- 15:30 Królestwo niebieskie** - dramat historyczny Wlk. Brytania/Niemcy/Hiszpania/Maroko/USA/Włochy/F 2005 (140 min)
- 17:50 Twórca** - film s.f.
- 20:00 Stamtań IV** (9/10)
- 21:00 Ta inna siostra Bennet** (3/10) - serial obycz.
- 21:30 Życie, Larry i pogoń za nieszczęściem** (2)
- 22:00 Blade Runner 2049** - thriller USA/Kanada/Hiszpania 2017 (155 min)
- 00:35 Zaginiona dziewczyna** - thriller USA 2014, reż. David Fincher (145 min)

CINEMAX

- 11:00 Zakochany Szekspir** - komediodramat USA/Wlk. Bryt. 1998, reż. John Madden
- 13:10 Sepy** - thriller F 2025
- 14:55 E.T.** - film s.f. USA 1982
- 16:50 Czerwone pantofle** - dramat obyczajowy Meksyk/Włochy 2022
- 18:10 Wybuchowa para** - komedia sens. USA 2010
- 20:00 Tenet** - film akcji USA/Wlk. Brytania 2020
- 22:25 Foxcatcher** - dramat obycz. USA 2014
- 00:35 Wakacje** - thriller Wł. 2023, reż. Edoardo Gabbriellini

ROMANCE TV

- 08:40 Górski lekarz** (6,6/8)
- 10:30 Rejs ku szczęściu**
- 12:25 Toni** - akuszer: Klasa dla siebie - komedia Niemcy 2023
- 14:20 Najlepsze na koniec** - komedia Niemcy 2024
- 16:15 Tęgo tylko brakowało!** - komedia Niemcy 2024
- 18:05 Górski lekarz** (7,7/8)
- 20:00 Rosamunde Pilcher: Mężczyzna moich marzeń** - film obycz. Niemcy/A 2007
- 21:50 Käthe i ja: Śpiąca Królowa** (1/10) - serial obyczajowy Niemcy 2019
- 23:45 Górski lekarz** (7,7/8) - serial obycz. Niemcy/A 2017

CANAL+ PREMIUM

- 08:45 MTV Unplugged** - koncert Polska 2025
- 10:05 Elfy rozrabiają** - film animowany Niemcy 2024, reż. Ute von Münchow-Pohl (75 min)
- 11:20 Masz ci los!** - komedia Polska 2023 (90 min)
- 12:50 To nie jest zagadka kryminalna** (2/6)
- 13:45 Maria Callas. Nieznane lata**
- 15:30 Hollywood Buzz** (5) - mag. Holandia 2026
- 16:00 Saga »Zmierzch«** - Księżyc w nowiu - melodramat USA 2009 (130 min)
- 18:10 Łapu-Capu** (161)
- 18:15 Listy do Julii** - komedia romant. USA 2010, reż. Gary Winick (105 min)
- 20:00 Zima pod znakiem Wrony** - dramat obycz. Polska/Wlk. Brytania/Luksemburg 2025, reż. Kasia Adamik (110 min)
- 21:50 Triumf i upadek. Historia Michaela Jacksona** - serial dok.
- 22:55 Wyrwa** - thriller Polska 2023, reż. Bartosz Konopka (100 min)
- 00:35 Potępiiony** - film sens. USA 2007 (110 min)

TVN FABUŁA

- 09:50 Prawo Agaty III** (11)
- 10:55 Szpital św. Anny** (42/50)
- 11:55 Miłość czy pomyłka?**
- 13:55 Prawo Agaty III** (10)
- 14:55 Detektywi** - serial dok.
- 16:00 Seriale: Rozmowy** (2)
- 16:50 Tom i Jerry** - film anim. USA/Wlk. Brytania/Francja/Niemcy 2021, reż. Tim Story
- 19:00 Szpital św. Anny** (43/50)
- 20:00 Ocean's Twelve: Dogrywka** - kom. krym. USA 2004, reż. Steven Soderbergh
- 22:45 Ciekawy przypadek Benjamina Buttona** - melodramat USA 2008

AMC

- 08:55 10,5 w skali Richtera** (2) - nowele filmowe USA 2004
- 10:35 Miejski łowca** - komedia sensacyjna Hongkong/Japonia/USA 1993
- 12:40 Przypadkowy mąż** - komedia USA/Irlandia 2008
- 14:35 Wyznania gejszy** - dramat obycz. USA 2005
- 17:45 Iluzjonista** - thriller USA/Czechy 2006
- 20:00 Przepowiednia** - thriller USA 2002, reż. Mark Pellington
- 22:30 Komodo vs. kobra: starcie potworów** - horror USA 2005, reż. Jim Wynorski
- 00:20 The Vampire Lestat III**

AXN

08:20 Agenci NCIS: Hawaje III (10/10) - serial krym. USA 2024
09:15 Castle II (23,24/24)
11:10 MacGyver II (18,19/23)
13:10 Dowody zbrodni (1,2/23)
15:10 Agenci NCIS X (20,21/24)
17:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas III (19,20/23)
19:05 Castle III (1,2/24)
21:05 Rekrut VIII (13,14/18) - serial krym. USA 2026
23:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas III (19,20/23)
00:45 Castle III (1/24) - serial kryminalny USA 2010

EPIC DRAMA

08:20 Lekarze na start
09:05 Poirot IV (3/3)
11:20 Zatraceni w miłości
13:20 Agenci NCIS XVIII (9,10/16) - serial krym.
15:15 Lekarze na start
16:45 Poirot V (1/8) - serial krym. Wlk. Brytania 1993
17:50 Poirot: Przegrany gość V
19:00 Zatraceni w miłości (34) - serial obycz. Turcja 2023
21:00 Hiszpańska księżniczka (1/8) - serial historyczny USA/Wlk. Brytania 2019
22:15 Domina (1/8)
23:20 Zatraceni w miłości (34)
01:20 Hiszpańska księżniczka

TVN STYLE

07:45 Dzień dobry wakacje (11) - mag. Polska 2026
11:20 Ugotowani (5, 6) - reality show Polska 2016
13:30 Kuchenne rewolucje (12, 11) - reality show
15:35 nie opuszczę Cię aż do ślubu (1, 2) - reality show
17:05 W czym do ślubu? (1) - program rozrywkowy
17:40 Kuchenne rewolucje (11, 12, 13) - reality show
20:50 Jestem z Polski XIII (13,8/18) - serial dok.
22:50 Hotel Paradise (23) - real tv Polska 2022

TVN TURBO

08:20 Nic do zgłoszenia IV
09:15 Samochód marzeń: Kup i zrób (7) - mag. motoryzacyjny
10:15 Ciężarówka przez RPA
11:15 101 napraw (7, 8)
12:15 Jeździć, obserwować II
13:00 Mobilni mechanicy
14:30 Zawodowcy handlarze
16:00 Wojny samochodowe
18:00 Raport Turbo (5017)
18:15 Zawodowi handlarze (8)
19:00 Moto kombi (2) - mag.
19:45 Duda kontra Szafrarński
20:30 Prawko na świecie. Jazda bez zasad (3) - mag.
21:15 Z drugiej ręki (3) - mag.
22:00 Raport Turbo (5017)

BBC FIRST

08:45 Lewis IV (8/8)
09:40 Ojciec Brown (1/10)
10:40 Śmierć pod palmami
11:45 Zagadki doktora Blake'a III (3/8) - serial krym.
12:55 Death Valley (1,2/6)
15:00 Ojciec Brown VII (6/10)
16:00 Lewis IV (8/8)
17:00 My Life is Murder II
18:00 Morderstwa w Midsomer XXI (2/4)
19:55 Śmierć pod palmami
21:00 Harry Wild IV (5/6)
22:00 Diabelski szczyt (3,4/5)
00:10 McDonald i Dodds II

FX

08:05 Kości X (7/22)
09:00 Z Archiwum X II (20/25)
10:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (10,11/24)
11:50 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (21,22/22)
13:45 Agenci NCIS X (7/8/24) - serial krym. USA 2012
15:35 SkyMed II (4/9)
16:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami (12,13/24)
18:20 Z Archiwum X II (21/25)
19:15 FBI IV (8/21)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (1,2/18)
22:00 9-1-1 IX (18)
22:55 Z Archiwum X II (21/25)

HGTV

08:00 Moje miasto, mój dom IX - serial dok.
09:00 Remontujemy dom na plaży X - serial dok.
10:00 Najgorętsze nieruchomości pod słońcem
11:05 Usterka XI (12,13)
12:35 Moje miasto, mój dom VIII (7/8) - serial dok.
14:35 Mieszkanie na miarę IV
16:30 Polowanie na ogród II
18:10 Będzie pięknie (8/8)
19:05 Zgłoś remont (4)
20:05 Dorota inspiruje (3)
21:00 Dorota was urządzi IV
22:30 House Hunters

BBC LIFESTYLE

08:30 Mistrzowie ceramiki (6)
09:30 Hotel Four Seasons przy Park Lane (1,2)
11:25 Mistrzowie szycia (3, 4)
13:40 Bake off: zawodowcy (2)
14:40 Wielkie brytyjskie wypieki (3) - pr. rozrywkowy
15:50 Zapraszam do stołu (5)
17:50 Wymarzone domy (2)
18:50 Mistrzowie ceramiki (7)
19:45 Wielkie brytyjskie wypieki (4) - program rozrywk.
21:00 Królowie smaku: Big Zuu & AJ Tracey (1) - serial dok.
22:00 Niebezpieczny seks
23:00 Wstydlive choroby:otyłość II - serial dok.

COMEDY CENTRAL

08:25 Dwóch i pół V (6/19)
08:55 Przyjaciele VII (1,2,3, 4,5,6/24) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywku VI (17,18,19,20,21,22/24) - serial kom. USA 2013
14:30 Dwóch i pół V (7,8, 9,10/19) - serial kom.
16:30 Przyjaciele VII (7,8,9, 10,11,12/24) - serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywku VI - serial kom. USA 2013
22:00 The Office PL III (1,2) - serial kom. Polska 2023
23:05 Comedy Club (14, 15)

TVP SERIALE

08:25 Komisarz Alex II (9/13)
09:25 Rodzinka.pl IV (24/26)
10:00 Klan - telenowela
10:55 Ranczo VIII (9,10/13)
12:35 Komisarz Alex II (10/13)
13:30 Ojciec Mateusz 30 (3,4) - serial krym. Polska 2023
15:30 Komisarz Alex II (11/13)
16:25 Na sygnale
17:35 Ranczo VIII (11,12/13)
19:30 Ojciec Mateusz 30 (5,4) - serial krym. Polska 2023
21:30 Ranczo VIII (13,1/13) - serial kom. Polska 2014
23:20 Ojciec Mateusz 30 (6)
00:20 U Pana Boga w Królowym Moście (2/12)

CANAL+ KUCHNIA

10:35 U sąsiadów w kuchni XI
11:35 Fabryka smaków Ainsleya
12:30 Nico wrzuca na ruszt
13:25 Kulinarne szlaki
13:55 Podróż przez smaki Chin
14:50 U sąsiadów w kuchni XII
15:45 Z pola na stół II (6)
16:15 Jelit vs. mózg (5)
16:40 Jamie Oliver (3, 4, 13, 14)
18:25 Maximum Foodie IV (10)
18:55 m jak mięso (2, 3)
19:50 Nie bój ryby! (2)
20:15 Mistrzowie przekąsek w akcji - Nowa Zelandia (7)
21:10 Anthony Bourdain XI
23:55 Gavin Rossdale (1)

CANAL+ DOMO

10:00 Ucieczka na wieś XXII
10:55 Wielkie Projekty
11:55 Liczy się miejsce (6)
12:50 Gardeners' World (3)
14:05 Cudotwórcy: zakochaj się w swoim domu na nowo (4)
15:00 Kupcie sobie zamek!
15:55 Porządek musi być
16:50 Gardeners' World (6)
18:00 Ucieczka na wieś XXII
19:00 Wielkie Projekty
20:00 Daleko od miasta X
21:00 Cudotwórcy: zakochaj się w swoim domu na nowo (5)
21:55 Wielkie projekty
22:55 Wakacyjne domy na wynajem (9, 10) - lifestyle

PLANETE+

12:35 Światliki. Boskie światło natury - film dokumentalny
13:45 Targowiska świata (1)
14:50 Zaginione światy (2/4)
15:50 Niezwykłe podróże kolejną VIII (6/7) - serial dok.
16:55 Świat zawarty w obrazie
18:00 Dokąd dzisiaj? IV (66,67)
18:40 Związani z ziemią. Dzieje życia na wsi - serial dok.
19:45 Zagadka pustynnych latawców - film dok.
20:50 Oumumuua, przybysz z gwiazd - film dok. F 2025
22:00 Szeptły dawnej Ziemi

DISCOVERY CHANNEL

10:00 Klan z Alaski VII (9/11)
11:00 Przetrwaj nad Jukonem IV (1/9) - serial dok.
12:00 Włoska kontrola celna
13:00 Ed Stafford: inicjacja (6)
14:00 Nagi instykt przetrwania: Elita III (6/13) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VI
16:00 Teorie spiskowe pod lupą
17:00 Na straży duńskiego lotniska II (3) - serial dok.
18:00 Bracia Collins biorą się do roboty (13) - pr. rozrywkowy
19:00 Nagi instykt przetrwania X (1/12) - serial dok.
21:00 Rolnicy w akcji
22:00 W oku cyklonu

TVP HISTORIA

11:40 Góry Europy
12:40 Wszystkie wojny Rosji (1/3) - serial dok.
13:40 Królowie (52)
14:15 Czterdziestolatek
15:10 Film dokumentalny
15:35 Sensacje XX wieku
18:05 Tajemnica twierdzy szczyfów - serial sens.
19:00 Było sobie miasteczko
20:00 Oficer (7/13)
21:05 Starożytny Egipt - kroniki imperium (1/8)
22:10 Nieznana wojna na Północy (1/6) - serial dok.
23:15 Sensacje XX wieku

HISTORY

11:15 Największe tajemnice świata VII (12) - serial dok.
12:10 Gwiazdy lombardu XXIV
13:05 Starożytni kosmici XVI
14:00 Niewyjaśnione tajemnice wszechświata (1/8)
14:50 Największe tajemnice świata VI (19/20) - serial dok.
15:45 Gwiazdy lombardu XIII
17:10 Jak Hitler przegrał wojnę
18:10 Największe tajemnice świata VI (4/20) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XIII
21:00 II wojna światowa w kolorze: największe bitwy
23:00 II WŚ w kolorze - przełomowe momenty (3/10)

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 II wojna światowa: ukryta prawda (5/6) - serial dok.
15:00 Alarm na lotnisku: Peru III - serial dok.
17:00 Zatopione grobowce Nilu
18:00 Sztuka obrony: wojny w Europie (1/6) - serial dok.
19:00 Wojna widziana z powietrza III (2/6) - serial dok.
20:00 Katastrofa w przestworzach XXI (10/10) - serial dok.
21:00 Służby ratownicze: Jukon (3,4) - serial dok.
23:00 Premiera: Procesy czarownic: prawdziwe historie (2)

FOCUS TV

08:00 Byli sobie wynalazcy
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici VI
10:00 Gwiazdy lombardu XXI
12:00 I wojna światowa w liczbach (2/6) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii XXIII (1,2) - serial dok.
14:00 Tajne akta nazistów
16:00 Dorwać tuńczyka III
18:00 Rolnicy. Podlasie IV
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Inżynierowie Hitlera
22:00 Zaginione złoto II wojny światowej (3,4/8) - serial dok.
00:00 Starożytni kosmici III
01:00 Rolnicy. Podlasie III

BBC EARTH

09:20 Azja: kulisy produkcji
10:20 Życie na pustkowiu
11:20 Odkryć tajemnicę V (1/6)
12:20 Malownicze trasy kolejowe II (7/8) - serial dok.
13:20 Mroźna planeta II II (4/6)
14:30 W okowach mrozu III
16:25 Pociągami przez starożytną Grecję (2/5) - serial dok.
17:40 Dziewicze zakątki Ziemi
18:45 Malownicze trasy kolejowe III - serial dokumentalny
19:45 Słynne indyjskie tygrysy
20:55 W okowach mrozu III
22:55 Superchirurgia II (3)
23:55 W 80 kilo dookoła świata

POLSAT VIASAT HISTORY

13:20 Abu Simbel: świątynie nad Nilem - film dok.
14:30 Piramidy w Gizie: sięgając do gwiazd - film dok.
15:40 Jak inżynieria zmieniała świat (2/8) - serial dok.
16:35 Najważniejsze wydarzenia II wojny światowej w kolorze (7/10) - serial dok.
17:40 Punkty zwrotne II wojny światowej (5/6) - serial dok.
18:50 Historia sprawiedliwości
19:40 Cesarstwo Rzymskie: mity i fakty - serial dok.
20:50 Świta Hitlera (3/6)
22:00 1776: niepodległość USA (2/6) - serial dok.

Od A do Z

AGENTKA ★★★

komedialna kryminalna, USA 2015, reż. Paul Feig, wyk. Melissa McCarthy, Jason Statham, Jude Law

22:30 | hbo

W królestwie pastiszu: analityczka CIA zgłasza się na ochotnika do misji specjalnej – będzie infiltrować środowisko handlarzy bronią, by zapobiec globalnej katastrofie. Na ekranie Melissa McCarthy.

DOCZEKAĆ ZMROKU ★★★★★

film sens., USA 1967, reż. Terence Young, wyk. Audrey Hepburn, Alan Arkin, Richard Crenna

20:00 | warner tv

Niewidoma Audrey Hepburn kontra trzech bandytów próbujących wykraść z jej domu lalkę – dowód swoich zbrodni. Pelen napięcia reżyserski popis Terence'a Younga, teraz już klasyka.

DZIEŃ ŚWIRA ★★★★★

komediodramat, Polska 2002, reż. Marek Koterski, wyk. Marek Kondrat, Janina Traczykówna, Andrzej Grabowski

23:30 | kino polska

Grand Prix w Gdyni: Marek Kondrat (owacja!) jako uosobienie kompleksów polskiego inteligenta niepotrafiącego odnaleźć się na przełomie tysiącleci: celna, jakkolwiek gorzka wizja Marka Koterskiego.

KORCZAK ★★★

film biograficzny, Polska/Niemcy/Wlk. Brytania 1990, reż. Andrzej Wajda, wyk. Wojciech Pszoniak, Ewa Dalkowska, Teresa Budzisz-Krzyżanowska

23:15 | tvp 1

Andrzej Wajda o Januszu Korczaku, prowadzącym sierociniec w warszawskim getcie – w hołdzie ofiarom Holocaustu. Plus wybitna kreacja Wojciecha Pszoniaka w roli tytułowej.

LEGENDY RINGU ★★★

komedialna, USA 2013, reż. Peter Segal, wyk. Robert De Niro, Sylvester Stallone, Alan Arkin

20:00 | tvn 7

Dwaj wiekowi bokserzy, których pojedynki porywały przed laty tłumy, wracają na ring, by rozstrzygnąć zadawnione porachunki. Kiedy naprzeciw Sylwestra Stallone staje Robert De Niro, wszystko jest możliwe.

Ikar. Legenda Mietka Kosza

FOT. NEXT FILM

FILM BIOGRAFICZNY

POLSKA 2019, REŻ. MACIEJ PIEPRZYCA, WYK. DAWID OGRODNIK, CYPRIAN GRABOWSKI, JOWITA BUDNIK

LEGION SAMOBÓJCÓW ★★★

film sens., USA 2016, reż. David Ayer, wyk. Will Smith, Jared Leto, Margot Robbie

23:35 | tvn

Kina komiksowego ciąg dalszy: oddział złoczyńców, w istocie pocziwców ze skazą na życiorysie, dostaje szansę odkupienia win, jeśli stawi czoło apokalipsie. Przede wszystkim dla miłośników gatunku.

ŁŚNIENIE ★★★★★

thriller, Wlk. Brytania/USA 1980, reż. Stanley Kubrick, wyk. Jack Nicholson, Shelley Duvall, Danny Lloyd

22:10 | warner tv

Stanley Kubrick czyta Stephen Kinga: walczący z zanikiem weny literat przyjmuje posadę zimowego stróża w hotelu, nawiedzany przez ducha byłego właściciela, który zamordował całą swoją rodzinę.

PAMIĘĆ ★★★

dramat obycz., USA/Meksyk/Chile/Niemcy 2023, reż. Michel Franco, wyk. Jessica Chastain, Peter Sarsgaard, Merritt Wever

20:00 | cinemax

Nagrodzony w Wenecji Peter Sarsgaard jako cierpiący na zaniki pamięci, który dosiada się na szkolnym zjeździe do koleżanki z ostatniej klasy, obecnie samotnej matki po traumatycznych przeżyciach.

PIĘĆ MINUT NIEBA ★★★

dramat krym., Irlandia/Wlk. Brytania 2009, reż. Oliver Hirschbiegel, wyk. Liam Neeson, Mark Ryder, Niamh Cusack

23:35 | cinemax

Na faktach: w 1975 roku nastoletni katolicki aktywista zastrzelił protestanta, za co odsiedział wyrok. Po latach telewizja próbuje doprowadzić przed kamerami do pojednania mordercy i brata ofiary.

PROTECTOR ★★

film sens., USA 2025, reż. Adrian Grunberg, wyk. Milla Jovovich, Matthew Modine, D.B. Sweeney

22:45 | canal+ premium

Milla Jovovich jako siejąca grozę jednoosobowa armia z udokumentowanym wojennym doświadczeniem, która wkracza do akcji, kiedy kom uś przyszło do głowy uprowadzić jej córkę. No to lubu-du!

SĄSIEDZI ★★★

komedialna, USA 2014, reż. Nicholas Stoller, wyk. Seth Rogen, Zac Efron, Rose Byrne

22:10 | polsat

Młode małżeństwo z dzieckiem w domu na przedmieściu kontra nowi sąsiedzi: studenckie bractwo, którego szef chce przejść do historii jako organizator najdłuższej balangi w dziejach uczelni.

21:05 | tvp kultura

★★★★★

Dawid Ogrodnik w roli ociemniałego, niezwykle uzdolnionego pianisty, który na przełomie lat 60. i 70. XX wieku stał się objawieniem polskiej sceny jazzowej, a także kilku festiwali zagranicznych.

MYZ

ŚŁYSZELIŚCIE O MORGANACH? ★★

komedialna romantyczna, USA 2009, reż. Marc Lawrence, wyk. Hugh Grant, Sarah Jessica Parker, Natalia Klimas

19:55 | polsat

Pozostający w separacji małżonkowie są świadkami morderstwa, więc FBI obejmuje ich programem ochrony świadków i wysła – razem – z dala od Nowego Jorku. Czy w nowej sytuacji odnajdą utracone uczucie?

TOŻSAMOŚĆ ZDRAJCY ★★★

thriller, USA/Wlk. Brytania/Szwajcaria/Czechy/Francja 2017, reż. Michael Apted, wyk. Noomi Rapace, Orlando Bloom, Toni Collette

21:30 | tvp 1

Kiedy Londynowi grozi biologiczny atak terrorystyczny, do akcji wkracza agentka specjalna, która odkrywa, że zamachowcy mają swoją wtyczkę w CIA. Trzeba czym prędzej zlokalizować zdrajcę.

UCIECZKA Z PRETORII ★★★

thriller, Australia/RPA/Wlk. Brytania/USA/Niemcy 2020, reż. Francis Annan, wyk. Daniel Radcliffe, Daniel Webber, Ian Hart

22:00 | ale kino+ hd

Na faktach: w 1978 roku dwaj biali aktywiści z RPA, przeciwnicy apartheidu, trafiają do więzienia o zaostrzonym rygorze. Dobrze zorganizowana ucieczka będzie świadectwem ich niezłomności.

TVPI **D3**

07:30 Rodzina (nie od) święta
08:00 Serwis Info, pogoda
08:10 Pogoda Info
08:20 Janosik (7/13)
09:15 Ranczo VI (11/13)
10:10 Komisarz Alex VII (6)
11:05 Ojciec Mateusz XV
12:00 Serwis Info – magazyn
12:10 Agrobiznes – magazyn
12:40 Magazyn rolniczy (761)
12:55 Borneo – cudowna dżungla – film dok. F 2025
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info, pogoda
15:10 Pogoda Info
15:25 Gra słów. Krzyżówka
16:00 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5710)
18:05 Reporterzy (564)
18:25 Akacjowa 38
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:30 Prokurator (9/10)
– serial krym. PL 2015, wyk. Jacek Koman
21:30 Tożsamość zdrajcy
*** (Unlocked) – thriller USA/Wlk. Brytania/ Szwajcaria/Czechy/ Francja 2017, reż. Michael Apted (105 min)
23:15 Korczak – film biograficzny Polska/Niemcy/ Wlk. Bryt. 1990, reż. Andrzej Wajda (130 min)
01:25 Carte blanche
**** – dramat obycz. Polska 2015 (135 min)

MEZEO

11:40 Malena Ernman: Terra Mater – Festiwal Oper Barokowych w Bayreuth – muzyka klasyczna
13:00 Intermezzo
13:30 André Midani: za kulami muzyki brazylijskiej
15:20 Bach: Krótkie Msze – Ensemble Pygmalion, Raphaël Pichon
16:40 Intermezzo
17:25 Wieczór z Hansem Van Manenem – Dutch National Ballet. Théâtre des Champs-Élysées, Paryż – taniec
19:00 Carolyn Carlson: Un saut dans le bleu – Ballet de l'Opéra national du Capitole
20:30 Johann Strauß: Zemsta nietoperza – operetka B 2025
22:35 Emile Parisien Quintet i Theo Croker – koncert
00:00 Miles Davis i Przyjaciele

TVP2 **D3**

05:30 M jak miłość
06:25 Pozyteczni.pl (375)
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7608) – mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7608) – mag. Polska 2026
11:30 Rodzinka.pl II (8,9/26)
12:35 Koło fortuny (1883)
13:15 Postaw na milion (322)
14:05 Va banque (1007)
14:35 Na sygnale – serial obyczajowy Polska 2026
15:05 La Promesa – pałac tajemnic – telenowela
16:00 Koło fortuny (1884) – teleturniej Polska 2025
16:35 Familiada (3063)
17:20 Panna młoda – serial obyczajowy Turcja 2024
18:15 Va banque (1008)
18:50 Jeden z dziesięciu (16)
19:25 Barwy szczęścia

20:05 Omnibus – szybcy i mądzy (17, 17) – teleturniej Polska 2026
20:55 Postaw na milion (323) – teleturniej
21:50 Na sygnale
22:55 Ku'damm 56 – serial obycz. Niemcy 2016
23:50 Pitbull (1) – serial sens. Polska 2007, wyk. Marcin Dorociński
00:50 Karol, władca Hiszpanii
01:45 Nasz dom w górach – Nowy start – serial obycz. Niemcy 2020

PULS 2

09:20 Straszne historie Maszy
09:25 Świnka Peppa
09:45 Bing (5,6/78)
10:00 Jeżyk i przyjaciele
10:35 Spidey i superkumple II
11:35 Gus. Mały – wielki rycerz (44,45/52) – serial anim.
12:00 Psi patrol VIII (5/26)
12:35 Marta mówi! (15)
13:00 Smerfy
13:35 Gumisie V (1/8)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous (17,24/26)
16:00 Finaas i Ferb II
17:00 Smerfy – serial anim.
17:35 Gumisie IV
18:00 Pingwiny z Madagaskaru
19:00 Kacze opowieści
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (6) – serial obycz.
21:00 Dzielnica strachu X
23:00 Kasyo – dramat kryminalny USA/Francja 1995

POLSAT **D3**

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień
08:30 Malanowski i Partnerzy VII (10,11/60) – serial fabularno-dok.
09:30 Trudne sprawy XXVI (22,23/40) – serial fab.-dok. Polska 24, wyk. Piotr Dobosz
11:35 Gliniarze XV (48,49/60) – serial fab.-dok. Polska 2023
13:40 Dlaczego ja? 32 (51,44) – serial fab.-dok. Polska 2025
15:50 Wydarzenia
16:25 Interwencja (5934) – mag. reporterów
16:40 Gliniarze XVIII (43,44) – serial fabularno-dok. Polska 2024, wyk. Arkadiusz Krygier, Tomasz Skrzypniak, Ewelina Ruckgaber, Piotr Mróz
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda – wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń” (708)

19:55 Słyszeliście o Morgach? (Did You Hear About the Morgans?)
– komedia romantyczna USA 2009, reż. Marc Lawrence, wyk. Hugh Grant (135 min)
22:10 Sąsiedzi (Neighbors)
*** – kom. USA 2014, reż. Nicholas Stoller, wyk. Seth Rogen (135 min)
00:25 Zła kobieta (Bad Teacher)
** – komedia USA 2011, reż. Jake Kasdan, wyk. Cameron Diaz, Lucy Punch (120 min)

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom VIII (6) – serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci X (12,13/65) – serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (51,52) – serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (16,17)
13:55 Trudne sprawy XV (1,2,3) – serial fabularno-dok.
16:55 Policjantki i policjanci XXIV (27/65) – serial obycz.
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (35) – reality show
19:00 Policjantki i policjanci XXIV (28/65) – serial obycz.
20:00 Uroczysko IV (45,46/52) – serial krym. Polska 2025
21:00 Sprawiedliwi. Trójięmiasto III (23) – serial krym.
22:00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (23)
23:00 Patriota – dramat historyczny USA/Niemcy 2000

TVN **D3**

05:40 Uwaga! (8034) – mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (4/60)
06:50 Kuchenne rewolucje: Turek – Piwnica Smaku 30 (7) – reality show Polska 2025
07:45 Dzień dobry wakacje
11:20 Doradca smaku (22) – mag. kulinarny Polska 2026
11:25 Kuchenne rewolucje: Bar „Chicken Flow”, Łapy XXI (10) – reality show Polska 2020
12:35 Ukryta prawda (10,11,35/60) – serial fabularno-dok. Polska 2023
15:45 Detektywi III (11/60) – serial fabularno-dok.
16:50 Szpital św. Anny (37/50) – serial obycz. Polska 2025
17:55 Młode gliny (16/50) – serial krym. Polska 2026
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (8035) – mag.

20:15 Na Wspólnej XXIV – serial obyczajowy Polska 2026
20:50 Godzina 2: Król potworów (Godzilla: King of the Monsters)
*** – film sens. USA/Jap./Chiny 2019, reż. Michael Dougherty, wyk. Kyle Chandler (165 min)
23:35 Legión samobójców (Suicide Squad) – film sens. USA 2016, reż. David Ayer, wyk. Will Smith (155 min)
02:10 Uwaga! (8035) – mag.

METRO **D3**

07:35 Tajemnice miłości (26/68) – serial fabularno-dok.
08:30 Szpital (47,48/72)
10:30 Sędzia Anna Maria Wesołowska (5,6)
12:30 SOS. Ekipy w akcji
13:30 Brzydula (31,32)
14:35 Kiedy ktoś kocha bardziej (15) – serial obycz.
15:45 The Floor (5, 6)
17:00 Fani czterech kółek XVII (6/20) – serial dok.
18:00 Prawo Agaty VII (4) – serial obycz. Polska 2015
19:00 Kartoteka II (9,10/14) – serial fab.-dok. Polska 2012
21:05 Kryminalni III (5) – serial kryminalny Polska 2005
23:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XI (8/22)
00:20 Zbrodnie z pierwszych stron gazet V (11/12)
01:15 Szpital (40/72)

TV PULS **D3**

06:00 Policjanci z Miami III (4,5/24) – serial krym. USA 1986, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XXII (4,5/13)
10:00 Maria z przedmieścia – telenowela Meksyk 1995
12:00 Nie igraj z aniołem – telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie III – serial obycz. Turcja 2014
14:00 Kurierzy (31)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw X – serial obycz.
17:00 Kurierzy (32) – serial obycz. Polska 2023
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (18,19) – serial obyczajowy Polska 2025

20:00 Jacht (Stowaway)
*** – thriller USA 2022, reż. Declan Whitebloom, wyk. Ruby Rose, Frank Grillo, Patrick Schwarzenegger, Luis Da Silva Jr. (120 min)
22:00 Negociator (The Negotiator)
*** – film sens. USA/Niemcy 1998, reż. F. Gary Gray (175 min)
00:55 Krwawa gra (Blunt Force Trauma)
** – film sens. USA 2015, reż. Ken Sanzel, wyk. Ryan Kwanten (125 min)

TVN7 **D3**

05:30 Ten moment (33) – serial fab.-dok. Polska 2021
05:55 Szkoła (8,9,10/25) – serial fab.-dok. Polska 2020
08:45 Ukryta prawda (55,38,39/71) – serial fab.-dok.
11:50 W-11 Wydział Śledczy – serial fab.-dok. Polska 2013
13:55 Kryminalni
15:00 Szpital (39,40/72) – serial fab.-dok. Polska 2018
17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab.-dok.
18:00 SOS. Ekipy w akcji (16/60) – telenowela dokumentalna Polska 2018
19:00 Ukryta prawda (4/60) – serial fab.-dok. Polska 2023, wyk. Agnieszka Czeakańska

20:00 Legendy ringu
*** (Grudge Match) – komedia USA 2013, reż. Peter Segal, wyk. Robert De Niro, Sylvester Stallone (155 min)
22:35 Godziny szczytu II (Rush Hour 2)
*** – film sens. USA/Hongkong 2001, reż. Brett Ratner (120 min)
00:35 Jak boss (Like a Boss)
*** – komedia USA 2020, reż. Miguel Arteta, wyk. Tiffany Haddish, Rose Byrne (95 min)

STOPKLATKA

08:50 Robert Makłowicz (147) – mag. kulinarny
09:40 Zagadki kryminalne panny Fisher (6/13) – serial krym. Aus. 2012
10:55 Górski lekarz XIX
12:55 Zagadki kryminalne panny Fisher (7/13)
14:00 Katastrofy w przestworzach XXIII (9,6,1/10) – serial dok.
17:00 MacGyver IV (7/19)
18:00 Wojny magazynowe: Kanada (7,8/12)
19:10 Aukcja w ciemno II
20:00 Najlepsi z najlepszych (Best of the Best) – film sens. USA 1989, reż. Hark Tsui, Robert Radler, wyk. Eric Roberts, Phillip Rhee, Sally Kirkland (120 min)
22:00 Czas zemsty (Out for a Kill) – film sens. USA/Aruba 2003, reż. Michael Oblovitz, wyk. Michelle Goh (110 min)
23:50 Naczelny dowódca [General Commander] – film sens. USA/Wlk. Brytania/Filipiny/Węgry 2018, wyk. Steven Seagal (120 min)
01:50 Konsul – komedia sens. *** Polska 1989 (150 min)

KINO POLSKA

07:45 Reksio – serial anim.
08:05 Siedem życzeń (6,7/7) – serial młodzieżowy
10:45 Podróż za jeden uśmiech – film przyg. Polska 1972, reż. Stanisław Jędryka
12:25 To nie ze mną (7) – serial komediowy Polska 2022
13:55 Żegnaj, Ameryko! – komediodramat Niemcy/Polska 1993, reż. Jan Schütte, wyk. Ya'ackov Bodo, Otto Tausig, Jan Schütte
15:55 Jeśli serce masz bijące – dramat psychologiczny Polska 1983, reż. Wojciech Fiwek, wyk. Adam Probosz
18:00 Czwórka pancerni i pies (7,8) – serial wojenny
20:00 Ekstradycja III (5,6) – serial sens. Polska 1998, wyk. Marek Kondrat, Janusz Gajos, Henryk Bista, Danuta Stenka
22:20 Misja Afganistan: Most (10) – serial wojenny Polska 2012, wyk. Paweł Małaszyński, Ilona Ostrowska
23:30 Dzień świra – komediodramat Polska 2002, reż. Marek Koterski, wyk. Marek Kondrat, Janina Traczykówna, Andrzej Grabowski
01:35 Supermarket – thriller Polska 2012, reż. Maciej Żak, wyk. Mikołaj Roznerski, Marian Dziędziel, Wojciech Zieliński

ALE KINO+

09:25 Wolna krowa – film krótkom. (35 min)
10:00 Grantchester X (7,8/8)
12:05 Vera VI (2/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2016
14:00 Pod Starym Dębem [The Old Oak] – dramat obycz. Wlk. Brytania/Francja/Belgia 2023, reż. Ken Loach, wyk. Dave Turner, Ebla Mari, Claire Rodgerson (135 min)
16:15 Alfa (Alpha.) – film sens. *** Holandia/Szwajcaria 2024, reż. Jan-Willem Van Ewijk, wyk. Kaija Ledergerber, Gijs Scholten van Aschat, Reinout Scholten van Aschat (120 min)
18:15 Vera VI (3/4) – serial krym. Wlk. Bryt. 2016, wyk. Brenda Blethyn
20:10 Karen Pirie (2/3) – serial krym. Wlk. Brytania 2022, wyk. Lauren Lyle, Chris Jenks, Zach Wyatt
22:00 Ucieczka z Pretorii [Escape From Pretoria] – thriller Australia/RPA/Wlk. Brytania/USA/Niemcy 2020 (130 min)
00:10 Django – serial wester-nowy F/Włochy 2023

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin V (3/8)
08:30 Przyjaciółki XI (9,10)
10:25 Świat według Kiepskich
14:05 Pacific Rim: rebelia – film sens. USA/Jap./Chiny 2018
16:30 Plan lotu – thriller USA 2005, reż. Robert Schwentke
18:35 Logan Lucky – komedia USA/Chiny 2017
21:00 Dracula: historia nieznana – film akcji USA/Wlk. Bryt./Irl./Japonia 2014, reż. Gary Shore, wyk. Luke Evans
22:55 Zakładnik z Wall Street – thriller USA 2016
00:55 Fala zbrodni V (17/30)

KINO TV

08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher (1/13)
09:50 Panna Scarlet i komisarz III (1/6) – serial krym.
11:00 Panna Marple (3/4)
13:05 Poirot: Rendez-vous ze śmiercią XI (4) – film krym. Wlk. Brytania 2008
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher (2/13)
16:40 Panna Scarlet i komisarz III (2/6) – serial krym.
17:50 Poirot II (2,3/10)
20:00 Porachunki – kom. krym. USA/Francja/Wlk. Bryt. 2013
22:15 Sekretne życie dziewcząt – komedia USA 1999

TVP KULTURA

08:35 Rzecz Polska (2)
09:00 Stawiam na Tolka Banana (2,3/7)
10:35 Janio Wodnik – dramat obycz. Polska 1993, reż. Jan Jakub Kolski, wyk. Franciszek Pieczka, Bogusław Linda (115 min)
12:30 Tajemnice kultowych seriali (2) – magazyn
13:30 Co mówią lekarze – film krótkom. (35 min)
14:05 Noce i dnie
15:20 Ludzie Wisły – film obycz. Polska 1938, reż. Aleksander Ford, Jerzy Zarzycki (90 min)
16:50 Stawiam na Tolka Banana (4,5/7)
18:10 Muzeum polskiej piosenki (3)
18:30 Informacje kulturalne
18:55 Rawhide (3/22)
20:00 Powrót Sherlocka Holmesa (6/13) – serial krym. Wlk. Brytania 1986
21:05 Ikar. Legenda Mietka Kosza – film biograficzny Polska 2019 (130 min)
23:15 Informacje kulturalne
23:50 Stan wyjątkowy (Koja je ovo država!) – komediodramat Chorwacja/Serbia/Polska 2019, reż. Vinko Brešan (130 min)

WARNER TV

08:20 Bajer z Bel-Air V
09:20 Prawo Agaty II (12,13)
11:20 Pełna chata VIII (7,8/24)
12:20 Teraz albo nigdy!
14:20 Bajer z Bel-Air V (18,5,6,7/26) – serial kom.
16:15 Pełna chata VIII
18:20 Jackie Chan: Pierwsze uderzenie – film sens. Hong-kong 1996, reż. Stanley Tong
20:00 Doczekać zmroku – film sensacyjny USA 1967
22:10 Lśnienie – thriller Wlk. Brytania/USA 1980
01:05 Szpiezy tacy jak my – komedia USA 1985

PARAMOUNT

07:30 Czarodziejki III (9,10/22) – serial fantasy USA 2001
09:25 Policjnia grupa pościgowa XVI – serial dok.
10:30 Chłopi – serial dok. USA 1993
13:00 Czarodziejki III
15:00 Pingwiny z Madagaskaru (7/26) – serial anim.
15:30 Szpiezy tacy jak my – komedia USA 1985
17:50 Szybki jak błyskawica – film sens. USA 1990
20:00 Cast Away – Poza światem – film przyg. USA 2000
23:05 Ojciec chrzestny III – film krym. USA 1990

HBO

09:55 Harry Potter i Czarna Ognia – film przyg. USA/Wlk. Brytania 2005, reż. Mike Newell (155 min)
12:30 PS Kocham Cię – melodramat USA 2007, reż. Richard LaGravenese (125 min)
14:35 Pan Popper i jego pingwiny – komedia USA 2011, reż. Mark Waters, Jonathan Waters, wyk. Jim Carrey (95 min)
16:10 Lombard – dramat obycz. USA 2024, reż. Robert Enriquez, Deborah Puette (90 min)
17:40 Kompletnie nieznany – film biograficzny USA 2024, reż. James Mangold (140 min)
20:00 Sisu: Droga do zemsty – film wojenny USA/Finlandia/Wlk. Brytania 2025, reż. Jalmari Helander, wyk. Jorma Tommila (90 min)
21:30 Ród smoka III (3/8) – serial przyg. USA 2026
22:30 Agentka – komedia kryminalna USA 2015, reż. Paul Feig (120 min)
00:30 Królowa ringu – film biograf. USA 2024, reż. Ash Avildsen (125 min)

CINEMAX

15:25 Czwarty pasażer – komedia Hiszpania 2022
17:05 Komando – film sens. USA 1985, reż. Mark L. Lester
18:35 Wielkie nic – kom. krym. Wlk. Bryt./Kanada/USA 2006
20:00 Pamięć – dramat obycz. USA/Meksyk/Chile/Niemcy 2023, reż. Michel Franco, wyk. Jessica Chastain
21:40 Dwoch mężczyzn w mieście – dramat obycz. F/Belgia/Algieria/USA 2014
23:35 Pięć minut nieba – dramat krym. Irl./Wlk. Brytania 2009, reż. Oliver Hirschbiegel

ROMANCE TV

08:40 Górski lekarz (7,7/8)
10:30 Faceci kumają, kobiety myślą – komedia Niemcy 2011
12:25 Toni – akuszer: Władza i ciąża – komedia Niemcy 2023
14:20 Rosamunde Pilcher: Pomyłki/austria – film obycz. Niemcy/Austria 1996
16:15 Lena Lorenz (2/4)
18:05 Górski lekarz (8,8/8)
20:00 Zabójstwo nad Morzem Wattowym – kom. Niemcy 2023
21:55 Pokój ze stajnią: Teściowa na horyzoncie – komedia Niemcy 2021
23:50 Górski lekarz (8,8/8) – serial obycz. Niemcy/A 2017

CANAL+ PREMIUM

08:30 Długi weekend – film obycz. Polska 2004, reż. Robert Gliński (75 min)
09:45 Peacock – dramat obycz. USA 2010, reż. Michael Lander (90 min)
11:15 Nadzieja – dramat obycz. Niemcy/Polska 2007 (100 min)
12:55 To nie jest zagadka kryminalna (3/6)
13:55 Zapaleńcy. Historia polskiego filmu animowanego – film dok.
15:25 Call me lala – film krótkom. Polska 2024 (25 min)
15:50 Saga «Zmierzch» – film fantasy USA 2010 (120 min)
17:50 Premierowa jazda
18:05 Lapu-Capu (162)
18:10 Mamma Mia! Here We Go Again! – musical Wlk. Bryt./USA 2018 (110 min)
20:00 Kontyngent (2/6) – serial wojenny
20:45 Smashing Machine – film biograficzny USA 2025 (120 min)
22:45 Protector – film sens. USA 2025 (95 min)
00:20 Franz Kafka – film biograficzny Czechy/Polska/Niemcy/Turcja/Francja 2025 (125 min)

TVN FABUŁA

07:45 Detektywi (64,65,66,67)
09:50 Prawo Agaty III (12)
10:55 Szpital św. Anny (43/50)
11:55 Miłość czy pomyłka?
13:55 Prawo Agaty III (11)
14:55 Detektywi – serial dok.
16:00 Seriale: Rozmowy (1)
16:45 Nowe przygody Aladyna
19:00 Szpital św. Anny (44/50)
20:00 Ocean's Thirteen – komedia krym. USA 2007
22:40 List w butelce – melodramat USA 1999, reż. Luis Mandoki, wyk. Kevin Costner
01:10 Stacja Warszawa – dramat obycz. Polska 2013

AMC

09:35 Mistrz Wing Chun – Ip Man (Ip Man II) – film akcji Hongkong/Chiny 2010
11:45 Za wszelką cenę – dramat obycz. USA 2004
14:30 System – film akcji USA 1995, reż. Irwin Winkler
17:00 Bohater ostatniej akcji – film przyg. USA 1993
19:45 Wybuchowa para – komedia sens. USA 2010
22:00 Żelazny Mistrz Wu – film akcji Chiny 2016
23:50 Protektor – film sens. USA/Hongkong 1985
01:55 Obcy: Bitwa o planetę – film s.f. 2021

AXN

08:25 Ostry dyżur (1/25)
- serial obycz. USA 1994
09:25 Castle III (1,2/24)
11:15 MacGyver II (20,21/23)
13:10 Dowody zbrodni (3,4/23)
- serial sens. USA 2003
15:10 Agenci NCIS X
17:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas III (21,22/23)
19:05 Castle III (3,4/24)
21:05 Zabójcza broń III (14,15/15) - serial krym.
23:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas III (21,22/23)
00:50 Castle III (3/24)

EPIC DRAMA

08:20 Lekarze na start
09:05 Poirot V (1/8) - serial krym. Wlk. Brytania 1993
10:15 Poirot: Przegrany gość V
11:20 Zatraceni w miłości (3/4)
13:25 Agenci NCIS XVIII (11,12/16) - serial krym.
15:15 Lekarze na start
16:45 Poirot V (3,4/8) - serial krym. Wlk. Brytania 1993
19:00 Zatraceni w miłości - serial obycz. Turcja 2023
21:00 Sprawy pana Booka (3/6) - serial krym.
22:10 Projekt Błękitna Księga - serial s.f. USA/Kanada 2019
23:05 Zatraceni w miłości

TVN STYLE

11:20 Ugotowani (7, 8)
- reality show Polska 2016
13:30 Kuchenne rewolucje (2, 1) - reality show
15:35 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (3, 4) - reality show
17:05 W czym do ślubu? (2)
- program rozrywkowy
17:40 Kuchenne rewolucje (14, 1, 2) - reality show
20:50 Jestem z Polski XIII (14,22/18) - serial dok.
22:50 Hotel Paradise (24)
- real tv Polska 2022
23:50 Ślub od pierwszego wejrzenia: Australia IX

TVN TURBO

08:20 Nic do zgłoszenia (1/8)
09:15 Samochód marzeń: Kup i zrób (8) - magazyn
10:15 Gwiazdówką przez RPA
11:15 101 napraw (1, 2)
12:15 Jeździć, obserwować II
13:00 Mobilni mechanicy
14:30 Zawodowi handlarze
16:00 Wojny samochodowe
18:00 Raport Turbo (5018)
18:15 Z drugiej ręki (3, 4)
19:45 Moto kombi (2)
20:30 Zawodowi handlarze (8)
21:15 Naprawy nie do naprawy
22:00 Raport Turbo (5018)
22:15 Jeździć, obserwować II
23:45 Duda kontra Szafranski

BBC FIRST

08:35 Lewis V (1/4)
09:40 Ojciec Brown (2/10)
10:40 Śmierć pod palmami
11:45 Zagadki doktora Blake'a III (4/8) - serial krym.
12:55 Death Valley (3,4/6)
15:00 Ojciec Brown VII (7/10)
16:00 Lewis V (1/4)
17:00 My Life is Murder III
18:00 Morderstwa w Midsomer XXI (3/4) - serial krym.
19:55 Śmierć pod palmami
21:00 McDonald i Dodds II
22:55 Na niebieskich świątach III (2/6) - serial krym.

FX

09:00 Z Archiwum X II (21/25)
10:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (12,13/24)
11:50 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (1,2/18)
13:45 Agenci NCIS X (8,9/24)
15:35 SkyMed II (5/9)
16:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami (14,15/24)
18:20 Z Archiwum X II (22/25)
19:15 FBI IV (9/21)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (3,4/18)
22:00 Matlock (14/19)
22:55 Z Archiwum X II (22/25)
23:55 Twierdza - film sens. USA 1996, reż. Michael Bay

HGTV

08:05 Widok, na który cię stać
09:05 Remontujemy dom na plaży VI (2) - serial dok.
10:00 Poszukiwacze domów: Australia (1,4) - serial dok.
11:05 Usterka XI (14,15)
12:31 Moje miasto, mój dom
14:30 Mieszkanie na miarę IV
16:30 Polowanie na ogród II
18:10 Zgłoś remont (4)
19:05 Będzie pięknie (8/8)
20:05 Dorota inspirowa (4)
21:00 Dorota wasz urządzi V (1,2/12) - serial dok.
22:30 House Hunters - poszukiwacze domów (7, 8, 1, 2)

BBC LIFESTYLE

08:20 Mistrzowie ceramiki (7)
09:20 Hotel Four Seasons przy Park Lane (3,4)
11:20 Wymarzone domy (1, 2)
13:25 Bake off: zawodowcy (3)
- program rozrywkowy
14:30 Wielkie brytyjskie wypieki (4) - pr. rozrywkowy
15:50 Zapraszam do stołu (6)
17:50 Wymarzone domy (3)
18:50 Mistrzowie ceramiki (8)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (5) - pr. rozrywkowy
21:00 Mistrzowie szycia (8)
22:00 Zapraszam do stołu (6)
23:00 Wstydlive choroby:otyłość II - serial dok.

COMEDY CENTRAL

08:25 Dwóch i pół V (10/19)
08:55 Przyjaciele VII (7,8,9,10,11,12/24) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu VI (23,24,1,2,3,4/24) - serial kom. USA 2013
14:30 Dwóch i pół V (11,12,13,14/19) - serial kom.
16:30 Przyjaciele VII
19:30 Teoria wielkiego podrywu VII (5,6,7,8,9,10/24)
22:00 The Office PL III (3,4)
23:05 Comedy Club (1, 2)
00:05 Miasteczko South Park II (11,12/18) - serial anim.

TVP SERIALE

08:30 Komisarz Alex II (10/13)
09:25 Rodzinka.pl IV (25/26)
10:00 Klan - telenowela
10:55 Ranczo VIII (10,11/13)
12:35 Komisarz Alex II (11/13)
13:35 Ojciec Mateusz 30 (4,5)
15:35 SkyMed II (5/9)
16:25 Na sygnale - serial obycz.
17:35 Ranczo VIII (12,13/13)
19:30 Ojciec Mateusz 30 (6,5) - serial krym. Polska 2023
21:30 Ranczo IX (1) - serial kom.
23:25 Ojciec Mateusz 30 (7/13) - serial krym. Polska 2023
00:20 U Pana Boga w Królowym Moście (3/12)

CANAL+ KUCHNIA

13:55 Podróż przez smaki Chin III (3) - serial dok.
14:50 U sąsiadów w kuchni XII (5,14) - serial dok.
15:45 Z pola na stół II (7)
16:15 Jelit vs. mózg (6)
16:40 Jamie Oliver (5, 6, 15, 16)
18:30 Tajemnice indyjskich smaków (1) - pr. rozrywkowy
18:55 m jak mięso (3, 4)
19:50 Nie bój ryb! (3)
20:15 Jamie Oliver (13, 14)
21:20 Anthony Bourdain VIII (2,3,4/9) - serial dok. USA 2016
23:55 Kolacja z Gavinem Rossdale'em (2)

CANAL+ DOMO

10:55 Wielkie Projekty
11:55 Liczy się miejsce (7)
12:50 Gardeners' World (4)
14:05 Cudotwórcy: zakochaj się w swoim domu na nowo (5)
15:00 Kupcie sobie zamek!
15:55 TkaninOWE kreacje (6)
16:20 Mam zamek III (1)
16:50 Gardeners' World (7)
18:00 Ucieczka na wieś XXII
19:00 Wielkie Projekty: Szwecja III (4/6) - serial dok.
20:00 Daleko od miasta XI (1,2)
21:00 Cudotwórcy: zakochaj się w swoim domu na nowo (6)
22:00 Tomasz Pałowski. Remont u ciebie (8) - mag.

PLANETE+

12:35 Dzikie iberyjskie opowieści (1/3) - serial dok.
13:45 Targowiska świata (2)
14:45 Zaginione światy (3/4)
15:50 Niezwykłe podróże kolej IX (4/7) - serial dok.
16:55 Świat zawarty w obrazie
18:00 Dokąd dzisiaj? IV (68,69)
18:40 Związani z ziemią. Dzieje życia na wsi - serial dok.
19:45 Organiczna rewolucja
20:50 O wolny Tybet. Głosy wygnanych - film dok.
21:55 Czy warto pościć?
23:10 Premiera: Adonis

DISCOVERY CHANNEL

10:00 Klan z Alaski VII (10/11)
11:00 Przetrawać nad Jukonem IV (2/9) - serial dok.
12:00 Włoska kontrola celna (7/14) - serial dok.
13:00 Pojedyński Eda Stafforda
14:00 Nagi instykt przetrwania: Elita III (7/13) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VI
16:00 Teorie spiskowe pod lupą
17:00 Na straży duńskiego lotniska II - serial dok.
18:00 Bracia Collins biorą się do roboty (14)
19:00 Złomowisko PL III
22:00 Nagi instykt przetrwania: Mistrzostwa świata

TVP HISTORIA

10:55 Legenda 27. Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK
11:55 Wszystkie kolory świata
13:00 Starożytny Egipt - kroniki imperium (1/8) - serial dok.
14:00 Królowie (53)
14:35 Czterdziestolatek (4/8)
15:35 Sensacje XX wieku
18:10 Tajemnica twierdzy szyfrów - serial sens.
19:00 Film dokumentalny
20:05 Oficer (8/13)
21:10 Zapomniane agentki II wojny światowej (2/6)
22:10 Czarnobyl. Polska perspektywa - film dokumentalny

HISTORY

10:20 Niewyjaśnione tajemnice świata III (6/7)
11:15 Wykute w ogniu (1)
12:10 Gwiazdy lombardu XXIV
13:05 Starożytni kosmici XVI
14:00 Niewyjaśnione tajemnice świata IV (8/11)
14:50 Największe tajemnice świata VI (16/20) - serial dok.
15:45 Gwiazdy lombardu XIII
17:10 Jak Hitler przegrał wojnę
18:10 Największe tajemnice świata VI (5/20) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVII
21:00 David Duchovny: archiwum tajemnic (4/6)
22:00 Jak to wyjaśnić V

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 II wojna światowa: ukryta prawda (3/6)
15:00 Alarm na lotnisku: Peru
17:00 Tajemnicze mumie z Sakkary (1/2) - serial dok.
18:00 Sztuka obrony: wojny w Europie (2/6) - serial dok.
19:00 Wojna widziana z powietrza III (3/6)
20:00 Katastrofa w przestworzach XXI (9/10) - serial dok.
21:00 Premiera: Ukryte pod miastami (6) - serial dok.
22:00 Inżynieria po katastrofie (2/6) - serial dok.

FOCUS TV

08:00 Byli sobie wynalazcy
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici VI
10:00 Gwiazdy lombardu XXI
12:00 I wojna światowa w liczbach (3/6) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii XXIII (3,4) - serial dok.
14:00 Tajne akta nazistów
16:00 Dorwać tuńczyka III
18:00 Rolnicy. Podlasie IV
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Symbole zła
22:00 Zaginione złoto II wojny światowej (5,6/8) - serial dok.
00:00 Starożytni kosmici III
01:00 Rolnicy. Podlasie III

BBC EARTH

11:10 Skarby przeszłości i ich tajemnice V (2/6) - serial dok.
12:10 Malownicze trasy kolejowe II (4) - serial dok.
13:10 Mroźna planeta II II (5/6)
14:15 W okowach mrozu III
16:20 Cywilizacje: rozkwit i upadek (4/4) - serial dok.
17:40 Dziewicze zakątki Ziemi
18:45 Malownicze trasy kolejowe III - serial dok.
19:45 Pociągami przez starożytną Grecję (3/5) - serial dok.
20:55 W okowach mrozu III
22:55 Człowiek: historia ewolucji (1) - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

11:15 Naziści: ściśle tajna nauka (3/8) - serial dok.
12:15 Wielkie metropolie starożytności (1, 2, 3)
15:40 Jak inżynieria zmieniała świat (4/8) - serial dok.
16:35 Najważniejsze wydarzenia II wojny światowej w kolorze (8/10) - serial dok.
17:40 Punkty zwrotne II wojny światowej (6/6) - serial dok.
18:50 Historia sprawiedliwości (3) - serial dok. Kanada 2025
19:40 Cesarstwo Rzymskie: mity i fakty - serial dok.
20:55 Świta Hitlera (4/6)
22:00 1776: niepodległość USA

Od A do Z

AFTERMATH.

MOST W OGNIU ★★

film sens., USA 2024, reż. Patrick Lussier, wyk. Dylan Sprouse, Mason Gooding, Dichen Lachman

20:00 | canal+ premium

Jeszcze raz: weteran z zespołem stresu pourazowego zostaje uwięziony wraz z nastoletnią siostrą na moście opanowanym przez terrorystów, którzy strzelają do zakładników. Trzeba działać, prawda?

GORĄCY TEMAT ★★★

film biograficzny, USA 2019, reż. Jay Roach, wyk. Charlize Theron, Nicole Kidman, Margot Robbie

20:10 | ale kino+ hd

#MeToo w mediach: Roger Ailes, szef kanału Fox News, zostaje publicznie oskarżony przez dziennikarki (w tym największe gwiazdy) o molestowanie seksualne, co doprowadziło do jego rezygnacji. Na faktach.

HORROR STORY ★★

dramat obycz., Polska 2023, reż. Adrian Apanel, wyk. Jakub Zająć, Michalina Olszańska, Marta Stalmierska

20:00 | kino polska

Niepozorny prowincjusz marzy o karierze w mieście, gdzie wynajmuje pokój w willi pełnej ekscentrycznych postaci podbudowujących swoje ego jego kosztem. Próba przetrwania będzie drogą do dojrzałości.

IKAR. LEGENDA

MIETKA KOSZA ★★★★★

film biograficzny, Polska 2019, reż. Maciej Pieprzyca, wyk. Dawid Ogrodnik, Cyprian Grabowski, Jowita Budnik

23:35 | tvp kultura

Dawid Ogrodnik w roli ociemniałego, niezwykle uzdolnionego pianisty, który na przełomie lat 60. i 70. XX wieku stał się objawieniem polskiej sceny jazzowej, a także kilku festiwalu zagranicznych.

MIASTO ZŁODZIEI ★★

dramat krym., USA 2010, reż. Ben Affleck, wyk. Ben Affleck, Rebecca Hall, Jon Hamm

20:00 | hbo

Ben Affleck po obu stronach kamery: złodziej idealista, ścigany przez FBI za skoki na banki, zakochuje się w dyrektorce banku, którą kilka dni wcześniej przetrzymywał jako zakładniczkę.

Stażysci

FOT. TVP

KOMEDIA

USA 2013, reż. Shawn Levy, wyk. Vince Vaughn, Owen Wilson, Rose Byrne

MÓJ CHŁOPAK

SIĘ ŻENI ★★

komedie romantyczna, USA 1997, reż. P.J. Hogan, wyk. Julia Roberts, Dermot Mulroney, Cameron Diaz

22:50 | polsat

Zazdrosna o młodzieńczą miłość Julia Roberts próbuje przeszkodzić chłopakowi w ożenku. Na szczęście w porę dojrzeje. Nader wdzięczne i prawdziwe. Plus rewelacyjny Rupert Everett.

OBROŃCA ★★

film sens., USA/Wlk. Brytania/Niemcy/Rumunia 2004, reż. Dolph Lundgren, wyk. Dolph Lundgren, Jerry Springer, Shakara Ledard

23:40 | stopklatka

Wysokiej rangi funkcjonariusz z personelu prezydenta USA zostaje skierowany do ochrony czołowego muzułmańskiego terrorysty, którego śmierć mogłaby wywołać światowy konflikt. Dolph Lundgren po obu stronach kamery: rutyna dla konieserów.

OSTATNIA MISJA ★★

film sens., Polska 1999, reż. Wojciech Wójcik, wyk. Peter J. Lucas, Janusz Gajos, Ewa Goznelak

22:05 | kino polska

Wojciech Wójcik po „Ekstradycji”: Janusz Gajos jako polski Columbo na tropie płatnego mordercy, który przyjeżdża do Polski, aby załatwić parę interesów – nie tylko zawodowych.

PIŁA II ★★

horror, USA/Kanada 2005, reż. Darren Lynn Bousman, wyk. Donnie Wahlberg, Shawnee Smith, Tobin Bell

23:20 | canal+ premium

Jeszcze raz jeszcze jeden psychopata urządza sobie okrutne zabawy z siódmką uwięzionych i traktowanych trującym gazem. Wyłącznie dla miłośników kina gore.

PITBULL.

OSTATNI PIES ★★

film sens., Polska 2018, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Marcin Dorociński, Krzysztof Stroiński, Dorota Rabczewska

21:55 | tv puls

Władysław Pasikowski wraca do polskich korzeni gatunku – „Pitbulla” Patryka Vegi i swoich „Psów”: ostatni sprawiedliwi z policji mobilizują się do walki z pozostającymi w konflikcie grupami mafijnymi.

PODWODNA
PUŁAPKA ★★

horror, Wlk. Brytania/USA/Dominikana 2017, reż. Johannes Roberts, wyk. Mandy Moore, Claire Holt, Chris Johnson

20:00 | stopklatka

Dwie nurkujące na Karaibach panie spadają na dno zatrzaskniętej w klatce mającej je chronić przed buszującymi wokół rekinami. Tłenu coraz mniej, za to głodnych rekinów coraz więcej.

20:00 | tvn 7

★★★★

Dwóch czterdziestolatków niepotrzebnych bankrutującej firmie szuka pracy i trafia na staż do Google'a. Korporacja, która zawładnęła umysłami milionów ludzi od środka: bezcenne.

MYZ

PORACHUNKI ★★

kom. krym., Wlk. Brytania 1999, reż. Guy Ritchie, wyk. Jason Flemyng, Dexter Fletcher, Nick Moran

21:35 | cinemax

Błyskotliwy debiut Guya Ritchiego łączący realizm brytyjskiego kina proletariackiego z nonszalancją i humorem Quentina Tarantino: drobni londyńscy oszuści mają tydzień na spłacenie karcianego długu.

ROCKETMAN ★★★★★

film biograficzny, Wlk. Brytania/USA/Kanada 2019, reż. Dexter Fletcher, wyk. Taron Egerton, Jamie Bell, Richard Madden

22:00 | tvn

Sklaniająca się w stronę musicalu błyskotliwa opowieść o przełomowych momentach kariery Eltona Johna z wielką rolą Taronę Egertona. Plus Dexter Fletcher, który kończył „Bohemian Rhapsody”, za kamerą.

STOSUNKI

MIĘDZYMIASTOWE ★★

komedie romantyczna, USA 2010, reż. Nanette Burstein, wyk. Drew Barrymore, Justin Long, Charlie Day

19:55 | warner tv

Jak ocalić uczucie w sytuacji, kiedy ona musi wrócić do San Francisco, jego zaś obowiązki służbowe zatrzymują w Nowym Jorku? Poradnik praktyczny z udziałem Drew Barrymore i Justina Longa.

TVPI D3 II

05:50 Akacyjowa 38
07:00 Msza święta
07:30 Pełnia wiary (118)
08:00 Serwis Info, pogoda
08:20 Janosik (8/13)
09:15 Ranczo VI (12/13)
10:10 Komisarz Alex VII (7)
11:05 Ojciec Mateusz XV (10)
12:00 Serwis Info – magazyn
12:10 Agrobiznes – magazyn
12:40 To się optaca (229)
13:00 Sprawa dla reportera (1583) – cykl reportaży
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info, pogoda
15:25 Gra słów. Krzyżówka
16:00 Dziedzictwo
17:00 Telexpress
17:25 Jaka to melodia? (5711)
18:05 Reporterzy (565)
18:25 Akacyjowa 38
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 Ojciec Mateusz 30 (7/13) – serial krym.
21:25 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA
21:50 Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA 1. ćwierćfinał (na żywo)
00:30 Morderstwa w Cantal (Meurtres dans le Cantal) – dramat krym. F 2023 (110 min)
02:20 Korczak – film biograficzny PL/Niemcy/Wlk. Bryt. 1990 (120 min)

MEZSO

10:55 Królewska Orkiestra Filharmonii w Liège, Gergely Madaras: „Błogosławieństwa” Césara Francka – muzyka klas.
13:05 Intermezzo
13:30 Ana Morales: „Peculiar” na Festiwalu flamenco w Nîmes – taniec
14:55 Orkiestra Szwajcarii Romańskiej pod batutą Daniele Gattiiego: Wagner, Strauss – muzyka klasyczna
16:20 Intermezzo
16:55 Pyotr Ilyich Tchaikovsky: Czarodziejka – opera Niemcy 2022
20:30 Israel Fernández – Festiwal w Grenadzie
21:10 José del Tomate na Festiwalu w Grenadzie
22:05 Biréli Lagrène, Martin Taylor, Ulf Wakenius – Jazz à Vienne 2025 – koncert

TVP2 D3 II

05:30 M jak miłość
06:20 Operacja zdrowie (75)
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7609) – mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7609) – mag. Polska 2026
11:30 Rodzinka.pl II (10,11/26) – serial kom. Polska 2011
12:35 Koło fortuny (1884)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (1008)
14:35 Na sygnale – serial obyczajowy Polska 2026
15:05 La Promesa – pałac tajemnic – telenowela
16:00 Koło fortuny (1885)
16:35 Familiada (3064)
17:20 Panna młoda – serial obyczajowy Turcja 2024
18:15 Va banque (1009)
18:50 Jeden z dziesięciu (17)
19:25 Barwy szczęścia

20:05 Omnibus – szybcy i mądrzy (18, 18) – teleturniej Polska 2026
20:55 Kocham Cię, Polsko! (5) – quiz Polska 2026
22:25 Daleko od szosy (5/7) – serial obycz.
23:50 Pitbull (2/12) – serial sens. Polska 2007
00:45 Krytyczna godzina (Line of Duty) – film akcji USA/Wlk. Brytania 2019 (105 min)
02:30 Kruk. Czorny Woron nie śpi II (3/6) – serial krym. Polska 2021

PULS 2

09:20 Straszne historie Maszy
09:25 Świnka Peppa
09:45 Bing (7,8/78)
10:00 Jeżyk i przyjaciele
10:35 Spidey i superkumple II
11:35 Gus. Mały – wielki rycerz (46,47/52) – serial anim.
12:00 Psi patrol VIII (21/26)
12:35 Marta mówi!
13:00 Smerfy – serial anim.
13:35 Gumisie V (2/8)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous (24,2/26)
16:00 Finales z Ferb II
17:00 Smerfy – serial anim.
17:35 Gumisie V (1/8)
18:00 Pingwiny z Madagaskaru
19:00 Kacze opowieści (6/65)
20:00 Lombard (7)
21:00 Dzielnica strachu X (3,4) – serial krym. Polska 2025
23:00 Jak upolować faceta? – komedia romant. USA 2012

POLSAT D3 II

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień
08:30 Malnowski i Partnerzy VII (12,13/60) – serial fabularno-dok.
09:30 Trudne sprawy XXVI (24,25/40) – serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XV (50,51/60) – serial fabularno-dok. Polska 2023, wyk. Arkadiusz Krygier
13:35 Dlaczego ja? 32 (45,46) – serial fabularno-doku-mentalny Polska 2025
15:50 Wydarzenia
16:25 Interwencja (5935) – mag. reporterów
16:40 Gliniarze XVIII (45,46) – serial fabularno-dok. Polska 2024, wyk. Arkadiusz Krygier
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda – wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń” (709) – program publicystyczny

20:00 Wpadka (Knocked Up) – komedia romantyczna USA 2007, reż. Judd Apatow, wyk. Seth Rogen, Katherine Heigl (170 min)
22:50 Mój chłopak się żeni (My Best Friend's Wedding) – komedia romant. USA 1997, reż. P.J. Hogan, wyk. Julia Roberts (130 min)
01:00 Pitch Perfect 2 – komedia muzyczna USA 2015, reż. Elizabeth Banks (155 min)

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom VIII (7) – serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci X (14,15/65) – serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (53,54) – serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (18,19) – serial fabularno-dok.
13:55 Trudne sprawy XV (4,5,6) – serial fabularno-dok.
16:55 Policjantki i policjanci XXIV (28/65) – serial obycz.
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (36) – reality show
19:00 Policjantki i policjanci XXIV (29/65) – serial obycz.
20:00 Uroczysko IV (47,48/52)
21:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (24) – serial krym.
22:00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (24)
23:00 W jak morderstwo – komedia krym. Polska 2021

TVN D3 II

05:40 Uwaga! (8035) – mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (5/60)
06:50 Kuchenne rewolucje: Cieszyń – EkoTradycja 30 (8) – reality show Polska 2025
07:45 Dzień dobry wakacje (13) – mag. Polska 2026
11:20 Doradca smaku (28) – mag. kulinarny Polska 2026
11:25 Kuchenne rewolucje: „Bistro na Drzewiarzu”, Jasienica XXI (11) – reality show
12:35 Ukryta prawda (12,13,36/60) – serial fab.-dok.
15:45 Detektywi III (12/60)
16:50 Szpital św. Anny (38/50) – serial obycz. Polska 2025, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Młode gliny (17/50) – serial krym. Polska 2026
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (8036) – mag.

20:15 Na Wspólnej XXIV – serial obyczajowy Polska 2026
20:50 Kuchenne rewolucje: Mysłowice – La Fari-na 31 (5) – reality show
22:00 Rocketman – film biograficzny Wlk. Bryt./USA/Kan. 2019, reż. Dexter Fletcher, wyk. Taron Egerton (150 min)
00:30 OSS 117 – Rio nie odpowiada (OSS 117: Rio ne répond plus) – komedia szpiegowska F 2009 (115 min)

METRO D3 II

07:35 Tajemnice miłości (27/68) – serial fabularno-dok.
08:30 Szpital (49,50/72)
10:30 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab.-dok.
12:30 SOS. Ekipy w akcji
13:30 Brzydula (33,34)
14:35 Kiedy ktoś kocha bardziej (16) – serial obycz.
15:45 The Floor (7, 8)
17:00 Fani czterech kółek XVII (7/20) – serial dok.
18:00 Prawo Agaty VII (5) – serial obycz. Polska 2015
19:00 Kartoteka II (11,12/14) – serial fab.-dok. Polska 2012
21:05 Kryminalni III (7,8/13) – serial krym. Polska 2005
23:15 Kuba Wojewódzki (7)
00:25 Zbrodnie z pierwszych stron gazet V (5/12)
01:25 Szpital (42/72)
02:20 Szkoła (29/72)

TV PULS D3 II

06:00 Policjanci z Miami III (5,6/24) – serial krym. USA 1986, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XXII (5,6/13)
10:00 Maria z przedmieścia – telenowela Meksyk 1995
12:00 Nie igraj z aniołem – telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie III – serial obycz. Turcja 2014
14:00 Kurierzy (32)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw X – serial obycz.
17:00 Kurierzy (33) – serial obyczajowy Polska 2023
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (19,20) – serial obyczajowy Polska 2025

20:00 Kula w łeb (Bullet to the Head) – film sensacyjny USA/Indie/Szwajcaria 2012, reż. Walter Hill, wyk. Sylvester Stallone (115 min)
21:55 Pitbull. Ostatni pies – film sens. Polska 2018, reż. Władysław Pasikowski (145 min)
00:20 Wściekłe psy (Re-servoir Dogs) – dramat kryminalny USA 1992, reż. Quentin Tarantino (120 min)
02:20 Dzielnica strachu IX

TVN7 D3 II

05:30 Ten moment (34) – serial fab.-dok. Polska 2021
05:55 Szkoła (11,12,13/25) – serial fab.-dok. Polska 2020
08:45 Ukryta prawda (56,40,41/71) – serial fab.-dok.
11:50 W-11 Wydział Śledczy – serial fab.-dok. Polska 2013
13:55 Kryminalni (4)
15:00 Szpital (41,42/72) – serial fab.-dok. Polska 2018
17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab.-dok.
18:00 SOS. Ekipy w akcji (17/60) – telenowela dokumentalna Polska 2018
19:00 Ukryta prawda (5/60) – serial fab.-dok. Polska 2023, wyk. Agnieszka Czeakańska

20:00 Stażysci (The Internship) – komedia USA 2013, reż. Shawn Levy, wyk. Vince Vaughn, Owen Wilson, Rose Byrne (165 min)
22:45 Walentynki (Valentine's Day) – komedia USA 2010, reż. Garry Marshall, wyk. Julia Roberts, Jamie Foxx (155 min)
01:20 Za duży na bajki – komedia Polska 2022, reż. Kristoffer Rus, wyk. Maciej Karaś (115 min)

STOPKLATKA

- 08:50 Robert Makłowicz** (188) – mag. kulinarny
- 09:40 Zagadki kryminalne panny Fisher** (7/13) – serial krym. Aus. 2012
- 10:55 Górski lekarz XIX** (5,6/8) – serial obycz.
- 12:55 Zagadki kryminalne panny Fisher** (8/13)
- 14:00 Katastrofy w przestworzach XXIII** (10/7,2/10) – serial dok.
- 17:00 MacGyver IV** (8/19)
- 18:00 Wojny magazynewe: Kanada** (8,9/12) – serial dok. Kanada 2013
- 19:10 Aukcja w ciemno II** – serial dok. USA 2012
- 20:00 Podwodna pułapka (47 Meters Down)** – horror Wlk. Bryt./USA/Dominikana 2017, reż. Johannes Roberts (115 min)
- 21:55 Taśmy Watykanu (The Vatican Tapes)** – horror USA 2015 (105 min)
- 23:40 Obrońca (The Defender)** – film sens. USA/Wlk. Bryt./Niemcy/Rumunia 2004, reż. Dolph Lundgren (125 min)
- 01:45 Ciało** – komedia Polska 2003, reż. Andrzej Saramonowicz, Tomasz Konecki (130 min)

KINO POLSKA

- 07:45 Bolek i Lolek** (1/13)
- 07:55 Reksio** – serial anim.
- 08:20 Siedem życzeń** (7/7)
- 09:20 Stawiam na Tolka Banana** (1,2/7)
- 11:05 Podróże Pana Kleksa: Wystannicy Bajdocji** (1) – film dla dzieci ZSRR/Polska 1985
- 13:00 To nie ze mną** (7/8) – serial kom. Polska 2022
- 14:30 Ranking Naj Polskiego Kina** – serial dok. Polska 2024
- 15:15 Syn szczęścia** – film krótkom. Polska 2024
- 15:35 Hallo Szpicbrodka, czyli ostatni występ króla kasiora** – komedia muzyczna Polska 1978, reż. Janusz Rzeszewski, Mieczysław Jahoda
- 17:45 Czterej pancerni i pies** (8) – serial wojenny
- 18:50 Stawka większa niż życie** (3) – serial wojenny
- 20:00 Horror Story** – dramat obycz. Polska 2023, reż. Adrian Apanel, wyk. Jakub Zającz, Michalina Olszańska, Marta Stalmierska, Konrad Eleryk
- 22:05 Ostatnia misja** – film sens. Polska 1999, reż. Wojciech Wójcik, wyk. Peter J. Lucas, Janusz Gajdos, Ewa Gorzelak, Artur Żmijewski, Piotr Fronczewski
- 00:25 Wesele** – dramat obyczajowy Polska/Łotwa 2021

ALE KINO+

- 09:25 The Hero** – film krótkom. Polska 21 (35 min)
- 10:00 Patience** (1,2/6) – serial krym. Wlk. Brytania 2025
- 12:05 Vera VI** (3/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2016
- 14:00 Na pustyni nie ma cienia (Il n'y a pas d'ombre dans le désert)** – dramat obycz. Francja/Izrael 2024, reż. Yossi Aviram, wyk. Valeria Bruni Tedeschi, Yona Rozenkier (135 min)
- 16:15 Exodus** – dramat obycz. Szwecja 2023, reż. Abbe Hassan (120 min)
- 18:15 Vera VI** (4/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2016
- 20:10 Gorący temat (Bombshell)** – film biograficzny USA 2019, reż. Jay Roach, wyk. Charlize Theron, Nicole Kidman, Margot Robbie (135 min)
- 22:25 Wind River. Na przełęczy** (Wind River) – film kryminalny USA/Wlk. Brytania/Francja 2017 (130 min)
- 00:35 Pokusa (The Paper Boy)** – thriller USA 2012, reż. Lee Daniels, wyk. Matthew McConaughey, Zac Efron (120 min)

POLSAT FILM

- 10:25 Świat według Kiepskich**
- 14:30 Gruby i chudsi II: Rodzina Klumpów** – komedia USA 2000, reż. Peter Segal
- 16:40 Nie zadzieraj z fryzjerem** – komedia USA 2008
- 18:55 Do zakochania siedem lat** – komedia romantyczna USA/Wlk. Brytania 2012
- 21:00 Jeszcze dłuższe zaręczyny/Pięcioletnie zaręczyny** – komedia romant. USA/Japonia 2013, reż. Nicholas Stoller
- 23:40 King's Man: Pierwsza misja** – film sensacyjny USA/Wlk. Brytania 2021

KINO TV

- 08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher** (2/13)
- 09:50 Panna Scarlet i komisarz III** (2/6) – serial krym.
- 11:00 Panna Marple** (4/4)
- 13:05 Poirot XII** (2/4)
- 15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher** (3/13)
- 16:40 Panna Scarlet i komisarz**
- 17:50 Poirot II** (5,6/10)
- 20:00 Missisipi w ogniu** – thriller USA 1988, reż. Alan Parker
- 22:45 12 godzin** – film sens. USA 2012, reż. Simon West
- 00:45 Honor zabójcy** – film sens. Kanada/Wlk. Brytania/USA 1995, reż. Russell Mulcahy

TVP KULTURA

- 08:30 Informacje kulturalne**
- 09:00 Stawiam na Tolka Banana** (4,5/7)
- 10:30 Ludzie Wisły** – film obycz. Polska 1938, reż. Aleksander Ford, Jerzy Zarzycki (85 min)
- 11:55 Reżyserzy VII** (4)
- 12:50 Na kredyt** – film krótkom. PL 2009 (50 min)
- 13:40 Noce i dnie** – serial obycz. Polska 1977
- 14:45 Chce się żyć** – dramat obycz. PL 2004, reż. Maciej Pieprzycza (125 min)
- 16:50 Stawiam na Tolka Banana** (6/7)
- 18:15 Dzień, w którym umarła gwiazda rocka**
- 18:55 Rawhide** (4/22) – serial westernowy USA 1959
- 20:00 Wstęp do filmu** (599)
- 20:05 Wielki Tydzień** – dramat obycz. Niemcy/Francja/Polska 1995, reż. Andrzej Wajda, wyk. Beata Fudalej (110 min)
- 21:55 Genesis – suma talentów** – film dok. Wlk. Brytania 2012
- 23:35 Ikar. Legenda Mietka Kosza** – film biograficzny Polska 2019 (135 min)
- 01:50 Wesele** – komediodramat Polska 2004 (115 min)

WARNER TV

- 08:00 Teraz albo nigdy!** (9/13)
- 09:00 Bajer z Bel-Air V** (6,7/25)
- 10:00 Prawo Agaty III** (1)
- 11:05 Pełna chata VIII**
- 12:05 Teraz albo nigdy!**
- 14:05 Bajer z Bel-Air V** (6,7,8,9/25) – serial kom.
- 16:05 Pełna chata VIII**
- 18:15 Psy i koty III: Łapa w łapę**
- 19:55 Stosunki międzymiastowe** – komedia romant. USA 2010, reż. Nanette Burstein
- 22:00 Czerwona Planeta** – film s.f. USA/Australia 2000
- 00:00 Płonący wieżowiec** – film katas. USA 1974

PARAMOUNT

- 07:30 Czarodziejki III**
- 09:25 Policyjna grupa pościgowa XVI** – serial dok.
- 10:25 Pingwiny z Madagaskaru**
- 11:00 Zostańmy przyjaciółmi** – komedia romantyczna USA/Niemcy/Kanada 2005
- 13:00 Czarodziejki III**
- 15:00 Mission: Impossible** – film sens. USA 1996
- 17:20 Mission: Impossible II** – film sens. USA 2000
- 20:00 Forrest Gump** – tragikomedia USA 1994
- 23:00 Pszczelarz** – film sens. USA/Wlk. Bryt. 2024, reż. David Ayer, wyk. Jason Statham

HBO

- 09:40 Happy Feet: Tupot małych stóp II** – film anim. Australia/USA/Nowa Zel. 2011 (100 min)
- 11:20 Green Book** – film biograficzny USA/Chiny/Japonia 2018 (130 min)
- 13:30 Nierozłączni** – film anim. Belgia/Francja/Hiszp. 2023 (90 min)
- 15:00 Pan Aznavour** – film biograficzny Francja 2024, reż. Grand Corps Malade, Mehdi Idir, wyk. Tahar Rahim (130 min)
- 17:10 Bambi. Opowieść leśna** – film przyg. Francja 2024 (75 min)
- 18:25 Jane Austen zrujnowała mi życie** – komediodramat Francja 2024, reż. Laura Piani (95 min)
- 20:00 Miasto złodziei** – dramat krym. USA 2010, reż. Ben Affleck, wyk. Ben Affleck (120 min)
- 22:00 Macierzyństwo inaczej** – film dok.
- 23:20 Wieczne Wartości: Kult piękna** (1)
- 00:15 Assassin's Creed** – film przyg. USA/F/Wlk. Brytania/Hongkong/Tajwan/Malta/Hiszp./Kanada 2016

CINEMAX

- 13:00 Pamięć** – dramat obycz. USA/Meksyk/Chile/Niemcy 2023, reż. Michel Franco
- 14:45 Profesor** – komediodramat Argentyna/Włochy/Niemcy/Francja/Brazylia 2023
- 16:35 Pierwsza krowa** – western USA 2019, reż. Kelly Reichardt, wyk. John Magaro
- 18:35 Miesiąc miodowy** – thriller Ukraina 2024
- 20:00 Fargo III** (7,8/10)
- 21:35 Porachunki** – komedia krym. Wlk. Brytania 1999
- 23:20 Trzydzieści siedem** – thriller Francja 2024

ROMANCE TV

- 08:45 Górski lekarz** (8,8/8)
- 10:40 Trening z Nancy** – komedia Niemcy 2019
- 12:30 Stracona szansa** – komedia romant. USA 2023
- 14:20 Przyjaźń to coś więcej** (1) – serial obycz. Niemcy 2022
- 16:15 Rejs ku szczęściu**
- 18:05 Górski lekarz** (1/8)
- 19:00 Doktor z alpejskiej wioski**
- 20:00 Inga Lindström: Pisarz i ja** – film obycz. Niemcy/Szwecja 2022, reż. Laura Thies
- 21:55 Toni** – akuszer: Szczęście innych – komedia Niemcy 2024, reż. Sibylle Tafel
- 23:50 Górski lekarz** (1/8)

CANAL+ PREMIUM

- 08:50 Moje pieczone kurczaki** – film obycz. Polska 2002 (65 min)
- 09:55 Jutro będzie nasze** – komediodramat Włochy 2023 (115 min)
- 11:50 Wszyscy Święci** – dramat obyczajowy Polska 2002 (80 min)
- 13:10 To nie jest zagadka kryminalna** (4)
- 14:10 Ocean, nasz dom**
- 15:45 Saga „Zmierzczeni”: Przed świtem, cz. 1** – film przyg. USA 2011, reż. Bill Condon (115 min)
- 17:40 Hollywood Buzz** (6)
- 18:10 Łapu-Łapu** (163)
- 18:15 Niania w Nowym Jorku** – komedia romantyczna USA 2007 (105 min)
- 20:00 Aftermath. Most w ogniu** – film sens. USA 2024, reż. Patrick Lussier (95 min)
- 21:35 Powrót do Silent Hill** – horror Wlk. Brytania/Niemcy/F/USA/Serbia 2026, reż. Christophe Gans (105 min)
- 23:20 Piła II** – horror USA/Kanada 2005 (90 min)
- 00:50 Małpa** – horror USA/Wlk. Brytania/Kanada 2025, reż. Oz Perkins (95 min)

TVN FABUŁA

- 10:55 Szpital św. Anny** (44/50)
- 11:55 Miłość czy pomyłka?**
- 13:55 Prawo Agaty III** (12)
- 14:55 Detektywi** – serial dok.
- 16:00 Seriale: Rozmowy** (2)
- 16:50 Alfabet filmowy** (32)
- 16:55 W krzywym zwierciadle** – komedia USA 1983
- 19:00 Szpital św. Anny** (45/50)
- 20:00 Ocean's 8** – komedia sensacyjna USA 2018
- 22:25 Jak stracił chłopaka w 10 dni** – komedia romantyczna USA/Niemcy 2003
- 00:45 Zakonnica 2** – horror USA 2023, reż. Michael Chaves

AMC

- 12:10 Przepowiednia końca świata** – film s.f. Kanada 2011
- 14:10 Pożegnanie z miłością** – film obyczajowy USA 2022
- 16:05 Miejski łowca** – komedia sensacyjna Hongkong/Japonia/USA 1993
- 18:10 To nie jest kolejna komedia dla kretynów** – komedia USA 2001, reż. Joel Gallen
- 20:05 Elektra** – film sens. USA/Kanada/Szwajcaria 2006
- 22:00 Kraina złoczyńców** – film sens. USA 2014
- 00:05 Resident Evil: Apokalipsa** – horror Niemcy/Wlk. Bryt./USA/Kanada/Francja 2004

AXN

08:20 Agenci NCIS: Hawaje III (4/10) - serial krym. USA 2024
09:20 Castle II (17/18/24)
11:15 MacGyver II (12,13/23)
13:10 Agenci NCIS: Hawaje III (5,6/10) - serial krym. USA 24
15:10 Agenci NCIS X (14,15/24)
17:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas III (13,14/23)
19:05 Castle II (19,20/24)
21:05 Agenci NCIS XX (20/22)
22:05 Agenci NCIS: Hawaje II (9/25) - serial krym. USA 2022
23:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas III (13,14/23)

EPIC DRAMA

08:20 Lekarze na start
09:05 Poirot V (3,4/8) - serial krym. Wlk. Brytanii 1993
11:20 Zatraceni w miłości
13:30 Agenci NCIS XVIII (13,14/16) - serial krym.
15:10 Lekarze na start
16:45 Poirot V (5,6/8)
19:00 Zatraceni w miłości
21:00 Detektyw Murdoch: Odkryć przeszłość XIX - serial krym. Kanada/Wlk. Bryt. 2025
21:55 Agenci NCIS XVII (1,2/20) - serial krym.
23:45 Morderstwo to nic trudnego (3/3) - miniserial
00:50 Zatraceni w miłości

TVN STYLE

11:20 Ugotowani (9, 10) - reality show Polska 2016
13:30 Kuchenne rewolucje (5, 4) - reality show
15:35 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (5, 6) - reality show
17:05 W czym od ślubu? (3) - program rozrywkowy
17:40 Kuchenne rewolucje (3, 4, 5) - reality show
20:50 Jestem z Polski XIII (11,21/18) - serial dok.
22:50 Hotel Paradise (25) - real tv Polska 2022
23:50 Ślub od pierwszego wejścia: Australia IX - serial dok.

TVN TURBO

08:15 Nic do zgłoszenia (2/8)
09:15 Samochód marzeń: Kup i zrób (1) - mag. motoryzacyjny
10:15 Ciężarówka przez RPA
11:15 101 napraw (3, 4)
12:15 Jeździć, obserwować II
13:00 Mobilni mechanicy
14:30 Zawodowi handlarze
16:00 Wojny samochodowe
18:00 Raport Turbo (5019)
18:15 Wojny samochodowe
20:15 Moto kombi (2)
21:00 Ciężarówka przez Chile
22:00 Raport Turbo (5019)
22:15 Jeździć, obserwować II
23:45 Zawodowi handlarze (8)
00:30 Usterka XVI (1/25)

BBC FIRST

08:40 Lewis V (2/4)
09:35 Ojciec Brown (3/10)
10:40 Śmierć pod palmami
11:45 Zagadki doktora Blake'a
12:55 Death Valley (5,6/6)
15:00 Ojciec Brown VII (8/10) - serial krym. Wlk. Bryt. 2019
16:00 Lewis V (2/4)
17:00 My Life is Murder III
18:00 Morderstwa w Midsomer
19:50 Śmierć pod palmami
21:00 Na niebieskich świątach III (3/6) - serial krym.
22:00 Lynley (3,4/4)
00:00 Death Valley (6/6)

FX

08:05 Kości X (11/22)
09:00 Z Archiwum X II (22/25) - serial s.f. USA 1995
10:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (14,15/24)
11:50 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (3,4/18)
13:45 Agenci NCIS X (9,10/24)
15:35 SkyMed II (6/9)
16:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami (16,17/24)
18:20 Z Archiwum X II (23/25)
19:15 FBI IV (10/21)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (5,6/18)
22:00 Zakłamanie
23:00 Z Archiwum X II (23/25)

HGTV

08:05 Najgorętsze nieruchomości pod słońcem
09:05 Remontujemy dom na plaży VI (3) - serial dok.
10:00 Poszukiwacze domów - domy nad wodą IV
11:00 Usterka XI (17)
12:31 Moje miasto, mój dom
14:35 Mieszkanie na miarę
16:30 Polowanie na ogród III
18:15 Weekendowa metamorfoza (7, 8) - reality show
20:05 Dorota we władzy V (3,4/12) - serial dok.
21:35 Zgłoś remont (5)
22:35 House Hunters (3-6)

BBC LIFESTYLE

08:30 Mistrzowie ceramiki (8)
09:30 Tajemnice słynnych hoteli (2) - serial dok.
11:30 Wymarzone domy (2, 3)
13:30 Bake off: zawodowcy (4) - program rozrywkowy
14:30 Wielkie brytyjskie wypieki (5) - pr. rozrywkowy
15:40 Zapraszam do stołu (7)
17:50 Wymarzone domy (4)
18:50 Mistrzowie ceramiki (9)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (6) - pr. rozrywkowy
21:00 Glukoza Bogini: rewolucja na talerzu
22:00 Kobiety, skalpel i lipo-sukcja (2/3) - serial dok.

COMEDY CENTRAL

08:25 Dwóch i pół V (14/19)
08:55 Przyjaciele VII
11:55 Teoria wielkiego podrywu VII (5,6,7,8,9,10/24)
14:30 Dwóch i pół V (15,16,17,18/19) - serial kom.
16:30 Przyjaciele VII
19:30 Teoria wielkiego podrywu VII - serial kom. USA 2013
22:00 The Office PL III (5,6/12)
23:05 Comedy Club (3, 4)
00:05 Miasteczko South Park II (13,14/18) - serial anim.
01:00 Pracoholicy III (13/20) - serial kom. USA 2013

TVP SERIALE

07:35 Ojciec Mateusz (5/14)
08:30 Komisarz Alex II (11/13)
09:30 Rodzinka.pl IV (26/26)
10:05 Klan - telenowela
11:00 Ranczo VIII (11,12/13)
12:40 Komisarz Alex II (12/13)
13:35 Ojciec Mateusz 30 (5,6)
15:35 Komisarz Alex II (13/13)
16:20 Na sygnale
17:30 Ranczo VIII (13,1/13)
19:30 Ojciec Mateusz 30 (7/13)
20:25 Komisarz Alex XXIV (11) - serial krym. Polska 2025
21:30 Ranczo IX - serial kom.
23:25 Ojciec Mateusz 30 (8)
00:20 U Pana Boga w Królowym Moście (4/12)

CANAL+ KUCHNIA

13:30 Kulinarne szlaki: Południowa Afryka (4)
13:55 Podróż przez smaki Chin
14:50 U sąsiadów w kuchni XIII
15:45 Z pola na stół II (8)
16:10 Kulinarne mapa Wielkiej Brytanii (1) - mag. kulinarny
16:40 Jamie Oliver (7, 8, 17, 18)
18:30 Tajemnice indyjskich smaków (2) - pr. rozrywkowy
18:55 m jak mięso (4, 5)
19:50 Nie bój ryby! (4)
20:05 Dorota we władzy (8, 1)
21:15 Anthony Bourdain VIII
23:55 Kolacja z Gavinem Rossdale'em (3)

CANAL+ DOMO

10:00 Ucieczka na wieś XXII
10:55 Wielkie Projekty
11:55 Liczy się miejsce (8)
12:50 Gardeners' World (5)
14:05 Cudotwórcy: zakochaj się w swoim domu na nowo (6)
15:00 Kupcie sobie zamek!
15:55 Daleko od miasta XIV
16:50 Gardeners' World (8)
18:00 Ucieczka na wieś XXII
19:00 Wielkie Projekty: Szwecja II (5/6) - serial dok.
20:00 Daleko od miasta XI
21:00 Cudotwórcy: zakochaj się w swoim domu na nowo (7)
22:00 Monty Don - brytyjskie ogrody (4/5) - serial dok.

PLANETE+

10:20 Superskały (4/5)
11:25 Najmniejsze cuda świata
12:35 Dzikie iberyjskie opowieści (2/3) - serial dok.
13:45 Targowiska świata (3)
14:50 Zaginione światy (4/4)
15:50 Niezwykłe podróże kolej IX (6/7) - serial dok.
16:55 Świat zawarty w obrazie
18:00 Dokąd dzisiaj? IV (70,71)
18:40 Związani z ziemią
19:45 Żydowski nazista (1)
20:50 Tutanchamon: wielkie odkrycie - film dok. F 2022
22:00 Osierocone (2)

DISCOVERY CHANNEL

11:00 Przetwać nad Jukonem IV (3/9) - serial dok.
12:00 Włoska kontrola celna
13:00 Pojedynki Eda Stafforda
14:00 Nagi instynkt przetrwania: Elita III (9/13) - serial dok.
15:00 Złomowski nazista (1)
16:00 Teorie spiskowe pod lupą (7) - serial dok.
17:00 Na straży duńskiego lotniska II - serial dok.
18:00 Lotnisko (1/8)
19:00 Nagi instynkt przetrwania X (2/12) - serial dok.
21:00 Gorączka złota: na kłopoty Freddy Dodge V (4)
23:00 Akta ekspedycji II (7/8)

TVP HISTORIA

10:20 Wszystkie kolory świata
11:20 Ex libris - magazyn
11:45 Podziemne Włochy (6/8)
12:50 Zapomniane agentki II wojny światowej (2/6)
13:50 Królowie (54)
14:30 Czterdziestolatek
15:40 Sensacje XX wieku
18:10 Tajemnica twierdzy szyfrów - serial sens.
19:05 Ex libris - magazyn
19:35 Flesz historii (769)
20:00 Oficer (9/13)
21:05 Morderca historia (6/6)
22:00 Fundusz Obrony Narodowej - film dok.

HISTORY

09:50 Gwiazdy lombardu XIII
10:20 Niewyjaśnione tajemnice świata III (7/7)
11:15 Jak to wyjaśnić V
12:10 Gwiazdy lombardu XXIV
13:05 Starożytni kosmici XVI
14:00 Niewyjaśnione tajemnice świata IV (9/11)
14:50 Największe tajemnice świata VI (17/20) - serial dok.
15:45 Gwiazdy lombardu XIII
17:10 Jak Hitler przegrał wojnę
18:10 Największe tajemnice świata VI (11/20) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XIII
21:00 Kłótwa Wyspy Dębów
22:00 Wojny magazynowe XVII

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 II wojna światowa: ukryta prawda (6/6)
15:00 Alarm na lotnisku
17:00 Tajemnicze mumie z Sakkary (2/2) - serial dok.
18:00 Sztuka obrony: wojny w Europie (3/6) - serial dok.
19:00 Wojna widziana z powietrza III (4/6)
20:00 Katastrofa w przestworzach XXI (7/10) - serial dok.
21:00 Katastrofy pod lupą (2/8) - serial dok. USA 2026
22:00 Jak oni to zbudowali? II
23:00 Megametro II

FOCUS TV

08:00 Byli sobie wynalazcy
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici VI
10:00 Gwiazdy lombardu XXI (34,35/95) - serial dok.
12:00 I wojna światowa w liczbach (4/6) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii XXIII (5,6) - serial dok.
14:00 Tajne bazy nazistów III
16:00 Dorwać tuńczyka III
18:00 Rolnicy. Podlasie IV
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Poszukiwacze historii III
23:00 Kulisy historii. Łądownie w Normandii. Niespodziewane zwycięstwo - film dok.

BBC EARTH

09:30 Dziewicze zakątki Ziemi
10:35 Życie na pustkowiu
11:35 Odkryć tajemnicę V
12:35 Malownicze trasy kolejowe II (5) - serial dok.
13:35 Mroźna planeta II II (6/6)
14:40 W okowach mrozu III
16:35 Tajemnice wulkanów
17:40 David Attenborough i smok morski - film dok.
18:45 Malownicze trasy kolejowe III - serial dok.
19:45 Morze Śródziemne: przyroda w potrzasku (1/4)
20:55 W okowach mrozu III
22:55 Zdrowa zmiana II (11,12)

POLSAT VIASAT HISTORY

12:15 Zaginione tajemnice piramid (1,2/2) - serial dok.
14:25 Machu Picchu - film dok.
15:35 Jak inżynieria zmieniała świat (3/8) - serial dok.
16:35 Najważniejsze wydarzenia II wojny światowej w kolorze (9/10) - serial dok.
17:40 Wojna światowa: 1914-1945 (1/8) - serial dok.
18:50 Historia sprawiedliwości (4) - serial dokumentalny
19:40 Cesarstwo Rzymskie: mity i fakty - serial dok.
20:50 Świta Hitlera (5/6)
22:00 1776: niepodległość USA (4/6) - serial dok.

JAK ROZWIĄZAĆ SZYFRONORAMĘ?

Część „panoramyczną” należy rozwiązać jak zwykłą krzyżówkę panoramiczną.

Przy okazji część liter z wpisywanych haseł wypełni niektóre pola oznaczone kolorem, czyli te należące do szyfrokryzyżówki.

W niej każdej liczbie odpowiada inna litera. „Rozkodowane” litery można wpisywać do pustych pól pod diagramem (pola 1-19).

**Aby odczytać hasło
trzeba przepisać je
do właściwych krutek
w polu „rozwiązanie
krzyżówki”.**

**Rozwiązanie z wydania
26 czerwca:
DOKTOR DOLITTLE**

filcowe kaptcie	świętek na Podhalu ... Hawks, Klub NBA	np. res-tauracja w kexsie		strumy-czek	określa stan gruntów		drobiazg na serwantce		pracował w „Prze-Kroju”		sznur do rzucania	trzy-sobowa gra karciana	jedna z dziedzin nauki	piłkarz z opaską		rzady Piotra I
					11	6	okrycie ochronne	4	2	19	6					
gościniec					19	9	2	7	1	zbrojny w papier rybożerny plak	14	10				świećka w kuchni
... Bez																
piąty ośmio-tysiecznik			10	14	11	6		3	6	10	9	3				
		10	12	16		19	14		12	12		3	6	18		
w nim szkła	niepowo-żenie, Kłęska	12	zupa na Wielka-noc	15	16	14	przewód magistra		4	19	7	14	10		larwa żaby	
		2		4	wśród ténic metal na monety					zimowe buty		2	19			
odwołuje się od wyroku sądu		6	12	10	9	19					4	10	9	7		
dziwacz-nie ubrany człowiek	dokucza w lecie		16	współ-twórca teatru absurdu	2	7	9		3	5	7			Tadeusz, grał Zuł-Gułę		... Cruise
			4		4	14	7	8	10	tańca lub barykada	11	10	13			
język w Iranie				4	2	indiański szalas	8	2	17	8	10	18				
				połskie wódko polies-trowe	6	12	10	9	10	stary, duży kot	4					
gra karciana	Janka, biało-ruki pisarz					zapraso-wany na spód-miach						herba-clany stan w Indiach				

Tu wpisz litery z pól oznaczonych cyframi

11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	2	3	4	5	6	7	8	9
								10

Rozwiązanie krzyżówki

[illegible]

Rozrywka w „Wyborczej”

Codzienna porcja łamigłówek
od poniedziałku do soboty na ostatniej
stronie „Gazety Wyborczej”

PROSTO Z POLSKI

TYGODNIK

Piątek, 3 lipca 2026 | Redaktor prowadzący Maciej Nowakowski

Gmina bez wody w tropikalnym upale

Sieć nie nadąża

Wodę łapiemy do wiader, garnków, potem ją podgrzewamy, żeby się umyć. To wygląda jak średniowiecze, a nie XXI wiek – mówi mieszkańka Woli Krasienińskiej pod Lublinem. Wójt apeluje o oszczędzanie wody.

Kamil Kulig

– Jak umyć ręce? – pyta 13-letni Miłosz.
– Masz tam w misce wodę – odpowiada jego mama, Katarzyna Kucharzyk, która z bagażnika wypakowuje kolejne baniaki z wodą. Tak wygląda codzienność mieszkańców Woli Krasienińskiej pod Lublinem.

„Wracam z pracy i nie mam się jak umyć”

– Piękne domy, rozwijająca się miejscowość, a wody nie ma. To jest absurd – mówi mama Miłosza, która mieszka tu od 16 lat. – Wróciłam z pracy, chciałam się odświeżyć, umyć głowę, ugotować obiad dla syna, ale w kranie sucho. Nie da się normalnie funkcjonować.

Jak podkreśla, problem nasila się wraz z rosnącymi temperaturami.

– Zapowiadają 40 stopni w cieniu. I jak tu żyć bez wody? – pyta.

Codziennosc mieszkańców przypomina warunki biwakowe.

– Wodę łapiemy do wiader, garnków, robimy zapasy, potem ją podgrzewamy. Syn myje się wodą z miski, ja też. To wygląda jak średniowiecze, a nie XXI wiek – mówi Katarzyna Kucharzyk.

Ostatnio zdarzyło się, że przez kilka dni z rzędu wody praktycznie nie było.

– Zaczęło się w czwartek 18 czerwca. W piątek też musieliśmy się ratować wodą ze sklepu. Pół soboty i cała niedziela bez wody. A w niedzielę nawet nie ma było gdzie jej kupić, bo sklepy zamknięte – mówi.

Kobieta przyznaje, że przez lata nauczyła się radzić sobie z krótkimi przerwami.

– Zawsze mieliśmy zapas, bo woda teraz nie płynie przez dwie-trzy godziny. Ale czesto to zupełnie inna skala. Wczoraj zużyłam dwa wiaderka, dziś musiałam dokupić za własne pieniądze kolejne baniaki z wodą. A od gminy dostaliśmy dwa razy po pięć litrów. To wystarczy na chwilę – mówi Katarzyna Kucharzyk.

I dodaje: – Mieszkam z synem, trzeba gotować, prać, myć się. Do pralki dolewam wodę ręcznie...

Wydawano zgody na przyłączenia, a sieć została ta sama

– To, co się dzieje, to dramat. Odkręcam kran i nic nie leci – opowiada tata dwóipółletniego dziecka, Sebastian Rak.

– Myjemy je wodą podgrzaną w czajniku. Przez kilka dni potrafiłem zużyć po kilka pięciolitrowych białek dziennie. W czwartek i piątek

• Katarzyna Kucharzyk: - Tak nie da się normalnie funkcjonować FOT. JAKUB ORZECZOWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

woda zniknęła po południu. W sobotę skończyła się około 14. W nocy wróciła, a w niedzielę rano znów jej nie było aż do popołudnia – wylicza.

Mieszkańcy podkreślają, że problem dotyczy nie tylko Woli Krasienińskiej.

– Słyszymy, że podobnie jest w sąsiednich miejscowościach – Majdanie, Stoczku czy Osówce – wylicza Sebastian Rak.

Zdaniem mieszkańców główną przyczyną jest rozwój budownictwa przy braku inwestycji w infrastrukturę. Gmina Niemce to obwarunek Lublina, z Woli Krasienińskiej do stolicy województwa jest niecałe pół godziny samochodem.

Powstają tu całe osiedla nowych domów, ale ludzie nie budują studni, co jest spowodowane nie tylko powodami ekonomicznymi, ale też złą jakością wody w tej okolicy, z nadmiarem żelaza i manganu.

– Domów powstaje mnóstwo. Wydawano zgody na przyłączenia, a sieć została ta sama. To nie wytrzymało – mówi Katarzyna Kucharzyk.

– Kiedyś brakowało wody na dwie godziny wieczorem. Dało się przeżyć. Teraz potrafi jej nie być przez cały dzień. To pokazuje, że system jest niewydolny – dodaje Sebastian Rak.

„Nie prosimy o gwiazdkę z nieba”

Sołtys Woli Krasienińskiej, Robert Gaska, potwierdza, że problem wynika z przeciążenia sieci.

– Zużycie wody bardzo wzrosło, a do dyspozycji mamy jedną wydajną studnię. Po ostatnim kryzysie wprowadzają teraz przerwy, żeby napęlnić zbiorniki. To zdaje egzamin – tłumaczy. Samego sołtysa problem nie dotyczy, ma studnię głębinową.

Mieszkańcy nowych domów skarżą się nie tylko na brak wody, ale też na sposób komunikacji. – Informacje o przerwach w dostawach

wody są spóźnione albo niezrozumiałe. Dopiero gdy zaczęliśmy głośno protestować, coś się zaczęło pojawiać – ubolewa Sebastian Rak.

Jak dodaje, podczas spotkania z władzami mieszkańcy poczuli się zlekceważeni: – Zamiast rozwiązania problemu usłyszeliśmy pretensje. To budzi ogromną frustrację.

Wójt gminy Niemce Marian Goliańek (PSL) zapowiada, że sytuację mają poprawić nowe studnie głębinowe. Na razie jednak inwestycja stoi na etapie formalności. Mieszkańcy podchodzą do tych zapowiedzi z dystansem.

– Słyszymy różne terminy od miesięcy. Trudno uwierzyć w kolejne zapewnienia. A nie prosimy o gwiazdkę z nieba, nie oczekujemy cudów – podkreśla Katarzyna Kucharzyk.

Wójt: Nie ma zrozumienia, że wodę trzeba oszczędzać

Wójt Goliańek tłumaczy, że problem ma kilka przyczyn.

– Pompy nie nadążają przy dużym zużyciu wody. Obecnie na ujęciu w Krasieninie-Kolonii działa tylko jedna studnia, bo druga straciła wydajność z powodu zamulenia. Jednocześnie mieszkańców przybywa i zużycie rośnie – mówi Goliańek. Zwraca też uwagę na ukształtowanie terenu. Woda nie dociera do terenów położonych wyżej i do końcówek sieci.

Codziennosc mieszkańców przypomina warunki biwakowe

Jak dodaje, zwykle w godzinach szczytowych, z ujęcia wypływa 30 metrów sześciennych wody na godzinę. Ale w upalny piątek 19 czerwca było to aż 70 metrów sześciennych i potrzebne były przerwy, by zbiorniki mogły się uzupełnić.

– Co zaskakujące, w poniedziałek 22 czerwca, gdy były już problemy i kolejne apele o oszczędzanie wody, pobór wzrósł do 100 metrów sześciennych na godzinę. Niestety, nie wszyscy reagują na komunikaty – podlewają trawniki, napelniają baseny. Nie ma zrozumienia, że wodę trzeba oszczędzać – dodaje wójt.

Dlaczego nie pojawił się beczkowóz z wodą? – Taki obowiązek powstaje, gdy wody nie ma w kranach co najmniej 12 godzin bez przerwy. U nas przerwy trwały maksymalnie 5–6 godzin, potem woda wracała, choć pod niskim ciśnieniem – tłumaczy wójt Goliańek.

Studnie już są, ale nie ma pozwoleni

Obecnie gmina wprowadziła przerwy w dostawie wody, by napęlniać zbiorniki. Krany są suche w ciągu dnia (od godz. 13.30 do godz. 15.30) oraz w nocy (od godz. 23 do godz. 3).

Marian Goliańek „podkreśla, że, jak tylko objął stanowisko, zdecydował” o inwestycji, która problem z wodą rozwiąże.

– Mamy już wybudowane dwie studnie głębinowe w Krasieninie-Kolonii. Czekamy na pozwolenie wodno-prawne od Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Następnie złożymy do Starostwa Powiatowego w Lublinie wniosek o pozwolenie na budowę rurociągu łączącego studnie z ujęciem wody istniejącym. Jest potrzebny, bo nowe studnie są na innej działce niż obecne ujęcie – wyjaśnia wójt gminy Niemce.

I kończy: – Miejmy nadzieję, że uda nam się je uruchomić do końca wakacji. ●

Polsko-niemiecka historia Szczecina

Czas na rozbiórkę Bramy Portowej?

Herb Królestwa Pruskiego oraz napis wychwalający króla Fryderyka Wilhelma widnieją na Bramie Portowej. W samym centrum polskiego Szczecina! Apeluję do radnych PiS, żeby wymusili na prezydencie miasta natychmiastowe usunięcie tego pomnika pruskiego militaryzmu.

Kraśnicki jr

Radni PiS z pewnością powinni podchwycić mój apel, być może nawet wysłać jakieś kwiaty i podziękowania za czujność w walce z demonami z przeszłości, które krążą nad polskim Szczecinem.

Radni PiS i poniemiecki głaz w Szczecinie

Mój apel doskonale wpisuje się przecież w ich ostatnie poczynania, kiedy to raptem po pięciu latach zorientowali się, że na Pomorzanach stanął głaz ustawiony tam pierwotnie w 1899 roku. Przez lata leżał przewrócony. W 2021 roku podnieśli i ustawili go na cokole pasjonaci historii. To głaz ustawiony z okazji zasadzenia trzech dębów na 10-lecie Towarzystwa Kombatantów z Pomorzan, upamiętniający Rok Cesarski 1888, czyli rok, w którym rządili kolejno Wilhelm I, Fryderyk III i Wilhelm II. Radni PiS piszą w swojej interpelacji do prezydenta miasta o „chwale imperialnej”, „niezrozumiałej germanofilii” i „sprzeczności z polską polityką pamięci”. Domagają się od prezydenta demontażu głazu (o wycięciu wciąż rosnących dębów chyba zapomnieli).

Miejski konserwator zabytków o głazie

Michał Dębowski, miejski konserwator zabytków, gdy nagłośniłem interpelację radnych PiS, zauważył w swoim komentarzu:

„Naiwnie myślałem, że dyskusję o niemieckiej przeszłości miasta mamy już za sobą, że nie podważamy historycznych faktów, odróżniamy gloryfikację od poszanowania historii, a ponad 60 lat od słynnego gestu polskich biskupów, proces polsko-niemieckiego pojednania nie wymaga skuwania napisów, przewracania pomników i zwalczania „śladów niemczyzny”. Sądziłem, że lepiej jest opisywać, edukować, tłumaczyć i rozliczać w duchu wzajemnego szacunku i budowania europejskiej jedności.

Całość można przeczytać na stronie Michała Dębowskiego na Facebooku.

Brama Portowa i król pruski

Jak się okazuje, nie skończyło się tylko na interpelacji. Pod temat głazu podpisał

się poseł PiS Dariusz Matecki, który pochwalił się, że owinął głaz folią.

– Polityka, niestety, pokonała racjonalizm – skomentował dr Marek Łuczak, stojący na czele grupy pasjonatów historii, która ustawiła głaz. – Właśnie tego się bałem w kontekście radykalizacji polskiego nacjonalizmu, nagonki na niemieckość Szczecina i nawoływania do niszczenia śladów przeszłości. Co będzie następne?

I tu Marek Łuczak podaje przykład Bramy Portowej – efektownego zabytku, pozostałości potężnych fortyfikacji broniących niegdyś Szczecina, a raczej Stettina. Dlaczego? Hej, działacze PiS-u – przecież to pomnik pruskiej potęgi i władcy – Fryderyka Wilhelma! O czym donosi wielki napis nad przejazdem bramnym. Cóż z tego, że po łacinie, przecież w epoce translatorów i Google to pestka. Co więc możemy przeczytać w centrum polskiego Szczecina? Od razu posłużę się tłumaczeniem nieżyjącego już znanego historyka, Macieja Słomińskiego.

„Księstwo szczecińskie, odstąpione elektorom brandenburskim i oddane ponownie księżętom pomorskim, przez nieszczęśliwe zrządzenie losu dostało się w posiadanie Szwedów. Fryderyk Wilhelm I, król pruski, mocą prawnych układów i za odpowiednią cenę w 1719 r. pozyskał sięgający do rzeki Piany obszar Księstwa Szczecińskiego, a dla upamiętnienia tego faktu Bramę Brandenburską zbudować rozkazał”.

Dla jasności: ta Brama Brandenburska to właśnie nasza Brama Portowa.

„Myśmy tu nie przyszli, myśmy tu wrócili”

Napis to nie wszystko: Szczyt bramy tworzą promieniście ułożone trofea i sztandary wojskowe, na których tle umieszczono owalny herb Królestwa Pruskiego zwieńczony koroną królewską.

Jeśli działacze PiS prześwietlą przeszłość króla, to dowiedzą się, że dzisiaj Brama Portowa jest swoistym pomnikiem i upamiętnieniem władcy, który położył podwaliny pod pruski militarizm, umożliwiając swojemu synowi, czyli Fryderykowi II Wielkiemu, udział w pierwszym rozbiórze Polski

Oczywiście można pójść na jakiś kompromis z obrońcami zabytku, któ-

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

ry z pewnością się znajdują. Moja propozycja: brama zostaje, skuwamy pruski napis i dajemy nasz: „Myśmy tu nie przyszli, myśmy tu wrócili”. Brzmi zgrabnie, a że napis jest nieco fałszywy i pochodzi z epoki I sekretarza PZPR Władysława Gomułki? Proszę się drodzy radni nie przejmować, „ciemny lud to kupi”, jak kiedyś ujął tego typu wyczyny wasz mag od propagandy, Jacek Kurski.

Odradzam z kolei próby owijania zabytku folią, czyli pójścia w stronę koncepcji walki z historią Szczecina według Dariusza Mateckiego. To już by było tylko nędzne naśladownictwo Christo, czyli artysty, który słynął z opakowywania folią lub tkaniną wielkich, znanych budynków. Jak na przykład niemieckiego Reichstagu.

Spadek po dawnych gospodarzach

Piszę to wszystko z gorzką ironią, pokazując do jakich absurdalnych wyczynów możemy dojść, brnąc w narrację działaczy PiS. Szczecin to nie staropolski Kraków, nie Warszawa, nie Radom, gdzie jakiś niemiecki element, kamień czy napis, to rzeczywiście element obcy. Szczecin do 1945 roku był niemiecki. Radni PiS – wraz z innymi władzami miasta – obradują w poniemieckim budynku, szczecińska siedziba ich partii to również spadek po dawnych gospodarzach tych ziem.

Burzliwa historia miasta to nasz atut w przedstawianiu Szczecina jako niebanalnego, ciekawego miejsca. Które miasto w granicach dzisiejszej Polski przeszło z rąk niemieckich do polskich w sposób pokojowy? Tylko Szczecin, a stało się to 5 lipca, kiedy to prezydent Piotr Zaremba, podpisując stosowne dokumenty, przejął zarządzanie miastem od burmistrza Ericha Wiesnera.

Opowiadając o historii Stoczni Szczecińskiej, z dumą możemy opowiadać o jej sukcesach z czasów świetności, ale możemy też pochwalić się, że na przełomie XIX i XX wieku to w Szczecinie budowano największe i najszybsze na świecie transatlantyki.

W Muzeum Techniki i Komunikacji nasza szczecińska legenda, czyli motocykl „Junak”, stoi obok pięknej kolekcji aut Stoewera z czasów niemieckiego Stettina.

Bezmyślna propaganda

Jest jeszcze wiele drobiazgów, elementów, świadków przeszłości, wokół których budujemy ciekawą opowieść o historii Szczecina. Otwarcie rozmawiamy i piszemy też o nazistowskim Szczecinie, o wywózce szczecińskich Żydów do obozów koncentracyjnych, ja osobiście zbieram wspomnienia polskich robotników przymusowych i tych, którzy budowali polski Szczecin tuż po wojnie. Takich szczecinian – odkrywających miejskie ciekawostki – są tysiące. Wystarczy zobaczyć, co dzieje się na wycieczkach, gdy szczecinianie przewodnicy prowadzą zwiedzających trasami, na których przepłata się polsko-niemiecka historia miasta. Nie widziałem, żeby ktoś z obrzydzeniem patrzył na ustawiony niedawno w parku Kasprzowicza głaz z napisem Quistorp. Bo kto trochę chociaż Szczecin lubi, wie kim Quistorp był i co mu Szczecin – i ten niemiecki, i potem polski – zawdzięcza.

Prawdziwi szczecinianie to wszystko rozumieją, cenią, świetnie wypełniają wolny czas, odkrywając większe i mniejsze tajemnice, które jeszcze kryje nasze miasto. Partyjni propagandyści bezmyślnie pompujący antyniemiecki balon, wedle aktualnego przekazu partyjnego z Warszawy, chyba nie mają pojęcia w jakim mieście żyją. ●

Andrzej Kraśnicki jr

OGŁOSZENIE PŁATNE

Szczecin/34441118

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34441346

AGENCJA MIENIA WOJSKOWEGO

Dyrektor Oddziału Regionalnego Agencji Mienia Wojskowego w Szczecinie

działając zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t. j. Dz. U. z 2026, poz. 399) informuje, że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Oddziału przy ul. Potulickiej 2 wywieszony został wykaz terenu pod garaż nr T 12 o pow. 27,00 m², stanowiącego część działki nr 402/15, położonej w Mrzeżynie, KW nr SZ1G/00027942/1, przeznaczonego do najmu w drodze bezprzetargowej.

Wszelkie informacje można uzyskać pod numerem tel. 91 447 2033.

Oddział Regionalny w Szczecinie • ul. Potulicka 2, 70-952 Szczecin, skr. poczt. 1100
Sekretariat: tel. 91 447-20-00, Kancelaria: tel. 91 447-21-10, faks 91 447-20-01
e-mail: szczecin@amw.com.pl • www.amw.com.pl

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na: **wyborcza.pl/newslettery**

wyborcza.pl

Ruszyły dotacje, które uchronią Twój dom przed suszą i wysokimi rachunkami

Zmieniający się klimat, coraz częstsze i dotkliwie w skutkach susze, a po nich gwałtowne ulewę powodujące lokalne podtopienia to nowa rzeczywistość, z którą zmagamy się niemal każdego lata na terenie całej Lubelszczyzny. W odpowiedzi na te wyzwania środowiskowe, 22 czerwca oficjalnie wystartował nowy, ogólnopolski program ekologiczny „Mikroretencja”. Właściciele domów jednorodzinnych mogą już ubiegać się o solidne wsparcie finansowe, sięgające nawet 8 tysięcy złotych.

Mieszkańcy województwa lubelskiego doskonale zdają sobie sprawę z wagi problemu retencji wody i bardzo chętnie sięgają po tego typu proekologiczne wsparcie. Świadczą o tym twarde dane z poprzedniej odsłony tej inicjatywy, która w minionych latach funkcjonowała pod nazwą „Moja woda”.

Jak pokazują oficjalne statystyki w latach 2023–2026 w naszym województwie przyznano dofinansowanie dla aż 1696 przedsięwzięć. Łączna kwota tego celowego wsparcia wyniosła imponujące 9 358 261,77 zł. To niemal dziesięć milionów złotych zainwestowanych w błękitno-zieloną infrastrukturę tylko i wyłącznie w naszym regionie! Te liczby bezsprzecznie udowadniają, że jako społeczność rozumiemy, jak cenna jest dziś każda kropla wody opadowej.

Znaczenie tych inwestycji dla całego regionu dobitnie podkreśla Stanisław Mazur, prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie. – *Województwo lubelskie od lat boryka się ze skutkami zmian klimatycznych, w tym z uciążliwymi okresami suszy rolniczej i hydrologicznej. Zatrzymywanie wody w miejscu jej opadu to dziś nie tylko proekologiczny trend, ale nasza absolutna konieczność – zaznacza prezes WFOŚiGW w Lublinie. – W poprzednich latach mieszkańcy naszego regionu udowodnili, że potrafią mądrze i gospodarnie zarządzać deszczówką, aktywnie sięgając po wielomilionowe dotacje. Gorąco zachęcam wszystkich właścicieli domów do składania wniosków w nowej odsłonie programu „Mikroretencja”. Procedury staraliśmy się maksymalnie uprościć, a każda złotówka zainwestowana w przydomowe zbiorniki czy instalacje rozsączające to inwestycja w bezpieczniejszą, zieloną przyszłość nas wszystkich, a także wymierne oszczędności w domowych budżetach – dodaje Stanisław Mazur.*

Najważniejsze założenia i zasady dofinansowania

Głównym celem naboru uruchomionego 22 czerwca jest strategiczna ochrona zasobów wodnych oraz minimalizacja negatywnego zjawiska suszy w Polsce. Mechanizm działania jest bardzo prosty w swoich założeniach: woda opadowa i roztopowa z terenu naszej nieruchomości ma zostać w jak największym stopniu zatrzymana na jej obszarze. Nie powinna być ona bezproduktywnie odprowadzana do kanalizacji deszczowej czy pobliskich rowów odwadniających.

Na co dokładnie można przeznaczyć dofinansowanie?

Katalog kosztów kwalifikowanych jest szeroki i dostosowany do różnorodnych, indywidualnych potrzeb właścicieli domów. Pieniądze możemy pozyskać na zwrot inwestycji w zakup, fachowy montaż, a także budowę i rozbudowę instalacji służących do gromadzenia oraz późniejszego wykorzystywania wód opadowych.

Dofinansowanie obejmuje między innymi zakup popularnych, szczelnych zbiorników retencyjnych – zarówno tych wkopanych w ziemię (podziemnych), jak i wolnostojących (nadziemnych). Należy jednak ściśle przestrzegać ważnego wymogu technicznego: minimalna łączna pojemność takich zbiorników musi wynosić

co najmniej 2 metry sześciennie (czyli 2000 litrów). Ponadto wsparciem finansowym objęto nowoczesne instalacje rozsączające: studnie chłonne, drenaże, skrzynki rozsączające, a nawet elementy zyskujących na popularności zielonych dachów. Sfinansować z dotacji można również zakup niezbędnego osprzętu: pomp, rur, specjalistycznych filtrów oraz zraszaczy, które pozwolą zbudować kompletny system nawadniania przydomowego ogrodu zasilany wyłącznie darmową deszczówką.

Kto i na jakich zasadach może złożyć wniosek?

Program „Mikroretencja” jest skierowany do osób fizycznych będących właścicielami, współwłaścicielami lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości, na których posadowiony jest budynek mieszkalny jednorodzinny. Zasadą nadrzędną jest to, że zgromadzona dzięki instalacji woda nie może być w żaden sposób wykorzystywana do prowadzenia działalności gospodarczej

ani działalności rolniczej: musi służyć wyłącznie celom bytowym oraz pielęgnacji prywatnej zieleni.

Kluczowy dla potencjalnych beneficjentów jest również termin ponoszenia kosztów. Dotacja z programu dotyczy wyłącznie inwestycji już w pełni zakończonych, a koszty kwalifikowane obejmują wyłącznie wydatki poniesione od 1 lipca 2024 roku. Należy też pamiętać o rygorystycznym zakazie podwójnego finansowania: nie można uzyskać zwrotu kosztów za instalację, która została już w całości lub części sfinansowana z innych środków publicznych, na przykład ze wspomnianego wcześniej programu „Moja Woda”.

Jak wygląda procedura ubiegania się o pieniądze w Lubelskiem?

Nabór wniosków, który oficjalnie wystartował 22 czerwca, jest prowadzony w trybie ciągłym. Za rzetelną i sprawną obsługę mieszkańców naszego regionu odpowiada Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW) w Lublinie. Aby maksymalnie ułatwić mieszkańcom dostęp do środków, cały proces aplikacji został gruntownie uproszczony i z informatyzowany. Wnioski w formie elektronicznej należy składać poprzez Generator Wniosków o Dofinansowanie (GWD).

Program „Mikroretencja” to absolutnie wyjątkowa szansa na mądrą, perspektywiczną inwestycję, która będzie zwracać się w naszym domowym budżecie z każdym kolejnym deszczem. To również wyraz naszej obywatelskiej dbałości o środowisko naturalne. Łapmy deszczówkę – to czysty zysk!

8 000 zł dofinansowania

na własny system mikroretencji.

ZŁÓŻ WNIOSEK

 Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

 Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

 NARODOWY FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARKI WODNEJ

Główny podwykonawca zrywa umowę

Studio Camerimage nie zostanie otwarte w tym roku

Wymuszono na mnie rezygnację z części prac na rzecz firmy, która od lat obsługuje festiwal Camerimage. Transparentność tu nie istnieje – mówi szef firmy odpowiedzialnej za technologię audio w studiu filmowym Camerimage.

Paulina Błasziewicz

Najważniejszy podwykonawca pracujący przy studiu filmowym Camerimage, które powstaje w Toruniu, zerwał umowę z firmą Erbud i schodzi z budowy.

Przypomnijmy, że studio to pierwszy etap budowy Europejskiego Centrum Filmowego Camerimage. To narodowa instytucja kultury, którą 29 września 2019 roku powołał do życia minister kultury Piotr Gliński (PiS). Podpisał wówczas z prezydentem Torunia Michałem Zaleskim i prezydentem fundacji Tumult Markiem Żydowiczem umowę o powołaniu, utworzeniu i współprowadzeniu instytucji państwowej Europejskie Centrum Filmowe Camerimage.

Minister Gliński przysłał centrum, w które swoje pieniądze wkładał Skarb Państwa, nazywał „budynkiem XXII wieku”. ECFC miało powstać do 2025 roku.

Nie powstanie. W październiku 2024 roku Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego wezwało ECFC do wstrzymania drugiego etapu budowy „ze względu na nierealne koszty i harmonogram projektu”. Resort oczekiwał weryfikacji założeń projektu, ponieważ przyjęte siedem lat temu szacunki kosztów budowy całego obiektu, które wynoszą około 600 mln zł, oraz harmonogram są nierealne.

W 2025 roku w Prokuraturii Generalnej zakończyły się mediacje pomiędzy austriackim biurem architektonicznym Baumschlager Eberle, które wygrało jeden z najdroższych konkursów architektonicznych w Polsce a Europejskim Centrum Filmowym Camerimage. Do porozumienia nie doszło, a sprawa o zapłatę milionów złotych za projekt rozstrzyga się przed Sądem Okręgowym w Toruniu.

– Dla nas to, co się wydarzyło z tym projektem w Toruniu, to straszny kłopot. Mamy nieopłaconych podwykonawców na dziesiątki milionów złotych. To pojedyncze osoby, mniejsze firmy, ale i wielkie korporacje, którym nie zapłaciliśmy. Oni mają do nas pretensje. Gdybyśmy nie byli dużym holdingiem projektowym i nie zatrudniali setek osób na całym świecie, to byśmy upadli. Taki projekt byłby gwoździem do trumny każdej mniejszej spółki architektonicznej. My jesteśmy w stanie to przetrwać i dążyć do rozstrzygnięcia sądowego – mówi Szymon

• **ECFC miało powstać do 2025 roku** FOT. MACIEJ WASILEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Duda, architekt i pełnomocnik spółki Baumschlager Eberle.

KOLEJNY OSZUKANY

W podobnej sytuacji znalazł się też główny podwykonawca przy powstającym studiu filmowym.

– Co się stało? – pytam.

– Erbud [firma, która buduje studio] nie odbiera przerobów. Stosuje dokładnie ten sam model, jak ECFC we współpracy z architektami z firmy Baumschlager Eberle, gdzie nie odbierano dokumentacji projektowej i sprawa toczy się już przed sądem. W przypadku studia, podwykonawcom nieznane są terminy zakończenia budowy i frontów robót. Mój kontrakt, po aneksie wymuszonym na mnie w lutym, trwał do 20 kwietnia 2026, a stan budowy w tym terminie nie pozwalał na rozpoczęcie większości z tych prac i był miesiąc od tego, by można było je rozpocząć. Nikt nie udzielał nam jednak informacji, jaki jest realny termin zakończenia budowy i możliwych terminów frontów robót. Ale to nie jedyny powody naszego odstąpienia – mówi najważniejszy podwykonawca w studiu filmowym Camerimage.

Nasz rozmówca prosi o anonimowość. Nie chce jeszcze podawać nazwy swojej firmy ze względu na kroki prawne, które zamierza podjąć, ale nie chce też dłużej milczeć.

W rozmowie z „Wyborczą” mówi o trudnej współpracy z firmą Erbud, która buduje studio. Przedsiębiorca tłumaczy, że w studiu ciągle brakuje frontów robót dla większości prac technologicznych i nie wiadomo kiedy będą, bo Erbud nie przekazuje takich informacji.

– Nawet nie ma ścian wewnętrznych na drugim piętrze do pomieszczeń mających być studiami, bo je zburzyli – opowiada podwykonawca.

I to nie koniec jego opowieści.

– Wymuszono na mnie rezygnację z części prac na rzecz firmy, która lata obsługuje festiwal Camerimage. Groźbami. Transparentność tutaj nie istnieje – mówi szef firmy odpowiedzialnej za technologię audio w studiu filmowym Camerimage.

Zabrano mu część prac, aby powierzyć je firmie Awaco Project Sp. z o.o.

– Zabrali mi 2 mln 270 tys. zł i dołożyli 1 mln Awaco. Dyrektor Erbudu podczas spotkania ze mną oświadczył, że to nie z budżetu Erbudu będzie dołożony milion złotych, ale będzie – opowiada podwykonawca.

I tłumaczy, że powód był taki: wymogiem formalnym przetargu była obecność specjalisty ds. kinotechniki, wobec którego wymagania napisano tak, że w Polsce spełniał je wyłącznie pracownik Awaco. – Przez cały okres realizacji umowy były różne formy nacisków na nas, żeby oddać część zakresu Awaco, a językiem uwagi był właśnie ten „specjalista”, mimo że osób, które realnie wykonują takie prace, jest w Polsce więcej, a ponadto można skorzystać z osób z zagranicy. Wszystko to było nieakceptowane, ze względu na to, jak zapisane były wymagania formalne przetargu.

Pytam rzecznika firmy budowlanej Erbud, na jaką kwotę został podpisany kontrakt z firmą Awaco i dlaczego tak potraktowano głównego podwykonawcę studia filmowego.

– Jako generalny wykonawca często pełniemy rolę pośrednika między inwestorem a podwykonawcami. Choć wiele ustaleń odbywa się między nimi, na materiałach zamawiającego, mamy świadomość swojej odpowiedzialności. Gdy wpływa to na harmonogram inwestycji, dysponujemy oczywiście narzędziami, by nad tym zapanować, włącznie z roszczeniami wobec zamawiającego – tłumaczy Marcin Kasprzak, rzecznik firmy Erbud budującej studio filmowe.

I dodaje: – W omawianej sprawie zależy nam na jak najszybszym rozwiązaniu, dlatego aktywnie doradzamy inwestorowi najlepsze opcje

*To nie my jesteśmy
prowodorem aneksu
i przesuwania*

MARCIN KASPRZAK
rzecznik firmy Erbud

dla niego, a przede wszystkim dla tej inwestycji. Warto zaznaczyć, że omawiana sprawa jest na początkowym etapie i z uwagi na nasz interes prawny i potencjalne spory sądowe dotyczące zadania inwestycyjnego nie możemy udzielić więcej informacji.

Pytanie, czy Erbud podjął jakiegokolwiek realne próby załagodzenia sytuacji z byłym już podwykonawcą i znalezienia rozwiązania polubownego, żeby nie tracić doświadczenia firmy, która blisko dwa lata „wgrzyzała” się w skomplikowane arkana technologii, które mają być zastosowane w obiekcie.

– A kiedy zostanie otwarte studio filmowe? – dopytuje.

– Mamy aneks na 28 grudnia, więc sylwester mógłby się odbyć już w studiu filmowym – mówi żartobliwie rzecznik Erbudu, ale sytuacja wcale nie jest dla niego zabawna.

– To nie my jesteśmy prowadorem aneksu i przesuwania – dodaje Marcin Kasprzak.

„KTO BĘDZIE PRACOWAŁ W TAKICH WARUNKACH?”

Rzecznik Erbudu potwierdza, że umowa z podwykonawcą została zerwana (odstąpienie nastąpiło przez podwykonawcę, a nie Erbud, a podwykonawca dokonał tego z wyłączenia winy Erbudu), ale nie mówi, kiedy znajdzie się kolejny specjalista, który dokończy pod względem technologicznym studio filmowe. Podwykonawca, który właśnie opuścił budowę, mówi, że otwarcie studia w tym roku jest niemożliwe.

– Proces wyłonienia nowych podwykonawców może potrwać nawet kilka miesięcy, o ile w ogóle znajdą się chętni, by pracować w takich warunkach. Tam nie ma ani jednego człowieka z doświadczeniem w technologiach filmowych. Jest wiele błędów w dokumentacji i uzgodnieniu czegośkolwiek w tych realiach jest bardzo problematyczne. Nie mówiąc już o tym, że wiele z wymagań jednoznacznie wskazuje na konkretne produkty konkretnych producentów – niezgodnie z PZP. Jeśli Erbud zawrze umowę na kolejnych podwykonawców technologicznych, to musi rozwiązać problem skąd wziąć pieniądze, bo dziś pamięć do komputera kosztuje pięć razy więcej niż kilka miesięcy temu i całość technologii będzie kosztować więcej – tłumaczy specjalista.

I dodaje: – Przez blisko dwa lata staraliśmy się pomóc Erbudowi i Zamawiającemu w naprawieniu wielu oczywistych błędów projektowych, narażających obiekt na to, że nie będzie spełniał standardów rynkowych branży filmowej (nie mówiąc już o wysokich oczekiwaniach tzw. Hollywood), ale spotykaliśmy się z niezrozumieniem, nieraz wręcz atakami na nas, gdy wykazywaliśmy błędy projektowe i sugerowaliśmy jak można je poprawić technologicznie. W rezultacie istnieje ryzyko, że Toruniu buduje się muzeum, które będzie żarło prąd, a nie studio filmowe dostosowane do współczesnych potrzeb rynku. Rynek, który w ostatnich latach uległ wielu zmianom a które rozwój AI będzie dalej napędzać. Czy tego chcemy, czy nie. Poziom niekompetencji w realizacji tej inwestycji sięga zenitu, ale to bardzo długa historia. ●

Nowa S16 przez Mazury

Drogowcy mają problem

Generalna Dyrekcja Dróg przedstawiła zmieniony wariant przebiegu ekspresowej „szesnastki”.

Tomasz Kurs

Przez Mazury – ze wschodu na zachód – jedzie się obecnie malowniczą, ale krętą i wąską miejscami, drogą krajową nr 16. Drogowcy od dwóch dekad myślą o budowie szerokiej ekspresówki. Ale to napotyka protesty, bo odcinek od Mrągowa do Elku prowadzi przez najcenniejsze mazurskie tereny. Gdy jedni mieszkańcy i turyści domagają się inwestycji, inni są jej przeciwni, bo nowa droga przekształci mazurski krajobraz.

Przez lata drogowcy analizowali dziesiątki wariantów przebiegu trasy S16. Wydaje się, że obecne prace planistyczne to już ostatnie poprawki jedyne wariantu, który pozostał na placu boju.

Początkowo najbardziej prawdopodobna była budowa według wersji nazywanej wariantem B. Jest on zbliżony do obecnego przebiegu trasy krajowej „szesnastki” i zakładał budowę mostu przez południową część jeziora Tałty, tuż koło Mikołajek.

Pod koniec 2023 roku Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska zakwestionowała jednak ten pomysł. Uznała, że zagraża on przyrodzie i wskazała, że trasa powinna być zbudowana według innego przedstawionego przez drogowców wariantu, oznaczonego jako C. Prowadzi on drogę bardziej na północ od obecnej „szesnastki” i zakłada budowę mostów m.in. przez jeziora Juksty koło Mrągowa i Tałty niedaleko Rynu. Drogowcy zaakceptowali to rozwiązanie, ale prace nad jego ostateczną wersją ciągle trwają.

Zmiana przebiegu S16

W marcu pisaliśmy o tym, że Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska zażądała od drogowców przygotowyjących dokumentację do budowy drogi S16 przez Mazury, uzupełnienia raportu środowiskowego, w tym korekty trasy, tak żeby ominąć siedliska Orlika Krzykliwego

Drogowcy już pracę w tym zakresie wykonali. – 13 maja złożyliśmy aneks z wyjaśnieniami i czekamy na decyzję RDOŚ – wyjaśnia Marcin Pokojowski, dyrektor Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

W tej dokumentacji GDDKiA odniosła się do oczekiwań RDOŚ dotyczących ominięcia stref ochron-

• Przez lata drogowcy analizowali dziesiątki wariantów przebiegu trasy S16
FOT. ROBERT ROBASZEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

nych orlika krzykliwego, które zostałyby naruszone w proponowanym wariantcie C.

Taka sytuacja ma miejsce w okolicach Orzysza oraz Notysu (między Rynem i Mrągowem). Drogowcy w aneksie do raportu środowiskowego wskazali, że w okolicy Orzysza zmiana trasy jest niemożliwa, ponieważ teren ten jest zajęty przez poligon wojskowy, a dodatkowo ewentualne przesunięcie drogi naruszyłoby obszar Natura 2000.

W przypadku okolic Notysu GDDKiA przeanalizowała obejście strefy od południa oraz północy. Odrzuciła jednak obie możliwości. W pierw-

szym wypadku według drogowców zmiana trasy drogi S16 pociągnęłaby za sobą konieczność wydłużenia mostu nad jeziorem Tałty o około 250 m. budowy estakady na długości około 300 m wzdłuż zatoki Mrówki lub wzmocnienie podłoża gruntowego.

Drogowcy wskazali, że wydłużenie obiektu mostowego, budowa dodatkowej estakady bądź wzmocnienie podłoża gruntowego spowodowałaby wzrost kosztów budowy inwestycji o około 100-150 mln zł. Dodatkowo konieczne byłoby wyburzenie budynków jednego z gospodarstw, a linia brzegowa je-

ziora Tałty mogłaby ucierpieć na skutkach przybliżenia do niej drogi.

Mniejsza korekta

Obejście od północy to z kolei konieczność budowy dwóch dodatkowych estakad – jednej na długości około 300 m wzdłuż brzegu jeziora Tałty, drugiej na długości około 300 m wzdłuż zatoki Mrówki lub wzmocnienie podłoża gruntowego. Koszt tych działań określono na około 50-150 mln zł. Według drogowców taka zmiana spowoduje konflikty społeczne, bo przybliży drogę do terenów rekreacyjnych przy zatoce Mrówki i zabudowań mieszkalnych wsi Ławki.

Zamiast całkowitego omijania strefy, inwestor zaproponował natomiast mniejszą korektę, która chroni samo gniazdo i tylko w niewielkim stopniu narusza otulinę tego siedliska.

Raport został też uzupełniony o dodatkowe wyjaśnienia dotyczące akustyki i wpływu hałasu na otoczenie drogi.

Liczą na przyspieszenie

Drogowcy mają nadzieję, że teraz sprawy potoczą się już szybciej. Szef GDDKiA w Olsztynie powiedział, że podczas wyjazdowego posiedzenia komisji infrastruktury usłyszał z RDOŚ zapowiedzi, że procedury zostaną niedługo zakończone. ●

ODER-CENTER
ZAKUPY W SCHWEDT

Kinder czekoladki
różne rodzaje
1 kg = 11,90 €
opak. 100 g

Yogurette
różne rodzaje
1 kg = 11,90 €
opak. 100 g

PROMOCJA
1¹⁹

Kawa Dallmayr
ziarnista
różne rodzaje
opak. 1 kg

KitKat mini
różne rodzaje
1 kg = 9,17/8,50 €
n.c. = 3,79 €
cena za opak.

PROMOCJA
13⁹⁹

PROMOCJA
1⁹⁹

Batoniki Corny
różne rodzaje
1 kg = 11,93/
18,65 €
cena za opak.

Kawa Melitta Auslese
mielona
różne rodzaje
1 kg = 11,98 €
n.c. = 8,49 €
opak. 500 g

PROMOCJA
1⁷⁹

PROMOCJA
5⁹⁹

Chipsy funny-frisch
różne rodzaje
1 kg = 5,66/
9,00 €
cena za opak.

Czekolada Milka
różne rodzaje
1 kg = 13,06/
12,33 €
n.c. = 1,99 €
opak. 85/90 g

PROMOCJA
0⁹⁹

PROMOCJA
1¹¹

Żelki Hitschies
różne rodzaje
1 kg = 7,92 €
n.c. = 1,39 €
opak. 125 g

SAURE Drachenzungen
różne rodzaje
1 kg = 7,92 €
n.c. = 1,39 €
opak. 125 g

PROMOCJA
0⁹⁹

PROMOCJA
0⁹⁹

Wszystkie ceny w euro. n.c. = najniższa cena z ostatnich 30 dni.

EDEKA center • Landgrabenpark 1 • 16303 Schwedt/Oder • godziny otwarcia: pon. – sob. 8:00 – 20:00

Wydawca: Dritte EDEKA-Markt Minden-Hannover GmbH, Wittelsbacherallee 61, 32427 Minden

Koniec z przepelnionymi koszami na śmieci?

Butelkomaty przy plażach

Operator systemu kaucyjnego instaluje butelkomaty przy nadmorskich plażach.

Joanna Wiśniowska

Po pierwszym półroczu funkcjonowania [w pełnym zakresie – red.] systemu kaucyjnego możemy powiedzieć, że na stałe wpisał się on w nasze codzienne nawyki – mówi Anita Sowińska, wiceministra klimatu i środowiska.

Dodaje, że system stał się naturalnym elementem zakupów i zwrotu opakowań, a jednocześnie realnym narzędziem dbania o czystość przestrzeni publicznej i środowiska.

Półtora miliarda zwróconych butelek i puszek
Od początku działania systemu kaucyjnego do końca maja zwrócono 1,6 mld butelek i puszek objętych kaucją.

Dane za ten rok pokazują dużą dynamikę wzrostu zbiórki opakowań: od 28 mln na koniec stycznia, przez 300 mln do końca lutego, 520 mln do końca marca, aż po 1 mld do końca kwietnia i już 1,6 mld zebranych butelek i puszek do końca maja.

– To pokazuje, jak szybko i skutecznie system się rozwija i jak dobrze został przyjęty przez społeczeństwo. Warto też podkreślić, że w całym kraju funkcjonują już 62 tys. punkty zbiórki, z czego ponad połowa to małe i średnie sklepy, co pokazuje ogromne zaangażowanie przedsiębiorców – podkreśla Sowińska.

Choć ustawowy obowiązek zbiórki opakowań spoczywa na dużych sklepach o powierzchni powyżej 200 m kw., to już 32 tys. mniejszych punktów zdecydowało się dołączyć do systemu dobrowolnie. To 52 proc. wszystkich punktów zwrotu.

Większość z 1,6 mld opakowań zwrócono za pośrednictwem automatów kaucyjnych – aż 85 proc. Są one dostępne w 13 tys. lokalizacji. Jak zapowiada ministerstwo, operator PolKa (Polska Kaucja) stawia na rozwiązania „blisko ludzi” i instaluje właśnie automaty tuż przy plażach, m.in. w Mielnie, Gąskach i Sarbinowie w Zachodniopomorskiem, a także w Ustce na Pomorzu. Rozwija też cyfrowe zwroty kaucji na kartę płatniczą lub opaski RFID w parkach wodnych, dzięki czemu nie trzeba będzie stać w kolejkach po papierowe kupony.

– Pierwszy zwrotomat w nadmorskiej miejscowości działa już w Gą-

FOT. ROBERT KOWALEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

skach. Kolejne lokalizacje są sukcesywnie przygotowywane we współpracy z samorządami. W najbliższym czasie pojawią się zwrotomaty w Ustce – mówi Aleksandra Pruszkowska, dyrektorka ds. komunikacji w PolKa.

Przedstawicielka operatora podkreśla, że równolegle rozwijane są

rozwiązania mobilne, umożliwiające organizację punktów zbiórki podczas wydarzeń plenerowych oraz w miejscach o sezonowo zwiększonym natężeniu ruchu.

Z kolei ministerstwo dodaje, że Kaucja.pl wzmacnia dostępność punktów poprzez współpracę z największymi sieciami handlowymi.

Pety i kapsle to też duży problem

O opinię na temat stawiania automatów kaucyjnych przy plażach pytamy Magdalенę Jacoń z Kolektywu Czysta Plaża. To inicjatywa, w ramach której grupa Gdynianek zbiera śmieci podczas porannych spacerów. Rozmówczyni „Wyborczej” przyznaje, że wolałaby rozmawiać o konkretnych, nie zapowiedziach, a w butelkomatach przy bałtyckich plażach uwierzyć, gdy je zobaczy.

– Chciałabym, żeby się stało to jak najszybciej, zresztą nie tylko przy plażach, ale w jak największej liczbie miejsc – komentuje.

Już teraz jednak widać sukces systemu kaucyjnego: butelek i puszek porzuconych na plaży jest mniej. Wiele osób zaczęło je zbierać, by odnieść do sklepu dla odzyskania kaucji. Jednak to nie one są największym problemem Wybrzeża.

– Marzę o tym, żeby ktoś wymyślił i wprowadził automaty na pozbycie się petów i kapsli, bo to największa zmoza plaży. Są małe i ekipy sprzątające w ogóle ich nie wyłapują z piasku. Pozostaje jedynie apelować o to, żeby plażowicze ich nie wyrzucali na ziemię. To trochę donkiszoteria, ale warto próbować zmieniać nawyki – mówi członkini Kolektywu Czysta Plaża. ●

Olsztyn/34441852

OGŁOSZENIE

Wójt Gminy Ełk

podaje do publicznej wiadomości, że w Urzędzie Gminy w Ełku przy ul. T. Kościuszki 28 A, 19-300 Ełk, wywieszone są

wykazy nieruchomości gruntowej przeznaczonej do sprzedaży w trybie przetargu ustnego nieograniczonego stanowiącej działkę nr 2/15 o powierzchni 0,0500 ha obręb Rożyńsk oraz przeznaczonej do sprzedaży w trybie przetargu ustnego ograniczonego stanowiącej działkę nr 189/5 o powierzchni 0,0140 ha obręb Chruściele.

34441870

Slówko NOWOŚĆ

Literówka

Quizy, Sudoku

Krzyżówki

Szukaj w **APLIKACJI WYBORCZEJ**

Zeskanuj QR kod i pobierz aplikację

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

Lubuskie/34441682

Burmistrz Lubniewic
ogłasza I przetarg ustny nieograniczony

na sprzedaż udziałów w nieruchomości gruntowej położonej w obrębie ewidencyjnym Lubniewice, stanowiących własność Gminy Lubniewice. udziałów w nieruchomości gruntowej położonej w obrębie ewidencyjnym Lubniewice, stanowiących własność Gminy Lubniewice.

Lp.	Położenie (obwód ewidencyjny)	Nr działki	Wysokość udziału w działce	Powierzchnia działki (ha) Klasa gruntu	Dokument własności nr KW	Cena wywoławcza udziału w nieruchomości (cena netto w zł)	Wysokość wadium (w zł)	Przeznaczenie nieruchomości i sposób jej zagospodarowania
1.	Lubniewice, ul. Spokojna	595	1/60	0,0708	GW1U/00011219/5	950,00	100,00	Brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Lubniewice” działka o nr 595 jest położona na terenach o funkcji parkingów zbiorczych.
2.	Lubniewice, ul. Spokojna	595	1/60	0,0708	GW1U/00011219/5	950,00	100,00	Brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Lubniewice” działka o nr 595 jest położona na terenach o funkcji parkingów zbiorczych.
3.	Lubniewice, ul. Spokojna	595	1/60	0,0708	GW1U/00011219/5	950,00	100,00	Brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Lubniewice” działka o nr 595 jest położona na terenach o funkcji parkingów zbiorczych.
4.	Lubniewice, ul. Spokojna	595	1/60	0,0708	GW1U/00011219/5	950,00	100,00	Brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Lubniewice” działka o nr 595 jest położona na terenach o funkcji parkingów zbiorczych.

Opis nieruchomości
Działka nr 595 wraz z działką 596/8 stanowi drogę – ul. Spokojną. Wykorzystywana jest jako droga dojazdowa do zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, działek budowlanych oraz dojazd do kompleksu garaży. W obszarze działki przebiega sieć kanalizacji sanitarnej.

Warunki przetargu
Przetarg odbędzie się 06 sierpnia 2026 roku o godz. 10:00 w sali ślubów Urzędu Miejskiego w Lubniewicach (parter), ul. Jana Pawła II 51. Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wniesienie wadium, które należy wpłacić na rachunek Gminy Lubniewice prowadzony przez Bank Spółdzielczy w Lubniewicach nr **19 8369 0008 0050 0018 2000 0040** w takim terminie, aby najpóźniej w dniu 03 sierpnia 2026 r. wymagana kwota znajdowała się na w/w koncie. Przetarg jest ważny bez względu na liczbę uczestników, jeżeli przynajmniej jeden uczestnik zaoferuje co najmniej jedno postąpienie minimalne powyżej ceny wywoławczej. Ogłoszenie o przetargu zostaje wywieszone na tablicach ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Lubniewicach, w prasie regionalnej oraz umieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Lubniewice www.bip.lubniewice.pl. Dodatkowe informacje można uzyskać w Referacie Inwestycji i Nieruchomości Urzędu Miejskiego w Lubniewicach (pokój nr 12, oraz pod nr tel. 95 755 70 52 wew. 6).

34441897

Literówka • Quizy

Sudoku • Krzyżówki

Szukaj w **APLIKACJI WYBORCZEJ**

Zeskanuj QR kod i pobierz aplikację

W SPRZEDAŻY

Faworyci turnieju: Kylian Mbappe,
Lamine Yamal, Harry Kane, Leo Messi

Korespondencje z USA
„Za pięć dwunasta”

Rozmowy z Janem Urbanem
i Jackiem Laskowskim

Sylwetka Szymona Marciniaka

Program transmisji w TV

Magazyn do nabycia w punktach sprzedaży prasy, m.in: w salonach EMPIK, na stacjach benzynowych,
w salonikach Media Relay, w sklepach sieci Żabka i LIDL oraz w innych dobrych punktach sprzedaży prasy.
Zamówienia w internecie: **Prenumerata24.pl** (dostawa bezpłatna) lub **KulturalnySklep.pl**.

AB-I.7820.5.10.2024.IA

OBWIESZCZENIE WOJEWODY PODLASKIEGO

Zgodnie z art. 95 ust. 3, art. 72 ust. 6 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.) w związku z art. 11f ust. 3 i 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 311) oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691),

WOJEWODA PODLASKI PODAJE DO PUBLICZNEJ WIADOMOŚCI

że na wniosek Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad – właściwego zarządcy drogi, wydał decyzję Nr 12/2026 z dnia 24.06.2026 r. znak: AB-I.7820.5.10.2024.IA, o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej polegającej na budowie drogi ekspresowej S19 Dobrzyniewo – Sokółka odcinek: węzeł Czarna Białostocka (bez węzła) – węzeł Białystok Północ (bez węzła) i rozbudowie drogi krajowej Nr 19 (istniejącej obwodnicy Wasilkowa), do parametrów drogi ekspresowej, na terenie gminy Czarna Białostocka i gminy Wasilków, w ramach zadania pn.: „Projekt i budowa drogi ekspresowej S19 Dobrzyniewo – Sokółka odcinek: węzeł Czarna Białostocka (bez węzła) – węzeł Białystok Północ (bez węzła)” oraz zatwierdzenia podziału nieruchomości, dla której została wydana decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 28.09.2021 r. znak: W00Ś.420.4.2020.DK o środowiskowych uwarunkowaniach, utrzymana w mocy decyzją Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 30.12.2022 r. znak: DOOŚ-WDŚZO.420.67.2021.ISz.30, w zakresie robót budowlanych obejmujących:

- a) budowę drogi ekspresowej S19 o długości ok. 12 km, od km 22+759,59 do km 35+095,00, w ramach którego wchodzi rozbudowa drogi krajowej Nr 19 (istniejącej obwodnicy Wasilkowa), do parametrów drogi ekspresowej (odcinkowa dobudowa drugiej jezdni) o długości 4,6 km, na odcinku od km 30+493 do km 35+095,
- b) przebudowę węzła drogowego Wasilków,
- c) przebudowę i rozbudowę istniejącej drogi krajowej Nr 19, dróg powiatowych oraz dróg gminnych krzyżujących się z drogą ekspresową,
- d) przebudowę skrzyżowań i odcinków wlotowych dróg powiatowych i gminnych,
- e) budowę i przebudowę zjazdów,
- f) budowę obiektów inżynierskich (przejść górnych dla zwierząt – 2 szt., wiaduktów drogowych – 3 szt., mostów – 10 szt., przepustów melioracyjnych – 2 szt., przepustów dla małych zwierząt i płazów – 2 szt., przepustu dla pieszych – 1 szt.,
- g) rozbiorke obiektów inżynierskich (mostów, konstrukcji oporowych przy istniejącym moście),
- h) budowę zatok autobusowych, przejść i chodników dla pieszych,
- i) budowę odcinków dróg dla rowerów i dróg dla pieszych i rowerów,
- j) budowę infrastruktury związanej z drogą, w tym: odwodnienie, oświetlenie, kanał technologiczny,
- k) budowę urządzeń technicznych drogi, w tym: barier ochronnych, ogrodzenia drogi wraz z bramami i furtkami,
- l) budowę urządzeń odwadniających, w tym: rowów drogowych, kanalizacji deszczowej i zbiorników retencyjnych,
- l) budowę urządzeń służących ochronie środowiska, w tym: ekranów akustycznych, ekranów przeciwołnieniowych, płotków ochronno-naprowadzających, elementów systemu odwodnienia drogi (separatory, osadniki), itp.
- m) budowę i rozbudowę koryt rzek i sieci melioracyjnej, w tym rzeki Bartoszycha, Dopływu spod Studzianek i rzeki Czarna,
- n) budowę i przebudowę sieci wodociągowej, sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej, urządzeń melioracji wodnych, sieci telekomunikacyjnej oraz sieci elektroenergetycznej,
- o) wycinkę istniejącej zieleni oraz nasadzenia.

Przedmiotowa inwestycja planowana jest do realizacji na:
– **działkach stanowiących istniejący pas drogowy drogi krajowej Nr 19, o nr:**

GINA CZARNA BIAŁOSTOCKA
obręb 0015 Ponure – 29/5;

GINA WASILKÓW
obręb 0013 Wasilków – 322/3, 1562/1;
obręb 0009 Sochonie – 562;

– **działkach w całości przeznaczonych pod projektowaną drogę ekspresową S19, o nr:**

GINA CZARNA BIAŁOSTOCKA
obręb 0015 Ponure – 29/9;

GINA WASILKÓW
obręb 0013 Wasilków – 11, 334/152, 334/155, 1562/8;
obręb 0009 Sochonie – 171/7;

– **działkach ulegających podziałowi, przeznaczonych pod projektowany pas drogowy drogi ekspresowej S19 oraz projektowane pasy drogowe innych dróg publicznych, o nr:**

GINA CZARNA BIAŁOSTOCKA
obręb 0015 Ponure

- 1. 29/6 dzielona na działki: 29/10 o pow. 0,1116 ha (przeznaczona pod drogę), 29/11 o pow. 1,1876 ha (przeznaczona pod drogę), 29/12 o pow. 2,6315 ha (przeznaczona pod drogę), 29/13 o pow. 0,3421 ha (przeznaczona pod drogę);
- 2. 29/7 dzielona na działki: 29/14 o pow. 0,3401 ha (przeznaczona pod drogę), 29/15 o pow. 0,6095 ha (przeznaczona pod drogę), 29/16 o pow. 1,4927 ha (przeznaczona pod drogę);
- 3. 29/8 dzielona na działki: 29/17 o pow. 0,2682 ha (przeznaczona pod drogę), 29/18 o pow. 3,3096 ha (przeznaczona pod drogę);
- 4. 159 dzielona na działki: 159/1 o pow. 5,2312 ha (przeznaczona pod drogę), 159/2 o pow. 0,0254 ha (przeznaczona pod drogę), 159/3 o pow. 0,0055 ha (przeznaczona pod drogę), 159/4 o pow. 18,0821 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 5. 169 dzielona na działki: 169/1 o pow. 7,1949 ha (przeznaczona pod drogę), 169/2 o pow. 0,0074 ha (przeznaczona pod drogę), 169/3 o pow. 23,2959 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 6. 179/3 dzielona na działki: 179/4 o pow. 0,0018 ha (przeznaczona pod drogę), 179/5 o pow. 11,1662 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 7. 180 dzielona na działki: 180/1 o pow. 0,0721 ha (przeznaczona pod drogę), 180/2 o pow. 0,44 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 8. 181/4 dzielona na działki: 181/5 o pow. 0,5903 ha (przeznaczona pod drogę), 181/6 o pow. 0,0078 ha (przeznaczona pod drogę),

- 181/7 o pow. 8,7409 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 9. 182/2 dzielona na działki: 182/3 o pow. 4,4068 ha (przeznaczona pod drogę), 182/4 o pow. 0,3185 ha (w dotychczasowym władaniu), 182/5 o pow. 0,1732 ha (przeznaczona pod drogę), 182/6 o pow. 15,0797 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 10. 183/1 dzielona na działki: 183/3 o pow. 0,0305 ha (przeznaczona pod drogę), 183/4 o pow. 0,0264 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 11. 183/2 dzielona na działki: 183/5 o pow. 0,9610 ha (przeznaczona pod drogę), 183/6 o pow. 0,1031 ha (przeznaczona pod drogę), 183/7 o pow. 0,9736 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 12. 184 dzielona na działki: 184/1 o pow. 0,0560 ha (przeznaczona pod drogę), 184/2 o pow. 1,2260 ha (przeznaczona pod drogę), 184/3 o pow. 0,0284 ha (przeznaczona pod drogę), 184/4 o pow. 2,0759 ha (w dotychczasowym władaniu), 184/5 o pow. 12,1906 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 13. 230/1 dzielona na działki: 230/3 o pow. 0,8918 ha (przeznaczona pod drogę), 230/4 o pow. 0,0160 ha (przeznaczona pod drogę), 230/5 o pow. 12,5340 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 14. 231/2 dzielona na działki: 231/3 o pow. 0,4965 ha (przeznaczona pod drogę), 231/4 o pow. 12,5018 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 15. 232/1 dzielona na działki: 232/3 o pow. 7,7735 ha (przeznaczona pod drogę), 232/4 o pow. 0,0185 ha (przeznaczona pod drogę), 232/5 o pow. 0,0167 ha (przeznaczona pod drogę), 232/6 o pow. 41,4361 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 16. 234 dzielona na działki: 234/1 o pow. 0,0041 ha (przeznaczona pod drogę), 234/2 o pow. 15,5660 ha (w dotychczasowym władaniu);

GINA WASILKÓW

obręb 0002 Horodnianska

- 17. 21 dzielona na działki: 21/1 o pow. 0,0410 ha (przeznaczona pod drogę), 21/2 o pow. 0,4794 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 18. 31 dzielona na działki: 31/1 o pow. 0,1328 ha (przeznaczona pod drogę), 31/2 o pow. 2,0178 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 19. 32 dzielona na działki: 32/1 o pow. 0,9745 ha (przeznaczona pod drogę), 32/2 o pow. 0,2100 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 20. 33 dzielona na działki: 33/1 o pow. 2,6050 ha (przeznaczona pod drogę), 33/2 o pow. 0,6512 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 21. 34 dzielona na działki: 34/1 o pow. 0,2774 ha (przeznaczona pod drogę), 34/2 o pow. 1,1042 ha (przeznaczona pod drogę), 34/3 o pow. 0,1117 ha (przeznaczona pod drogę), 34/4 o pow. 0,7378 ha (przeznaczona pod drogę);
- 22. 35 dzielona na działki: 35/1 o pow. 0,5091 ha (przeznaczona pod drogę), 35/2 o pow. 0,0278 ha (przeznaczona pod drogę), 35/3 o pow. 0,0922 ha (przeznaczona pod drogę), 35/4 o pow. 0,8332 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 23. 42 dzielona na działki: 42/1 o pow. 0,7768 ha (przeznaczona pod drogę), 42/2 o pow. 0,0375 ha (przeznaczona pod drogę), 42/3 o pow. 0,4463 ha (w dotychczasowym władaniu), 42/4 o pow. 1,9646 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 24. 43 dzielona na działki: 43/1 o pow. 0,0303 ha (przeznaczona pod drogę), 43/2 o pow. 0,0159 ha (przeznaczona pod drogę);
- 25. 44 dzielona na działki: 44/1 o pow. 0,1062 ha (przeznaczona pod drogę), 44/2 o pow. 0,4561 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 26. 45 dzielona na działki: 45/1 o pow. 0,0810 ha (przeznaczona pod drogę), 45/2 o pow. 0,4003 ha (przeznaczona pod drogę), 45/3 o pow. 0,0774 ha (przeznaczona pod drogę), 45/4 o pow. 0,0862 ha (w dotychczasowym władaniu), 45/5 o pow. 0,1521 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 27. 46 dzielona na działki: 46/1 o pow. 0,1352 ha (przeznaczona pod drogę), 46/2 o pow. 2,5211 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 28. 50 dzielona na działki: 50/1 o pow. 0,0318 ha (przeznaczona pod drogę), 50/2 o pow. 0,1732 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 29. 51 dzielona na działki: 51/1 o pow. 0,1326 ha (przeznaczona pod drogę), 51/2 o pow. 0,1301 ha (przeznaczona pod drogę), 51/3 o pow. 0,5045 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 30. 52 dzielona na działki: 52/1 o pow. 0,0060 ha (przeznaczona pod drogę), 52/2 o pow. 0,2469 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 31. 53 dzielona na działki: 53/1 o pow. 0,1675 ha (przeznaczona pod drogę), 53/2 o pow. 2,6879 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 32. 54 dzielona na działki: 54/1 o pow. 0,0201 ha (przeznaczona pod drogę), 54/2 o pow. 0,1054 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 33. 103/5 dzielona na działki: 103/6 o pow. 0,9812 ha (przeznaczona pod drogę), 103/7 o pow. 0,6143 ha (w dotychczasowym władaniu), 103/8 o pow. 12,0995 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 34. 104/2 dzielona na działki: 104/4 o pow. 0,0249 ha (przeznaczona pod drogę), 104/5 o pow. 0,0457 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 35. 104/3 dzielona na działki: 104/6 o pow. 2,4356 ha (przeznaczona pod drogę), 104/7 o pow. 0,1907 ha (przeznaczona pod drogę), 104/8 o pow. 5,4775 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 36. 105/2 dzielona na działki: 105/5 o pow. 0,0516 ha (przeznaczona

- pod drogę), 105/6 o pow. 0,4525 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 37. 105/4 dzielona na działki: 105/7 o pow. 0,5994 ha (przeznaczona pod drogę), 105/8 o pow. 0,3477 ha (przeznaczona pod drogę), 105/9 o pow. 19,9373 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 38. 110/2 dzielona na działki: 110/4 o pow. 0,0241 ha (przeznaczona pod drogę), 110/5 o pow. 0,0039 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 39. 110/3 dzielona na działki: 110/6 o pow. 0,8034 ha (przeznaczona pod drogę), 110/7 o pow. 0,1468 ha (przeznaczona pod drogę), 110/8 o pow. 19,3397ha (w dotychczasowym władaniu);

obręb 0010 Studzianki

- 40. 48 dzielona na działki: 48/1 o pow. 0,0808 ha (przeznaczona pod drogę), 48/2 o pow. 0,7056 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 41. 50 dzielona na działki: 50/1 o pow. 0,5644 ha (przeznaczona pod drogę), 50/2 o pow. 0,1489 ha (przeznaczona pod drogę);
- 42. 57 dzielona na działki: 57/1 o pow. 0,0540 ha (przeznaczona pod drogę), 57/2 o pow. 0,3123 ha (przeznaczona pod drogę), 57/3 o pow. 8,5928 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 43. 226/2 dzielona na działki: 226/4 o pow. 0,2689 ha (przeznaczona pod drogę), 226/5 o pow. 0,6124 ha (przeznaczona pod drogę), 226/6 o pow. 0,5461 ha (przeznaczona pod drogę), 226/7 o pow. 0,3587 ha (w dotychczasowym władaniu), 226/8 o pow. 4,5326 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 44. 226/3 dzielona na działki: 226/9 o pow. 0,8864 ha (przeznaczona pod drogę), 226/10 o pow. 0,1903 ha (w dotychczasowym władaniu);

obręb 0013 Wasilków

- 45. 9/2 dzielona na działki: 9/4 o pow. 0,1553 ha (przeznaczona pod drogę), 9/5 o pow. 1,2355 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 46. 9/3 dzielona na działki: 9/6 o pow. 0,4058 ha (przeznaczona pod drogę), 9/7 o pow. 1,1025 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 47. 10 dzielona na działki: 10/1 o pow. 0,0219 ha (przeznaczona pod drogę), 10/2 o pow. 0,1141 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 48. 12 dzielona na działki: 12/1 o pow. 0,3424 ha (przeznaczona pod drogę), 12/2 o pow. 0,2806 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 49. 13 dzielona na działki: 13/1 o pow. 0,2371 ha (przeznaczona pod drogę), 13/2 o pow. 0,5731 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 50. 15/1 dzielona na działki: 15/2 o pow. 0,0163 ha (przeznaczona pod drogę), 15/3 o pow. 1, 4097 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 51. 18 dzielona na działki: 18/1 o pow. 0,0263 ha (przeznaczona pod drogę), 18/2 o pow. 1,2136 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 52. 22/6 dzielona na działki: 22/15 o pow. 1,3734 ha (przeznaczona pod drogę), 22/16 o pow. 0,0163 ha (przeznaczona pod drogę), 22/17 o pow. 4,2870 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 53. 22/7 dzielona na działki: 22/18 o pow. 1,0716 ha (przeznaczona pod drogę), 22/19 o pow. 3,1481 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 54. 22/8 dzielona na działki: 22/20 o pow. 0,6083 ha (przeznaczona pod drogę), 22/21 o pow. 2,8065 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 55. 23 dzielona na działki: 23/1 o pow. 0,0369 ha (przeznaczona pod drogę), 23/2 o pow. 0,7790 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 56. 24/3 dzielona na działki: 24/4 o pow. 1,6517 ha (przeznaczona pod drogę), 24/5 o pow. 2,6846 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 57. 25 dzielona na działki: 25/1 o pow. 1,2518 ha (przeznaczona pod drogę), 25/2 o pow. 0,5912 ha (przeznaczona pod drogę), 25/3 o pow. 1,5421 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 58. 26/1 dzielona na działki: 26/2 o pow. 3,3363 ha (przeznaczona pod drogę), 26/3 o pow. 1,4483 ha (przeznaczona pod drogę), 26/4 o pow. 9,8462 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 59. 28 dzielona na działki: 28/1 o pow. 0,0418 ha (przeznaczona pod drogę), 28/2 o pow. 0,0263 ha (przeznaczona pod drogę), 28/3 o pow. 0,3462 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 60. 115/9 dzielona na działki: 115/14 o pow. 0,0379 ha (przeznaczona pod drogę), 115/15 o pow. 0,2941 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 61. 116/1 dzielona na działki: 116/8 o pow. 0,6320 ha (przeznaczona pod drogę), 116/9 o pow. 0,8647 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 62. 116/3 dzielona na działki: 116/12 o pow. 0,0067 ha (przeznaczona pod drogę), 116/13 o pow. 0,4527 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 63. 116/4 dzielona na działki: 116/14 o pow. 0,0088 ha (przeznaczona pod drogę), 116/15 o pow. 0,2917 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 64. 116/5 dzielona na działki: 116/16 o pow. 0,0046 ha (przeznaczona pod drogę), 116/17 o pow. 0,2960 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 65. 116/7 dzielona na działki: 116/10 o pow. 0,3120 ha (przeznaczona pod drogę), 116/11 o pow. 0,1034 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 66. 117 dzielona na działki: 117/1 o pow. 0,0077 ha (przeznaczona pod drogę), 117/2 o pow. 0,3688 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 67. 135 dzielona na działki: 135/1 o pow. 0,0436 ha (przeznaczona pod drogę), 135/2 o pow. 0,5505 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 68. 151/1 dzielona na działki: 151/2 o pow. 0,6399 ha (przeznaczona pod drogę), 151/3 o pow. 2,7683 ha (w dotychczasowym władaniu);
- 69. 170/2 dzielona na działki: 170/3 o pow. 0,0141 ha (przeznaczona pod drogę), 170/4 o pow. 0,2761 ha (w dotychczasowym władaniu);

70. 184/2 dzielona na działki: 184/3 o pow. 0,3883 ha (przeznaczona pod drogę), 184/4 o pow. 0,9898 ha (w dotychczasowym władaniu);
71. 185/2 dzielona na działki: 185/3 o pow. 0,0175 ha (przeznaczona pod drogę), 185/4 o pow. 0,4126 ha (w dotychczasowym władaniu);
72. 187 dzielona na działki: 187/1 o pow. 0,0417 ha (przeznaczona pod drogę), 187/2 o pow. 0,1115 ha (przeznaczona pod drogę), 187/3 o pow. 1,3783 ha (w dotychczasowym władaniu);
73. 193/5 dzielona na działki: 193/8 o pow. 0,1755 ha (przeznaczona pod drogę), 193/9 o pow. 0,2242 ha (przeznaczona pod drogę), 193/10 o pow. 0,3896 ha (w dotychczasowym władaniu);
74. 193/7 dzielona na działki: 193/11 o pow. 0,7053 ha (przeznaczona pod drogę), 193/12 o pow. 1,6766 ha (przeznaczona pod drogę), 193/13 o pow. 0,3921 ha (przeznaczona pod drogę), 193/14 o pow. 0,0114 ha (przeznaczona pod drogę), 193/15 o pow. 14,1239 ha (w dotychczasowym władaniu);
75. 209/2 dzielona na działki: 209/3 o pow. 0,0150 ha (przeznaczona pod drogę), 209/4 o pow. 0,0204 ha (przeznaczona pod drogę), 209/5 o pow. 0,5153 ha (w dotychczasowym władaniu);
76. 239/2 dzielona na działki: 239/4 o pow. 0,0227 ha (przeznaczona pod drogę), 239/5 o pow. 0,0084 ha (przeznaczona pod drogę);
77. 288/2 dzielona na działki: 288/4 o pow. 0,0088 ha (przeznaczona pod drogę), 288/5 o pow. 0,0802 ha (w dotychczasowym władaniu);
78. 307/2 dzielona na działki: 307/3 o pow. 0,2669 ha (przeznaczona pod drogę), 307/4 o pow. 0,9641 ha (w dotychczasowym władaniu);
79. 316/2 dzielona na działki: 316/3 o pow. 0,0622 ha (przeznaczona pod drogę), 316/4 o pow. 1,3104 ha (w dotychczasowym władaniu);
80. 321/4 dzielona na działki: 321/5 o pow. 0,0046 ha (przeznaczona pod drogę), 321/6 o pow. 0,3889 ha (w dotychczasowym władaniu);
81. 322/5 dzielona na działki: 322/6 o pow. 0,0502 ha (przeznaczona pod drogę), 322/7 o pow. 0,2322 ha (w dotychczasowym władaniu);
82. 329/3 dzielona na działki: 329/4 o pow. 0,0394 ha (przeznaczona pod drogę), 329/5 o pow. 5,0973 ha (w dotychczasowym władaniu);
83. 331/2 dzielona na działki: 331/4 o pow. 0,6944 ha (przeznaczona pod drogę), 331/5 o pow. 0,0706 ha (przeznaczona pod drogę), 331/6 o pow. 2,4351 ha (w dotychczasowym władaniu);
84. 331/3 dzielona na działki: 331/7 o pow. 0,0207 ha (przeznaczona pod drogę), 331/8 o pow. 11,6838 ha (w dotychczasowym władaniu);
85. 332/6 dzielona na działki: 332/94 o pow. 0,1294 ha (przeznaczona pod drogę), 332/95 o pow. 0,0224 ha (przeznaczona pod drogę);
86. 332/12 dzielona na działki: 332/88 o pow. 0,0331 ha (przeznaczona pod drogę), 332/89 o pow. 0,0087 ha (przeznaczona pod drogę), 332/90 o pow. 0,0872 ha (przeznaczona pod drogę), 332/91 o pow. 0,2120 ha (w dotychczasowym władaniu);
87. 332/13 dzielona na działki: 332/92 o pow. 0,2490 ha (przeznaczona pod drogę), 332/93 o pow. 0,0634 ha (przeznaczona pod drogę);
88. 333/2 dzielona na działki: 333/4 o pow. 0,0025 ha (przeznaczona pod drogę), 333/5 o pow. 0,1214 ha (przeznaczona pod drogę), 333/6 o pow. 0,0158 ha (w dotychczasowym władaniu);
89. 334/153 dzielona na działki: 334/273 o pow. 0,5220 ha (przeznaczona pod drogę), 334/274 o pow. 0,6122 ha (w dotychczasowym władaniu);
90. 334/188 dzielona na działki: 334/275 o pow. 0,0488 ha (przeznaczona pod drogę), 334/276 o pow. 0,3777 ha (w dotychczasowym władaniu);
91. 334/198 dzielona na działki: 334/277 o pow. 0,1422 ha (przeznaczona pod drogę), 334/278 o pow. 0,7996 ha (w dotychczasowym władaniu);
92. 334/199 dzielona na działki: 334/279 o pow. 0,2053 ha (przeznaczona pod drogę), 334/280 o pow. 0,4429 ha (w dotychczasowym władaniu);
93. 334/200 dzielona na działki: 334/281 o pow. 0,0733 ha (przeznaczona pod drogę), 334/282 o pow. 0,5130 ha (w dotychczasowym władaniu);
94. 334/201 dzielona na działki: 334/283 o pow. 0,1320 ha (przeznaczona pod drogę), 334/284 o pow. 0,5984 ha (w dotychczasowym władaniu);
95. 340/2 dzielona na działki: 340/3 o pow. 0,2034 ha (przeznaczona pod drogę), 340/4 o pow. 0,5330 ha (przeznaczona pod drogę), 340/5 o pow. 1,3801 ha (w dotychczasowym władaniu);
96. 342 dzielona na działki: 342/1 o pow. 0,0014 ha (przeznaczona pod drogę), 342/2 o pow. 0,1333 ha (przeznaczona pod drogę), 342/3 o pow. 0,8248 ha (w dotychczasowym władaniu);
97. 343 dzielona na działki: 343/1 o pow. 0,2119 ha (przeznaczona pod drogę), 343/2 o pow. 1,4273 ha (w dotychczasowym władaniu);
98. 344 dzielona na działki: 344/1 o pow. 0,1215 ha (przeznaczona pod drogę), 344/2 o pow. 0,2113 ha (w dotychczasowym władaniu);
99. 345 dzielona na działki: 345/1 o pow. 0,0195 ha (przeznaczona pod drogę), 345/2 o pow. 0,0625 ha (w dotychczasowym władaniu);
100. 347/22 dzielona na działki: 347/5 o pow. 0,0998 ha (przeznaczona pod drogę), 347/6 o pow. 1,1916 ha (w dotychczasowym władaniu);
101. 347/3 dzielona na działki: 347/7 o pow. 0,0363 ha (przeznaczona pod drogę), 347/8 o pow. 0,8935 ha (w dotychczasowym władaniu);
102. 347/4 dzielona na działki: 347/9 o pow. 0,0227 ha (przeznaczona pod drogę), 347/10 o pow. 0,9072 ha (w dotychczasowym władaniu);
103. 348 dzielona na działki: 348/1 o pow. 0,0123 ha (przeznaczona pod drogę), 348/2 o pow. 1,7428 ha (w dotychczasowym władaniu);
104. 395/22 dzielona na działki: 395/39 o pow. 0,0039 ha (przeznaczona pod drogę), 395/40 o pow. 0,1523 ha (w dotychczasowym władaniu);
105. 395/23 dzielona na działki: 395/35 o pow. 0,0213 ha (przeznaczona pod drogę), 395/36 o pow. 0,3173 ha (w dotychczasowym władaniu);
106. 395/24 dzielona na działki: 395/37 o pow. 0,0056 ha (przeznaczona pod drogę), 395/38 o pow. 1,8761 ha (w dotychczasowym władaniu);
107. 395/28 dzielona na działki: 395/33 o pow. 0,0020 ha (przeznaczona pod drogę), 395/34 o pow. 40,0742 ha (w dotychczasowym władaniu);
108. 1537/1 dzielona na działki: 1537/2 o pow. 2,2608 ha (przeznaczona pod drogę), 1537/3 o pow. 0,0256 ha (przeznaczona pod drogę),

- 1537/4 o pow. 10,2303 ha (w dotychczasowym władaniu);
109. 1549/6 dzielona na działki: 1549/17 o pow. 0,5278 ha (przeznaczona pod drogę), 1549/18 o pow. 2,3819 ha (w dotychczasowym władaniu);
110. 1549/7 dzielona na działki: 1549/19 o pow. 0,5349 ha (przeznaczona pod drogę), 1549/20 o pow. 1,7456 ha (w dotychczasowym władaniu);
111. 1549/8 dzielona na działki: 1549/21 o pow. 0,3462 ha (przeznaczona pod drogę), 1549/22 o pow. 1,2682 ha (w dotychczasowym władaniu);
112. 1549/9 dzielona na działki: 1549/23 o pow. 0,4260 ha (przeznaczona pod drogę), 1549/24 o pow. 1,1821 ha (w dotychczasowym władaniu);
113. 1549/10 dzielona na działki: 1549/13 o pow. 0,5515 ha (przeznaczona pod drogę), 1549/14 o pow. 1,0524 ha (w dotychczasowym władaniu);
114. 1549/11 dzielona na działki: 1549/15 o pow. 0,8654 ha (przeznaczona pod drogę), 1549/16 o pow. 0,9109 ha (w dotychczasowym władaniu);
115. 1562/9 dzielona na działki: 1562/14 o pow. 0,0882 ha (przeznaczona pod drogę), 1562/15 o pow. 0,4896 ha (w dotychczasowym władaniu);
116. 1564/3 dzielona na działki: 1564/6 o pow. 0,5764 ha (przeznaczona pod drogę), 1564/7 o pow. 1,8000 ha (w dotychczasowym władaniu);
117. 1564/4 dzielona na działki: 1564/8 o pow. 0,0165 ha (przeznaczona pod drogę), 1564/9 o pow. 0,0056 ha (przeznaczona pod drogę), 1564/10 o pow. 0,25 ha (w dotychczasowym władaniu);
118. 1566/9 dzielona na działki: 1566/17 o pow. 0,0046 ha (przeznaczona pod drogę), 1566/18 o pow. 0,0054 ha (przeznaczona pod drogę), 1566/19 o pow. 0,9315 ha (w dotychczasowym władaniu);
119. 1566/14 dzielona na działki: 1566/15 o pow. 0,0251 ha (przeznaczona pod drogę), 1566/16 o pow. 0,2309 ha (w dotychczasowym władaniu);
120. 1567/3 dzielona na działki: 1567/4 o pow. 0,0479 ha (przeznaczona pod drogę), 1567/5 o pow. 0,0835 ha (przeznaczona pod drogę), 1567/6 o pow. 0,3952 ha (przeznaczona pod drogę), 1567/7 o pow. 0,1422 ha (przeznaczona pod drogę), 1567/8 o pow. 3,7845 ha (w dotychczasowym władaniu);
121. 1637/3 dzielona na działki: 1637/4 o pow. 0,7358 ha (przeznaczona pod drogę), 1637/5 o pow. 26,4602 ha (w dotychczasowym władaniu);
122. 1638 dzielona na działki: 1638/1 o pow. 0,2511 ha (przeznaczona pod drogę), 1638/2 o pow. 0,4674 ha (w dotychczasowym władaniu);
123. 1640 dzielona na działki: 1640/1 o pow. 1,8078 ha (przeznaczona pod drogę), 1640/2 o pow. 1,8065 ha (przeznaczona pod drogę), 1640/3 o pow. 23,7299 ha (w dotychczasowym władaniu);
124. 1641 dzielona na działki: 1641/1 o pow. 0,5811 ha (przeznaczona pod drogę), 1641/2 o pow. 0,5467 ha (przeznaczona pod drogę), 1641/3 o pow. 0,0212 ha (przeznaczona pod drogę);
125. 1642 dzielona na działki: 1642/1 o pow. 0,3409 ha (przeznaczona pod drogę), 1642/2 o pow. 0,3137 ha (przeznaczona pod drogę), 1642/3 o pow. 0,0187 ha (przeznaczona pod drogę), 1642/4 o pow. 0,3599 ha (w dotychczasowym władaniu);
126. 1643 dzielona na działki: 1643/1 o pow. 0,2825 ha (przeznaczona pod drogę), 1643/2 o pow. 0,2460 ha (przeznaczona pod drogę), 1643/3 o pow. 0,5532 ha (w dotychczasowym władaniu);
127. 1644 dzielona na działki: 1644/1 o pow. 0,2905 ha (przeznaczona pod drogę), 1644/2 o pow. 0,2430 ha (przeznaczona pod drogę), 1644/3 o pow. 0,8124 ha (w dotychczasowym władaniu);
128. 1645 dzielona na działki: 1645/1 o pow. 0,0919 ha (przeznaczona pod drogę), 1645/2 o pow. 0,1775 ha (przeznaczona pod drogę), 1645/3 o pow. 0,94 ha (w dotychczasowym władaniu);
129. 1646 dzielona na działki: 1646/1 o pow. 0,0857 ha (przeznaczona pod drogę), 1646/2 o pow. 0,6487 ha (w dotychczasowym władaniu);
130. 1647 dzielona na działki: 1647/1 o pow. 0,0371 ha (przeznaczona pod drogę), 1647/2 o pow. 0,9203 ha (w dotychczasowym władaniu);
131. 6163 dzielona na działki: 6163/1 o pow. 0,2578 ha (przeznaczona pod drogę), 6163/2 o pow. 0,0527 ha (w dotychczasowym władaniu), 6163/3 o pow. 0,0589 ha (w dotychczasowym władaniu), 6163/4 o pow. 0,0338 ha (przeznaczona pod drogę); 6163/5 o pow. 17,3151 ha (przeznaczona pod drogę);
132. 6164 dzielona na działki: 6164/1 o pow. 0,0033 ha (przeznaczona pod drogę), 6164/2 o pow. 12,9085 ha (przeznaczona pod drogę);
133. 334/285 dzielona na działki: 334/287 o pow. 0,3596 ha (przeznaczona pod drogę), 334/288 o pow. 78,2684 ha (w dotychczasowym władaniu);

obręb 0009 Sochonie

134. 9/2 dzielona na działki: 9/3 o pow. 0,0187 ha (przeznaczona pod drogę), 9/4 o pow. 1,0088 ha (w dotychczasowym władaniu);
135. 10/4 dzielona na działki: 10/6 o pow. 0,0370 ha (przeznaczona pod drogę), 10/7 o pow. 0,5446 ha (w dotychczasowym władaniu);
136. 25/2 dzielona na działki: 25/4 o pow. 0,4462 ha (przeznaczona pod drogę), 25/5 o pow. 0,5720 ha (w dotychczasowym władaniu);
137. 168/2 dzielona na działki: 168/6 o pow. 0,0205 ha (przeznaczona pod drogę), 168/7 o pow. 0,0805 ha (w dotychczasowym władaniu);
138. 170/3 dzielona na działki: 170/3 o pow. 0,2267 ha (przeznaczona pod drogę), 170/8 o pow. 0,4028 ha (w dotychczasowym władaniu);
139. 179/6 dzielona na działki: 179/7 o pow. 0,0308 ha (przeznaczona pod drogę), 179/8 o pow. 2,1823 ha (w dotychczasowym władaniu);
140. 190/2 dzielona na działki: 190/3 o pow. 0,2397 ha (przeznaczona pod drogę), 190/4 o pow. 0,6363 ha (w dotychczasowym władaniu);
141. 328/3 dzielona na działki: 328/4 o pow. 0,0096 ha (przeznaczona pod drogę), 328/5 o pow. 0,1197 ha (w dotychczasowym władaniu);
142. 384/6 dzielona na działki: 384/9 o pow. 0,0970 ha (przeznaczona pod drogę), 384/10 o pow. 0,4351 ha (w dotychczasowym władaniu);
143. 384/7 dzielona na działki: 384/11 o pow. 0,0998 ha (przeznaczona

- pod drogę), 384/12 o pow. 0,1496 ha (w dotychczasowym władaniu);
144. 395/2 dzielona na działki: 395/3 o pow. 0,3834 ha (przeznaczona pod drogę), 395/4 o pow. 0,7147 ha (w dotychczasowym władaniu);
145. 402/2 dzielona na działki: 402/4 o pow. 0,0162 ha (przeznaczona pod drogę), 402/5 o pow. 0,7378 ha (w dotychczasowym władaniu);
146. 402/3 dzielona na działki: 402/6 o pow. 0,3613 ha (przeznaczona pod drogę), 402/7 o pow. 0,2620 ha (w dotychczasowym władaniu);
147. 563 dzielona na działki: 563/1 o pow. 0,5554 ha (w dotychczasowym władaniu), 563/2 o pow. 0,5534 ha (w dotychczasowym władaniu), 563/3 o pow. 4,9107 ha (przeznaczona pod drogę).

– **działkach stanowiących nieruchomości, z których korzystanie będzie ograniczone (tzw. „czasowe zajęcie”), niezbędnych podczas realizacji inwestycji, o nr:**

GINA CZARNA BIAŁOSTOCKA

obręb 0015 Ponure – 29/5, 159/4 (przed podziałem 159), 169/3 (przed podziałem 169), 179/2, 180/2 (przed podziałem 180), 181/3, 181/7 (przed podziałem 181/4), 182/1, 182/4 (przed podziałem 182/2), 182/6 (przed podziałem 182/2), 183/4 (przed podziałem 183/1), 183/7 (przed podziałem 183/2), 184/4 (przed podziałem 184), 184/5 (przed podziałem 184), 232/6 (przed podziałem 232/1);

obręb 0017 Ruda Rzeczka – 100;

GINA WASILKÓW

obręb 0013 Wasilków – 1/5, 9/5 (przed podziałem 9/2), 9/7 (przed podziałem 9/3), 10/2 (przed podziałem 10), 23/2 (przed podziałem 23), 24/5 (przed podziałem 24/3), 25/3 (przed podziałem 25), 28/3 (przed podziałem 28), 115/15 (przed podziałem 115/9), 116/13 (przed podziałem 116/3), 135/2 (przed podziałem 135), 170/4 (przed podziałem 170/2), 185/4 (przed podziałem 185/2), 187/3 (przed podziałem 187), 193/15 (przed podziałem 193/7), 193/15 (przed podziałem 193/7), 316/4 (przed podziałem 316/2), 317/2, 321/6 (przed podziałem 321/4), 322/7 (przed podziałem 322/5), 332/91 (przed podziałem 332/12), 333/6 (przed podziałem 333/2), 333/3, 334/274 (przed podziałem 334/153), 334/192, 334/284 (przed podziałem 334/201), 334/288 (przed podziałem 334/285), 340/5 (przed podziałem 340/2), 345/2 (przed podziałem 345), 347/8 (przed podziałem 347/3), 395/36 (przed podziałem 395/23), 1549/18 (przed podziałem 1549/6), 1549/20 (przed podziałem 1549/7), 1549/24 (przed podziałem 1549/9), 1549/16 (przed podziałem 1549/11), 1564/10 (przed podziałem 1564/4), 1566/19 (przed podziałem 1566/9), 1566/16 (przed podziałem 1566/14), 1567/8 (przed podziałem 1567/3), 1637/5 (przed podziałem 1637/3), 1642/4 (przed podziałem 1642);

obręb 0002 Horodnianska – 21/2 (przed podziałem 21), 25, 26/1, 26/2, 31/2 (przed podziałem 31), 33/2 (przed podziałem 33), 35/4 (przed podziałem 35), 42/3 (przed podziałem 42), 42/4 (przed podziałem 42), 44/2 (przed podziałem 44), 45/4 (przed podziałem 45), 45/5 (przed podziałem 45), 50/2 (przed podziałem 50), 51/3 (przed podziałem 51), 53/2 (przed podziałem 53), 103/4, 103/7 (przed podziałem 103/5), 104/1, 104/5 (przed podziałem 104/2), 104/8 (przed podziałem 104/3), 105/6 (przed podziałem 105/2), 105/3, 105/9 (przed podziałem 105/4);

obręb 0009 Sochonie – 25/5 (przed podziałem 25/2), 26/3, 168/7 (przed podziałem 168/2), 384/10 (przed podziałem 384/6), 384/12 (przed podziałem 384/7), 404/2;

obręb 0010 Studzianki – 57/3 (przed podziałem 57), 226/7 (przed podziałem 226/2), 226/8 (przed podziałem 226/2), 226/10 (przed podziałem 226/3);

– **działkach stanowiących teren wód płynących przeznaczonych do zajęcia na czas realizacji inwestycji (tzw. „czasowe zajęcie”), o nr:**

GINA CZARNA BIAŁOSTOCKA

obręb 0015 Ponure – 178;

GINA WASILKÓW

obręb 0009 Sochonie – 23;

– **działce stanowiącej teren linii kolejowej przeznaczonej do zajęcia na czas realizacji i użytkowania inwestycji (tzw. „czasowe zajęcie”), o nr:**

GINA WASILKÓW

obręb 0013 Wasilków – 1/7.

Informuję jednocześnie, iż na wniosek Inwestora, zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, został nadany ww. decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.

Zawiadamiam wszystkich zainteresowanych, że z treścią decyzji, która została także zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 03.07.2026 r. na okres 14 dni oraz z dokumentacją sprawy, można zapoznać się w siedzibie Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, ul. Mickiewicza 3, w Punkcie Obsługi Klienta, w godz. 8⁰⁰-15⁰⁰, w terminie od dnia 03.07.2026 r. do dnia 17.07.2026 r.

Jednocześnie informuję, iż niniejsze obwieszczenie nie jest wezwaniem do osobistego stawiennictwa, lecz informacją o przysługującym wszystkim zainteresowanym prawie do zapoznania się z treścią decyzji oraz dokumentacją sprawy.

Zapoznanie się z treścią decyzji oraz dokumentacją sprawy będzie możliwe po uprzednim umówieniu się pod wskazanym niżej numerem telefonu na konkretny dzień i godzinę.

Jednocześnie na podstawie art. 9 Kpa informuję, iż wszyscy zainteresowani którzy chcieliby skorzystać w siedzibie organu z prawa zapoznania się z dokumentacją proszona jest o zaopatrzenie się we własny sprzęt (aparat fotograficzny, telefon komórkowy, kartkę i długopis do sporządzenia odpisu lub notatek). Istnieje również możliwość kontaktu telefonicznego z tutejszym organem (pod numerem telefonu 85 74 39 429) oraz przesłania w formie elektronicznej przez pracownika organu, po uprzednim zwróceniu się z taką prośbą (za pośrednictwem e-doręczeń: AE:PL-52577-37419-UFVCE-33), części dokumentacji **(w miarę możliwości technicznych, pojedyncze strony)** w formie skanu na adres wskazany przez wszystkich zainteresowanych.

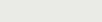
GME-SN-I.6840.65.2025

PREZYDENT MIASTA LUBLIN

podaje do publicznej wiadomości

Na elektronicznej tablicy ogłoszeń w siedzibie Prezydenta Miasta Lublin – Ratusz, Plac Króla Władysława Łokietka 1, na tablicy ogłoszeń w Wydziale Gospodarowania Mieniem i Energią Urzędu Miasta Lublin – ul. Wieniawska 14 VII piętro oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej www.bip.lublin.eu w dniu 3 lipca 2026 r. został wywieszony na okres 21 dni wykaz części nieruchomości stanowiącej własność Gminy Lublin położonej w Lublinie przy ul. Tokarskiej przeznaczonej do sprzedaży w drodze bezprzetargowej.

Osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości w myśl art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r. poz. 399) mogą składać wnioski o nabycie w terminie 6 tygodni od dnia wywieśnienia wykazu.

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

 wyborcza.pl

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:
wyborcza.pl/newsletters

GAZETA
wyborcza

DLA FIRM, URZĘDÓW I INSTYTUCJI

Przetargi,
licytacje,
zamówienia
publiczneOgłoszenia
sądowe
i rekrutacyjneNekrologi,
kondolencje,
wspomnienia

KONTAKT:

kontakt_komunikaty@wyborcza.pl,
tel. 507 094 232
nekrologi@wyborcza.pl,
tel. 22 555 55 55

Komunikaty.pl

nekrologi.wyborcza.pl

Skwierzyna Miasto Królewskie

BURMISTRZ SKWIERZYNY
RG.6722.1.6.2024

Skwierzyna, dnia 3 lipca 2026 r.

OGŁOSZENIE
o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu
planu ogólnego gminy Skwierzyna

Na podstawie art. 13i ust. 3 pkt 8 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670) oraz uchwały Nr IV/24/24 Rady Miejskiej w Skwierzynie z dnia 27 czerwca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania planu ogólnego gminy Skwierzyna zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu planu ogólnego gminy Skwierzyna.

Konsultacje społeczne będą prowadzone w dniach **od 3 lipca 2026 r. do 3 sierpnia 2026 r.** i obejmą:

1. Zbieranie uwag w dniach od 3 lipca 2026 r. do 3 sierpnia 2026 r.

Uwagi do planu składa się wyłącznie na formularzu określonym w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. z 2023 r. poz. 2509) - wzór formularza dostępny jest w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem https://bip.skwierzyna.pl/318/Wzor_pisma_dotyczacego_aktu_planowania_przestrzennego/:

- na piśmie utrwalonym w postaci papierowej osobiście: w siedzibie Urzędu Miejskiego w Skwierzynie lub listownie na adres: Urząd Miejski w Skwierzynie, ul. Rynek 1, 66-440 Skwierzyna,
- w formie elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej: na adres poczty elektronicznej m.srokowska@skwierzyna.pl, z wykorzystaniem platformy ePUAP: /gminaskw/skrytka lub za pomocą usługi e-doręczenia: AE:PL-76855-98905-HVGJB-26

Składający wniosek zobowiązany jest podać swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazać, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Uwagi do prognozy oddziaływania na środowisko należy składać w formie:

- pisemnej na adres: Urząd Miejski w Skwierzynie, ul. Rynek 1, 66-440 Skwierzyna,
- ustnej do protokołu w siedzibie Urzędu Miejskiego w Skwierzynie, parter, pok. 10.
- elektronicznej, za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym na adres e-mail: m.srokowska@skwierzyna.pl, za pośrednictwem elektronicznej skrzynki podawczej Urzędu Miejskiego w Skwierzynie na platformie ePUAP: /gminaskw/skrytka lub za pomocą usługi e-doręczenia: AE:PL-76855-98905-HVGJB-26.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag do projektu planu oraz do prognozy oddziaływania na środowisko jest Burmistrz Skwierzyny,

- Spotkanie otwarte**, poprzedzone prezentacją projektu planu ogólnego, które odbędzie się w dniu **20 lipca 2026 r. o godz. 15:30** w Urzędzie Miejskim w Skwierzynie, ul. Rynek 1, 66-440 Skwierzyna w Sali Narad,
- Dyżur projektanta**, który odbędzie się w Urzędzie Miejskim w Skwierzynie, ul. Rynek 1, 66-440 Skwierzyna, w Sali Narad w dniu **20 lipca 2026 r. w godz. 10:00-14:00**.

Projekt planu ogólnego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko i uzasadnieniem zostanie udostępniony, w terminie trwania konsultacji społecznych:

- w Urzędzie Miejskim w Skwierzynie, ul. Rynek 1, 66-440, pok. 10, w godzinach pracy Urzędu,
- w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Skwierzynie na stronie https://bip.skwierzyna.pl/323/Plan_Ogolny_Gminy_Skwierzyna/

BURMISTRZ SKWIERZYNY
(-)

Wojciech Kowalewski

Informujemy, że administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Gmina Skwierzyna, ul. Rynek 1, 66-440 Skwierzyna. Administrator wyznaczył Inspektora Ochrony Danych Osobowych: e-mail: inspektor@rodo-krp.pl, tel. +48 792 304 042. Pani/Pana dane osobowe (w szczególności: imię, nazwisko, e-mail, nr telefonu i dane podane w korespondencji) są przetwarzane m.in. w celu załatwienia sprawy i prowadzenia korespondencji i/lub w innych celach. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą przez okres niezbędny do realizacji celów, oraz czas wynikający z przepisów prawa. Pani/Pana dane osobowe mogą zostać przekazane do innych podmiotów. Przysługują Pani/Panu prawa wynikające z RODO, w szczególności prawo dostępu do danych. Prosimy o zapoznanie się z przysługującymi Pani/Panu uprawnieniami oraz pełną treścią obowiązku informacyjnego dostępnego pod adresem: <https://skwierzyna.pl/rodo>

Lubuskie/34441780

Zarządcy nieruchomości lokali mieszkalnych nienależących
do publicznego zasobu mieszkaniowego.**Urząd Miejski w Białymstoku**

uprzejmie przypomina o obowiązku przedstawienia przez zarządców nieruchomości danych dotyczących czynszów lokali mieszkalnych nienależących do publicznego zasobu mieszkaniowego, położonych na obszarze Gminy Białystok lub jego części, w szczególności o wysokości czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu w powiązaniu z lokalizacją, wiekiem budynku i jego stanem technicznym oraz powierzchnią użytkową lokalu i jego standardem, **za pierwsze półrocze 2026 r.**

Obowiązek ten wynika z art. 4a ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 725) oraz z § 1 i § 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 27 grudnia 2007 roku w sprawie określenia danych dotyczących czynszów najmu lokali mieszkalnych nienależących do publicznego zasobu mieszkaniowego, położonych na obszarze gminy lub jego części (Dz. U. z 2007 r. Nr 250 poz. 1873).

Przedmiotowe dane należy przedłożyć, w formie zgodnej z załącznikiem nr 1 do ww. rozporządzenia, w terminie **do 31 lipca 2026 r.** w Departamencie Skarbu Urzędu Miejskiego w Białymstoku, przy ul. Stonimskiej 1.

Białystok/34441877

Panu Dyrektorowi

Jerzemu Guniewskiemu
oraz
*Jego Rodzinie*wraży współczucia i słowa otuchy
z powodu śmierci*Ojca*

składają

kierownictwo i pracownicy Oddziału Okręgowego
Narodowego Banku Polskiego w Rzeszowiewww.nekrologi.wyborcza.pl/34441763

ODESZLI.pl

Stwórz Miejsce Pamięci
Wejdź na serwis odeszli.pl**WÓJT GMINY EŁK****ogłasza I przetarg ustny ograniczony**

na sprzedaż nieruchomości gruntowej stanowiącej działkę nr **8/45** o powierzchni **0,0481 ha** położonej w obrębie geodezyjnym **POHZ EŁK**, będącej własnością Gminy Ełk, dla której Sąd Rejonowy w Ełku V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr OL1E/00051340/0. Według miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Ełk Osada” w gminie Ełk, zatwierdzonego Uchwałą nr LXXIX/608/2023 Rady Gminy Ełk z dnia 31.08.2023 r. działka nr 8/45 znajduje się częściowo na terenie infrastruktury technicznej – kanalizacja, częściowo na terenie drogi wewnętrznej.

CENA WYWOŁAWCZA NIERUCHOMOŚCI netto* 70 000,00 zł**WADIUM w pieniądzu w wysokości 10 % ceny wywoławczej wynosi 7000,00 zł**

*Do ceny sprzedaży ustalonej w przetargu zostanie doliczony podatek VAT w wysokości 23 % ceny.

Wysokość postąpienia nie może wynosić mniej niż 1 % ceny wywoławczej z zaokrągleniem w górę do pełnych dziesiątek złotych. Nieruchomość będąca przedmiotem niniejszego przetargu wolna jest od obciążeń i zobowiązań.

Na nieruchomości zlokalizowane są sieci infrastruktury technicznej: sieci i urządzenia wodociągowe oraz nieczynna sieć kanalizacyjna wraz ze szczerlnym zbiornikiem na nieczystości ciekłe. Przy dokonywaniu przeniesienia prawa własności przedmiotowej nieruchomości, w związku z zajęciem pod sieć wodociągową, będącą własnością Gminy Ełk, ustanowione zostanie na niej na czas nieokreślony ograniczone prawo rzeczowe tj. służebność przesyłu, o którym mowa w zarządzeniu Wójta Gmin Ełk nr 74/2026 z 12 maja 2026 r.

Termin do składania wniosków przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. 2026 r. poz. 399) upłynął po 6 tygodniach licząc od dnia wywieszenia wykazu tj. 26 czerwca 2026 roku.

Przetarg odbędzie się 14 sierpnia 2026 r. o godz. 10⁰⁰**w lokalu Urzędu Gminy Ełk, przy ul. T. Kościuszki 28 A**
(sala konferencyjna im. Marii i Lecha Kaczyńskich).

Z uwagi na utrudnione możliwości zagospodarowania działki, sprzedaż w drodze przetargu ograniczona jest do właścicieli nieruchomości przyległych stanowiących działki nr 8/371 i nr 8/372 obręb POHZ Ełk. Termin zgłoszenia uczestnictwa w przetargu: 7 sierpnia 2026 r. do godziny 15⁰⁰

Pisemne zgłoszenie uczestnictwa w przetargu wraz z wymaganymi niżej dokumentami należy złożyć w zaklejonych kopertach z dopiskiem: Zgłoszenie uczestnictwa w przetargu – POHZ Ełk w sekretariacie Urzędu Gminy w Ełku (pok. nr 1 – parter), przy ul. T. Kościuszki 28A, 19-300 Ełk, w terminie do 7 sierpnia 2026 r., do godziny 15⁰⁰. Do zgłoszenia uczestnictwa w przetargu należy dołączyć pisemną deklarację zamiaru uczestnictwa w przetargu z oświadczeniem o posiadaniu tytułu prawnego do nieruchomości przyległej do działki będącej przedmiotem przetargu wraz z kserokopią dokumentów potwierdzających tytuł prawny.

Lista osób zakwalifikowanych do uczestnictwa w przetargu zostanie zamieszczona na stronie internetowej <https://bip.elk.gmina.pl/> oraz wywieszona na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Ełk, przy ul. Kościuszki 28 A, 19-300 Ełk do dnia 13 sierpnia 2026 r.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest **wpłacenie wadium** na rachunek Gminy Ełk prowadzony w Banku **PEKAO S.A. nr 11 1240 5745 1111 0010 4463 2844** w taki sposób, aby najpóźniej **7 sierpnia 2026 r.** wadium znajdowało się na rachunku bankowym.

Uczestnicy przetargu zobowiązani są do przedłożenia komisji przetargowej: oryginału dowodu wpłaty wadium, osoby fizyczne – dokumentu potwierdzającego tożsamość, w przypadku małżonków, do dokonywania czynności przetargowych konieczna jest obecność obojga małżonków lub jednego z nich ze stosownym pisemnym pełnomocnictwem drugiego małżonka, zawierającym zgodę na odpłatne nabycie nieruchomości, jeżeli uczestnik jest reprezentowany przez pełnomocnika, konieczne jest przedłożenie oryginału pełnomocnictwa upoważniającego do działania na każdym etapie postępowania przetargowego. Wójt Gminy Ełk zastrzega sobie prawo odwołania przetargu lub jego unieważnienia z ważnej przyczyny. Szczegółowe informacje oraz pełna treść ogłoszenia o przetargu dostępna jest w Urzędzie Gminy Ełk, ul. T. Kościuszki 28A, 19-300 Ełk, Wydział Gospodarki Gruntami i Ochrony Środowiska (pokój nr 15 – I piętro), tel. 87 619 45 19 oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Ełk <https://bip.elk.gmina.pl>.

Olsztyn/34441854